

До:
Комисия за финансов надзор
Управление „Надзор на инвестиционната
дейност“
гр. София
ул. „Будапеща“ № 16

Копие до:
Българска фондова борса – София АД
гр. София
ул. „Три уши“ № 6

Копие до:
Централен депозитар АД
ул. „Три уши“ № 6, ет. 4
гр. София

Относно: Свикване на редовно общо събрание на акционерите на „Първа инвестиционна банка“ АД

Уважаеми господа,

С настоящото Ви информираме, че на основание чл. 25, ал. 1 и чл. 26, ал. 1 от Устава на „Първа инвестиционна банка“ АД и във връзка с разпоредбите на чл. 222, и чл. 223 от ТЗ и чл. 115 ал. 1 и ал. 2 от ЗППЦК, Управителният съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, свиква редовно Общо събрание на акционерите (ОС) на 19.06.2019 г. от 11:00 часа на адрес: гр. София, пл. „Света Неделя“ № 5, „София Хотел Балкан“, зала „Роял 1“, при следния дневен ред:

1. Доклад на Управителния съвет за дейността на Първа инвестиционна банка АД през изтеклата 2018 г.;
Проект за решение: ОС на акционерите приема доклада на Управителния съвет за дейността на Първа инвестиционна банка АД през изтеклата 2018 г. (консолидиран и неконсолидиран);
2. Доклад на регистрираните одитори за извършения съвместен одит на годишния финансов отчет на Първа инвестиционна банка АД за 2018 г.;
Проект за решение: ОС на акционерите приема доклада на регистрираните одитори за извършения съвместен одит на годишния финансов отчет на Първа инвестиционна банка АД за 2018 г.;
3. Приемане на годишния финансов отчет на Първа инвестиционна банка АД за 2018 г. (консолидиран и неконсолидиран);
Проект за решение: ОС на акционерите приема годишния финансов отчет на Първа инвестиционна банка АД за 2018 г. - консолидиран и неконсолидиран;
4. Приемане на решение за разпределение на печалбата на Първа инвестиционна банка АД за 2018 г.;
Проект за решение: ОС на акционерите приема цялата нетна печалба на Първа инвестиционна банка АД за 2018 г. да се капитализира, като се отнесе в други резерви с общо предназначение;
5. Приемане на решение за неизплащане на дивиденди и извършване на други отчисления от печалбата за 2019 г.;

Проект за решение: ОС на акционерите взема решение да не се изплащат дивиденди на акционерите и да не се извършват други отчисления от печалбата на Първа инвестиционна банка АД за 2019 г., с цел включването на печалбата за 2019 г. в базовия собствен капитал от първи ред на ПИБ АД;

6. Освобождаване от отговорност на членовете на Надзорния съвет на ПИБ АД и членовете на Управителния съвет на ПИБ АД за дейността им през 2018 г.;

Проект за решение: ОС на акционерите освобождава от отговорност членовете на Надзорния съвет на ПИБ АД Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев, Радка Веселинова Минева и Юрки Коскело, както и всички членове на Управителния съвет на ПИБ АД: Неделчо Василев Неделчев, Светозар Александров Попов, Севдалина Иванова Василева, Живко Иванов Тодоров, Надя Василева Кошинска, Чавдар Георгиев Златев, член на УС от 20.02.2018 г., Светослав Стоянов Молдовански член на УС до 17.04.2018 г., за дейността им през 2018 г.;

7. Отчет на директора за връзки с инвеститорите за дейността му през 2018 г.;

Проект за решение: ОС на акционерите приема доклада на директора за връзки с инвеститорите за 2018 г.;

8. Отчет на директора на дирекция „Вътрешен одит“ за дейността на службата през 2018 г.;

Проект за решение: ОС на акционерите приема отчета на директора на дирекция „Вътрешен одит“ за дейността на дирекцията през 2018 г.;

9. Отчет на Одитния комитет за дейността му през 2018 г.;

Проект за решение: ОС на акционерите приема отчета на одитния комитет за дейността му през 2018 г.;

10. Определяне на нов общ размер на възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и членовете на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД;

Проект за решение: Потвърждава настоящият размер на общото възнаграждение на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД и гласува нов общ размер на възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД в общ размер до 14 000 000 лв. (четиринадесет милиона) лева годишно.

11. Избор на регистрирани одитори за 2019 г.;

Проект за решение: ОС на акционерите след съгласуване с Българска народна банка по реда на чл. 76 ал. 4 във връзка с чл. 76, ал. 6 от Закона за кредитните институции, избира „БДО България“ ООД, ЕИК 831255576 и „МАЗАРС“ ООД, ЕИК 204638408 за одиторски дружества, които да извършат независим финансов одит на финансовите отчети (индивидуален и консолидиран) на Първа инвестиционна банка АД при условията на чл. 76, ал. 1 от Закона за кредитните институции за 2019г. и да заверят годишния финансов отчет на Първа инвестиционна банка АД за 2019г.

12. Приемане на промени в Устава на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Проект за решение: ОС на акционерите приема промени в Устава на Първа инвестиционна банка АД, както следва:

Чл.18, ал.2 се изменя, като придобива следната редакция: „В продължение на 5 /пет/ години, считано от регистриране на изменението на този Устав, съгласно решение на общото събрание на акционерите от 19.06.2019г., Управителният съвет, с одобрението на Надзорния съвет, може да вземе решение за издаване на ипотечни облигации по реда на Закона за ипотечните облигации с обща номинална стойност до 400 000 000 /четиристотин милиона/ лева, падеж – до 10 години от датата на издаването им и други условия, определени от Управителния съвет.“

Регистрацията на акционерите за участие в редовното ОС ще се извърши от 9:45 часа до 10:50 часа, преди началото на събранието.

Управителният съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД уведомява, че общият брой на акциите и правата на глас на акционерите на дружеството към датата на решението на Управителния съвет за свикване на общото събрание е 110 000 000 (сто и десет милиона) безналични поименни акции с право на глас. Всяка една от акциите дава право на акционера да участва в Общото събрание на акционерите и да гласува с един глас.

Акционери, които повече от три месеца притежават акции, представляващи поне 5 на сто от капитала на „Първа инвестиционна банка“ АД, могат след обявяване на поканата в търговския регистър да искат включването на въпроси и да предлагат решения по вече включени въпроси в дневния ред на общото събрание, като не по-късно от 03.06.2019 г. представят за обявяване в търговския регистър списък на въпросите, които ще бъдат включени в дневния ред и предложенията за решения. С обявяването в търговския регистър въпросите се смятат включени в предложения дневен ред. Най-късно на следващия работен ден след обявяването акционерите представят списъка от въпроси, предложенията за решения и писмените материали по седалището и адреса на управление на дружеството, както и на Комисията за финансов надзор и Централен депозитар.

По време на общото събрание, акционерите на дружеството имат право да поставят въпроси по всички точки от дневния ред, както и други въпроси, независимо дали последните са свързани с дневния ред.

По време на общото събрание акционерите имат право да правят по същество предложения за решения по всеки въпрос, включен в дневния ред, при спазване на изискванията на закона, като крайният срок, до който могат да упражнят това свое право е до прекратяване на разискванията по съответния въпрос преди гласуване на решението от общото събрание.

Право на глас в ОС ще могат да упражнят лицата, вписани в регистрите на Централния депозитар като акционери на „Първа инвестиционна банка“ АД или лица с право на глас 14 дни преди датата на провеждането му 04.06.2019г., съгласно списък, издаден от „Централен депозитар“ АД. Само лицата, вписани като акционери на дружеството или лица с право на глас към посочената в предходното изречение дата, имат право да участват и гласуват на общото събрание.

За регистрация и участие в редовното ОС на акционерите, съответно техните пълномощници се легитимират, като физическите лица представят документ за самоличност. Юридическите лица – акционери се допускат за участие в събранието след като представят оригинал или нотариално заверено копие на документ за актуална съдебна регистрация или актуално удостоверение за вписване в регистър. Законните представители се легитимират като представят документ за самоличност.

Правила за гласуване чрез пълномощник:

В случай на представителство на акционер в общото събрание, чрез пълномощник, на основание на разпоредбата на чл. 29, ал. 1 от Устава на дружеството, е необходимо представянето на изрично нотариално заверено пълномощно за конкретното общо събрание изготвено в съответствие с изискванията на чл. 116, ал. 1 ЗППЦК, а пълномощникът се легитимира като представя документ за самоличност. В случаите, когато юридическото лице не се представлява от законния си представител, пълномощникът се легитимира като представя документ за самоличност, оригинал или нотариално заверено копие на документ за актуална съдебна регистрация или актуално удостоверение за вписване в регистър и изрично нотариално заверено пълномощно за конкретното общо събрание в съответствие с изискванията на чл. 116, ал. 1 ЗППЦК. В случай на представителство на акционер на дружеството от юридическо лице – пълномощник, се представя освен документ за самоличност на представляващия дружеството - пълномощник, оригинал на актуално удостоверение за търговска регистрация на съответното дружество – пълномощник и изрично нотариално заверено пълномощно за конкретното общо събрание със съдържанието по чл. 116, ал. 1 ЗППЦК.

Пълномощните се прилагат към документите на Общото събрание.

Преупълномощаването с правата, предоставени на пълномощника съгласно даденото му пълномощно е нищожно, както и пълномощното дадено в нарушение на разпоредбата на чл. 116, ал. 1 от ЗППЦК.

Документи, съставени на чужд език

В случай че за участие в общото събрание, акционер или негов пълномощник, депозира документи (пълномощно, документ за актуална съдебна регистрация, актуално удостоверение за вписване в регистър, или друг документ служещ за идентификация на акционера), съставени на език, различен от българския, те трябва да бъдат съпроводени от превод на български език и легализирани в съответствие с изискванията на действащото българско законодателство, включително подписът на преводача, положен в извършения от него превод, да бъде нотариално удостоверен в Република България.

Управителният съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД представя образец на писмено пълномощно на хартиен и електронен носител, заедно с материалите за общото събрание. Образецът на пълномощно е на разположение и на електронната страница на дружеството на адрес www.fibank.bg. При поискване, образец на писмено пълномощно се представя и след свикване на редовното общо събрание на акционерите.

„Първа инвестиционна банка“ АД ще получава и приема за валидни уведомления и пълномощни по електронен път на следната електронна поща shareholders.meeting@fibank.bg, като електронните съобщения следва да са подписани с Квалифициран електронен подпис (КЕП) от упълномощителя и към тях да е приложен електронен документ (електронен образ) на пълномощното, който също да е подписан с Квалифициран електронен подпис (КЕП) от упълномощителя. Условиата и реда за получаване на пълномощни чрез електронни средства са публикувани на електронната страница на „Първа инвестиционна банка“ АД <https://www.fibank.bg/bg/page/3628>. Гласуването чрез кореспонденция и електронни средства не е допустимо съгласно действащия устав на „Първа инвестиционна банка“ АД. Писмените материали, свързани с дневния ред на общото събрание, ще бъдат предоставени на разположение на акционерите по реда на чл. 224 от ТЗ и чл. 27 от Устава на „Първа инвестиционна банка“ АД най-късно до 30 /тридесет/ дни преди датата на събранието, всеки работен ден от 9:00 до 17:00 часа в сградата на „Първа инвестиционна банка“ АД, на адрес: гр. София, бул. „Драган Цанков“ № 37. Поканата заедно с писмените материали по точките от дневния ред на събранието са публикувани на електронната страница на „Първа инвестиционна банка“ АД – www.fibank.bg, за времето от обявяването на поканата в Търговския регистър до приключването на общото събрание.

Поканват се всички акционери на „Първа инвестиционна банка“ АД да вземат участие в редовно Общо събрание на акционерите, лично или чрез свой представител.

При липса на кворум в обявения за начало на общото събрание час, на основание чл. 115, ал. 12 от ЗППЦК и чл. 227, ал. 3 от ТЗ, общото събрание да се проведе независимо от представения на него капитал на 04.07.2019 г. от 11:00 часа на същото място и при същия дневен ред. В дневния ред на новото заседание не могат да се включват точки по реда на 223а от ТЗ.

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Чавдар Златев
Изпълнителен директор

ДНЕВЕН РЕД

*за редовно Общо събрание на акционерите (ОС) на 19.06.2019 г. от 11:00 часа на адрес:
гр. София, пл. „Света Неделя” № 5, “София Хотел Балкан”, зала „Роял 1”*

1. Доклад на Управителния съвет за дейността на Банката през изтеклата 2018 г.;
2. Доклад на регистрираните одитори за извършения съвместен одит на годишния финансов отчет на Банката за 2018 г.;
3. Приемане на годишния финансов отчет на Банката за 2018 г. (консолидиран и неконсолидиран);
4. Приемане на решение за разпределение на печалбата на Банката за 2018 г.;
5. Приемане на решение за неизплащане на дивиденди и извършване на други отчисления от печалбата за 2019 г.;
6. Освобождаване от отговорност на членовете на Надзорния съвет на ПИБ АД и членовете на Управителния съвет на ПИБ АД за дейността им през 2018 г.;
7. Отчет на директора за връзки с инвеститорите за дейността му през 2018г.;
8. Отчет на директора на дирекция „Вътрешен одит” за дейността на службата през 2018 г.;
9. Отчет на Одитния комитет за дейността му през 2018 г.;
10. Определяне на нов общ размер на възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и членовете на Управителния съвет на банката;
11. Избор на регистрирани одитори за 2019 г.;
12. Приемане на промени в Устава на „Първа инвестиционна банка” АД.

МАТЕРИАЛИ

**за редовно годишно Общо събрание на
акционерите на**

„ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА” АД,

насрочено за 19.06.2019 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Покана за редовно Общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка АД
2. По точка 1:
  - Доклад на Управителния съвет за дейността на ПИБ АД през 2018 г. на индивидуална основа
  - Доклад на Управителния съвет за дейността на ПИБ АД през 2018 г. на консолидирана основа
3. По точка 2:
  - Доклад на независимите одитори за извършения одит на индивидуалния годишен финансов отчет на ПИБ АД за 2018 г.
  - Доклад на независимите одитори за извършения одит на консолидирания годишен финансов отчет на ПИБ АД за 2018 г.
4. По точка 3:
  - Индивидуален годишен финансов отчет на ПИБ АД за 2018 г.
  - Консолидиран годишен финансов отчет на ПИБ АД за 2018 г.
5. По точка 7 – Отчет на директора за връзки с инвеститорите за дейността му през 2018 г.
6. По точка 8 – Отчет на директора на дирекция "Вътрешен одит" за дейността на дирекцията през 2018 г.
7. По точка 9 – Отчет на Одитния комитет на ПИБ АД за дейността му през 2018 г.
8. По точка 12 – Устав на „Първа инвестиционна банка” АД
9. Други:
  - Образец на пълномощно;
  - Препис-извлечение от протокол от заседание на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка” АД за свикване на редовно Общо събрание;
  - Инструкция за подписване на електронен документ към „Първа инвестиционна банка” АД.

Покана
за редовно Общо събрание на акционерите на
„Първа инвестиционна банка” АД,
насрочено за 19.06.2019 г.

**ПОКАНА И ДНЕВЕН РЕД
ЗА
ПРОВЕЖДАНЕ НА РЕДОВНО ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ
НА „ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА” АД**

„Първа инвестиционна банка” АД (ПИБ АД), със седалище и адрес на управление гр. София, Район Изток, бул. „Драган Цанков” № 37, вписано в Търговския регистър, воден от Агенция по вписванията с ЕИК 831094393, представлявано от изпълнителните директори Светозар Александров Попов и Чавдар Георгиев Златев, на основание чл. 25, ал. 1 и чл. 26, ал. 1 от Устава на „Първа инвестиционна банка” АД, и във връзка с разпоредбите на чл. 222, и чл. 223 от ТЗ и чл. 115 ал. 1 и ал. 2 от ЗППЦК, Управителният съвет на "Първа инвестиционна банка" АД, свиква редовно Общо събрание на акционерите (ОС) на 19.06.2019г. от 11:00 часа на адрес: гр. София, пл. „Света Неделя” № 5, “София Хотел Балкан”, зала „Роял 1”, при следния дневен ред:

1. Доклад на Управителния съвет за дейността на Банката през изтеклата 2018 г.;
Проект за решение: *ОС на акционерите приема доклада на Управителния съвет за дейността на Банката през изтеклата 2018 г (консолидиран и неконсолидиран);*
2. Доклад на регистрираните одитори за извършения съвместен одит на годишния финансов отчет на Банката за 2018 г.;
Проект за решение: *ОС на акционерите приема доклада на регистрираните одитори за извършения съвместен одит на годишния финансов отчет на Банката за 2018 г.;*
3. Приемане на годишния финансов отчет на Банката за 2018 г. (консолидиран и неконсолидиран);
Проект за решение: *ОС на акционерите приема годишния финансов отчет на Банката за 2018 г.- консолидиран и неконсолидиран;*
4. Приемане на решение за разпределение на печалбата на Банката за 2018 г.;
Проект за решение: *ОС на акционерите приема цялата нетна печалба на Банката за 2018 г. да се капитализира, като се отнесе в други резерви с общо предназначение;*
5. Приемане на решение за неизплащане на дивиденди и извършване на други отчисления от печалбата за 2019 г.;
Проект за решение: *ОС на акционерите взема решение да не се изплащат дивиденди на акционерите и да не се извършват други отчисления от печалбата на Банката за 2019 г., с цел включването на печалбата за 2019 г. в базовия собствен капитал от първи ред на ПИБ АД;*
6. Освобождаване от отговорност на членовете на Надзорния съвет на ПИБ АД и членовете на Управителния съвет на ПИБ АД за дейността им през 2018 г.;
Проект за решение: *ОС на акционерите освобождава от отговорност членовете на Надзорния съвет на ПИБ АД Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев, Радка Веселинова Минева и Юрки Коскело, както и всички членове на Управителния съвет на ПИБ АД: Неделчо Василев Неделчев, Светозар Александров Попов, Севдалина Иванова Василева, Живко Иванов Тодоров, Надя Василева Кошинска, Чавдар Георгиев Златев, член на УС от 20.02.2018г., Светослав Стоянов Молдовански член на УС до 17.04.2018г., за дейността им през 2018 г.;*

7. Отчет на директора за връзки с инвеститорите за дейността му през 2018г.;
- Проект за решение:** *ОС на акционерите приема доклада на директора за връзки с инвеститорите за 2018 г.;*
8. Отчет на директора на дирекция „Вътрешен одит“ за дейността на службата през 2018 г.;
- Проект за решение:** *ОС на акционерите приема отчета на директора на дирекция „Вътрешен одит“ за дейността на дирекцията през 2018 г.;*
9. Отчет на Одитния комитет за дейността му през 2018 г.;
- Проект за решение:** *ОС на акционерите приема отчета на одитния комитет за дейността му през 2018 г.;*
10. Определяне на нов общ размер на възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и членовете на Управителния съвет на банката;
- Проект за решение:** *Потвърждава настоящият размер на общото възнаграждение на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на банката и гласува нов общ размер на възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на банката в общ размер до 14 000 000 лв. (четирнадесет милиона) лева годишно.*
11. Избор на регистрирани одитори за 2019 г.;

Проект за решение: *ОС на акционерите след съгласуване с Българска народна банка по реда на чл. 76 ал. 4 във връзка с чл. 76, ал.6 от Закона за кредитните институции, избира „БДО България“ ООД, ЕИК 831255576 и „МАЗАРС“ ООД, ЕИК 204638408 за одиторски дружества, които да извършат независим финансов одит на финансовите отчети (индивидуален и консолидиран) на Първа инвестиционна банка АД при условията на чл. 76, ал. 1 от Закона за кредитните институции за 2019г. и да заверят годишния финансов отчет на Банката за 2019г.*

12. Приемане на промени в Устава на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Проект за решение: *ОС на акционерите приема промени в Устава на банката, както следва:*

В чл.18, ал.2 се изменя, като придобива следната редакция: „В продължение на 5 /пет/ години, считано от регистриране на изменението на този Устав, съгласно решение на общото събрание на акционерите от 19.06.2019г., Управителният съвет, с одобрението на Надзорния съвет, може да вземе решение за издаване на ипотечни облигации по реда на Закона за ипотечните облигации с обща номинална стойност до 400 000 000 /четирстотин милиона/ лева, падеж - до 10 години от датата на издаването им и други условия, определени от Управителния съвет.“

Регистрацията на акционерите за участие в редовното ОС ще се извърши от 9:45 часа до 10:50 часа, преди началото на събранието.

Управителният съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД уведомява, че общият брой на акциите и правата на глас на акционерите на дружеството към датата на решението на Управителния съвет за свикване на общото събрание е 110 000 000 (сто и десет милиона) безналични поименни акции с право на глас. Всяка една от акциите дава право на акционера да участва в Общото събрание на акционерите и да гласува с един глас.

Акционери, които повече от три месеца притежават акции, представляващи поне 5 на сто от капитала на „Първа инвестиционна банка“ АД, могат след обявяване на поканата в търговския регистър да искат включването на въпроси и да предлагат решения по вече включени въпроси в дневния ред на общото събрание, като не по-късно от 03.06.2019 г. представят за обявяване в търговския регистър списък на въпросите, които ще бъдат включени в дневния ред и предложенията за решения. С обявяването в търговския регистър въпросите се смятат включени в предложения дневен ред. Най-късно на следващия работен ден след обявяването акционерите представят списъка от въпроси, предложенията за решения и писмените материали по седалището и адреса на управление на дружеството, както и на Комисията за финансов надзор и Централен депозитар.

По време на общото събрание, акционерите на дружеството имат право да поставят въпроси по всички точки от дневния ред, както и други въпроси, независимо дали последните са свързани с дневния ред.

По време на общото събрание акционерите имат право да правят по същество предложения за решения по всеки въпрос, включен в дневния ред, при спазване на изискванията на закона, като крайният срок, до който могат да упражнят това свое право е до прекратяване на разискванията по съответния въпрос преди гласуване на решението от общото събрание.

Право на глас в ОС ще могат да упражнят лицата, вписани в регистрите на Централния депозитар като акционери на „Първа инвестиционна банка“ АД или лица с право на глас 14 дни преди датата на провеждането му 04.06.2019г., съгласно списък, издаден от „Централен депозитар“ АД. Само лицата, вписани като акционери на дружеството или лица с право на глас към посочената в предходното изречение дата, имат право да участват и гласуват на общото събрание.

За регистрация и участие в редовното ОС на акционерите, съответно техните пълномощници се легитимират, като физическите лица представят документ за самоличност. Юридическите лица – акционери се допускат за участие в събранието след като представят оригинал или нотариално заверено копие на документ за актуална съдебна регистрация или актуално удостоверение за вписване в регистър. Законните представители се легитимират като представят документ за самоличност.

Правила за гласуване чрез пълномощник:

В случай на представителство на акционер в общото събрание, чрез пълномощник, на основание на разпоредбата на чл. 29, ал. 1 от Устава на дружеството, е необходимо представянето на изрично нотариално заверено пълномощно за конкретното общо събрание изготвено в съответствие с изискванията на чл. 116, ал. 1 ЗППЦК, а пълномощникът се легитимира като представя документ за самоличност. В случаите, когато юридическото лице не се представлява от законния си представител, пълномощникът се легитимира като представя документ за самоличност, оригинал или нотариално заверено копие на документ за актуална съдебна регистрация или актуално удостоверение за вписване в регистър и изрично нотариално заверено пълномощно за конкретното общо събрание в съответствие с изискванията на чл. 116, ал. 1 ЗППЦК. В случай на представителство на акционер на дружеството от юридическо лице – пълномощник, се представя освен документ за самоличност на представляващия дружеството – пълномощник, оригинал на актуално удостоверение за търговска регистрация на съответното дружество – пълномощник и изрично нотариално заверено пълномощно за конкретното общо събрание със съдържанието по чл. 116, ал. 1 ЗППЦК.

Пълномощните се прилагат към документите на Общото събрание.

Преупълномощаването с правата, предоставени на пълномощника съгласно даденото му пълномощно е нищожно, както и пълномощното дадено в нарушение на разпоредбата на чл. 116, ал. 1 от ЗППЦК.

Документи, съставени на чужд език

В случай че за участие в общото събрание, акционер или негов пълномощник, депозира документи (пълномощно, документ за актуална съдебна регистрация, актуално удостоверение за вписване в регистър, или друг документ служещ за идентификация на акционера), съставени на език, различен от българския, те трябва да бъдат съпроводени от превод на български език и легализирани в съответствие с изискванията на действащото българско законодателство, включително подписът на преводача, положен в извършения от него превод, да бъде нотариално удостоверен в Република България.

Управителният съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД представя образец на писмено пълномощно на хартиен и електронен носител, заедно с материалите за общото събрание. Образецът на пълномощно е на разположение и на електронната страница на дружеството на адрес www.fibank.bg. При поискване, образец на писмено пълномощно се представя и след свикване на редовното общо събрание на акционерите.

„Първа инвестиционна банка“ АД ще получава и приема за валидни уведомления и пълномощни по електронен път на следната електронна поща shareholders.meeting@fibank.bg, като електронните съобщения следва да са подписани с Квалифициран електронен подпис (КЕП) от упълномощителя и към тях да е приложен електронен документ (електронен образ) на пълномощното, който също да е подписан с Квалифициран електронен подпис (КЕП) от упълномощителя. Условието и реда за получаване на пълномощни чрез електронни средства са публикувани на електронната страница на „Първа инвестиционна банка“ АД <https://www.fibank.bg/bg/page/3628>. Гласуването чрез кореспонденция и електронни средства не е допустимо съгласно действащия устав на „Първа инвестиционна банка“ АД. Писмените материали, свързани с дневния ред на общото събрание, ще бъдат предоставени на разположение на акционерите по реда на чл. 224 от ТЗ и чл. 27 от Устава на „Първа инвестиционна банка“ АД най-късно до 30 /тридесет/ дни преди датата на събранието, всеки работен ден от 9:00 до 17:00 часа в сградата на „Първа инвестиционна банка“ АД, на адрес: гр. София, бул. „Драган Цанков“ № 37. Поканата заедно с писмените материали по точките от дневния ред на събранието са публикувани на електронната страница на „Първа инвестиционна банка“ АД – www.fibank.bg за времето от обявяването на поканата в Търговския регистър до приключването на общото събрание.

Поканват се всички акционери на „Първа инвестиционна банка“ АД да вземат участие в редовно Общо събрание на акционерите, лично или чрез свой представител.

При липса на кворум в обявения за начало на общото събрание час, на основание чл. 115, ал. 12 от ЗППЦК и чл. 227, ал. 3 от ТЗ, общото събрание да се проведе независимо от представения на него капитал на 04.07.2019 г. от 11:00 часа на същото място и при същия дневен ред. В дневния ред на новото заседание не могат да се включват точки по реда на 223а от ТЗ.

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Чавдар Златев
Изпълнителен директор

По т. 1 от дневния ред на
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 19.06.2019 г.

*Доклад на Управителния съвет за дейността на
ПИБ АД през 2018 г. на индивидуална основа*

*Доклад на Управителния съвет за дейността на
ПИБ АД през 2018 г. на консолидирана основа*

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

(НА НЕКОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА)

НА ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

ЗА 2018 г.

АПРИЛ 2019 г.

Настоящият доклад за дейността е изготвен на основание и в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Наредба №2 на КФН за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация, Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционни посредници и Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

През 2018 г.
Първа инвестиционна банка отбеляза
своя 25 годишен юбилей.

*Причините, поради които Fibank се превърна за всеки
от клиентите си в „Моята банка“:*

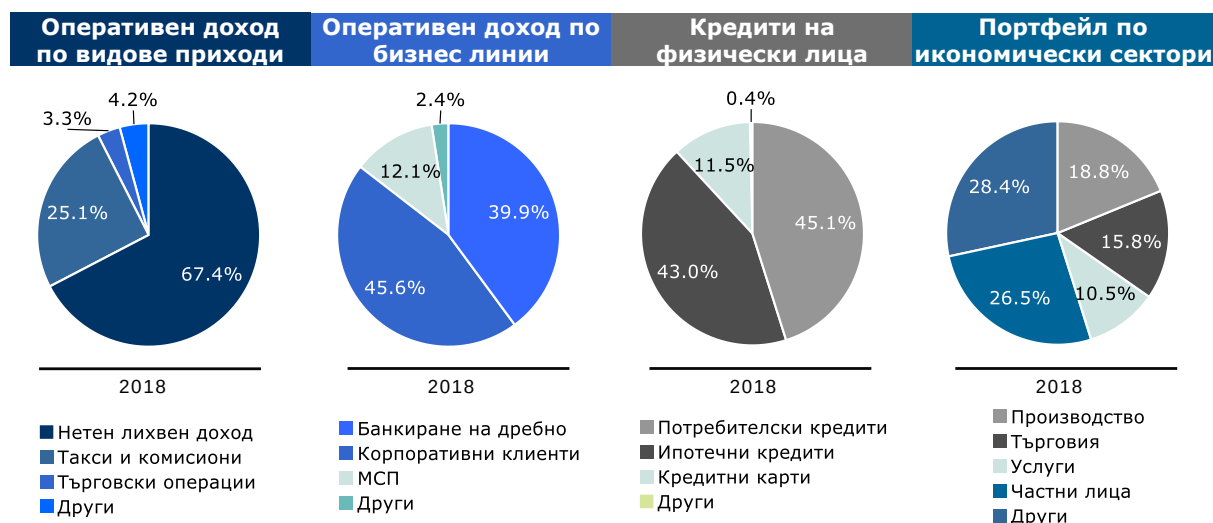
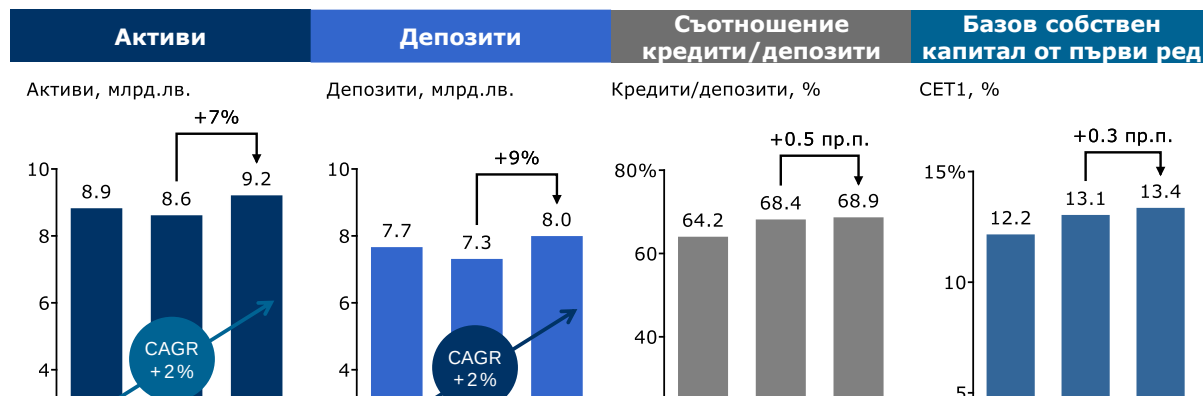
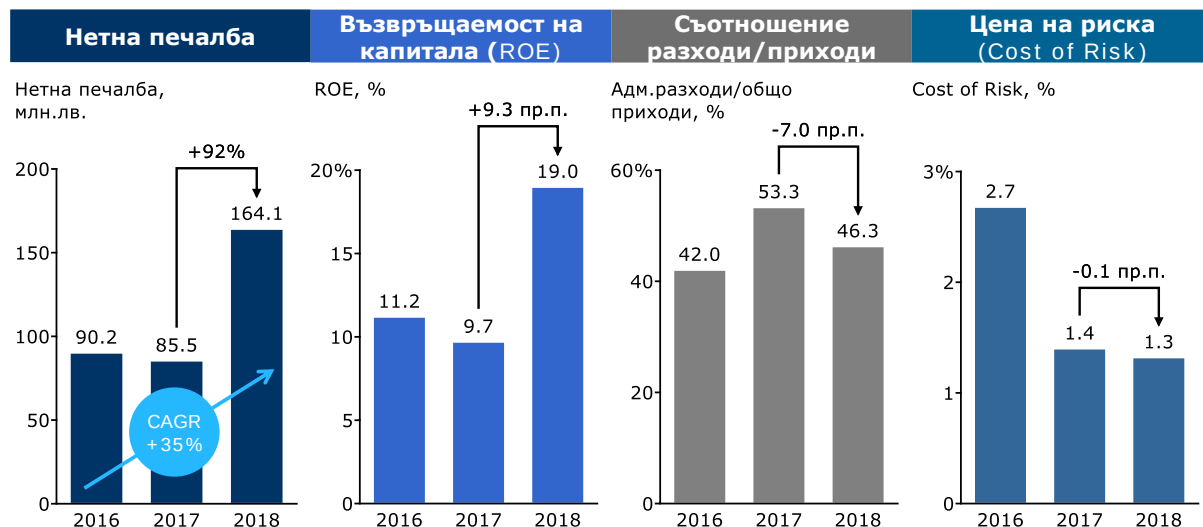
През тези 25 години Първа инвестиционна банка участваше активно във формирането и развитието на банковия пазар в България, допринасяйки с иновативни продукти и перспективни решения.

Последователно развиваме нашия бизнес, следвайки нашите бизнес принципи:

- Банкиране на дребно
- Микрокредитиране
- Банкиране на МСП
- Корпоративно банкиране
- Картови разплащания
- Дигитално банкиране
- Търговско финансиране
- Международни разплащания
- Парични и капиталови пазари
- Валутна търговия
- Злато и нумизматика

- Вярваме, че доверието е в основата на дългосрочните взаимоотношения.
- Не само се стремим към най-добрите практики и резултати, но имаме воля и дисциплина да ги постигнем.
- Ценим и уважаваме деловите си партньори.
- Стремим се да се развиваме и да предлагаме проактивни решения.
- Ангажирани сме със социалните въпроси на обществото и даваме принос за решаването им.
- Носим отговорност за нашите решения и действия.

ИЗБРАНИ ПОКАЗАТЕЛИ

СЪДЪРЖАНИЕ

МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ	7	<i>Структура и вътрешна организация .....</i>	49
БАНКОВА СИСТЕМА	12	<i>Колективни органи за у-ние на риска .....</i>	49
МИСИЯ	17	<i>Система от лимити .....</i>	51
25 ГОДИНИ FIBANK.....	18	<i>План за възстановяване .....</i>	51
ПРОФИЛ НА БАНКАТА.....	19	Кредитен риск	52
Корпоративен статус	19	<i>Кредитен процес.....</i>	53
Съучастие и членство в организации.....	19	<i>Модел за измерване на кред.риск .....</i>	53
Пазарна позиция	19	<i>Техники за редуциране на кред.риск .....</i>	55
Пазарен дял	20	<i>Проблемни експозиции и обезценка .....</i>	55
Кореспондентски отношения.....	20	Пазарен риск	56
Клонова мрежа.....	20	<i>Лихвен риск.....</i>	57
Дъщерни дружества.....	20	<i>Валутен риск .....</i>	58
Награди 2018 г.	21	Ликвиден риск.....	58
ПЪРВА ИНВЕСТИЦ. БАНКА: ДАТИ И ФАКТИ.....	22	<i>ВААЛ.....</i>	60
АКЦЕНТИ ЗА 2018 г.....	25	Операционен риск	61
ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД.....	28	<i>Информационна сигурност .....</i>	61
Ключови показатели	28	<i>Непрекъсваемост на процесите.....</i>	62
Кредитен рейтинг.....	29	Рискови експозиции	62
Финансов резултат	30	<i>ВААК .....</i>	63
Баланс.....	33	КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ.....	66
Кредитен портфейл	35	Клонова мрежа	66
<i>Кредити .....</i>	35	Контакт център – *bank (*2265), 0800 11 011 ..	67
<i>Сделки между свързани лица .....</i>	37	Корпоративен блог	68
<i>Условни задължения.....</i>	37	Продажби	68
Привлечени средства.....	39	Дигитално банкиране	69
Капитал.....	41	<i>Електронно банкиране „Моята Fibank“ ...</i>	69
<i>Регулаторен капитал.....</i>	41	ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ	71
<i>Капиталови изисквания.....</i>	42	КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ	73
<i>Капиталови буфери .....</i>	43	Декларация за корпоративно управление по	
<i>Ливъридж.....</i>	44	смысла на чл.100н от ЗППЦК и чл.40 от	
УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА	46	Закон за счетоводството.....	73
Стратегия за управление на риска	46	Рамка за корпоративно управление	73
<i>Карта на рисковете.....</i>	46	Кодекс за корпоративно управление.....	73
<i>Риск апетит.....</i>	47	Управленска структура	75
<i>Риск култура .....</i>	47	Надзорен съвет	76
Рамка за управление на рисковете	48	<i>Състав и компетенции .....</i>	76
<i>Линии на защита.....</i>	48	<i>Политика на многообразие .....</i>	76
		<i>Участие в капитала .....</i>	76

Функции и отговорности	77	СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ	92
Оценка на дейността.....	78	Нефинансова декларация по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството	92
Комитети	78	ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА	94
Управителен съвет	79	Банкиране на дребно	94
Състав и компетенции.....	80	Депозити.....	94
Участие в капитала.....	80	Кредити.....	95
Функции и отговорности	81	Корпоративно банкиране.....	97
Комитети и съвети към УС.....	81	Депозити.....	97
Общо събрание на акционерите.....	82	Кредити.....	97
Контролна среда и процеси	83	Европрограми.....	102
Вътрешен одит.....	83	Платежни услуги	103
Регистрирани одитори	83	Картови разплащания.....	103
Защита правата на акционерите	84	Международни разплащания	104
Свикване на ОСА и информираност	84	Злато и нумизматика	105
Основни права и ограничения при прехвърляне.....	84	Частно банкиране	106
Миноритарни акционери и институционални инвеститори	85	Капиталови пазари	107
Разкриване на информация	85	ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПРЕЗ 2018 г.	109
Директор за връзки с инвеститорите	87	ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	113
Заинтересовани лица	87	ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ 2019 г.	114
Акционерна структура	87	ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ.....	115
Цена на акциите и пазарна капитализация ...	88	Членове на Надзорния съвет	115
ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ.....	89	Членове на Управителния съвет.....	119
Политика за възнагражденията	91		
Политика за подбор на висшия ръководен персонал.....	91		

МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Република България	Показатели	
	Население	7,05 млн. души
	Площ	110,994 кв. км.
	Член на Европейския съюз	2007 г.
	Член на НАТО	2004 г.
	Валутен курс EUR/BGN (фиксиран)	1.95583
	Плосък данък	10%
	Moody's	Baa2, стабилна
	Fitch Ratings	BBB, стабилна
	S&P	BBB-, положителна

През 2018 г. въпреки отделни сигнали за нестабилност на външната среда и индикации за забавяне на растежа в еврозоната, българската икономика отчита позитивно развитие в резултат от нарастване при частното потребление и инвестиционната активност, както и продължаващата тенденция за подобряване на показателите за пазара на труда. Действащата система на Паричен съвет и фискална позиция допринасят за запазване на макроикономическата стабилност. Действия в тази посока са и официално заявените намерения на страната през 2018 г. за присъединяване към Европейския валутен механизъм 2 (ERM2) и Единния надзорен механизъм (SSM) чрез осъществяване на тясно сътрудничество с Европейската централна банка.

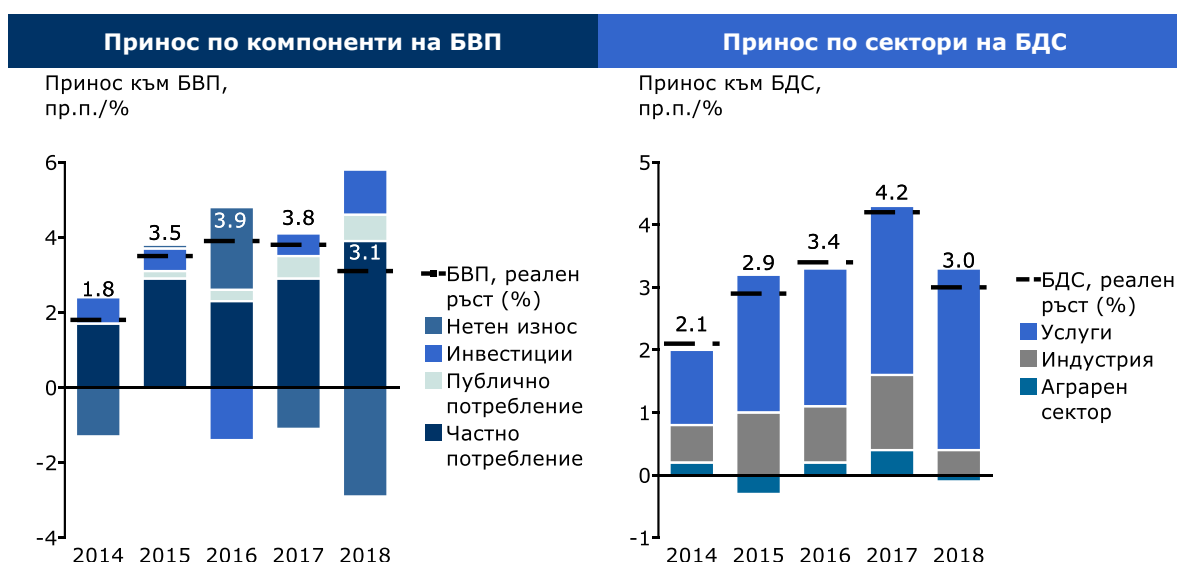
	2018	2017	2016	2015	2014
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	107 925	101 043	94 130	88 575	83 756
Брутен вътрешен продукт, реален ръст (%)	3,1	3,8	3,9	3,5	1,8
- Потребление, реален ръст (%)	6,0	4,3	3,3	3,8	2,2
- Инвестиции, реален ръст (%)	6,5	3,2	(6,6)	2,7	3,4
- Нетен износ, реален ръст (%)	(4,5)	(1,7)	3,6	0,3	(2,1)
Инфлация, в края на периода (%)	2,7	2,8	0,1	(0,4)	(0,9)
Средногодишна инфлация (%)	2,8	2,1	(0,8)	(0,1)	(1,4)
Безработица, в края на периода (%)	6,1	7,1	8,0	10,0	10,7
Текуща сметка (% от БВП)	4,6	6,5	2,6	0,0	1,2
Търговско салдо (% от БВП)	(4,1)	(1,5)	(2,0)	(5,8)	(6,5)
Международни резерви на БНБ (млн. лв.)	49 039	46 279	46 742	39 675	32 338
Преки инвестиции в България (% от БВП)	2,8	2,7	2,1	5,3	0,8
Брутен външен дълг (% от БВП)	59,3	64,6	71,1	74,0	91,9
Държавен и държавногарант. дълг (% от БВП)	22,2	25,3	29,1	26,3	27,2
Консолидирано бюджетно салдо (% от БВП)	0,1	0,8	1,6	(2,8)	(3,7)
Курс на щатския долар (левове за 1 долар)	1,71	1,63	1,86	1,79	1,61

Източник: НСИ, БНБ, МФ, Агенция по заетостта

През 2018 г. реалният темп на растеж на икономиката на страната възлиза на 3,1% за годината (2017: 3,8%), като отчита известно забавяне под влияние на динамиките на икономическата активност в страните от ЕС и Еврозоната, както и нестабилността в глобален мащаб, в т.ч. свързана с протекционистичните мерки и търговски конфликти, както и несигурностите около преговорите за Brexit. Основен двигател за икономиката е крайното потребление и по-специално частното потребление на домакинствата, което отчита ръст от 6,3% (2017: 4,5%) в резултат от по-високото вътрешно търсене и позитивните индикации по отношение на пазара на труда. Допълнителен принос за растежа оказват инвестициите в основен капитал, които нарастват с 6,5% за периода (2017: 3,2%), с основен принос при частните инвестиции, като отражение на развитието при основните макроикономически показатели и очакванията на фирмите в страната.

Ограничителен фактор за растежа остава нетния износ, който спада с 4,5% за 2018 г. (2017: -1,7%), за което влияние оказва намалението при износа (2018: -0,8%) и отчетения ръст при вноса (2018: 3,7%), отразяващ вътрешното търсене на стоки и услуги, както и нарастващите доходи на населението.

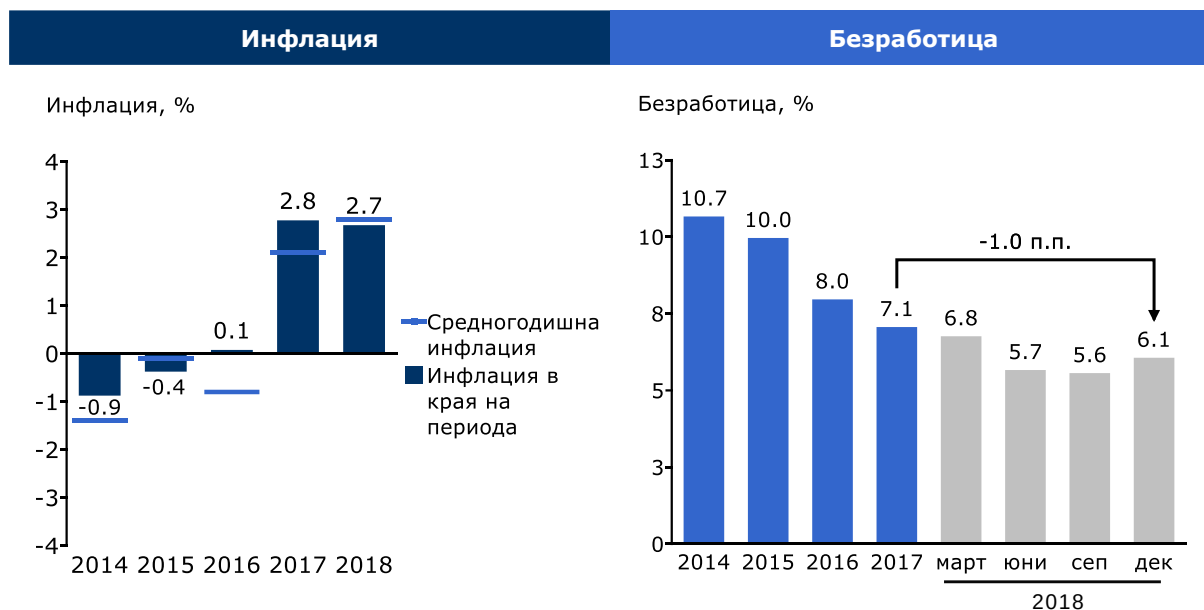

През периода брутната добавена стойност в икономиката расте с 3,0% за годината (2017: 4,2%), с основен принос на сферата на услугите, които отчитат реален ръст от 4,3% (2017: 4,0%), в т.ч. при секторите на търговията, транспорта и туризма (2018: 2,0%), които формират 33% от добавената стойност в този сектор. Операциите с недвижими имоти отчитат нарастване от 9,3% за годината, в резултат от активизирането на пазара на имоти и сектора на строителството. През 2018 г. индексът на цените на жилищата се покачва общо с 6,3% на годишна база през третото тримесечие, от който 7,2% при новопостроените апартаменти и 5,8% при съществуващите жилища.

Положително влияние за добавената стойност в икономиката оказва и индустриалния сектор, който се увеличава с 1,4% общо за периода (2017: 4,1%). По-слаб ръст от 0,8% е отчетен при добивната и преработвателната промишленост, в т.ч. при основните експортно-ориентирани отрасли, за което влияние оказва нестабилната икономическа среда в международен план, както и неблагоприятното развитие на икономическата ситуация в Турция, предвид дела й в стокообмена с България. Добавената стойност в строителството осигурява положителен принос от 4,0% за годината (2017: 4,4%), като отразява позитивните динамики и индикации за възстановяване в този сектор. Отрицателен принос от -1,1% за икономиката е отчетен в аграрния

сектор (2017: 8,9%), като влияние оказва основно по-ниската произведена продукция в растениевъдството и по-специално при техническите, фуражните култури и зеленчуците.

През 2018 г. пазарът на труда продължава да отчита позитивни индикации, в т.ч. при сезонната заетост, като коефициентът на безработица бележи понижение до 6,1% в края на периода (2017: 7,1%; 2016: 8,0%; 2015: 10,0%; 2014: 10,7%) и отразява подобряващите се очаквания на фирмите по отношение на инвестиции и разходи. Броят на заетите лица достига 3149 хил. души за четвъртото тримесечие на 2018 г., като коефициентът на заетост възлиза на 67,7% или с 0,2 пр.п. повече спрямо година по-рано. Към края на годината 63,6% от заетите работят в сектора на услугите, 30,2% - в индустрията и 6,1% - аграрния сектор.

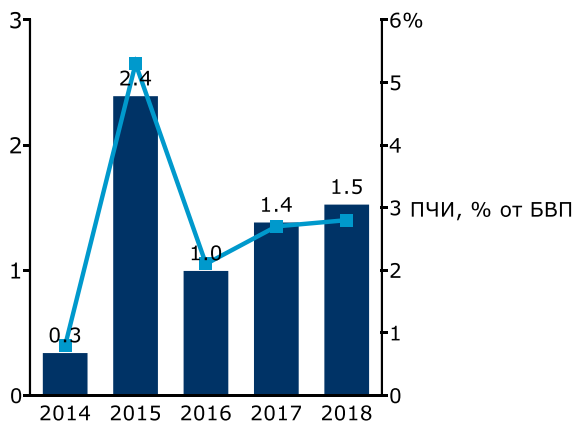
През годината инфлацията в страната следва тенденция към повишение, като средногодишната инфлация за периода възлиза на 2,8% (2017: 2,1%), а инфлацията в края на годината е 2,7% (2017: 2,8%). Принос за това има поскъпването на цените в почти всички основни подгрупи, в съответствие с нарастването на потребителското търсене, вкл. в сектора на услугите (4,3%), и общественото хранене (4,3%), както и при хранителните стоки (2,6%) и разходите за вода, електроенергия, газ (4,6%), които две групи имат основно тегло (съответно 31,3% и 18,2%) в потребителската кошница. Въздействие върху вътрешните цени оказват и цените на основните суровини на международните пазари, в т.ч. цената на петрола. Хармонизираната инфлация, която е един от критериите за ценовата стабилност за присъединяване към Евроразоната, е 2,3% в края на периода (2017: 1,8%) и 2,6% средногодишно за периода (2017: 1,2%).

През годината преките инвестиции в страната възлизат на 1533 млн. евро (2,8% от БВП) в края на 2018 г. (2017: 1390 млн. евро или 2,7% от БВП), като динамиката отразява основно по-високите постъпленията в дялов капитал и реинвестирана печалба, за сметка на постъпленията по дълговите инструменти (финансови, облигационни и търговски заеми). По страни най-много инвестиции са привлечени от Холандия (1087 млн. евро), следвани от Германия (154 млн. евро) и Белгия (94 млн. евро).

Изпреварващият ръст при вноса (7,1% на годишна база до 29 676 млн. евро) повишава търговския дефицит до -2248 млн. евро или -4,1% от БВП в края на 2018 г. (2017: -766 млн. евро или -1,5% от БВП). В резултат на това салдото по текущата и капиталовата сметка на годишна база се понижава до 3317 млн. евро или 6,0% от БВП, въпреки по-високите приходи в сферата на услугите (туризма и пътуванията) и при капиталовите трансфери в т.ч. по програмите на ЕС.

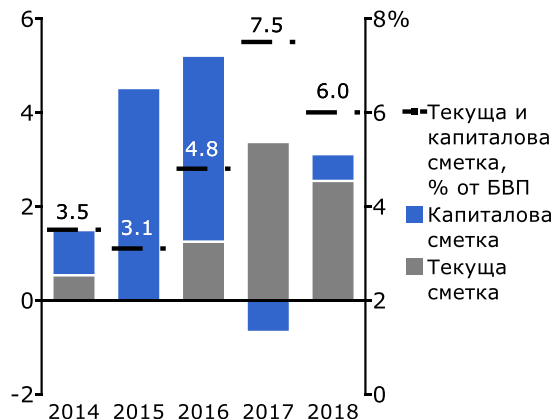
Преки инвестиции в страната

Преки инвестиции,
млрд.евро/%

Текуща и капиталова сметка

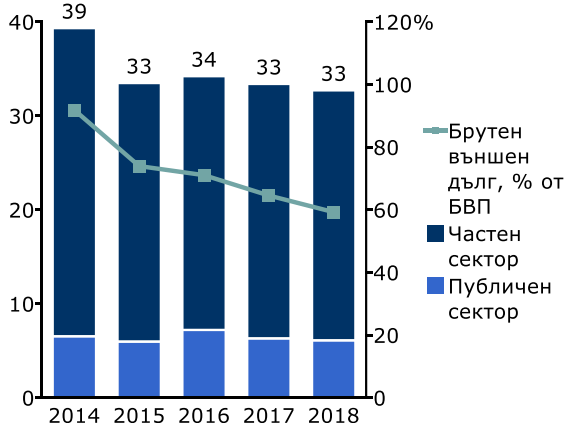
Текуща и капиталова сметка,
млрд.евро/%

Брутният външен дълг на страната се понижава до 32 716 млн. евро към края на 2018 г., или 59,3% от БВП (2017: 33 397 млн. евро или 64,6% от БВП), като намаление е отчетено както при частния, така и при публичния сектор. Публичният външен дълг продължава да спада до 6121 млн. евро или 11,1% от БВП към декември 2018 г., като остава сред най-ниските в ЕС. Общият държавен и държавногарантиран дълг, в т.ч. дълг емитиран на вътрешния пазар, също се понижава, като достига 22,2% от БВП (2017: 25,3%), при средни нива от 81% за ЕС и 86% за страните от Еврозоната. Резервните активи на БНБ покриват 318,0% от краткосрочния дълг (2017: 303,3%) и 294,6% от валутните депозити (2017: 285,1%) в страната.

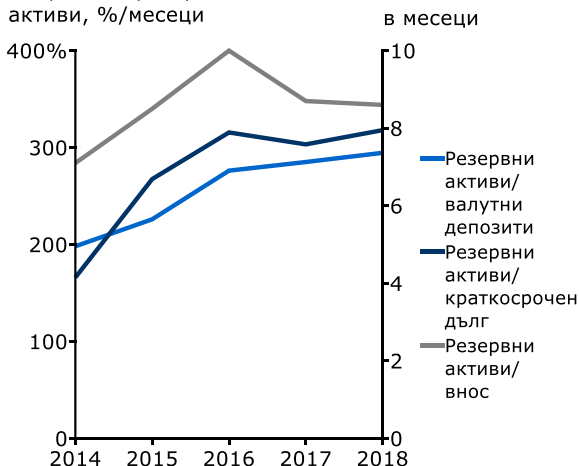
Брутен външен дълг

Външен дълг,
млрд.евро/%

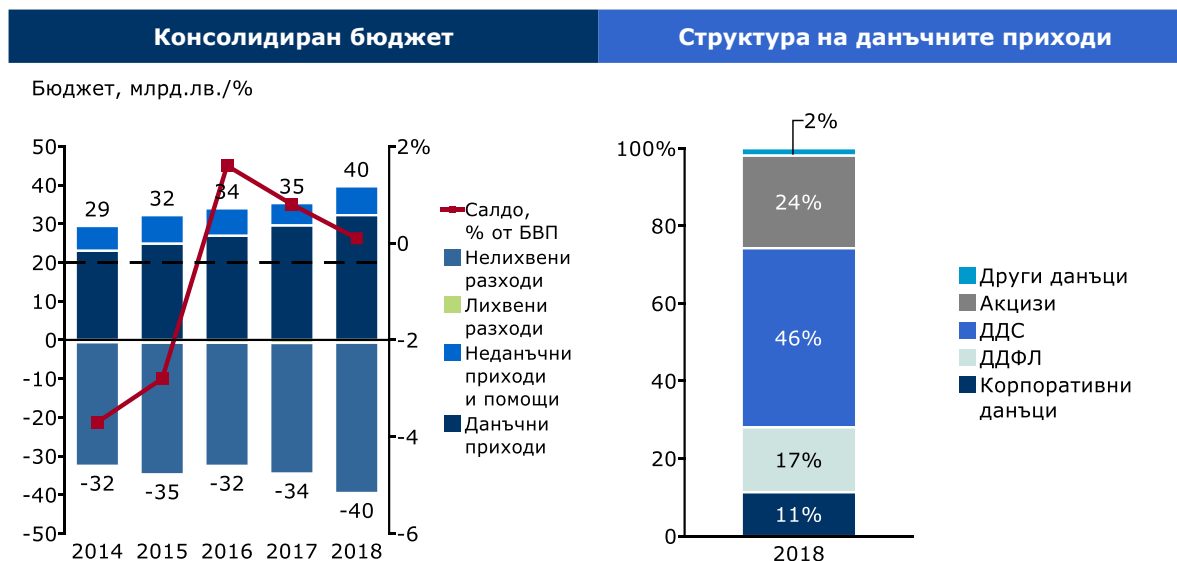
Покритие с резервни активи

Покритие с резервни
активи, %/месеци

През 2018 г. излишъкът по консолидирания бюджет се понижава до 137 млн. лв. или 0,1% от БВП (2017: 845 млн. лв. или 0,8% от БВП), като отразява по-високия темп на растеж при разходите – с 14,6% до 39 509 млн. лв., в резултат основно на увеличението при пенсиите през годината и свързаните с тях по-големи социални и здравноосигурителни плащания, както и при разходите за възнаграждения в системата на средното образование и субсидии в енергетиката. Капиталовите разходи също се повишават до 5322 млн. лв. (2017: 3750 млн. лв.), от които основно свързани с изграждането на приоритетни инфраструктурни и други инвестиционни проекти, както и с по-високото усвояване и поэтапно активизиране изпълнението на проекти по

европейски програми за програмния период 2014-2020 г. и осигуреното във връзка с това съфинансиране от страна на държавата.

Данъчните постъпления нарастват с 9,0% до 32 236 млн. лв., като увеличение на приходите е отчетено при всички основни приходни групи, в т.ч. корпоративен данък (с 6,8% до 2465 млн. лв.), данък върху доходите на физически лица (с 10,1% до 3648 млн. лв.), ДДС (с 8,0% до 10 064 млн. лв.), акцизи (с 4,4% до 5203 млн. лв.) и мита (с 16,4% до 226 млн. лв.). Постъпленията от осигурителни вноски също се увеличават, като възлизат на 9458 млн. лв., от които 6825 млн. лв. социалноосигурителни вноски и 2633 млн. лв. – здравни вноски.

През 2018 г. международната рейтингова агенция Standard & Poor's повиши перспективата по кредитните рейтинги на България от стабилна на положителна. Към края на годината дългосрочните кредитни рейтинги в чуждестранна и местна валута остават без промяна – Moody's Investor Service (Baa2, стабилна), Fitch Ratings (BBB, стабилна), Standard & Poor's (BBB-, положителна).

От началото на 2018 г. България поема ротационното председателство на Съвета на Европейския съюз, с което в рамките на половин година страната бе домакин на значителен брой срещи, събития и работни групи на органите на ЕС. Основните приоритети на българското председателство бяха насочени към младите хора, и тяхното социално сближаване и икономически растеж; към осигуряване на сигурност и стабилност в силна и единна Европа; изграждане на допълнителна свързаност и европейска перспектива на Западните Балкани, както и развитие на цифровата икономика и умения на бъдещето.

През 2018 г., като стъпка в посока на присъединяването на България към Еврозоната, страната подаде официално намерение за присъединяване към Европейския валутен механизъм 2 (ERM2) и към Единния надзорен механизъм (SSM) чрез осъществяване на тясно сътрудничество с Европейската централна банка.

Очакванията за 2019 г. включват запазване на растежа при частното потребление и вътрешното търсене, както и засилване на публичните инвестиции и потребление във връзка с активизиране усвояването на средства по фондовете и програмите на ЕС, при поддържане на текущите стойности на инфлация. Прогнозните нива от Министерството на финансите (есенната макроикономическа прогноза) предвиждат реален ръст на БВП от 3,7% за 2019 г. и забавяне до 3,5% за периода 2020-2021 г., съобразно тенденциите за икономическата активност в ЕС и Еврозоната и рисковете свързани с международната среда.

БАНКОВА СИСТЕМА

През 2018 г. банковата система в България отчита стабилни показатели и повишени финансови резултати в условията на устойчив растеж на депозитите и активизиране на кредитната дейност под влияние на благоприятните тенденции в макроикономическата среда. Върху дейността на банките влияние продължава да оказва средата на ниски лихвени равнища, както и действията по управление на кредитния риск, в т.ч. в контекста на прилагането на новия международен стандарт за счетоводно отчитане (МСФО 9) в сила от 1 януари 2018 г. Широката регулационна рамка и продължаващата интеграция с европейската финансова инфраструктура оказват допълнително влияние за развитието на банковите политики.

Допълнителни стъпки в тази посока е изпратеното през юли 2018 г. официално заявление за установяване на тясно сътрудничество с Европейската централна банка (ЕЦБ) в рамките на Единния надзорен механизъм (SSM), което е част от пътната карта за присъединяването на България към еврозоната и на българския лев към Европейския валутен механизъм 2 (ERM 2).

в % / изменение в пр.п.	2018	2017	2016	18/17	17/16
Базов собствен капитал от първи ред	18,99	20,41	20,41	(1,86)	0,00
Адекватност на капитала от първи ред	19,41	20,86	20,88	(1,89)	(0,02)
Обща капиталова адекватност	20,38	22,08	22,15	(2,07)	(0,07)
Съотношение на ливъридж	10,47 ¹	10,68	10,89	(0,21)	(0,21)
Отношение на ликвидно покритие (LCR)	294,1	347,6	-	(53,5)	-
Кредити/депозити ²	72,02	71,53	73,48	0,49	(1,95)
Възвръщаемост на капитала (ROE)	12,11	9,32	10,40	2,79	(1,08)
Възвръщаемост на активите (ROA)	1,59	1,20	1,37	0,39	(0,17)
Необслужвани кредити и аванси ³	7,63	10,17	12,85	(2,54)	(2,68)

Източник: Българска народна банка

Нивото на обща капиталова адекватност на системата възлиза на 20,38% към края на 2018 г. (2017: 22,08%), а адекватността на капитала от първи ред (T1 ratio) – на 19,41% спрямо 20,86% в края на 2017 г., като показателите са значително над регулаторните изисквания. За динамиката допринася основно нарастването при базовия собствен капитал от първи ред, в т.ч. внесения капитал и печалбата през годината, които се увеличават с по-слаб темп спрямо рисковопреглетените активи. Съотношението на ливъридж, използвано като допълнителен регулаторен показател, съпоставящ капитала от първи ред и общата експозиция от балансови и задбалансови позиции на банките, е 10,47% към септември 2018 г. спрямо 10,68% към 31.12.2017г.

С цел смекчаване на въздействието на цикличните рискове върху финансовата стабилност през септември 2018 г. БНБ взе решение за въвеждане на положително ниво на антицикличния капиталов буфер, приложим към местните кредитни рискови експозиции, в размер на 0,5%, в сила от октомври 2019 г. От 1 януари 2018 г. е приложим и капиталов буфер за други системно значими институции (ДСЗИ) с нива между 0,125%-0,50%, който е основен макропруденциален

¹ Данни към 30 септември 2018 г.

² Брутни кредити и аванси (без централни банки и кред.институции)/ депозити (без кред.институции)

³ Необслужвани кредити и аванси/Брутни кредити и аванси

инструмент за противодействие на структурните рискове. През ноември 2018 г. БНБ оповести ежегодния преглед на буфера и идентифицира като ДСЗИ десет банки, за които определи индивидуални нива през 2019 г. в интервала от 0,25% до 0,75%, а през 2020 г. – от 0,50% до 1%.

През годината ликвидността остава на високи нива, въпреки индикациите за активизиране на кредитирането – съотношението кредити/депозити възлиза на 72,02% (2017: 71,53%), като отразява поддържаната консервативна оценка при управлението на рисковете. От началото на 2018 г. са в сила новите изисквания за отчитане на ликвидността, вкл. за отношението на ликвидно покритие (LCR), което съотнася поддържаните от банките ликвидни буфери спрямо нетните изходящи потоци за период от 30 календарни дни. В края на 2018 г. съотношението е 294,1% спрямо 347,6% година по-рано, което е над минималните изисквания от 100%. Съотношението на ликвидния буфер към балансовите активи на системата възлиза на 25,9% към края на септември 2018 г.

През 2018 г. банковата система реализира нетна печалба в размер на 1678 млн. лв. или с 42,9% повече спрямо 2017 г., като увеличение е отчетено при всички основни групи оперативни приходи, както и намаление при разходите за обезценка до 479 млн. лв. (2017: 745 млн. лв.).

в млн. лв. / изменение в %	2018	2017	2016	18/17	17/16
Нетен лихвен доход	2 742	2 675	2 805	2,5	(4,6)
Нетен доход от такси и комисиони	1 066	996	921	7,0	8,1
Административни разходи	1 717	1 613	1 587	6,4	1,6
Обезценка	479	745	807	(35,7)	(7,7)
Нетна печалба	1 678	1 174	1 262	42,9	(7,0)

Източник: Българска народна банка

Нетният лихвен доход се увеличава с 2,5% на годишна база до 2742 млн. лв. (2017: 2675 млн. лв.), а нетният доход от такси и комисиони – до 1066 млн. лв. (2017: 996 млн. лв.), като продължава да осигурява солиден принос към печалбата, формирайки 25,2% от общите оперативни приходи на системата (2017: 25,6%). За 2018 г. отчетените финансови резултати осигуряват възвръщаемост на активите (ROA) в размер на 1,59% (2017: 1,20%) и възвръщаемост на капитала (ROE) от 12,11% (2017: 9,32%), което отразява способността на банковия сектор да генерира висока рентабилност, съобразно развитието и условията на средата.

Общите балансови активи нарастват със 7,9% на годишна база до 105 557 млн. лв. (2017: 97 808 млн. лв.), като промените в структурата на баланса на системата включват основно увеличение на дела на кредитите до 63,3% от общите активи (2017: 61,0%). Паричните средства при централни банки формират 19,3% от активите, а инвестициите в ценни книжа – 13,1%, които включват основно дългови ценни книжа, издадени от централни правителства.

Брутният кредитен портфейл (без кредитни институции и централни банки) през годината нараства с 8,6% до 60 908 млн. лв. в края на периода (2017: 56 084 млн. лв.), като включва увеличение при всички сегменти, с основен принос при кредитите на домакинства, които засилват дела си до 36,2% от общия портфейл (2017: 35,3%). Жилищните ипотечни кредити нарастват с 15,3% до 10 906 млн. лв. (2017: 9460 млн. лв.), а потребителските кредити – с 12,9% до 10 333 млн. лв. (2017: 9151 млн. лв.) в края на годината. Кредитите на нефинансови предприятия остават структуроопределящи с 57,3% от общите кредити на клиенти, като достигат до 34 871 млн. лв. (2017: 33 160 млн. лв.), а тези към други финансови предприятия – до 3220 млн. лв. (2017: 2530 млн. лв.).

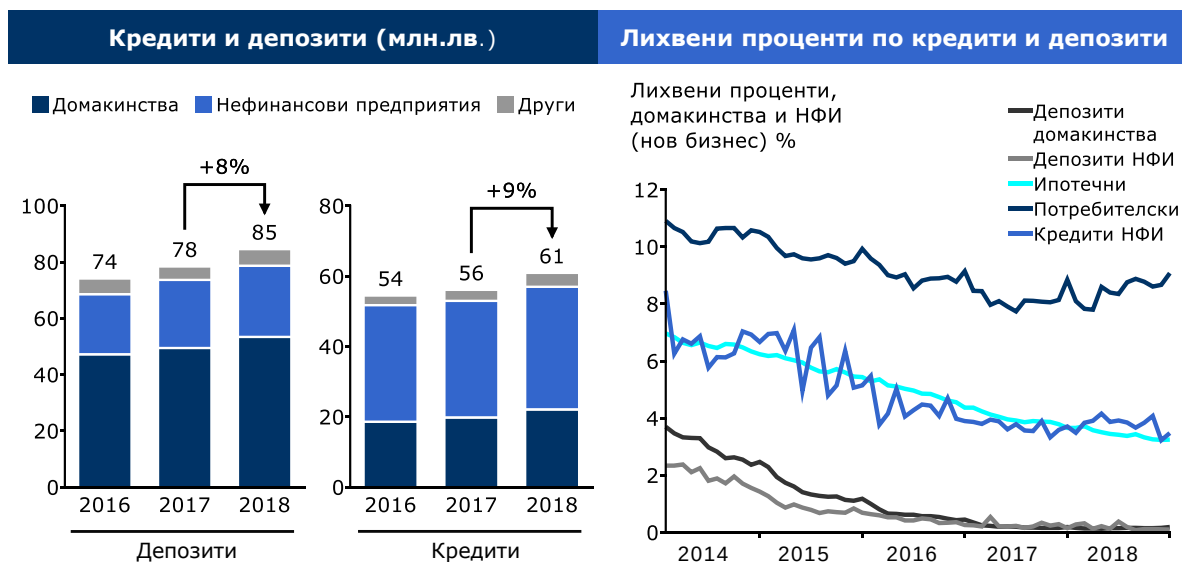

в млн. лв. / изменение в %	2018	2017	2016	18/17	17/16
Активи	105 557	97 808	92 095	7,9	6,2
Кредити на нефинансови предприятия	34 871	33 160	33 180	5,2	(0,1)
Кредити на домакинства, в т.ч.:	22 075	19 789	18 575	11,6	6,5
- Жилищни ипотечни кредити	10 906	9 460	8 772	15,3	7,8
- Потребителски кредити	10 333	9 151	8 677	12,9	5,5
Депозити от нефинансови предприятия	25 278	24 190	21 375	4,5	13,2
Депозити от домакинства	53 383	49 456	47 196	7,9	4,8

Източник: Българска народна банка

Делът на необслужваните кредити и аванси продължава да намалява до 7,63% от brutните кредити и аванси (2017: 10,17%). Необслужваните кредити са адекватно посрещнати по линия на обезценката и допълнително акумулираните от системата буфери. В структурата на необслужваните кредити най-голям дял заемат кредитите към нефинансови предприятия (68,5%), следвани от домакинствата (29,0%) и другите финансови предприятия (2,3%).

През 2018 г. привлечените средства в банковата система (без кредитни институции) продължават тенденцията на растеж – със 7,9% до 84 571 млн. лв. (2017: 78 406 млн. лв.). Увеличение е отчетено както при депозитите на нефинансови предприятия (с 4,5% до 25 278 млн. лв.), така и при домакинствата (със 7,9% до 53 383 млн. лв.), които остават структуроопределящи с относителен дял от 63,1% от привлечения ресурс. Депозитите на други финансови предприятия достигат 3213 млн. лв., а тези в сектор държавно управление до 2697 млн. лв. Във валутната структура на депозитите делът на левовите депозити нараства до 61,7% (2017: 60,4%), за сметка на депозитите в евро, които спадат до 30,6% (2017: 31,5%), а тези в друга валута възлизат на 7,7% (2017: 8,1%).

През годината тенденцията към понижаване на лихвените проценти се запазва съобразно динамиките в Еврозоната и страните от ЕС. Лихвените проценти по депозитите (нов бизнес⁴) на домакинствата и нефинансовите предприятия спадат средно за 2018 г. (претеглени през обемите) съответно до 0,15% и 0,21% (2017: 0,20% и 0,25%). Понижение е отчетено и при

⁴ Срочни депозити в левове до 1 г.

лихвените проценти по кредитите (нов бизнес⁵), като при нефинансовите предприятия – до 3,75% средно за годината (2017: 4,01%), а при ипотечните – до 3,42% (2017: 3,94%). Леко повишение е отчетено при потребителските кредити до 8,50% (2017: 8,13%).

В края на годината в страната оперират 25 кредитни институции, от които 5 клона на чуждестранни банки, като дъщерните банки от ЕС формират 71,6%⁶ от активите на системата, местните банки – 22,3%, а чуждестранните клонове на банки от ЕС и извън ЕС, както и банки, собственост на лица извън ЕС – останалите 6,1%. Заеманият дял от групата на другите системно значими институции (ДСЗИ) в страната възлиза на 83,8% от банковите активи.

Предизвикателства пред банковата система ще продължат да бъдат консолидационните процеси, които отразяват тези в Европейския съюз, дигитализацията и технологичното развитие, обема на регулациите, влияещи върху конкурентните предимства на банките, както и рисковете от нестабилност в международен план.

РАЗВИТИЕ НА РЕГУЛАТОРНАТА РАМКА

През 2018 г. приоритет в законодателните инициативи в областта на банковата дейност продължи да бъде въвеждането на изискванията на единните европейски регулаторни правила чрез транспонирането им в нормативни актове на националното ни законодателство.

От 1 януари 2018 г. са в сила новите изисквания на Международния стандарт за финансово отчитане 9 „Финансови инструменти“ (МСФО 9), с който се въвежда нов модел за обезценка, базиран на очакваните кредитни загуби (expected loss), като заменя модела на претърпяната загуба (incurred loss) в МСС 39. Новият стандарт въвежда изисквания и насоки и относно класификацията и измерването на качеството на финансовите активи. Във връзка с Регламент (ЕС) 2017/2395 на Европейския Парламент и на Съвета през 2018 г. е въведена възможност за банките да изберат да прилагат преходни мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 спрямо регулаторния собствен капитал. С тях е определен петгодишен период за постепенно въвеждане, през който банките могат да добавят определена сума към базовия собствен капитал от първи ред, изчислена в зависимост от избрания подход (т.нар. статичен подход или статичен подход с включена динамична компонента) и съобразно определени коефициенти за преходно третиране в размер на 0,95 за 2018 г., 0,85 за 2019 г., 0,70 за 2020 г., 0,50 за 2021 г. и 0,25 за 2022 г.

През февруари 2018 г. е приет нов Закон за пазарите на финансови инструменти, с който се транспонират изискванията, произтичащи от европейската правна рамка в областта на финансовите пазари – Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент 600/2014 на ЕП и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти („пакет MiFID2/MiFIR“). Промените целят повишаване защитата на инвеститорите и подобряване дейността на пазарните участници при търговията и клиринга на финансови инструменти, както и въвеждане на нови стандарти за оповестяване и прозрачност във връзка с инвестиционните услуги и дейности.

През март 2018 г. е приет нов Закон за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС), който заедно с допълващите технически стандарти и насоки на Европейския банков орган целят имплементиране в националното законодателство на изискванията, произтичащи от Директива (ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD2). Чрез новите регулации, съобразно промените свързани с развитието на технологиите, се въвеждат нови платежни услуги, извършвани изцяло в интернет среда – услуги по инициране на плащане и по

⁵ Кредити по оригинален матуритет в левове

⁶ Данните са към края на третото тримесечие на 2018 г.

предоставяне на информация за сметка, както и средства и методи за повишаване сигурността при плащанията в интернет среда. Във връзка с това са приети и нови Наредба № 3 и Наредба № 16 на БНБ. Предизвикателство пред банките в областта на платежните услуги през 2019 г. остават прилагането на изискванията, свързани с Делегиран регламент (ЕС) 2018/389 на Комисията по отношение на регулаторните технически стандарти за задълбочено установяване на идентичността на клиента и общите и сигурни отворени стандарти на комуникация.

От края на месец май 2018 г. са в сила изискванията на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (Общ регламент относно защитата на данните – GDPR). С него се въвеждат редица нови изисквания, вкл. разширяване на дефиницията за лични данни, псевдонимизация, защита на данните на етапа на проектиране и по подразбиране, профилиране, нови права на субектите и др.

През юли 2018 г. е приета нова Наредба № 37 на БНБ за вътрешните експозиции на банките, с която се уреждат изискванията към вътрешните правила и процедури на банките за формиране, идентифициране, наблюдение и докладване на вътрешните експозиции, както и начинът за изчисляване на тяхната стойност и формата и съдържанието на отчетността във връзка с това.

Същият месец са приети и изменения в Наредба № 11 на БНБ за управлението и надзора върху ликвидността на банките. Промените са продиктувани от пълното влизане в сила на изискванията за ликвидно покритие, с което отпада възможността за приложение на национални разпоредби в областта на ликвидната отчетност и се преминава към единни европейски отчетни образци. Промените включват и въвеждането на падежна стълбца в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/2114 на Комисията за изменение и допълнение на Регламент за изпълнение (ЕС) 680/2014 по отношение на образците и указанията.

През годината е приет нов Закон за мерките срещу изпирането на пари, с който се въвежда в българското законодателство четвъртата европейска Директива за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (Директива (ЕС) 2015/849). В края на годината е приет и нов Правилник за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари (Обн. ДВ бр.3/08.01.2019 г.), с който се прецизират и доразвиват определени изисквания в тази област.

През декември 2018 г. са приети промени в Закона за Българската народна банка, които са свързани с ролята на Европейската централна банка в националната рамка по надзор на банковите финансови институции, във връзка със заявеното намерение за присъединяване на България към Единния надзорен механизъм чрез установяване на тясно сътрудничество с ЕЦБ. Със закона са направени и промени в Закона за кредитните институции, които осигуряват възможност за упражняване на макропруденциален надзор върху банките на системно ниво, както и промени, целящи въвеждане на новите изисквания, произтичащи от Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11) и Насоките на ЕБО и ESMA за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (EBA/GL/2017/12).

МИСИЯ

Първа инвестиционна банка се стреми да продължи да бъде една от най-добрите банки в България, призната като бързо развиваща се, иновативна, клиентски ориентирана банка, която предлага изключителни продукти и услуги на клиентите си, осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана. Банката ще продължи да развива високотехнологични решения, предоставящи възможности на нейните клиенти да банкират от всяка точка на света и по всяко време.

25 ГОДИНИ FIBANK

През 2018 г. Първа инвестиционна банка отбеляза своя 25-годишен юбилей от създаването си – период, през който Fibank се затвърди като най-голямата банка с български капитал в страната и с имидж на иновативна и динамична институция, със собствен облик и запазена марка за високо качество на обслужване.

През всички тези години на развитие и растеж Първа инвестиционна банка стана предпочитана от населението банка, подкрепяща добрите проекти и иновативните идеи, сред водещите институции в информационните технологии, картовите и международните разплащания, като по този начин изгради стабилна база, която да надгражда и доразвива своя бизнес модел съобразно най-добрите практики и новости в банкирането.

С активи над 9,3 млрд. лева днес Fibank е четвъртата по големина банка в България със значителен пазарен дял в приоритетните за нея сегменти на потребителското и ипотечно финансиране, както и с планове за допълнително разширяване на присъствието си в сегмента на малките и средни предприятия, и поддържане на позицията сред водещите в сферата на корпоративното банкиране.

ПРОФИЛ НА БАНКАТА

КОРПОРАТИВЕН СТАТУС

Първа инвестиционна банка е акционерно дружество, регистрирано от Софийски градски съд с решение от 8 октомври 1993 г. От 28 февруари 2008 г. Банката е вписана в Търговския регистър при Агенцията по вписванията.

Първа инвестиционна банка е публично дружество, вписано в Търговския регистър при Софийски градски съд с решение от 4 юни 2007 г. и в регистъра за публичните дружества и други емитенти, воден от Комисията за финансов надзор, с решение от 13 юни 2007 г.

Банката притежава универсален банков лиценз за извършване на банкова дейност на територията на страната и на сделки в чужбина. Тя е лицензиран първичен дилър на държавни ценни книжа, както и регистриран инвестиционен посредник.

СЪУЧАСТИЕ И ЧЛЕНСТВО В ОРГАНИЗАЦИИ

- Асоциация на банките в България
- Българска фондова борса – София АД
- Централен депозитар АД
- Борика АД
- MasterCard International
- VISA Inc.
- S.W.I.F.T.

ПАЗАРНА ПОЗИЦИЯ⁷

- Четвърто място по активи
- Трето място по кредити
  - Второ място по кредити на предприятия
  - Пето място по потребителски кредити
  - Шесто място по ипотечни кредити
- Четвърто място по депозити
  - Трето място по депозити от физически лица
- Сред водещите банки в картовия бизнес
- Сред водещите банки в платежните услуги, в т.ч. при международните разплащания и търговски операции

⁷ Пазарните позиции са определени въз основа на неконсолидирани данни от БНБ и Борика АД.

ПАЗАРЕН ДЯЛ⁸

- 8,82% от банковите активи в България
- 10,69% от кредитите в страната
  - 12,82% от кредитите на предприятия
  - 9,27% от потребителските кредити
  - 6,68% от ипотечните кредити
- 9,57% от депозитите в страната
  - 11,98% от депозитите на физически лица

КОРЕСПОНДЕНТСКИ ОТНОШЕНИЯ

Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговското финансиране в почти всички части на света. Банката изпълнява международни платежни операции в чуждестранна валута, издава чекове и изпълнява различни документарни операции.

Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

КЛОНОВА МРЕЖА

Към 31 декември 2018 г. Първа инвестиционна банка има общо 155 клона и офиса: 154 клона и офиса, в т.ч. централа, покриващи територията на България и един чуждестранен клон в Кипър.

ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Първа инвестиционна банка АД има единадесет дъщерни дружества към 31 декември 2018 г.: First Investment Bank - Albania Sh.a., Дайнърс клуб България АД, Фи Хелт Застраховане АД, First Investment Finance B.V., Дебита ООД, Реалтор ООД, Болкан файненшъл сървисис ЕАД, Криейтив Инвестмънт ЕООД, Търнараунд Мениджмънт ЕООД, Лега Салюшънс ЕООД и АМС Имоти ЕАД.

За повече информация относно дъщерните дружества виж бележка 36 „Дъщерни предприятия” от Неконсолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

⁸ Пазарните дялове са определени въз основа на неконсолидирани данни от БНБ.

НАГРАДИ 2018 г.

- ❖ Първа инвестиционна банка е отличена като „Любима марка“ на българите в категория „Банки“ на потребителската класация My Love Marks. Банката е класирана в призовата тройка в още две категории „Любим работодател“ и „Иновативни марки“.
- ❖ Fibank спечели второ място в категорията „Иновации“ на международния конкурс „Efma-Accenture DMI Awards 2018“, за предлаганите микрокарти към дебитните карти за деца и юноши, както и за програмата за ранно финансово образование.
- ❖ Зам. председателят на Надзорния съвет на Fibank г-жа Мая Георгиева получи награда в конкурса „Банкер на годината 2018“, организиран от вестник „Банкерът“, за цялостен принос в развитието на банковата система и за разумното управление на предизвикателствата на пазарния риск.
- ❖ Главният финансов директор (CFO) на Банката г-н Живко Тодоров е отличен в престижния конкурс „CFO of the Year 2018“, организиран от EY Bulgaria, като взе първа награда в категория „Стратегия за развитие на финансовата функция“.
- ❖ Първа инвестиционна банка спечели голямата награда за иновации в конкурса „Продукт на годината 2018“ за своите дебитни карти за деца и юноши.
- ❖ Първа инвестиционна банка спечели награда за „Иновации и непрекъснато повишаване качеството на предлаганите продукти и услуги“ в конкурса „Компания на годината“, организиран от сп. Business Lady.
- ❖ Бизнес програмата Smart Lady на Fibank спечели престижно отличие в конкурса European Excellence Awards 2018, който отличава най-добрите проекти в сферата на връзките с обществеността и маркетинговите комуникации в Европа.
- ❖ Fibank е отличена със специална награда за „Социална активност за обучение и ползване на финансови продукти от страна на подрастващите“ и сертификат за доверен партньор на Forbes на годишния конкурс Forbes Business Awards.
- ❖ Първа инвестиционна банка е наградена като „Социално-отговорна кампания на годината“ в годишните награди „b2b Media Awards 2018“ за традиционния си благотворителен календар.
- ❖ Банката е обявена за „Благодетел за иновативно образование 2018 г.“ на седмата конференция „DigitalKidZ“.

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА: ДАТИ И ФАКТИ

1993 г.	- Първа инвестиционна банка АД е учредена на 8 октомври 1993 г. в София. - Fibank получава пълен банков лиценз за осъществяване на операции в България и в чужбина.
1994-95 г.	Банката се развива и се специализира в обслужването на корпоративни клиенти.
1996 г.	- Първа инвестиционна банка първа в България предлага възможността за банкиране от дома и офиса. - Fibank е първата банка, получила 5-годишен кредит от Европейската банка за възстановяване и развитие – за финансиране на МСП в България.
1997 г.	- Банката започва да издава дебитни карти Cirrus/Maestro, кредитни карти Eurocard/Mastercard и карти American Express. Първа инвестиционна банка е първата българска банка, предложила дебитни карти с международен достъп. - Thompson Bankwatch определя първия кредитен рейтинг на Fibank. - Банката открива първия си клон в чужбина – в Кипър.
1998 г.	Първа инвестиционна банка получава първия си синдикиран кредит от чуждестранни банки. Банката договаря финансирането за внос на инвестиционни стоки от редица европейски държави, гарантирани от агенции за експортно застраховане.
1999 г.	- Банката сключва синдикиран заем, организиран от ЕБВР, на обща стойност 12,5 млн. евро. - Fibank получава средносрочен заем от 6,6 млн. евро от германска държавна организация за финансиране на български дружества. - Банката учредява чуждестранен клон в Тирана, Албания, който предлага банкови услуги на албански дружества и физически лица.
2000 г.	Първа инвестиционна банка започва развитие на бизнеса в областта на банкирането на дребно. Депозитите от физически лица нарастват 2,3 пъти.
2001 г.	- Fibank стартира първия Виртуален банков клон в България, даващ възможност за работа през Интернет. - Банката е отличена с наградата „Банка на годината“ на вестник „Пари“. - Мая Георгиева (изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“.
2002 г.	Fibank е определена за „Банка на клиента“ в класацията на вестник „Пари“.
2003 г.	- Продуктите и услугите за физически лица застават във фокуса на политиката на Банката. През годината кредитите на физически лица нарастват над 5 пъти. - Fibank за втори път печели наградата „Банка на клиента“ в годишната класация на вестник „Пари“.
2004 г.	- Банката разширява своята инфраструктура – клоновата мрежа се увеличава с 27 нови клона и офиса, мрежата от АТМ терминали нараства над 2 пъти. - Първа инвестиционна банка е отличена с наградата „Финансов продукт на годината“ за продукта Ипотечен овърдрафт.
2005 г.	- Fibank придобива 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. - Банката емитира €200 млн. облигации на Люксембургската фондова борса. Fibank е и първата българска банка, емитирала безсрочни подчинени облигации. - Матео Матеев (зам. главен изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“.

2006 г.	- Fibank за трети път печели наградата „Банка на клиента“ в годишната класация на вестник „Пари“. - Първа инвестиционна банка получава €185 млн. синдикиран заем, организиран от Bayerische Landesbank, с участието на 33 международни банки. - Акционерният капитал на Банката е увеличен от 20 млн. лв. на 100 млн. лв. чрез трансформиране на неразпределени печалби в нови акции.
2007 г.	- Първа инвестиционна банка осъществява най-голямото банково първично публично предлагане на ценни книжа в България и придобива статут на публично дружество. - Стартира „FIBank Mobile“ – първият банков мобилен портал, създаден от Банката с полезна финансова информация за клиентите. - Fibank е една от първите банки в България, внедрила новата чип технология при издаването на дебитни и кредитни карти. - First Investment Bank – Albania Sh.a. получава пълен лиценз за извършване на банкова дейност в Албания.
2008 г.	- Първа инвестиционна банка внедрява нова централизирана и интегрирана банкова информационна система FlexCube. - Първа инвестиционна банка получава синдикиран заем в размер на 65 млн. евро от 11 водещи международни банки. - Fibank става първата банка в България със собствен корпоративен блог. - Банката е отличена с престижната награда OSCARDS на Publi-News в регион Европа за иновативност в областта на картовия бизнес.
2009 г.	- Fibank става първата и единствена банка в България, която започва да предлага продажба и обратно изкупуване на инвестиционни диаманти. - Първа инвестиционна банка предлага нова интернет услуга „Моята Fibank“, за електронни извлечения по банкови сметки и кредитни карти.
2010 г.	- Fibank посреща своя едномилионен клиент. - Първа инвестиционна банка подписва споразумение с IFC за сътрудничество в областта на търговското финансиране. - Fibank е първата банка в страната, която предлага безконтактни плащания по технологията PayPass. - Fibank придобива мажоритарен дял в ЗОК Фи Хелт АД.
2011 г.	- Първа инвестиционна банка е обявена за „Най-добра банка в България“ за 2011г. от финансовото списание Euromoney. - Избрани са нови изпълнителни директори на Банката – Димитър Костов, Васил Христов и Светослав Молдовански. - Мая Георгиева (изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината 2011“ на вестник „Банкеръ“ за постигната пазарна устойчивост и спечелено доверие на клиентите.
2012 г.	- Fibank е наградена за „Банка на годината“ от Асоциация „Банка на годината“ за най-добро комплексно представяне. - Банката подписва споразумение с Европейския инвестиционен фонд за финансиране на МСП по инициативата JEREMIE. - Васил Христов (изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“.

2013 г.	- Първа инвестиционна банка АД подписва споразумение с унгарската МКБ Банк Зрт. за придобиване на 100% от акциите на МКБ Юнионбанк ЕАД. - Fibank финализира издаването на хибриден дълг (две емисии облигации) на обща стойност 100 млн. евро, включен в капитала от първи ред. - На клиентите е осигурена възможност за онлайн продажба на продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. - Мая Ойфалов е избрана за изпълнителен директор на Банката.
2014 г.	- Реализирано е вливането на Юнионбанк ЕАД към Първа инвестиционна банка АД, в т.ч. цялостно интегриране на операционните системи, процедури, инфраструктура, човешки ресурси, продукти и услуги. - ПИБ АД успешно преодолява натиска върху банковата система благодарение на поддържаната висока ликвидност, висок професионализъм, както и получената ликвидна подкрепа съгласно решение С(2014) 4554 на ЕК от 29.06.2014 г. - Fibank е наградена за най-добра банка в сферата на банкирането на дребно от международния портал Global Banking & Finance Review.
2015 г.	- Fibank реализира съвместен проект с IFC за надграждане на системите за управление на риска и корпоративното управление в съответствие с принципите на Базелския комитет и признати международни стандарти. - Избран е нов независим член на Надзорния съвет на Банката – г-н Юрки Коскело, с богат професионален опит и дългогодишен стаж в IFC. - Въведена е нова организационна структура на Банката, с която се доразвиват контролните функции и се въвеждат нови позиции, в т.ч. CEO, CRO, CCO. - Създаден е Клуб на инвеститорите с цел отворена линия за комуникация с инвеститорите и засилване диалога с миноритарните акционери. - Първа инвестиционна банка е отличена като най-силна марка сред финансовите институции в България от международната организация Superbrands.
2016 г.	- Стартирана е иновативна платформа за електронни плащания през мобилни устройства с безконтактна функция (NFC) и използването на дигитални банкови карти. - Банката издължи изцяло ликвидната подкрепа във връзка с решение С(2014) 8959 на ЕК от 25.11.2014 г. - Fibank премина успешно прегледа за качеството на активите и стрес теста на банковата система проведен в страната. - Разработени са нови безконтактни дебитни карти за деца и юноши.
2017 г.	- Fibank създава интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“ чрез използване на единен канал за обслужване на клиенти (Omnichannel). - Извършени са промени в Управителния съвет съобразени с ключовите цели за бъдещ растеж и стратегическо развитие на Банката. - Първа инвестиционна банка се включи като директен участник в пан-европейската система за плащания в евро STEP2 SCT (SEPA Credit Transfer). - Fibank обнови основната си банкова информационна система, като мигрира към версия Oracle Flexcube 12. - Първа инвестиционна банка разви онлайн услугите, свързани с потребителски кредити на интернет адреса на Банката www.credit.fibank.bg.

АКЦЕНТИ ЗА 2018 г.

ЯНУАРИ

- ❖ Първа инвестиционна банка и НГФ сключиха ново споразумение за финансиране по гаранционна схема „COSME 2017“, която цели да улесни достъпа на МСП до финансиране, както и да подпомогне прилагането на продуктивни инвестиции в рамките на Европейския съюз.
- ❖ Разработено е мобилно приложение за връзки с инвеститорите, осигуряващо бърз достъп до финансова информация и други данни и новини, касаещи инвеститорите.
- ❖ От 1 януари 2018 г. Банката прилага новия международен стандарт за финансово отчитане – МСФО 9, вкл. чрез въвеждане на преработен модел за обезценка, базиран на очакваните кредитни загуби, както и промени в класификацията и оценката на финансовите активи.

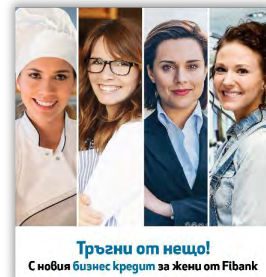
ФЕВРУАРИ

- ❖ Г-н Чавдар Златев е избран за Главен директор Корпоративно банкиране (ССВО), член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка АД.
- ❖ Банката разработва подобрени оферти за ипотечни кредити при конкурентни лихвени нива и фокус към кръстосаните продажби.
- ❖ Fibank подписа договор с БНБ за разпространение на български възпоменателни монети и комплекти с монети, емитирани от централната банка.

МАРТ

- ❖ Стартира нова програма Smart Lady в подкрепа на жените предприемачи, таргетираща основно микро, малки и средни предприятия, управлявани от жени, както и бизнеси, произвеждащи продукти и услуги, предназначени за жени.
- ❖ Започва предлагането на услуга за внасяне на пари в брой (Cash-in) по карта, издадена от Fibank чрез ATM устройство на Банката.

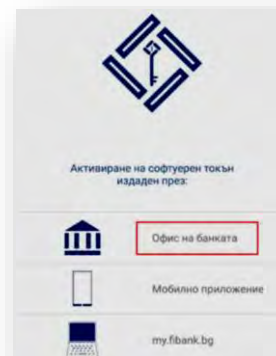
АПРИЛ

- ❖ Стартира предлагането на нов електронен депозит „Моят депозит“, който се открива и управлява изцяло онлайн през системата за електронно банкиране „Моята Fibank“.
- ❖ Разработен е нов детски спестовен влог като допълнителен продукт към програма Smart Lady.
- ❖ Fibank разви онлайн услугите за потребителски кредити.

МАЙ

- ❖ Стартира предлагането на софтуерен токън „Fibank Token“, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране на Банката, включващ двуфакторно удостоверяване и използване на технология за сканиране на QR кодове.
- ❖ Разработени са промоционални кредитни и спестовни продукти по повод годишнината от създаването на Банката – „25 години Fibank“.
- ❖ Банката реализира проект по въвеждане на регулаторните изисквания, произтичащи от Общия регламент относно защитата на данните (GDPR).

ЮНИ

- ❖ Първа инвестиционна банка установи партньорство с Erste Asset Management за предлагането на нови за българския пазар договорни фондове, управлявани от австрийското дружество.
- ❖ Започва предлагането на специализиран потребителски кредит „Рестарт“ за рефинансиране и обединение на задължения.
- ❖ Проведено е Общо събрание на акционерите, на което са взети решения за капитализиране на печалбата, за избор на регистрирани одитори, както и за промени в състава на Одитния комитет и ръководството на вътрешния одит.
- ❖ Реализиране на проект за въвеждане на новите регулаторни изисквания, произтичащи от европейската правна рамка в областта на финансовите пазари – “пакет MiFID2/MiFIR”.
- ❖ Рейтингите на Банката са потвърдени от Fitch Ratings. Присъден е нов дългосрочен рейтинг (Ba2) за риск от контрагента (Counterparty Risk Rating) от Moody’s Investors Service.

ЮЛИ

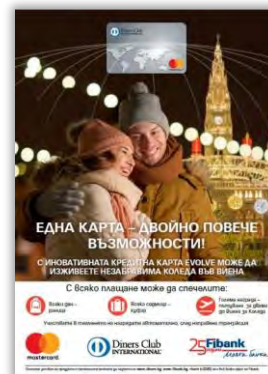
- ❖ Удължен е срока по две гаранционни споразумения с НГФ, осигуряващи финансиране на МСП, вкл. земеделски производители и дружества, одобрени за подпомагане по Програмата за развитие на селските райони.
- ❖ Г-жа Ралица Богоева заема длъжността на Главен директор Информационни технологии и операции в Банката.
- ❖ Оптимизирани са параметрите по предлаганите от Банката банкови пакети за физически лица и бизнес клиенти.

АВГУСТ

- ❖ Първа инвестиционна банка и Българска банка за развитие подписаха договор за предоставяне на средства за насърчване на микро, малки и средни предприятия по съвместна програма с KfW.
- ❖ Усъвършенстван е процеса по управление на промени в Банката, с цел по-ефективно прилагане и изпълнение на ИТ стратегията за развитие, както и засилен мониторинг при управлението и развитието на проекти.

СЕПТЕМВРИ

- Разработена е иновативна кредитна карта от ново поколение "Evolve", обединяваща три бранда (Fibank, Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент.
- Първа инвестиционна банка откри кореспондентска сметка в китайски юани в Industrial & Commercial Bank of China Limited, с цел улесняване на разплащанията и подкрепа на българския бизнес в сделките за търговско и структурирано финансиране.
- Стартира кампания за презентирание на факторинг услугите, предлагани от Банката пред съществуващи и потенциални бизнес клиенти.
- Реализиране на първи етап от проект за въвеждане на изискванията на Закона за платежните услуги и платежните системи и другите приложими регулации, чрез които се транспонира Директива (ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD2).

ОКТОМВРИ

- Първа инвестиционна банка чества 25 години от създаването си, като най-голямата банка с български капитал в страната и институция, със собствен облик и запазена марка за високо качество на обслужване.
- Усъвършенства се процеса по управление на рисковете и валидиране на вътрешните модели.
- Нова сребърна монета, посветена на Годината на прасето, ексклузивно предлагана в офисите на Fibank.

НОЕМВРИ

- Проведена е регулярна среща с миноритарните акционери, като част от инициативите за допълнителна ангажираност и поддържане на отворена линия за комуникация с акционери и инвеститори.
- „Свободен депозит+“ – нов спестовен продукт за фирми, включващ 1-месечен срочен депозит в лева и евро, обвързан с разплащателна сметка, по която се изплаща начислената лихва.
- Започва разпространението на нови златни монети за новородени, създадени по проект на Fibank с партньорството на Новозеландския монетен двор.

ДЕКЕМВРИ

- Първа инвестиционна банка подписа споразумение с Българска банка за развитие за финансиране на микро, малки и средни предприятия, с подкрепата на Европейския фонд за стратегически инвестиции (програма COSME+).
- Подготвя се стартирането на иновативна услуга – дигитална версия на кредитна/дебитна платежна карта.
- Удължено е рамковото споразумение с Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки, извършени от тайвански доставчици, към клиенти на Банката.

ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД

КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

	2018	2017	2016	2015	2014
Финансови показатели (хил. лв.)					
Нетен лихвен доход	250 885	247 578	307 623	252 380	276 269
Нетен доход от такси и комисиони	93 546	98 851	89 175	81 470	82 029
Нетни приходи от търговски операции	12 279	15 435	14 047	11 340	12 934
Общо приходи от банкови операции	372 363	389 314	456 545	407 975	385 292
Административни разходи	(202 315)	(196 635)	(185 055)	(172 518)	(178 310)
Обезценка	(82 500)	(77 511)	(154 776)	(327 422)	(291 827)
Нетна печалба	164 138	85 466	90 185	12 543	30 581
Балансови показатели (хил. лв.)					
Активи	9 237 837	8 642 571	8 852 470	8 681 387	8 645 835
Вземания от клиенти	5 525 957	5 018 298	4 941 062	5 131 731	5 734 295
Вземания от банки и фин. институции	125 472	54 402	54 472	109 435	80 559
Задължения към други клиенти	8 021 439	7 338 375	7 691 256	7 002 880	6 507 864
Други привлечени средства	118 156	118 517	70 367	133 802	177 544
Собствен капитал	812 913	929 284	841 751	745 382	728 409
Основни съотношения (%)					
Обща капиталова адекватност	16,31	16,18	15,41	15,04	15,22
Съотношение на капитала от първи ред	16,31	16,16	15,38	14,53	13,96
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	13,37	13,08	12,20	11,52	11,01
Съотношение на ливъридж	11,28	11,55	10,31	10,20	10,38
Ликвидни активи/депозити от клиенти	27,09	26,26	29,14	28,42	31,16
Съотношение за ликвидно покритие (LCR)	251,43	320,22	313,88	330,97	350,30
Съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR)	134,23	136,52	137,63	132,23	116,47
Нетни кредити/депозити	68,89	68,38	64,24	73,28	88,11
Цена на риска (Cost of risk)	1,32	1,38	2,68	5,59	4,67
Нетен лихвен доход/ приходи от банкови операции	67,38	63,59	67,38	61,86	71,70
Административни разходи/ общо приходи	46,28	53,31	42,04	33,55	35,33
Ресурси (брой)					
Клонове и офиси	155	156	158	163	169
Персонал	2 651	3 045	2 991	3 063	3 129

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

Първа инвестиционна банка има присъдени рейтинги от международните агенции за кредитен рейтинг Fitch Ratings и Moody's Investors Service.

Fitch Ratings	2018	Промяна	2017
Дългосрочен рейтинг	B	=	B
Краткосрочен рейтинг	B	=	B
Рейтинг за жизнеспособност	b	=	b
Рейтинг за подкрепа	5	=	5
Ниво на рейтинга за подкрепа	NF	=	NF
Перспектива	Стабилна	=	Стабилна

През юни 2018 г. Fitch Ratings потвърди изцяло кредитните рейтинги на Първа инвестиционна банка, както следва: дългосрочен рейтинг „B“, краткосрочен рейтинг „B“, рейтинг за жизнеспособност „b“, рейтинг за подкрепа „5“ и ниво на рейтинга за подкрепа „NF (No Floor)“. Перспективата по всички рейтинги е „стабилна“.

Moody's Investors Service	2018	Промяна	2017
Дългосрочен рейтинг	B1	=	B1
Краткосрочен рейтинг	NP	=	NP
Базова оценка на кредитоспособността	b2	=	b2
Дългосрочен рейтинг за риск от контрагента	Ba2	N/A	N/A
Краткосрочен рейтинг за риск от контрагента	NP	N/A	N/A
Перспектива	Стабилна	=	Стабилна

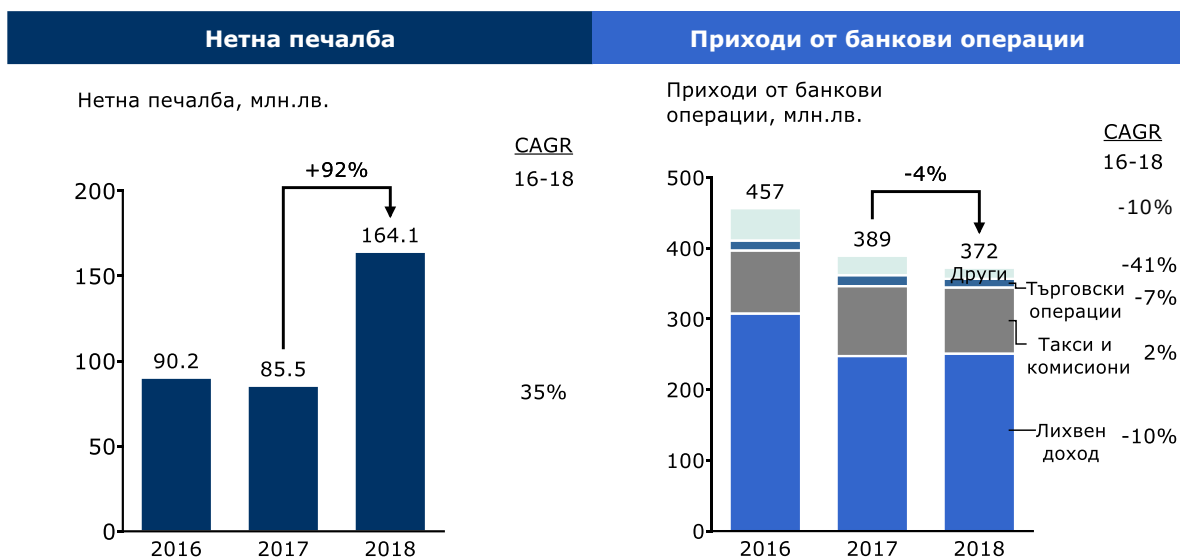
През юни 2018 г. Moody's Investor Service присъди нови рейтинги за риск от контрагента на Първа инвестиционна банка, съобразно актуализираната методология на рейтинговата агенция – дългосрочен „Ba2“/ краткосрочен „NP (Not Prime)“. Останалите кредитни рейтинги на Първа инвестиционна банка остават без промяна, както следва: дългосрочен рейтинг „B1“, краткосрочен рейтинг „NP (Not Prime)“, базова оценка на кредитоспособността „b2“. Перспективата по всички рейтинги е „стабилна“.

ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

През 2018 г. Първа инвестиционна банка отчита повишени финансови резултати и устойчиво развитие, като нетната печалба нараства до 164 138 хил. лв. спрямо 85 466 хил. лв. година по-рано. За увеличението влияние оказват основно по-високите други приходи от дейността, в т.ч. от продажба на активи, резултат от целенасочените действия на Банката за намаляване на неликвидните активи и по-нататъшно оптимизиране на балансовите позиции. Отчетените приходи от продажба на активи за годината възлизат на 81 117 хил. лв. (2017: 10 616 хил. лв.), като включват реализираната в края на годината сделка по отдаване на финансов лизинг на значителна част от терена на бившия МК „Кремиковци“ на международен инвеститор – дъщерно дружество на Soravia Real Estate Developers GmbH, част от австрийската икономическа група Soravia. Възвръщаемостта на капитала (след данъци) е 18,99%, а възвръщаемостта на активите (след данъци) – 1,85%.

Fibank подобрява пазарната си позиция, като се нарежда на пето място по нетна печалба сред банките в страната на неконсолидирана основа (2017: шесто). Пазарният дял на Банката се увеличава до 9,33% (2017: 7,28%).

През годината Първа инвестиционна банка осъществява дейността си в съответствие с целите за развитие и съобразно външната среда и потребностите от финансиране. Общите приходи от банкови операции възлизат на 372 363 хил. лв. (2017: 389 314 хил. лв.), като отчетеното намаление при нетния доход от такси и комисиони и другите оперативни приходи е отчасти компенсирано от ръст при нетния лихвен доход, генериран в среда на продължаващи ниски лихвени равнища.

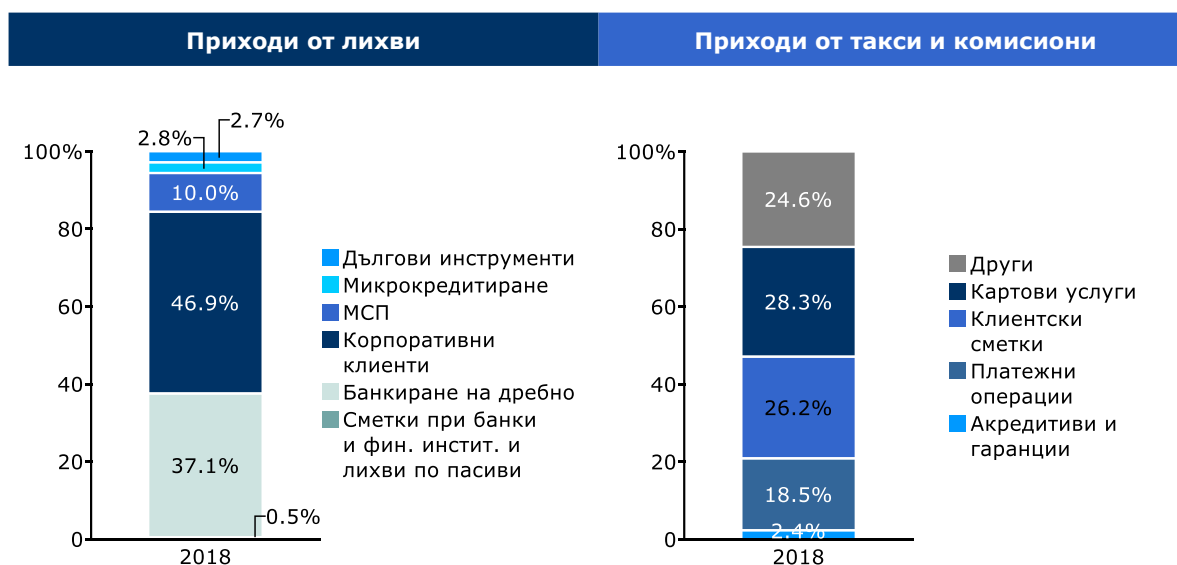
За 2018 г. нетният лихвен доход е в размер на 250 885 хил. лв. или с 1,3% повече спрямо предходната година (2017: 247 578 хил. лв.), като остава основния източник на доход за Банката, съставляващ 67,4% от общите оперативни приходи (2017: 63,6%). Операциите на Fibank в чужбина (клон Кипър) заемат незначителен дял, като формират едва 0,3% от нетния лихвен доход на Банката (2017: 0,2%).

За отчетния период приходите от лихви се понижават до 312 212 хил. лв. (2017: 340 218 хил. лв.), като отразяват конкурентните условия, предлагани от Банката, както и пазарната тенденция за намаление при лихвените проценти. Спад е отчетен при всички основни бизнес линии⁹, в т.ч. от

⁹ Бизнес линии на база вътрешни за Банката критерии за сегментиране на клиентите

корпоративни клиенти (2018: 146 291 хил. лв.; 2017: 169 816 хил. лв.), както и в ритейл сегмента, вкл. банкирането на дребно (2018: 115 692 хил. лв.; 2017: 121 840 хил. лв.) и микрокредитирането (2018: 8601 хил. лв.; 2017: 9137 хил. лв.). Ръст в лихвените приходи е отчетен при малките и средни предприятия (2018: 31 213 хил. лв.; 2017: 30 703 хил. лв.), както и тези, свързани с дългови инструменти (2018: 8853 хил. лв.; 2017: 7945 хил. лв.), които отразяват динамиката на доходността и условията на пазарите на дългови ценни книжа.

Тенденцията от последните години при разходите за лихви се запазва, като те се понижават до 61 327 хил. лв. (2017: 92 640 хил. лв.), в резултат основно на намаление при разходите за депозити от клиенти, които достигат 35 312 хил. лв. спрямо 66 596 хил. лв. година по-рано и формират 57,6% от общите разходи за лихви. През годината Първа инвестиционна банка поддържа лихвените проценти по депозитни продукти в съответствие с пазарните условия и конкурентна среда, както и съобразно нивата на ликвидност. Нетният лихвен марж на Банката възлиза на 3,99% за периода.

Нетният доход от такси и комисиони за 2018 г. възлиза на 93 546 хил. лв. спрямо 98 851 хил. лв. за предходната година, като формира 25,1% от общите приходи от банкови операции (2017: 25,4%), осигурявайки солиден принос към оперативната печалба. Операциите на Fibank в чужбина (клон Кипър) формират 2,1% от нетния доход от такси и комисиони (2017: 0,7%). Нарастване е отчетено при всички основни услуги, в т.ч. картови услуги (2018: 32 642 хил. лв.; 2017: 30 152 хил. лв.), платежни операции (2018: 21 401 хил. лв.; 2017: 20 365 хил. лв.) и клиентски сметки (2018: 30 254 хил. лв.; 2017: 29 559 хил. лв.). Понижение е регистрирано при акредитивите и гаранциите (2018: 2686 хил. лв.; 2017: 2911 хил. лв.), както и при другите услуги (2018: 28 389 хил. лв.; 2017: 33 663 хил. лв.), в т.ч. тези, свързани с кредитната дейност.

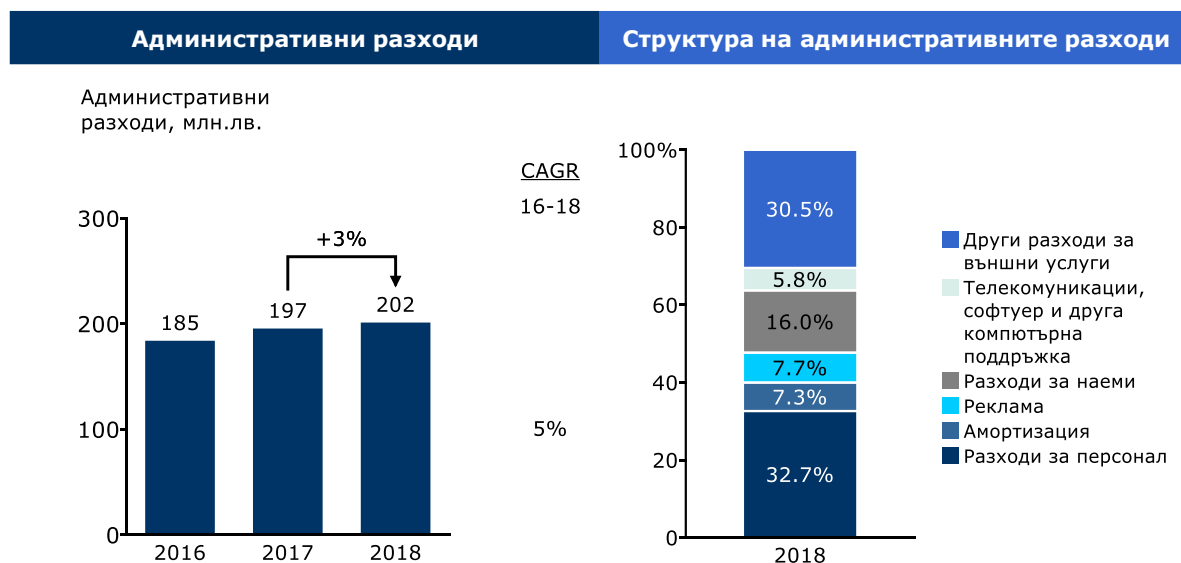
За 2018 г. нетните приходи от търговски операции са 12 279 хил. лв. (2017: 15 435 хил. лв.). Намалението отразява основно по-ниските приходи от операции с чуждестранна валута, които са в размер на 12 511 хил. лв., спрямо 14 970 хил. лв. година по-рано. Нетни разходи са отчетени при операциите с дългови и капиталови инструменти, които сумарно възлизат на 232 хил. лв. за периода, при нетен приход от 465 хил. лв. за предходната година. Относителният дял на нетните приходи от търговски операции остава незначителен – 3,3% от общите приходи от банкови операции (2017: 4,0%).

Другите нетни оперативни приходи са в размер на 15 653 хил. лв., спрямо 27 450 хил. лв. година по-рано, в резултат основно от по-ниските приходи от дългови инструменти, които са 2435 хил. лв. (2017: 11 644 хил. лв.). Спад е отчетен и при оперативните приходи от наеми (2018: 8862 хил.

лв.; 2017: 11 283 хил. лв.), както и от управлението на кредити, придобити чрез бизнес комбинация (2018: 2038 хил. лв.; 2017: 4458 хил. лв.).

За годината административните разходи са 202 315 хил. лв. при 196 635 хил. лв. година по-рано, повлияни основно от по-високите разходи за персонал (2018: 66 061 хил. лв.; 2017: 61 642 хил. лв.), както и за външни услуги (2018: 61 612 хил. лв.; 2017: 57 886 хил. лв.). Разходите за наеми (2018: 32 462 хил. лв.; 2017: 32 443 хил. лв.) и за телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка (2018: 11 737 хил. лв.; 2017: 11 217 хил. лв.) остават на нива близки спрямо предходната година, докато понижение е отчетено при разходите за реклама (2018: 15 603 хил. лв.; 2017: 17 722 хил. лв.) и при тези за амортизация, които спадат до 14 840 хил. лв. спрямо 15 725 хил. лв. година по-рано. За периода съотношението административни разходи/ общо приходи възлиза на 46,28% на неконсолидирана основа (2017: 53,31%).

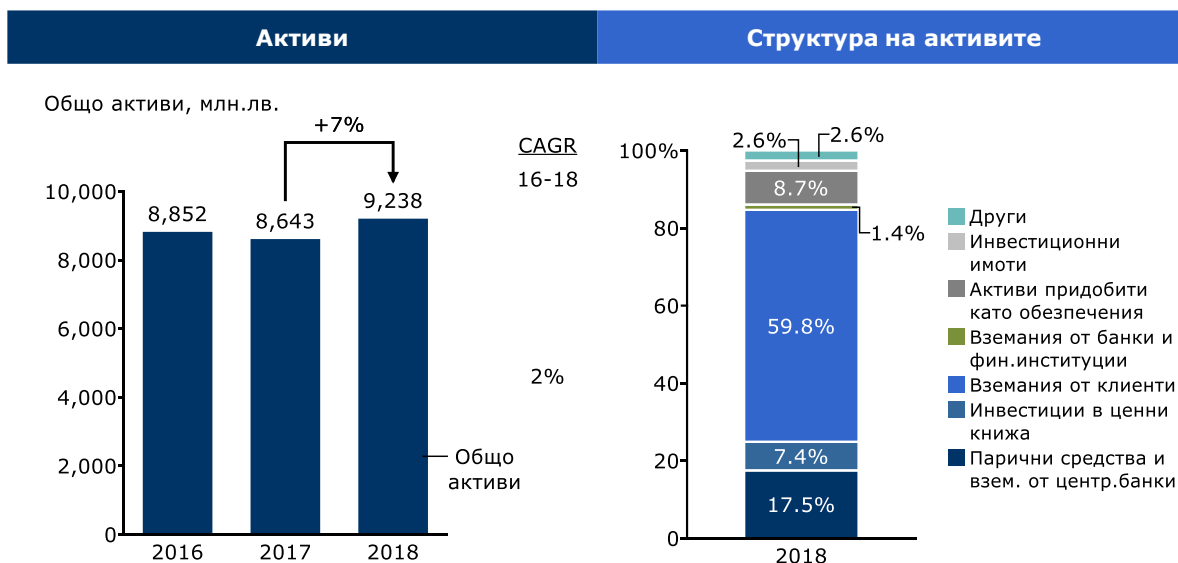
През годината е начислена допълнителна обезценка по кредитни експозиции, задбалансови ангажименти и други инвестиции в размер на 160 348 хил. лв., а реинтегрирана такава в размер на 77 848 хил. лв. В резултат на това нетните разходи за обезценка за 2018 г. възлизат на 82 500 хил. лв. (2017: 77 511 хил. лв.). От 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка прилага новите изискванията на МСФО 9, с които се въвежда модела на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансовите активи. *За повече виж раздел „Управление на риска“.*

За отчетния период Първа инвестиционна банка отчита други нетни приходи в размер на 64 776 хил. лв., които включват основно приходи от продажба на активи (2018: 81 117 хил. лв.) и от преоценка на инвестиционни имоти (2018: 13 669 хил. лв.), както и разходи за вноските, които Банката текущо прави към фондовете за гарантиране на влоговете в банките, за реструктуриране и за компенсиране на инвеститорите (2018: 32 339 хил. лв.).

За повече информация виж Неконсолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

БАЛАНС

През 2018 г. общият размер на активите на Първа инвестиционна банка нараства с 6,9% до 9 237 837 хил. лв., спрямо 8 642 571 хил. лв. година по-рано. Динамиката отразява развитието на кредитните услуги, с акцент в областта на банкирането на дребно и малките и средни предприятия съобразно плановете на Банката, редуциране на придобитите активи и повишаването на привлечения ресурс. Fibank запазва водещите си позиции сред банките в страната, като се нарежда на четвърто място по активи (2017: трето), с пазарен дял от 8,82% на неконсолидирана основа (2017: 8,84%).

В структурата на активите на Банката вземанията от клиенти увеличават дела си, като остават структуроопределящи с 59,8% от общите активи (2017: 58,1%), следвани от паричните средства и вземания от централни банки – 17,5% (2017: 16,5%) и инвестициите в ценни книжа – 7,4% (2017: 8,1%). Активите, придобити като обезпечение понижават своя дял до 8,7% (2017: 11,3%), а инвестиционните имоти възлизат на 2,6% от активите (2017: 2,5%). Съотношението нетни кредити/депозити възлиза на 68,9% спрямо 68,4% за предходната година в съответствие с консервативната политика за управление на рисковете.

Паричните средства и вземания от централни банки са 1 615 646 хил. лв. или с 13,4% повече спрямо края на 2017 г. – 1 425 252 хил. лв. Отчетено е увеличение при вземанията от централни банки, които достигат 1 035 796 хил. лв. в края на периода (2017: 875 355 хил. лв.) и включват основно задължителните минимални резерви, които Fibank поддържа в БНБ в зависимост от динамиката на привлечения ресурс. Първа инвестиционна банка управлява паричната наличност съобразно клиентските потребности и поддържане на оптимална доходност. Към края на 2018 г. паричните средства на каса са 172 145 хил. лв. спрямо 187 054 хил. лв. година по-рано. Разплащателните сметки в чуждестранни банки възлизат на 407 705 хил. лв. (2017: 362 843 хил. лв.), като се управляват съобразно паричните потоци.

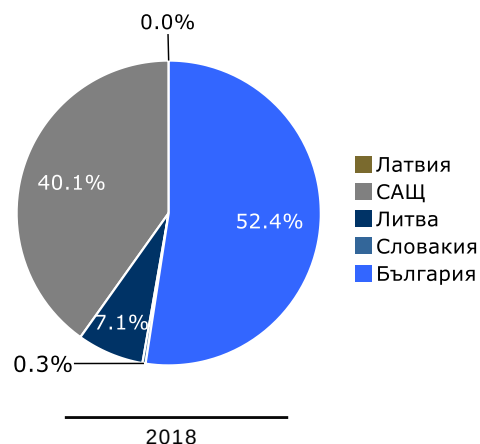
Вземанията от банки и финансови институции се увеличават през годината, като достигат 125 472 хил. лв. в края на периода (2017: 54 402 хил. лв.). Ръст е отчетен основно при вземанията от чуждестранни банки и фин. институции (2018: 96 571 хил. лв.; 2017: 42 722 хил. лв.), както и в по-малка степен при тези от местни банки и институции (2018: 28 901 хил. лв.; 2017: 11 680 хил. лв.).

Портфейл от финансови инструменти

Портфейл от финансови инструменти, млн.лв.

Портфейл от държавен дълг по страни

Портфейлът от инвестиции в ценни книжа е 681 464 хил. лв. към 31 декември 2018 г. (2017: 699 560 хил. лв.), като динамиката отразява основно нарастване при инвестициите от чуждестранни правителства, в т.ч. при съкровищните бонове (2018: 247 145 хил. лв.; 2017: 187 488 хил. лв.), за сметка на облигациите, издадени от българското правителство, които намаляват до 322 889 хил. лв. (2017: 381 349 хил. лв.) и от чуждестранни банки – до 26 480 хил. лв. (2017: 63 730 хил. лв.). Считано от 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка прилага новите изисквания относно бизнес моделите и критериите за класифициране и оценка на финансовите активи в портфейлите на Банката в съответствие с МСФО 9. Във връзка с това 656 038 хил. лв. от портфейла с ценни книжа са отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (2017: 673 039 хил. лв.), 24 678 хил. лв. – по справедлива стойност в печалбата или загубата (2017: 6906 хил. лв.), а 748 хил. лв. – по амортизирана стойност (2017: 19 615 хил. лв.). Политиката на Банката е за поддържане на лимитиран търговски портфейл, който включва основно държавни ценни книжа, както и портфейл от капиталови инструменти. Инвестициите в дъщерни предприятия остават почти без промяна през периода, като възлизат на 36 179 хил. лв. в края на периода, спрямо 36 357 хил. лв. година по-рано.

Към 31 декември 2018 г. операциите на Fibank в чужбина (клон Кипър) формират 0,1% от активите и 2,5% от пасивите на Банката, като развитието на дейността на клона е насочено към сегмента на микро и малки фирми, и банкирането на дребно.

Активите, придобити като обезпечения отчитат намаление със 17,7% (172 727 хил. лв.) до 804 707 хил. лв. (2017: 977 434 хил. лв.) в изпълнение на последователните политики на Банката за редуциране на този вид нелихвоносни активи. Намаление е отчетено при всички основни позиции, в т.ч. земи, сгради и машини, съоръжения и транспортни средства. Инвестиционните имоти се увеличават, в резултат на прехвърлени през годината придобити активи (2018: 11 475 хил. лв.), както и направена преоценка при прехвърлянето (2018: 13 669 хил. лв.). В резултат на това крайното салдо на инвестиционните имоти достига 242 558 хил. лв., след отписани при продажба имоти на стойност 798 хил. лв.

Другите активи на Банката възлизат на 110 378 хил. лв. (2017: 115 780 хил. лв.), като включват разходи за бъдещи периоди, злато и други вземания.

За повече информация виж Неконсолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

КРЕДИТЕН ПОРТФЕЙЛ

КРЕДИТИ

През 2018 г. кредитният портфейл на Първа инвестиционна банка преди обезценка нараства с 11,7% до 6 265 604 хил. лв. (2017: 5 610 157 хил. лв.), в изпълнение на целите за приоритетно развитие на дейността в бизнес сегментите на банкиране на дребно и малките и средни предприятия.

в хил. лв. / % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
Банкиране на дребно	1 629 047	26,0	1 454 273	25,9	1 412 784	24,5
Микрокредитиране	139 943	2,2	120 882	2,2	107 744	1,9
Малки и средни предприятия	751 180	12,0	643 444	11,5	531 839	9,2
Корпоративни клиенти	3 745 434	59,8	3 391 558	60,4	3 714 238	64,4
Брутен кредитен портфейл	6 265 604	100	5 610 157	100	5 766 605	100
Обезценка	(739 647)		(591 859)		(825 543)	
Нетен кредитен портфейл	5 525 957		5 018 298		4 941 062	

Нарастване е отчетено при всички бизнес линии, вкл. при кредитите в банкирането на дребно, които увеличават дела си до 26,0% от общия портфейл (2017: 25,9%), микрокредитирането – до 2,23% (2017: 2,16%) и малките и средни предприятия – до 12,0% (2017: 11,5%). Ръст е отчетен и при кредитите в сегмента на корпоративните клиенти, вследствие основно на увеличение при вземанията по финансов лизинг, въпреки което техният дял спада до 59,8% от общите кредити (2017: 60,4%). Към 31 декември 2018 г. Първа инвестиционна банка запазва третото място по кредити сред банките в страната, като отчита увеличен пазарен дял от 10,69% (2017: 10,29%).

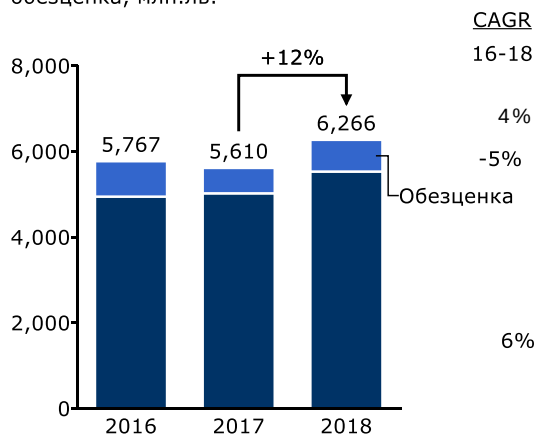
в хил. лв. / % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
Кредити в левове	3 144 452	50,2	2 718 759	48,5	2 164 785	37,5
Кредити в евро	3 022 015	48,2	2 830 968	50,5	3 400 543	59,0
Кредити в друга валута	99 137	1,6	60 430	1,0	201 277	3,5
Брутен кредитен портфейл	6 265 604	100	5 610 157	100	5 766 605	100
Обезценка	(739 647)		(591 859)		(825 543)	
Нетен кредитен портфейл	5 525 957		5 018 298		4 941 062	

Във валутната структура на кредитния портфейл вземанията в левове се увеличават до 3 144 452 хил. лв. (2017: 2 718 759 хил. лв.) или 50,2% от общия портфейл (2017: 48,5%). Нарастване е отчетено и при вземанията в евро – до 3 022 015 хил. лв. в края на периода (2017: 2 830 968 хил. лв.), но понижават дела си до 48,2% (2017: 50,5%) в общите кредити. В страната действа система на Парижен съвет, чрез която се минимизира валутния риск – BGN/EUR. През годината Р България подаде официално намерение за присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II) и към Единния надзорен механизъм (SSM), което е стъпка в посока присъединяването на страната към Еврозоната. Кредитите в друга валута възлизат на 99 137 хил. лв. (2017: 60 430 хил. лв.), като формират 1,6% от общите кредити (2017: 1,0%).

Кредитите, предоставени от клона на Първа инвестиционна банка в Кипър, формират едва 0,1% от брутния портфейл на Банката (2017: 0,1%).

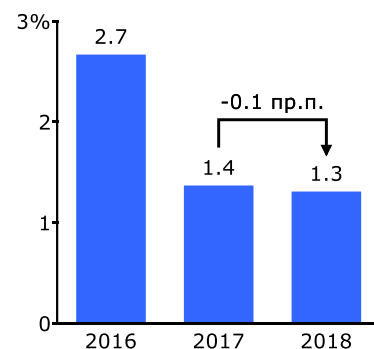
Кредитен портфейл и обезценка

Кредитен портфейл и обезценка, млн.лв.

Цена на риска (cost of risk)

Цена на риска (cost of risk), %

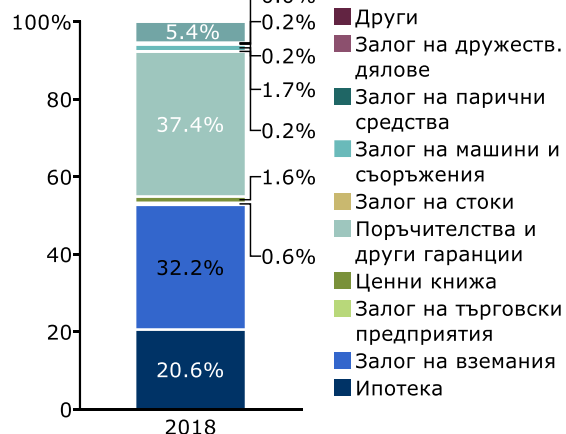

През 2018 г. Fibank управлява кредитния риск съобразно заложените цели в съответствие с регулаторните изисквания на европейското и местно законодателство. В края на периода обезценката за изчисляване на потенциални загуби по кредитния портфейл възлиза на 739 647 хил. лв. спрямо 591 859 хил. лв. година по-рано. Основно влияние оказва прилагането на МСФО9, в т.ч. отчетеният ефект от първоначалното прилагане на стандарта в размер на 258 322 хил. лв., както и отписването на обезценени експозиции на стойност 210 953 хил. лв. (2017: 308 620 хил. лв.). През годината е начислена допълнителна обезценка в размер на 159 158 хил. лв., а реинтегрирана такава за 59 558 хил. лв.

Политиката на Банката е да изисква подходящи обезпечения преди отпускане на кредитите. Приемат се всички допустими от закона обезпечения, като се прилага процент на скотиране, в зависимост от очакваната реализуема стойност.

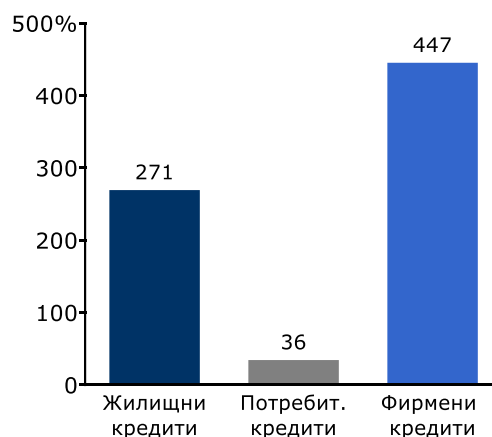
Кредитен портфейл по обезпечения

Портфейл по обезпечения, %

Покритие на портфейла с обезпечения

Покритие на портфейла с обезпечения за 2018 г., %

Към края на 2018 г. обезпеченията с най-голям дял в портфейла на Банката са поръчителствата и други гаранции – 37,4%, следвани от залозите на вземания – 32,2% и ипотеките – 20,6%.

За повече информация относно кредитния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Неконсолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

СДЕЛКИ МЕЖДУ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

В хода на обичайната си дейност Банката осъществява и сделки със свързани лица. Тези сделки се извършват при пазарни условия и в съответствие с действащото законодателство. През годината националната регулативна рамка във връзка с това бе разширена – нова Наредба № 37 на БНБ от 16 юли 2018 г. за вътрешните експозиции на банките.

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
в хил. лв.	2018	2017	2018	2017
Кредити	1 769	753	21 915	10 309
Получени депозити и заеми	12 862	8 708	111 018	101 244
Предоставени депозити	-	-	19 704	19 604
Други вземания	-	-	22 146	23 482
Други задължения	-	-	100	100
Издадени условни задължения	1 283	1 291	3 469	2 609

За повече информация относно сделките между свързани лица виж бележка 34 „Сделки със свързани лица“ от Неконсолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

В условните задължения, които Първа инвестиционна банка поема, влизат банкови гаранции, акредитиви, неизползвани кредитни линии, записи на заповед и други. Те се предоставят съобразно общата кредитна политика на Fibank за оценка на риска и обезпеченост, като по отношение на предлаганите документарни операции Банката се ръководи и от унифицираните международни правила в тази област, защитаващи интересите на страните, участващи в операцията.

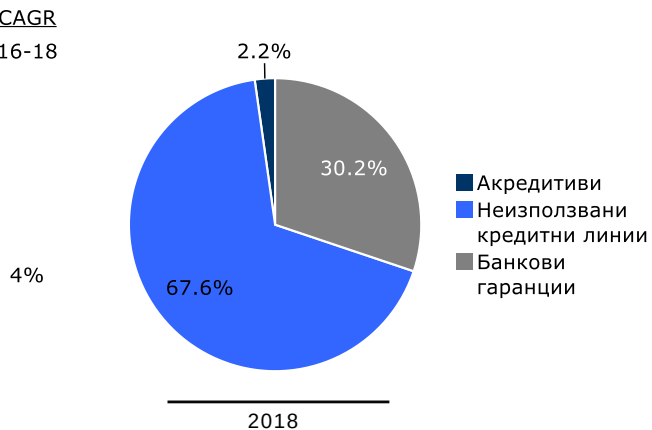
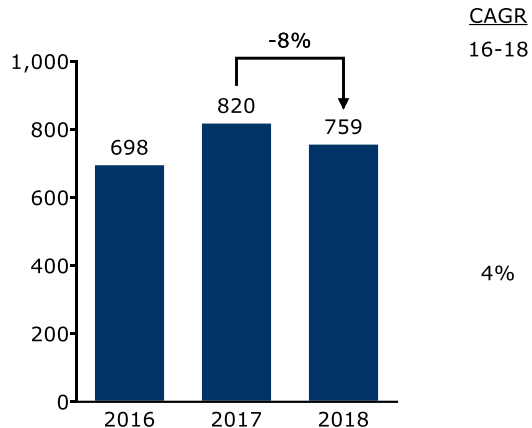
Условните ангажменти са предпочитан инструмент от кредитните институции, защото са носители на по-нисък кредитен риск и същевременно са добър източник на приход от такси и комисиони. Те са предпочитани също и от клиентите, тъй като са по-евтини спрямо незабавното плащане, с тях се улесняват разплащанията, както и се осигурява допълнителна сигурност за страните по сделката.

Към края на отчетния период общата сума на задбалансовите ангажменти възлиза на 758 600 хил. лв. спрямо 820 432 хил. лв. година по-рано. Намалението е основно резултат от понижение при банковите гаранции – до 228 705 хил. лв. (2017: 235 120 хил. лв.), при акредитивите – до 16 984 хил. лв. (2017: 17 796 хил. лв.), както и погасени други условни задължения, които са възлизили на 62 166 хил. лв. в края на 2017 г. Ръст е отчетен при неизползваните кредитни линии, които достигат 512 911 хил. лв., спрямо 505 350 хил. лв. година по-рано.

Условни задължения

Структура на условните задължения

Условни задължения,
млн.лв.

За повече информация относно задбалансовите ангажименти виж бележка 31 „Условни задължения“ от Неконсолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА

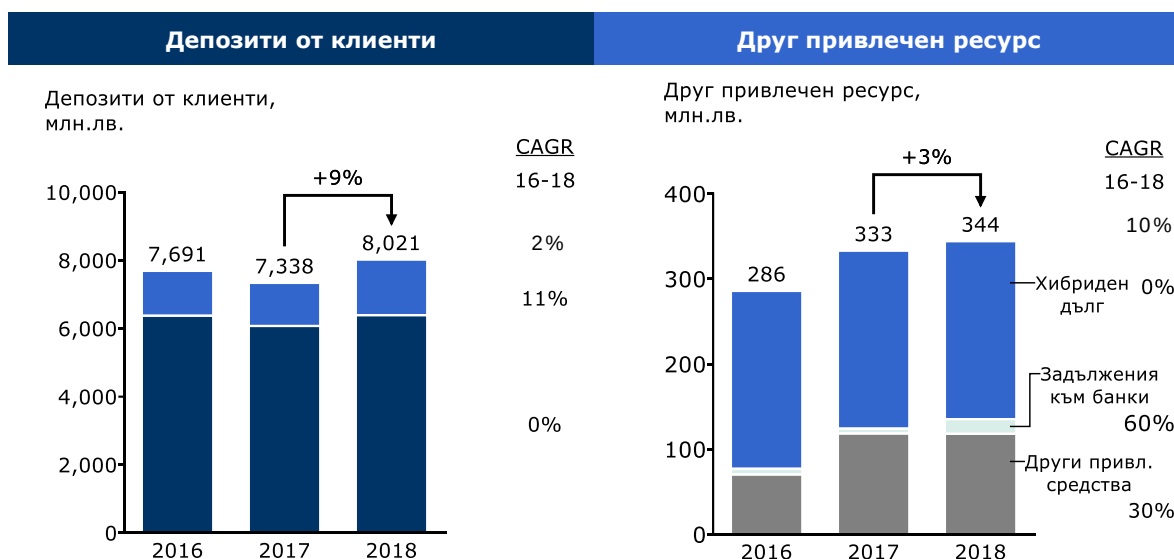
През 2018 г. привлечените средства от клиенти се увеличават с 9,3% (683 064 хил. лв.) и достигат 8 021 439 хил. лв. (2017: 7 338 375 хил. лв.), като остават основния източник за финансиране на Банката, формирайки 95,2% от общите пасиви (2017: 95,1%). Първа инвестиционна банка предлага разнообразни спестовни продукти и пакетни програми, съобразени с пазарните условия и потребностите на клиентите. Към 31 декември 2018 г. Банката заема четвърто място по депозити от клиенти сред банките в България (2017: трето) с пазарен дял от 9,57% на неконсолидирана основа (2017: 9,45%) в края на периода.

Привлечените средства от физически лица растат с 5,2% до 6 392 855 хил. лв. в края на периода спрямо 6 075 112 хил. лв. година по-рано. Те запазват структуроопределящия си дял в общите привлечени средства от клиенти – 79,7% (2017: 82,8%). Във валутната структура на привлечените средства от физически лица преобладават средствата в левове – 46,2% от всички привлечени средства от клиенти (2017: 47,3%), следвани от тези в евро – 27,1% (2017: 28,9%) и в други валути – 6,4% (2017: 6,6%).

в хил. лв. / % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
Привлечени средства от физически лица	6 392 855	79,7	6 075 112	82,8	6 376 583	82,9
В левове	3 709 363	46,2	3 467 565	47,3	3 381 722	44,0
В евро	2 171 366	27,1	2 123 010	28,9	2 483 865	32,3
В друга валута	512 126	6,4	484 537	6,6	510 996	6,6
Привлечени средства от търговци и публични институции	1 628 584	20,3	1 263 263	17,2	1 314 673	17,1
В левове	961 766	12,0	771 439	10,5	677 640	8,8
В евро	494 422	6,2	333 630	4,5	289 484	3,8
В друга валута	172 396	2,1	158 194	2,2	347 549	4,5
Общо привлечени средства от клиенти	8 021 439	100	7 338 375	100	7 691 256	100

В съответствие с нормативните изисквания Първа инвестиционна банка заделя изискуемите годишни премийни вноски към Фонда за гарантиране на влоговете в банките, като съгласно закона, гарантираната от Фонда сума на едно лице по сметките му в Банката е в размер на 196 000 лева.

Привлечените средства от търговци и институции се увеличават с 28,9% до 1 628 584 хил. лв. (2017: 1 263 263 хил. лв.) в резултат от последователно провежданата политика на кръстосаните продажби, развитие на трансакционния бизнес съобразно новите технологии и европейска платежна инфраструктура, както и поддържане на трайни отношения с клиентите. В края на 2018г. относителният им дял се увеличава до 20,3% от общите привлечени средства от клиенти (2017: 17,2%). Във валутната структура на привлечените средства от търговци и публични институции средствата в левове формират 12,0% от всички привлечени средства от клиенти (2017: 10,5%), тези в евро – 6,2% (2017: 4,5%), а тези в други валути – 2,1% (2017: 2,2%).

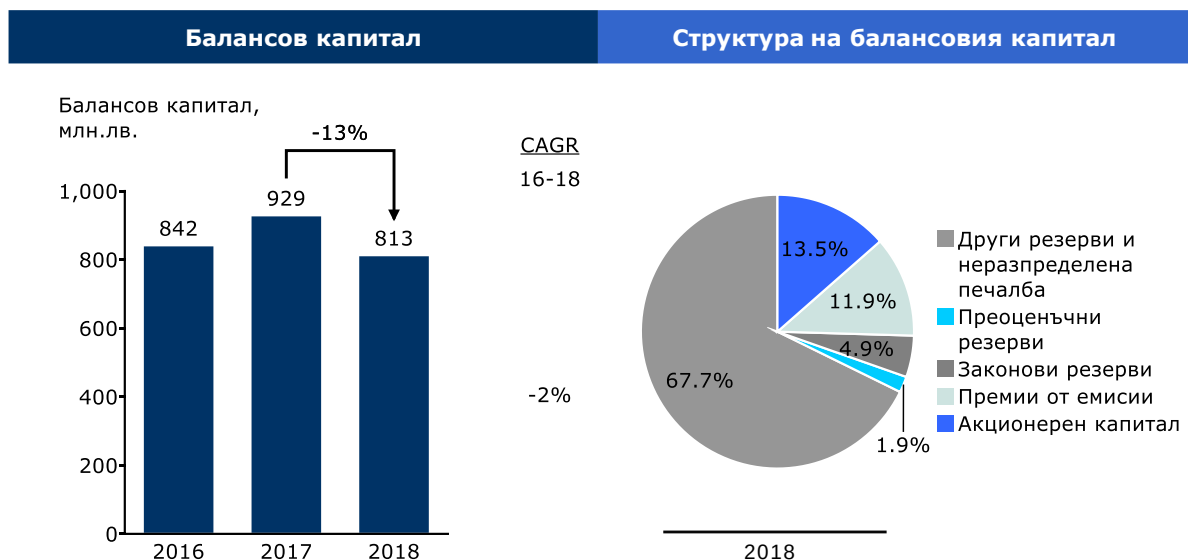
Другите привлечени средства възлизат на 118 156 хил. лв. към 31 декември 2018 г. спрямо 118 517 хил. лв. година по-рано, като намалението при задълженията по потвърдени акредитиви (2018: 13 553 хил. лв.; 2017: 16 941 хил. лв.) е отчасти компенсирано от ръста при задълженията по получени финансираня (2018: 31 078 хил. лв.; 2017: 28 242 хил. лв.). Те включват привлечен ресурс от Европейския инвестиционен фонд по инициативата JEREMIE 2 – 13 674 хил. лв. (2017: 24 254 хил. лв.), от Българска банка за развитие АД – 17 336 хил. лв. (2017: 3615 хил. лв.) и от ДФ Земеделие – 68 хил. лв. (2017: 373 хил. лв.). За повече информация виж раздел „Европрограми“. Към края на годината амортизираната стойност на дълга, свързан със споразумения за пълна размяна на доходност е в размер на 73 525 хил. лв. (2017: 73 334 хил. лв.).

За 2018 г. задълженията към банки са в размер на 17 243 хил. лв., спрямо 5743 хил. лв. година по-рано.

За повече информация относно привлечените средства виж Неконсолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

КАПИТАЛ

Акционерният капитал на Първа инвестиционна банка е в размер на 110 000 хил. лв., разделен на 110 000 000 обикновени, поименни, безналични акции с право на глас в Общото събрание на акционерите, с номинална стойност от 1 лв. всяка. Акционерният капитал е внесен изцяло.

Във връзка с ефекта от първоначалното прилагане на МСФО 9 върху другите резерви и неразпределената печалба, които възлизат на 550 671 хил. лв. в края на периода (2017: 658 399 хил. лв.), балансовият собствен капитал на Първа инвестиционна банка се понижава с 12,5% до 812 913 хил. лв. (2017: 929 284 хил. лв.).

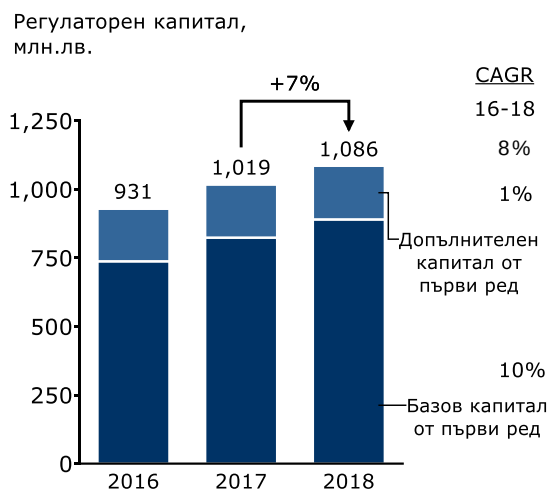
РЕГУЛАТОРЕН КАПИТАЛ

Първа инвестиционна банка поддържа собствен капитал за целите на капиталовата адекватност под формата на базов собствен капитал от първи ред и допълнителен капитал от първи ред, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. прилагашите актове на Европейската комисия, и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките.

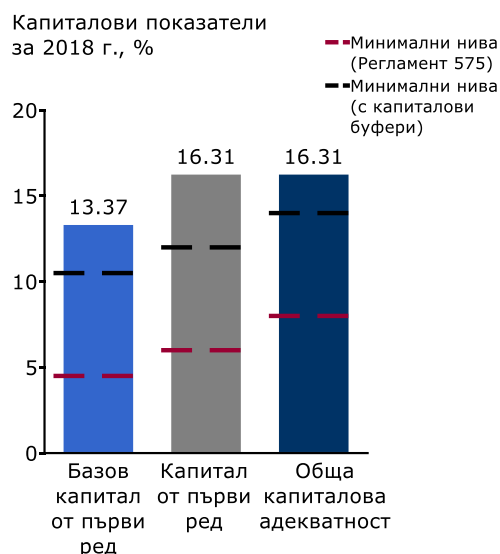
През 2018 г. Първа инвестиционна банка продължава последователната политика за увеличение на капитала с акцент върху базовия собствен капитал от първи ред. Към края на отчетния период базовият собствен капитал от първи ред нараства с 8,1% до 889 922 хил. лв. (2017: 823 575 хил. лв.). В резултат от това капиталът от първи ред също се увеличава и достига 1 085 505 хил. лв. (2017: 1 017 817 хил. лв.) в края на периода. Общият собствен капитал възлиза на 1 085 505 хил. лв. спрямо 1 018 717 хил. лв. година по-рано.

Към 31 декември 2018 г. Първа инвестиционна банка има издадени два хибридни инструмента (емисии облигации) с оригинална главница в размер на 40 млн. евро (ISIN: BG2100008114) и 60 млн. евро (ISIN: BG2100022123), които са в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и се включват в допълнителния капитал от първи ред. Облигациите са поименни, безналични, лихвоносни, безсрочни, необезпечени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми, дълбоко подчинени и без стимули за обратно изкупуване. Амортизираната стойност на хибридният дълг в края на периода е 208 786 хил. лв., като остава без промяна спрямо година по-рано. И двете емисии хибридни облигации са допуснати до търговия на регулиран пазар на Люксембургската фондова борса.

Регулаторен собствен капитал

Капиталова адекватност през 2018 г.

За целите на отчитането на големи експозиции и квалифицирани дялови участия в предприятия извън финансовия сектор Първа инвестиционна банка прилага дефиницията за приемлив капитал, който включва капитала от първи ред и капитал от втори ред, който не може да бъде по-голям от една трета от капитала от първи ред. Към 31 декември 2018 г. приемливият капитал на Първа инвестиционна банка, изчислен съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, възлиза на 1 085 505 хил. лв.

Съгласно Регламент (ЕС) 2017/2395 на Европейския Парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013, считано от 1 януари 2018 г. се въвежда възможност за банките да изберат да прилагат преходни мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 спрямо регулаторния собствен капитал. С тях е определен петгодишен период за постепенно въвеждане, през който банките могат да добавят определена сума към базовия собствен капитал от първи ред, изчислена в зависимост от избрания подход (т.нар. статичен подход или статичен подход с включена динамична част) и съобразно коефициенти за преходно третиране в размер на 0,95 за 2018 г., 0,85 за 2019 г., 0,70 за 2020 г., 0,50 за 2021 г. и 0,25 за 2022 г.

Във връзка с това, в началото на 2018 г. е взето решение по време на преходния период до 2022г. Първа инвестиционна банка да прилага мерките съгласно чл.473а от Регламент (ЕС) № 575/2013, включително допълнителното облекчение, предвидено в параграф 4 – т.нар. динамична част от преходното третиране.

КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ

В края на 2018 г. капиталовите показатели на Първа инвестиционна банка са, както следва: съотношение на базовия собствен капитал от първи ред – 13,37%, съотношение на капитала от първи ред – 16,31% и съотношение на обща капиталова адекватност – 16,31%, като превишава минималните регулаторни капиталови изисквания – съответно 4,5%, 6,0% и 8,0%, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013.

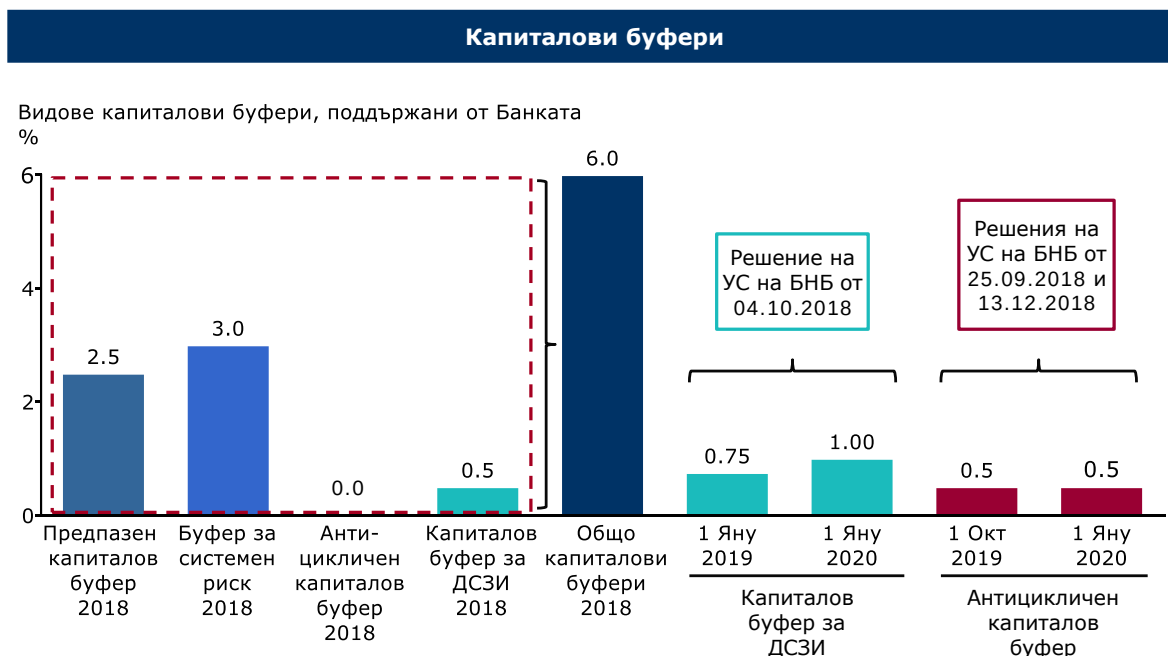
в хил. лв./% рискови експозиц.	2018	%	2017	%	2016	%
Базов капитал от първи ред	889 922	13,37	823 575	13,08	737 284	12,20
Капитал от първи ред	1 085 505	16,31	1 017 817	16,16	929 047	15,38
Обща капиталова база	1 085 505	16,31	1 018 717	16,18	930 847	15,41
Общо рискови експозиции	6 656 398		6 296 788		6 042 247	

През 2018 г. продължава прилагането на комплексни мерки по отношение на капиталови лостове в ключови области, в т.ч. чрез неразпределяне на реализираната печалба, диверсифициране на кредитния портфейл, поддържане на висока дисциплина по отношение управлението на рисковете, както и повишаване на възвръщаемостта и приходите от дейността.

КАПИТАЛОВИ БУФЕРИ

В допълнение към капиталовите изисквания, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013, Първа инвестиционна банка поддържа четири капиталови буфери в съответствие с изискванията на Наредба № 8 на БНБ за капиталовите буфери.

Първа инвестиционна банка поддържа предпазен капиталов буфер от базов собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2,5% от общата рискова експозиция на Банката, както и буфер за системен риск от базов собствен капитал от първи ред, с цел предотвратяване и намаляване на ефекта от потенциални дългосрочни нециклически системни или макропруденциални рискове в банковата система в страната. През 2018 г. нивото на капиталовия буфер за системен риск остава без промяна в размер на 3% от рисковите експозиции в България, приложим спрямо всички банки в страната.

С цел защита на банковата система срещу потенциални загуби, произтичащи от натрупване на циклически системен риск в периоди на прекомерен кредитен растеж, банките в България, в т.ч. и Fibank поддържат антициклически капиталов буфер, приложим към кредитни рискови експозиции в Република България. Неговото ниво се определя от БНБ всяко тримесечие, като през цялата 2018 г., както и до края на третото тримесечие на 2019 г. той е определен в размер на 0%. С

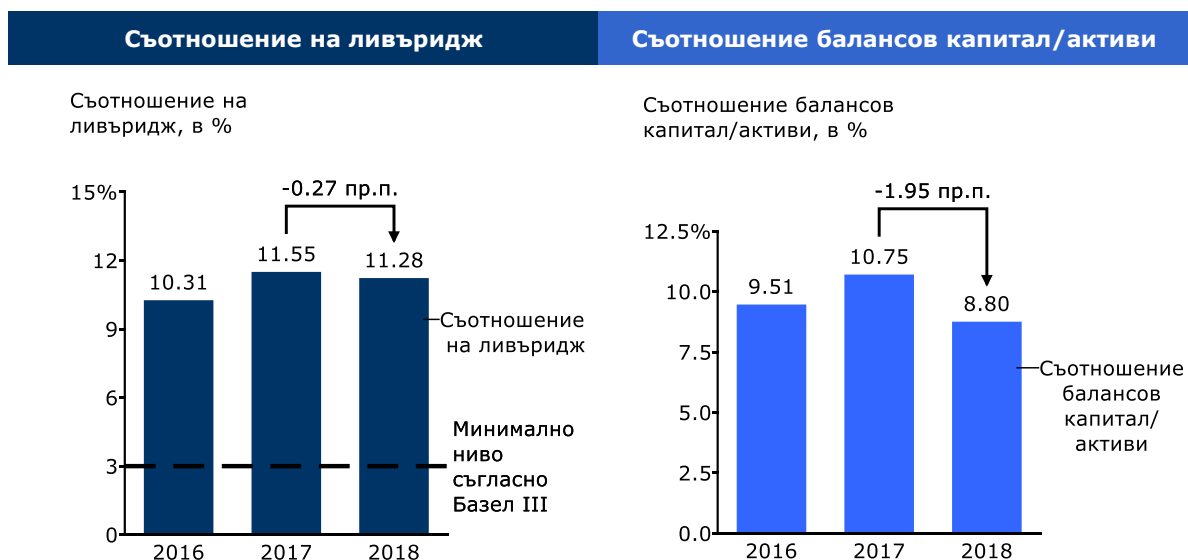
решения на УС на БНБ от 25.09.2018 г. и 13.12.2018 г. нивото на антицикличния капиталов буфер е определен на 0,5% за четвъртото тримесечие на 2019 г. (в сила от 1.10.2019 г.) и за първото тримесечие на 2020 г. (в сила от 01.01.2020 г.).

В допълнение, определените от БНБ Други Системно Значими Институции (ДСЗИ) в страната, сред които и Първа инвестиционна банка АД следва да поддържат капиталов буфер за ДСЗИ с оглед тяхната значимост за националната икономика и финансова система. Приложимият за Fibank буфер за ДСЗИ на индивидуална и консолидирана основа, определен към общата стойност на рисковите експозиции, е в размер на 0,5% за 2018 г., като плавно ще нараства до 1% през 2020 г. С решение на УС на БНБ от 4 октомври 2018 г. нивата на буфера за ДСЗИ, приложими за Първа инвестиционна банка за периода 2019-2020 г. са потвърдени, както следва: 0,75% за 2019 г. и 1,0% за 2020 г.

ЛИВЪРИДЖ

Съотношението на ливъридж е допълнителен регулаторен и надзорен инструмент, въведен с пакета CRR/CRD IV, измерващ необходимия капитал поддържан от банките, който не е чувствителен или претеглен спрямо риска, като по този начин допълва и надгражда рисковобазирания капиталови показатели, приложими съгласно действащата регулаторна рамка. По отношение на съотношението за ливъридж тече период на наблюдение, през който банките отчитат и оповестяват показателя, с оглед въвеждането му като задължително изискване след подходящ преглед и калибриране от страна на регулаторните органи с потенциален минимален размер от 3%.

Първа инвестиционна банка изчислява отношението на ливъридж като съотнася капитала от първи ред спрямо общата експозиция на Банката (активи, задбалансови позиции и други експозиции за деривати и сделки за финансиране с ценни книжа), при спазване на изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2015/62 на Комисията във връзка с отношението на ливъридж и другите приложими регулации. Към 31 декември 2018 г. отношението на ливъридж възлиза на 11,28% на неконсолидирана основа спрямо 11,55% за предходния период.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила за установяване, управление и наблюдение на риска от прекомерен ливъридж, който произтича от потенциална уязвимост на Банката във връзка с поддържаното равнище на ливъридж. Рискът от прекомерен ливъридж се следи текущо въз основа на определени показатели, които включват съотношението на ливъридж, изчислявано съгласно приложимите регулаторни изисквания, както и

несъответствията между активите и задълженията. Банката управлява този вид риск посредством различни сценарии, включително такива, които отчитат възможното му нарастване поради намаление на капитала от първи ред в резултат на потенциални загуби. Съотношението на ливъридж е част и от капиталовите индикатори на системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката, в т.ч. в процесите за управление при потенциални финансови рискове.

За повече информация относно капитала виж Неконсолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Първа инвестиционна банка създава, поддържа и развива система за управление на рисковете, която способства за установяване, оценка и управление на всички присъщи за дейността ѝ рискове.

През 2018 г. Банката извършва дейността си в съответствие с приетата стратегия за управление на риска съобразно целите за развитие и допълнително повишаване на защитните механизми спрямо рисковете, присъщи на банковата дейност, в т.ч. относно изграждане на допълнителни капиталови и ликвидни буфери, поддържане на ефективна контролна среда по отношение на съществуващите бизнес процеси, както и усъвършенстване на вътрешната рамка за управление на рисковете в съответствие с регулаторните изисквания и стандарти, вкл. МСФО 9.

СТРАТЕГИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Стратегията на Първа инвестиционна банка за управление на риска е съставна част от нейната бизнес стратегия. Основната цел при управлението на общия рисков профил на Банката е постигането на баланс между риск, възвръщаемост и капитал. Рисковият профил има отношение към продуктовата политика на Банката, както и се определя в съответствие с икономическите фактори в страната и вътрешнобанковите изисквания.

КЛЮЧОВИ ЕЛЕМЕНТИ ИЗГРАЖДАЩИ РИСК СТРАТЕГИЯТА

Банката определя склонността си към риск и толеранс на риска на нива, които да съответстват на стратегическите ѝ цели и стабилно функциониране. Fibank поема рискове при осигуряване на необходимото ниво на собствен капитал и ефективен управленски процес. Банката поддържа финансови ресурси, които са съизмерими с обема и вида на извършваните дейности, с рисковия ѝ профил, като развива вътрешните контролни системи и механизми за управление на рисковете в съответствие с регулаторните изисквания и добри практики.

КАРТА НА РИСКОВЕТЕ

Първа инвестиционна банка изготвя карта на рисковете, която класифицира рисковете по видове риск и идентифицира тези, на които Банката е изложена или може да бъде изложена в своята дейност. Тя се актуализира веднъж годишно или по-често, при необходимост, с цел да бъдат

определени всички съществени рискове, и тяхното адекватно интегриране в рамката за управление на рисковете в Банката.

РИСКОВ ПРОФИЛ И КАРТА НА РИСКОВЕТЕ

Външни фактори	Вътрешни фактори
- Политически - Макро среда - Социални	- Технологични - Околна среда - Законови - Служители - Процеси - Системи - Продукти - Клиенти - Репутация

ВИДОВЕ РИСКОВЕ

СТЪЛБ I	КРЕДИТЕН РИСК	ПАЗАРЕН РИСК	ОПЕРАЦИОНЕН РИСК
СТЪЛБ II	ЛИКВИДЕН РИСК	- Лихвен риск в банков портфейл - Риск от концентрация - Остатъчен риск - Секюритизационен риск	- Стратегически риск - Репутационен риск - Риск от използване на статистически модели

Видовете риск са диференцирани в групи (стълб I и стълб II съгласно Базел III), както и методите за тяхното измерване в съответствие с приложимата регулаторна рамка – пакетът CRR/CRD IV.

РИСК АПЕТИТ

Риск апетитът отразява видовете и големината на рисковете, които Банката има възможност и желае да поеме с оглед постигането на своите стратегически бизнес цели. Рисковете, идентифицирани в картата на рисковете са включени в риск апетита. С цел поддържане на умерен рисков профил са определени основните цели, съобразно които е структурирана стратегията за риска, а именно:

- поддържане на устойчиво ниво на капитала, което да гарантира добра способност за поемане на риск, както и капацитет за покриване на риск в дългосрочен план;
- поддържане на добро качество на активите, при осигуряване същевременно на ефикасен процес на вземане на решения;
- постигане на балансирано съотношение между риск и възвръщаемост за всички бизнес дейности на Банката.

Риск апетитът подлежи на преглед от Управителния съвет и одобрение от Надзорния съвет веднъж годишно, както и по-често при необходимост съобразно динамиките на бизнес средата, като е част от годишния процес за определяне на стратегията и планирането на Банката.

РИСК КУЛТУРА

Разумната и последователна риск култура е сред основните елементи на ефективното управление на риска. Съобразно добрите стандарти, Банката се стреми да развива риск култура, с която още повече да се засили превенцията по отношение на отделните видове риск, тяхната

идентификация, оценка и мониторинг, вкл. чрез прилагане на подходящи форми на обученията сред служителите и висшия ръководен персонал, касаещи управлението на рисковете.

Банката цели прилагането на следните принципи за осигуряване на висока риск култура:

- поемане на рискове в рамките на одобрения риск апетит;
- одобрение на всеки риск съобразно действащите нива на компетентност и вътрешна рамка за управление на рисковете;
- текущо/постоянно наблюдение и управление на рисковете;
- отговорност на служителите от всички нива към управлението и ескалирането на рисковете, прилагайки консервативен и ориентиран към бъдещето подход при тяхната оценка;
- ефективна комуникация и конструктивно критично отношение, с цел вземане на разумни и информирани решения, както и създаване на условия за открита и конструктивна ангажираност в цялата организация;
- прилагане на подходящи стимули, които да допринасят за надеждното и ефективно управление, както и да не стимулират поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

РАМКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка включва автоматизирани системи, писмени политики, правила и процедури, механизми за идентификация, измерване, наблюдение и контрол на рисковете, както и мерки за тяхното редуциране. Основните принципи, залегнали в нея, са: обективност; двоен контрол при всяка операция; централизирано управление; разпределение на отговорностите; независимост; ясно дефинирани нива на компетентност и правомощия; адекватност на вътрешнобанковите изисквания съобразно естеството и обема на дейността, ефективни механизми за вътрешен одит и контрол. Банката отговаря на изискванията на действащото законодателство спрямо кредитните институции за изготвяне и поддържане на актуални планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения и за непрекъсваемост на процесите и дейността, вкл. относно възстановяване на всички критични функции и ресурси.

ЛИНИИ НА ЗАЩИТА

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка е структурирана съобразно принципа и модела за трите линии на защита, който е в съответствие с принципите на Базелския комитет за банков надзор за корпоративно управление в банките:

- Първа линия на защита – бизнес звената, които поемат риска и са отговорни да го управляват, включително чрез идентифициране, оценяване, докладване съобразно действащите в Банката лимити, процедури и контроли;
- Втора линия на защита – функциите по Управление на риска и Съответствие, които са независими от първата линия на защита. Функцията по управление на риска извършва наблюдение, оценка и докладване на рисковете, а функцията Съответствие – наблюдава и контролира поддържането на вътрешната нормативна уредба в съответствие с приложимите регулативни разпоредби и стандарти;
- Трета линия на защита – вътрешният одит, който е независим от първата и от втората линия на защита осигурява независим преглед на качеството и ефективността на

управлението на риска, на бизнес процесите и банковата дейност, както и на бизнес планирането, на вътрешните политики и процедури.

СТРУКТУРА И ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ

Първа инвестиционна банка има развита функция по управление и контрол на риска, която е организирана съгласно международно признатите добри практики и стандарти под ръководството на Главен директор Риск (член на Управителния съвет на Банката), с подходящ професионален опит и квалификация и директна отчетност към Комитета за риска към Надзорния съвет.

Главният директор Риск организира цялостната рамка за управление на риска в Банката, като ръководи процеса по прилагането ѝ, координира дейностите на риск комитетите на Банката, контролира кредитния процес в неговата цялост, вкл. процеса по събиране на проблемни експозиции. Той обезпечава ефективното наблюдение, измерване, контролиране и докладване на всички видове риск, на които е изложена Банката.

В Първа инвестиционна банка е развита и функцията Съответствие, чиято основна цел е да идентифицира, оценява, осъществява мониторинг и докладва относно риска от несъответствие. Функцията осигурява съответствието на дейността с регулаторните изисквания и признати стандарти и подпомага Управителния съвет и висшия ръководен персонал при управлението и контрола на този риск. Функцията е организирана под ръководството на Главен директор Съответствие, при субординация към главния изпълнителен директор и директна отчетност към Комитета за риска към Надзорния съвет.

Главният директор Съответствие осъществява цялостната организация и управление на функцията Съответствие в Първа инвестиционна банка. Координира идентифицирането на регулаторните изисквания и съответствието на дейността на Банката с тях. Осигурява интегрирането на функцията Съответствие в утвърдената рамка за управление на риска в цялата Банка, за всички бизнес звена и на всички нива.

Банката поддържа информационни системи, които дават възможност за адекватно измерване и управление на рисковете посредством използването на вътрешнорейтингови модели за оценка на качеството на длъжника, присъждане на кредитен рейтинг на експозицията и получаване на количествена оценка на риска. Информационните системи осигуряват поддържането на база данни и тяхното последващо обработване за целите на управлението на рисковете, включително за изготвянето на регулярни отчети, необходими за следене на рисковия профил на Банката.

КОЛЕКТИВНИ ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Цялостният процес по управление на рисковете се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на рисковете, ликвидността и адекватността на капитала пряко и/или чрез Комитета за риска, функциониращ като помощен орган към Надзорния съвет в съответствие с действащите вътрешнобанкови правила и процедури.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. Към 31 декември 2018 г. Комитетът за риска се състои от трима души – членове на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка АД. Председател на комитета за риска е г-н Евгени Луканов, председател на Надзорния съвет на Банката.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на различните видове риск, в Централата на Първа инвестиционна банка функционират колективни органи: Кредитен съвет,

Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (ALCO), Комитет по реструктуриране и Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции.

Кредитният съвет подпомага управлението на поемания от Банката кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност, в т.ч. както по отношение на предложения от оперативните звена в централното управление, така и от клоновете на Банката в страната и чужбина. Председател на Кредитния съвет е главния директор Риск, като останалите членове включват главния директор Корпоративно банкиране, директорът и член на УС относно „Банкиране на МСП“, както и директорът на дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“.

Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО) е специализиран колективен орган, който консултира Управителния съвет по въпроси, свързани с провеждането на политиката по управление на активите и пасивите, и поддържането на адекватна ликвидност на Банката. Той извършва системен анализ на лихвената структура на активите и пасивите, падежната стълбца и ликвидните показатели с оглед възможно ранно предупреждение и предприемане на действия за оптимизирането им. Председател на АЛКО е председателят на Управителния съвет на Банката, а останалите членове включват главния директор Риск, главния финансов директор, главния директор Банкиране на дребно, главния директор Корпоративно банкиране и директорите на дирекции „Трежъри“, „Анализ и контрол на риска“ и „Банкиране на дребно“.

Комитетът по реструктуриране е специализиран вътрешнобанков орган, отговорен за наблюдение, оценка, класифициране, обезценка и провизиране на рисковите експозиции и ангажименти. Той дава също така мотивирани писмени предложения до УС, съответно взема решения за реструктуриране на експозиции съгласно действащите нива на компетентност в Банката. Председател на Комитета по реструктуриране е директорът на дирекция „Проблемни активи“, а останалите членове включват представители на дирекциите „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, „Корпоративно банкиране“, „Банкиране на МСП“, „Банкиране на дребно“, „Правна“ и „Финанси“. В заседанията на Комитета по реструктуриране не участват служители на Банката, които са имали пряко отношение към вземането на решения за отпускане на кредитни сделки.

Комитетът по операционен риск е консултативен орган към Управителния съвет, създаден да спомага за адекватното управление на операционния риск, като наблюдава и анализира настъпилите операционни събития. Комитетът предлага мерки за минимизиране на операционните рискове, както и мерки за превенция. Председателят на комитета по операционен риск е директорът на дирекция „Анализ и контрол на риска“, а останалите постоянни членове включват представители на дирекциите „Картови разплащания“, „Съответствие – регулации и стандарти“, „Счетоводство“, „Операции“ и „Клонова мрежа“. Като допълнителни членове могат да участват и представители от дирекции „Сигурност“, „Правна“ и „Управление на човешкия капитал“.

Освен колективните органи за управление в Първа инвестиционна банка функционират дирекции „Анализ и контрол на риска“ и „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, „Съответствие – регулации и стандарти“ и „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол“, които са независими (отделени от бизнес звената) структурни звена в организационната структура на Банката.

Дирекция „Анализ и контрол на риска“ изпълнява функции по идентифициране, измерване и контролиране на основните видове риск, присъщи за дейността на Банката. Дирекцията наблюдава определеното ниво на склонност към риск и толеранс на риска, отговаря за въвеждане на новите изисквания, свързани с оценката на рисковете и капиталовата адекватност,

както и оказва съдействие на останалите структурни звена при осъществяване на функциите им във връзка с управлението и контрола на рисковете.

Дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“ изпълнява функции по управление и мониторинг на кредитния риск, както и втори контрол по рискови експозиции съобразно действащите нива на компетентност по кредитни сделки в Банката. Дирекцията управлява процеса по категоризация на кредитните експозиции, включително оценката на потенциални загуби.

Дирекция „Съответствие – регулации и стандарти“ осъществява дейностите по установяване, оценка и управление на риска от несъответствие, осигурява адекватна и законосъобразна вътрешнонормативна база в структурата на Банката, следи за съответствие на предлаганите от Банката продукти и услуги с действащата нормативна уредба.

Дирекция „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол“ координира дейностите на Банката, свързани с превенцията срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, като специализирана служба по чл. 106 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), осъществява контрол относно прилагане изискванията за борба и превенция на измамите. Като част от функцията Съответствие в Банката функционират и специализирани звена за клиентска удовлетвореност и за контрол на инвестиционните услуги и дейности. През годината Банката реализира проект, свързан с привеждане на дейността в съответствие с новите изисквания на ЗМИП, транспониращи Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (4th AML Directive).

СИСТЕМА ОТ ЛИМИТИ

Първа инвестиционна банка прилага система от вътрешни лимити по различните видове рискове, съобразени с приложимите регулативни изисквания и стратегията на Банката за управление на риска, вкл. лимити по клиенти/контрагенти, видове инструменти и портфейли, отрасли, пазари и др. Прилаганите лимити се следят текущо, като подлежат на редовен преглед и актуализиране в съответствие с риск апетита, пазарните условия и действащата нормативна уредба.

За повече информация относно вътрешните лимити по отделните видове рискове виж подразделите относно кредитен риск, пазарен риск, ликвиден риск, операционен риск, както и Неконсолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

В изпълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници банките в страната са задължени да изготвят и поддържат планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения.

През 2018 г., като част от процеса за ежегоден преглед, Първа инвестиционна банка актуализира плана си за възстановяване в съответствие с нормативните изисквания, приложими към банките в страната, вкл. тези на Делегиран регламент (ЕС) 2016/1075 на Комисията относно регулаторните технически стандарти за определяне на съдържанието на плановете за възстановяване и плановете за реструктуриране, както и съобразно Насоките на Европейския банков орган в тази област. Прецизиран е обхвата на критичните функции в Банката, доразвити са вариантите/мерките за възстановяване, вкл. времевата рамка при потенциално реализиране на всяка една от тях, както и е преразгледана честотата и нивата за отчитане на рисковите индикатори съобразно регулаторните изисквания, макроикономическата среда, отчетност и

ефективност при управление на финансовия ресурс в Банката. Актуализирани са също така и прилаганите стрес сценарии, в т.ч. детайлизирани и доразвити основните допускания.

Планът за възстановяване включва подробно разписан процес на ескалация и вземане на решения, както и звената и органите в Банката, отговорни за неговото актуализиране и прилагане. В него са заложили количествени и качествени индикатори за ранно предупреждение и възстановяване, включващи широк набор от показатели за капитал, ликвидност, рентабилност, качество на активите, пазарно-базирани и макроикономически индикатори, при настъпването на които следва да започне поетапен процес, включващ анализ за установяване на най-добрия начин за преодоляване на кризисната ситуация и вземане на решение за задействане на съответните мерки съобразно процедурите за докладване и ескалация.

За целите на плана са идентифицирани основните бизнес линии и обособени критичните функции на Банката, необходими за безпроблемното функциониране. Съгласно приложимите изисквания, с цел определяне на диапазона от хипотетични събития, са обособени различни стрес сценарии относно идиосинкратичен, системен и комбиниран шок, срещу които са идентифицирани ефективни мерки за възстановяване.

Във връзка с прилагането на плана в Първа инвестиционна банка е структуриран ефективен процес за комуникация и оповестяване, включващ вътрешна (към вътрешнобанкови органи и служители) и външна комуникация (към надзорни органи, акционери и инвеститори, клиенти и контрагенти, и други заинтересовани страни), както и мерки за управлението на потенциално негативни пазарни реакции.

Основните механизми и инструменти за управление на риска съобразно категориите риск в синтезиран вид са, както следва:

КРЕДИТЕН РИСК

Кредитен риск е рискът, възникващ от невъзможността на длъжника да изпълни изискванията по договор с Банката или невъзможността да действа в съответствие с договорените условия. Видове кредитен риск са концентрационен риск, остатъчен риск, риск от разсейване, риск от контрагента, сетълмент риск. Кредитният риск е основен източник на риск за банковата дейност и неговото ефективно оценяване и управление са определящи за дългосрочния успех на кредитните институции.

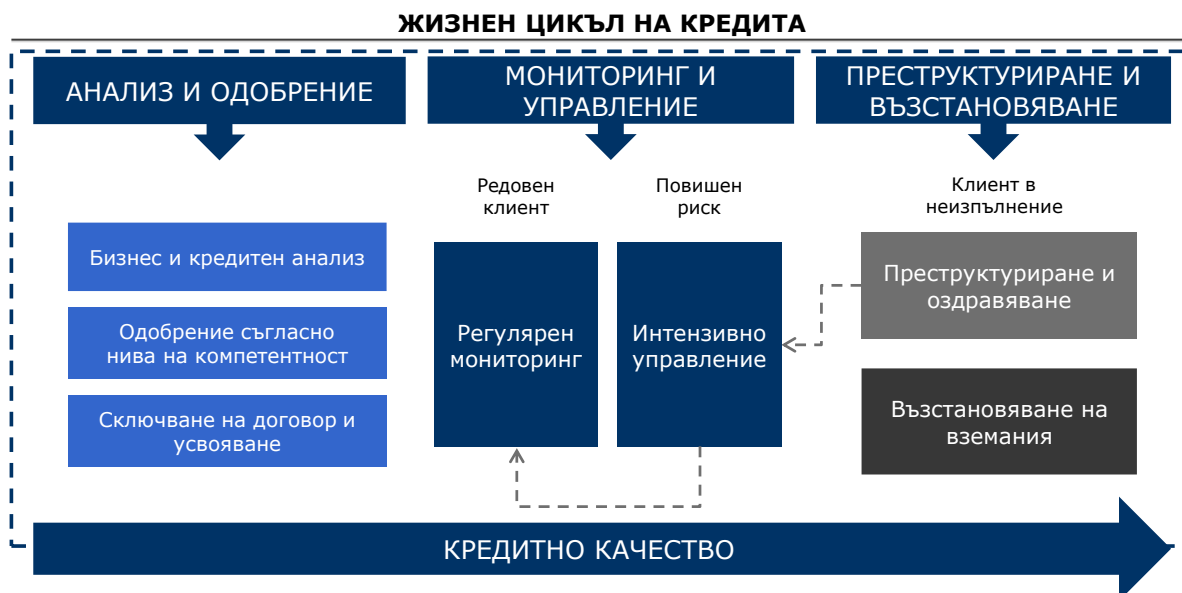
Първа инвестиционна банка управлява кредитния риск чрез прилагането на вътрешни лимити по експозиции, по клиенти/контрагенти, видове инструменти, отрасли, пазари, чрез писмени правила и разпоредби, чрез вътрешнорейтинговите и скоринг модели, както и посредством процедурните изисквания при отпускане и управление на експозициите (администриране).

Вътрешнобанковите разпоредби относно кредитния риск са структурирани съобразно бизнес модела и организация на дейността, както и в съответствие с регулаторните изисквания и признатите стандарти за банкова практика, като включват вътрешни правила за кредитиране и за управление на проблемни експозиции, правила за обезценка и провизиране на рискови експозиции, нива на компетентност при възникване на кредитни експозиции, както и методика за изготвянето на кредитни анализи и вътрешни кредитни рейтинги (скоринг модели) по отношение на платежоспособността на клиентите. Вътрешните правила и процедури се актуализират регулярно, с цел констатиране, анализиране и минимизиране на потенциалните и съществуващите рискове. Прилаганите лимити по експозиции с кредитен риск се следят текущо и в съответствие с пазарните условия и нормативната уредба.

КРЕДИТЕН ПРОЦЕС

Кредитният процес в Първа инвестиционна банка е автоматизиран чрез Workflow система, интегрирана към основната информационна система на Банката, където са включени контролни механизми и нива на компетентност при разглеждане на сделките. Одобрените сделки се администрат централизирано в дирекция „Кредитна администрация“, съответно при прилагането на принципа „на четирите очи“.

Първа инвестиционна банка поддържа системи за текущото администриране и наблюдение на различните портфейли и експозиции към кредитен риск, включително с цел установяване и управление на експозициите в неизпълнение и извършване на адекватни корекции за кредитен риск на стойността. Отчитайки влиянието на икономическия цикъл Fibank управлява експозициите в неизпълнение с оглед тяхното навременно диагностициране и предприемане на мерки, съответстващи на възможностите на клиентите и на политиката на Банката относно поемането на риск.

В Банката функционира отделна дирекция „Интензивно управление на кредити“, която управлява експозициите на клиенти прехвърлени от бизнес звената, по които има отчетен повишен кредитен риск спрямо първоначалния момент на отпускане, както и от звеното за проблемни активи – при наличие на индикатори за оздравяване на експозицията и на обективна възможност за бъдещо редовно обслужване. Дирекцията е създадена като част от целенасочените действия на Банката за повишаване ефективното управление на кредитния портфейл, ранната сигнализация и управление на експозициите, както и понижаване на общото ниво на кредитен риск за Банката.

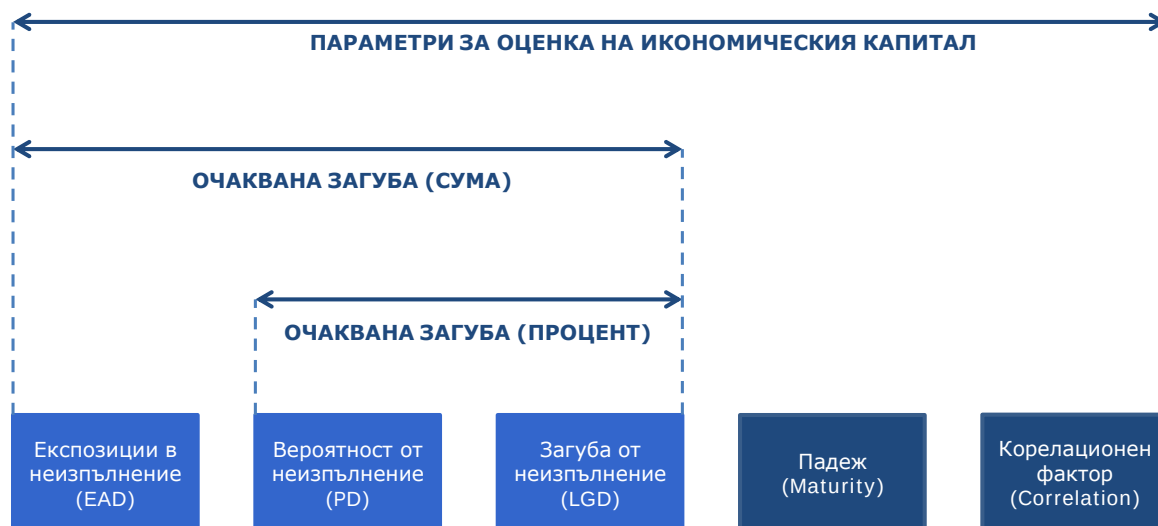
МОДЕЛИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Първа инвестиционна банка прилага вътрешни модели за кредитен риск за оценяване на вероятността от неизпълнение (PD – probability of default), загуба при неизпълнение (LGD – loss given default) и EAD (Exposure at default), което прави възможно определянето на рисковопретеглена възвръщаемост. Всички експозиции с кредитен риск се контролират текущо.

Рамката, дефинирана съгласно базелските стандарти, определя минималните регулаторни капиталови изисквания за покриване на финансовите рискове. В допълнение към регулаторния капитал Първа инвестиционна банка изчислява и икономически капитал, който се включва при

вътрешното измерване и управление на риска. Икономическият капитал се поддържа с цел защита и покриване на неочаквани загуби, произтичащи от пазарни условия или събития.

РИСК ПАРАМЕТРИ ЗА ОЦЕНКА НА ОЧАКВАНИ И НЕОЧАКВАНИ ЗАГУБИ

За повече информация относно икономическия капитал виж подраздел „[Вътрешен анализ на адекватността на капитала](#)“.

Банката използва вътрешни модели за кредитна оценка на корпоративни, МСП, микро клиенти и физически лица-клиенти на банкиране на дребно. Моделите за оценка са базирани на количествени и качествени параметри, като теглата на отделните параметри са дефинирани на базата на исторически опит. На фирмените клиенти се присъжда кредитен рейтинг, а за физическите лица – на база скоринг. Допълнително за фирмените клиенти се изготвя оценка и на база поведенчески скоринг модел. Оценка на кредитния риск от рейтинговите модели се разглежда и от кредитен специалист/риск мениджър.

През 2018 г. Банката доразви своите модели за оценка на проектно финансиране (вкл. относно проекти, свързани с недвижими имоти, индустриални проекти и финансиране на отделни дълготрайни активи), прилагайки количествен анализ (на база прогнозни парични потоци) и качествена оценка по отношение управлението на проекта и инвеститорите, пазарната среда и структурирането на кредита, както и отделна оценка на активите, обект на финансиране. Прецизирана и усъвършенствана е и процедурата за определяне на вътрешен рейтинг за корпоративните и МСП клиенти на Банката, в т.ч. детайлизирани отговорните звена и процесите на ескалация и одобрение, както и времевите рамки и задължения за регулярен преглед и актуализация. Извършена е също така и автоматизация на скоринг процесите относно ритейл клиентите, целяща повишаване на ефективността и редуциране на времето за одобрение по кредитни сделки.

През годината, е въведен нов процес за оценка и валидиране на използваните от Банката модели за управление на риска, с цел гарантиране на тяхната надеждност, прецизност и ефективно прилагане. Съгласно него в Банката се изготвят регулярни валидационни доклади – кратки/мониторинг доклади всяко тримесечие и разширени годишни валидационни доклади, които обхващат както количествен анализ (статистически, иконометрични и други количествени подходи), така и анализ на качествените (нестатистически) характеристики, при спазване на приложимите нормативни изисквания и добри банкови практики в тази област.

ТЕХНИКИ ЗА РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Кредитният риск се управлява и чрез приемане на гаранции и обезпечения по вид и в размер, съгласно действащите регулативни разпоредби и вътрешните правила и изисквания на Банката. Първа инвестиционна банка изисква обезпечаване на експозициите, включително условните ангажименти, които са носители на кредитен риск. За редуциране на кредитния риск Банката прилага признати техники, процедури и правила, осигуряващи кредитна защита, включително чрез следене и контролиране на остатъчния риск. Обезпечена защита се осигурява от активи, които са достатъчно ликвидни и които имат сравнително непроменлива във времето стойност, като Банката прилага вътрешни писмени правила, регламентиращи приеманите обезпечения по вид и размер при спазване на нормативните изисквания за тяхното признаване, както и законовите изисквания за документалното им оформяне. За редуциране на кредитния риск Първа инвестиционна банка прилага опростения метод за финансово обезпечение съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013.

Първа инвестиционна банка текущо следи относимите регулации, както и признатите стандарти и добрите практики в тази област, с цел постоянно надграждане и развиване на правилата и процесите, действащи в Банката по отношение на приемането, оценката и управлението на обезпеченията, включително по отношение на методите за оценка.

ПРОБЛЕМНИ ЕКПОЗИЦИИ И ОБЕЗЦЕНКА

Първа инвестиционна банка има разработени вътрешни правила и писмени процедури за управление на проблемни кредитни експозиции, които включват всички основни действия, свързани с управлението на проблемни кредити, в т.ч. анализ и оценка на рисковите експозиции, реструктуриране и оздравяване, принудително събиране, цедиране на вземания и отписване на проблемни експозиции. Fibank използва също и специализирана система за интегрирано управление на проблемни активи, която включва всички етапи за мониторинг и възстановяване на вземания.

През 2018 г. Банката управлява кредитния риск съобразно риск стратегията и външната среда, с оглед навременно диагностициране и предприемане на мерки, съответстващи на възможностите на клиентите и на политиката на Банката относно поемането на риск, в т.ч. действия за централизирано управление и ранно събиране на просрочени вземания.

Към 31 декември 2018 г. коефициентът на експозициите с просрочие над 90 дни съгласно рамката за финансово отчитане FinREP се понижава с 3,9 пр.п. до 10,4% от брутните кредити и аванси, в резултат на приложените през годината мерки за управление на кредитния риск, вкл. чрез продажба/цедиране на вземания, както и отписване на обезценени експозиции.

По отношение на обезценката и провизирането на рискови експозиции, Първа инвестиционна банка прилага писмени правила, които са структурирани на принципите на индивидуална и портфейлна оценка на рисковите експозиции в зависимост от класификацията и размера на експозицията. За експозициите, отчитани като необслужвани се определя специфична обезценка, изчислена на база индивидуален паричен поток за индивидуално значимите експозиции или на портфейлен принцип за останалите. По отношение експозициите, отчитани като обслужвани Банката прилага обезценка на портфейлен принцип (отчитаща потенциални загуби), групирайки експозиции със сходни характеристики за кредитен риск.

От 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка прилага нови правила за обезценка и провизиране на рискови експозиции в съответствие с изискванията на МСФО 9. Съгласно тях се оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, в случай че кредитният риск на инструмента се е увеличил

значително след първоначалното признаване. В противен случай се оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби в хоризонт от 12 месеца.

ОБЕЗЦЕНКА НА РИСКОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

Банката има разписани конкретни параметри при определяне на увеличения кредитен риск, които включват както дни просрочие, така и други индикатори вкл. наличие на мерки за реструктуриране, влошаване в рейтинга/скоринга на клиента и др.

Във връзка с прилагането на МСФО 9 във вътрешнонормативната рамка на Банката са разписани също така и приложимите бизнес модели при класифицирането на финансовите активи, както и дефинирани параметрите за покриване на теста за паричните потоци, представляващи единствено плащания по главница и лихва (SPPI), в т.ч. при създаване или промяна на кредитни продукти.

ПАЗАРЕН РИСК

Пазарният риск е рискът от загуби вследствие на промени в цената на финансовите инструменти, произтичащи от общи рискови фактори, присъщи на пазарите, несвързани с конкретни характеристики на отделните инструменти, като промени в лихвените проценти, валутните курсове и/или от специфични рискови фактори, отнасящи се до емитента.

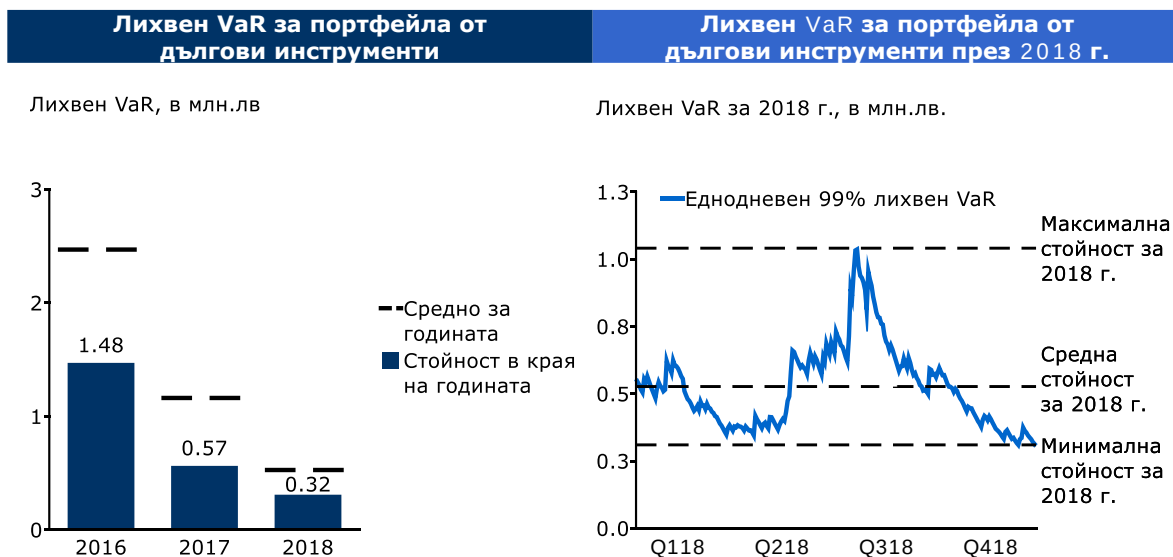
Управлението на пазарния риск се базира на прилагането на вътрешни лимити и писмени правила и разпоредби по отношение на процесите и контролната среда. За целите на оценка и ограничаване на пазарния риск Банката прилага вътрешни модели за оценка, които са базирани на концепцията „стойност под риск“ (VaR), като в допълнение са разработени и се прилагат дюрационни анализи, калкулации на стресирана стойност под риск (Stressed VaR), както и стрес тестове и сценарии.

Прилаганите от Банката лимити за дългови и капиталови инструменти са структурирани, с цел минимизиране на риска и въвеждане на по-обхватна и рисково-обвързана рамка от лимити, които са пряко обвързани с рисковия профил на инвестициите, както и с динамиката на рисковия профил във времето.

ЛИХВЕН РИСК

Лихвеният риск е текущият или потенциален риск от промяна на доходите на Банката в резултат от неблагоприятно изменение в лихвените проценти. Първа инвестиционна банка е изложена на лихвен риск както от търговския портфейл, така и от банковия портфейл.

Политиката на Банката е да поддържа незначителен търговски портфейл, в съответствие с критериите на Регламент (ЕС) № 575/2013. Във връзка с това Банката не изчислява капиталови изисквания за лихвен и ценови риск за позициите си в този портфейл. За количествено измерване на лихвения и позиционния риск в търговския портфейл Банката прилага VaR анализ с еднодневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Моделът се изчислява и следи на дневна база, като оценява максималната загуба, която може да настъпи при определен хоризонт и нормални пазарни условия, дължаща се на неблагоприятни изменения на пазарните лихви, ако позициите останат непроменени за определен период.

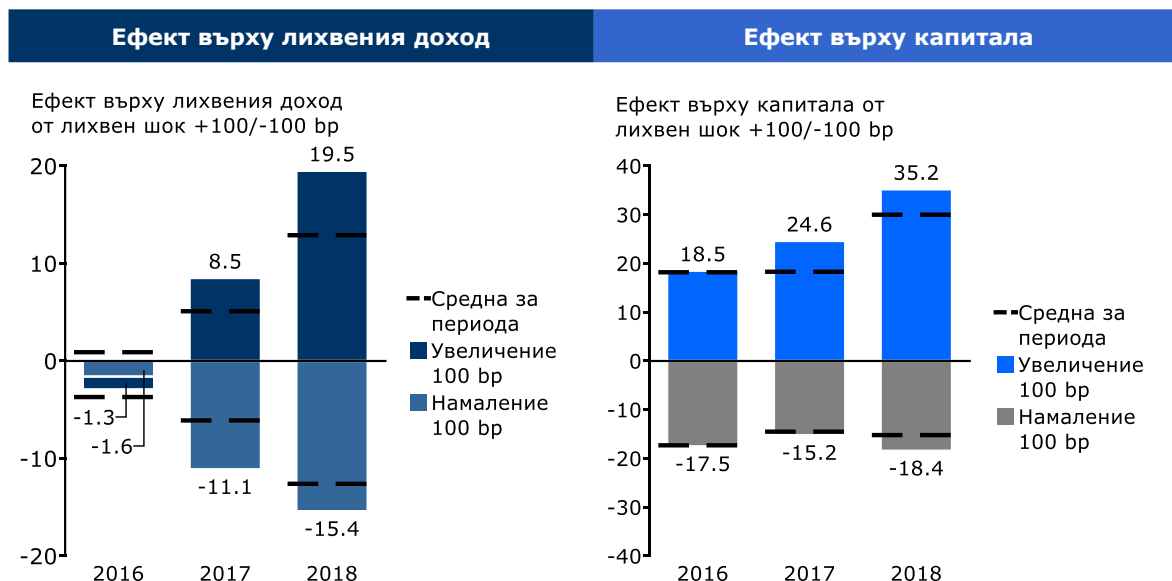

В съответствие с насоките на Европейския банков орган, Банката измерва и стресирана стойност под риск (sVaR) на портфейла от дългови ценни книжа, като входящите данни на модела са калибрани така, че да отразяват продължителен период на значителен стрес на международните финансови пазари.

По отношение на лихвения риск в банковия портфейл Първа инвестиционна банка управлява този вид риск чрез писмени правила, лимити и процедури, насочени към редуциране на несъответствието между лихвената чувствителност на активите и пасивите. За количествено измерване на лихвения риск в банковия портфейл се използват модели за оценка на влиянието на лихвени сценарии върху икономическата стойност на Банката и върху нетния лихвен доход за хоризонт една година.

Оценката на ефекта върху икономическата стойност на Банката се базира на модели за дюрацията на лихвоносните активи и пасиви. Оценката на ефекта върху нетния лихвен доход се базира на падежна таблица на лихвените активи и пасиви, и оценка за изменението на лихвените проценти по отделните класове инструменти вследствие на изменение на пазарните лихвени нива.

Към 31 декември 2018 г. ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Банката вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта е +35,2/-18,4 млн. лв., а върху нетния лихвен доход в рамките на една година напред е +19,5/-15,4 млн. лв.

ВАЛУТЕН РИСК

Валутният риск е рискът от загуба вследствие от неблагоприятно изменение на валутните курсове. Изложеността на Първа инвестиционна банка към валутен риск, произтичащ от позициите в банковия и търговския портфейл, се ограничава посредством прилагането на регулаторно-изискуеми и вътрешнобанкови лимити.

Банката активно управлява размера на общата си открита валутна експозиция, както и се стреми да поддържа незначителни нива на валутни несъответствия в обхвата на цялата си дейност. В допълнение, Първа инвестиционна банка изчислява и прилага лимити на базата на вътрешен VaR модел, относно максималната загуба, която би могла да бъде реализирана в рамките на 1 ден при доверителен интервал от 99.0%.

Освен това Банката е изложена на валутен риск и вследствие на извършвани дилинг операции. Обемът на такива операции, извършени с намерение за търгуване, е силно ограничен, като се контролира посредством лимити за откритите валутни позиции и на stop-loss лимити по открити позиции.

За повече информация относно пазарния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Неконсолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

ЛИКВИДЕН РИСК

Ликвидният риск възниква вследствие на общото финансиране на банковата дейност и при управлението на позиции. Той включва риска от невъзможност за посрещане на конкретно плащане при настъпване на неговия падеж и невъзможност да се продаде определен актив на разумна цена и в кратки срокове, за да се посрещне задължението по пасив.

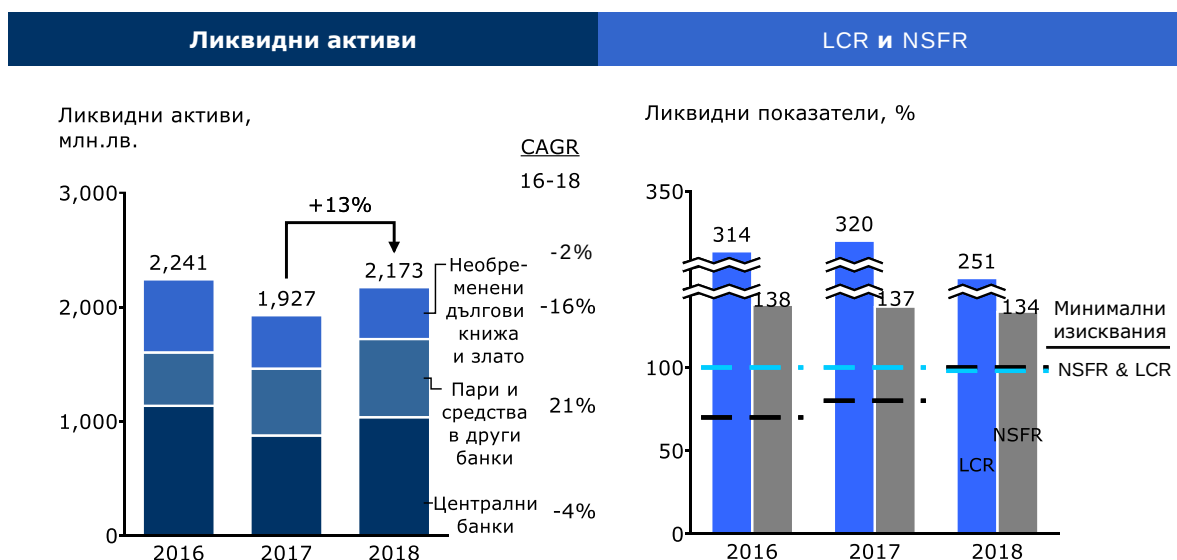
Първа инвестиционна банка управлява ликвидния риск чрез вътрешна система за ежедневно наблюдение и управление на ликвидността, поддържане на достатъчна наличност от парични средства съобразно валутната структура на активите и пасивите и падежната стълбца,

регулярни анализи на несъответствието между входящите и изходящите парични потоци, поддържане на портфейл от нискорискови активи за посрещане на текущи задължения и посредством операциите си на междубанковия пазар.

С цел поддържане на умерен рисков профил, Fibank е изготвила адекватна рамка за управление на ликвидния риск. Политиката на Банката по управление на ликвидността е насочена към осигуряване посрещането на всички задължения и при стрес, произхождащ от външната среда или от специфики на банковата дейност, както и с цел поддържането на адекватно равнище и структура на ликвидни буфери и използване на подходящи механизми за разпределение на разходите, ползите и рисковете, свързани с ликвидността. Банката прилага комбинация от методи, финансови модели и инструменти за оценка и управление на ликвидността, в т.ч. изискванията за отчитане и наблюдение на съотношенията за ликвидно покритие и нетно стабилно финансиране в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013. С цел допълнително редуциране на ликвидния риск са заложили и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка – клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност. С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа.

През годината Банката доразви системата за измерване, наблюдение и контрол на ликвидността, вкл. по отношение на създаването и поддържането на падежна стълбица като част от допълнителните показатели за наблюдение на ликвидността и инструмент за детайлно наблюдение на входящите и изходящи потоци по падежни интервали, в т.ч. капацитета за генериране на ликвидност в съответствие с изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/2114 и Наредба №11 на БНБ за управлението и надзора върху ликвидността на банките.

По отношение на политиките за управление на активите, пасивите и ликвидността, считано от 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка прилага новите изисквания относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката и тяхната оценка в съответствие с МСФО 9. В зависимост от целта при управлението на финансовите активи, прилаганите от Банката бизнес модели включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (other business model), в който се включват и активите, държани с цел търгуване.

През отчетната година Fibank продължава да поддържа адекватен размер ликвидни активи, като към 31 декември 2018 г. съотношението на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти възлиза на 27,09%, което е значително над препоръчаното от БНБ ниво от 20%. Съгласно нормативните изисквания считано от 1 януари 2018 г. Банката следва да поддържа буфер от ликвидни активи, който да осигурява ликвидно покритие на нетните ликвидни изходящи потоци в рамките на период на напрежение от 30 календарни дни с минимален размер от 100%. В края на отчетния период съотношението за ликвидно покритие (LCR) възлиза на 251,43% на неконсолидирана основа (2017: 320,22%).

Първа инвестиционна банка изчислява и съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR), който представлява инструмент, въведен с цел гарантиране, че дългосрочните задължения се покриват по подходящ начин от стабилни инструменти за финансиране както при нормални условия, така и при стресирани обстоятелства. Към края на годината съотношението на нетно стабилно финансиране възлиза на 134,23% на неконсолидирана основа (2017: 136,52%), като е над референтната стойност от 100% още преди въвеждането му като задължително условие.

ВЪТРЕШЕН АНАЛИЗ НА АДЕКВАТНОСТТА НА ЛИКВИДНОСТТА

Първа инвестиционна банка АД изготвя регулярен отчет за вътрешния анализ на адекватността на ликвидността (ВААЛ), с цел извършване на всеобхватна вътрешна оценка на рамката за управление на ликвидността и финансирането на Банката в контекста на нейната стратегия и риск апетит по отношение на ликвидността.

През 2018 г., като част от процеса за ежегоден преглед, Банката актуализира отчета за ВААЛ, вкл. по отношение на резултатите от прилаганите стрес сценарии и стрес тестове, както и относно състава на поддържащия ликвиден буфер. Заложените вътрешни индикатори за ликвидност са структурирани при спазване на изискванията за съгласуваност с нивата в Плана за възстановяване, които са част от системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката.

При анализа са взети предвид действащите в Банката системи и процеси за управление на рисковете, свързани с ликвидността и финансирането, в т.ч. информация за управлението на ликвидния риск в рамките на деня, както и за разпределянето на разходите и ползите, свързани с ликвидността, които се определят на базата на въведена в Банката методология за вътрешно-трансферни цени (ВТЦ). Във ВААЛ са отчетени също и стратегията на Банката относно финансирането, включително плановете за финансиране с тригодишен хоризонт, както и стратегията относно поддържането на ликвидни буфери и мониторинг на обременените с тежести активи. Количествените измерения относно готовността на Банката за справяне с внезапен значителен отлив на привлечени средства (ликвидна криза) се установяват посредством стрес тестове и сценарийни анализи. За целите на ВААЛ, Първа инвестиционна банка прилага комбинация от три стрес сценария – идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок с хоризонт от една седмица и един месец, при които се взима под внимание стабилността на депозитната база и чувствителността на клиентите.

За осигуряването на адекватна възможност Банката да посреща всички свои задължения и ангажименти дори и в условията на ликвидна криза, Първа инвестиционна банка има разработен план за действие при извънредни обстоятелства/ликвидна криза, който е неразделна част от общата система за управление на ликвидността.

За повече информация относно ликвидния риск виж бележка 3 „Управление на риска” от Неконсолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

Операционният риск е рискът от загуба, породен от неподходящи или погрешни процеси, хора или системи, или от външни събития. С цел намаление на рисковете, произтичащи от операционни събития, Първа инвестиционна банка прилага писмени политики, правила и процедури, които се базират на изисквания, залегнали в европейското и българското законодателство, както и добрите банкови практики.

Първа инвестиционна банка поддържа система за регистриране, следене и контрол на възникнали и потенциални операционни събития в съответствие с регулаторните изисквания. Управлението на операционния риск от Fibank се основава на принципите за непоемане на необоснован риск, стриктно спазване на нивата на компетентност и приложимата нормативна уредба, активно управление на операционния риск. Банката прилага надеждни методи за избягване, ограничаване влиянието на операционните рискове и трансфериране, в т.ч. чрез разделяне на функциите и отговорностите, двоен контрол, нива на компетентност, вътрешен контрол, сключване на застраховки, информационна обезпеченост.

С цел усъвършенстване на процеса по управление на операционния риск в Банката са дефинирани ключови рискови индикатори, прилагани както на ниво Банка, така и специфични за всяко бизнес звено и процес в Банката. Чрез тях се способства по-ефективното сигнализиране на промени, които могат да са от значение за активното управление на операционния риск, както и осъществяването на по-добър мониторинг и контрол на рисковия толеранс и определените прагове и лимити по отделните видове риск.

Във връзка с привеждане на дейността в съответствие с регулаторните промени и по-конкретно Насоките на ЕБО относно мерките за сигурност спрямо операционните рискове и рисковете, свързани със сигурността, съгласно Директива (ЕС) 2015/2366 (EBA/GL/2017/17), е актуализирана вътрешната нормативна рамка с процедури и механизми за контрол, оценка на въздействието на операционни събития и навременното им управление.

Дирекция „Анализ и контрол на риска“ дефинира и категоризира операционните събития по видове и бизнес линии, присъщи на банковата дейност, както и задълженията и отговорностите на служителите на Банката във връзка с тяхното регистриране и докладване. Комитетът по операционния риск разглежда регулярно и анализира настъпилите операционни събития и предлага на Управителния съвет мерки за своевременно коригиране на причините, както и за засилването на контролните механизми при управлението на процесите, дейностите, продуктите и услугите на всички нива в системата на Банката.

С цел оценка на изложеността и редуциране на операционния риск, както и за подобряване и усъвършенстване на контролните процедури, Първа инвестиционна банка осъществява регулярно самооценка на операционния риск (RCSA) под формата на въпросници или чрез анализ на процесите. Съобразно добрите банкови практики самооценката е важен инструмент за допълнително оценяване на изложеността на Банката към операционен риск и средство, спомагащо извършването на анализ на ефективността на действащите контроли за редуциране на този вид риск.

ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ

Първа инвестиционна банка разполага с вътрешни правила и политики за информационна сигурност и за достъп до информационните системи, които включват организационната рамка, управлението и отговорностите на служителите за гарантиране сигурността на данните, системите и съответната инфраструктура.

В Банката функционира специализирано звено „Информационна сигурност“, под ръководството на Главен директор Риск, което координира дейностите, свързани с информационната сигурност, дефинира изискванията към контролите и сигурността на данните, както и организира изпълнението на решенията на Управителния съвет в тази област.

ЗАЩИТА НА ЛИЧНИ ДАННИ

През 2018 г. Първа инвестиционна банка реализира проект за въвеждане на изискванията, произтичащи от Общия регламент относно защитата на данните (GDPR). Като част от вътрешната си организация като администратор на лични данни в Банката са структурирани и развити принципите и основанията за обработване на лични данни, вкл. във връзка с тяхната прозрачност и законосъобразност, както и правата на субектите на данни и техническите и организационни мерки за защита на данните.

В изпълнение изискванията на регламента е назначено Длъжностно лице по защита на данните (DPO) – г-н Андрей Филчев (e-mail: dpo@fibank.bg), което има водеща роля за осигуряване на законосъобразното обработване на лични данни в структурата на Банката, провежда обучения за информираност и изграждане на култура за защита на данните, както и е лице за контакт с Комисията за защита на личните данни, и по въпроси, свързани с упражняване на правата на субектите на данни. Г-н Филчев е утвърден професионалист с дългогодишен опит в банковата система, както и в областта по прилагането на функцията Съответствие в системата на Първа инвестиционна банка.

НЕПРЕКЪСВАЕМОСТ НА ПРОЦЕСИТЕ

За да осигури ефективното управление на непрекъсваемостта на бизнеса, Първа инвестиционна банка, е установила планове за действие при непредвидени обстоятелства и за непрекъсваемост на дейността, както и планове за възстановяване за всички свои критични функции и ресурси, които се тестват регулярно. Управлението на непрекъсваемостта на процесите и бизнеса осигурява устойчивост на всички нива на организация в Банката, както и възможност за ефективни действия и реакции при заплахи и кризисни ситуации. Създадената организация и процеси в Банката имат за цел да защитят интересите на всички заинтересовани лица, нейната репутация, бранд и дейностите добавящи стойност.

Изграждането на подходяща корпоративна култура по отношение управлението на непрекъсваемостта на дейността е важна част от цялостната риск култура в рамките на Банката. С цел по-голяма интегрираност на информацията и прилагането на централизиран подход, вътрешната нормативна уредба относно непрекъсваемостта на дейността е структурирана в единен документ с основно съдържание и отделни планове за действия при конкретни инциденти и кризисни ситуации. Така въведената организация цели постигането на бързи и ефективни действия за посрещане на потенциални кризисни ситуации, както и своевременно отстраняване на негативните последствия.

РИСКОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

Към 31 декември 2018 г. за изчисляване на рисковите експозиции за кредитен риск Първа инвестиционна банка прилага стандартизирания подход, съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013. Поради неголемия обем на финансовите инструменти в търговския портфейл (облигации и други ценни книжа) капиталовите изисквания се изчисляват в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, приложими за банковия портфейл. За изчисляване на размера на капитала за покриване на загуби от операционен риск се прилага подходът на базисния индикатор.

в хил. лв./ % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
За кредитен риск	6 019 548	90,4	5 654 425	89,8	5 494 559	90,9
За пазарен риск	5 300	0,1	6 000	0,1	5 625	0,1
За операционен риск	631 550	9,5	636 363	10,1	542 063	9,0
Общо рискови експозиции	6 656 398	100	6 296 788	100	6 042 247	100

През 2018 г. в структурата на рисковопреглетените експозиции преобладават тези за кредитен риск с 90,4% от общите експозиции (2017: 89,8%), следвани от тези за операционен риск – 9,5% (2017: 10,1%) и за пазарен риск – 0,1% (2017: 0,1%), като Банката продължава да поддържа консервативен подход при оценка и управление на рисковете.

Освен за целите на надзора Първа инвестиционна банка изчислява и икономическия капитал на Банката, който би обезпечил платежоспособността и бизнеса ѝ при неблагоприятни пазарни условия. За целта се изготвя вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК).

ВЪТРЕШЕН АНАЛИЗ НА АДЕКВАТНОСТТА НА КАПИТАЛА

Първа инвестиционна банка АД извършва редовен вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК), с цел пълно и точно идентифициране и оценка на вътрешните капиталови нужди на Банката в контекста на нейната бизнес стратегия, рисков профил и риск апетит. Оценката за необходимия икономически капитал отразява както рисковия профил на дейността ѝ, така и нейния риск апетит, като основните показатели на използваните при анализа количествени методи за оценка са приети при консервативни сценарии за неблагоприятна икономическа среда.

През 2018 г. отчета за ВААК беше актуализиран в съответствие с риск стратегията и заложените бизнес цели за развитие, както и съобразен с оперативната среда, включително отчетен ефекта от прилаганите от Банката мерки за управление на риска по кредитните експозиции. С цел прилагане на по-консервативен подход е завишено нивото на доверителност при изготвянето на анализа, както и отразени новите изисквания относно капиталовите буфери, в т.ч. буфера за друга системно значима институция (ДСЗИ), приложим към Банката, считано от 01.01.2018 г. При анализа също така са взети предвид и е направена оценка на бизнес модела на Банката, както и на системата за вътрешно корпоративно управление, в т.ч. на независимите функции по вътрешен одит, управление и контрол на рисковете и съответствие.

Вътрешната система за оценка на необходимия вътрешен капитал се основава на прогностични VaR модели за кредитен и пазарен риск, стрес-тестове за кредитен, ликвиден, репутационен и лихвен риск в банковия портфейл, подход базиран на базисния индикатор и стрес тестове по отношение на операционния риск, Earnings-at-Risk подход за стратегически риск, както и аналитични средства и техники, които дават възможност за по-детайлна оценка на адекватността на капитала съобразно рисковия профил на Банката и текущата оперативна среда. За агрегиране на отделните видове риск Банката използва корелационна матрица, която взема предвид взаимовръзката между отделните категории риск, с цел по-реалистичен и по-усъвършенствен подход за измерване на риска, на който е изложена Банката, същевременно при достатъчно консервативни допускания.

КРЕДИТЕН РИСК

За изчисляване достатъчността на капитала по отношение изложеността към кредитен риск, Първа инвестиционна банка използва вътрешни модели за оценка, освен в определени случаи,

в т.ч. при класове експозиции с несъществено влияние върху рисковия профил. За класовете експозиции със съществено значение, които представляват основната кредитна дейност на Fibank, икономическият капитал е определен на база еднофакторен портфейлен кредит-VaR модел, чрез който се определя вероятностното разпределение на загубите, които могат да бъдат реализирани в рамките на една година напред при 98% доверителен интервал. За да се остойности рискът от настъпването на извънредни, малко вероятни, но възможни събития, се прилагат и стрес сценарии. Получените резултати от стрес сценариите се съпоставят с капиталовите изисквания за кредитен риск, изчислени съгласно портфейлния VaR модел.

Като част от цялостната оценка за изложеността към кредитен риск, за целите на ВААК, Първа инвестиционна банка оценява и риска от концентрация, дължащ се на неравномерното разпределение на кредитните експозиции по клиенти или група свързани лица от гледна точка на нейната финансова стабилност и способността да осъществява основната си дейност. За остойностяване на необходимия капитал за този вид риск Банката използва съпоставка на резултатите от портфейлния VaR модел между реалния портфейл и хипотетичен портфейл, при който размерът на експозициите е еднакъв за всички клиенти, при равни други условия.

ПАЗАРЕН И ЛИХВЕН РИСК

Изложеността на Банката към пазарен риск е ограничена и включва оценка за достатъчността на капитала по отношение на позиционния риск, валутния и стоковия риск. За изчисляването на икономическия капитал за пазарен риск се ползват вътрешни модели за стойността под риск (VaR) с хоризонт от 1 година и ниво на доверителност 98%.

За целите на вътрешния анализ на адекватността на капитала Fibank управлява лихвения риск в банковия портфейл посредством управление на структурата на инвестициите, контрол върху цената и условията на финансовите пасиви, и контрол върху лихвената структура на кредитния портфейл и другите лихвоносни активи. Използват се подходите за оценка на ефекта на лихвените проценти върху нетния лихвен доход на хоризонт от 1 година и ефекта върху икономическата стойност на Банката. За изчисляване достатъчността на икономическия капитал по отношение на лихвения риск в банковия портфейл се определя най-голямото намаление на икономическата стойност на Банката в резултат на паралелно изместване на кривите на доходност с до ± 200 б.п.

ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

За целите на ВААК, Първа инвестиционна банка изчислява необходимия икономически капитал за операционен риск съгласно насоките, описани в Basel III: Finalising post-crisis reforms (12.2017), като прилага компоненти за изчислението, измерващи дейността на Банката като обем и специфика, както и нивото на операционен риск, съответстващо на дейността при коригиращ фактор, отчитащ значимостта на операционните събития на база исторически данни.

Банката използва също така стрес тестове, които възпроизвеждат настъпването на извънредни, но правдоподобни събития, в т.ч. различни сценарии от гледна точка на финансовото въздействие и вероятност от настъпване. Получените резултати от провежданите сценарии се съпоставят с икономическия капитал за операционен риск.

ЛИКВИДЕН РИСК

За оценка на ликвидния риск Банката диференцира анализа в две направления относно риска от неплатежеспособност и риска от осигуряване на ликвидност. Рискът от неплатежеспособност се управлява и покрива посредством поддържането на подходящ буфер от необременени, високо ликвидни активи, докато рискът от осигуряване на ликвидност следва да бъде покрит и

ограничен от икономическия капитал на Банката. Банката изчислява икономическия капитал за ликвиден риск като оценява размера на загубата, която би претърпяла вследствие на ликвидна криза, на база исторически опит и стрес тестове на ликвидността (идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок), отчитайки разходите по репо-сделки или ликвидирани активи за посрещане на изходящия паричен поток, както и очакваното нарастване на лихвените разходи по привлечения ресурс.

ДРУГИ РИСКОВЕ

За целите на ВААК Банката оценява и други рискове, в т.ч. стратегически риск и репутационен риск. За количествената оценка на стратегическия риск се ползва Earnings-at-Risk подход, като се измерват на историческа база отклоненията между бюджетираната и реализираната нетна печалба на Банката. Заделеният капитал за стратегически риск се определя посредством прилагане процента на отклонение, съответстващ на приетото ниво на доверителност от 98%, към бюджетираната нетна печалба за следващата една година.

Репутационният риск отразява риска от това репутацията на Банката да се различава в отрицателен смисъл от очаквания стандарт по отношение на нейния експертен опит, почтеност и надеждност. Материализирането на репутационния риск се изразява основно в загуба на бизнес, повишена цена на финансиране, ликвидна криза, които ефекти се измерват в рамките на оценката за стратегическия риск и ликвиден риск.

КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ

КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ НА ПРОДУКТИ И УСЛУГИ

Първа инвестиционна банка поддържа разнообразен набор от канали за дистрибуция на предлаганите продукти и услуги, вкл. добре развита клонова мрежа, електронно банкиране, директни продажби, контакт център, корпоративен блог, които постоянно усъвършенства съобразно съвременните тенденции в банковата дейност, пазарните условия, технологичното развитие и клиентските потребности.

КЛОНОВА МРЕЖА

Клоновата мрежа е основният канал за дистрибуция на банкови продукти и услуги за Първа инвестиционна банка. Банката се стреми да поддържа адекватен баланс между добре развита мрежа от физически локации и предоставяне на съвременни способи за дистанционно банкиране, в т.ч. в контекста на нарастващото значение на дигиталната трансформация в сферата на банковата дейност.

През годината Банката продължи да оптимизира клоновата си мрежа, при отчитане на пазарната среда, натовареността на локациите и обемите на дейността. През годината са закрити четири офиса, от които един в София и три в останалата част от страната, а открити три нови в градовете София, Пловдив и Попово.

Към 31 декември 2018 г. клоновата мрежа на Първа инвестиционна банка се състои общо от 155 клон и офиса на неконсолидирана основа (2017: 156), които са разположени в повече от 60 населени места в България – 53 локации в гр. София, 101 клон и офиса в останалата част на страната, и един чуждестранен клон в гр. Никозия, Кипър.

С цел създаването на унифициран организационен модел, по-ефективно разпределение на бюджетните цели, както и фокусиране върху привличането на нови клиенти и кръстосани продажби, в град София функционира нов модел на структуриране на клоновата мрежа. Чрез него са формирани 5 функционални клон – Централен, Изток, Запад, Север и Юг, към всеки от които са разпределени офиси на база териториално разположение и бизнес показатели.

Като част от действията за постоянно усъвършенстване и оптимизация на процесите на работа и извършваните операции в локациите на Банката, продължава активната работа за намаляване времето за обслужване на клиентите и при осъществяването на трансакции, което да допринесе за още по-добро качество на обслужване и развитие на трайни партньорски отношения с клиентите.

Клоновете и офиси в страната предлагат от банкови продукти както за физически бизнес клиенти.

по-пълно задоволяват клиентското търсене от клонова мрежа, удължено работно време, разполага с данни, които да осигурят на клиентите пре

Клонът на Първа банка в гр. Никопол функционира на банков пазар от начално основно кредитирането на клиенти, като работи систематично в посока на продуктите. Понастоящем, към стандартни кредити върху клиентите

ПЪЛЕН НАБОР ОТ ПРОДУКТИ И УСЛУГИ

	РИТЕЙЛ КЛИЕНТИ	БИЗНЕС КЛИЕНТИ
СПЕСТОВНИ ПРОДУКТИ	✓	✓
ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ	✓	✓
ПАКЕТНИ ПРОГРАМИ	✓	✓
ДЕБИТНИ И КРЕДИТНИ КАРТИ	✓	✓
КАРТИ ДАЙНЪРС КЛУБ	✓	✓
ИПОТЕЧНО КРЕДИТИРАНЕ	✓	
ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ	✓	
КРЕДИТИРАНЕ НА БИЗНЕС КЛИЕНТИ		✓
ТЪРГОВСКО ФИНАНСИРАНЕ		✓
ПРОЕКТНО ФИНАНСИРАНЕ		✓
ФАКТОРИНГ СДЕЛКИ		✓
ФИНАНСИРАНЕ ПО ЕВРОПРОГРАМИ		✓
ДИГИТАЛНО БАНКИРАНЕ	✓	✓
ИНВЕСТИЦИОННИ УСЛУГИ	✓	✓
ИНВЕСТИЦИОННО ЗЛАТО И ИЗДЕЛИЯ ОТ БЛАГОРОДНИ МЕТАЛИ	✓	✓

В допълнение към добре развитата клонова мрежа, Fibank използва и други канали за дистрибуция на своите продукти и услуги – широка мрежа от ATM и ПОС терминали, дистанционен достъп до информация и услуги през собствен контакт център, директни продажби на място, дигитално банкиране.

КОНТАКТ ЦЕНТЪР – *bank (*2265), 0800 11 011

През 2018 г. Контакт центърът на Fibank продължава да функционира като ефективен канал за комуникация и продажба на целеви продукти и услуги, както и да допринася за привличането на нови и задържането на настоящи клиенти, чрез предоставянето на услуги съгласно утвърдените стандарти и бизнес цели на Банката.

В изпълнение на стратегическия си фокус върху високите стандарти на клиентско обслужване, през годините Fibank целенасочено работи в посока развитие и разнообразяване на предлаганите услуги през Контакт центъра, съобразно потребностите на клиентите и новите технологии. В резултат на това през 2018 г. е проведена нова кампания за продажба на потребителски кредити, насочена към лоялни клиенти на Банката. През контакт центъра клиентите могат също така да подадат искане за издаване на кредитни и дебитни карти, да кандидатстват за овърдрафт по дебитна карта или да кандидатстват за потребителски кредит. През него може също така да се получи актуална и навременна информация относно продуктите и услугите, тарифата и лихвените условия на Банката, местонахождението на клоновете и работното им време, както и адекватно и професионално съдействие от служителите при възникнали въпроси или затруднения. За клиентите е осигурена възможност за дистанционна

комуникация по телефон, имейл и онлайн чат в реално време през корпоративната интернет страница на Банката.

През годината през контакт центъра са проведени близо 60 различни изходящи кампании с различен характер и тематика, в т.ч. информационни кампании, такива, свързани с директно предлагане на банкови продукти и услуги, за проучване нагласите на потребителите, както и във връзка с подпомагане събираемостта на вземания от клиенти (soft collection). Отчетени са над 110 хил. изходящи разговора и висока степен на достигнати адресати.

За отчетния период в контакт центъра са постъпили около 74 хил. входящи разговора, над 4 хил. имейл и над 1300 чат кореспонденции във връзка със различни запитвания и искания от клиенти или потенциални клиенти, в т.ч. относно обща банкова информация, обслужване на карти, контактна и справочна информация, заявка за продукти и т.н.

КОРПОРАТИВЕН БЛОГ

През 2018 г. корпоративният блог на Първа инвестиционна банка отбелязва своята 10-та годишнина. През годините Банката се стреми постоянно да развива дейността на корпоративния блог в съответствие със съвременните тенденции за комуникация в интернет среда и потребностите на клиентите. Във връзка с това в средата на годината е разработена и стартирана нова платформа, на която е базиран корпоративния блог, целяща въвеждането на по-интуитивен и ориентиран към потребителя дизайн и функционалности. Признание за успешното развитие през годината е мястото сред финалистите, което блога на Fibank зае в конкурса „Сайт на годината“, в категория „Блог“.

Чрез корпоративния блог се представя разнообразен спектър от социални и корпоративни инициативи на институцията, финансови анализи и проучвания, свързани с пазара на банкови продукти и услуги в страната, актуални новини по различни теми, както и полезна за клиентите информация. Чрез него се осъществява открит диалог и обратна връзка с клиентите, като по този начин се дава възможност за изследване ползваемостта на продуктите и услугите на Банката и клиентската удовлетвореност.

Първа инвестиционна банка продължава да поддържа активна онлайн комуникация в реално време с клиентите и заинтересованите лица освен чрез блога си, и чрез водещите социални мрежи – Facebook, LinkedIn, Instagram, Twitter, Youtube.

ПРОДАЖБИ

Първа инвестиционна банка използва директните продажби (на място при клиента) като допълнителна възможност за дистрибуция на продукти и услуги, включително за комплексно банково обслужване на институционални и корпоративни клиенти.

През 2018 г. чрез директни продажби Fibank продължава да привлича нови бизнес клиенти от различни пазарни сегменти за обслужване в Първа инвестиционна банка. Този подход спомага и за изграждането на дългосрочни взаимоотношения с ключови клиенти, както и за получаване на директна обратна връзка за продуктите и услугите на Банката.

Дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“ в системата на Първа инвестиционна банка има натрупан значителен опит при обслужването на корпоративни и институционални клиенти, разпоредители с бюджетни средства, държавни и общински предприятия.

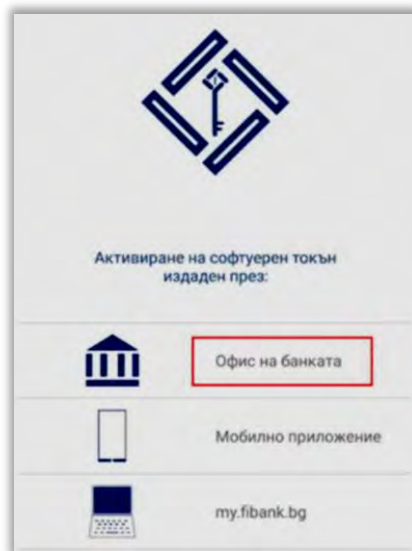
ДИГИТАЛНО БАНКИРАНЕ

ЕЛЕКТРОННО БАНКИРАНЕ „МОЯТА FIBANK“

Първа инвестиционна банка има интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“, разработена като единен канал за обслужване на клиенти, която постоянно развива, с цел надграждане и добавяне на нови функционалности. Платформата е интегрирана към основната банкова информационна среда Oracle Flexcube, което осигурява високо ниво на системна сигурност, оптимизация и по-голяма ефективност на работните процеси, както и увеличаване на продуктивността.

През електронното банкиране „Моята Fibank“ клиентите могат да ползват както активни, така и пасивни банкови операции в зависимост от техните потребности и правата за достъп в системата. Като част от активното банкиране клиентите могат да откриват и закриват разплащателни и депозитни сметки, да извършват преводи в национална и чуждестранна валута, в т.ч. масови преводи, да осъществяват комунални плащания, както и покупко-продажба на валута. Като част от пасивното банкиране на клиентите е осигурена на разположение информация за наличности и операции по банкови сметки, и/или платежни карти. Включени са също и данни за клоновете и АТМ устройствата, както и информация за валутните курсове, новини и актуални промоции.

През 2018 г. Първа инвестиционна банка продължи да развива дейностите, свързани с дигиталното банкиране. През май 2018 г. стартира предлагането на нов софтуерен токът „Fibank Token“, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране, включващ двуфакторно удостоверяване и използване на технология за сканиране на QR кодове. Разработен е и нов електронен депозит „Моят депозит“, който се открива и управлява изцяло онлайн през системата за електронно банкиране „Моята Fibank“. Добавени са и нови функционалности, в т.ч. онлайн промяна на трансакционни лимити по платежни карти, push известия за корпоративни клиенти и физически лица, както е и разширен обхвата на справочната информация, вкл. за клиенти – бюджетни разпоредители.

В изпълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи, транспониращ Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD 2) и Делегиран Регламент (ЕС) 2018/389 на Комисията за допълнение на Директива (ЕС) 2015/2366 по отношение на регулаторните технически стандарти за задълбоченото установяване на идентичността на клиента и общите и сигурни отворени стандарти на комуникация, Първа инвестиционна банка стартира проект по привеждане на онлайн банкирането в съответствие с регулаторната рамка и осигуряване на услуги по инициране на плащане и предоставяне на информация за сметка.

За периода е регистрирано 14% увеличение при преводите и 20% при комуналните плащания през интегрираната платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“, която се утвърждава като канал, който генерира преобладаващ дял от общите преводи на Банката.

МОБИЛНО ПРИЛОЖЕНИЕ „МОЯТА FIBANK“

Мобилното приложение на Банката е част от електронното банкиране „Моята Fibank“, като осигурява отдалечен достъп до интегрираната платформа чрез използване на мобилно устройство. Приложението е достъпно за клиентите след инсталиране от онлайн магазините за софтуер, разработени за устройства, ползващи съответната операционна система (AppStore, Google Play).

През него физическите лица могат да ползват същите активни и пасивни операции на електронната платформа при предварително определени от Банката или клиента лимити, а за бизнес клиенти – ползването на пасивни банкови операции. В допълнение, чрез иновативната услуга – Digital Payments, разработена от Fibank, през мобилното приложение клиентите могат да управляват дигитална банкова карта и по този начин да правят дигитални плащания със своите мобилни устройства, поддържащи NFC технология за разплащане на терминали с безконтактна функция.

През годината са разширени и добавени нови функционалности, в т.ч. покупко-продажба на валута и заявка за договаряне на курс, онлайн искане за издаване на кредитна карта или предоговаряне на кредитен лимит, както и нови push известия и персонализирани съобщения.

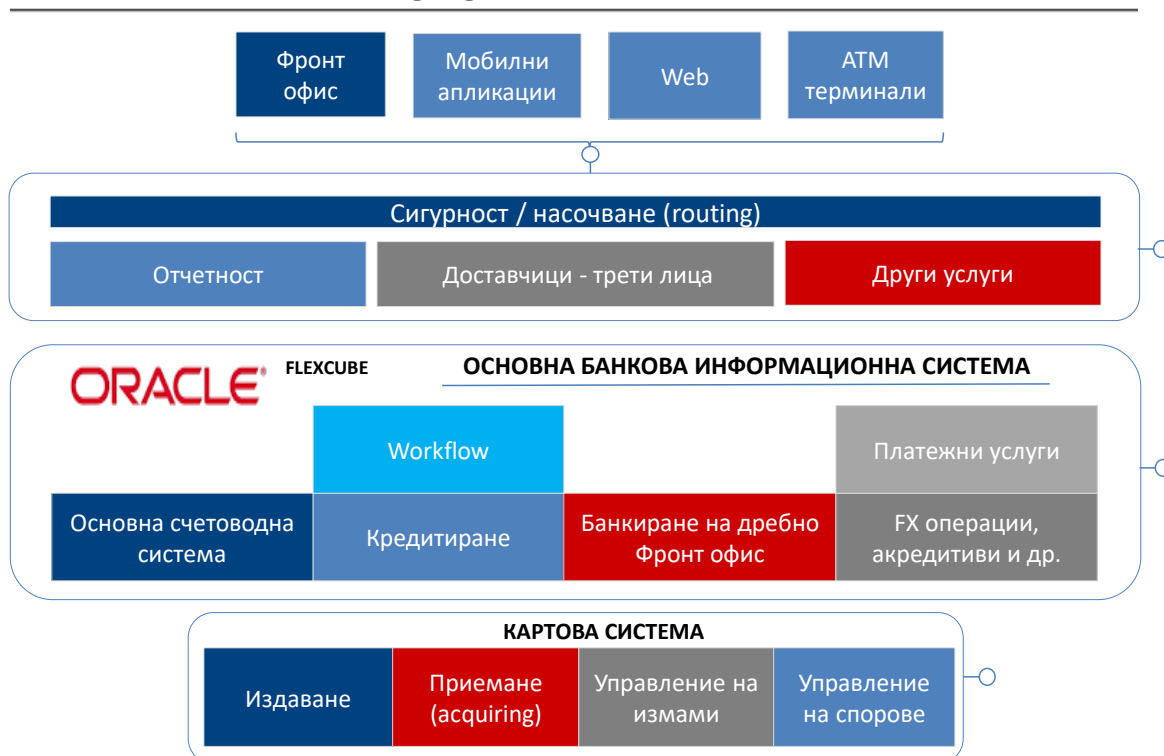
През отчетния период е отчетен 16% ръст в броя изтегляния на мобилното приложение.

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

За Първа инвестиционна банка развитието на информационните технологии и поддържането на модерна инфраструктура, информационна и технологична среда, е сред стратегическите й приоритети, и през годините Банката систематично и целенасочено инвестира в технологии, съответстващи на съвременните тенденции в областта на банковата дейност, с цел предлагане на иновативни продукти с допълнителна стойност за клиентите и нови мултифункционални решения в банкирането.

През 2018 г. Fibank продължава да се развива в тази посока, като затвърждава позициите си сред най-технологичните и иновативни институции на българския банков пазар. През годината Първа инвестиционна банка успешно мигрира своята хардуерна платформа към последно поколение Oracle – Exadata X7-8, с което цели осигуряването на по-висока производителност, възможности за оптимизация и по-добра ефективност при управлението на бази данни, вкл. ползването на модерна облачно-базирана (cloud-based) ИТ архитектура. Действията са продължение спрямо по-мощния проект по мигриране на основната банкова информационна система до най-висока версия Oracle Flexcube 12, успешно приключил през 2017 г.

СИСТЕМНА КАРТА

Основната информационна система на Банката разполага с универсални модули както за банкови услуги за граждани, корпоративно и инвестиционно банкиране, така и интегрирана документна информационна система Workflow, която служи за придвижване и одобрение на искания за кредит, приемане и регистрация на валутни преводи и оторизация на други платежни операции. Системата е изградена при съблюдаване на всички основни принципи за поемане на риск, включително принципът за двоен контрол, който е приложим в ежедневната банкова дейност.

Целите на Fibank са чрез своята централизирана и интегрирана ИТ инфраструктура да осигурява първокласно обслужване и висока степен на сигурност при изпълнение на банковите

трансакции, както и поддържането на надеждни бази данни, мрежи и системи, с цел осигуряване на непрекъсваемост на обслужването и на ключовите процеси в Банката. В контекста на все повече нарастващото значение на дигитализация в сферата на банковата дейност през периода Fibank обнови средата за виртуализация, вкл. с цел осигуряване на възможност за предлагане на нови дигитални услуги.

През годината е завършена техническата обезпеченост и реализация на проекти за надграждане и внедряване на иновативни услуги и нови функционалности – нов електронен депозит „Моят депозит“, както и софтуерен токън „Fibank Token“ в системата за електронно банкиране на Банката; нова услуга за внасяне на пари в брой (Cash-in) чрез ATM устройство, както и техническо имплементиране на стартираните през периода нови кредитни и спестовни продукти, банкови програми и пакети, и други проекти, свързани с въвеждане на нови регулации, в т.ч. във връзка с МСФО 9, GDPR, MiFID2/MiFIR, PSD2.

Във връзка с платежните услуги са извършени и промени в бизнес процесите, касаещи плащанията в евро, излъчвани чрез EBA Clearing, сервизното обслужване на услугата SWIFT за валутни разплащания, както и при левовите плащания през системата RINGS. Стартиран е също и проект за мониторинг на презгранични плащания чрез платформата на SWIFT global payments innovation (gpi). Усъвършенствани са и процесите по управление на промени в Банката, както и засилен мониторинг при управлението и развитието на проекти, в т.ч. такива свързани с информационните технологии.

През годината Ралица Боева е назначена за Главен директор Информационни технологии и операции като лице, което да осъществява цялостната организация и управление на направление информационни технологии и операции в Първа инвестиционна банка, както и да спомага за по-ефективното изпълнение и прилагане на ИТ стратегията и целите за развитие. Г-жа Боева е утвърден професионалист с доказани лидерски качества и професионален опит, необходими за ефективното изпълнение на нейните задължения.

Банката традиционно взе участие във фестивала Webit, провеждан в София Тех Парк, като представи своите актуални технологични решения и новости във финансовите продукти и услуги.

В изпълнение на мисията си и напред Първа инвестиционна банка ще продължи да развива своите системи и инфраструктура, с цел имплементиране на високо-технологични решения, предоставящи възможности на клиентите да банкират от всяка точка на света и по всяко време, както и да полага усилия да бъде сред най-иновативните и клиентски ориентирани институции на пазара в България.

КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

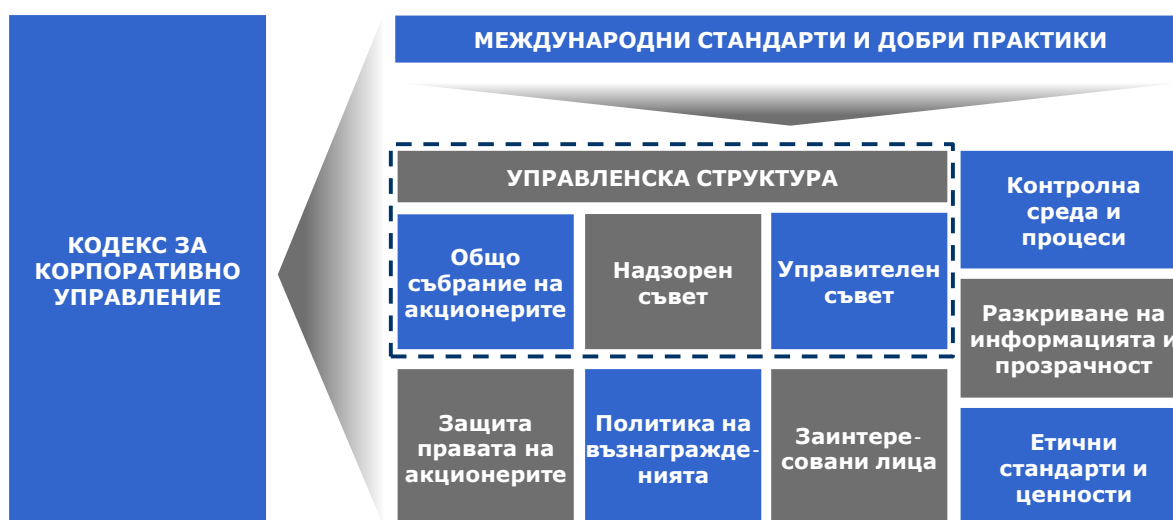
В качеството си на публично дружество и предприятие от обществен интерес, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно практиките си на корпоративно управление, като този раздел от настоящия доклад за дейността представлява *Декларация за корпоративно управление*

по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 40 от Закона за счетоводството.

РАМКА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

За Първа инвестиционна банка АД доброто корпоративно управление е ключов елемент при осигуряване на дългосрочно и устойчиво развитие, и успешен бизнес модел. Корпоративната политика на Банката се основава на професионално и прозрачно управление съобразно международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление, при отчитане на промените в регулативната и икономическа среда, както и финансовите пазари в страната и чужбина.

КЛЮЧОВИ ЕЛЕМЕНТИ НА РАМКата ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка е система от политики, правила, процедури и практики, чрез която Банката се управлява и контролира при ясно дефинирани функции, права и отговорности на всички нива – Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет и комитети към него, Управителен съвет и комитети, и съвети към него, Вътрешен одит, структури в централата, клоновете и офисите. Първа инвестиционна банка има двустепенна система на управление, състоящата се от Надзорен съвет и Управителен съвет.

КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Първа инвестиционна банка АД функционира в съответствие с приет от Управителния съвет и одобрен от Надзорния съвет Кодекс за корпоративно управление. С него се очертава рамката и се структурират основните компоненти, функции и отговорности, изграждащи системата на корпоративното управление в Банката. Кодексът е съставен, прилагайки освен изискванията на действащото законодателството в Р България и принципите на Базелския комитет по банки

надзор, насоките на Европейския банков орган (ЕБО), приложимите стандарти на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в тази област, както и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

В Кодекса са заложили основните принципи и изисквания за поддържане и усъвършенстване организацията и методите на управление в Банката, насочени към:

- почтено и отговорно управление, базирано на добавянето на стойност;
- ефективни практики по надзор върху управлението и контрола;
- изпълнително ръководство и висш ръководен персонал, които действат в най-добрия интерес на Банката и за повишаване стойността на акционерния капитал;
- навременно оповестяване на информация и прозрачност;
- ефективна система за управление на рисковете и контрол, базирана на принципа на „трите линии на защита“.

В съответствие с изискванията на приложимото законодателство, Първа инвестиционна банка ежегодно оповестява информация за практиките си на корпоративно управление и описание на изпълнението на изискванията, заложили в Кодекса за корпоративно управление на Първа инвестиционна банка, при прилагане на принципа „спазвай или обяснявай“. Заедно с годишния доклад за дейността и финансовите отчети, Банката оповестява пред обществеността и Карта за оценка на своето корпоративно управление, в съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление.

В допълнение, към Кодекса за корпоративно управление Първа инвестиционна банка прилага и Политика за оповестяване, като и двата документа са публично достъпни през корпоративния сайт (<http://www.fibank.bg/bg/korporativno-upravlenie/page/3589>). През 2018 г. са изпълнени изискванията, посочени в тях, включително изискванията за разкриване на регулирана информация и такава, съгласно финансовия календар на Банката за 2018 г.

ЕТИЧЕН КОДЕКС И МЕХАНИЗЪМ ЗА ДОКЛАДВАНЕ (WHISTLEBLOWING)

С цел утвърждаването на професионалните и етични стандарти, приложими и изискуеми спрямо Банката като търговско дружество, работна среда и кредитна институция, Fibank има Етичен кодекс, който определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, на които се градят политиките и бизнес плановете, правилата, процедурите и ежедневната оперативна работа.

Банката, водена от разбирането, че следването на законосъобразно и етично поведение във взаимоотношенията между ръководния състав, служителите и заинтересованите лица е важен аспект, който стои в основата на цялостната ѝ дейност, има приета Политика за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy). Целта на политиката е да систематизира способите и реда за вътрешно споделяне при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване. Създаването на условия за подаване на сигнали в среда на доверие и уважение, както и за извършване на последователни и безпристрастни действия по проверка на постъпилите сигнали, е ключов елемент за запазване на високия корпоративен дух и репутация на Банката.

УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

СЪСТАВ И КОМПЕТЕНЦИИ

През 2018 г. няма промени в състава на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка.

Наименование	Длъжност
Евгени Кръстев Луканов	Председател на Надзорния съвет
Мая Любенова Георгиева	Заместник председател на Надзорния съвет
Георги Димитров Мутафчиев	Член на Надзорния съвет
Радка Веселинова Минева	Член на Надзорния съвет
Йордан Величков Скорчев	Член на Надзорния съвет
Юрки Илмари Коскело	Член на Надзорния съвет

Бизнес адресът на всички членове на Надзорния съвет е: София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37.

Надзорният съвет се състои от шест лица, избрани от Общото събрание на акционерите, с мандат до 5 години, които разполагат с подходящи знания и професионален опит, в т.ч. високи финансови компетенции, в съответствие с действащите изисквания за надеждност и пригодност и съответстващи на осъществяваните от Банката дейности и основните рискове, пред които тя е или може да бъде изложена. Всеки член на Надзорния съвет притежава опит, знания, квалификации и умения за екипна работа, необходими за ефективно изпълнение на неговите задължения, и осигуряващи способността му като колективен орган да осигурява дългосрочните интереси на Банката.

ПОЛИТИКА НА МНОГООБРАЗИЕ И НЕЗАВИСИМОСТ

Първа инвестиционна банка съобразява дейността си и поддържа политики и практики за осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи, която включва различни аспекти като професионален опит, образователна квалификация, пол, възраст.

Първа инвестиционна банка поддържа матрица на състава на Надзорния съвет с данни за професионалните знания и умения на неговите членове (Composition Matrix), която да подпомогне осигуряването на ефективен процес на приемственост, както и да послужи за по-добра идентификация на нуждите от допълнително повишаване и развитие на професионалните компетенции на членовете на съвета. Към 31 декември 2018 г. 33% от състава на Надзорния съвет на Банката са жени, което надвишава средните нива в ЕС (19%) съгласно отчетените данни в изследвания на Европейския банков орган относно практиките за многообразието. *За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Надзорния съвет виж раздел „Друга информация“.*

Съставът на Надзорния съвет е структуриран така че да гарантира добросъвестно, професионално и независимо изпълнение на задълженията от неговите членове. Първа инвестиционна банка изпълнява изискванията, приложими спрямо публичните дружества, 1/3 от членовете на Надзорния съвет да са независими членове.

УЧАСТИЕ В КАПИТАЛА

Към 31 декември 2018 г. членовете на Надзорния съвет притежават общо 377 106 броя акции на Първа инвестиционна банка, като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

брой акции / % от акционерния капитал	2018	%
Евгени Кръстев Луканов	337 139	0,31
Мая Любенова Георгиева	11 388	0,01
Георги Димитров Мутафчиев	9 454	0,01
Радка Веселинова Минева	-	-
Йордан Величков Скорчев	19 125	0,02
Юрки Илмари Коскело	-	-
Общо	377 106	0,34

ФУНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Надзорният съвет на Първа инвестиционна банка упражнява надзор и, където е необходимо, съветва Управителния съвет и наблюдава общата дейност на Банката, включително приема и осъществява надзора върху изпълнението на стратегическите цели, рамката за корпоративно управление и корпоративната култура на Банката. При упражняването на надзор върху дейността на Управителния съвет се вземат предвид постигането на целите, стратегията и рисковете в дейността на Банката, както и структурата и оперирането на вътрешните системи за управление на риска и контрол.

Надзорният съвет осъществява надзор върху рамката за управление на риска, включително рисковия апетит, вътрешната система за управление и контрол на всички видове риск, като изисква висока риск култура сред служителите. Той осъществява своята дейност при ефективен обмен на информация с Управителния съвет съобразно конкретните специфики, като с прилагането на високи етични норми и корпоративни ценности за бизнес поведение определя висока корпоративна култура и бизнес етика – „тон, налаган от върха“.

Заседанията на Надзорния съвет се определят предварително съобразно изготвен годишен план за работа. През 2018 г. Надзорният съвет е разглеждал въпроси във връзка с неговите компетенции, като е провел 14 присъствени заседания. Акцент в дейността през годината е поставен върху упражняването на ефективен контрол относно изпълнението на приетата стратегия за развитие на дейността за периода 2018-2021 г., която акцентира върху разрастване в секторите на банкирането на дребно и малките и средни предприятия чрез допълнителен фокус върху развитието на потребителското финансиране и трансакционния бизнес, както и затвърждаване на позициите на Банката като иновативен и технологичен лидер, предлагащ широк спектър от дигитални решения и първокласно клиентско обслужване. Разгледани са също така и въпроси, касаещи стратегията за управление на рисковете, вкл. относно риск апетита и капиталовата позиция, заложените мерки за управление на кредитния риск и качеството на активите, както и ефективната реализация на придобити активи. Надзорният съвет продължи да осъществява надзор относно надеждността на финансовата информация и отчетност, както и рамката за вътрешен контрол, в която си дейност беше активно подпомаган от Одитния комитет. Също така членовете на Надзорния съвет са регулярно информирани относно развитието и привеждането на дейността в съответствие с нови регулаторни изисквания, в т.ч. относно МСФО 9, GDPR, MiFID2/MiFIR, PSD2, вътрешни експозиции, корпоративно управление.

Работата на Надзорния съвет се подпомага организационно от Секретар. Освен за организиране на заседанията на Надзорния съвет и изготвяне на протоколите от тях, Секретарят има отговорността да следи за прилагането на процедурите, както и да осигурява информацията да

бъде предоставена и обменена между членовете на Надзорния съвет, членовете на комитетите и Управителния съвет.

ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТТА

Надзорният съвет веднъж годишно прави оценка на ефективността и ефикасността на дейността си като колективен орган и индивидуално, на практиките и процедурите за управление, както и на функционирането на Управителния съвет и комитетите към Надзорния съвет. Такава оценка е извършена през четвъртото тримесечие на 2018 г.

КОМИТЕТИ

Дейността на Надзорния съвет е подпомагана от Главен комитет, Комитет за риска, Комитет по възнагражденията и Комитет за подбор, които функционират съобразно писмено определени компетенции, права и отговорности.

Главният комитет е отговорен за надзора върху дейностите на Управителния съвет относно важни стратегически решения, включително издаване на нови акции, облигации, хибридни инструменти, определяне на програми и бюджети, касаещи дейността на Банката, както и разпределяне на ресорните отговорности между отделните членове на Управителния съвет. Председател на Главния комитет е г-жа Мая Георгиева.

През 2018 г. Главният комитет е провел 5 заседания, като е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, в т.ч. относно организацията на ресорните отговорности между членовете на Управителния съвет, както и по отношение на новосъздадената длъжност Главен директор Информационни технологии и операции. Комитетът е съгласувал предварително също така и решения относно приемането на бюджета на Банката за 2019 г.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. Председател на Комитета за риска е г-н Евгени Луканов.

През отчетния период Комитетът за риска е провел 7 заседания. Във връзка със своите компетенции, той е съгласувал решения, в т.ч. относно доразвиване на вътрешнобанковите правила и политики по отношение управлението на рисковете. Комитетът за риска е разгледал също така актуализираните отчети за ВААК, ВААЛ и Плана за възстановяване, с цел съгласувано изпълнение и последователно приложение. През годината комитетът е извършил и регулярен преглед относно изпълнението на риск стратегията, както и относно ефективността на вътрешните системи за управление и контрол на рисковете, в т.ч. функцията съответствие в Банката.

Комитетът по възнагражденията подпомага Надзорния съвет при прилагането на Политиката за възнагражденията на Банката и при последващите ѝ промени, както и при всякакви други въпроси относно възнагражденията, в съответствие с нормативните изисквания и добрите практики в тази област. Председател на Комитета по възнагражденията е г-н Йордан Скорчев.

През 2018 г. Комитетът по възнагражденията е разглеждал въпроси от неговите компетенции относно възнагражденията, в т.ч. във връзка с промените във висшия ръководен персонал през годината, като е провел 4 заседания за периода.

Комитетът за подбор подпомага Надзорния съвет при оценяване на пригодността на кандидати или действащи членове на Управителния съвет и другия висш ръководен персонал в Банката, както и спазването на приложимите нормативни разпоредби относно подбор на кандидати за Висш ръководен персонал. Председател на Комитета за подбор е г-н Георги Мутафчиев.

През годината Комитетът за подбор е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, като е провел 11 заседания, в т.ч. дадени препоръки във връзка с избора и пригодността на новия член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката, назначен през годината, а същото така и относно промени в ръководството на вътрешния одит в Банката и назначаването на нов главен директор Информационни технологии и операции. Дадени са препоръки и относно промени в състава и структурата на комитетите към УС, както и промени в управителните органи на дъщерни на Банката дружества.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит (ЗНФО) в Банката функционира **Одитен комитет**, който е отговорен за наблюдаване на финансовото отчитане и независимия финансов одит, както и на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол и управление на рисковете в Банката. Комитетът препоръчва избора и възнаграждението на регистрираните одитори, които да извършат независим финансов одит на Банката и наблюдава тяхната независимост в съответствие с изискванията на приложимите европейски и национални регулации, както и Етичния кодекс на професионалните счетоводители. Дейността на Одитния комитет е структурирана съгласно писмено определени компетенции, права и отговорности включени в правилника му за работа (статут по смисъла на чл. 107, ал. 7 от ЗНФО) в изпълнение на изискванията на Закона за независимия финансов одит и на Регламент 537/2014 на ЕП и на Съвета относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на предприятия от обществен интерес.

През май 2018 г. на Общото събрание на акционерите са извършени промени в състава на Одитния комитет, като на мястото на г-жа Радина Бенева е избран нов независим член – г-н Георги Тренчев за мандат от 3 години, който е и председател. Г-н Тренчев притежава високи финансови компетенции, както и познания, професионален опит и квалификации в областта на счетоводството и финансовия одит, необходими за ефективното изпълнение на неговите задължения.

През годината са проведени 10 заседания на Одитния комитет и разгледани въпроси във връзка с неговите компетенции, в т.ч. дадени препоръки за избор на регистрирани одитори, както и дейности по текущо наблюдение на финансовото отчитане и независимия финансов одит, на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол, вкл. чрез регулярни срещи с Главния финансов директор, директора на вътрешен одит, както и с представители на регистрираните одиторски дружества на Банката.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

През 2018 г. са направени промени в състава на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. През февруари 2018 г. г-н Чавдар Златев е избран за Главен директор Корпоративно банкиране и вписан като член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка АД, който да надгради постигнатото и да допринесе за запазване на лидерските позиции в сферата на корпоративното банкиране. Г-н Златев е дългогодишен служител, заемащ редица ръководни позиции в Банката, с голям опит в корпоративното банкиране и висока професионална квалификация.

През първото полугодие на годината г-н Светослав Молдовански е освободен като член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката. Ръководството на Fibank изрази благодарност към неговия принос в развитието на институцията и уважи неговия избор за търсене на нови професионални предизвикателства.

СЪСТАВ И КОМПЕТЕНЦИИ

Към края на 2018 г. Управителният съвет на Първа инвестиционна банка АД се състои от шест члена, избрани от Надзорния съвет по препоръка на Комитета за подбор, в съответствие с изискванията на действащото законодателство, Устава на Банката и Политиката на Първа инвестиционна банка за подбор на висшия ръководен персонал.

Наименование	Длъжност
Неделчо Василев Неделчев	Главен изпълнителен директор (CEO), Председател на Управителния съвет
Севдалина Иванова Василева	Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Светозар Александров Попов	Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Чавдар Георгиев Златев	Главен директор Корпоративно банкиране (CCBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Живко Иванов Тодоров	Главен финансов директор (CFO) и Член на Управителния съвет
Надя Василева Кошинска	Член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на МСП“

Бизнес адресът на всички членове на Управителния съвет е: София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37.

Членовете на Управителния съвет се избират за срок до 5 години, като могат да бъдат преизбрани за следващи мандати без ограничения.

Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с доказани лидерски качества и капацитет да пренесат тези знания и опит в добре обосновани решения, които да бъдат приложени в практиката на Банката, с цел постигане на целите и стратегията за развитие.

Към 31 декември 2018 г. съобразно политиките и практиките за поддържане и осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи 33% от състава на Управителния съвет на Банката са жени. *За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Управителния съвет виж раздел „Друга информация“.*

Съставът на Управителния съвет е структуриран така, че да гарантира ефективно управление на дейността при спазване на общоприетите принципи за управленска и професионална компетентност, и ясно разпределение на функциите и отговорностите. Банката се представлява заедно от всеки двама от изпълнителните членове на съвета (изпълнителни директори).

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка заседава всяка седмица, като дневният ред се съставя предварително. За заседанията на Управителния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички членове, присъствали на заседанието.

Работата на Управителния съвет се подпомага организационно от Секретар, който работи на пълно работно време и притежава необходимите квалификации и умения, за да осигури, че органите на корпоративното управление следват вътрешните правила и външните регулации, подпомага комуникацията между тях.

УЧАСТИЕ В КАПИТАЛА

Към 31 декември 2018 г. членовете на Управителния съвет притежават общо 1107 броя акции на Първа инвестиционна банка, като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

брой акции / % от акционерния капитал	2018	%
Неделчо Василев Неделчев	350	0,00
Севдалина Иванова Василева	-	-
Светозар Александров Попов	-	-
Чавдар Георгиев Златев	523	0,00
Живко Иванов Тодоров	-	-
Надя Василева Кошинска	234	0,00
Общо	1 107	0,00

ФУНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка е органът, който управлява Банката независимо и отговорно, в съответствие с установените мисия, цели и стратегия. Управителният съвет функционира съобразно правилата за дейността си, утвърдени от Надзорния съвет, като основните му функции са да управлява и представлява Банката, като решава всички въпроси, засягащи Банката в рамките на нейния предмет на дейност, освен тези, които са от изключителна компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет – съобразно Закона и Устава на Банката. Управителният съвет организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет, както и изпълнява всички други функции, възложени му от Общото събрание, Надзорния съвет и Закона. Съгласно устройствените актове и вътрешната нормативна уредба определени решения на Управителния съвет подлежат на одобрение от Надзорния съвет, а за други се изисква съгласуване с комитет към НС.

В съответствие с принципите за добро корпоративно управление между Надзорния съвет и Управителния съвет на Първа инвестиционна банка се поддържа открит диалог. Освен регулярни доклади за изпълнението на поставените цели и дейността се провеждат и общи заседания, като Управителният съвет уведомява незабавно председателя на Надзорния съвет или неговия заместник за всички обстоятелства, които са от съществено значение за Банката, както и предоставя навременна информация по отношение изпълнението на бизнес стратегията, риск апетита, постигане на целите, риск лимити или правила, свързани с нормативното съответствие, системата на вътрешния контрол, както и съответствието на дейността на Банката с регулаторните изисквания и външната среда.

КОМИТЕТИ И СЪВЕТИ КЪМ УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Дейността на Управителния съвет е подпомагана от колективни органи, в т.ч. Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО), Комитет по реструктуриране, Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции – за повече информация виж раздел [„Управление на риска“](#).

В Банката функционират и други вътрешни колективни органи. През юли 2018 г., с цел усъвършенстване на процесите по управление на промени, е създаден Комитет по управление на промените, който като помощен орган към УС отговаря и следи за изпълнението на ИТ стратегическата програма на Банката, както и управлява и контролира проектното портфолио, целевото използване на ресурсите и одобрения бюджет в тази област. Председател на комитета е главният изпълнителен директор, а останалите членове включват главния финансов директор, главния директор Банкиране на дребно, главния директор Информационни технологии и

операции, както и директорите на дирекции „Операции“, „Анализ и контрол на риска“ и „Стратегическо планиране и развитие“.

През годината, в изпълнение на дългосрочните приоритети, насочени към намаляване на неликвидните активи и осигуряване на тяхната ефективна реализация, е създадена Комисия за управление и продажба на активи, която подпомага Управителния съвет във връзка с управлението, администрирането и реализацията на придобити активи съобразно действащите в Банката нива на компетентност. Председател на комисията е член на Управителния съвет, а останалите членове включват директорите на дирекции „Проблемни активи“, „Управление на активи“ и „Административна“, както и ръководителя на отдел „Оценка на активи“ към дирекция „Финанси“.

ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ

Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е най-високопоставеният орган на управление, който дава възможност на акционерите да вземат решения по основополагащи въпроси, касаещи съществуването и дейността на Банката. В частност, Общото събрание взема решения относно изменения и допълнения на Устава на Банката, за увеличаване и намаляване на капитала, както и за преобразуване или прекратяване на Банката. Общото събрание има компетенциите да избира и освобождава членовете на Надзорния съвет, на Одитния комитет и ръководството на Вътрешния одит в Банката, да взема решение за разпределяне на печалбата, за издаването на облигации, както и относно всякакви други въпроси съобразно Устава на Банката и приложимото законодателство.

През юни 2018 г. е проведено Редовно годишно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, с представени 87,90% от акционерния капитал и правата на глас, на което е решено цялата нетна печалба на Банката за 2017 г. да бъде капитализирана, както и да не се изплащат дивиденди или правят други отчисления от печалбата за 2018 г., с цел включването ѝ в базовия собствен капитал от първи ред на Банката. За регистрирани одитори, които да извършат независим финансов одит на годишния финансов отчет на Банката за 2018 г., са избрани „БДО България“ ООД и „Мазарс“ ООД. Дружествата са избрани след предварително одобрение от Българската народна банка и по препоръка от страна на Одитния комитет на Банката съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори. Извършени са също и промени в състава на Одитния комитет – за повече информация виж раздел „[Надзорен съвет](#)“.

На Общото събрание са приети и промени в Устава на Първа инвестиционна банка, с които са прецизирани текстове, вкл. технически препратки, касаещи предмета на дейност на Банката, с цел привеждане в съответствие с измененията в Закона за кредитните институции и Закона за пазарите на финансови инструменти.

С цел по-голяма оперативност и улесняване реализацията на определени решения, Общото събрание на акционерите със свои предходни решения от 29.05.2017 г. и от 16.05.2016 г. е овластило Управителния съвет, с одобрението на Надзорния съвет, да може да взема решения за увеличаване на капитала на Банката до достигане на общ номинален размер от 210 000 000 лева чрез издаване на нови акции (в продължение на 5 години, считано от 23.06.2017 г.), както и за издаване на дългови инструменти, включително подчинен срочен дълг и капиталово-дългови (хибридни) инструменти, в общ размер до 2 000 000 000 лева, съответно равностойността в друга валута (в продължение на 5 години, считано от 16.06.2016 г.).

КОНТРОЛНА СРЕДА И ПРОЦЕСИ

Банката изгражда и усъвършенства надеждна и всеобхватна рамка за вътрешен контрол, която включва контролни функции с необходимите правомощия и достъп за независимо изпълнение на задълженията от структурните и спомагателни звена, които наблюдават и контролират.

Процесите, процедурите и изискванията по управление на риска са структурирани съобразно „трите линии на защита“, които включват в себе си бизнес звената, функциите по управление на риска и съответствие, както и вътрешен одит. Контролните функции са независими от оперативните звена, които наблюдават и контролират, както и са организационно независими една от друга, тъй като изпълняват различни функции. *За повече информация относно функциите по управление на риска и съответствие виж раздел „Управление на риска“.*

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила и политики във връзка с разкриването на конфликти на интереси, като организацията на процесите в Банката е създадена с цел предотвратяване допускането на конфликт на интереси. Прилага се и Политика за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy), чиято цел е да систематизира способите и реда за вътрешно споделяне при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване.

ВЪТРЕШЕН ОДИТ

Функцията за вътрешен одит изградена в Първа инвестиционна банка разполага с широки правомощия, независимост, ресурсна обезпеченост и достъп до компетентните управленски и надзорни органи. Тя допринася за ефективното управление на Банката, като дава разумна увереност, че нормативните регулации, правила и процедури са спазвани и че се вземат подходящи и навременни коригиращи действия, като по този начин помага за намаляване на риска от загуби и постигане на бизнес целите на Банката.

Вътрешният одит извършва периодични проверки с цел обезпечаване постигането на целите и задачите, икономичното и ефективно използване на ресурсите, адекватен контрол на различните рискове, опазване на активите, надеждност и цялостност на финансовата и управленската информация, законосъобразност на дейността, съблюдаване на политиките, плановете, вътрешните правила и процедури.

През 2018 г. на Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е приет годишният отчет на вътрешния одит за дейността му през 2017 г., с който са информирани акционерите за основните резултати от контролните действия на вътрешните проверители, за предприетите мерки и тяхното изпълнение. Извършени са също така и промени в ръководството на дирекция „Вътрешен одит“, като за нов директор е избран г-н Пламен Димитров, който има високи компетенции и професионален опит в областта на вътрешния одит, необходими за ефективното изпълнение на неговите задължения.

РЕГИСТРИРАНИ ОДИТОРИ

Годишните финансови отчети на Първа инвестиционна банка подлежат на независим финансов одит съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит и в съответствие с приложимото законодателство. С цел осигуряване на прозрачност и възможност за запознаване на всички заинтересовани лица с резултатите на Банката, одитираните финансови отчети се публикуват на български и на английски език на нейния корпоративен интернет сайт: www.fibank.bg.

Регистрираните одитори се избират от Общото събрание на акционерите по предложение на Надзорния съвет и след препоръка от Одитния комитет на Банката. Регистрираните одитори са независими от Банката одиторски дружества, като техният избор се съгласува предварително и с Българската народна банка съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ, съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

Регистрираните одитори, избрани да извършат независим финансов одит на годишните финансови отчети на Банката за 2018 г. са:

- „БДО България“ ООД, ЕИК: 831255576, вписано в регистъра на регистрираните одитори, поддържан от Института на дипломираните експерт-счетоводители под регистрационен № 016; и
- „Мазарс“ ООД, ЕИК: 204638408, вписано в регистъра на регистрираните одитори, поддържан от Института на дипломираните експерт-счетоводители под регистрационен № 169.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит в Банката функционира Одитен комитет. *За повече информация относно неговите функции и отговорности виж раздел „[Надзорен съвет](#)“.*

ЗАЩИТА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка защитава правата на акционерите, вложителите и другите клиенти на Банката, като третира акционерите равнопоставено, включително миноритарните и чуждестранните такива. Управителните органи на Първа инвестиционна банка осигуряват на акционерите и инвеститорите редовното и своевременно разкриване на информация относно основни корпоративни събития, свързани с дейността и състоянието на Банката, с цел информирано упражняване на правата на акционерите, съответно вземане на информирано решение за инвестиране от инвеститорите.

СВИКВАНЕ НА ОСА И ИНФОРМИРАНост

Свикването на Общото събрание на акционерите се извършва с писмена покана до акционерите съгласно Устава на Банката с цел насърчаване участието им в Общото събрание и по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването. Банката предоставя на акционерите навременна и достатъчна информация за вземането на решения, отчитайки обхвата на компетентност на Общото събрание. Поканата заедно с писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание се обявяват в Търговския регистър към Агенция по вписванията, предоставят се на Комисията за финансов надзор и се осигуряват на разположение на обществеността чрез www.x3news.com най-малко 30 дни преди провеждане на Общото събрание. Те се публикуват и на интернет страницата на Банката на български и на английски език за времето от обявяването до приключването на Общото събрание. При поискване, материалите се предоставят на всеки акционер безплатно.

В случаите, когато служителите на Банката са и нейни акционери, се прилагат същите изисквания по отношение правото на глас, които са действащи и към останалите акционери.

ОСНОВНИ ПРАВА И ОГРАНИЧЕНИЯ ПРИ ПРЕХВЪРЛЯНЕ

Всички издадени от Първа инвестиционна банка АД акции са обикновени, безналични, поименни, като всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право

на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерно с номиналната стойност на акцията. Банката не може да издава акции с различна номинална стойност.

Акциите на Банката се прехвърлят свободно, при спазване на изискванията на действащото законодателство. Съгласно регулаторната рамка, физически или юридически лица, както и лица, действащи съгласувано не могат без предварително одобрение от БНБ да придобиват пряко или косвено акции или права на глас по акции в Банката, ако в резултат на придобиването участието им става квалифицирано или ако това участие достига или надхвърля праговете от 20, 33 или 50 на сто от акциите или права на глас по акциите, както и когато Банката става дъщерно дружество.

Не се допуска ограничаване на правата на отделни акционери, притежаващи акции от един и същи клас, както и не съществуват акционери в Първа инвестиционна банка, които да имат специални права на глас. Също така, няма известни на Банката споразумения между акционерите, които да могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Първа инвестиционна банка поддържа специална секция относно правата на акционерите на корпоративната си интернет страница (<http://www.fibank.bg/bg/prava-na-aktsionerite/page/3598>).

МИНОРИТАРНИ АКЦИОНЕРИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ

В съответствие с добрите практики за корпоративно управление, Банката развива инициативи за ангажиране на миноритарните акционери и институционалните инвеститори.

В стремежа за поддържане на отворена линия за комуникация с акционерите и инвеститорите, Първа инвестиционна банка поддържа Клуб на инвеститорите, с регистрацията в който всички заинтересовани лица могат да получават на електронната си поща (e-mail) уведомление за всяка оповестена от Банката до обществеността информация, касаеща инвеститорите.

През 2018 г. Банката продължи да организира и провежда срещи с миноритарните акционери, с цел осигуряване на допълнителна прозрачност и възможност за открит диалог и обратна връзка между тях и висшия ръководен персонал на Банката, както и възможност те да допринесат и да работят активно за успешното развитие на Първа инвестиционна банка АД.

През годината на 15.11.2018 г. е проведена среща с миноритарни акционери на Банката, на която от страна на висшето ръководство са присъствали главния директор Банкиране на дребно (CRBO), главния директор Корпоративно банкиране (CCBO), главния директор Риск (CRO) и главния финансов директор (CFO) на Първа инвестиционна банка. Те са запознали миноритарните акционери с актуалните финансови резултати и бизнес развитие на Банката, както и е дискутирано по важни за тях въпроси и теми, вкл. относно възможността за разпределяне на дивидент и очакваните резултати от прегледа на качеството на активите в банковата система, организиран във връзка с намерението на България за присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II) и към Единния надзорен механизъм (SSM)/ механизма за тясно сътрудничество. Съобразно добрите корпоративни практики и с цел равнопоставеност на адресатите, поканите за регулярните срещи с миноритарните акционери, както и резултатите от тяхното провеждане се оповестяват публично чрез www.x3news.com, както и на интернет страницата на Банката.

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Прозрачността и навременното разкриване на информация е ключов принцип в корпоративното управление. Първа инвестиционна банка поддържа система за разкриване на информация

съобразно действащите нормативни изисквания, която е насочена към осигуряване на навременна, вярна и разбираема информация за съществения събития, дава възможност за обективни и информирани решения, както и гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията и не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

Първа инвестиционна банка има приета от Управителния съвет и одобрена от Надзорния съвет Политика за оповестяване, която очертава рамката за предоставяне на информация към заинтересованите лица, акционерите и инвеститорите, в съответствие със съвременните практики за добро корпоративно управление, и с оглед осигуряване на възможност за вземане на обективни и информирани решения и оценки. При оповестяване на информация, Банката се ръководи от принципите за точност, достъпност, равнопоставеност, навременност, цялостност и регулярност.

В качеството си на публично дружество и емитент Fibank разкрива на обществеността (чрез www.x3news.com) периодична информация, включително одитирани съвместно от двама регистрирани одитори годишни финансови отчети, както и междинни отчети и доклади за дейността. Обхватът на оповестяваната от Първа инвестиционна банка периодична информация надхвърля изискванията на националното законодателство, като Банката в съответствие с чл. 100^о¹, ал.7 от ЗППЦК и чл.33а², ал.2 от Наредба №2 на КФН, е приела да разкрива публично тримесечни финансови отчети за дейността си с по-подробно съдържание както при шестмесечните си такива, вместо по-съкратените публични уведомления за финансово състояние за първо, трето и четвърто тримесечие.

Първа инвестиционна банка изготвя настоящия Годишен доклад за дейността на български и на английски език, като съдържа подробна информация относно развитието и конкурентната позиция на Банката и финансовите й резултати, изпълнението на целите и преглед на бизнеса по видове дейности, както и информация за управленската структура, рамката за корпоративно управление (Декларация за корпоративно управление по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Закона за счетоводството), за управлението на рисковете и за нефинансова информация (Нефинансова декларация по смисъла на Закона за Счетоводството). По отношение на доклада регистрираните одитори изразяват становище дали той съответства на финансовите отчети и е изготвен в съответствие с приложимите нормативни изисквания.

Банката разкрива незабавно и инцидентна (ad hoc) информация относно важни събития, свързани с нейната дейност. Информацията се публикува и на интернет страницата на Fibank: www.fibank.bg, раздел „Инвеститори“.

Първа инвестиционна банка поддържа корпоративна интернет страница, в т.ч. англезична версия, с утвърдено съдържание и обхват на разкриваната чрез нея информация. Тя предоставя информация за продуктите и услугите на Банката, както и основна търговска и корпоративна информация за Банката, в т.ч. относно акционерната структура, управителните и контролни органи и комитети към тях, финансова отчетност и доклади за дейността, както и друга изисквана информация съобразно регулаторните изисквания и Националния кодекс за корпоративно управление. На интернет страницата се поддържа специална, лесно достъпна секция „Инвеститори“ с подробна и актуална информация относно корпоративното управление, борсова информация, финансова информация, новини за инвеститорите, общи събрания на акционерите и др.

В допълнение, Fibank публикува информация за Банката под формата на презентации и интервюта с висшия ръководен персонал, прессъобщения, специализирани издания (напр. Fibank News), оповестява подробна информация за продуктите и услугите на Банката, приложимите общи условия и тарифа, както и промените в тях, както и информация за събития и инициативи с нефинансов характер, част от политиката за корпоративна социална отговорност.

ДИРЕКТОР ЗА ВРЪЗКИ С ИНВЕСТИТОРИТЕ

С оглед осъществяване на ефективна връзка между Първа инвестиционна банка и нейните акционери и лицата, проявили интерес да инвестират във финансови инструменти, емитирани от Банката, в Първа инвестиционна банка е назначен директор за връзки с инвеститорите – г-жа Василка Момчилова Стаматова.

Директорът за връзки с инвеститорите на Първа инвестиционна банка разполага с необходимата квалификация и професионален опит за осъществяване на своите задължения и отговорности. Той отговаря за навременното изпращане на всички необходими отчети, уведомления и информация, която Банката следва да разкрива пред Комисията за финансов надзор, Българската фондова борса, Централния депозитар и обществеността, както и води регистър за изпратените материали.

В изпълнение на приложимите нормативни изисквания, през юни 2018 г. директорът за връзки с инвеститорите на Банката е отчетел дейността си за 2017 г. на годишното общо събрание, като неговият отчет е приет от акционерите с единодушие.

Бизнес адресът на директора за връзки с инвеститорите е: София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37, служебен телефон: 02/ 81 71 430, имейл адрес: vasilka.stamatova@fibank.bg / ir@fibank.bg.

В началото на 2018 г. Първа инвестиционна банка разработи и стартира ново мобилно приложение за връзки с инвеститорите, осигуряващо бърз достъп до финансова информация и финансовия календар на Банката, както и относно други данни и новини, касаещи инвеститорите.

ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА

Първа инвестиционна банка прилага политика на информираност към заинтересованите лица с отношение към нейната дейност. Те включват лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството, като кредитори, притежатели на облигации, клиенти, служители, обществеността и други.

Периодично, в съответствие със законовите норми и добрите практики, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, вкл. относно социалната отговорност на Банката и нейното участие в обществения живот в страната. Банката подкрепя социално значими проекти и инициативи, осигурява спонсорство и развива дарителски програми, насочени приоритетно към хора в неравностойно положение, деца таланти, в подкрепа на българския спорт, култура и образование. *За повече информация виж раздел „Социална отговорност“.*

Първа инвестиционна банка поддържа и развива корпоративен блог, който функционира вече десет години като канал за комуникация, целящ открит диалог на достъпен език с клиенти, партньори и други заинтересовани лица.

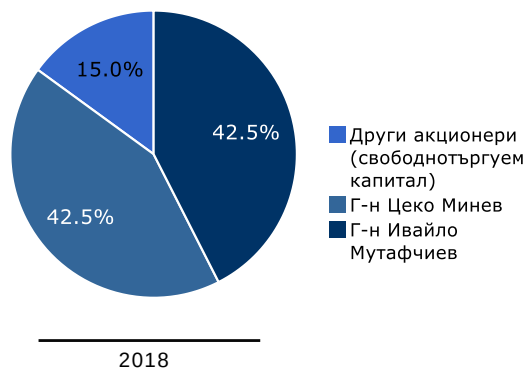
АКЦИОНЕРНА СТРУКТУРА

Към 31 декември 2018 г. основни акционери в Първа инвестиционна банка са г-н Цеко Минев (42,5%) и г-н Ивайло Мутафчиев (42,5%). Останалите 15% от акционерния капитал на Банката (16,5 млн. лв.) са на други акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса (free-float). Към края на годината общият брой на акционерите на Банката е над 1900, които включват както физически лица, така и юридически лица, вкл. институционални инвеститори.

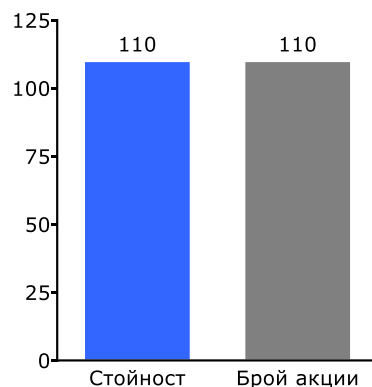
Акционерна структура към края на 2018 г.

Акционерна
структура, %

Акционерен капитал в края на 2018 г.

Акционерен капитал,
млн.лв./млн.бр.

През отчетния период Първа инвестиционна банка не е придобивала или прехвърляла собствени акции, като към края на годината Банката не притежава собствени акции.

ЦЕНА НА АКЦИИТЕ И ПАЗАРНА КАПИТАЛИЗАЦИЯ

През 2018 г. цената на акциите на Банката се движи в интервала между 3,37-6,16 лв. Последната цена на акциите на Първа инвестиционна банка за отчетния период е 3,370 лв. (2017: 5,656 лв.), а пазарната капитализация на Банката, изчислена на тази база, възлиза на 370 700 хил. лв. (2017: 622 160 хил. лв.). С акциите на Fibank на основния пазар BSE са сключени общо 1453 сделки и реализиран оборот в размер на 3075 хил. лв. спрямо 3022 сделки и 10 607 хил. лв. оборот година по-рано.

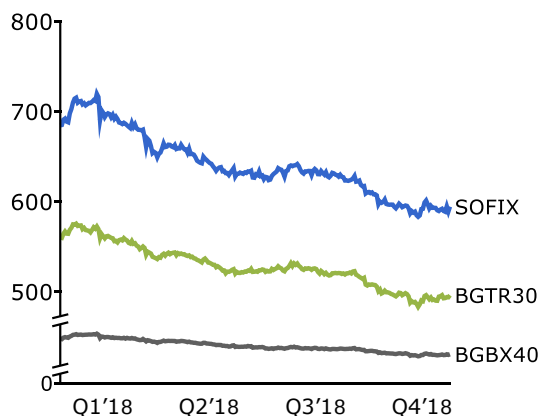
Цена на акциите на Банката за 2018 г.

Цена на акциите
на Банката, в лв.

Основни борсови индекси на БФБ-София

Основни борсови индекси
на БФБ-София, пунктове

Към 31.12.2018 г. акциите на Банката се търгуват на Основен пазар BSE, сегмент акции Premium на Българската фондова борса, като са включени в три борсови индекси – SOFIX, BGBX40 и BGTR30, които обединяват най-големите, най-търгувани и най-ликвидни компании на фондовия пазар в страната.

ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ

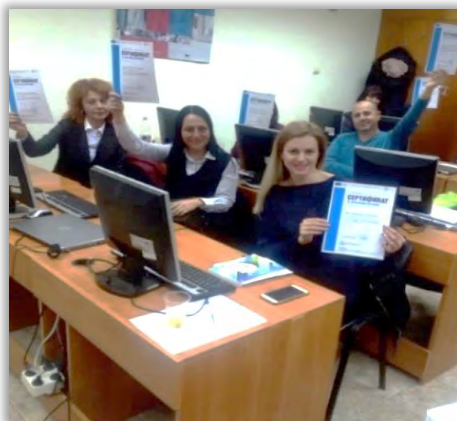
През 2018 г. процесите и дейностите по управление на човешкия капитал се развиват в отговор на нарастващите изисквания на бизнеса и динамичното развитие на трудовия пазар, с фокус върху иновативно надграждане, оптимизиране и развитие на дългосрочни проекти.

През 2018 г. са реализирани обучителни инициативи, като:

- Обучение за развитие на нагласите, знанията и уменията за предлагане и продажба на кредитни продукти за физически лица – за 530 фронт офис служители;
- Обучение по теми за нормативни промени, процедури при работа с клиенти, предлагане и продажба на банкови продукти и услуги – за 360 фронт офис служители;
- Семинар по теми за касова дейност, работа с валута, сигурност на касовата дейност, предлагане и продажба на продукти от благородни метали – за 320 касиери;
- Обучение на тема „Мерки, изисквания и особености във връзка с нормативните изменения, свързани с процеса на превенция и противодействие на изпирането на пари“ – за 220 служители от различни дирекции в Банката;
- Умения за ефективна комуникация и водене на преговори за успешно предлагане на програма „Smart Lady“; преход към холистично банкиране – за 180 служители, ангажирани с фирмено кредитиране;
- Развитие на познанията и уменията за предлагане и продажба на застрахователни продукти на „FiHealth Застраховане“ – за 115 служители от клоновете на Банката;
- Обучения за новоназначени служители по създадени през годината интерактивни обучителни програми – за 150 фронт офис специалисти и касиери.

През годината са реализирани основни цели и приоритети в управлението на човешки ресурси, свързани с проактивна подкрепа на бизнеса, вкл. оптимизиране на HR процесите по подбор, обучение, организационно-структурно развитие и оценка на трудовото представяне, с оглед постигане на по-високи ефективност и принадена стойност. Приключен е проектът по

структуриране/актуализиране и въвеждане на бонусни схеми за стимулиране на целеви групи служители за постигане на максимално високи резултати в ключови за изпълнението на целите на Банката направления, които същевременно не стимулират поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво. Разработени са и два нови проекта с предстоящ старт през 2019 г. – Стажантска програма и Програма за развитие на вътрешни тренери.

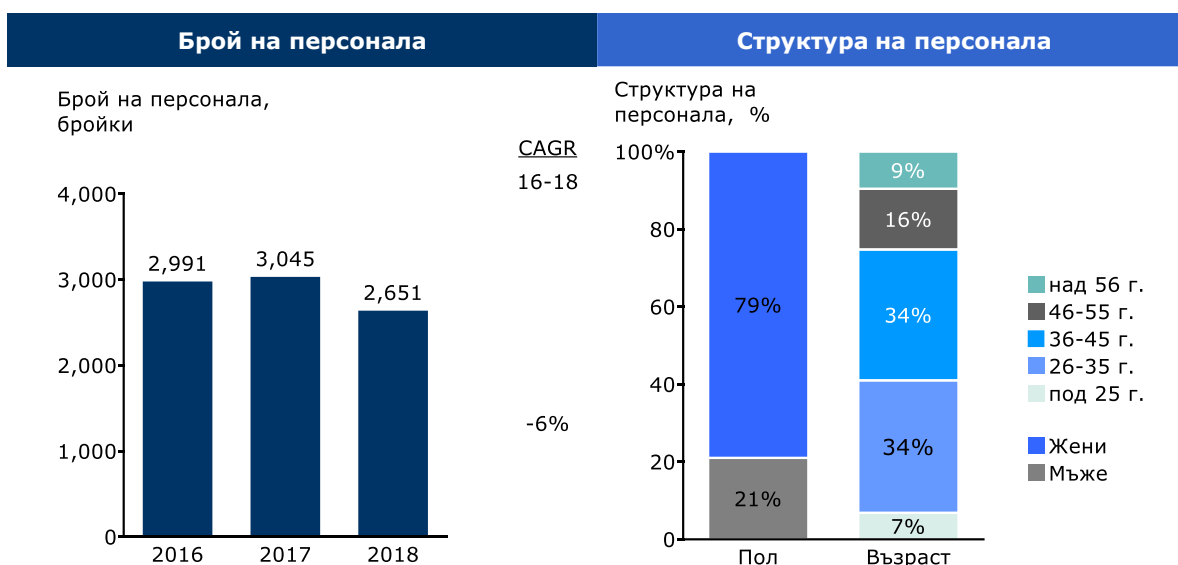
През периода стартира изпълнението на обучителен проект „Развитие на знанието за управление на бъдещето“, осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

2014-2020, съфинансирана от Европейски социален фонд на Европейски съюз. Банката подписа договор за 100% безвъзмездна субсидия в размер на над 220 000 лв. В рамките на проекта се провеждат обучения по английски език за 210 служители и обучения за работа със софтуерни офис приложения за 240 служители.

2766 е общият брой на участниците през годината в различни форми на обучения (вкл. преминали през повече от 1 обучение) или 104% от общия брой на персонала.

През 2018 г. продължи работата по дългосрочните проекти, фокусирани към развитие на вътрешната комуникация, отличаване и насърчаване на екипния и индивидуален потенциал на служителите и интегриране на образованието и бизнеса:

- **Интранет портал** – успешно приключи проектът за създаване и внедряване на съвременен и иновативен канал за вътрешна комуникация, за подпомагане ефективността на работните процеси и развитие на качеството на обслужване;
- **Recognition Програма „Заедно можем повече“** – насочена към мотивиране и насърчаване на служителите за по-високи постижения, отдаване на признание към техния личен принос, както и към утвърждаване работни поведения, важни за успеха на Банката. През годината бяха отличени и наградени 20 служители на Банката;
- **Магистърска програма „Банков мениджмънт и инвестиционна дейност“** – разработена и реализирана с Висшето училище по застраховане и финанси и насочена към изграждане на партньорски отношения и трайно интегриране на бизнеса с образованието. До момента в програмата са обучени общо 50 студенти, 34 от които служители и стипендианти на Банката.

Към 31.12.2018 г. числеността на персонала на Първа инвестиционна банка на неконсолидирана база възлиза на 2651 служители спрямо 3045 година по-рано, като намалението отразява аутсорсването на дейностите по осигуряване на физическа охрана на офисите и сградите на Банката и възлагането им за изпълнение на лицензирана охранителна фирма, реализирано през октомври 2018 г. Към края на годината 41% от персонала на Банката са служители до 35 годишна възраст, а делът на тези до 45 г. възлиза на 75% от общия персонал. Съобразно общите тенденции 79% от служителите на Банката са жени.

ПОЛИТИКА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

Принципите за формиране на възнагражденията в Първа инвестиционна банка са структурирани така, че да допринасят за разумното корпоративно управление и управление на рисковете. Банката прилага Политика за възнагражденията в изпълнение на регулативните изисквания, която е съобразена с бизнес и риск стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на Банката, като насърчава надеждното и ефективното управление на риска, и не стимулира поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

Основната цел на политиката е привличането и задържането на висококвалифицирани кадри, мотивирането им за постигането на високи резултати при умерено ниво на риск и в съответствие с дългосрочните интереси на Банката и нейните акционери. Тя се базира на принципите за прозрачност, недопускане на конфликт на интереси и равностойно третиране на всички служители, документираност, обективност, надеждно управление на рисковете.

Политиката установява основните принципи при формиране на възнагражденията – постоянни и променливи, като целта на Банката е да се придържа към оптимално съотношение между постоянно и променливо възнаграждение при достатъчно висок дял на постоянното и в зависимост от категориите персонал, така че да се осигури по-голяма гъвкавост спрямо променливото, включително възможност за неизплащането му. При определяне на възнагражденията се отчитат не само финансовите резултати, но и етичните норми и корпоративните ценности, залегнали в Етичния кодекс на Банката, както и надеждното и ефективно управление на риска.

По отношение на определени категории персонал (идентифициран персонал), в т.ч. висшия ръководен персонал, служителите с контролни функции и тези, чиято дейност е свързана с поемането на рискове, политиката на Банката е да ограничава размера на променливото възнаграждение до размера на постоянното възнаграждение, освен в случаите, когато с решение на Общото събрание на акционерите на Банката е определен по-висок размер, но не повече от двойния размер на постоянното възнаграждение. В нея са определени специфични изисквания по отношение на структурата на променливото възнаграждение, както и механизъм за разсрочване, съобразени с действащата нормативна рамка и специфичните особености на средата.

В Първа инвестиционна банка функционира Комитет по възнагражденията, който подпомага Надзорния съвет в дейността му по контрол върху прилагането на Политиката за възнагражденията, при отчитане влиянието върху риска и дългосрочните интереси на акционерите, инвеститорите и другите заинтересовани лица. *За повече информация относно неговите функции и отговорности виж раздел „Надзорен съвет“.*

През 2018 г. изплатените възнаграждения на ключовия управленски персонал възлизат на 7480 хил. лв.

ПОЛИТИКА ЗА ПОДБОР НА ВИСШИЯ РЪКОВОДЕН ПЕРСОНАЛ

Първа инвестиционна банка прилага Политика за подбор на висшия ръководен персонал, която е съобразена с регулаторните изисквания. Политиката определя основните изисквания, принципи, насоки и критерии при подбор и оценяване на пригодността на членовете на органите на Първа инвестиционна банка, които имат управленски и надзорни функции, в това число на висшия ръководен персонал на Банката. В политиката е структурирана дейността по подбор и оценка на висшия ръководен персонал, както и са определени по-важните изисквания и критерии така че да отговарят в максимална степен на високите стандарти, прилагани от Банката, с цел създаване на адекватен принос за реализиране на нейните цели и стратегия.

СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ

Нефинансова декларация

по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството.

През 2018 г. Първа инвестиционна банка затвърди имиджа си на социално-отговорна институция, реализирайки различни проекти в сферата на образованието, културата и спорта – част от програмата за корпоративна социална отговорност.

Първа инвестиционна банка продължи съвместната си дейност с „Националния център по трансфузионна хематология“ (НЦТХ), като за поредна година се включи в кампания за безвъзмездно и доброволно кръводаряване, в която участие взеха служители на Банката, с основна цел да се популяризира акта на доброволно кръводаряване в България, който е жизненоважен за спасяването на хиляди човешки живота.

През годината като дългогодишен партньор на Националната организация „Малките български хора“, Банката подкрепи набирането на средства за ремонтни дейности и изграждане на нов „Център по въпросите на малките хора в България“, който да предоставя комплекс от услуги в подкрепа и взаимопомощ за малките хора в страната. Първа инвестиционна банка се включи и в Националната кампания „Великден за всеки“ под патронажа на омбудсмана на Република България, с която се осигуряват средства в подкрепа на бедстващи и уязвими групи на обществото.

В изпълнение на дългосрочната програма на Fibank за подпомагане и стимулиране развитието на българското образование и младите хора, през периода 2017-2018 г. са организирани редица инициативи с основен акцент създаване и развитие на финансова култура сред подрастващите от най-ранна детска възраст, в т.ч. разработени книжки и филми за ранно финансово образование „Децата и парите“, кратки видеа за ползите от дебитните карти за деца и тийнейджъри през социалните мрежи, издаване на Наръчник за родители за развиване финансовата грамотност на децата „10 мита за децата и парите“, както и участие в събития в тази област, свързани с европейските седмици на парите и на предприемачеството, и Webit за деца.

Признание за успешното развитие на програмата на Банката за ранно детско финансово образование е признанието „Благодетел за иновативно образование“, което Fibank получи по време на седмото издание на конференцията DigitalKidZ.

През периода беше проведена и първата Международна конференция „Жените в бизнеса“, част от програмата Smart Lady на Fibank, която е разработена с цел подкрепа на жените предприемачи в България. В изпълнение на социалния елемент от програмата, Банката планира да проведе редица конференции, обучения и информационни семинари, където дамите да могат да обменят опит и да получат професионални съвети.

Като най-голямата банка с български капитал Fibank продължи да полага усилия за съхраняване и развитие на българските традиции и култура. Банката подкрепя българското кино и филми, чрез редица инициативи в тази насока, както и набор от музикални изяви и фестивали, вкл. Международния джаз фестивал в град Банско, за който Fibank осигури свободен вход за присъстващите на изпълненията на талантиливи джаз музиканти от цял свят.

Развитието на българския спорт и подкрепата на младите таланти е сред важните каузи, които Първа инвестиционна банка се стреми да поддържа в изпълнение на програмата си за социална отговорност. Във връзка с това през годината Fibank награди отличните представители се български спортисти на младежките олимпийски игри в Буенос Айрес, които спечелиха 5 златни, 3 сребърни и 2 бронзови медала в различните дисциплини. За втора поредна година Първа инвестиционна банка бе генерален спонсор на Световната купа по сноуборд, проведена в края на януари 2018 г. в нашата страна.

В качеството си на генерален спонсор на българския национален отбор по художествена гимнастика, през септември 2018 г. по време на Световното първенство в София, Първа инвестиционна банка награди всичките 73 български шампионки по художествена гимнастика със специален златен медал, изработен по графичен проект, предоставен от Българската федерация по художествена гимнастика в партньорство с експертите от Fibank и швейцарската рафинерия RAMP.

В края на 2018 г. Първа инвестиционна банка представи своя благотворителен календар за 2019 г., който е част от социалния проект със спортна насоченост към младите и талантиливи български спортисти – в подкрепа на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ). Благотворителният календар се разпространява чрез клоновата мрежа на Банката в цялата страна, като Fibank е поела ангажимента да удвои събраните суми от даренията за благотворителната кауза.

За поредна година Fibank организира конкурса „Най-добра българска фирма на годината“, провеждан с цел създаване на увереност на българските фирми, както и фокусиране на вниманието върху добрите и успешни примери за бизнес и модели на предприемачество в страната, които да се превърнат в еталон и вдъхновение.

В съответствие със законовите норми и добрите практики в годишния доклад за дейността си, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, която представлява Нефинансова декларация по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството, вкл. относно политиките за корпоративна социална отговорност на Банката и нейното участие в обществен живот в страната, както и относно въпроси свързани със служителите и прилаганите политики за многообразие, описание на бизнес развитието и продуктите, практиките за корпоративно управление и целите за развитие – за повече информация освен в раздела *Социална отговорност*, виж раздели [„Мисия“](#), [„Профил на Банката“](#), [„Акценти за 2018 г.“](#), [„Канали за дистрибуция“](#), [„Информационни технологии“](#), [„Корпоративно управление“](#), [„Човешки капитал“](#), [„Преглед на бизнеса“](#), [„Цели за развитие през 2019 г.“](#).

ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА

Първа инвестиционна банка предлага универсален бизнес микс от продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти, в т.ч. стратегически фокус за развитие в сферите на банкирането на дребно, микро, малките и средни предприятия.

БАНКИРАНЕ НА ДРЕБНО

ДЕПОЗИТИ

През 2018 г. привлечените средства от физически лица се увеличават и достигат 6 392 855 хил. лв. спрямо 6 075 112 хил. лв. година по-рано, в резултат основно от текущите сметки, които растат с 21,8% до 1 204 229 хил. лв. (2017: 988 942 хил. лв.) и отразяват последователно провежданата политика на Банката за дългосрочни взаимоотношения с клиентите, вкл. за развитие на кръстосаните продажби и трансакционния бизнес.

През годината е разработен нов продукт за физически лица „Доходна сметка“, който включва разплащателна сметка, обвързана със срочен депозит, по който се начислява лихвен бонус в зависимост от постъпленията по разплащателната сметка. Адаптирани към променящите се пазарни условия и потребности на клиентите са и параметрите по предлаганите от Банката банкови пакети за физически лица.

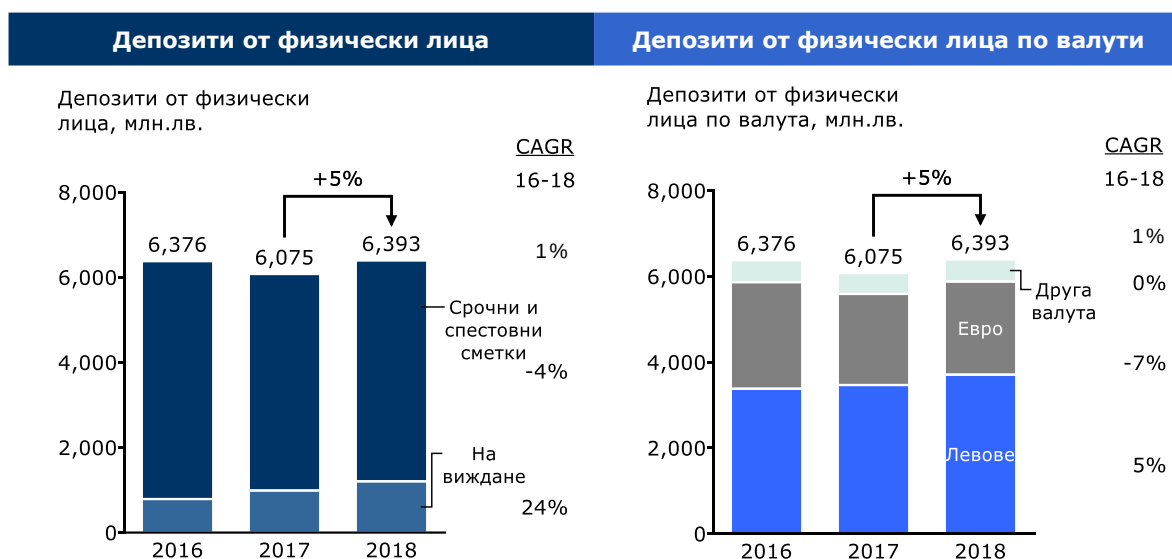
Fibank предлага широк набор от сметки с текущ характер, включително IQ разплащателна сметка, както и специализирани сметки, съобразени със специфичните потребности на определени клиенти като: сметки за етажна собственост, нотариуси, застрахователни брокери и агенти, частни съдебни изпълнители.

Политиката на Банката е насочена към изграждане на стабилна депозитна база чрез предлагане на разнообразни и гъвкави депозитни продукти, при поддържането на високи стандарти на клиентско обслужване. През 2018 г. Fibank оптимизира условията по депозитните си продукти

съобразно пазарната среда и тенденцията за понижаване на лихвените равнища, както и работи активно с цел изграждане и поддържане на партньорство в услуга на клиентите.

Към края на годината срочните и спестовни сметки нарастват до 5 188 626 хил. лв. (2017: 5 086 170 хил. лв.), като запазват структуроопределящ дял в привлечените средства от физически лица – 81,2% (2017: 83,7%). През периода, по повод юбилея на Банката са разработени промоционални спестовни продукти, вкл. промоционален депозит „25 години Fibank“, с 25 базисни пункта по-висока лихва. През април 2018 г. стартира предлагането и на нов електронен депозит „Моят депозит“, който се открива и управлява изцяло онлайн през системата за електронно банкиране „Моята Fibank“. Разработен е и нов детски спестовен влог, като допълнителен продукт към програмата Smart Lady, предназначена в подкрепа на жените предприемачи.

С цел диверсифициране на привлечения ресурс Банката е участник в международната платформа WeltSparen за привличане на средства от чуждестранни лица.

По привлечени средства от физически лица Първа инвестиционна банка се нарежда на трето място сред банките в страната (2017: трето). Към края на 2018 г. пазарният дял на Банката възлиза на 11,98% на неконсолидирана основа (2017: 12,28%).

КРЕДИТИ

Брутният портфейл от кредити на физически лица се увеличава с 12,0% до 1 629 047 хил. лв. спрямо 1 454 273 хил. лв. за предходната година, в резултат от нарастване при всички основни продуктови линии.

в хил. лв. / % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
Потребителски кредити	734 928	45,1	612 970	42,2	491 101	34,8
Ипотечни кредити	700 311	43,0	591 830	40,7	547 690	38,8
Кредитни карти	187 577	11,5	246 291	16,9	243 425	17,2
Други програми и обезпечени финансираня	6 231	0,4	3 182	0,2	130 568	9,2
Общо банкиране на дребно	1 629 047	100	1 454 273	100	1 412 784	100

ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ

Потребителските кредити растат с 19,9% до 734 928 хил. лв. (2017: 612 970 хил. лв.), за което допринасят конкурентните условия, предлагани от Банката, улеснените процедури за кандидатстване и развитието на нови продукти и програми, в т.ч. сезонни предложения, съобразени с потребностите на пазара и потребителите.

През годината продуктовата гама е допълнена с нов специализиран потребителски кредит „Рестарт“ за рефинансиране и обединение на задължения при облекчен процес и условия, с който се цели намаляване на размера на месечните вноски за клиентите, както и спестяване на разходи и по-удобно обслужване.

Първа инвестиционна банка продължава да популяризира възможността за изцяло онлайн кандидатстване за потребителски кредит на интернет адреса на Банката www.credit.fibank.bg. Процесът е интегриран към автоматизираната Workflow система на Банката, а при кандидатстване клиентът може да избере удобен за него банков офис, в който след одобрение да подпише необходимите съгласно изискванията документи.

Пазарният дял на Първа инвестиционна банка в този сегмент възлиза на 9,27% (2017: 9,72%) в края на годината, като Fibank заема пето място (2017: четвърто) по потребителски кредити сред банките в страната на неконсолидирана основа.

КРЕДИТНИ КАРТИ

Усвоените лимити по кредитни карти възлизат на 187 577 хил. лв. в края на периода (2017: 246 291 хил. лв.). Fibank разработва разнообразни и иновативни картови продукти и услуги, в т.ч. тематични кампании за промотиране и привличане на нови клиенти, които се организират в изпълнение на последователната и дългосрочна политика на Банката в посока на стимулиране този вид безналични разплащания. Относителният дял на кредитите, усвоени чрез кредитни карти в общия кредитен портфейл на физически лица, възлиза на 11,5% (2017: 16,9%).

През годината са стартирани редица промоционални предложения във връзка с 25-тата годишнина на Fibank, вкл. по отношение на кредитните карти и овърдрафти. В изпълнение на стратегическите си планове, Банката ще продължава да развива дейността си, с цел по-ефективно управление на клиентското портфолио и таргетиране на отделни групи клиенти, както и откриването на допълнителни възможности за кръстосани и надградени продажби. *За повече информация виж раздел „[Картови разплащания](#)“.*

ИПОТЕЧНИ КРЕДИТИ

Към края на декември 2018 г. ипотечните кредити нарастват с 18,3% до 700 311 хил. лв., спрямо 591 830 хил. лв. година по-рано, като формират дял от 43,0% в портфейла от кредити на физически лица към края на периода (2017: 40,7%). Към 31 декември 2018 г. пазарният дял на Банката в този сегмент се повишава до 6,68% (2017: 6,39%), като Fibank заема шесто място сред банките в страната на неконсолидирана основа (2017: седмо).

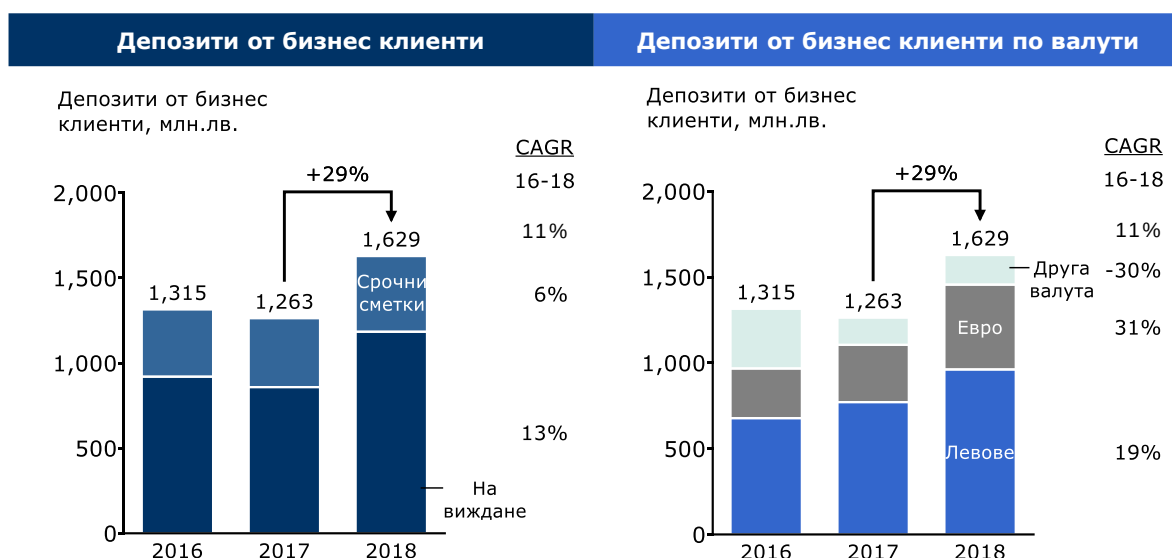
През годината, в изпълнение на стратегията си за развитие на сегмента на банкирането на дребно, Fibank продължи да предлага ипотечни кредити при конкурентни условия, както и да организира промоционални кампании, с цел стимулиране на продажбите. През периода в съответствие с пазарната среда бяха обновени условията по продукта жилищен кредит „Право на избор“ с фиксирана лихва за първите 12 месеца и без комисиони за отпускане, управление или ангажимент.

През 2019 г. Банката ще продължи да развива и предлага гъвкави кредитни продукти за физическите лица, с цел фокусиране върху привличането на нови клиенти и предлагане на съпътстващи продукти и услуги.

КОРПОРАТИВНО БАНКИРАНЕ

ДЕПОЗИТИ

Привлечените средства от търговци и институции през 2018 г. нарастват с 28,9% (365 321 хил. лв.) до 1 628 584 хил. лв. (2017: 1 263 263 хил. лв.), като в обема рефлектира основно увеличение при разплащателните сметки, които достигат 1 184 170 хил. лв. в края на 2018 г. (2017: 858 977 хил. лв.) и формират 72,7% от привлечените средства от търговци и институции (2017: 68,0%).

Срочните сметки също нарастват и достигат 444 414 хил. лв. (2017: 404 286 хил. лв.) в края на периода, като формират 27,3% от привлечените средства от търговци и публични институции (2017: 32,0%). Първа инвестиционна банка предлага разнообразни депозитни и спестовни продукти, и пакетни програми за бизнес клиентите, които постоянно адаптира спрямо пазарните условия и специфичните фирмени изисквания.

През 2018 г. Fibank разработи нов спестовен продукт за фирмените клиенти „Свободен депозит+“, включващ 1-месечен срочен депозит в лева и евро, обвързан с разплащателна сметка, по която се изплаща начислената лихва. През периода са актуализирани условията по комбинираните пакети от банкови продукти и услуги за бизнес лица, с цел съобразяване с пазарната среда и максимално удовлетворяване на клиентските потребности. Чрез тях се дава възможност за оптимизация на разходите и процедурите при използване на набор от различни банкови услуги.

Към 31 декември 2018 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови клиенти, представляват 4,93% от общата сума на задълженията към други клиенти (2017: 4,20%).

КРЕДИТИ

КОРПОРАТИВНО КРЕДИТИРАНЕ

Портфейлът от кредити на бизнес клиенти се увеличава, като достига 4 636 557 хил. лв. в края на 2018 г. спрямо 4 155 884 хил. лв. година по-рано. Сегментът на корпоративните клиенти нараства като размер, в т.ч. в резултат основно на увеличение при вземанията свързани с финансов лизинг, като понижава дела си в корпоративния портфейл до 80,8% в края на годината (2017: 81,6%). Кредитите на останалите бизнес линии – за малки и средни предприятия и микрокредитиране отчитат ръст, както и увеличават своя дял в структурата на кредитите на

предприятия – съответно до 16,2% (2017: 15,5%) и до 3,0% (2017: 2,9%) като част от политиката за диверсифициране на портфейла и приоритетно развитие в тези сегменти.

в хил. лв./ % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
Корпоративни клиенти	3 745 434	80,8	3 391 558	81,6	3 714 238	85,3
Малки и средни предприятия	751 180	16,2	643 444	15,5	531 839	12,2
Микрокредитиране	139 943	3,0	120 882	2,9	107 744	2,5
Общо кредити на предприятия	4 636 557	100	4 155 884	100	4 353 821	100

* Бизнес линии на база вътрешни за Банката критерии за сегментиране на клиентите

Първа инвестиционна банка осигурява разнообразно финансиране за бизнес клиентите под формата на кредити за оборотни средства, инвестиционни кредити, гаранционни ангажименти, финансиране по програмите и фондовете на ЕС, НГФ, факторинг услуги и други.

През годината стартира кампания за презентиране на факторинг услугите, предлагани от Банката пред съществуващи и потенциални бизнес клиенти, вкл. такива, чиято дейност включва извършването на доставки на стоки или предоставяне на услуги при условията на отложено плащане в страната или в чужбина. Първа инвестиционна банка е член на глобалната мрежа на водещите факторинг компании Factors Chain International (FCI), като в това си качество може да предоставя експортен факторинг с гарантирано плащане и импортен факторинг. Банката поддържа сътрудничество и с водещи финансови институции във факторинг застраховането.

Банката продължава да бъде сред водещите институции в страната в сферата на търговското финансиране, като в края на годината, съгласно опцията за подновяване, е договорено удължаване по рамковото споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в чужбина.

Пазарният дял на Fibank в края на годината възлиза на 12,82% от кредитите на предприятия на банковата система (2017: 12,10%), запазвайки второто си място (2017: второ) сред банките в страната на неконсолидирана основа.

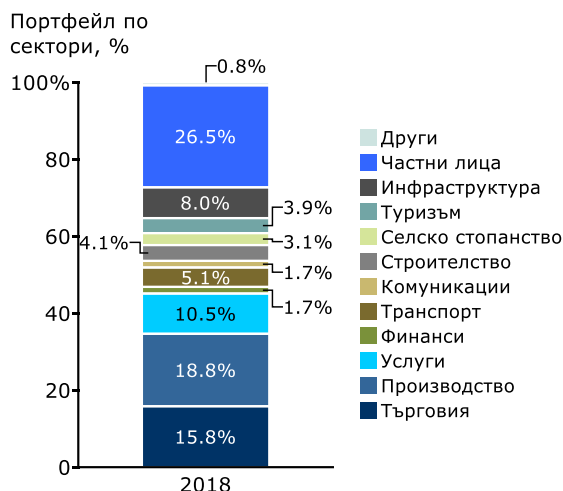
Към 31.12.2018 г. водещи в структурата на портфейла са кредитите към производството (2018: 1 179 765 хил. лв.; 2017: 845 189 хил. лв.), търговията (2018: 992 286 хил. лв.; 2017: 973 958 хил. лв.) и услугите (2018: 655 577 хил. лв.; 2017: 614 790 хил. лв.), които формират съответно 18,8%, 15,8% и 10,5% от общите кредити (2017: 15,1%, 17,4% и 11,0%). Динамиката отразява позитивното развитие на икономическата активност в страната, като е в съответствие с целите за развитие на Банката. Увеличение е отчетено и в сферите на строителството – до 258 219 хил. лв. (2017: 192 606 хил. лв.) и инфраструктурата – до 500 735 хил. лв. (2017: 467 483 хил. лв.), в резултат от възстановяването и приноса на тези сектори към добавената стойност в икономиката за периода. Позитивните индикации и данни в сектора на туризма допринасят за развитието на кредитите в този сегмент, които достигат 244 533 хил. лв. в края на периода, спрямо 168 356 хил. лв. година по-рано. Кредитите в сферата на комуникациите се увеличават до 106 858 хил. лв. (2017: 46 577 хил. лв.), като отразяват фокуса на Банката и специализираните кредитни продукти, предлагани в този сегмент, както и приноса му към растежа на сектора на услугите в страната.

Намаление през годината е регистрирано при кредитите в сферата на селското стопанство (2018: 194 749 хил. лв.; 2017: 207 877 хил. лв.), транспорта (2018: 316 628 хил. лв.; 2017: 319 282 хил. лв.) и финансите (2018: 107 517 хил. лв.; 2017: 110 290 хил. лв.).

Портфейл от кредити на предприятия

Структура на портфейла по сектори

През периода Банката продължава сътрудничеството си с Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ), което включва сключено споразумение за портфейлна застраховка с агенцията, използвано също като част от техниките за редуциране на кредитния риск.

БАНКИРАНЕ НА МСП

През 2018 г. кредитите към малки и средни предприятия¹⁰ нарастват с 16,7% до 751 180 хил. лв. спрямо 643 444 хил. лв. година по-рано в изпълнение на стратегията на Банката за растеж и развитие в този бизнес сегмент. За увеличението допринасят, както разработените нови кредитни продукти и конкурентни условия, предлагани за МСП-клиенти, така и разнообразния набор от решения, свързани с програмите и фондовете на ЕС и другите гаранционни схеми и финансираня.

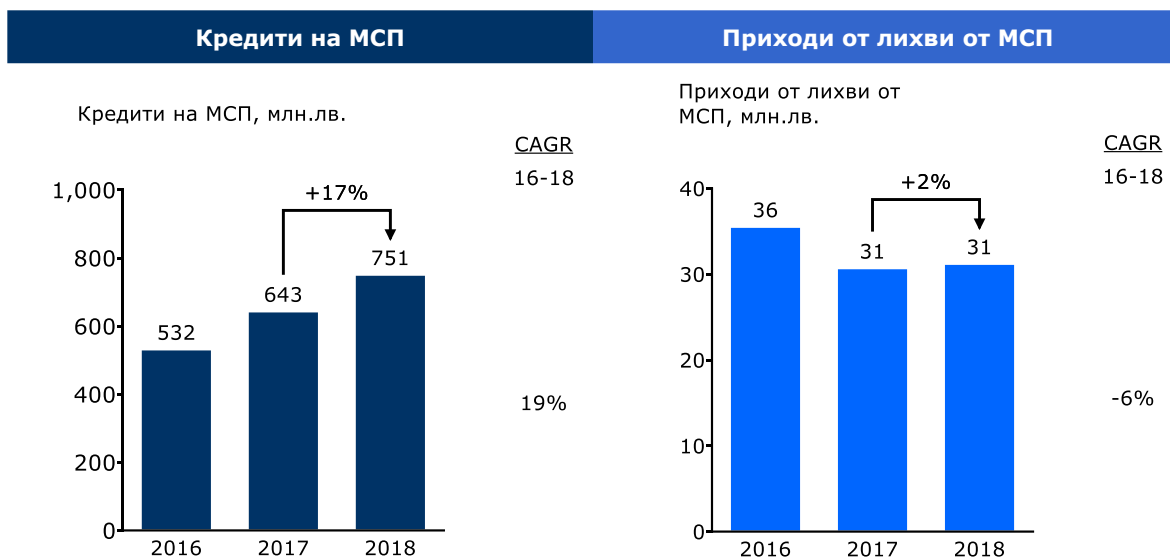
В началото на годината на база сключено споразумение с Националния гаранционен фонд (НГФ) за финансиране по гаранционна схема „COSME“, Fibank започва да предоставя инвестиционни и оборотни кредити за малки и средни предприятия, с максимален размер до 1,5 млн. евро за сделки със срок до 60 месеца, както и до 750 хил. евро за сделки до 120 месеца. През декември 2018 г. Първа инвестиционна банка подписа ново споразумение с Българска банка за развитие по Програма за индиректно финансиране на МСП с гаранционно улеснение и контра-гаранция по Програма COSME на ЕИФ, с подкрепата на Европейски фонд за стратегически инвестиции (програма COSME+).

През втората половина на 2018 г. Първа инвестиционна банка стартира и предлагането на инвестиционно и обратно финансиране за дружества-МСП, регистрирани в България, с максимален размер на кредитите до 500 000 евро и облекчени лихвени условия и изисквания за обезпечение. Кредитите са част от он-лендинг споразумение с Българска банка за развитие по съвместна програма с KfW за насърчаване на микро, малките и средни предприятия в страната. *За повече информация виж раздел „Европрограми“.*

За финансиране на малките и средни предприятия Банката осъществява съвместна дейност и с други институции, в т.ч. ДФ Земеделие и Българската агенция за експортно застраховане. Fibank активно подпомага чрез различни схеми на финансиране и фирмите – бенефициенти по

¹⁰ Предприятия с годишни приходи от продажби до 15 млн. лв. съгласно вътрешни критерии за сегментиране на клиентите.

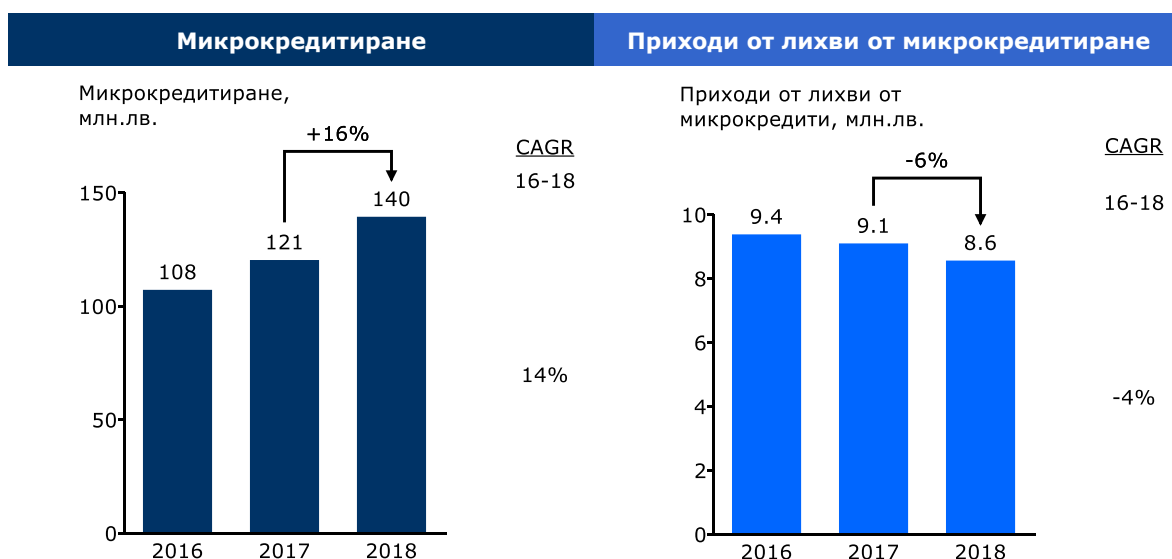
програмите, свързани с усвояване на средства от Европейските структурни и кохезионни фондове, вкл. във връзка с Програмния период 2014-2020 г.

През годината Fibank продължава да промотира разработените специализирани кредитни продукти към отделни сектори или сфери на дейност, вкл. за покупка/ремонт на офиси или за оборотни средства, специално предназначени за малки и средни фирми, опериращи в сферата на информационните технологии. Стартирана е и нова кампания за предварително одобрени лимити по бизнес кредитни карти за МСП клиенти на Банката. Все по-активно Банката предлага на българските фирми и факторинг услуги като алтернатива на предоставянето на кредити за оборотни средства.

МИКРОКРЕДИТИРАНЕ

През 2018 г. портфейлът от микрокредити нараства с 15,8% и достига 139 943 хил. лв. спрямо 120 882 хил. лв. година по-рано, като отразява целенасочените усилия на Банката за развитие и растеж в този сегмент.

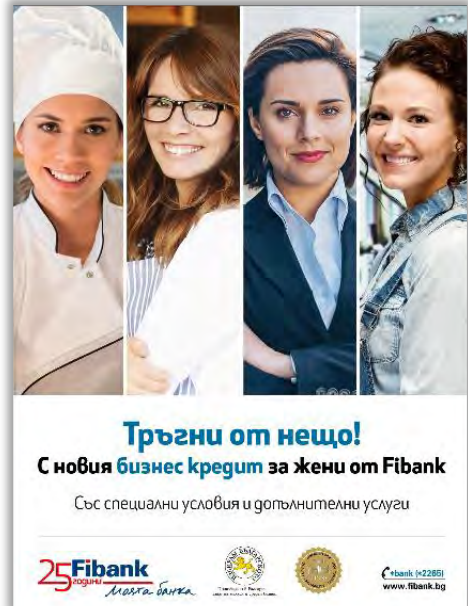

Програмата за кредитиране на микропредприятия на Първа инвестиционна банка обхваща финансирането на широк спектър от търговци, производители, селски стопани, свободни

професии, в това число стартиращ бизнес, както и фирми с по-малко пазарен опит. Банката предлага специализирани продукти за микропредприятия, в т.ч. инвестиционен кредит, оборотен кредит и кредит овърдрафт при конкурентни условия.

През 2018 г. агент в дейността на микро-кредитирането е новата програма Smart Lady, предназначена за жените предприемачи. Програмата таргетира основно микро предприятия, управлявани или собственост на жени, както и бизнеси, които произвеждат продукти и/или услуги предназначени за жени. Кредитните решения включват инвестиционни или оборотни кредити, както и допълнителни пакетни услуги, включващи кредитни карти Diners Club First Lady, медицински застраховки от FiHealth Застраховане АД, както и детски спестовен влог и/или дебитни карти за деца и юноши. Като част от програмата, Банката планира провеждането на конференции, обучения и информационни семинари, където дамите да могат да обменят опит и да получат професионални съвети, както и изграждането на електронна платформа, чрез която да може да се осигури дистанционно обучение и информираност по актуални за тях теми.

През периода Банката продължава да подкрепя земеделските стопани, вкл. по програмата за кредитиране срещу залог на вземания по схеми и мерки на Общата селскостопанска политика на ЕС, чрез която се осигурява финансиране до 100% от очакваните субсидии. Като част от действията за разработване на специализирано финансиране и кредитни решения към отделни сектори или сфери на дейност с потенциал за развитие, са осигурени кредитни продукти, специално предназначени за IT фирми, както и кредитни улеснения за лекари и стоматолози.

ЕВРОПРОГРАМИ

Fibank предлага широк набор от продукти и услуги, свързани с усвояването на средства по оперативните програми на ЕС, както и други такива, включително инвестиционен кредит за цялостна реализация на проект, мостово финансиране до размера на одобрената финансова помощ, издаване на банкова гаранция за обезпечаване на авансово плащане на одобрена финансова помощ и други банкови продукти, разработени специално за нуждите на клиентите.

С цел комплексно подпомагане на клиентите при усвояване на средства от европейските фондове и програми, Банката предлага услугата „Пълна подкрепа“, чрез която се осигурява съдействие при предварителното проучване за административна и финансова допустимост на проектната идея, предоставяне на експертна помощ при разработването и изпълнението на проектите, както и цялостно обслужване при изпълнение след одобрение.

В началото на годината Първа инвестиционна банка и Националният гаранционен фонд (НГФ) сключиха ново споразумение за финансиране по гаранционна схема „COSME“, която цели да улесни достъпа на МСП до финансиране, както и да подпомогне прилагането на продуктивни инвестиции в рамките на Европейския съюз. През периода е удължен срока по други две гаранционни споразумения с НГФ, осигуряващи финансиране на МСП, вкл. земеделски производители и дружества, одобрени за подпомагане по Програмата за развитие на селските райони.

През август 2018 г. Първа инвестиционна банка и Българска банка за развитие подписаха договор за предоставяне на средства за насърчаване на микро, малки и средни предприятия по съвместна програма с KfW. Съгласно програмата Банката предлага инвестиционно и обратно финансиране на дружества-МСП, регистрирани в България, с максимален размер на кредита от 500 000 евро.

През декември 2018 г. Първа инвестиционна банка подписа споразумение с Българска банка за развитие по Програма за индиректно финансиране на МСП с гаранционно улеснение и контра-гаранция по Програма COSME на ЕИФ, с подкрепата на Европейски фонд за стратегически инвестиции (програма COSME+), който включва освен директно финансиране и гаранция по предоставените заеми.

Първа инвестиционна банка е член на Българската Асоциация на Консултантите по Европейски Програми (БАКЕП), която се стреми да допринася за повишаване ефективността на изпълнение и управление на проекти, финансирани с европейски средства, като обединява компетенциите на своите членове и партнира на управляващите органи с цел постигане на оптимизация на разработването и изпълнението на Европейски програми.

ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ

През 2018 г. Първа инвестиционна банка членува и участва в платежни системи и е агент на други доставчици на платежни услуги, както следва:

- ❖ Банкова интегрирана система за електронни разплащания (БИСЕРА);
- ❖ Система за брутен сетълмент в реално време (RINGS);
- ❖ Система за обслужване на клиентски преводи в евро (БИСЕРА7-EUR);
- ❖ Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в евро в реално време (TARGET2);
- ❖ Пан-европейска система за плащания в евро (STEP2 SEPA Credit Transfer), като директен участник през EBA Clearing;
- ❖ Банкова организация за разплащания с използване на карти (БОРИКА);
- ❖ Агент на Western Union;
- ❖ Агент на Easyway.

През 2018 г. е отчетено повишение в броя на преводите (входящи и изходящи) в местна и чуждестранна валута, за което допринасят конкурентните условия, предлагани от Банката, както и високото качество на клиентско обслужване. През годината Банката стартира проект за въвеждане на новите регулаторни изисквания, произтичащи от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС) и Наредба № 3 на БНБ, имплементиращи изискванията на Директива (ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD 2).

КАРТОВИ РАЗПЛАЩАНИЯ

През 2018 г. Първа инвестиционна банка развива картовия бизнес съобразно потребностите на клиентите и съвременните технологии, включително чрез предлагането на иновативни за българския пазар картови продукти и услуги, актуални в контекста на нарастващата дигитализация в банковата дейност.

През годината с подкрепата на Fibank е разработена иновативна кредитна карта от ново поколение "Evolve", обединяваща два от световните бранда в картовите разплащания (Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент. Клиентите с новите кредитни карти Evolve могат да изберат кой от двата бранда да използват при извършване на плащането, както и да ползват редица допълнителни услуги, в т.ч. cashback програма, Concierge програма и участие в други наградни програми и отстъпки. Първа инвестиционна банка започва предлагането и на нова услуга за внасяне на пари в брой (Cash-in) по карта, издадена от Fibank чрез ATM устройство на Банката, с която се цели допълнително улеснение за картодържателите при ползването на услугите на Fibank без посещаването на офис или клон на Банката.

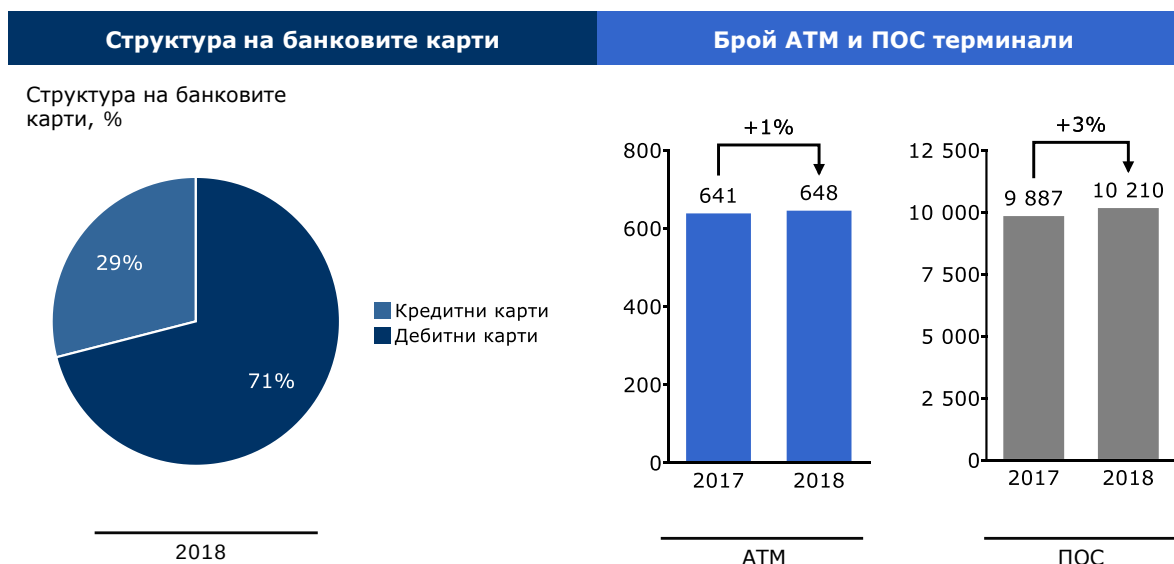
Fibank продължи да развива своите дигитални картови услуги, като предложи на клиентите ново поколение дигитализирана карта, представляваща дигитална версия на валидна кредитна/дебитна карта, издадена на пластика от Fibank.

През годината Банката продължи да популяризира иновативните микрокарти, издавани като допълнителни дебитни карти към детските и юношеските карти Debit MasterCard Pay Pass kids/teen, вградени в специален аксесоар (гривна или ключодържател) с функция за безконтактно разплащане. Издаването на този тип карти е част от програмата на Банката за ранно детско финансово образование, която тя активно развива през периода 2017-2018 г. В това отношение са реализирани редица инициативи, в т.ч. разработени книжки и филми за ранно

финансово образование „Децата и парите“, кратки видеа за ползите от дебитните карти за деца и тийнейджъри през социалните мрежи, издаване на Наръчник за родители за развиване финансовата грамотност на децата „10 мита за децата и парите“, както и участие на събития в тази област, свързани с европейските седмици на парите и на предприемачеството, конференции DigitalKidz и Webit за деца.

Към 31 декември 2018 г. най-съществен ръст в броя на издадените карти е отчетен при картите Debit MasterCard, които са с функционалност за безконтактни плащания, с възможност за разплащания през интернет и са част от програмата за лоялност YES на Fibank.

С цел стимулиране на картовите разплащания, вкл. безконтактните плащания през периода са организирани различни промоционални и продуктови кампании, в т.ч. съвместни инициативи с картовите организации. Fibank е първата банка в България, която стартира издаването и обслужването на безконтактните карти MasterCard PayPass (от 2010 г.) и Visa payWave (от 2012 г.). Първа инвестиционна банка бе и сред първите банки в страната, въвели чип технологията (EMV стандарт), като понастоящем всички издавани от Fibank карти, както и обслужвани от нея ATM и ПОС терминали работят в съответствие със стандарта EMV, който е с първостепенно значение за рамката „SEPA картови плащания“ и цели повишаване сигурността на картовите разплащания.

През 2018 г. терминалната мрежа от ATM устройства, обслужвани от Банката, достига 648 броя спрямо 641 броя година по-рано, като отразява развитието на терминалната мрежа, в т.ч. инсталирането на нови терминални устройства с функция за внасяне на пари в брой (Cash-in), същевременно при поддържане на оптимална ефективност съобразно конкретните локации, натовареността и обема на операциите. Към 31 декември 2018 г. мрежата от ПОС терминали на Първа инвестиционна банка нараства на 10 210 броя, спрямо 9887 броя предходната година. Fibank се стреми да развива и предлага конкурентни условия както към търговците, така и към ползвателите на картови услуги, с цел стимулиране на този вид разплащания.

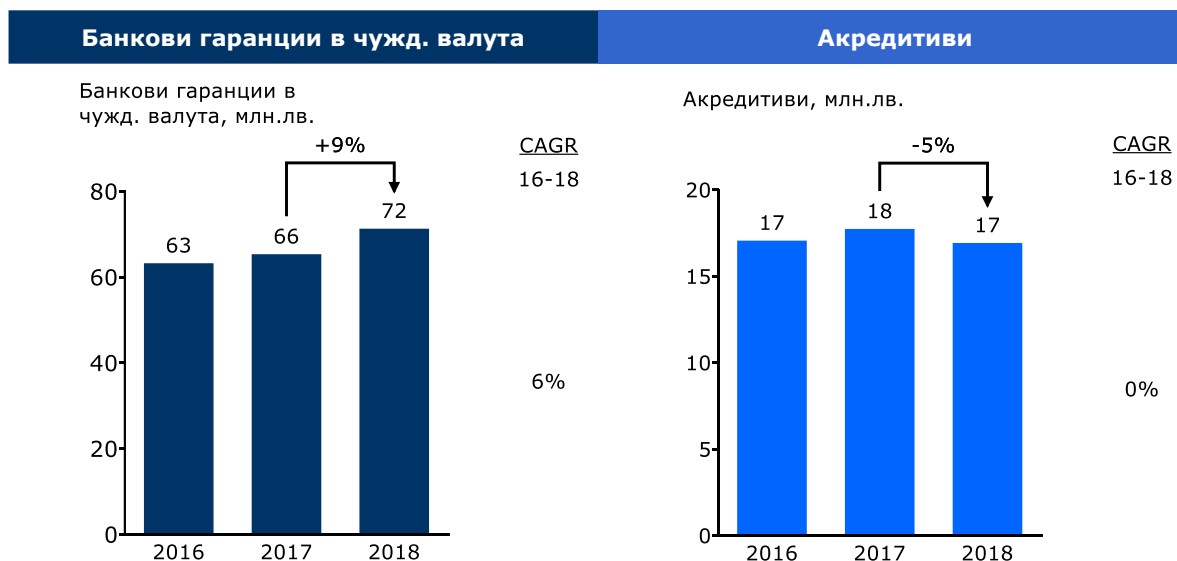
МЕЖДУНАРОДНИ РАЗПЛАЩАНИЯ

Първа инвестиционна банка е сред водещите банки в България в областта на международните разплащания и търговското финансиране. Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

През 2018 г. Банката отчита ръст във входящите и изходящи преводи в чуждестранна валута, за което допринася увеличената клиентска база, конкурентните условия, предлагани от Банката и високото качество на клиентско обслужване. Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговско финансиране в почти всички части на света. Банката изпълнява презгранични валутни преводи през SWIFT, както и през платежните системи TARGET2, БИСЕРА7-EUR, а от април 2017 г. и кредитни преводи като директен участник през системата STEP2, оперирана от EBA Clearing. Fibank осъществява дейност по издаване на чекове и изпълнение на различни документарни операции.

През годината Първа инвестиционна банка откри кореспондентска сметка в китайски юани в Industrial & Commercial Bank of China Limited, с цел улесняване на разплащанията и подкрепа на българския бизнес в сделките за търговско и структурирано финансиране. Стартиран е също и нов проект за мониторинг на презгранични плащания чрез платформата на SWIFT global payments innovation (gpi).

В края на годината е договорено удължаване по рамковото споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в страни, където Банката има чуждестранни клонове или дъщерни банки. По споразумението Fibank може да осигури финансиране при увеличен размер на всеки индивидуален кредит – до 100% от стойността на търговския договор, но не повече от 2 млн. щ.д., със срок за усвояване до 6 месеца след първа извършена експедиция и срок за погасяване от 6 месеца до 5 години независимо от вида на стоките (потребителски и непотребителски).

За периода предоставените от Първа инвестиционна банка акредитиви и банкови гаранции в чуждестранна валута с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни възлизат на 88 515 хил. лв. (2017: 83 379 хил. лв.), като формират 11,7% от задбалансовите ангажименти на Банката (2017: 10,2%).

ЗЛАТО И НУМИЗМАТИКА

През 2018 г. Първа инвестиционна банка запазва водещите си позиции в България по отношение на сделките и консултациите, свързани с продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. Fibank продължава да развива платформата си за онлайн продажба Gold & Silver, чрез постоянно актуализиране на отделните рубрики и добавяне на нови продукти.

За отчетния период приходите от сделки със злато и изделия от благородни метали са 643 хил. лв. спрямо 725 хил. лв. година по-рано, като отразяват динамиките в търсенето и цената на благородните метали за периода.

Първа инвестиционна банка предлага на своите клиенти продукти от инвестиционно злато и други благородни метали от 2001 г. като през годините е изградила успешно сътрудничество с редица водещи финансови институции от цял свят – световноизвестната швейцарска рафинерия ПАМП (Produits Artistiques de Métaux Précieux), банките UBS и Credit Suisse, Новозеландският монетен двор, Националната банка на Мексико, Австрийският монетен двор, британският Royal Mint и други.

По традиция, съвместно с Новозеландския монетен двор през годината е разработен дизайн на нова сребърна монета, посветена на Годината на прасето, ексклузивно предлагана в офисите на Fibank. В Нова Зеландия по експертен проект на Банката са емитирани и златни монети за новородени, които представляват новост за българския пазар.

През периода съвместно с швейцарската рафинерия ПАМП е създадена и нова златна монета „Богородица Троеручица“, която е сред най-търсените продукти, предлагани от Банката за 2018 г.

В продължение на дългогодишната си политика за подкрепа на българското производство, от началото на 2018 г. Fibank подписа договор с Българската народна банка за разпространение на български възпоменателни монети и комплекти с монети, емитирани от централната банка.

При осъществяването на сделки с изделия от благородни метали Първа инвестиционна банка неизменно спазва всички критерии за качество на Лондонската метална борса и международните стандарти за етична търговия.

ЧАСТНО БАНКИРАНЕ

Първа инвестиционна банка предлага частно банкиране за физически лица от 2003 г., а за фирмени клиенти от 2005 г. Частното банкиране дава възможност за индивидуално обслужване от личен банкиер, който отговаря за цялостното обслужване на даден клиент.

Акцент в дейността на частното банкиране през 2018 г. е насочен към въвеждането и активното предлагане на нови инвестиционни продукти, които в условията на ниски лихвени нива да дадат възможност на клиентите да диверсифицират своите инвестиции при различни нива на поет риск. В изпълнение на това през юни 2018 г. Първа инвестиционна банка установи партньорство с Erste Asset Management за предлагането на нови за българския пазар договорни фондове, управлявани от австрийското дружество. На база на сключения договор, Fibank предлага четири договорни фонда, деноминирани в евро, както следва:

- ❖ ESPA Bond Euro Corporate – нискорисков договорен фонд, инвестиращ в еврови корпоративни облигации с инвестиционен кредитен рейтинг;
- ❖ ESPA Portfolio Balanced 30 – смесен балансиран фонд, инвестиращ предимно в облигации, но също така и в акции и/или във фондове, инвестиращи в акции;
- ❖ ESPA Stock Europe – рисков фонд, инвестиращ в акции на европейски компании;
- ❖ ESPA Stock Global – рисков фонд, инвестиращ в акции на международни компании.

Дялове от договорните фондове на Erste Asset Management се предлагат на клиенти и потенциални клиенти на Банката чрез клоновата мрежа на Fibank в определени специално за тази цел локации в София и страната.

Банката продължава да развива дейността на частното банкиране, в т.ч. чрез разширяване на гамата от банкови продукти и услуги, с цел увеличаване на броя на клиентите, обслужвани в този сегмент, както и нарастване на размера на привлечените средства и приходите от дейността. През годината за клиентите на частното банкиране са предложени и кредитни програми и сегменти с предварително одобрени кредитни лимити, съобразени с техните нужди и пазарните условия.

КАПИТАЛОВИ ПАЗАРИ

През 2018 г. нетните приходи от търговски операции възлизат на 12 279 хил. лв. (2017: 15 435 хил. лв.), в резултат основно на по-ниските приходи от търговски операции, свързани с валутните курсове и от дългови, и капиталови инструменти. Другите нетни оперативни приходи, възникващи от дългови и капиталови инструменти, са 3717 хил. лв. спрямо 11 644 хил. лв. година по-рано.

Портфейлът от ценни книжа към края на годината възлиза на 681 464 хил. лв. спрямо 699 560 хил. лв. година по-рано, от които отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход – 656 038 хил. лв. (2017: 673 039 хил. лв.), отчитани по амортизирана стойност – 748 хил. лв. (2017: 19 615 хил. лв.) и отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата – 24 678 хил. лв. (2017: 6906 хил. лв.).

Считано от 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка прилага новите изисквания относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на

Банката в съответствие с МСФО 9, които в зависимост от целта при управлението на финансовите активи, включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (other business model), в който се включват и активите, държани с цел търгуване.

В изпълнение на задълженията от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (EMIR), Банката има присъден LEI код (Legal Entity Identifier): 549300UY81ESCZJ0GR95, издаден от Global Markets Entity Identifier (GMEI) Utility.

Съгласно новите нормативни изисквания, произтичащи от европейската правна рамка в областта на финансовите пазари – Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент 600/2014 на ЕП и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти (“пакет MiFID2/MiFIR”), през 2018 г. Първа инвестиционна банка реализира проект за привеждане на дейността в съответствие със Закона за пазарите на финансови инструменти и другите приложими регулации, в т.ч. вътрешната си нормативна уредба, касаеща организацията на дейността като инвестиционен посредник, както и документите и общи условия към клиентите и потенциалните инвеститори. Предвидени са и технологични решения във връзка с отчетността на финансовите инструменти, воденето на портфейли и клиентски досиета, вкл. разширяване на възможностите за генериране на справки и достъп до набор от нормативно изискуеми форми и документи, необходими за организация на дейността.

В качеството си на инвестиционен посредник и първичен дилър на държавни ценни книжа Първа инвестиционна банка осъществява сделки с финансови инструменти в страната и чужбина, в т.ч. сделки с ДЦК, акции, корпоративни и общински облигации, компенсаторни инструменти, както и инструменти на паричния пазар. Банката предлага също доверително управление на портфейли, инвестиционни консултации, както и депозитарни и попечителски услуги на граждани и фирми, включително: водене на регистри на инвестиционни посредници, на сметки за ценни книжа, изплащане на доходи и обслужване на плащания по сделки с финансови инструменти. Като част от функцията Съответствие, в Банката функционира специализирано звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности“, което осъществява контрол и следи за спазването на изискванията, свързани с дейността на Първа инвестиционна банка като инвестиционен посредник.

В офисите на Първа инвестиционна банка, регистрирани в КФН, могат да се приемат нареждания за записване/обратно изкупуване на дялове от четири договорни фонда, управлявани от УД „ПФБК Асет Мениджмънт“ АД: ДФ „ПИБ Гарант“, ДФ „ПИБ Класик“, ДФ „ПИБ Авангард“ и ДФ „ПФБК Восток“. В определени локации се осъществява също така и дистрибуция на четири договорни фонда, управлявани от Erste Asset Management (ERSTE-SPARINVEST Kapitalanlagegesellschaft m.b.H): ESPA Bond Euro Corporate, ESPA Portfolio Balanced 30, ESPA Stock Europe и ESPA Stock Global.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПРЕЗ 2018 г.

N	Цели	Изпълнено
1	Да развива приоритетно банкирането на дребно и услугите за малкия и среден бизнес	Кредитите на банкиране на дребно, микрокредитиране и МСП увеличават относителния си дял в общия кредитен портфейл на Банката – съответно до 26,0%, 2,2% и 12,0% към края на 2018 г., спрямо 25,9%, 2,2% и 11,5% година по-рано. Портфейлите на банкиране на дребно, микрокредитиране и МСП регистрират увеличение и като абсолютна стойност – до 1629 млн. лв., 140 млн. лв., и 751 млн. лв. Съобразно потребностите на клиентите, през годината са разработени нови кредитни продукти и програми в тези сегменти, както и предложени конкурентни условия съгласно пазарната среда, в т.ч. кредит „Рестарт“, програмата Smart Lady и обновен условия по жилищен кредит „Право на избор“. Пазарните дялове в стратегическите за Банката сегменти са 9,27% при потребителските кредити и 6,68% при ипотечните кредити. <i>За повече информация виж раздел „Финансов преглед“</i>
2	Да запази фокус върху високото качество на обслужване и клиентската удовлетвореност	Признание за действията в тази посока са получените през годината награди, вкл. за „Иновации и непрекъснато повишаване качеството на предлаганите продукти и услуги“ в конкурса „Компания на годината“, организиран от сп. Business Lady; за „Любима марка“ на българите в категория „Банки“ на потребителската класация My Love Marks, както и в категорията „Иновации“ на международния конкурс „Efma-Accenture DMI Awards 2018“. <i>За повече информация виж раздел „Награди 2018 г.“</i>
3	Да разшири пазарното си присъствие чрез нови канали и способи за продажби	Банката развива мобилното приложение „Моята Fibank“ като алтернативен канал за банкиране. Дигиталното банкиране постоянно се усъвършенства, с цел надграждане и добавяне на нови функционалности. Първа инвестиционна банка развива нови канали за онлайн кандидатстване за кредитни услуги на интернет адреса на Банката www.credit.fibank.bg. Разработени са нови продукти, целящи развитие на допълнителни възможности за кръстосани и надградени продажби, в т.ч. активно предлагане на банкови програми и пакети, промотиране на факторинг услугите. <i>За повече информация виж раздел „Канали за дистрибуция“</i>

N	Цели	Изпълнено
4	Да предложи нови продукти и пакетни услуги, съобразени с потребностите на клиентите	- Стартира нова програма Smart Lady в подкрепа на жените предприемачи, таргетираща основно микро, малки и средни предприятия, управлявани от жени, както и бизнеси, произвеждащи продукти и услуги, предназначени за жени. - През 2018 г. започва предлагането на нова услуга за внасяне на пари в брой (Cash-in) по карта, издадена от Fibank чрез ATM устройство на Банката. - Предложен е нов продукт за физически лица „Доходна сметка“, който включва разплащателна сметка, обвързана със срочен депозит. - Разработена е иновативна кредитна карта от ново поколение „Evolve“, обединяваща три бранда (Fibank, Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент. За повече информация виж раздел „Преглед на бизнеса“
5	Да продължи да развива иновативни електронни услуги, базирани на високо технологични решения	- През май 2018 г. стартира предлагането на нов софтуерен токън „Fibank Token“, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране. - Разработен е и нов електронен депозит „Моят депозит“, който се открива и управлява изцяло онлайн през системата за електронно банкиране „Моята Fibank“. - Ново поколение дигитализирана карта, представляваща дигитална версия на валидна кредитна/дебитна карта, издадена на пластика от Fibank. - Добавени са нови функционалности, в т.ч. онлайн промяна на трансакционни лимити по платежни карти, push известия, покупко-продажба на валута през мобилното приложение и др. За повече информация виж раздел „Дигитално банкиране“
6	Да поддържа стабилни капиталови показатели и изискуеми буфери над регулаторните изисквания	- Реализиране на плановете за капиталови лостове в ключови области, в т.ч. чрез неразпределяне на реализираната печалба, диверсифициране на кредитния портфейл и консервативно управление на рисковете. - От 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка поддържа нов капиталов буфер за други системно значими институции (ДСЗИ) в размер на 0,5% за 2018 г., който плавно ще нараства до 1% през 2020 г. - В края на 2018 г. капиталовите показатели на Банката са значително над нормативно изискуемите: базов собствен капитал от първи ред – 13,37%, капитал от първи ред – 16,31% и обща капиталова адекватност – 16,31%, при минимални изисквания съответно от 4,5%, 6% и 8%, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013. За повече информация виж раздел „Капитал“

N	Цели	Изпълнено
7	Да поддържа умерен рисков профил и ефективна контролна среда по отношение на рисковете	През 2018 г. Fibank осъществява дейността си в изпълнение на приетата риск стратегия и бизнес цели, с цел допълнително повишаване на защитните механизми спрямо присъщите рискове. Въведен е нов процес за оценка и валидиране на използваните от Банката модели за управление на риска, с цел гарантиране на тяхната надеждност, прецизност и ефективно прилагане. Усъвършенствани са моделите на Банката за оценка на проектно финансиране, както и е извършена автоматизация на скоринг процесите относно ритейл клиентите, целяща повишаване на ефективността при одобрение по кредитни сделки. Доразвита е системата за измерване, наблюдение и контрол на ликвидността, вкл. по отношение на създаването и поддържането на падежна стълбица като част от допълнителните показатели за наблюдение на ликвидността. <i>За повече информация виж раздел „Управление на риска“</i>
8	Да прилага високи корпоративни стандарти в съответствие с добрите международни практики и приложими регулаторни изисквания	Първа инвестиционна банка разработи и стартира ново мобилно приложение за връзки с инвеститорите, осигуряващо бърз достъп до финансова информация и финансов календар на Банката, както и относно други данни и новини, касаещи инвеститорите. Банката провежда регулярни срещи с миноритарните акционери, като част от политиката си за прозрачност и възможност за открит диалог между тях и висшия ръководен персонал на Банката. През 2018 г. от Общото събрание на акционерите е избран нов независим член на Одитния комитет, който е и негов председател. Първа инвестиционна банка реализира проект по привеждане на дейността в съответствие с изискванията, произтичащи от Общия регламент относно защитата на данните (GDPR). В Банката има назначено Длъжностно лице по защита на данните (DPO), което играе водеща роля за осигуряване на законосъобразното обработване на лични данни. <i>За повече информация виж раздел „Корпоративно управление“</i>

N	Цели	Изпълнено
9	Да затвърди позициите си на добър и предпочитан работодател чрез нови инициативи и дейности в управлението на човешкия капитал	През годината Първа инвестиционна банка реализира успешно редица обучения на служителите си, с цел повишаване на професионалната им квалификация и постигане на по-добро представяне и удовлетвореност. През 2018 г. успешно приключи проектът за създаване и внедряване на нов интранет портал за вътрешна комуникация, за подпомагане ефективността на работните процеси и развитие на качеството на обслужване. Чрез програмата „Заедно можем повече“ продължава успешната практика да бъдат отличавани служители с ключов принос в постигането на високи резултати, в развитието на клиентското обслужване и екипното взаимодействие. Банката подписа договор за 100% безвъзмездна субсидия в размер на над 220 000 лв. по обучителен проект „Развитие на знанието за управление на бъдещето“, осъществяван с финансовата подкрепа на ОП „Развитие на човешките ресурси“. <i>За повече информация виж раздел „Човешки капитал“</i>
10	Да продължи социално отговорната си политика, подкрепяща обществено значими проекти и инициативи	През 2018 г. Първа инвестиционна банка продължи социалната си политика като подкрепи редица проекти, в т.ч. набирането на средства за ремонтни дейности и изграждане на нов „Център по въпросите на малките хора в България“, както и включване за поредна година в кампания за доброволно кръводаряване. Fibank продължи да организира редица инициативи с основен акцент създаване и развитие на финансова култура сред подрастващите от най-ранна детска възраст. Проведена бе и първата Международна конференция „Жените в бизнеса“, част от социалния елемент на програмата Smart Lady на Fibank, разработена с цел подкрепа на жените предприемачи в България. През декември 2018 г. Първа инвестиционна банка представи своя благотворителен календар за 2019 г., който е част от социалния проект със спортна насоченост към младите и талантиливи български спортисти – в подкрепа на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ). <i>За повече информация виж раздел „Социална отговорност“</i>

ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Няма събития след датата на отчетния период, които да изискват допълнителни оповестявания.

ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ 2019 г.

- ❖ Да продължи да се развива като универсална, клиентски ориентирана банка с акцент върху банкирането на дребно и услугите за малкия и среден бизнес.
- ❖ Да въведе нови услуги съобразно пазарните очаквания, които да допринесат за дългосрочните взаимоотношения с клиентите.
- ❖ Да развива каналите за дистрибуция за осигуряване на пълно банково обслужване както чрез клоновата мрежа, така и чрез каналите за дистанционно банкиране.
- ❖ Да имплементира нови решения за оптимизиране на ефективността на операциите в съответствие с променящата се среда и бъдещо развитие.
- ❖ Да въвежда новите технологии с цел изпреварващо развитие на дигиталните услуги.
- ❖ Да поддържа устойчив бизнес модел и стабилни капиталови показатели в съответствие с регулаторните изисквания.
- ❖ Да развива етичните ценности и стандартите за корпоративно управление съобразно приложимите европейски насоки и международни практики.
- ❖ Да поддържа консервативен подход и ефективна контролна среда при управление на рисковете.
- ❖ Да реализира нови инициативи в управлението на човешкия капитал, насочени към надграждане и развитие на уменията и професионалната реализация на служителите, благоприятна работна среда и корпоративни ценности.
- ❖ Да продължи социално отговорната си политика, подкрепяща обществено значими проекти и инициативи.

ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ

ЧЛЕНОВЕ НА НАДЗОРНИЯ СЪВЕТ

Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет

Г-н Луканов се присъединява към "Първа инвестиционна банка" АД през 1998 г. като заместник директор, директор и генерален мениджър на клон "Тирана", Албания. От 2001 г. до 2003 г. е директор на клон "Витоша" на Банката (София).

Г-н Луканов е заемал отговорни позиции в "Първа инвестиционна банка" АД. От 2003 г. до 2007 г. е директор на дирекция "Управление на риска" и член на Управителния съвет. От 2004 г. до 2012 г. – изпълнителен директор и член на Управителния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД. През годините работа в "Първа инвестиционна банка" АД г-н Луканов е бил председател на Кредитния съвет и на Съвета по ликвидност на Банката. Отговарял е за дирекциите: "Управление на риска", "Проблемни активи и провизиране", "Кредитна администрация", "Специализиран мониторинг и контрол", "Банкиране на дребно", "Методология" и "Ликвидност".

Г-н Луканов е бил член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a.

В началото на февруари 2012 г. г-н Луканов е избран за председател на Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД и за председател на Комитета за риска към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД.

Г-н Луканов е магистър по икономика от Университета за национално и световно стопанство в София. Преди да се присъедини към "Първа инвестиционна банка" АД, г-н Евгени Луканов работи като валутен брокер в "Първа финансова брокерска къща" ООД.

Освен позицията си в Надзорния съвет г-н Луканов е председател на Съвета на директорите на "Фи Хелт Застраховане" АД. Г-н Луканов е собственик на ЕТ "Имекса-Евгени Луканов" и притежава повече от 10% от капитала на "Авеа" ООД.

Мая Георгиева – Заместник-председател на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към "Първа инвестиционна банка" АД г-жа Мая Георгиева е работила в Българската народна банка в продължение на 19 години, където придобива значителен опит в международни банкови взаимоотношения и разплащания, банкова статистика и фирмено кредитиране. Последната ѝ длъжност в БНБ е ръководител на отдел "Платежен баланс".

Г-жа Мая Георгиева започва работа в "Първа инвестиционна банка" АД през 1995 г. като директор на международния отдел. От 1998 г. до 2012 г. е изпълнителен директор на "Първа инвестиционна банка" АД и член на Управителния съвет. През годините работа в "Първа инвестиционна банка" АД тя е отговаряла за дирекциите: "Международни разплащания", "Акредитиви и гаранции", "Кредитиране на МСП", "Управление на човешкия капитал", "Административна", "Продажби", "Банкиране на дребно", "Маркетинг, реклама и връзки с обществеността", "Клонова мрежа", "Частно банкиране" и Главна каса.

Заедно с отговорностите си в Банката г-жа Георгиева е заемала и други отговорни позиции. От 2003 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Надзорния съвет на CaSys International, Република Македония – картов авторизационен център, базиран в Македония, който обслужва плащания с карти в България, Македония и Албания.

От 2009 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Съвета на директорите на "Дайнърс клуб България" АД - франчайз на Diners Club International, притежавано от "Първа инвестиционна банка" АД. В това си качество тя е инициирала създаването на редица продукти, в т.ч. първата кредитна карта, насочена специално за жени. От 2006 до 2011 г. г-жа Георгиева е била също член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a., дъщерно дружество на "Първа инвестиционна банка" АД.

В началото на февруари 2012 г. г-жа Георгиева е избрана за заместник-председател на Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД и за председател на Главния комитет към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД.

Г-жа Георгиева е магистър по макроикономика от Университета за национално и световно стопанство в София и има следдипломни специализации по международни разплащания към Международния валутен фонд и Банково дело от Специализиран следдипломен курс на БНБ съвместно с Българския научно-технически съюз.

Неколкократно е награждавана с престижната награда "Банкер на годината" от българския финансов седмичник "Банкеръ" – през 2001 и 2011 година, както и през 2018 г. за цялостен принос в развитието на банковата система.

К.Ю.Н. (РНД) Георги Мутафчиев – Член на Надзорния съвет

Г-н Мутафчиев започва кариерата си през 1985 г. като експерт, а по-късно като старши експерт по развитие на системата за управление и координация на предприятията в Асоциация "Електронна индустрия". През 1987 г. постъпва като главен експерт в отдел "Координация и развитие" към Изпълнителния директор на Техноекспорт.

През 1991 г. г-н Георги Мутафчиев започва работа в Българската народна банка като Главен управляващ Валутния резерв в Управление "Валутни операции". През шестгодишния си опит в националната банка е бил отговорен за инвестирането на валутния резерв и е контролирал управлението му.

От 1997 г. до 2011 г. е изпълнителен директор на "Флавиа" АД и "Флавин" АД. "Флавиа" АД е една от най-големите фирми в леката индустрия в България.

Наред със своите задължения във "Флавиа" АД от 2000-та година г-н Мутафчиев е избран за член на Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД. През 2014 г. той е избран за председател на Комитета за подбор към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД.

През 1982 г. г-н Мутафчиев завършва право в Софийския университет "Св. Климент Охридски". От 1982 г. до 1984 г. учи в Сорбоната в Париж, където защитава докторат по бизнес право и получава титлата Кандидат на юридическите науки. Същата година г-н Мутафчиев придобива степен магистър по бизнес администрация от Schiller University, Париж.

Г-н Мутафчиев не е собственик и не притежава контролиращи участия в дружества.

Радка Минева – Член на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към "Първа инвестиционна банка" АД г-жа Радка Минева е работила в Българската народна банка като дилър на капиталовите пазари, където придобива значителен банков опит. По време на работата си в Централната банка г-жа Минева специализира като дилър по капиталовите пазари на Лондонската фондова борса и Франкфуртската фондова борса.

Г-жа Минева започва кариерата си във външнотърговското предприятие "Главно инженерно управление", където работи в продължение на девет години, била е експерт три години в търговското дружество RVM Trading Company.

От 2000-та година г-жа Минева е член на Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД.

Г-жа Минева завършва Университета за национално и световно стопанство в София, специалност "Търговия и туризъм".

Освен позицията си в Надзорния съвет г-жа Минева е управител на "Балкан Холидейз Сървисис" ООД – дружество с дейност в сферата на туристическите и транспортните услуги, хотелиерството, туроператорската и турагентската дейност. Г-жа Минева е управител и на "Балкан Холидейз Партнерс" ООД – дружество, което предоставя услуги, свързани с международния и вътрешен туризъм, извършва външноикономически сделки и финансов мениджмънт. Г-жа Минева притежава повече от 25% от капитала на „Балкан Холидейз Партнерс“ ООД. Тя е също и член на Управителния съвет на Сдружение с нестопанска цел „Национален борд по туризъм“.

Йордан Скорчев – Член на Надзорния съвет

Преди да се присъедини към "Първа инвестиционна банка" АД г-н Йордан Скорчев е работил две години в отдела за Централна и Латинска Америка на външнотърговската организация "Интеркомерс" и пет години в "Първа частна банка", София като валутен дилър и ръководител на отдел "Дилинг".

Г-н Скорчев започва работа в "Първа инвестиционна банка" АД през 1996 г. като Главен дилър Валутни пазари. От 2001 г. до 2012 г. г-н Скорчев е член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката. През годините работи в "Първа инвестиционна банка" АД г-н Скорчев е отговарял за дирекциите: "Картови разплащания", "Операции", "Злато и нумизматика", "Интернет банкиране", "Дилинг", "Сигурност" и "Офисна мрежа гр. София".

Заедно с отговорностите си в Банката г-н Скорчев е заемал и други отговорни позиции. Г-н Скорчев е бил председател на Надзорния съвет на Унибанка, Република Македония, член на Надзорния съвет на CaSys International, Република Македония, член на Съвета на директорите на "Дайнърс клуб България" АД, член на Съвета на директорите на "Банксервиз АД", член на Съвета на директорите на "Медицински център Фи Хелт" АД и управител на "Фи Хелт" ООД.

В началото на февруари 2012 г. като член на Надзорния съвет на Банката г-н Скорчев е избран за председател на Комитета по възнагражденията към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД.

Г-н Скорчев е магистър по Международни икономически отношения от Висшия икономически институт (сега Университет за национално и световно стопанство) в София. Специализира банкиране в Люксембург, суапови сделки в Euromoney и фючърси и опции към Чикагската фондова борса.

Г-н Скорчев притежава над 10% от капитала на ИП "Делтасток" АД.

Юрки Коскело – Член на Надзорния съвет

Г-н Юрки Коскело е избран за член на Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД през юни 2015 г. В качеството му на независим член г-н Коскело подпомага Надзорния съвет при изграждане на бизнес целите и стратегията на Банката, корпоративната култура и ценностите, както и при съблюдаване на добрите практики за корпоративно управление и ефективното управление на риска. Г-н Коскело има дългогодишен стаж в банковото дело и глобалните финансови пазари, както и богат професионален опит в различни географски региони.

Г-н Коскело работи в продължение на 24 години в Международната финансова корпорация (IFC - член на Групата на Световната банка), от 1987 г. до края на 2011 г. През първите 13 години той работи като инвестиционен консултант покриващ регионите на Централна и Източна Европа и Африка. От 2000 г. е директор "Проблемни кредити", а през 2004 г. той става директор "Глобални финансови пазари". През 2007 г. е назначен за вицепрезидент (пряко подчинен на главния изпълнителен директор) и за член на Управителния съвет на IFC. Г-н Коскело ръководи създаването и реализацията на инвестиционната стратегия, политики и практики на IFC по отношение на различни индустрии и региони, в т.ч. за Централна и Източна Европа, Латинска Америка и Африка. Неговите основни заслуги включват присъединяването на IFC към глобални търговско-финансови програми, децентрализацията на организацията със значителни човешки ресурси в развиващите се пазари, водещата роля на IFC в частния сектор на Виенската инициатива за подпомагане на Централно-европейските банки след кризата в Lehman Brothers и създаването на първия фонд към дъщерното на IFC дружество Asset Management в размер на 3 млрд. щ.д. за капитализация на слаби банки в бедни страни.

Преди присъединяването си към IFC в период от близо 10 години той заема старши мениджърски позиции в частния сектор в Близкия Изток и САЩ.

Г-н Коскело заема редица ръководни и консултантски позиции в европейски и африкански финансови институции и организации, в т.ч.:

- Инвестиционен фонд за земеделие и търговия в Африка (AATIF), Люксембург – член на Съвета на директорите и председател на Инвестиционния комитет;
- EXPO Bank, Чехия – член на Надзорния съвет;
- Invest Solar Africa, Ботсвана – председател на борда на директорите.

За периода 2012 г. – 2017 г. г-н Коскело е бил също член на управителните органи и консултант в Africa Development Corporation, Германия; African Banking Corporation, Ботсвана; RSwitch, Руанда; EXPO Bank, Латвия и AtlasMara Co-Nvest LLC, Великобритания, както и старши консултант в Al Jaber Group, ОАЕ.

Г-н Коскело е магистър по промишлено и гражданско строителство от Технически университет - Хелзинки, Финландия и магистър по бизнес администрация (MBA) по международни финанси от факултета по мениджмънт "Слоун" към Масачузетския технологичен институт - Бостън, САЩ.

ЧЛЕНОВЕ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Неделчо Неделчев – Главен изпълнителен директор (CEO) и Председател на Управителния съвет

Г-н Неделчо Неделчев е избран за Главен изпълнителен директор (CEO) и Председател на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД през май 2017 г. През периода 2007 г. – 2012 г. г-н Неделчев е член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а през 2013 г. ръководи проекта за придобиването на „Юнионбанк“ ЕАД, като до вливането във Fibank е член на Надзорния ѝ съвет.

Г-н Неделчев започва кариерата си в брокерска къща „Авал Ин“. От 1997 г. е финансов анализатор в „Първа финансова брокерска къща“ ООД, като скоро след това е повишен до ръководител отдел „Анализи“, а през 2001 г. става един от нейните управители. През 2003 г. е назначен за заместник министър в Министерство на транспорта и съобщенията на Р България, като за периода от 2003-2005 г. е бил зам. председател и председател на Съвета на директорите на „Българска телекомуникационна компания“ АД. От септември 2005 г. до март 2006 г. г-н Неделчев е съветник на Министъра на държавната администрация. През професионалната си кариера той е участвал в управлението на редица дружества с дейност в енергийния и телекомуникационния сектор в България, както и такива в областта на финансовото консултиране.

Г-н Неделчев е магистър по международни икономически отношения от Университета за национално и световно стопанство в София и има професионални лицензи и сертификати в областта на международните финансови и стокови пазари, инвестиционните услуги и дейности, мениджмънт, бизнес планиране, издадени от международно признати институции като Световната банка, Асоциацията на брокерите на световните пазари (Лондон) и други.

Отговорности в Банката – направление Съответствие, дирекция „Корпоративни комуникации“, дирекция „Маркетинг и реклама“, дирекция „Управление на човешкия капитал“, дирекция „Административна“, дирекция „Стратегическо планиране и развитие“, дирекция „Управление на активи“ и дирекция „Протокол и секретариат“.

Освен позицията си в Банката, г-н Неделчев е председател на Управителния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a., член на Съвета на директорите на „Борика“ АД и член на Съвета на директорите на „Флипс Медиа“ ЕАД. Той притежава над 25% от капитала на „Проджект Синерджи“ ООД.

**Севдалина Василева – Главен директор Банкиране на дребно (CRBO),
Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор**

Г-жа Севдалина Василева се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 2017 г. като директор на дирекция „Стратегическо планиране и развитие“, а впоследствие е избрана за изпълнителен директор и член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, както и за Главен директор Банкиране на дребно (CRBO).

Професионалният опит на г-жа Василева в банковата сфера започва през 2007 г. в „Юробанк И Еф Джи България“ АД (Пощенска банка) като директор направление „Потребителско кредитиране“ и изпълнителен директор на едно от дружествата на групата. От 2010 г. до 2016 г. е Управител с ресор „Банкиране на дребно“ в „Алфа Банк – клон България“. Кариерата ѝ стартира през 1998 г. в „Кока-Кола Хеленик Ботълинг Къмпани България“ АД, където в продължение на 6 години заема различни ръководни позиции в маркетинг и продажби, а от 2004 г. до 2007 г. е член на управленския екип на „Обединена Млечна Компания“ ЕАД. До присъединяването си към „Първа инвестиционна банка“ АД, Севдалина Василева е част от екипа на „Белла България“ АД на позиция директор Бизнес развитие и експанзия.

Извън тясно професионалните си ангажименти, в свободното си време работи с предприемачи и стартиращи компании като ментор и им помага да развиват и реализират своите идеи, предимно в областта на новите технологии.

Севдалина Василева е Председател на Управителния съвет на Алумни сдружението на Стопанския факултет към Софийския университет „Св. Климент Охридски“, където работи за подобряване на професионалната ориентация и подготовка на младите хора, както и за насърчаване на взаимодействието и контактите между бизнеса, академичната общност и институциите.

Г-жа Василева е магистър бизнес администрация със специалност „Управленски информационни системи“ от Стопанския факултет на Софийския университет. През 1996 г. специализира маркетинг и мениджмънт в Lund University, Швеция.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на дребно“, дирекция „Частно банкиране“, дирекция „Организация и контрол на клиентското обслужване“, дирекция „Клонова мрежа“, дирекция „Картови разплащания“, дирекция „Злато и нумизматика“, дирекция „Дигитално банкиране“ и дирекция „Главна каса“.

Освен позицията си в Банката, г-жа Василева е член на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД и член на Съвета на директорите на „Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД.

Светозар Попов – Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор

Г-н Светозар Попов се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като част от екипа на дирекция „Управление на риска“ и скоро след това е повишен в началник отдел „Кредитен риск“. От 2006 г. до 2008 г. изпълнява длъжността заместник директор на дирекция „Управление на риска“, като през този период е бил и председател на Кредитния съвет на Банката. От 2016 г. до 2017 г. г-н Попов заема длъжността Главен директор Съответствие (CCO), а от май 2017 г. е избран за Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД.

От 2008 г. до 2015 г. г-н Попов е бил член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Универсална инвестиционна банка АД, Македония, където придобива значителен управленски опит и отговаря за ресори, свързани с управлението на рисковете, кредитна администрация, финанси. Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД, г-н Попов работи в Райфайзенбанк (България) ЕАД като кредитен специалист „Малки и средни предприятия“.

Г-н Попов е магистър по финанси от Университета за национално и световно стопанство в София и има допълнителни специализации в областта на финансовия анализ, проведени от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и други международно признати институции, както и практически квалификации в чуждестранни банки.

Отговорности в Банката – дирекция "Анализ и контрол на риска", дирекция "Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране", дирекция „Проблемни активи“, дирекция „Кредитна администрация“, дирекция „Сигурност“ и специализирано звено „Информационна сигурност“.

Освен позицията си в Банката г-н Попов е председател на Надзорния съвет на „Универсална инвестиционна банка“, Македония и управител на „Дебита“ ООД.

**Чавдар Златев – Главен директор Корпоративно банкиране (ССВО),
Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор**

Г-н Чавдар Златев се присъединява към екипа на „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като Главен специалист в Дирекция „Кредитиране на МСП“. Скоро след това е повишен в заместник-директор на дирекцията. От 2006 г. до 2009 г. е управител на клон „Витоша“ на „Първа инвестиционна банка“ АД. Впоследствие е назначен за заместник-директор на дирекция „Клонова мрежа“, като през 2010 г. е повишен в директор на дирекцията. В началото на 2011 г. е назначен за директор на дирекция „Корпоративно банкиране“, като е участвал в разработването и внедряването на редица банкови продукти. През ноември 2014 г. г-н Златев е избран за член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а от февруари 2018г. е назначен за Главен директор Корпоративно банкиране, член на Управителния съвет и изпълнителен директор.

Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Златев работи в ТБ „Юнионбанк“ АД като старши банков служител „Корпоративни клиенти“. Той има магистърска степен по „Макроикономика“ от Университета за национално и световно стопанство в София. Специализирал е кредитни продукти и практики в Bank of Ireland, както и съвременни банкови практики в Banco Popolare di Verona.

Отговорности в Банката – дирекция "Корпоративно банкиране" и дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“.

Освен позицията си в Банката, г-н Златев е член на Управителния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a. и член на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД. Той е управител и едноличен собственик на „Елеа Пропърти“ ЕООД.

**Живко Тодоров – Главен финансов директор (CFO) и Член на
Управителния съвет**

Г-н Живко Тодоров се присъединява към Първа инвестиционна банка АД през юни 2014 г. като Главен финансов директор (CFO). В края на 2015 г. г-н Тодоров е избран за член на Управителния съвет на Банката.

Преди да постъпи в Първа инвестиционна банка АД, г-н Тодоров е работил като Главен финансов директор (CFO) в Alpha Bank България (2012-2014 г.) и в ING Bank NV - клон София (2004-2012 г.), където и започва банковата си кариера през 1997 г.

Г-н Живко Тодоров притежава магистърска степен по счетоводство и контрол от Университета за национално и световно стопанство в София, както и Executive MBA от Hult International Business School, Лондон, Великобритания.

Отговорности в Банката – дирекция „Финанси“, дирекция „Счетоводство“, дирекция „Трежъри“, дирекция „Връзки с инвеститорите“, дирекция „Финансови институции и кореспондентски отношения“ и дирекция „Интензивно управление на кредити“.

Г-н Тодоров е член на CFO Club Bulgaria. През 2018 г. той е отличен в конкурса „CFO of the Year 2018“, организиран от EY Bulgaria, с първа награда в категорията „Стратегия за развитие на финансовата функция“.

Освен позицията си в Банката, г-н Тодоров е член на Съвета на директорите на „Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД.

Надя Кошинска – Член на Управителния съвет и Директор на дирекция „Банкиране на МСП“

Г-жа Надя Кошинска се присъединява към Fibank през 1997 г. като кредитен инспектор Корпоративно кредитиране. През 2002 г. е назначена за заместник-директор Кредитна администрация и заема тази позиция до 2004 г. От 2004 г. Надя Кошинска е назначена за директор на дирекция „Кредитиране на МСП“, отговарящ за увеличаване на пазарния дял на Банката чрез прилагане на специализирани програми и продукти, насочени към малките и средни предприятия. През 2004 г. тя става и член на Кредитния съвет. В края на 2015 г. г-жа Кошинска е избрана за Главен директор Банкиране на дребно и за член на Управителния съвет, а от септември 2017 г. е член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на МСП“.

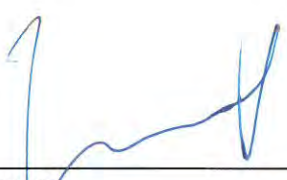
Преди да постъпи в Първа инвестиционна банка е работила в отдел „Платежен баланс и външен дял“ на Българска народна банка.

Г-жа Надя Кошинска притежава магистърска степен по счетоводство и контрол от Университета за национално и световно стопанство.

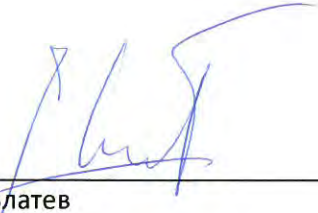
Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на МСП“.

Г-жа Кошинска не заема други длъжности освен позициите си в Банката.

Настоящият Доклад за дейността (на неконсолидирана основа) за 2018 г. е одобрен от Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД по установения в Банката ред на заседание от 04 април 2019 г.

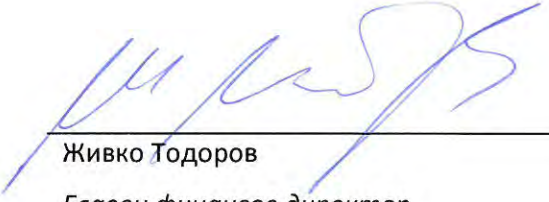

Неделчо Неделчев

Главен изпълнителен директор,
Председател на Управителния съвет

Чавдар Златев

Изпълнителен директор,
Главен директор Корпоративно банкиране,
Член на Управителния съвет

Живко Тодоров

Главен финансов директор,
Член на Управителния съвет

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

(НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА)

НА ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

ЗА 2018 г.

АПРИЛ 2019 г.

Настоящият доклад за дейността е изготвен на основание и в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Наредба №2 на КФН за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация, Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционни посредници и Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

През 2018 г.
Първа инвестиционна банка отбеляза
своя 25 годишен юбилей.

*Причините, поради които Fibank се превърна за всеки
от клиентите си в „Моята банка“:*

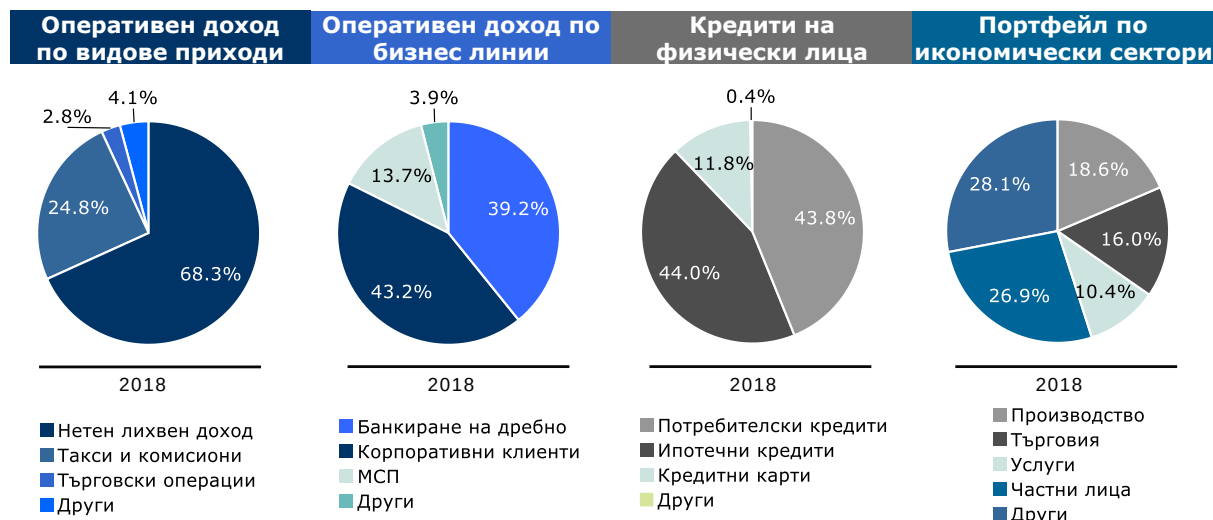
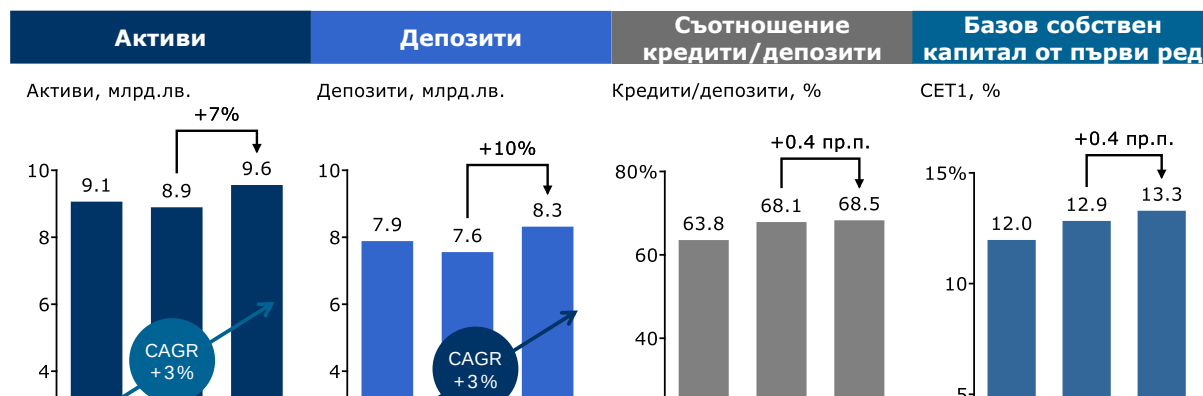
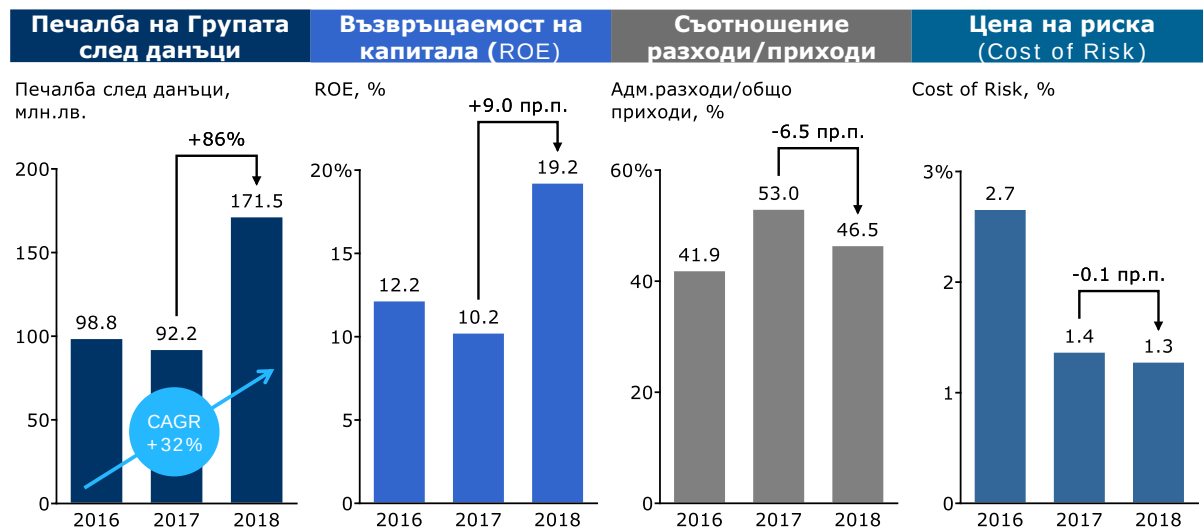
През тези 25 години Първа инвестиционна банка участваше активно във формирането и развитието на банковия пазар в България, допринасяйки с иновативни продукти и перспективни решения.

Последователно развиваме нашия бизнес, следвайки нашите бизнес принципи:

- Банкиране на дребно
- Микрокредитиране
- Банкиране на МСП
- Корпоративно банкиране
- Картови разплащания
- Дигитално банкиране
- Търговско финансиране
- Международни разплащания
- Парични и капиталови пазари
- Валутна търговия
- Злато и нумизматика

- Вярваме, че доверието е в основата на дългосрочните взаимоотношения.
- Не само се стремим към най-добрите практики и резултати, но имаме воля и дисциплина да ги постигнем.
- Ценим и уважаваме деловите си партньори.
- Стремим се да се развиваме и да предлагаме проактивни решения.
- Ангажирани сме със социалните въпроси на обществото и даваме принос за решаването им.
- Носим отговорност за нашите решения и действия.

ИЗБРАНИ ПОКАЗАТЕЛИ

СЪДЪРЖАНИЕ

МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ	7	<i>Структура и вътрешна организация .....</i>	50
БАНКОВА СИСТЕМА	12	<i>Колективни органи за у-ние на риска .....</i>	50
МИСИЯ	17	<i>Система от лимити .....</i>	52
25 ГОДИНИ FIBANK.....	18	<i>План за възстановяване .....</i>	52
ПРОФИЛ НА БАНКАТА.....	19	Кредитен риск	53
Корпоративен статус	19	<i>Кредитен процес.....</i>	54
Съучастие и членство в организации.....	19	<i>Модел за измерване на кред. риск .....</i>	54
Пазарна позиция	19	<i>Техники за редуциране на кред. риск.....</i>	56
Пазарен дял	20	<i>Проблемни експозиции и обезценка .....</i>	56
Кореспондентски отношения	20	Пазарен риск	57
Клонова мрежа.....	20	<i>Лихвен риск.....</i>	58
Дъщерни дружества.....	21	<i>Валутен риск .....</i>	59
Награди 2018 г.	22	Ликвиден риск.....	59
ПЪРВА ИНВЕСТИЦ. БАНКА: ДАТИ И ФАКТИ.....	23	<i>ВААЛ.....</i>	61
АКЦЕНТИ ЗА 2018 г.....	26	Операционен риск	62
ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД.....	29	<i>Информационна сигурност .....</i>	62
Ключови показатели	29	<i>Защита на лични данни .....</i>	63
Кредитен рейтинг.....	30	<i>Непрекъсваемост на процесите.....</i>	63
Финансов резултат	31	Рискови експозиции	63
Баланс.....	34	ВААК	64
Кредитен портфейл	36	КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ.....	67
<i>Кредити .....</i>	36	<i>Клонова мрежа .....</i>	67
<i>Сделки между свързани лица .....</i>	38	<i>Контакт център – *bank (*2265), 080011011 ...</i>	68
<i>Условни задължения.....</i>	38	<i>Корпоративен блог .....</i>	69
Привлечени средства.....	40	<i>Продажби .....</i>	69
Капитал.....	42	<i>Дигитално банкиране .....</i>	70
<i>Регулаторен капитал.....</i>	42	<i>Електронно банкиране „Моята Fibank“ ...</i>	70
<i>Капиталови изисквания.....</i>	43	ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ	72
<i>Капиталови буфери .....</i>	44	КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ	74
<i>Ливъридж.....</i>	45	<i>Декларация за корпоративно управление по</i>	
УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА	47	<i>смысла на чл.100н от ЗППЦК и чл.40 от</i>	
<i>Стратегия за управление на риска .....</i>	47	<i>Закона за счетоводството.....</i>	74
<i>Карта на рисковете.....</i>	47	<i>Рамка за корпоративно управление .....</i>	74
<i>Риск апетит.....</i>	48	<i>Кодекс за корпоративно управление.....</i>	74
<i>Риск култура .....</i>	48	<i>Управленска структура .....</i>	76
<i>Рамка за управление на рисковете .....</i>	49	<i>Надзорен съвет .....</i>	77
<i>Линии на защита.....</i>	49	<i>Състав и компетенции .....</i>	77
		<i>Политика на многообразие и</i>	
		<i>независимост .....</i>	77

Участие в капитала.....	77	Нефинансова декларация по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството	93
Функции и отговорности	78	ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА	95
Оценка на дейността.....	79	Банкиране на дребно	95
Комитети	79	<i>Депозити</i>	95
Управителен съвет	80	<i>Кредити</i>	96
Състав и компетенции.....	81	Корпоративно банкиране.....	98
Участие в капитала.....	81	<i>Депозити</i>	98
Функции и отговорности	82	<i>Кредити</i>	98
Комитети и съвети към УС.....	82	Европрограми.....	103
Общо събрание на акционерите.....	83	Платежни услуги	104
Контролна среда и процеси	84	<i>Картови разплащания</i>	104
<i>Вътрешен одит</i>	84	<i>Международни разплащания</i>	105
<i>Регистрирани одитори</i>	84	Злато и нумизматика	107
Защита правата на акционерите	85	Частно банкиране	107
<i>Свикване на ОСА и информираност</i>	85	Капиталови пазари	108
<i>Основни права и ограничения при</i> <i>прехвърляне</i>	85	ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА НА ДЪЩЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА.....	110
<i>Миноритарни акционери и</i> <i>институционални инвеститори</i>	86	First Investment Bank – Albania Sh.a.	110
Разкриване на информация	86	Дайнърс клуб България АД	113
<i>Директор за връзки с инвеститорите</i>	88	Фи Хелт Застраховане АД	114
Заинтересовани лица	88	ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПРЕЗ 2018 г.	117
Акционерна структура	88	ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	121
Цена на акциите и пазарна капитализация ...	89	ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ 2019 г.	122
ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ.....	90	ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ.....	123
Политика за възнагражденията	92	Членове на Надзорния съвет	123
Политика за подбор на висшия ръководен персонал.....	92	Членове на Управителния съвет	127
СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ	93		

МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Република България	Показатели	
	Население	7,05 млн. души
	Площ	110,994 кв. км.
	Член на Европейския съюз	2007 г.
	Член на НАТО	2004 г.
	Валутен курс EUR/BGN (фиксиран)	1.95583
	Плосък данък	10%
	Moody's	Baa2, стабилна
	Fitch Ratings	BBB, стабилна
	S&P	BBB-, положителна

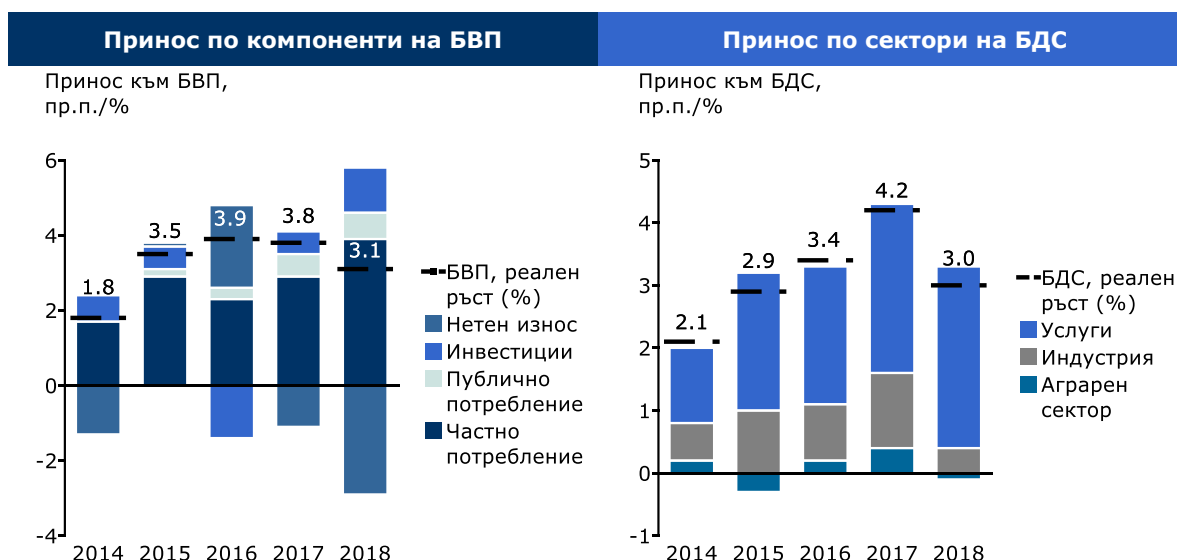
През 2018 г. въпреки отделни сигнали за нестабилност на външната среда и индикации за забавяне на растежа в еврозоната, българската икономика отчита позитивно развитие в резултат от нарастване при частното потребление и инвестиционната активност, както и продължаващата тенденция за подобряване на показателите за пазара на труда. Действащата система на Паричен съвет и фискална позиция допринасят за запазване на макроикономическата стабилност. Действия в тази посока са и официално заявените намерения на страната през 2018 г. за присъединяване към Европейския валутен механизъм 2 (ERM2) и Единния надзорен механизъм (SSM) чрез осъществяване на тясно сътрудничество с Европейската централна банка.

	2018	2017	2016	2015	2014
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	107 925	101 043	94 130	88 575	83 756
Брутен вътрешен продукт, реален ръст (%)	3,1	3,8	3,9	3,5	1,8
- Потребление, реален ръст (%)	6,0	4,3	3,3	3,8	2,2
- Инвестиции, реален ръст (%)	6,5	3,2	(6,6)	2,7	3,4
- Нетен износ, реален ръст (%)	(4,5)	(1,7)	3,6	0,3	(2,1)
Инфлация, в края на периода (%)	2,7	2,8	0,1	(0,4)	(0,9)
Средногодишна инфлация (%)	2,8	2,1	(0,8)	(0,1)	(1,4)
Безработица, в края на периода (%)	6,1	7,1	8,0	10,0	10,7
Текуща сметка (% от БВП)	4,6	6,5	2,6	0,0	1,2
Търговско салдо (% от БВП)	(4,1)	(1,5)	(2,0)	(5,8)	(6,5)
Международни резерви на БНБ (млн. лв.)	49 039	46 279	46 742	39 675	32 338
Преки инвестиции в България (% от БВП)	2,8	2,7	2,1	5,3	0,8
Брутен външен дълг (% от БВП)	59,3	64,6	71,1	74,0	91,9
Държавен и държавногарант. дълг (% от БВП)	22,2	25,3	29,1	26,3	27,2
Консолидирано бюджетно салдо (% от БВП)	0,1	0,8	1,6	(2,8)	(3,7)
Курс на щатския долар (левове за 1 долар)	1,71	1,63	1,86	1,79	1,61

Източник: НСИ, БНБ, МФ, Агенция по заетостта

През 2018 г. реалният темп на растеж на икономиката на страната възлиза на 3,1% за годината (2017: 3,8%), като отчита известно забавяне под влияние на динамиките на икономическата активност в страните от ЕС и Еврозоната, както и нестабилността в глобален мащаб, в т.ч. свързана с протекционистичните мерки и търговски конфликти, както и несигурностите около преговорите за Brexit. Основен двигател за икономиката е крайното потребление и по-специално частното потребление на домакинствата, което отчита ръст от 6,3% (2017: 4,5%) в резултат от по-високото вътрешно търсене и позитивните индикации по отношение на пазара на труда. Допълнителен принос за растежа оказват инвестициите в основен капитал, които нарастват с 6,5% за периода (2017: 3,2%), с основен принос при частните инвестиции, като отражение на развитието при основните макроикономически показатели и очакванията на фирмите в страната.

Ограничителен фактор за растежа остава нетния износ, който спада с 4,5% за 2018 г. (2017: -1,7%), за което влияние оказва намалението при износа (2018: -0,8%) и отчетения ръст при вноса (2018: 3,7%), отразяващ вътрешното търсене на стоки и услуги, както и нарастващите доходи на населението.

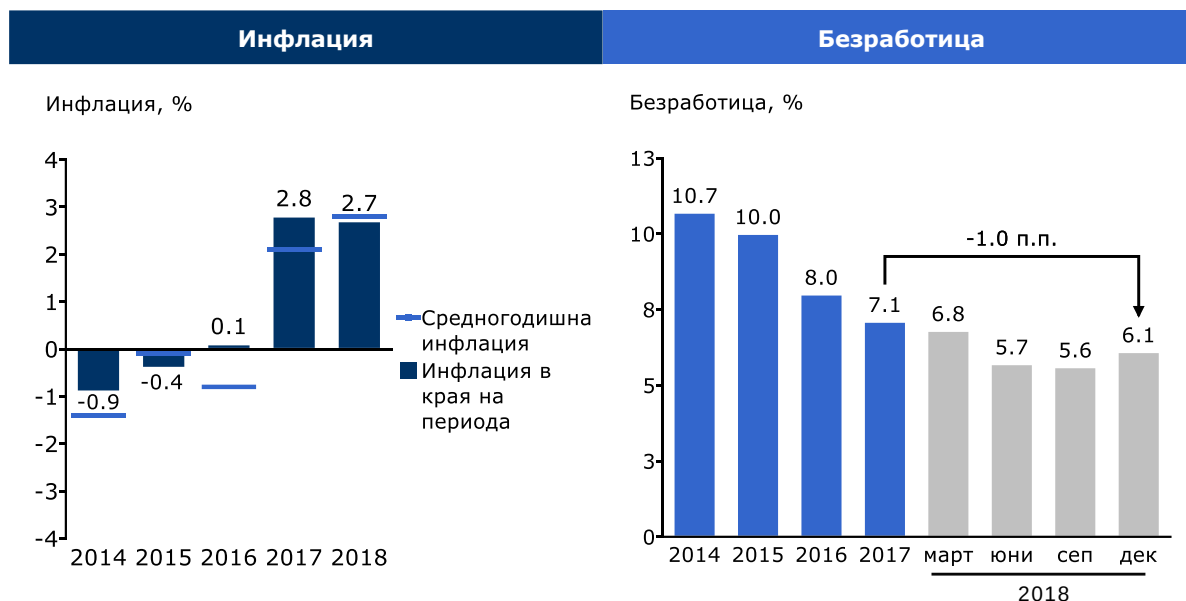

През периода брутната добавена стойност в икономиката расте с 3,0% за годината (2017: 4,2%), с основен принос на сферата на услугите, които отчитат реален ръст от 4,3% (2017: 4,0%), в т.ч. при секторите на търговията, транспорта и туризма (2018: 2,0%), които формират 33% от добавената стойност в този сектор. Операциите с недвижими имоти отчитат нарастване от 9,3% за годината, в резултат от активизирането на пазара на имоти и сектора на строителството. През 2018 г. индексът на цените на жилищата се покачва общо с 6,3% на годишна база през третото тримесечие, от който 7,2% при новопостроените апартаменти и 5,8% при съществуващите жилища.

Положително влияние за добавената стойност в икономиката оказва и индустриалния сектор, който се увеличава с 1,4% общо за периода (2017: 4,1%). По-слаб ръст от 0,8% е отчетен при добивната и преработвателната промишленост, в т.ч. при основните експортно-ориентирани отрасли, за което влияние оказва нестабилната икономическа среда в международен план, както и неблагоприятното развитие на икономическата ситуация в Турция, предвид дела й в стокообмена с България. Добавената стойност в строителството осигурява положителен принос от 4,0% за годината (2017: 4,4%), като отразява позитивните динамики и индикации за възстановяване в този сектор. Отрицателен принос от -1,1% за икономиката е отчетен в аграрния

сектор (2017: 8,9%), като влияние оказва основно по-ниската произведена продукция в растениевъдството и по-специално при техническите, фуражните култури и зеленчуците.

През 2018 г. пазарът на труда продължава да отчита позитивни индикации, в т.ч. при сезонната заетост, като коефициентът на безработица бележи понижение до 6,1% в края на периода (2017: 7,1%; 2016: 8,0%; 2015: 10,0%; 2014: 10,7%) и отразява подобряващите се очаквания на фирмите по отношение на инвестиции и разходи. Броят на заетите лица достига 3149 хил. души за четвъртото тримесечие на 2018 г., като коефициентът на заетост възлиза на 67,7% или с 0,2 пр.п. повече спрямо година по-рано. Към края на годината 63,6% от заетите работят в сектора на услугите, 30,2% - в индустрията и 6,1% - аграрния сектор.

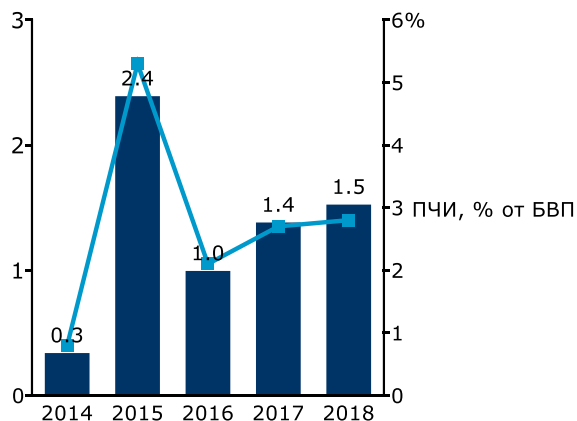
През годината инфлацията в страната следва тенденция към повишение, като средногодишната инфлация за периода възлиза на 2,8% (2017: 2,1%), а инфлацията в края на годината е 2,7% (2017: 2,8%). Принос за това има посъпването на цените в почти всички основни подгрупи, в съответствие с нарастването на потребителското търсене, вкл. в сектора на услугите (4,3%), и общественото хранене (4,3%), както и при хранителните стоки (2,6%) и разходите за вода, електроенергия, газ (4,6%), които две групи имат основно тегло (съответно 31,3% и 18,2%) в потребителската кошница. Въздействие върху вътрешните цени оказват и цените на основните суровини на международните пазари, в т.ч. цената на петрола. Хармонизираната инфлация, която е един от критериите за ценовата стабилност за присъединяване към Еврозоната, е 2,3% в края на периода (2017: 1,8%) и 2,6% средногодишно за периода (2017: 1,2%).

През годината преките инвестиции в страната възлизат на 1533 млн. евро (2,8% от БВП) в края на 2018 г. (2017: 1390 млн. евро или 2,7% от БВП), като динамиката отразява основно по-високите постъпленията в дялов капитал и реинвестирана печалба, за сметка на постъпленията по дълговите инструменти (финансови, облигационни и търговски заеми). По страни най-много инвестиции са привлечени от Холандия (1087 млн. евро), следвани от Германия (154 млн. евро) и Белгия (94 млн. евро).

Изпреварващият ръст при вноса (7,1% на годишна база до 29 676 млн. евро) повишава търговския дефицит до -2248 млн. евро или -4,1% от БВП в края на 2018 г. (2017: -766 млн. евро или -1,5% от БВП). В резултат на това салдото по текущата и капиталовата сметка на годишна база се понижава до 3317 млн. евро или 6,0% от БВП, въпреки по-високите приходи в сферата на услугите (туризма и пътуванията) и при капиталовите трансфери в т.ч. по програмите на ЕС.

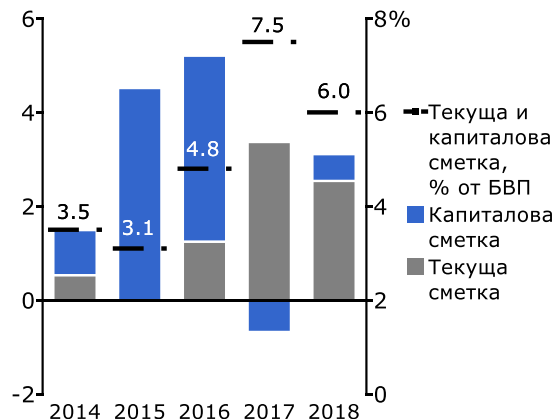
Преки инвестиции в страната

Преки инвестиции,
млрд.евро/%

Текуща и капиталова сметка

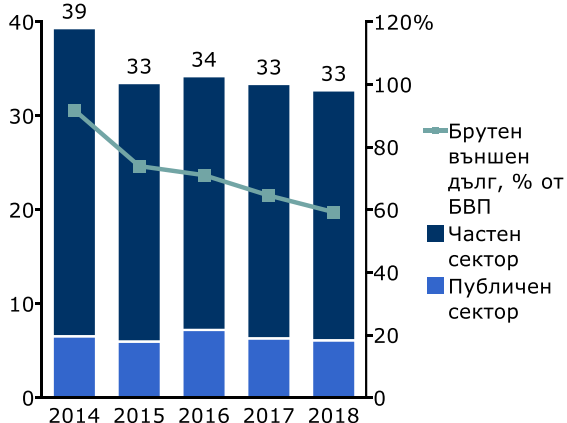
Текуща и капиталова сметка,
млрд.евро/%

Брутният външен дълг на страната се понижава до 32 716 млн. евро към края на 2018 г., или 59,3% от БВП (2017: 33 397 млн. евро или 64,6% от БВП), като намаление е отчетено както при частния, така и при публичния сектор. Публичният външен дълг продължава да спада до 6121 млн. евро или 11,1% от БВП към декември 2018 г., като остава сред най-ниските в ЕС. Общият държавен и държавногарантиран дълг, в т.ч. дълг емитиран на вътрешния пазар, също се понижава, като достига 22,2% от БВП (2017: 25,3%), при средни нива от 81% за ЕС и 86% за страните от Еврозоната. Резервните активи на БНБ покриват 318,0% от краткосрочния дълг (2017: 303,3%) и 294,6% от валутните депозити (2017: 285,1%) в страната.

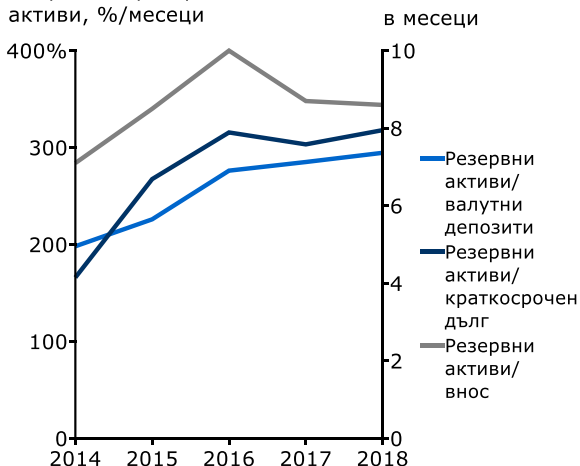
Брутен външен дълг

Външен дълг,
млрд.евро/%

Покритие с резервни активи

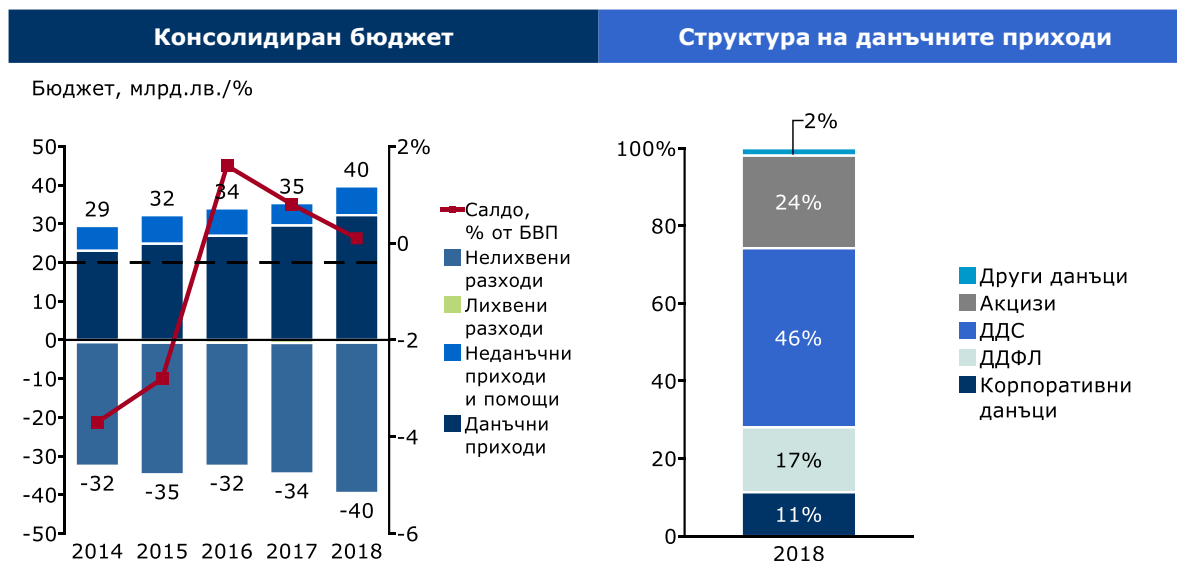
Покритие с резервни
активи, %/месеци

През 2018 г. излишъкът по консолидирания бюджет се понижава до 137 млн. лв. или 0,1% от БВП (2017: 845 млн. лв. или 0,8% от БВП), като отразява по-високия темп на растеж при разходите – с 14,6% до 39 509 млн. лв., в резултат основно на увеличението при пенсиите през годината и свързаните с тях по-големи социални и здравноосигурителни плащания, както и при разходите за възнаграждения в системата на средното образование и субсидии в енергетиката. Капиталовите разходи също се повишават до 5322 млн. лв. (2017: 3750 млн. лв.), от които основно свързани с изграждането на приоритетни инфраструктурни и други инвестиционни проекти, както и с по-високото усвояване и поэтапно активизиране изпълнението на проекти по

европейски програми за програмния период 2014-2020 г. и осигуреното във връзка с това съфинансиране от страна на държавата.

Данъчните постъпления нарастват с 9,0% до 32 236 млн. лв., като увеличение на приходите е отчетено при всички основни приходни групи, в т.ч. корпоративен данък (с 6,8% до 2465 млн. лв.), данък върху доходите на физически лица (с 10,1% до 3648 млн. лв.), ДДС (с 8,0% до 10 064 млн. лв.), акцизи (с 4,4% до 5203 млн. лв.) и мита (с 16,4% до 226 млн. лв.). Постъпленията от осигурителни вноски също се увеличават, като възлизат на 9458 млн. лв., от които 6825 млн. лв. социалноосигурителни вноски и 2633 млн. лв. – здравни вноски.

През 2018 г. международната рейтингова агенция Standard & Poor's повиши перспективата по кредитните рейтинги на България от стабилна на положителна. Към края на годината дългосрочните кредитни рейтинги в чуждестранна и местна валута остават без промяна – Moody's Investor Service (Baa2, стабилна), Fitch Ratings (BBB, стабилна), Standard & Poor's (BBB-, положителна).

От началото на 2018 г. България поема ротационното председателство на Съвета на Европейския съюз, с което в рамките на половин година страната бе домакин на значителен брой срещи, събития и работни групи на органите на ЕС. Основните приоритети на българското председателство бяха насочени към младите хора, и тяхното социално сближаване и икономически растеж; към осигуряване на сигурност и стабилност в силна и единна Европа; изграждане на допълнителна свързаност и европейска перспектива на Западните Балкани, както и развитие на цифровата икономика и умения на бъдещето.

През 2018 г., като стъпка в посока на присъединяването на България към Еврозоната, страната подаде официално намерение за присъединяване към Европейския валутен механизъм 2 (ERM2) и към Единния надзорен механизъм (SSM) чрез осъществяване на тясно сътрудничество с Европейската централна банка.

Очакванията за 2019 г. включват запазване на растежа при частното потребление и вътрешното търсене, както и засилване на публичните инвестиции и потребление във връзка с активизиране усвояването на средства по фондовете и програмите на ЕС, при поддържане на текущите стойности на инфлация. Прогнозните нива от Министерството на финансите (пролетната макроикономическа прогноза) предвиждат реален ръст на БВП от 3,4% за 2019 г. и забавяне до 3,3% за периода 2020-2022 г., съобразно тенденциите за икономическата активност в ЕС и Еврозоната и рисковете свързани с международната среда.

БАНКОВА СИСТЕМА

През 2018 г. банковата система в България отчита стабилни показатели и повишени финансови резултати в условията на устойчив растеж на депозитите и активизиране на кредитната дейност под влияние на благоприятните тенденции в макроикономическата среда. Върху дейността на банките влияние продължава да оказва средата на ниски лихвени равнища, както и действията по управление на кредитния риск, в т.ч. в контекста на прилагането на новия международен стандарт за счетоводно отчитане (МСФО 9) в сила от 1 януари 2018 г. Широката регулационна рамка и продължаващата интеграция с европейската финансова инфраструктура оказват допълнително влияние за развитието на банковите политики.

Допълнителни стъпки в тази посока е изпратеното през юли 2018 г. официално заявление за установяване на тясно сътрудничество с Европейската централна банка (ЕЦБ) в рамките на Единния надзорен механизъм (SSM), което е част от пътната карта за присъединяването на България към еврозоната и на българския лев към Европейския валутен механизъм 2 (ERM 2).

в % / изменение в пр.п.	2018	2017	2016	18/17	17/16
Базов собствен капитал от първи ред	18,99	20,41	20,41	(1,86)	0,00
Адекватност на капитала от първи ред	19,41	20,86	20,88	(1,89)	(0,02)
Обща капиталова адекватност	20,38	22,08	22,15	(2,07)	(0,07)
Съотношение на ливъридж	10,47 ¹	10,68	10,89	(0,21)	(0,21)
Отношение на ликвидно покритие (LCR)	294,1	347,6	-	(53,5)	-
Кредити/депозити ²	72,02	71,53	73,48	0,49	(1,95)
Възвръщаемост на капитала (ROE)	12,11	9,32	10,40	2,79	(1,08)
Възвръщаемост на активите (ROA)	1,59	1,20	1,37	0,39	(0,17)
Необслужвани кредити и аванси ³	7,63	10,17	12,85	(2,54)	(2,68)

Източник: Българска народна банка

Нивото на обща капиталова адекватност на системата възлиза на 20,38% към края на 2018 г. (2017: 22,08%), а адекватността на капитала от първи ред (T1 ratio) – на 19,41% спрямо 20,86% в края на 2017 г., като показателите са значително над регулаторните изисквания. За динамиката допринася основно нарастването при базовия собствен капитал от първи ред, в т.ч. внесения капитал и печалбата през годината, които се увеличават с по-слаб темп спрямо рисковопретеглените активи. Съотношението на ливъридж, използвано като допълнителен регулаторен показател, съпоставящ капитала от първи ред и общата експозиция от балансови и задбалансови позиции на банките, е 10,47% към септември 2018 г. спрямо 10,68% към 31.12.2017г.

С цел смекчаване на въздействието на цикличните рискове върху финансовата стабилност през септември 2018 г. БНБ взе решение за въвеждане на положително ниво на антицикличния капиталов буфер, приложим към местните кредитни рискови експозиции, в размер на 0,5%, в сила от октомври 2019 г. От 1 януари 2018 г. е приложим и капиталов буфер за други системно значими институции (ДСЗИ) с нива между 0,125%-0,50%, който е основен макропруденциален

¹ Данни към 30 септември 2018 г.

² Брутни кредити и аванси (без централни банки и кред.институции)/ депозити (без кред.институции)

³ Необслужвани кредити и аванси/Брутни кредити и аванси

инструмент за противодействие на структурните рискове. През ноември 2018 г. БНБ оповести ежегодния преглед на буфера и идентифицира като ДСЗИ десет банки, за които определи индивидуални нива през 2019 г. в интервала от 0,25% до 0,75%, а през 2020 г. – от 0,50% до 1%.

През годината ликвидността остава на високи нива, въпреки индикациите за активизиране на кредитирането – съотношението кредити/депозити възлиза на 72,02% (2017: 71,53%), като отразява поддържаната консервативна оценка при управлението на рисковете. От началото на 2018 г. са в сила новите изисквания за отчитане на ликвидността, вкл. за отношението на ликвидно покритие (LCR), което съотнася поддържаните от банките ликвидни буфери спрямо нетните изходящи потоци за период от 30 календарни дни. В края на 2018 г. съотношението е 294,1% спрямо 347,6% година по-рано, което е над минималните изисквания от 100%. Съотношението на ликвидния буфер към балансовите активи на системата възлиза на 25,9% към края на септември 2018 г.

През 2018 г. банковата система реализира нетна печалба в размер на 1678 млн. лв. или с 42,9% повече спрямо 2017 г., като увеличение е отчетено при всички основни групи оперативни приходи, както и намаление при разходите за обезценка до 479 млн. лв. (2017: 745 млн. лв.).

в млн. лв. / изменение в %	2018	2017	2016	18/17	17/16
Нетен лихвен доход	2 742	2 675	2 805	2,5	(4,6)
Нетен доход от такси и комисиони	1 066	996	921	7,0	8,1
Административни разходи	1 717	1 613	1 587	6,4	1,6
Обезценка	479	745	807	(35,7)	(7,7)
Нетна печалба	1 678	1 174	1 262	42,9	(7,0)

Източник: Българска народна банка

Нетният лихвен доход се увеличава с 2,5% на годишна база до 2742 млн. лв. (2017: 2675 млн. лв.), а нетният доход от такси и комисиони – до 1066 млн. лв. (2017: 996 млн. лв.), като продължава да осигурява солиден принос към печалбата, формирайки 25,2% от общите оперативни приходи на системата (2017: 25,6%). За 2018 г. отчетените финансови резултати осигуряват възвръщаемост на активите (ROA) в размер на 1,59% (2017: 1,20%) и възвръщаемост на капитала (ROE) от 12,11% (2017: 9,32%), което отразява способността на банковия сектор да генерира висока рентабилност, съобразно развитието и условията на средата.

Общите балансови активи нарастват със 7,9% на годишна база до 105 557 млн. лв. (2017: 97 808 млн. лв.), като промените в структурата на баланса на системата включват основно увеличение на дела на кредитите до 63,3% от общите активи (2017: 61,0%). Паричните средства при централни банки формират 19,3% от активите, а инвестициите в ценни книжа – 13,1%, които включват основно дългови ценни книжа, издадени от централни правителства.

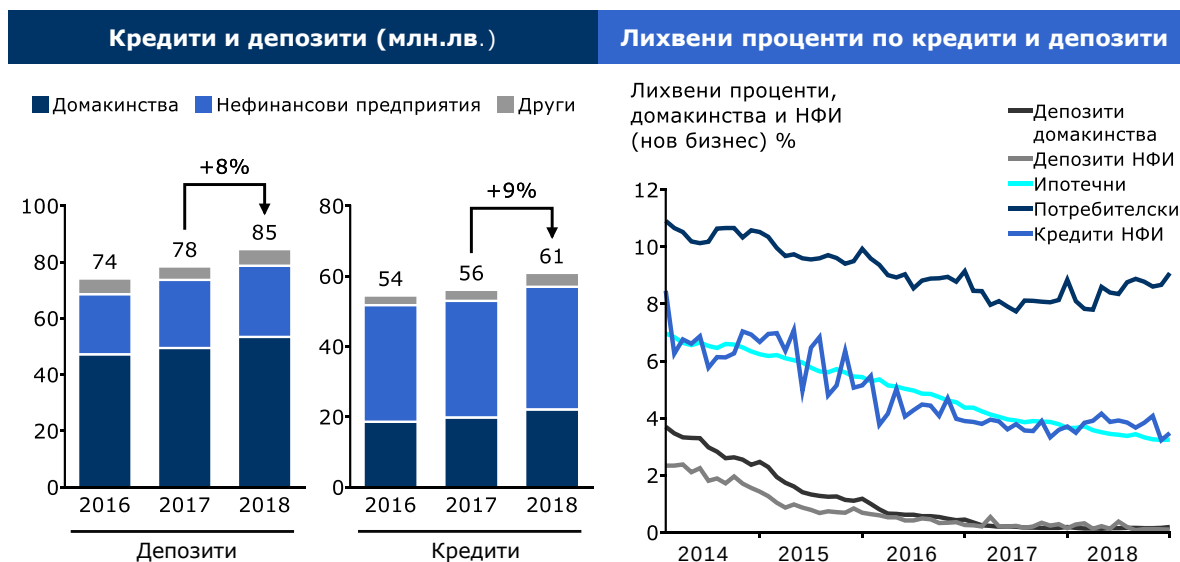
Брутният кредитен портфейл (без кредитни институции и централни банки) през годината нараства с 8,6% до 60 908 млн. лв. в края на периода (2017: 56 084 млн. лв.), като включва увеличение при всички сегменти, с основен принос при кредитите на домакинства, които засилват дела си до 36,2% от общия портфейл (2017: 35,3%). Жилищните ипотечни кредити нарастват с 15,3% до 10 906 млн. лв. (2017: 9460 млн. лв.), а потребителските кредити – с 12,9% до 10 333 млн. лв. (2017: 9151 млн. лв.) в края на годината. Кредитите на нефинансови предприятия остават структуроопределящи с 57,3% от общите кредити на клиенти, като достигат до 34 871 млн. лв. (2017: 33 160 млн. лв.), а тези към други финансови предприятия – до 3220 млн. лв. (2017: 2530 млн. лв.).

в млн. лв. / изменение в %	2018	2017	2016	18/17	17/16
Активи	105 557	97 808	92 095	7,9	6,2
Кредити на нефинансови предприятия	34 871	33 160	33 180	5,2	(0,1)
Кредити на домакинства, в т.ч.:	22 075	19 789	18 575	11,6	6,5
- Жилищни ипотечни кредити	10 906	9 460	8 772	15,3	7,8
- Потребителски кредити	10 333	9 151	8 677	12,9	5,5
Депозити от нефинансови предприятия	25 278	24 190	21 375	4,5	13,2
Депозити от домакинства	53 383	49 456	47 196	7,9	4,8

Източник: Българска народна банка

Делът на необслужваните кредити и аванси продължава да намалява до 7,63% от brutните кредити и аванси (2017: 10,17%). Необслужваните кредити са адекватно посрещнати по линия на обезценката и допълнително акумулираните от системата буфери. В структурата на необслужваните кредити най-голям дял заемат кредитите към нефинансови предприятия (68,5%), следвани от домакинствата (29,0%) и другите финансови предприятия (2,3%).

През 2018 г. привлечените средства в банковата система (без кредитни институции) продължават тенденцията на растеж – със 7,9% до 84 571 млн. лв. (2017: 78 406 млн. лв.). Увеличение е отчетено както при депозитите на нефинансови предприятия (с 4,5% до 25 278 млн. лв.), така и при домакинствата (с 7,9% до 53 383 млн. лв.), които остават структуроопределящи с относителен дял от 63,1% от привлечения ресурс. Депозитите на други финансови предприятия достигат 3213 млн. лв., а тези в сектор държавно управление до 2697 млн. лв. Във валутната структура на депозитите делът на левовите депозити нараства до 61,7% (2017: 60,4%), за сметка на депозитите в евро, които спадат до 30,6% (2017: 31,5%), а тези в друга валута възлизат на 7,7% (2017: 8,1%).

През годината тенденцията към понижаване на лихвените проценти се запазва съобразно динамиките в Еврозоната и страните от ЕС. Лихвените проценти по депозитите (нов бизнес⁴) на домакинствата и нефинансовите предприятия спадат средно за 2018 г. (претеглени през обемите) съответно до 0,15% и 0,21% (2017: 0,20% и 0,25%). Понижение е отчетено и при

⁴ Срочни депозити в левове до 1 г.

лихвените проценти по кредитите (нов бизнес⁵), като при нефинансовите предприятия – до 3,75% средно за годината (2017: 4,01%), а при ипотечните – до 3,42% (2017: 3,94%). Леко повишение е отчетено при потребителските кредити до 8,50% (2017: 8,13%).

В края на годината в страната оперират 25 кредитни институции, от които 5 клона на чуждестранни банки, като дъщерните банки от ЕС формират 71,6%⁶ от активите на системата, местните банки – 22,3%, а чуждестранните клонове на банки от ЕС и извън ЕС, както и банки, собственост на лица извън ЕС – останалите 6,1%. Заеманият дял от групата на другите системно значими институции (ДСЗИ) в страната възлиза на 83,8% от банковите активи.

Предизвикателства пред банковата система ще продължат да бъдат консолидационните процеси, които отразяват тези в Европейския съюз, дигитализацията и технологичното развитие, обема на регулациите, влияещи върху конкурентните предимства на банките, както и рисковете от нестабилност в международен план.

РАЗВИТИЕ НА РЕГУЛАТОРНАТА РАМКА

През 2018 г. приоритет в законодателните инициативи в областта на банковата дейност продължи да бъде въвеждането на изискванията на единните европейски регулаторни правила чрез транспонирането им в нормативни актове на националното ни законодателство.

От 1 януари 2018 г. са в сила новите изисквания на Международния стандарт за финансово отчитане 9 „Финансови инструменти“ (МСФО 9), с който се въвежда нов модел за обезценка, базиран на очакваните кредитни загуби (expected loss), като заменя модела на претърпяната загуба (incurred loss) в МСС 39. Новият стандарт въвежда изисквания и насоки и относно класификацията и измерването на качеството на финансовите активи. Във връзка с Регламент (ЕС) 2017/2395 на Европейския Парламент и на Съвета през 2018 г. е въведена възможност за банките да изберат да прилагат преходни мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 спрямо регулаторния собствен капитал. С тях е определен петгодишен период за постепенно въвеждане, през който банките могат да добавят определена сума към базовия собствен капитал от първи ред, изчислена в зависимост от избрания подход (т.нар. статичен подход или статичен подход с включена динамична компонента) и съобразно определени коефициенти за преходно третиране в размер на 0,95 за 2018 г., 0,85 за 2019 г., 0,70 за 2020 г., 0,50 за 2021 г. и 0,25 за 2022 г.

През февруари 2018 г. е приет нов Закон за пазарите на финансови инструменти, с който се транспонират изискванията, произтичащи от европейската правна рамка в областта на финансовите пазари – Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент 600/2014 на ЕП и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти („пакет MiFID2/MiFIR“). Промените целят повишаване защитата на инвеститорите и подобряване дейността на пазарните участници при търговията и клиринга на финансови инструменти, както и въвеждане на нови стандарти за оповестяване и прозрачност във връзка с инвестиционните услуги и дейности.

През март 2018 г. е приет нов Закон за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС), който заедно с допълващите технически стандарти и насоки на Европейския банков орган целят имплементиране в националното законодателство на изискванията, произтичащи от Директива (ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD2). Чрез новите регулации, съобразно промените свързани с развитието на технологиите, се въвеждат нови платежни услуги, извършвани изцяло в интернет среда – услуги по инициране на плащане и по

⁵ Кредити по оригинален матуритет в левове

⁶ Данните са към края на третото тримесечие на 2018 г.

предоставяне на информация за сметка, както и средства и методи за повишаване сигурността при плащанията в интернет среда. Във връзка с това са приети и нови Наредба № 3 и Наредба № 16 на БНБ. Предизвикателство пред банките в областта на платежните услуги през 2019 г. остават прилагането на изискванията, свързани с Делегиран регламент (ЕС) 2018/389 на Комисията по отношение на регулаторните технически стандарти за задълбочено установяване на идентичността на клиента и общите и сигурни отворени стандарти на комуникация.

От края на месец май 2018 г. са в сила изискванията на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (Общ регламент относно защитата на данните – GDPR). С него се въвеждат редица нови изисквания, вкл. разширяване на дефиницията за лични данни, псевдонимизация, защита на данните на етапа на проектиране и по подразбиране, профилиране, нови права на субектите и др.

През юли 2018 г. е приета нова Наредба № 37 на БНБ за вътрешните експозиции на банките, с която се уреждат изискванията към вътрешните правила и процедури на банките за формиране, идентифициране, наблюдение и докладване на вътрешните експозиции, както и начинът за изчисляване на тяхната стойност и формата и съдържанието на отчетността във връзка с това.

Същият месец са приети и изменения в Наредба № 11 на БНБ за управлението и надзора върху ликвидността на банките. Промените са продиктувани от пълното влизане в сила на изискванията за ликвидно покритие, с което отпада възможността за приложение на национални разпоредби в областта на ликвидната отчетност и се преминава към единни европейски отчетни образци. Промените включват и въвеждането на падежна стълбца в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/2114 на Комисията за изменение и допълнение на Регламент за изпълнение (ЕС) 680/2014 по отношение на образците и указанията.

През годината е приет нов Закон за мерките срещу изпирането на пари, с който се въвежда в българското законодателство четвъртата европейска Директива за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (Директива (ЕС) 2015/849). В края на годината е приет и нов Правилник за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари (Обн. ДВ бр.3/08.01.2019 г.), с който се прецизират и доразвиват определени изисквания в тази област.

През декември 2018 г. са приети промени в Закона за Българската народна банка, които са свързани с ролята на Европейската централна банка в националната рамка по надзор на банковите финансови институции, във връзка със заявеното намерение за присъединяване на България към Единния надзорен механизъм чрез установяване на тясно сътрудничество с ЕЦБ. Със закона са направени и промени в Закона за кредитните институции, които осигуряват възможност за упражняване на макропруденциален надзор върху банките на системно ниво, както и промени, целящи въвеждане на новите изисквания, произтичащи от Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11) и Насоките на ЕБО и ESMA за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (EBA/GL/2017/12).

МИСИЯ

Първа инвестиционна банка се стреми да продължи да бъде една от най-добрите банки в България, призната като бързо развиваща се, иновативна, клиентски ориентирана банка, която предлага изключителни продукти и услуги на клиентите си, осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана. Банката ще продължи да развива високотехнологични решения, предоставящи възможности на нейните клиенти да банкират от всяка точка на света и по всяко време.

25 ГОДИНИ FIBANK

През 2018 г. Първа инвестиционна банка отбеляза 25-годишен юбилей от създаването си – период, през който се затвърди като най-голямата банка с български капитал в страната и с имидж на иновативна и динамична институция, със собствен облик и запазена марка за високо качество на обслужване.

През всички тези години на развитие и растеж Първа инвестиционна банка стана предпочитана от населението банка, подкрепяща добрите проекти и иновативните идеи, сред водещите институции в информационните технологии, картовите и международните разплащания, като по този начин изгради стабилна база, която да надгражда и доразвива своя бизнес модел съобразно най-добрите практики и новости в банкирането.

С активи от 9,6 млрд. лева днес Fibank е четвъртата по големина банка в България със значителен пазарен дял в приоритетните за нея сегменти на потребителското и ипотечно финансиране, както и с планове за допълнително разширяване на присъствието си в сегмента на малките и средни предприятия, и поддържане на позиция сред водещите в сферата на корпоративното банкиране.

ПРОФИЛ НА БАНКАТА

КОРПОРАТИВЕН СТАТУС

Първа инвестиционна банка е акционерно дружество, регистрирано от Софийски градски съд с решение от 8 октомври 1993 г. От 28 февруари 2008 г. Банката е вписана в Търговския регистър при Агенцията по вписванията.

Първа инвестиционна банка е публично дружество, вписано в Търговския регистър при Софийски градски съд с решение от 4 юни 2007 г. и в регистъра за публичните дружества и други емитенти, воден от Комисията за финансов надзор, с решение от 13 юни 2007 г.

Банката притежава универсален банков лиценз за извършване на банкова дейност на територията на страната и на сделки в чужбина. Тя е лицензиран първичен дилър на държавни ценни книжа, както и регистриран инвестиционен посредник.

СЪУЧАСТИЕ И ЧЛЕНСТВО В ОРГАНИЗАЦИИ

- Асоциация на банките в България
- Българска фондова борса – София АД
- Централен депозитар АД
- Борика АД
- MasterCard International
- VISA Inc.
- S.W.I.F.T.

ПАЗАРНА ПОЗИЦИЯ⁷

- Четвърто място по активи
- Трето място по кредити
  - Второ място по кредити на предприятия
  - Пето място по потребителски кредити
  - Шесто място по ипотечни кредити
- Четвърто място по депозити
  - Трето място по депозити от физически лица
- Сред водещите банки в картовия бизнес
- Сред водещите банки в платежните услуги, в т.ч. при международните разплащания и търговски операции

⁷ Пазарните позиции са определени въз основа на неконсолидирани данни от БНБ и Борика АД.

ПАЗАРЕН ДЯЛ⁸

- 8,82% от банковите активи в България
- 10,69% от кредитите в страната
  - 12,82% от кредитите на предприятия
  - 9,27% от потребителските кредити
  - 6,68% от ипотечните кредити
- 9,57% от депозитите в страната
  - 11,98% от депозитите на физически лица

КОРЕСПОНДЕНТСКИ ОТНОШЕНИЯ

Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговското финансиране в почти всички части на света. Банката изпълнява международни платежни операции в чуждестранна валута, издава чекове и изпълнява различни документарни операции.

Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

КЛОНОВА МРЕЖА

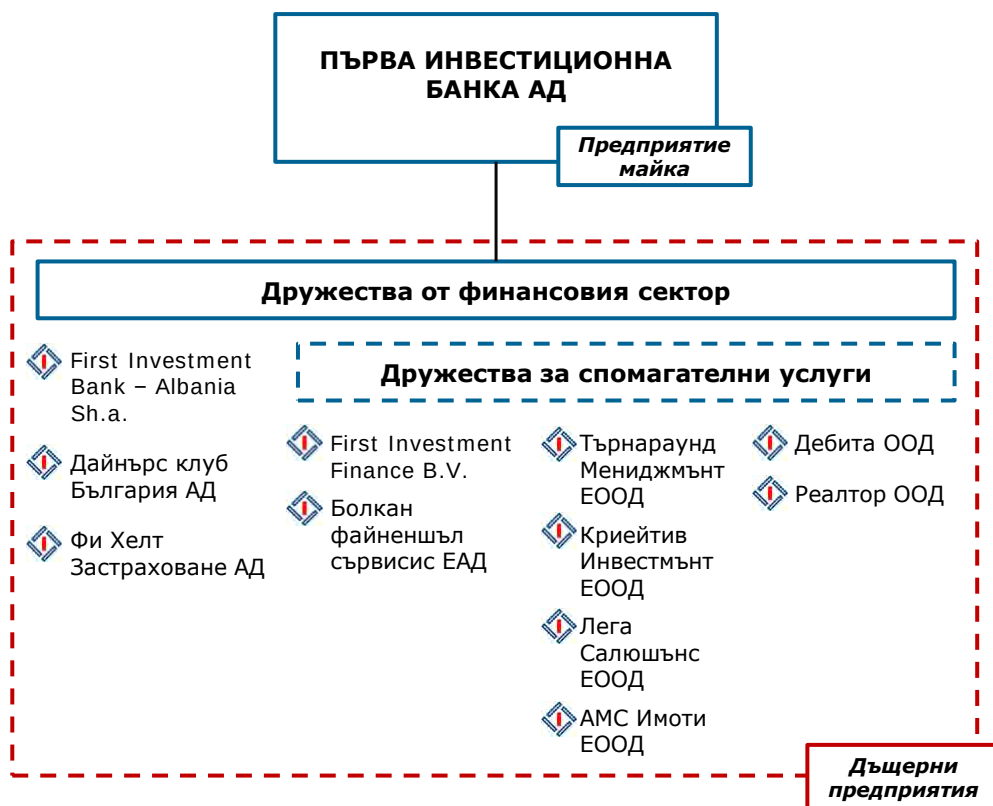
Към 31 декември 2018 г. Групата на Първа инвестиционна банка има общо 168 клона и офиса: 154 клона и офиса, в т.ч. централа, покриващи територията на България и един чуждестранен клон в Кипър, както и централа и 12 клона на дъщерната банка First Investment Bank – Albania Sh.a. в Албания.

За повече информация относно клоновата мрежа виж раздел [„Канали за дистрибуция“](#), както и раздел [„Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“](#).

---

⁸ Пазарните дялове са определени въз основа на неконсолидирани данни от БНБ.

ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Първа инвестиционна банка АД има единадесет дъщерни дружества към 31 декември 2018 г.: First Investment Bank - Albania Sh.a. (100%), Дайнърс клуб България АД (94,79%), Фи Хелт Застраховане АД (59,10%), First Investment Finance B.V. (100%), Дебита ООД (70%), Реалтор ООД (51%), Болкан файненшъл сървисис ЕАД (100%), Крийтив Инвестмънт ЕООД (100%), Търнараунд Мениджмънт ЕООД (100%), Лега Салюшънс ЕООД (100%) и АМС Имоти ЕАД (100%).

Към 31.12.2018 г. дружествата включени в консолидираните финансови отчети на Групата на Първа инвестиционна банка са: First Investment Bank - Albania Sh.a., Дайнърс клуб България АД, Фи Хелт Застраховане АД и First Investment Finance B.V. Останалите дъщерни дружества не са включени в консолидираните финансови отчети поради това, че са несъществени за финансовото състояние, финансовите резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на 31.12.2018 г. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

За повече информация относно дъщерните дружества виж раздел „[Преглед на бизнеса на дъщерните дружества](#)“, както и бележка 36 „Дъщерни предприятия“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

НАГРАДИ 2018 г.

- ❖ Първа инвестиционна банка е отличена като „Любима марка“ на българите в категория „Банки“ на потребителската класация My Love Marks. Банката е класирана в призовата тройка в още две категории „Любим работодател“ и „Иновативни марки“.
- ❖ Fibank спечели второ място в категорията „Иновации“ на международния конкурс „Efma-Accenture DMI Awards 2018“, за предлаганите микрокарти към дебитните карти за деца и юноши, както и за програмата за ранно финансово образование.
- ❖ Зам. председателят на Надзорния съвет на Fibank г-жа Мая Георгиева получи награда в конкурса „Банкер на годината 2018“, организиран от вестник „Банкерът“, за цялостен принос в развитието на банковата система и за разумното управление на предизвикателствата на пазарния риск.
- ❖ Главният финансов директор (CFO) на Банката г-н Живко Тодоров е отличен в престижния конкурс „CFO of the Year 2018“, организиран от EY Bulgaria, като взе първа награда в категория „Стратегия за развитие на финансовата функция“.
- ❖ Първа инвестиционна банка спечели голямата награда за иновации в конкурса „Продукт на годината 2018“ за своите дебитни карти за деца и юноши.
- ❖ Първа инвестиционна банка спечели награда за „Иновации и непрекъснато повишаване качеството на предлаганите продукти и услуги“ в конкурса „Компания на годината“, организиран от сп. Business Lady.
- ❖ Бизнес програмата Smart Lady на Fibank спечели престижно отличие в конкурса European Excellence Awards 2018, който отличава най-добрите проекти в сферата на връзките с обществеността и маркетинговите комуникации в Европа.
- ❖ Fibank е отличена със специална награда за „Социална активност за обучение и ползване на финансови продукти от страна на подрастващите“ и сертификат за доверен партньор на Forbes на годишния конкурс Forbes Business Awards.
- ❖ Първа инвестиционна банка е наградена като „Социално-отговорна кампания на годината“ в годишните награди „b2b Media Awards 2018“ за традиционния си благотворителен календар.
- ❖ Банката е обявена за „Благодетел за иновативно образование 2018 г.“ на седмата конференция „DigitalKidZ“.

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА: ДАТИ И ФАКТИ

1993 г.	- Първа инвестиционна банка АД е учредена на 8 октомври 1993 г. в София. - Fibank получава пълен банков лиценз за осъществяване на операции в България и в чужбина.
1994-95 г.	Банката се развива и се специализира в обслужването на корпоративни клиенти.
1996 г.	- Първа инвестиционна банка първа в България предлага възможността за банкиране от дома и офиса. - Fibank е първата банка, получила 5-годишен кредит от Европейската банка за възстановяване и развитие – за финансиране на МСП в България.
1997 г.	- Банката започва да издава дебитни карти Cirrus/Maestro, кредитни карти Eurocard/Mastercard и карти American Express. Първа инвестиционна банка е първата българска банка, предложила дебитни карти с международен достъп. - Thompson Bankwatch определя първия кредитен рейтинг на Fibank. - Банката открива първия си клон в чужбина – в Кипър.
1998 г.	Първа инвестиционна банка получава първия си синдикиран кредит от чуждестранни банки. Банката договаря финансирането за внос на инвестиционни стоки от редица европейски държави, гарантирани от агенции за експортно застраховане.
1999 г.	- Банката сключва синдикиран заем, организиран от ЕБВР, на обща стойност 12,5 млн. евро. - Fibank получава средносрочен заем от 6,6 млн. евро от германска държавна организация за финансиране на български дружества. - Банката учредява чуждестранен клон в Тирана, Албания, който предлага банкови услуги на албански дружества и физически лица.
2000 г.	Първа инвестиционна банка започва развитие на бизнеса в областта на банкирането на дребно. Депозитите от физически лица нарастват 2,3 пъти.
2001 г.	- Fibank стартира първия Виртуален банков клон в България, даващ възможност за работа през Интернет. - Банката е отличена с наградата „Банка на годината“ на вестник „Пари“. - Мая Георгиева (изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“.
2002 г.	Fibank е определена за „Банка на клиента“ в класацията на вестник „Пари“.
2003 г.	- Продуктите и услугите за физически лица застават във фокуса на политиката на Банката. През годината кредитите на физически лица нарастват над 5 пъти. - Fibank за втори път печели наградата „Банка на клиента“ в годишната класация на вестник „Пари“.
2004 г.	- Банката разширява своята инфраструктура – клоновата мрежа се увеличава с 27 нови клона и офиса, мрежата от АТМ терминали нараства над 2 пъти. - Първа инвестиционна банка е отличена с наградата „Финансов продукт на годината“ за продукта Ипотечен овърдрафт.
2005 г.	- Fibank придобива 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. - Банката емитира €200 млн. облигации на Люксембургската фондова борса. Fibank е и първата българска банка, емитирала безсрочни подчинени облигации. - Матео Матеев (зам. главен изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“.

2006 г.	- Fibank за трети път печели наградата „Банка на клиента“ в годишната класация на вестник „Пари“. - Първа инвестиционна банка получава €185 млн. синдикиран заем, организиран от Bayerische Landesbank, с участието на 33 международни банки. - Акционерният капитал на Банката е увеличен от 20 млн. лв. на 100 млн. лв. чрез трансформиране на неразпределени печалби в нови акции.
2007 г.	- Първа инвестиционна банка осъществява най-голямото банково първично публично предлагане на ценни книжа в България и придобива статут на публично дружество. - Стартира „FIBank Mobile“ – първият банков мобилен портал, създаден от Банката с полезна финансова информация за клиентите. - Fibank е една от първите банки в България, внедрила новата чип технология при издаването на дебитни и кредитни карти. - First Investment Bank – Albania Sh.a. получава пълен лиценз за извършване на банкова дейност в Албания.
2008 г.	- Първа инвестиционна банка внедрява нова централизирана и интегрирана банкова информационна система FlexCube. - Първа инвестиционна банка получава синдикиран заем в размер на 65 млн. евро от 11 водещи международни банки. - Fibank става първата банка в България със собствен корпоративен блог. - Банката е отличена с престижната награда OSCARDS на Publi-News в регион Европа за иновативност в областта на картовия бизнес.
2009 г.	- Fibank става първата и единствена банка в България, която започва да предлага продажба и обратно изкупуване на инвестиционни диаманти. - Първа инвестиционна банка предлага нова интернет услуга „Моята Fibank“, за електронни извлечения по банкови сметки и кредитни карти.
2010 г.	- Fibank посреща своя едномилионен клиент. - Първа инвестиционна банка подписва споразумение с IFC за сътрудничество в областта на търговското финансиране. - Fibank е първата банка в страната, която предлага безконтактни плащания по технологията PayPass. - Fibank придобива мажоритарен дял в ЗОК Фи Хелт АД.
2011 г.	- Първа инвестиционна банка е обявена за „Най-добра банка в България“ за 2011г. от финансовото списание Euromoney. - Избрани са нови изпълнителни директори на Банката – Димитър Костов, Васил Христов и Светослав Молдовански. - Мая Георгиева (изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината 2011“ на вестник „Банкеръ“ за постигната пазарна устойчивост и спечелено доверие на клиентите.
2012 г.	- Fibank е наградена за „Банка на годината“ от Асоциация „Банка на годината“ за най-добро комплексно представяне. - Банката подписва споразумение с Европейския инвестиционен фонд за финансиране на МСП по инициативата JEREMIE. - Васил Христов (изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“.

2013 г.	- Първа инвестиционна банка АД подписва споразумение с унгарската МКБ Банк Зрт. за придобиване на 100% от акциите на МКБ Юнионбанк ЕАД. - Fibank финализира издаването на хибриден дълг (две емисии облигации) на обща стойност 100 млн. евро, включен в капитала от първи ред. - На клиентите е осигурена възможност за онлайн продажба на продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. - Мая Ойфалов е избрана за изпълнителен директор на Банката.
2014 г.	- Реализирано е вливането на Юнионбанк ЕАД към Първа инвестиционна банка АД, в т.ч. цялостно интегриране на операционните системи, процедури, инфраструктура, човешки ресурси, продукти и услуги. - ПИБ АД успешно преодолява натиска върху банковата система благодарение на поддържаната висока ликвидност, висок професионализъм, както и получената ликвидна подкрепа съгласно решение С(2014) 4554 на ЕК от 29.06.2014 г. - Fibank е наградена за най-добра банка в сферата на банкирането на дребно от международния портал Global Banking & Finance Review.
2015 г.	- Fibank реализира съвместен проект с IFC за надграждане на системите за управление на риска и корпоративното управление в съответствие с принципите на Базелския комитет и признати международни стандарти. - Избран е нов независим член на Надзорния съвет на Банката – г-н Юрки Коскело, с богат професионален опит и дългогодишен стаж в IFC. - Введена е нова организационна структура на Банката, с която се доразвиват контролните функции и се въвеждат нови позиции, в т.ч. CEO, CRO, CCO. - Създаден е Клуб на инвеститорите с цел отворена линия за комуникация с инвеститорите и засилване диалога с миноритарните акционери. - Първа инвестиционна банка е отличена като най-силна марка сред финансовите институции в България от международната организация Superbrands.
2016 г.	- Стартирана е иновативна платформа за електронни плащания през мобилни устройства с безконтактна функция (NFC) и използването на дигитални банкови карти. - Банката издължи изцяло ликвидната подкрепа във връзка с решение С(2014) 8959 на ЕК от 25.11.2014 г. - Fibank премина успешно прегледа за качеството на активите и стрес теста на банковата система проведен в страната. - Разработени са нови безконтактни дебитни карти за деца и юноши.
2017 г.	- Fibank създава интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“ чрез използване на единен канал за обслужване на клиенти (Omnichannel). - Извършени са промени в Управителния съвет съобразени с ключовите цели за бъдещ растеж и стратегическо развитие на Банката. - Първа инвестиционна банка се включи като директен участник в пан-европейската система за плащания в евро STEP2 SCT (SEPA Credit Transfer). - Fibank обнови основната си банкова информационна система, като мигрира към версия Oracle Flexcube 12. - Първа инвестиционна банка разви онлайн услугите, свързани с потребителски кредити на интернет адреса на Банката www.credit.fibank.bg.

АКЦЕНТИ ЗА 2018 г.

ЯНУАРИ

- ❖ Първа инвестиционна банка и НГФ сключиха ново споразумение за финансиране по гаранционна схема „COSME 2017“, която цели да улесни достъпа на МСП до финансиране, както и да подпомогне прилагането на продуктивни инвестиции в рамките на Европейския съюз.
- ❖ Разработено е мобилно приложение за връзки с инвеститорите, осигуряващо бърз достъп до финансова информация и други данни и новини, касаещи инвеститорите.
- ❖ От 1 януари 2018 г. Банката прилага новия международен стандарт за финансово отчитане – МСФО 9, вкл. чрез въвеждане на преработен модел за обезценка, базиран на очакваните кредитни загуби, както и промени в класификацията и оценката на финансовите активи.

ФЕВРУАРИ

- ❖ Г-н Чавдар Златев е избран за Главен директор Корпоративно банкиране (ССВО), член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка АД.
- ❖ Банката разработва подобрени оферти за ипотечни кредити при конкурентни лихвени нива и фокус към кръстосаните продажби.
- ❖ Fibank подписа договор с БНБ за разпространение на български възпоменателни монети и комплекти с монети, емитирани от централната банка.

МАРТ

- ❖ Стартира нова програма Smart Lady в подкрепа на жените предприемачи, таргетираща основно микро, малки и средни предприятия, управлявани от жени, както и бизнеси, произвеждащи продукти и услуги, предназначени за жени.
- ❖ Започва предлагането на услуга за внасяне на пари в брой (Cash-in) по карта, издадена от Fibank чрез ATM устройство на Банката.

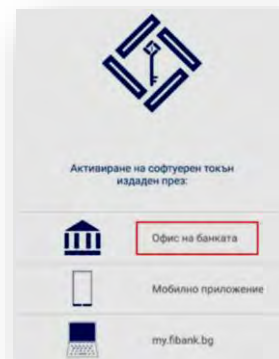
АПРИЛ

- ❖ Стартира предлагането на нов електронен депозит „Моят депозит“, който се открива и управлява изцяло онлайн през системата за електронно банкиране „Моята Fibank“.
- ❖ Разработен е нов детски спестовен влог като допълнителен продукт към програма Smart Lady.
- ❖ Fibank разви онлайн услугите за потребителски кредити.

МАЙ

- ❖ Стартира предлагането на софтуерен токън „Fibank Token“, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране на Банката, включващ двуфакторно удостоверяване и използване на технология за сканиране на QR кодове.
- ❖ Разработени са промоционални кредитни и спестовни продукти по повод годишнината от създаването на Банката – „25 години Fibank“.
- ❖ Банката реализира проект по въвеждане на регулаторните изисквания, произтичащи от Общия регламент относно защитата на данните (GDPR).

ЮНИ

- ❖ Първа инвестиционна банка установи партньорство с Erste Asset Management за предлагането на нови за българския пазар договорни фондове, управлявани от австрийското дружество.
- ❖ Започва предлагането на специализиран потребителски кредит „Рестарт“ за рефинансиране и обединение на задължения.
- ❖ Проведено е Общо събрание на акционерите, на което са взети решения за капитализиране на печалбата, за избор на регистрирани одитори, както и за промени в състава на Одитния комитет и ръководството на вътрешния одит.
- ❖ Реализиране на проект за въвеждане на новите регулаторни изисквания, произтичащи от европейската правна рамка в областта на финансовите пазари – „пакет MiFID2/MiFIR“.
- ❖ Рейтингите на Банката са потвърдени от Fitch Ratings. Присъден е нов дългосрочен рейтинг (Ba2) за риск от контрагента (Counterparty Risk Rating) от Moody's Investors Service.

ЮЛИ

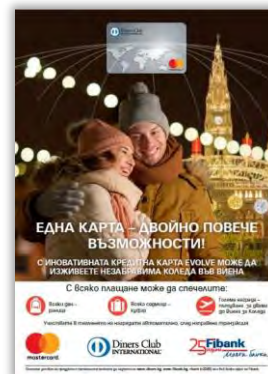
- ❖ Удължен е срока по две гаранционни споразумения с НГФ, осигуряващи финансиране на МСП, вкл. земеделски производители и дружества, одобрени за подпомагане по Програмата за развитие на селските райони.
- ❖ Г-жа Ралица Боева заема длъжността на Главен директор Информационни технологии и операции в Банката.
- ❖ Оптимизирани са параметрите по предлаганите от Банката банкови пакети за физически лица и бизнес клиенти.

АВГУСТ

- ❖ Първа инвестиционна банка и Българска банка за развитие подписаха договор за предоставяне на средства за насърчаване на микро, малки и средни предприятия по съвместна програма с KfW.
- ❖ Усъвършенстван е процеса по управление на промени в Банката, с цел по-ефективно прилагане и изпълнение на ИТ стратегията за развитие, както и засилен мониторинг при управлението и развитието на проекти.
- ❖ Лицензът за застрахователна дейност на Фи Хелт Застраховане АД е разширен с нов клас застраховка за разни финансови загуби.

СЕПТЕМВРИ

- ❖ Разработена е иновативна кредитна карта от ново поколение "Evolve", обединяваща три бранда (Fibank, Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент.
- ❖ Първа инвестиционна банка откри кореспондентска сметка в китайски юани в Industrial & Commercial Bank of China Limited, с цел улесняване на разплащанията и подкрепа на българския бизнес в сделките за търговско и структурирано финансиране.
- ❖ Стартира кампания за презентирание на факторинг услугите, предлагани от Банката пред съществуващи и потенциални бизнес клиенти.
- ❖ Реализиране на първи етап от проект за въвеждане на изискванията на Закона за платежните услуги и платежните системи и другите приложими регулации, чрез които се транспонира Директива (ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD2).

ОКТОМВРИ

- ❖ Първа инвестиционна банка чества 25 години от създаването си, като най-голямата банка с български капитал в страната и институция, със собствен облик и запазена марка за високо качество на обслужване.
- ❖ Усъвършенства се процеса по управление на рисковете и валидиране на вътрешните модели.
- ❖ Нова сребърна монета, посветена на Годината на прасето, ексклузивно предлагана в офисите на Fibank.

НОЕМВРИ

- ❖ Проведена е регулярна среща с миноритарните акционери, като част от инициативите за допълнителна ангажираност и поддържане на отворена линия за комуникация с акционери и инвеститори.
- ❖ „Свободен депозит+“ – нов спестовен продукт за фирми, включващ 1-месечен срочен депозит в лева и евро, обвързан с разплащателна сметка, по която се изплаща начислената лихва.
- ❖ Започва разпространението на нови златни монети за новородени, създадени по проект на Fibank с партньорството на Новозеландския монетен двор.

ДЕКЕМВРИ

- ❖ Първа инвестиционна банка подписа споразумение с Българска банка за развитие за финансиране на микро, малки и средни предприятия, с подкрепата на Европейския фонд за стратегически инвестиции (програма COSME+).
- ❖ Подготвя се стартирането на иновативна услуга – дигитална версия на кредитна/дебитна платежна карта.
- ❖ Удължено е рамковото споразумение с Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки, извършени от тайвански доставчици, към клиенти на Банката.
- ❖ First Investment Bank – Albania Sh.a. разширява клоновата си мрежа в Албания.

ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД

КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

	2018	2017	2016	2015	2014
Финансови показатели (хил. лв.)					
Нетен лихвен доход	267 088	260 926	319 179	263 546	291 911
Нетен доход от такси и комисиони	97 111	102 146	92 163	84 217	87 425
Нетни приходи от търговски операции	10 809	15 326	13 937	11 017	11 997
Общо приходи от банкови операции	391 329	406 589	471 570	421 582	406 647
Административни разходи	(212 066)	(204 698)	(192 307)	(180 827)	(190 981)
Обезценка	(83 378)	(78 850)	(156 120)	(329 137)	(299 621)
Печалба на Групата след данъци	171 546	92 245	98 811	17 851	30 764
Доход на акция (в лв.)	1,56	0,84	0,90	0,16	0,28
Балансови показатели (хил. лв.)					
Активи	9 586 681	8 921 198	9 089 855	8 885 364	8 827 882
Вземания от клиенти	5 716 062	5 162 907	5 044 850	5 221 360	5 810 328
Вземания от банки и фин. институции	125 483	54 402	51 863	109 455	112 078
Задължения към други клиенти	8 342 691	7 583 819	7 911 911	7 203 969	6 699 677
Други привлечени средства	121 120	127 493	70 367	135 726	177 544
Общо капитал на Групата	846 272	947 350	856 836	749 846	726 897
Основни съотношения (%)					
Обща капиталова адекватност	16,15	15,89	15,13	14,72	14,89
Съотношение на капитала от първи ред	16,15	15,87	15,10	14,23	13,64
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	13,30	12,87	12,01	11,28	10,80
Съотношение на ливъридж	11,08	11,28	10,11	10,11	10,28
Ликвидни активи/депозити от клиенти	26,50	25,91	29,12	28,32	31,64
Съотношение за ликвидно покритие (LCR)	269,21	334,85	327,37	325,61	399,44
Съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR)	135,45	136,43	137,61	132,25	118,46
Нетни кредити/депозити	68,52	68,08	63,76	72,48	86,73
Възвръщаемост на капитала (след данъци)	19,24	10,24	12,17	2,43	4,33
Възвръщаемост на активите (след данъци)	1,87	1,03	1,12	0,20	0,35
Цена на риска (Cost of risk)	1,29	1,37	2,66	5,53	4,73
Нетен лихвен доход/ приходи от банкови операции	68,25	64,17	67,68	62,51	71,78
Административни разходи/ общо приходи	46,46	53,01	41,94	34,10	36,29
Ресурси (брой)					
Клонове и офиси	168	166	168	173	179
Персонал	2 868	3 221	3 322	3 234	3 291

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

Първа инвестиционна банка има присъдени рейтинги от международните агенции за кредитен рейтинг Fitch Ratings и Moody's Investors Service.

Fitch Ratings	2018	Промяна	2017
Дългосрочен рейтинг	B	=	B
Краткосрочен рейтинг	B	=	B
Рейтинг за жизнеспособност	b	=	b
Рейтинг за подкрепа	5	=	5
Ниво на рейтинга за подкрепа	NF	=	NF
Перспектива	Стабилна	=	Стабилна

През юни 2018 г. Fitch Ratings потвърди изцяло кредитните рейтинги на Първа инвестиционна банка, както следва: дългосрочен рейтинг „B“, краткосрочен рейтинг „B“, рейтинг за жизнеспособност „b“, рейтинг за подкрепа „5“ и ниво на рейтинга за подкрепа „NF (No Floor)“. Перспективата по всички рейтинги е „стабилна“.

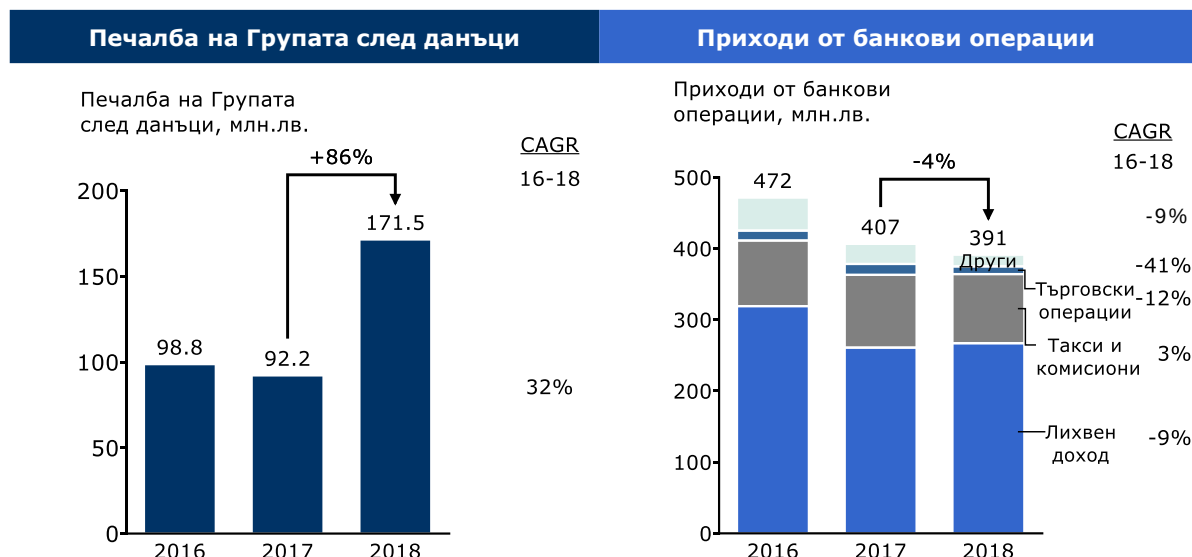
Moody's Investors Service	2018	Промяна	2017
Дългосрочен рейтинг	B1	=	B1
Краткосрочен рейтинг	NP	=	NP
Базова оценка на кредитоспособността	b2	=	b2
Дългосрочен рейтинг за риск от контрагента	Ba2	N/A	N/A
Краткосрочен рейтинг за риск от контрагента	NP	N/A	N/A
Перспектива	Стабилна	=	Стабилна

През юни 2018 г. Moody's Investor Service присъди нови рейтинги за риск от контрагента на Първа инвестиционна банка, съобразно актуализираната методология на рейтинговата агенция – дългосрочен „Ba2“/ краткосрочен „NP (Not Prime)“. Останалите кредитни рейтинги на Първа инвестиционна банка остават без промяна, както следва: дългосрочен рейтинг „B1“, краткосрочен рейтинг „NP (Not Prime)“, базова оценка на кредитоспособността „b2“. Перспективата по всички рейтинги е „стабилна“.

ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

През 2018 г. Групата на Първа инвестиционна банка отчита повишени финансови резултати и устойчиво развитие, като печалбата след данъци нараства до 171 546 хил. лв. спрямо 92 245 хил. лв. година по-рано. За увеличението влияние оказват основно по-високите други приходи от дейността, в т.ч. от продажба на активи, резултат от целенасочените действия на Банката за намаляване на нелихвоносните активи и по-нататъшно оптимизиране на балансовите позиции. Отчетените приходи от продажба на активи за годината възлизат на 81 098 хил. лв. (2017: 10 642 хил. лв.), като включват реализираната в края на годината сделка по отдаване на финансов лизинг на значителна част от терена на бившия МК „Кремиковци“ на международен инвеститор – дъщерно дружество на Soravia Real Estate Developers GmbH, част от австрийската икономическа група Soravia. Възвръщаемостта на капитала (след данъци) е 19,24% (2017: 10,24%), възвръщаемостта на активите (след данъци) – 1,87% (2017: 1,03%), а доходът на акция – 1,56 лв. (2017: 0,84 лв.).

Fibank подобрява пазарната си позиция, като се нарежда на пето място по нетна печалба сред банките в страната на неконсолидирана основа (2017: шесто). Пазарният дял на Банката се увеличава до 9,33% (2017: 7,28%).

През годината Първа инвестиционна банка осъществява дейността си в съответствие с целите за развитие и съобразно външната среда и потребностите от финансиране. Общите приходи от банкови операции възлизат на 391 329 хил. лв. (2017: 406 589 хил. лв.), като отчетеното намаление при нетния доход от такси и комисиони и другите оперативни приходи е отчасти компенсирано от ръст при нетния лихвен доход, генериран в среда на продължаващи ниски лихвени равнища.

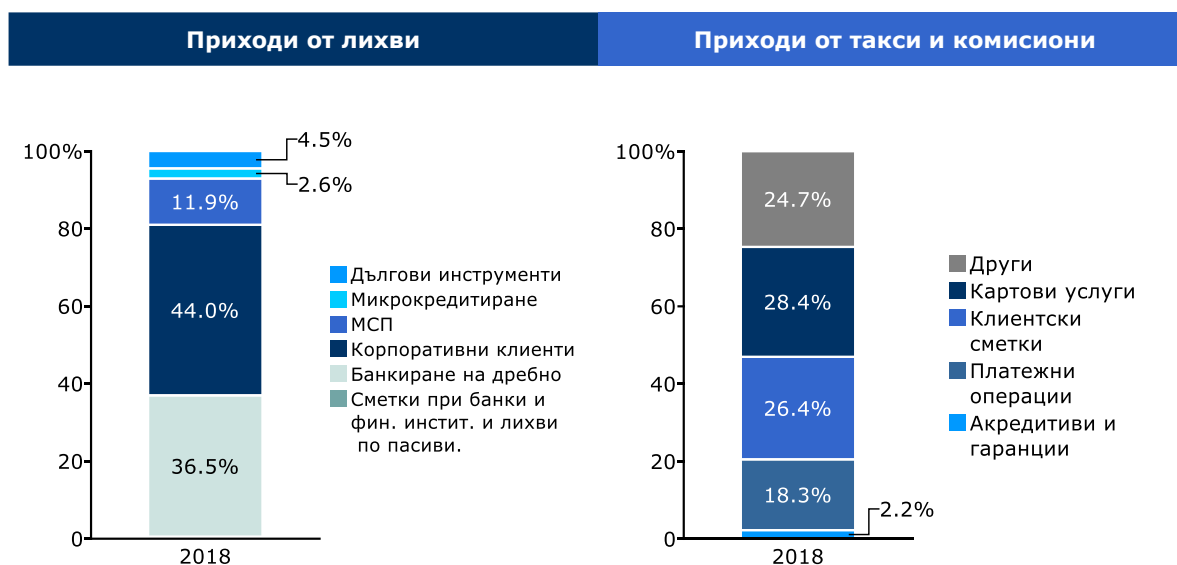
За 2018 г. нетният лихвен доход е в размер на 267 088 хил. лв. или с 2,4% повече спрямо предходната година (2017: 260 926 хил. лв.), като остава основния източник на доход за Групата, съставляващ 68,3% от общите оперативни приходи (2017: 64,2%). Операциите на Fibank в чужбина формират 5,9% от нетния лихвен доход на Групата (2017: 4,9%), като отразяват развитието на дейността на дъщерната банка в Албания. За повече информация относно First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).

За отчетния период приходите от лихви се понижават до 331 046 хил. лв. (2017: 356 173 хил. лв.), като отразяват конкурентните условия, предлагани от Банката, както и пазарната тенденция за

намаление при лихвените проценти. Спад е отчетен при всички основни бизнес линии⁹, в т.ч. от корпоративни клиенти (2018: 145 650 хил. лв.; 2017: 169 280 хил. лв.), както и в ритейл сегмента, вкл. банкирането на дребно (2018: 120 721 хил. лв.; 2017: 126 072 хил. лв.) и микрокредитирането (2018: 8673 хил. лв.; 2017: 9213 хил. лв.). Ръст в лихвените приходи е отчетен при малките и средни предприятия (2018: 39 517 хил. лв.; 2017: 36 965 хил. лв.), както и тези, свързани с дългови инструменти (2018: 14 806 хил. лв.; 2017: 13 752 хил. лв.), които отразяват динамиката на доходността и условията на пазарите на дългови ценни книжа.

Тенденцията от последните години при разходите за лихви се запазва, като те се понижават до 63 958 хил. лв. (2017: 95 247 хил. лв.), в резултат основно на намаление при разходите за депозити от клиенти, които достигат 37 775 хил. лв. спрямо 69 142 хил. лв. година по-рано и формират 59,1% от общите разходи за лихви. През годината Първа инвестиционна банка поддържа лихвените проценти по депозитни продукти в съответствие с пазарните условия и конкурентна среда, както и съобразно нивата на ликвидност. Нетният лихвен марж на Групата възлиза на 4,03% за периода.

Нетният доход от такси и комисиони за 2018 г. възлиза на 97 111 хил. лв. спрямо 102 146 хил. лв. за предходната година, като формира 24,8% от общите приходи от банкови операции на Групата (2017: 25,1%), осигурявайки солиден принос към оперативната печалба. Операциите на Fibank в чужбина формират 5,5% от нетния доход от такси и комисиони (2017: 3,7%). Нарастване е отчетено при всички основни услуги, в т.ч. картови услуги (2018: 34 033 хил. лв.; 2017: 31 375 хил. лв.), платежни операции (2018: 21 912 хил. лв.; 2017: 20 862 хил. лв.) и клиентски сметки (2018: 31 730 хил. лв.; 2017: 30 863 хил. лв.). Понижение е регистрирано при акредитивите и гаранциите (2018: 2705 хил. лв.; 2017: 2911 хил. лв.), както и при другите услуги (2018: 29 612 хил. лв.; 2017: 34 776 хил. лв.), в т.ч. тези, свързани с кредитната дейност.

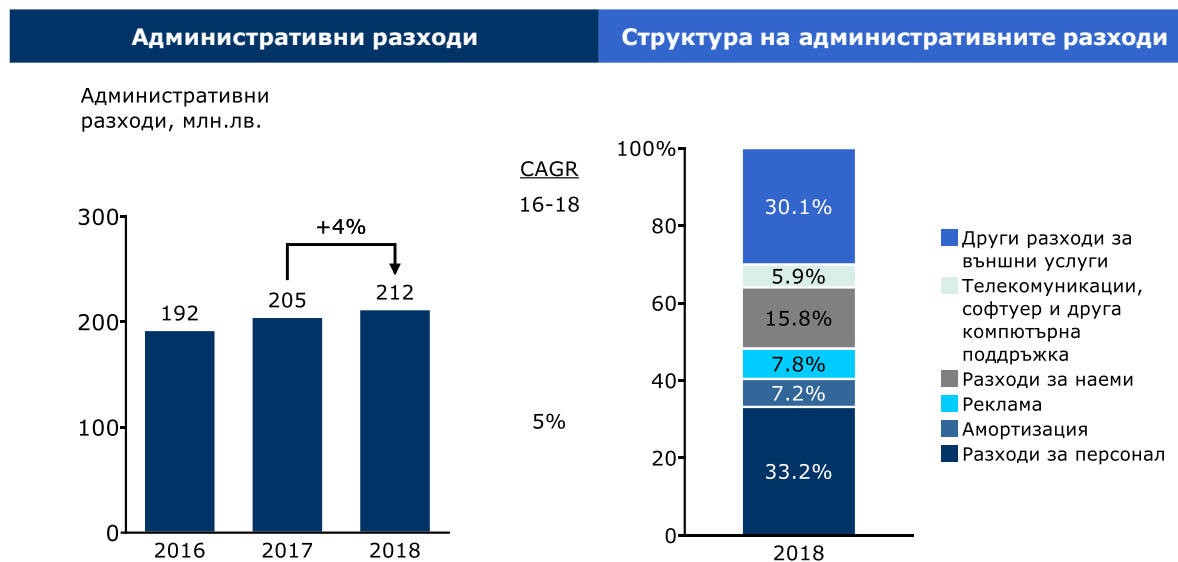
За 2018 г. нетните приходи от търговски операции са 10 809 хил. лв. (2017: 15 326 хил. лв.). Намалението отразява основно по-ниските приходи от операции с чуждестранна валута, които са в размер на 11 068 хил. лв., спрямо 14 843 хил. лв. година по-рано. Нетни разходи са отчетени при операциите с дългови и капиталови инструменти, които сумарно възлизат на 259 хил. лв. за периода, при нетен приход от 483 хил. лв. за предходната година. Относителният дял на нетните приходи от търговски операции остава незначителен – 2,8% от общите приходи от банкови операции на Групата (2017: 3,8%).

⁹ Бизнес линии на база вътрешни критерии за сегментиране на клиентите

Другите нетни оперативни приходи са в размер на 16 321 хил. лв., спрямо 28 191 хил. лв. година по-рано, в резултат основно от по-ниските приходи от дългови инструменти, които са 3103 хил. лв. (2017: 12 384 хил. лв.). Спад е отчетен и при оперативните приходи от наеми (2018: 8862 хил. лв.; 2017: 11 283 хил. лв.), както и от управлението на кредити, придобити чрез бизнес комбинация (2018: 2038 хил. лв.; 2017: 4458 хил. лв.).

За годината административните разходи са 212 066 хил. лв. при 204 698 хил. лв. година по-рано, повлияни основно от по-високите разходи за персонал (2018: 70 315 хил. лв.; 2017: 64 968 хил. лв.), както и за външни услуги (2018: 63 784 хил. лв.; 2017: 59 838 хил. лв.). Разходите за наеми (2018: 33 602 хил. лв.; 2017: 33 475 хил. лв.) и за телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка (2018: 12 400 хил. лв.; 2017: 11 832 хил. лв.) остават на нива близки спрямо предходната година, докато понижение е отчетено при разходите за реклама (2018: 16 623 хил. лв.; 2017: 18 379 хил. лв.) и при тези за амортизация, които спадат до 15 342 хил. лв. спрямо 16 206 хил. лв. година по-рано. За периода съотношението административни разходи/ общо приходи възлиза на 46,46% на консолидирана основа (2017: 53,01%).

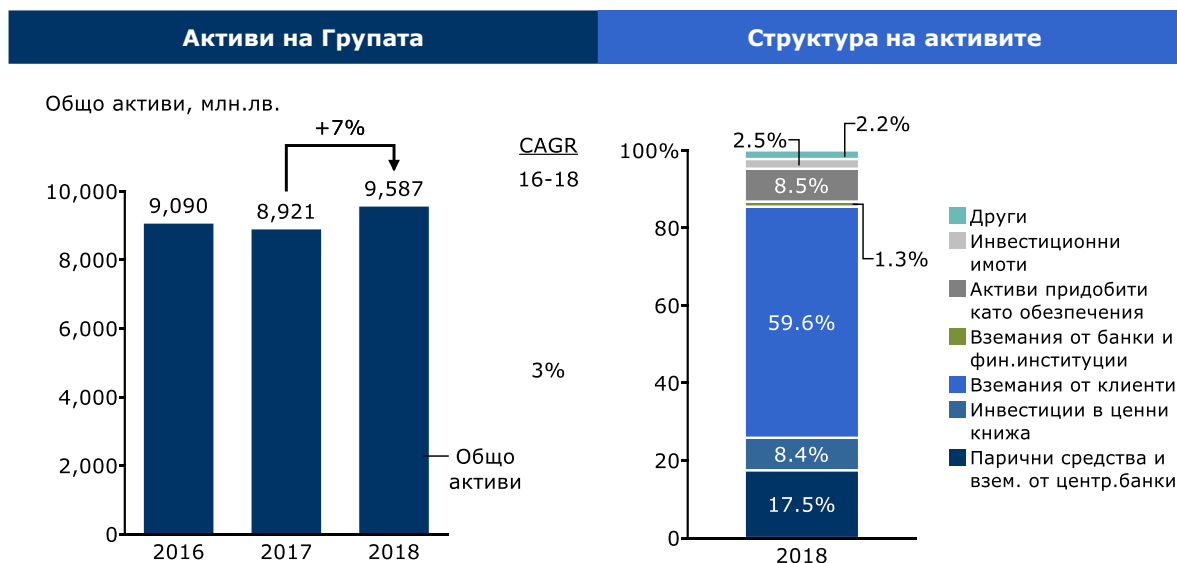
През годината е начислена допълнителна обезценка по кредитни експозиции, задбалансови ангажменти и други инвестиции в размер на 164 246 хил. лв., а реинтегрирана такава в размер на 80 868 хил. лв. В резултат на това нетните разходи за обезценка за 2018 г. възлизат на 83 378 хил. лв. (2017: 78 850 хил. лв.). От 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка прилага новите изискванията на МСФО 9, с които се въвежда модела на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансовите активи. *За повече виж раздел „Управление на риска“.*

За отчетния период Групата на Първа инвестиционна банка отчита други нетни приходи в размер на 65 127 хил. лв., които включват основно приходи от продажба на активи (2018: 81 098 хил. лв.) и от преоценка на инвестиционни имоти (2018: 13 669 хил. лв.), както и разходи за вноските, които текущо се правят към фондовете за гарантиране на влоговете в банките, за реструктуриране и за компенсирание на инвеститорите (2018: 33 283 хил. лв.).

За повече информация виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

БАЛАНС

През 2018 г. общият размер на активите на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 7,5% до 9 586 681 хил. лв., спрямо 8 921 198 хил. лв. година по-рано. Динамиката отразява развитието на кредитните услуги, с акцент в областта на банкирането на дребно и малките и средни предприятия съобразно плановите на Банката, редуциране на придобитите активи и повишаването на привлечения ресурс. Fibank запазва водещите си позиции сред банките в страната, като се нарежда на четвърто място по активи (2017: трето), с пазарен дял от 8,82% на неконсолидирана основа (2017: 8,84%).

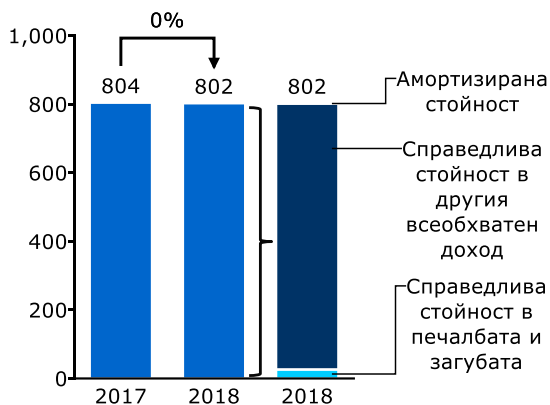
В структурата на активите на Групата вземанията от клиенти увеличават дела си, като остават структуроопределящи с 59,6% от общите активи (2017: 57,9%), следвани от паричните средства и вземания от централни банки – 17,5% (2017: 16,6%) и инвестициите в ценни книжа – 8,4% (2017: 9,0%). Активите, придобити като обезпечение понижават своя дял до 8,5% (2017: 11,0%), а инвестиционните имоти възлизат на 2,5% от активите (2017: 2,4%). Съотношението нетни кредити/депозити възлиза на 68,5% спрямо 68,1% за предходната година в съответствие с консервативната политика за управление на рисковете.

Паричните средства и вземания от централни банки са 1 674 754 хил. лв. или с 13,3% повече спрямо края на 2017 г. – 1 478 594 хил. лв. Отчетено е увеличение при вземанията от централни банки, които достигат 1 063 080 хил. лв. в края на периода (2017: 898 134 хил. лв.) и включват основно задължителните минимални резерви, които Групата поддържа в зависимост от динамиката на привлечения ресурс. Първа инвестиционна банка управлява паричната наличност съобразно клиентските потребности и поддържане на оптимална доходност. Към края на 2018 г. паричните средства на каса са 179 608 хил. лв. спрямо 192 935 хил. лв. година по-рано. Разплащателните сметки в чуждестранни банки възлизат на 432 066 хил. лв. (2017: 387 492 хил. лв.), като се управляват съобразно паричните потоци.

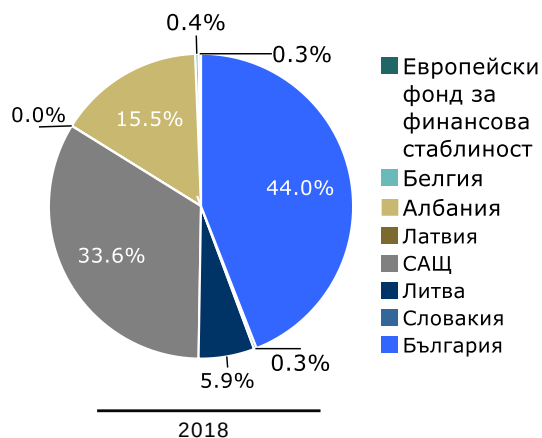
Вземанията от банки и финансови институции се увеличават през годината, като достигат 125 483 хил. лв. в края на периода (2017: 54 402 хил. лв.). Ръст е отчетен основно при вземанията от чуждестранни банки и фин. институции (2018: 96 571 хил. лв.; 2017: 42 722 хил. лв.), както и в по-малка степен при тези от местни банки и институции (2018: 28 912 хил. лв.; 2017: 11 680 хил. лв.).

Портфейл от финансови инструменти

Портфейл от финансови инструменти, млн.лв.

Портфейл от държавен дълг по страни

Портфейлът от инвестиции в ценни книжа е 802 321 хил. лв. към 31 декември 2018 г. (2017: 803 999 хил. лв.), като динамиката отразява основно нарастване при инвестициите от чуждестранни правителства, в т.ч. при съкровищните облигации (2018: 148 645 хил. лв.; 2017: 75 165 хил. лв.), за сметка на облигациите, издадени от българското правителство, които намаляват до 324 256 хил. лв. (2017: 383 800 хил. лв.) и от чуждестранни банки – до 26 480 хил. лв. (2017: 63 730 хил. лв.). Считано от 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка прилага новите изисквания относно бизнес моделите и критериите за класифициране и оценка на финансовите активи в портфейлите на Банката в съответствие с МСФО 9. Във връзка с това 775 529 хил. лв. от портфейла с ценни книжа са отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (2017: 742 306 хил. лв.), 26 044 хил. лв. – по справедлива стойност в печалбата или загубата (2017: 7979 хил. лв.), а 748 хил. лв. – по амортизирана стойност (2017: 53 714 хил. лв.). Политиката на Банката е за поддържане на лимитиран търговски портфейл, който включва основно държавни ценни книжа, както и портфейл от капиталови инструменти.

Към 31 декември 2018 г. операциите на Fibank в чужбина формират 4,0% от активите и 6,3% от пасивите на Групата, в съответствие с развитието на дейността на дъщерната банка в Албания и приоритетно фокусиране към сегмента на банкирането на дребно и малките и средни предприятия.

Активите, придобити като обезпечения отчитат намаление със 17,4% (171 514 хил. лв.) до 812 934 хил. лв. (2017: 984 448 хил. лв.) в изпълнение на последователните политики на Банката за редуциране на този вид нелихвоносни активи. Намаление е отчетено при всички основни позиции, в т.ч. земи, сгради и машини, съоръжения и транспортни средства. Инвестиционните имоти се увеличават, в резултат на прехвърлени през годината придобити активи (2018: 11 475 хил. лв.), както и направена преоценка при прехвърлянето (2018: 13 669 хил. лв.). В резултат на това крайното салдо на инвестиционните имоти достига 242 558 хил. лв., след отписани при продажба имоти на стойност 798 хил. лв.

Другите активи на Групата възлизат на 112 706 хил. лв. (2017: 118 096 хил. лв.), като включват разходи за бъдещи периоди, злато и други вземания.

За повече информация виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

КРЕДИТЕН ПОРТФЕЙЛ

КРЕДИТИ

През 2018 г. кредитният портфейл на Групата на Първа инвестиционна банка преди обезценка нараства с 12,2% до 6 465 384 хил. лв. (2017: 5 764 768 хил. лв.), в изпълнение на целите за приоритетно развитие на дейността в бизнес сегментите на банкиране на дребно и малките и средни предприятия.

в хил. лв. / % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
Банкиране на дребно	1 711 192	26,5	1 507 337	26,1	1 453 502	24,7
Микрокредитиране	140 422	2,2	121 533	2,1	108 561	1,9
Малки и средни предприятия	879 136	13,6	753 438	13,1	612 093	10,4
Корпоративни клиенти	3 734 634	57,7	3 382 460	58,7	3 705 033	63,0
Брутен кредитен портфейл	6 465 384	100	5 764 768	100	5 879 189	100
Обезценка	(749 322)		(601 861)		(834 339)	
Нетен кредитен портфейл	5 716 062		5 162 907		5 044 850	

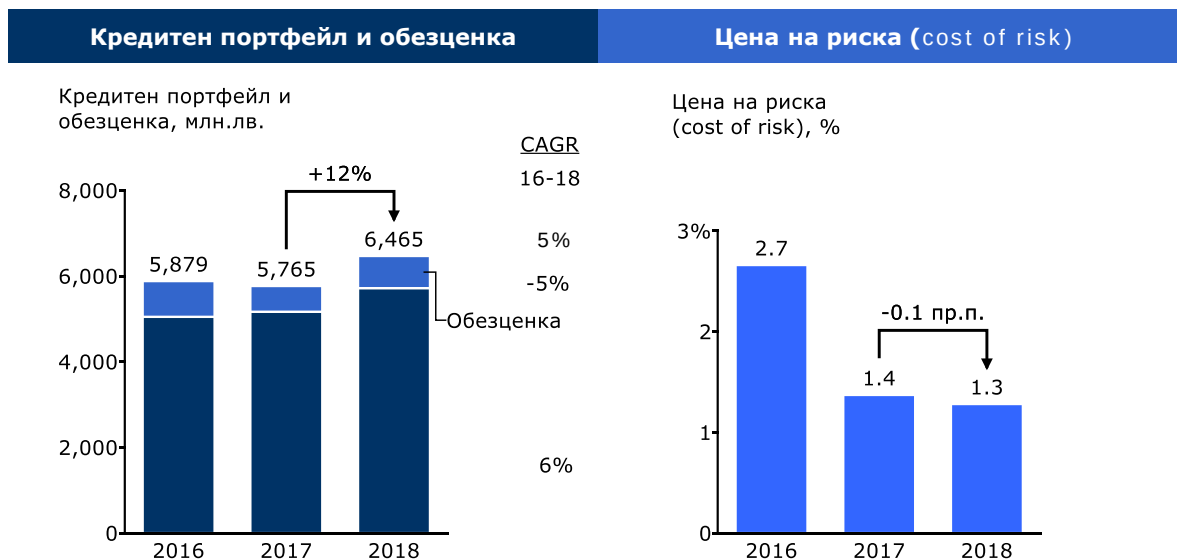
Нарастване е отчетено при всички бизнес линии, вкл. при кредитите в банкирането на дребно, които увеличават дела си до 26,5% от общия портфейл (2017: 26,1%), микрокредитирането – до 2,2% (2017: 2,1%) и малките и средни предприятия – до 13,6% (2017: 13,1%). Ръст е отчетен и при кредитите в сегмента на корпоративните клиенти, вследствие основно на увеличение при вземанията по финансов лизинг, въпреки което техният дял спада до 57,7% от общите кредити (2017: 58,7%). Към 31 декември 2018 г. Първа инвестиционна банка запазва третото място по кредити сред банките в страната, като отчита увеличен пазарен дял от 10,69% (2017: 10,29%).

в хил. лв. / % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
Кредити в левове	3 149 075	48,7	2 723 674	47,2	2 167 709	36,9
Кредити в евро	3 142 067	48,6	2 920 875	50,7	3 466 313	58,9
Кредити в друга валута	174 242	2,7	120 219	2,1	245 167	4,2
Брутен кредитен портфейл	6 465 384	100	5 764 768	100	5 879 189	100
Обезценка	(749 322)		(601 861)		(834 339)	
Нетен кредитен портфейл	5 716 062		5 162 907		5 044 850	

Във валутната структура на кредитния портфейл вземанията в левове се увеличават до 3 149 075 хил. лв. (2017: 2 723 674 хил. лв.) или 48,7% от общия портфейл (2017: 47,2%). Нарастване е отчетено и при вземанията в евро – до 3 142 067 хил. лв. в края на периода (2017: 2 920 875 хил. лв.), но понижават дела си до 48,6% (2017: 50,7%) в общите кредити. В страната действа система на Парижен съвет, чрез която се минимизира валутния риск – BGN/EUR. През годината Р България подаде официално намерение за присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II) и към Единния надзорен механизъм (SSM), което е стъпка в посока присъединяването на страната към Еврозоната. Кредитите в друга валута възлизат на 174 242 хил. лв. (2017: 120 219 хил. лв.), като формират 2,7% от общите кредити (2017: 2,1%).

Кредитите, предоставени от поделенията на Първа инвестиционна банка в чужбина, формират 3,1% от брутния портфейл на Групата (2017: 2,7%), като отразяват увеличението на портфейла от

кредити към физически лица и МСП на First Investment Bank – Albania Sh.a. За повече информация виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).

През 2018 г. Fibank управлява кредитния риск съобразно заложените цели в съответствие с регулаторните изисквания на европейското и местно законодателство. В края на периода обезценката за изчисляване на потенциални загуби по кредитния портфейл възлиза на 749 322 хил. лв. спрямо 601 861 хил. лв. година по-рано. Основно влияние оказва прилагането на МСФО9, в т.ч. отчетеният ефект от първоначалното прилагане на стандарта в размер на 258 299 хил. лв., както и отписването на обезценени експозиции на стойност 212 985 хил. лв. (2017: 308 913 хил. лв.). През годината е начислена допълнителна обезценка в размер на 163 028 хил. лв., а реинтегрирана такава за 62 578 хил. лв.

Политиката на Банката е да изисква подходящи обезпечения преди отпускане на кредитите. Приемат се всички допустими от закона обезпечения, като се прилага процент на скотиране, в зависимост от очакваната реализуема стойност.

Към края на 2018 г. обезпеченията с най-голям дял в портфейла на Групата са поръчителствата и други гаранции – 36,3%, следвани от залозите на вземания – 31,2% и ипотеките – 22,2%.

За повече информация относно кредитния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

СДЕЛКИ МЕЖДУ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

В хода на обичайната си дейност Банката осъществява и сделки със свързани лица. Тези сделки се извършват при пазарни условия и в съответствие с действащото законодателство. През годината регулативна рамка в България във връзка с това бе разширена – нова Наредба № 37 на БНБ от 16 юли 2018 г. за вътрешните експозиции на банките.

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
в хил. лв.	2018	2017	2018	2017
Кредити	1 769	753	11 179	1 280
Получени депозити и заеми	12 862	8 708	12 928	15 370
Предоставени депозити	-	-	19 704	19 604
Други вземания	-	-	22 118	23 482
Издадени условни задължения	1 283	1 291	351	322

За повече информация относно сделките между свързани лица виж бележка 34 „Сделки със свързани лица“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

В условните задължения, които Първа инвестиционна банка поема, влизат банкови гаранции, акредитиви, неизползвани кредитни линии, записи на заповед и други. Те се предоставят съобразно общата кредитна политика на Fibank за оценка на риска и обезпеченост, като по отношение на предлаганите документарни операции Банката се ръководи и от унифицираните международни правила в тази област, защитаващи интересите на страните, участващи в операцията.

Условните ангажменти са предпочитан инструмент от кредитните институции, защото са носители на по-нисък кредитен риск и същевременно са добър източник на приход от такси и комисиони. Те са предпочитани също и от клиентите, тъй като са по-евтини спрямо незабавното плащане, с тях се улесняват разплащанията, както и се осигурява допълнителна сигурност за страните по сделката.

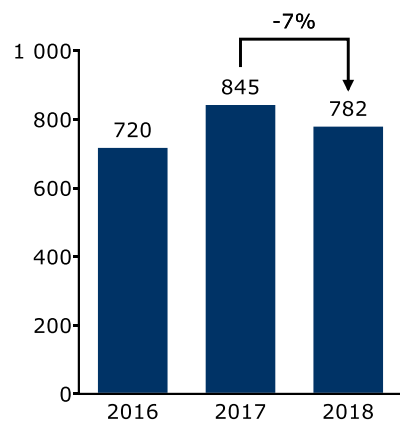
Към края на отчетния период общата сума на задбалансовите ангажменти възлиза на 782 417 хил. лв. спрямо 845 464 хил. лв. година по-рано. Намалението е основно резултат от понижение при банковите гаранции – до 230 239 хил. лв. (2017: 235 521 хил. лв.), при акредитивите – до 16 129 хил. лв. (2017: 16 981 хил. лв.), както и погасени други условни задължения, които са възлизили на 62 166 хил. лв. в края на 2017 г. Ръст е отчетен при неизползваните кредитни линии, които достигат 536 049 хил. лв., спрямо 530 796 хил. лв. година по-рано.

Условни задължения

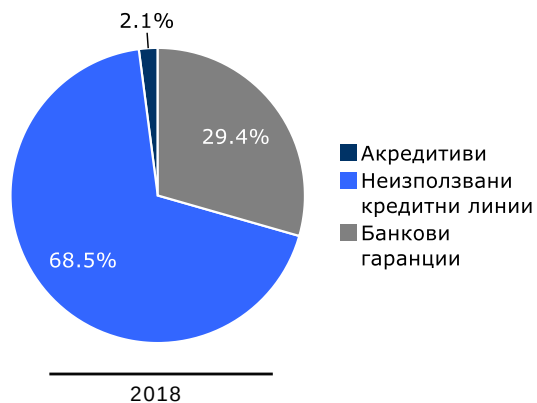
Структура на условните задължения

Условни задължения,
млн.лв.

CAGR
16-18

4%

За повече информация относно задбалансовите ангажименти виж бележка 31 „Условни задължения“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА

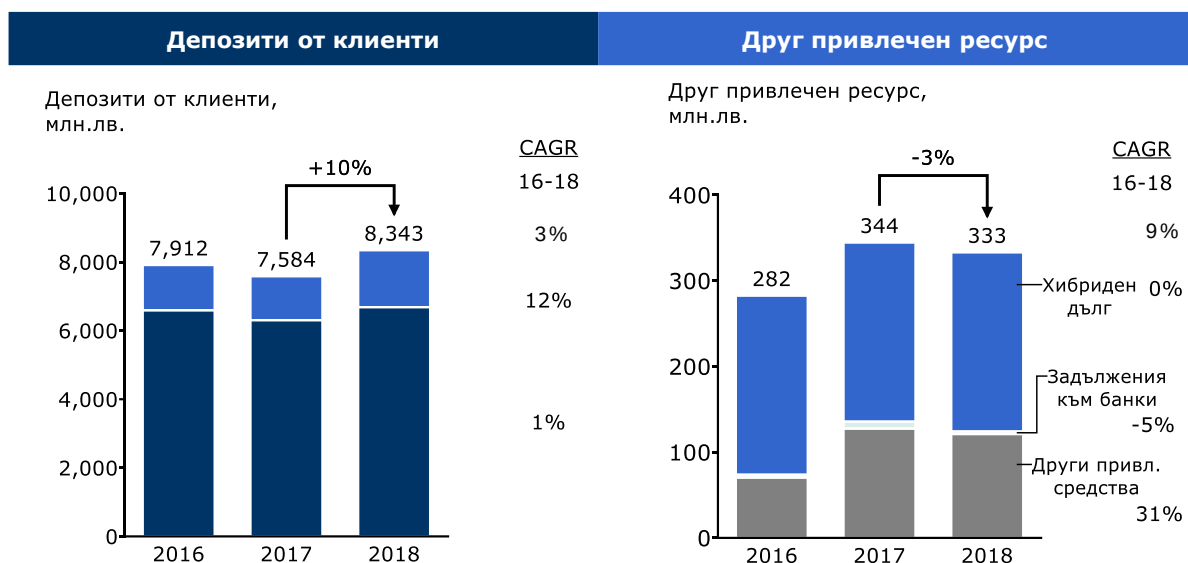
През 2018 г. привлечените средства от клиенти се увеличават с 10,0% (758 872 хил. лв.) и достигат 8 342 691 хил. лв. (2017: 7 583 819 хил. лв.), като остават основния източник за финансиране на Групата, формирайки 95,4% от общите пасиви (2017: 95,1%). Първа инвестиционна банка предлага разнообразни спестовни продукти и пакетни програми, съобразени с пазарните условия и потребностите на клиентите. Към 31 декември 2018 г. Банката заема четвърто място по депозити от клиенти сред банките в България (2017: трето) с пазарен дял от 9,57% на неконсолидирана основа (2017: 9,45%) в края на периода.

Привлечените средства от физически лица растат с 6,0% до 6 685 678 хил. лв. в края на периода спрямо 6 305 463 хил. лв. година по-рано. Те запазват структуроопределящия си дял в общите привлечени средства от клиенти – 80,1% (2017: 83,1%). Във валутната структура на привлечените средства от физически лица преобладават средствата в левове – 44,5% от всички привлечени средства от клиенти (2017: 45,7%), следвани от тези в евро – 27,6% (2017: 29,2%) и в други валути – 8,1% (2017: 8,2%).

в хил. лв. / % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
Привлечени средства от физически лица	6 685 678	80,1	6 305 463	83,1	6 593 972	83,3
В левове	3 709 545	44,5	3 467 849	45,7	3 382 026	42,7
В евро	2 304 045	27,6	2 216 508	29,2	2 568 645	32,5
В друга валута	672 088	8,1	621 106	8,2	643 301	8,1
Привлечени средства от търговци и публични институции	1 657 013	19,9	1 278 356	16,9	1 317 939	16,7
В левове	959 992	11,5	768 027	10,1	670 174	8,5
В евро	513 060	6,1	343 011	4,5	291 756	3,7
В друга валута	183 961	2,2	167 318	2,2	356 009	4,5
Общо привлечени средства от клиенти	8 342 691	100	7 583 819	100	7 911 911	100

В съответствие с нормативните изисквания Първа инвестиционна банка заделя изискуемите годишни премийни вноски към Фонда за гарантиране на влоговете в банките, като съгласно закона, гарантираната от Фонда сума на едно лице по сметките му в Банката е в размер на 196 000 лева.

Привлечените средства от търговци и институции се увеличават с 29,6% до 1 657 013 хил. лв. (2017: 1 278 356 хил. лв.) в резултат от последователно провежданата политика на кръстосаните продажби, развитие на трансакционния бизнес съобразно новите технологии и европейска платежна инфраструктура, както и поддържане на трайни отношения с клиентите. В края на 2018г. относителният им дял се увеличава до 19,9% от общите привлечени средства от клиенти (2017: 16,9%). Във валутната структура на привлечените средства от търговци и публични институции средствата в левове формират 11,5% от всички привлечени средства от клиенти (2017: 10,1%), тези в евро – 6,1% (2017: 4,5%), а тези в други валути – 2,2% (2017: 2,2%).

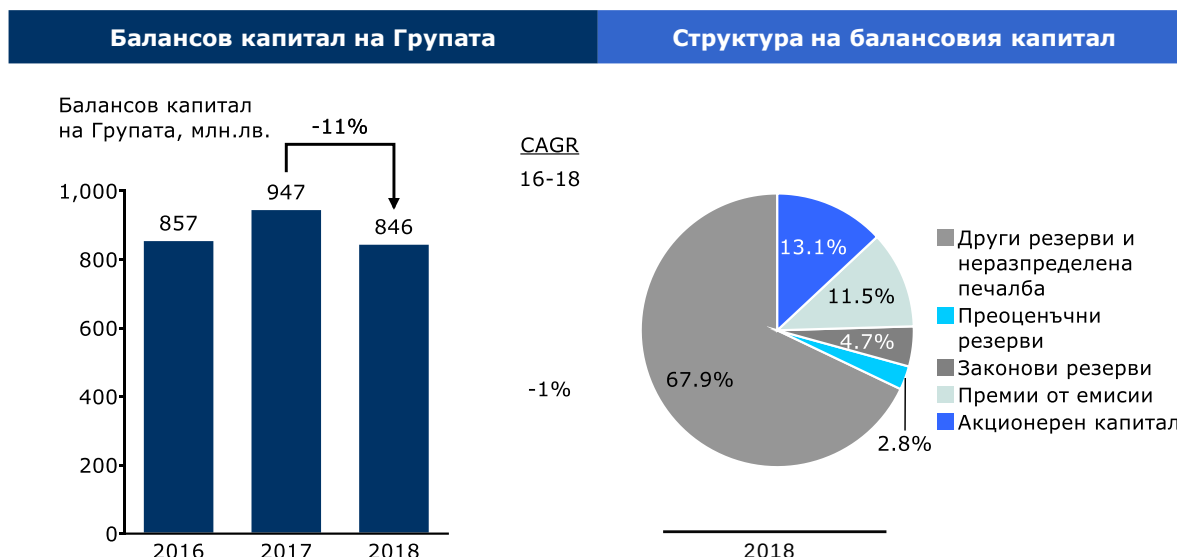
Другите привлечени средства възлизат на 121 120 хил. лв. към 31 декември 2018 г. спрямо 127 493 хил. лв. година по-рано, като намалението при задълженията по потвърдени акредитиви (2018: 13 553 хил. лв.; 2017: 16 941 хил. лв.) и при споразуменията за обратно изкупуване (2018: 3213 хил. лв.; 2017: 9099 хил. лв.) е отчасти компенсирено от ръста при задълженията по получени финансираня (2018: 31 078 хил. лв.; 2017: 28 242 хил. лв.). Те включват привлечен ресурс от Европейския инвестиционен фонд по инициативата JEREMIE 2 – 13 674 хил. лв. (2017: 24 254 хил. лв.), от Българска банка за развитие АД – 17 336 хил. лв. (2017: 3615 хил. лв.) и от ДФ Земеделие – 68 хил. лв. (2017: 373 хил. лв.). За повече информация виж раздел „Европрограми“. Към края на годината амортизираната стойност на дълга, свързан със споразумения за пълна размяна на доходност е в размер на 73 276 хил. лв. (2017: 73 211 хил. лв.).

За 2018 г. задълженията към банки са в размер на 3024 хил. лв., спрямо 8136 хил. лв. година по-рано.

За повече информация относно привлечените средства виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

КАПИТАЛ

Акционерният капитал на Първа инвестиционна банка е в размер на 110 000 хил. лв., разделен на 110 000 000 обикновени, поименни, безналични акции с право на глас в Общото събрание на акционерите, с номинална стойност от 1 лв. всяка. Акционерният капитал е внесен изцяло.

Във връзка с ефекта от първоначалното прилагане на МСФО 9 върху другите резерви и неразпределената печалба, които възлизат на 573 087 хил. лв. в края на периода (2017: 673 571 хил. лв.), балансовият капитал на Групата на Първа инвестиционна банка се понижава с 10,7% до 846 272 хил. лв. (2017: 947 350 хил. лв.).

РЕГУЛАТОРЕН КАПИТАЛ

Първа инвестиционна банка поддържа собствен капитал за целите на капиталовата адекватност под формата на базов собствен капитал от първи ред и допълнителен капитал от първи ред, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. прилагащите актове на Европейската комисия, и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките.

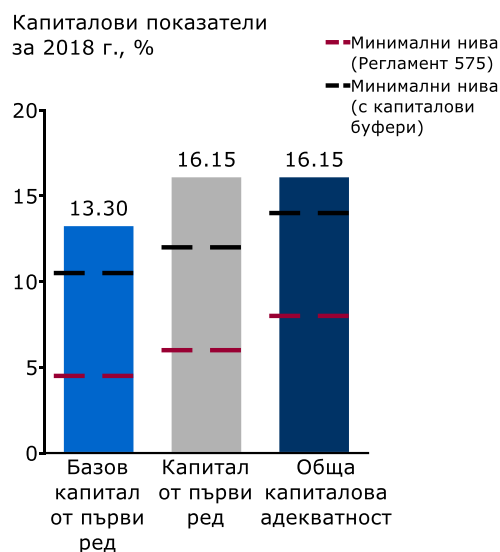
През 2018 г. Първа инвестиционна банка продължава последователната политика за увеличение на капитала с акцент върху базовия собствен капитал от първи ред. Към края на отчетния период базовият собствен капитал от първи ред нараства с 10,1% до 912 088 хил. лв. (2017: 831 161 хил. лв.). В резултат от това капиталът от първи ред също се увеличава и достига 1 107 671 хил. лв. (2017: 1 025 305 хил. лв.) в края на периода. Общият собствен капитал възлиза на 1 107 671 хил. лв. спрямо 1 026 205 хил. лв. година по-рано.

Към 31 декември 2018 г. Първа инвестиционна банка има издадени два хибридни инструмента (емисии облигации) с оригинална главница в размер на 40 млн. евро (ISIN: BG2100008114) и 60 млн. евро (ISIN: BG2100022123), които са в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и се включват в допълнителния капитал от първи ред. Облигациите са поименни, безналични, лихвоносни, безсрочни, необезпечени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми, дълбоко подчинени и без стимули за обратно изкупуване. Амортизираната стойност на хибридният дълг в края на периода е 208 786 хил. лв., като остава без промяна спрямо година по-рано. И двете емисии хибридни облигации са допуснати до търговия на регулиран пазар на Люксембургската фондова борса.

Регулаторен собствен капитал

Капиталова адекватност през 2018 г.

За целите на отчитането на големи експозиции и квалифицирани дялови участия в предприятия извън финансовия сектор Първа инвестиционна банка прилага дефиницията за приемлив капитал, който включва капитала от първи ред и капитал от втори ред, който не може да бъде по-голям от една трета от капитала от първи ред. Към 31 декември 2018 г. приемливият капитал на Първа инвестиционна банка, изчислен съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, възлиза на 1 107 671 хил. лв.

Съгласно Регламент (ЕС) 2017/2395 на Европейския Парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013, считано от 1 януари 2018 г. се въвежда възможност за банките да изберат да прилагат преходни мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 спрямо регулаторния собствен капитал. С тях е определен петгодишен период за постепенно въвеждане, през който банките могат да добавят определена сума към базовия собствен капитал от първи ред, изчислена в зависимост от избрания подход (т.нар. статичен подход или статичен подход с включена динамична част) и съобразно коефициенти за преходно третиране в размер на 0,95 за 2018 г., 0,85 за 2019 г., 0,70 за 2020 г., 0,50 за 2021 г. и 0,25 за 2022 г.

Във връзка с това, в началото на 2018 г. е взето решение по време на преходния период до 2022г. Първа инвестиционна банка да прилага мерките съгласно чл.473а от Регламент (ЕС) № 575/2013, включително допълнителното облекчение, предвидено в параграф 4 – т.нар. динамична част от преходното третиране.

КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ

В края на 2018 г. капиталовите показатели на Групата на Първа инвестиционна банка са, както следва: съотношение на базовия собствен капитал от първи ред – 13,30%, съотношение на капитала от първи ред – 16,15% и съотношение на обща капиталова адекватност – 16,15%, като превишава минималните регулаторни капиталови изисквания – съответно 4,5%, 6,0% и 8,0%, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013.

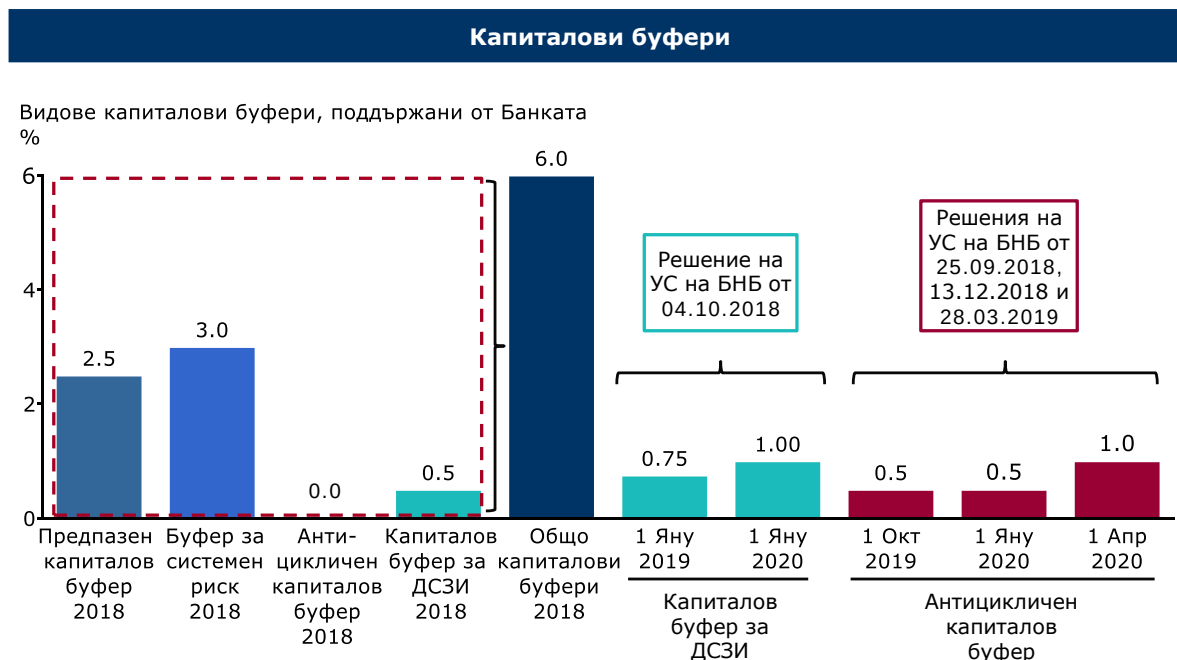
в хил. лв./% рискови експозиц.	2018	%	2017	%	2016	%
Базов капитал от първи ред	912 088	13,30	831 161	12,87	741 802	12,01
Капитал от първи ред	1 107 671	16,15	1 025 305	15,87	933 095	15,10
Обща капиталова база	1 107 671	16,15	1 026 205	15,89	934 895	15,13
Общо рискови експозиции	6 858 936		6 458 822		6 178 635	

През 2018 г. продължава прилагането на комплексни мерки по отношение на капиталови лостове в ключови области, в т.ч. чрез неразпределяне на реализираната печалба, диверсифициране на кредитния портфейл, поддържане на висока дисциплина по отношение управлението на рисковете, както и повишаване на възвръщаемостта и приходите от дейността.

КАПИТАЛОВИ БУФЕРИ

В допълнение към капиталовите изисквания, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013, Първа инвестиционна банка поддържа четири капиталови буфери в съответствие с изискванията на Наредба № 8 на БНБ за капиталовите буфери.

Първа инвестиционна банка поддържа предпазен капиталов буфер от базов собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2,5% от общата рискова експозиция на Банката, както и буфер за системен риск от базов собствен капитал от първи ред, с цел предотвратяване и намаляване на ефекта от потенциални дългосрочни нециклически системни или макропруденциални рискове в банковата система в страната. През 2018 г. нивото на капиталовия буфер за системен риск остава без промяна в размер на 3% от рисковите експозиции в България, приложим спрямо всички банки в страната.

С цел защита на банковата система срещу потенциални загуби, произтичащи от натрупване на циклически системен риск в периоди на прекомерен кредитен растеж, банките в България, в т.ч. и Fibank поддържат антициклически капиталов буфер, приложим към кредитни рискови експозиции в Република България. Неговото ниво се определя от БНБ всяко тримесечие, като през цялата 2018 г., както и до края на третото тримесечие на 2019 г. той е определен в размер на 0%. С

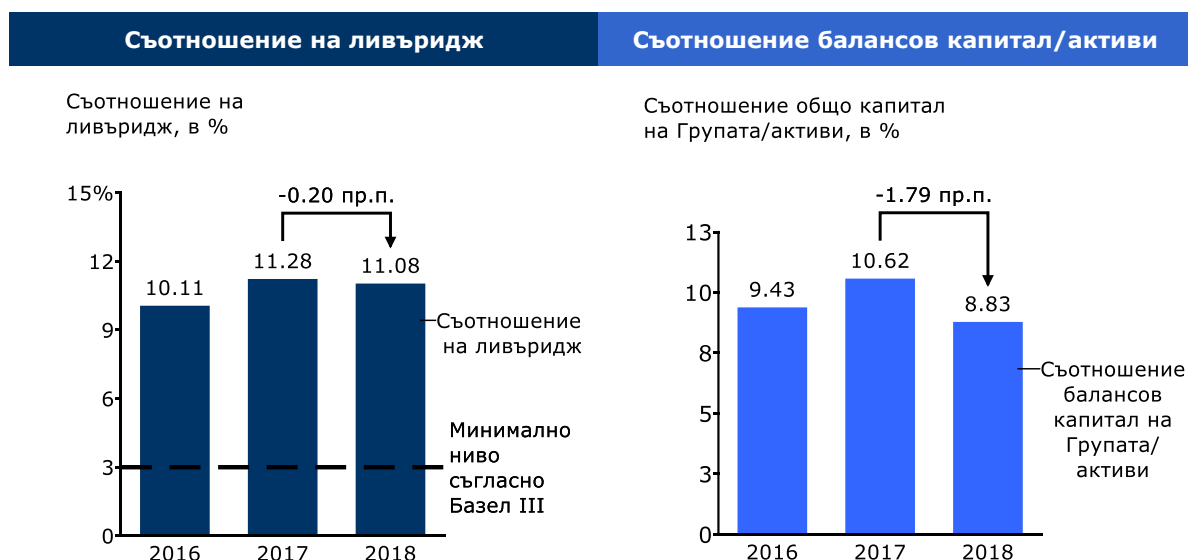
решения на УС на БНБ от 25.09.2018 г. и 13.12.2018 г. нивото на антицикличния капиталов буфер е определен на 0,5% за четвъртото тримесечие на 2019 г. (в сила от 1.10.2019 г.) и за първото тримесечие на 2020 г. (в сила от 01.01.2020 г.), както и на 1,0% за второто тримесечие на 2020 г. (в сила от 01.04.2020 г.).

В допълнение, определените от БНБ Други Системно Значими Институции (ДСЗИ) в страната, сред които и Първа инвестиционна банка АД следва да поддържат капиталов буфер за ДСЗИ с оглед тяхната значимост за националната икономика и финансова система. Приложимият за Fibank буфер за ДСЗИ на индивидуална и консолидирана основа, определен към общата стойност на рисковите експозиции, е в размер на 0,5% за 2018 г., като плавно ще нараства до 1% през 2020 г. С решение на УС на БНБ от 4 октомври 2018 г. нивата на буфера за ДСЗИ, приложими за Първа инвестиционна банка за периода 2019-2020 г. са потвърдени, както следва: 0,75% за 2019 г. и 1,0% за 2020 г.

ЛИВЪРИДЖ

Съотношението на ливъридж е допълнителен регулаторен и надзорен инструмент, въведен с пакета CRR/CRD IV, измерващ необходимия капитал поддържан от банките, който не е чувствителен или претеглен спрямо риска, като по този начин допълва и надгражда рисковобазирания капиталови показатели, приложими съгласно действащата регулаторна рамка. По отношение на съотношението за ливъридж тече период на наблюдение, през който банките отчитат и оповестяват показателя, с оглед въвеждането му като задължително изискване след подходящ преглед и калибриране от страна на регулаторните органи с потенциален минимален размер от 3%.

Първа инвестиционна банка изчислява отношението на ливъридж като съотнася капитала от първи ред спрямо общата експозиция на Банката (активи, задбалансови позиции и други експозиции за деривати и сделки за финансиране с ценни книжа), при спазване на изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2015/62 на Комисията във връзка с отношението на ливъридж и другите приложими регулации. Към 31 декември 2018 г. отношението на ливъридж възлиза на 11,08% на консолидирана основа спрямо 11,28% за предходния период.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила за установяване, управление и наблюдение на риска от прекомерен ливъридж, който произтича от потенциална уязвимост на Банката във връзка с поддържаното равнище на ливъридж. Рискът от прекомерен ливъридж се следи текущо въз основа на определени показатели, които включват съотношението на

ливъридж, изчислявано съгласно приложимите регулаторни изисквания, както и несъответствията между активите и задълженията. Банката управлява този вид риск посредством различни сценарии, включително такива, които отчитат възможното му нарастване поради намаление на капитала от първи ред в резултат на потенциални загуби. Съотношението на ливъридж е част и от капиталовите индикатори на системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката, в т.ч. в процесите за управление при потенциални финансови рискове.

За повече информация относно капитала виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Първа инвестиционна банка създава, поддържа и развива система за управление на рисковете, която способства за установяване, оценка и управление на всички присъщи за дейността ѝ рискове.

През 2018 г. Банката извършва дейността си в съответствие с приетата стратегия за управление на риска съобразно целите за развитие и допълнително повишаване на защитните механизми спрямо рисковете, присъщи на банковата дейност, в т.ч. относно изграждане на допълнителни капиталови и ликвидни буфери, поддържане на ефективна контролна среда по отношение на съществуващите бизнес процеси, както и усъвършенстване на вътрешната рамка за управление на рисковете в съответствие с регулаторните изисквания и стандарти, вкл. МСФО 9.

СТРАТЕГИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Стратегията на Първа инвестиционна банка за управление на риска е съставна част от нейната бизнес стратегия. Основната цел при управлението на общия рисков профил на Банката е постигането на баланс между риск, възвръщаемост и капитал. Рисковият профил има отношение към продуктовата политика на Банката, както и се определя в съответствие с икономическите фактори в страната и вътрешнобанковите изисквания.

КЛЮЧОВИ ЕЛЕМЕНТИ ИЗГРАЖДАЩИ РИСК СТРАТЕГИЯТА

Банката определя склонността си към риск и толеранс на риска на нива, които да съответстват на стратегическите ѝ цели и стабилно функциониране. Fibank поема рискове при осигуряване на необходимото ниво на собствен капитал и ефективен управленски процес. Банката поддържа финансови ресурси, които са съизмерими с обема и вида на извършваните дейности, с рисковия ѝ профил, като развива вътрешните контролни системи и механизми за управление на рисковете в съответствие с регулаторните изисквания и добри практики.

КАРТА НА РИСКОВЕТЕ

Първа инвестиционна банка изготвя карта на рисковете, която класифицира рисковете по видове риск и идентифицира тези, на които Банката е изложена или може да бъде изложена в своята дейност. Тя се актуализира веднъж годишно или по-често, при необходимост, с цел да бъдат

определени всички съществени рискове, и тяхното адекватно интегриране в рамката за управление на рисковете в Банката.

РИСКОВ ПРОФИЛ И КАРТА НА РИСКОВЕТЕ

Видовете риск са диференцирани в групи (стълб I и стълб II съгласно Базел III), както и методите за тяхното измерване в съответствие с приложимата регулаторна рамка – пакетът CRR/CRD IV.

РИСК АПЕТИТ

Риск апетитът отразява видовете и големината на рисковете, които Банката има възможност и желае да поеме с оглед постигането на своите стратегически бизнес цели. Рисковете, идентифицирани в картата на рисковете са включени в риск апетита. С цел поддържане на умерен рисков профил са определени основните цели, съобразно които е структурирана стратегията за риска, а именно:

- поддържане на устойчиво ниво на капитала, което да гарантира добра способност за поемане на риск, както и капацитет за покриване на риск в дългосрочен план;
- поддържане на добро качество на активите, при осигуряване същевременно на ефикасен процес на вземане на решения;
- постигане на балансирано съотношение между риск и възвръщаемост за всички бизнес дейности на Банката.

Риск апетитът подлежи на преглед от Управителния съвет и одобрение от Надзорния съвет веднъж годишно, както и по-често при необходимост съобразно динамиките на бизнес средата, като е част от годишния процес за определяне на стратегията и планирането на Банката.

РИСК КУЛТУРА

Разумната и последователна риск култура е сред основните елементи на ефективното управление на риска. Съобразно добрите стандарти, Банката се стреми да развива риск култура, с която още повече да се засили превенцията по отношение на отделните видове риск, тяхната

идентификация, оценка и мониторинг, вкл. чрез прилагане на подходящи форми на обучения сред служителите и висшия ръководен персонал, касаещи управлението на рисковете.

Банката цели прилагането на следните принципи за осигуряване на висока риск култура:

- поемане на рискове в рамките на одобрения риск апетит;
- одобрение на всеки риск съобразно действащите нива на компетентност и вътрешна рамка за управление на рисковете;
- текущо/постоянно наблюдение и управление на рисковете;
- отговорност на служителите от всички нива към управлението и ескалирането на рисковете, прилагайки консервативен и ориентиран към бъдещето подход при тяхната оценка;
- ефективна комуникация и конструктивно критично отношение, с цел вземане на разумни и информирани решения, както и създаване на условия за открита и конструктивна ангажираност в цялата организация;
- прилагане на подходящи стимули, които да допринасят за надеждното и ефективно управление, както и да не стимулират поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

РАМКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка включва автоматизирани системи, писмени политики, правила и процедури, механизми за идентификация, измерване, наблюдение и контрол на рисковете, както и мерки за тяхното редуциране. Основните принципи, залегнали в нея, са: обективност; двоен контрол при всяка операция; централизирано управление; разпределение на отговорностите; независимост; ясно дефинирани нива на компетентност и правомощия; адекватност на вътрешнобанковите изисквания съобразно естеството и обема на дейността, ефективни механизми за вътрешен одит и контрол. Банката отговаря на изискванията на действащото законодателство спрямо кредитните институции за изготвяне и поддържане на актуални планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения и за непрекъсваемост на процесите и дейността, вкл. относно възстановяване на всички критични функции и ресурси.

ЛИНИИ НА ЗАЩИТА

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка е структурирана съобразно принципа и модела за трите линии на защита, който е в съответствие с принципите на Базелския комитет за банков надзор за корпоративно управление в банките:

- Първа линия на защита – бизнес звената, които поемат риска и са отговорни да го управляват, включително чрез идентифициране, оценяване, докладване съобразно действащите в Банката лимити, процедури и контроли;
- Втора линия на защита – функциите по Управление на риска и Съответствие, които са независими от първата линия на защита. Функцията по управление на риска извършва наблюдение, оценка и докладване на рисковете, а функцията Съответствие – наблюдава и контролира поддържането на вътрешната нормативна уредба в съответствие с приложимите регулативни разпоредби и стандарти;
- Трета линия на защита – вътрешният одит, който е независим от първата и от втората линия на защита осигурява независим преглед на качеството и ефективността на

управлението на риска, на бизнес процесите и банковата дейност, както и на бизнес планирането, на вътрешните политики и процедури.

СТРУКТУРА И ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ

Първа инвестиционна банка има развита функция по управление и контрол на риска, която е организирана съгласно международно признатите добри практики и стандарти под ръководството на Главен директор Риск (член на Управителния съвет на Банката), с подходящ професионален опит и квалификация и директна отчетност към Комитета за риска към Надзорния съвет.

Главният директор Риск организира цялостната рамка за управление на риска в Банката, като ръководи процеса по прилагането ѝ, координира дейностите на риск комитетите на Банката, контролира кредитния процес в неговата цялост, вкл. процеса по събиране на проблемни експозиции. Той обезпечава ефективното наблюдение, измерване, контролиране и докладване на всички видове риск, на които е изложена Банката.

В Първа инвестиционна банка е развита и функцията Съответствие, чиято основна цел е да идентифицира, оценява, осъществява мониторинг и докладва относно риска от несъответствие. Функцията осигурява съответствието на дейността с регулаторните изисквания и признати стандарти и подпомага Управителния съвет и висшия ръководен персонал при управлението и контрола на този риск. Функцията е организирана под ръководството на Главен директор Съответствие, при субординация към главния изпълнителен директор и директна отчетност към Комитета за риска към Надзорния съвет.

Главният директор Съответствие осъществява цялостната организация и управление на функцията Съответствие в Първа инвестиционна банка. Координира идентифицирането на регулаторните изисквания и съответствието на дейността на Банката с тях. Осигурява интегрирането на функцията Съответствие в утвърдената рамка за управление на риска в цялата Банка, за всички бизнес звена и на всички нива.

Банката поддържа информационни системи, които дават възможност за адекватно измерване и управление на рисковете посредством използването на вътрешнорейтингови модели за оценка на качеството на длъжника, присъждане на кредитен рейтинг на експозицията и получаване на количествена оценка на риска. Информационните системи осигуряват поддържането на база данни и тяхното последващо обработване за целите на управлението на рисковете, включително за изготвянето на регулярни отчети, необходими за следене на рисковия профил на Банката.

КОЛЕКТИВНИ ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Цялостният процес по управление на рисковете се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на рисковете, ликвидността и адекватността на капитала пряко и/или чрез Комитета за риска, функциониращ като помощен орган към Надзорния съвет в съответствие с действащите вътрешнобанкови правила и процедури.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. Към 31 декември 2018 г. Комитетът за риска се състои от трима души – членове на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка АД. Председател на комитета за риска е г-н Евгени Луканов, председател на Надзорния съвет на Банката.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на различните видове риск, в Централата на Първа инвестиционна банка функционират колективни органи: Кредитен съвет,

Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (ALCO), Комитет по реструктуриране и Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции.

Кредитният съвет подпомага управлението на поемания от Банката кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност, в т.ч. както по отношение на предложения от оперативните звена в централното управление, така и от клоновете на Банката в страната и чужбина. Председател на Кредитния съвет е главния директор Риск, като останалите членове включват главния директор Корпоративно банкиране, директорът и член на УС относно „Банкиране на МСП“, както и директорът на дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“.

Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО) е специализиран колективен орган, който консултира Управителния съвет по въпроси, свързани с провеждането на политиката по управление на активите и пасивите, и поддържането на адекватна ликвидност на Банката. Той извършва системен анализ на лихвената структура на активите и пасивите, падежната стълбца и ликвидните показатели с оглед възможно ранно предупреждение и предприемане на действия за оптимизирането им. Председател на АЛКО е председателят на Управителния съвет на Банката, а останалите членове включват главния директор Риск, главния финансов директор, главния директор Банкиране на дребно, главния директор Корпоративно банкиране и директорите на дирекции „Трежъри“, „Анализ и контрол на риска“ и „Банкиране на дребно“.

Комитетът по реструктуриране е специализиран вътрешнобанков орган, отговорен за наблюдение, оценка, класифициране, обезценка и провизиране на рисковите експозиции и ангажименти. Той дава също така мотивирани писмени предложения до УС, съответно взема решения за реструктуриране на експозиции съгласно действащите нива на компетентност в Банката. Председател на Комитета по реструктуриране е директорът на дирекция „Проблемни активи“, а останалите членове включват представители на дирекциите „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, „Корпоративно банкиране“, „Банкиране на МСП“, „Банкиране на дребно“, „Правна“ и „Финанси“. В заседанията на Комитета по реструктуриране не участват служители на Банката, които са имали пряко отношение към вземането на решения за отпускане на кредитни сделки.

Комитетът по операционен риск е консултативен орган към Управителния съвет, създаден да спомага за адекватното управление на операционния риск, като наблюдава и анализира настъпилите операционни събития. Комитетът предлага мерки за минимизиране на операционните рискове, както и мерки за превенция. Председателят на комитета по операционен риск е директорът на дирекция „Анализ и контрол на риска“, а останалите постоянни членове включват представители на дирекциите „Картови разплащания“, „Съответствие – регулации и стандарти“, „Счетоводство“, „Операции“ и „Клонова мрежа“. Като допълнителни членове могат да участват и представители от дирекции „Сигурност“, „Правна“ и „Управление на човешкия капитал“.

Освен колективните органи за управление в Първа инвестиционна банка функционират дирекции „Анализ и контрол на риска“ и „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, „Съответствие – регулации и стандарти“ и „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол“, които са независими (отделени от бизнес звената) структурни звена в организационната структура на Банката.

Дирекция „Анализ и контрол на риска“ изпълнява функции по идентифициране, измерване и контролиране на основните видове риск, присъщи за дейността на Банката. Дирекцията наблюдава определеното ниво на склонност към риск и толеранс на риска, отговаря за въвеждане на новите изисквания, свързани с оценката на рисковете и капиталовата адекватност,

както и оказва съдействие на останалите структурни звена при осъществяване на функциите им във връзка с управлението и контрола на рисковете.

Дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“ изпълнява функции по управление и мониторинг на кредитния риск, както и втори контрол по рискови експозиции съобразно действащите нива на компетентност по кредитни сделки в Банката. Дирекцията управлява процеса по категоризация на кредитните експозиции, включително оценката на потенциални загуби.

Дирекция „Съответствие – регулации и стандарти“ осъществява дейностите по установяване, оценка и управление на риска от несъответствие, осигурява адекватна и законосъобразна вътрешнонормативна база в структурата на Банката, следи за съответствие на предлаганите от Банката продукти и услуги с действащата нормативна уредба.

Дирекция „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол“ координира дейностите на Банката, свързани с превенцията срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, като специализирана служба по чл. 106 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), осъществява контрол относно прилагане изискванията за борба и превенция на измамите. Като част от функцията Съответствие в Банката функционират и специализирани звена за клиентска удовлетвореност и за контрол на инвестиционните услуги и дейности. През годината Банката реализира проект, свързан с привеждане на дейността в съответствие с новите изисквания на ЗМИП, транспониращи Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (4th AML Directive).

СИСТЕМА ОТ ЛИМИТИ

Първа инвестиционна банка прилага система от вътрешни лимити по различните видове рискове, съобразени с приложимите регулативни изисквания и стратегията на Банката за управление на риска, вкл. лимити по клиенти/контрагенти, видове инструменти и портфейли, отрасли, пазари и др. Прилаганите лимити се следят текущо, като подлежат на редовен преглед и актуализиране в съответствие с риск апетита, пазарните условия и действащата нормативна уредба.

За повече информация относно вътрешните лимити по отделните видове рискове виж подразделите относно кредитен риск, пазарен риск, ликвиден риск, операционен риск, както и Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

В изпълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници банките в страната са задължени да изготвят и поддържат планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения.

През 2018 г., като част от процеса за ежегоден преглед, Първа инвестиционна банка актуализира плана си за възстановяване в съответствие с нормативните изисквания, приложими към банките в страната, вкл. тези на Делегиран регламент (ЕС) 2016/1075 на Комисията относно регулаторните технически стандарти за определяне на съдържанието на плановете за възстановяване и плановете за реструктуриране, както и съобразно Насоките на Европейския банков орган в тази област. Прецизиран е обхвата на критичните функции в Банката, доразвити са вариантите/мерките за възстановяване, вкл. времевата рамка при потенциално реализиране на всяка една от тях, както и е преразгледана честотата и нивата за отчитане на рисковите индикатори съобразно регулаторните изисквания, макроикономическата среда, отчетност и

ефективност при управление на финансовия ресурс в Банката. Актуализирани са също така и прилаганите стрес сценарии, в т.ч. детайлизирани и доразвити основните допускания.

Планът за възстановяване включва подробно разписан процес на ескалация и вземане на решения, както и звената и органите в Банката, отговорни за неговото актуализиране и прилагане. В него са заложили количествени и качествени индикатори за ранно предупреждение и възстановяване, включващи широк набор от показатели за капитал, ликвидност, рентабилност, качество на активите, пазарно-базирани и макроикономически индикатори, при настъпването на които следва да започне поетапен процес, включващ анализ за установяване на най-добрия начин за преодоляване на кризисната ситуация и вземане на решение за задействане на съответните мерки съобразно процедурите за докладване и ескалация.

За целите на плана са идентифицирани основните бизнес линии и обособени критичните функции на Банката, необходими за безпроблемното функциониране. Съгласно приложимите изисквания, с цел определяне на диапазона от хипотетични събития, са обособени различни стрес сценарии относно идиосинкратичен, системен и комбиниран шок, срещу които са идентифицирани ефективни мерки за възстановяване.

Във връзка с прилагането на плана в Първа инвестиционна банка е структуриран ефективен процес за комуникация и оповестяване, включващ вътрешна (към вътрешнобанкови органи и служители) и външна комуникация (към надзорни органи, акционери и инвеститори, клиенти и контрагенти, и други заинтересовани страни), както и мерки за управлението на потенциално негативни пазарни реакции.

Основните механизми и инструменти за управление на риска съобразно категориите риск в синтезиран вид са, както следва:

КРЕДИТЕН РИСК

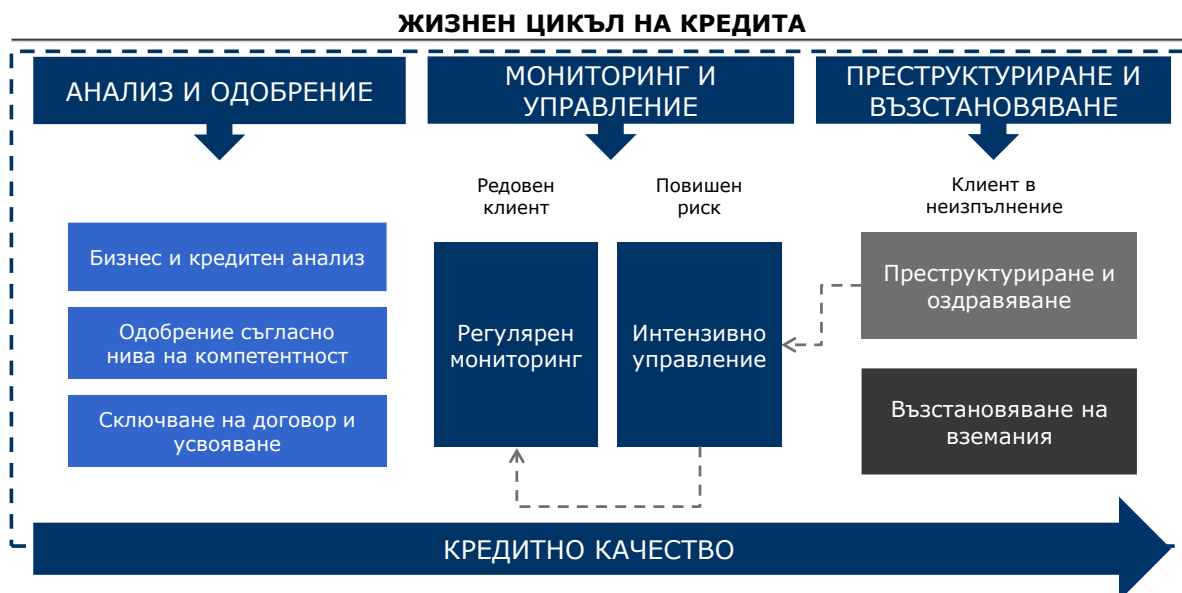
Кредитен риск е рискът, възникващ от невъзможността на длъжника да изпълни изискванията по договор с Банката или невъзможността да действа в съответствие с договорените условия. Видове кредитен риск са концентрационен риск, остатъчен риск, риск от разсейване, риск от контрагента, сетълмент риск. Кредитният риск е основен източник на риск за банковата дейност и неговото ефективно оценяване и управление са определящи за дългосрочния успех на кредитните институции.

Първа инвестиционна банка управлява кредитния риск чрез прилагането на вътрешни лимити по експозиции, по клиенти/контрагенти, видове инструменти, отрасли, пазари, чрез писмени правила и разпоредби, чрез вътрешнорейтинговите и скоринг модели, както и посредством процедурните изисквания при отпускане и управление на експозициите (администриране).

Вътрешнобанковите разпоредби относно кредитния риск са структурирани съобразно бизнес модела и организация на дейността, както и в съответствие с регулаторните изисквания и признатите стандарти за банкова практика, като включват вътрешни правила за кредитиране и за управление на проблемни експозиции, правила за обезценка и провизиране на рискови експозиции, нива на компетентност при възникване на кредитни експозиции, както и методика за изготвянето на кредитни анализи и вътрешни кредитни рейтинги (скоринг модели) по отношение на платежоспособността на клиентите. Вътрешните правила и процедури се актуализират регулярно, с цел констатиране, анализиране и минимизиране на потенциалните и съществуващите рискове. Прилаганите лимити по експозиции с кредитен риск се следят текущо и в съответствие с пазарните условия и нормативната уредба.

КРЕДИТЕН ПРОЦЕС

Кредитният процес в Първа инвестиционна банка е автоматизиран чрез Workflow система, интегрирана към основната информационна система на Банката, където са включени контролни механизми и нива на компетентност при разглеждане на сделките. Одобрените сделки се администрат централизирано в дирекция „Кредитна администрация“, съответно при прилагането на принципа „на четирите очи“.

Първа инвестиционна банка поддържа системи за текущото администриране и наблюдение на различните портфейли и експозиции към кредитен риск, включително с цел установяване и управление на експозициите в неизпълнение и извършване на адекватни корекции за кредитен риск на стойността. Отчитайки влиянието на икономическия цикъл Fibank управлява експозициите в неизпълнение с оглед тяхното навременно диагностициране и предприемане на мерки, съответстващи на възможностите на клиентите и на политиката на Банката относно поемането на риск.

В Банката функционира отделна дирекция „Интензивно управление на кредити“, която управлява експозициите на клиенти прехвърлени от бизнес звената, по които има отчетен повишен кредитен риск спрямо първоначалния момент на отпускане, както и от звеното за проблемни активи – при наличие на индикатори за оздравяване на експозицията и на обективна възможност за бъдещо редовно обслужване. Дирекцията е създадена като част от целенасочените действия на Банката за повишаване ефективното управление на кредитния портфейл, ранната сигнализация и управление на експозициите, както и понижаване на общото ниво на кредитен риск за Банката.

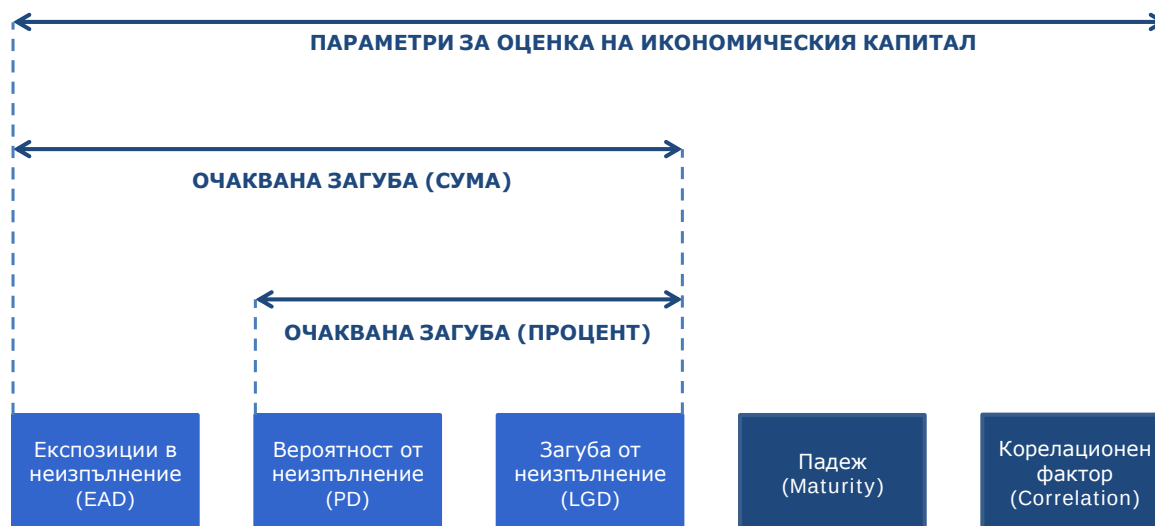
МОДЕЛИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Първа инвестиционна банка прилага вътрешни модели за кредитен риск за оценяване на вероятността от неизпълнение (PD – probability of default), загуба при неизпълнение (LGD – loss given default) и EAD (Exposure at default), което прави възможно определянето на рисковопретеглена възвръщаемост. Всички експозиции с кредитен риск се контролират текущо.

Рамката, дефинирана съгласно базелските стандарти, определя минималните регулаторни капиталови изисквания за покриване на финансовите рискове. В допълнение към регулаторния капитал Първа инвестиционна банка изчислява и икономически капитал, който се включва при

вътрешното измерване и управление на риска. Икономическият капитал се поддържа с цел защита и покриване на неочаквани загуби, произтичащи от пазарни условия или събития.

РИСК ПАРАМЕТРИ ЗА ОЦЕНКА НА ОЧАКВАНИ И НЕОЧАКВАНИ ЗАГУБИ

За повече информация относно икономическия капитал виж подраздел „[Вътрешен анализ на адекватността на капитала](#)“.

Банката използва вътрешни модели за кредитна оценка на корпоративни, МСП, микро клиенти и физически лица-клиенти на банкиране на дребно. Моделите за оценка са базирани на количествени и качествени параметри, като теглата на отделните параметри са дефинирани на базата на исторически опит. На фирмените клиенти се присъжда кредитен рейтинг, а за физическите лица – на база скоринг. Допълнително за фирмените клиенти се изготвя оценка и на база поведенчески скоринг модел. Оценка на кредитния риск от рейтинговите модели се разглежда и от кредитен специалист/риск мениджър.

През 2018 г. Банката доразви своите модели за оценка на проектно финансиране (вкл. относно проекти, свързани с недвижими имоти, индустриални проекти и финансиране на отделни дълготрайни активи), прилагайки количествен анализ (на база прогнозни парични потоци) и качествена оценка по отношение управлението на проекта и инвеститорите, пазарната среда и структурирането на кредита, както и отделна оценка на активите, обект на финансиране. Прецизирана и усъвършенствана е и процедурата за определяне на вътрешен рейтинг за корпоративните и МСП клиенти на Банката, в т.ч. детайлизирани отговорните звена и процесите на ескалация и одобрение, както и времевите рамки и задължения за регулярен преглед и актуализация. Извършена е също така и автоматизация на скоринг процесите относно ритейл клиентите, целяща повишаване на ефективността и редуциране на времето за одобрение по кредитни сделки.

През годината, е въведен нов процес за оценка и валидиране на използваните от Банката модели за управление на риска, с цел гарантиране на тяхната надеждност, прецизност и ефективно прилагане. Съгласно него в Банката се изготвят регулярни валидационни доклади – кратки/мониторинг доклади всяко тримесечие и разширени годишни валидационни доклади, които обхващат както количествен анализ (статистически, иконометрични и други количествени подходи), така и анализ на качествени (нестатистически) характеристики, при спазване на приложимите нормативни изисквания и добри банкови практики в тази област.

ТЕХНИКИ ЗА РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Кредитният риск се управлява и чрез приемане на гаранции и обезпечения по вид и в размер, съгласно действащите регулативни разпоредби и вътрешните правила и изисквания на Банката. Първа инвестиционна банка изисква обезпечаване на експозициите, включително условните ангажименти, които са носители на кредитен риск. За редуциране на кредитния риск Банката прилага признати техники, процедури и правила, осигуряващи кредитна защита, включително чрез следене и контролиране на остатъчния риск. Обезпечена защита се осигурява от активи, които са достатъчно ликвидни и които имат сравнително непроменлива във времето стойност, като Банката прилага вътрешни писмени правила, регламентиращи приеманите обезпечения по вид и размер при спазване на нормативните изисквания за тяхното признаване, както и законовите изисквания за документалното им оформяне. За редуциране на кредитния риск Първа инвестиционна банка прилага опростения метод за финансово обезпечение съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013.

Първа инвестиционна банка текущо следи относимите регулации, както и признатите стандарти и добрите практики в тази област, с цел постоянно надграждане и развиване на правилата и процесите, действащи в Банката по отношение на приемането, оценката и управлението на обезпеченията, включително по отношение на методите за оценка.

ПРОБЛЕМНИ ЕКПОЗИЦИИ И ОБЕЗЦЕНКА

Първа инвестиционна банка има разработени вътрешни правила и писмени процедури за управление на проблемни кредитни експозиции, които включват всички основни действия, свързани с управлението на проблемни кредити, в т.ч. анализ и оценка на рисковите експозиции, реструктуриране и оздравяване, принудително събиране, цедиране на вземания и отписване на проблемни експозиции. Fibank използва също и специализирана система за интегрирано управление на проблемни активи, която включва всички етапи за мониторинг и възстановяване на вземания.

През 2018 г. Банката управлява кредитния риск съобразно риск стратегията и външната среда, с оглед навременно диагностициране и предприемане на мерки, съответстващи на възможностите на клиентите и на политиката на Банката относно поемането на риск, в т.ч. действия за централизирано управление и ранно събиране на просрочени вземания.

Към 31 декември 2018 г. коефициентът на експозициите с просрочие над 90 дни съгласно рамката за финансово отчитане FinREP се понижава с 3,8 пр.п. до 10,4% от брутните кредити и аванси на консолидирана основа, в резултат на приложените през годината мерки за управление на кредитния риск, вкл. чрез продажба/цедиране на вземания, както и отписване на обезценени експозиции.

По отношение на обезценката и провизирането на рискови експозиции, Първа инвестиционна банка прилага писмени правила, които са структурирани на принципите на индивидуална и портфейлна оценка на рисковите експозиции в зависимост от класификацията и размера на експозицията. За експозициите, отчитани като необслужвани се определя специфична обезценка, изчислена на база индивидуален паричен поток за индивидуално значимите експозиции или на портфейлен принцип за останалите. По отношение експозициите, отчитани като обслужвани Банката прилага обезценка на портфейлен принцип (отчитаща потенциални загуби), групирайки експозиции със сходни характеристики за кредитен риск.

От 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка прилага нови правила за обезценка и провизиране на рискови експозиции в съответствие с изискванията на МСФО 9. Съгласно тях се оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, в случай че кредитният риск на инструмента се е увеличил

значително след първоначалното признаване. В противен случай се оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби в хоризонт от 12 месеца.

ОБЕЗЦЕНКА НА РИСКОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

Банката има разписани конкретни параметри при определяне на увеличения кредитен риск, които включват както дни просрочие, така и други индикатори вкл. наличие на мерки за реструктуриране, влошаване в рейтинга/скоринга на клиента и др.

Във връзка с прилагането на МСФО 9 във вътрешнонормативната рамка на Банката са разписани също така и приложимите бизнес модели при класифицирането на финансовите активи, както и дефинирани параметрите за покриване на теста за паричните потоци, представляващи единствено плащания по главница и лихва (SPPI), в т.ч. при създаване или промяна на кредитни продукти.

ПАЗАРЕН РИСК

Пазарният риск е рискът от загуби вследствие на промени в цената на финансовите инструменти, произтичащи от общи рискови фактори, присъщи на пазарите, несвързани с конкретни характеристики на отделните инструменти, като промени в лихвените проценти, валутните курсове и/или от специфични рискови фактори, отнасящи се до емитента.

Управлението на пазарния риск се базира на прилагането на вътрешни лимити и писмени правила и разпоредби по отношение на процесите и контролната среда. За целите на оценка и ограничаване на пазарния риск Банката прилага вътрешни модели за оценка, които са базирани на концепцията „стойност под риск“ (VaR), като в допълнение са разработени и се прилагат дюрационни анализи, калкулации на стресирана стойност под риск (Stressed VaR), както и стрес тестове и сценарии.

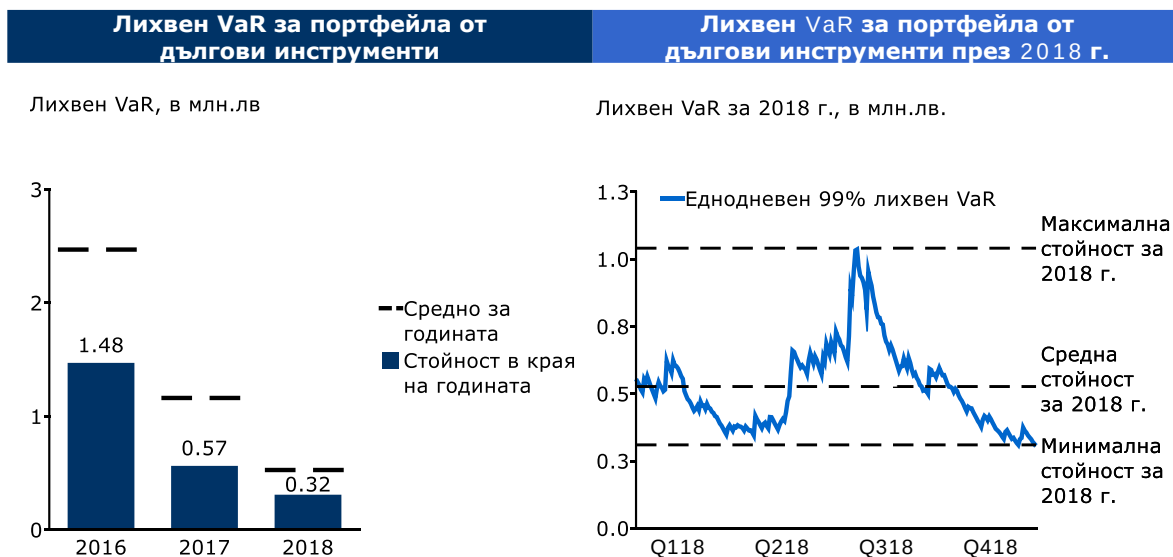
Прилаганите от Банката лимити за дългови и капиталови инструменти са структурирани, с цел минимизиране на риска и въвеждане на по-обхватна и рисково-обвързана рамка от лимити, които са пряко обвързани с рисковия профил на инвестициите, както и с динамиката на рисковия профил във времето.

ЛИХВЕН РИСК

Лихвеният риск е текущият или потенциален риск от промяна на доходите на Банката в резултат от неблагоприятно изменение в лихвените проценти. Първа инвестиционна банка е изложена на лихвен риск както от търговския портфейл, така и от банковия портфейл.

Политиката на Банката е да поддържа незначителен търговски портфейл, в съответствие с критериите на Регламент (ЕС) № 575/2013. Във връзка с това Банката не изчислява капиталови изисквания за лихвен и ценови риск за позициите си в този портфейл. За количествено измерване на лихвения и позиционния риск в търговския портфейл Банката прилага VaR анализ с едnodневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Моделът се изчислява и следи на дневна база, като оценява максималната загуба, която може да настъпи при определен хоризонт и нормални пазарни условия, дължаща се на неблагоприятни изменения на пазарните лихви, ако позициите останат непроменени за определен период.

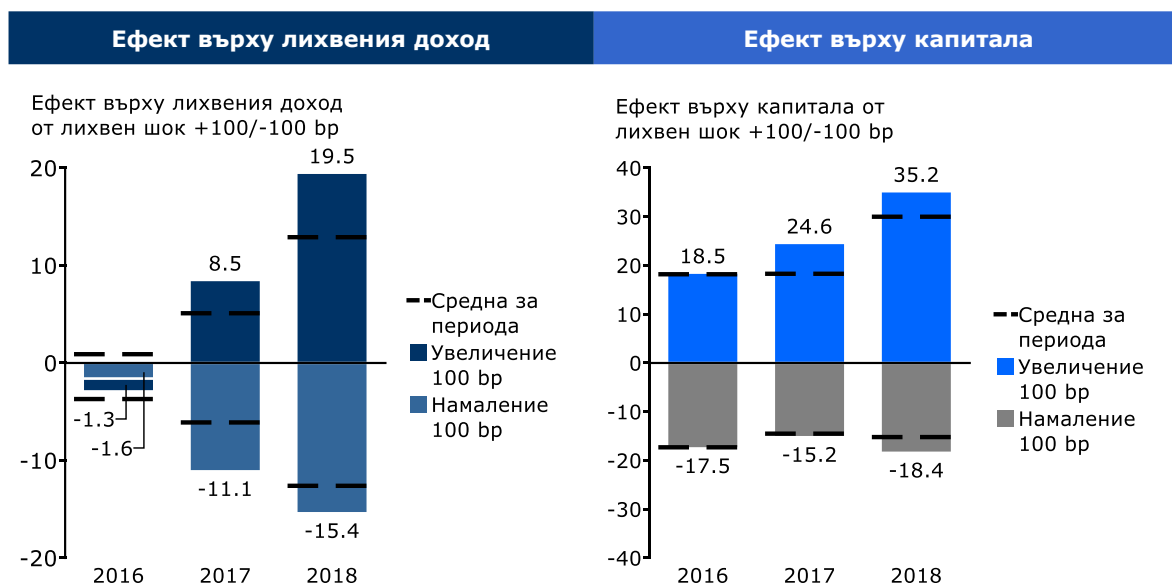
В съответствие с насоките на Европейския банков орган, Банката измерва и стресирана стойност под риск (sVaR) на портфейла от дългови ценни книжа, като входящите данни на модела са калибрирани така, че да отразяват продължителен период на значителен стрес на международните финансови пазари.

По отношение на лихвения риск в банковия портфейл Първа инвестиционна банка управлява този вид риск чрез писмени правила, лимити и процедури, насочени към редуциране на несъответствието между лихвената чувствителност на активите и пасивите. За количествено измерване на лихвения риск в банковия портфейл се използват модели за оценка на влиянието на лихвени сценарии върху икономическата стойност на Банката и върху нетния лихвен доход за хоризонт една година.

Оценката на ефекта върху икономическата стойност на Банката се базира на модели за дюрацията на лихвоносните активи и пасиви. Оценката на ефекта върху нетния лихвен доход се базира на падежна таблица на лихвените активи и пасиви, и оценка за изменението на лихвените проценти по отделните класове инструменти вследствие на изменение на пазарните лихвени нива.

Към 31 декември 2018 г. ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Банката вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта е +35,2/-18,4 млн. лв., а върху нетния лихвен доход в рамките на една година напред е +19,5/-15,4 млн. лв.

ВАЛУТЕН РИСК

Валутният риск е рискът от загуба вследствие от неблагоприятно изменение на валутните курсове. Изложеността на Първа инвестиционна банка към валутен риск, произтичащ от позициите в банковия и търговския портфейл, се ограничава посредством прилагането на регулаторно-изискуеми и вътрешнобанкови лимити.

Банката активно управлява размера на общата си открита валутна експозиция, както и се стреми да поддържа незначителни нива на валутни несъответствия в обхвата на цялата си дейност. В допълнение, Първа инвестиционна банка изчислява и прилага лимити на базата на вътрешен VaR модел, относно максималната загуба, която би могла да бъде реализирана в рамките на 1 ден при доверителен интервал от 99.0%.

Освен това Банката е изложена на валутен риск и вследствие на извършвани дилинг операции. Обемът на такива операции, извършени с намерение за търгуване, е силно ограничен, като се контролира посредством лимити за откритите валутни позиции и на stop-loss лимити по открити позиции.

За повече информация относно пазарния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

ЛИКВИДЕН РИСК

Ликвидният риск възниква вследствие на общото финансиране на банковата дейност и при управлението на позиции. Той включва риска от невъзможност за посрещане на конкретно плащане при настъпване на неговия падеж и невъзможност да се продаде определен актив на разумна цена и в кратки срокове, за да се посрещне задължението по пасив.

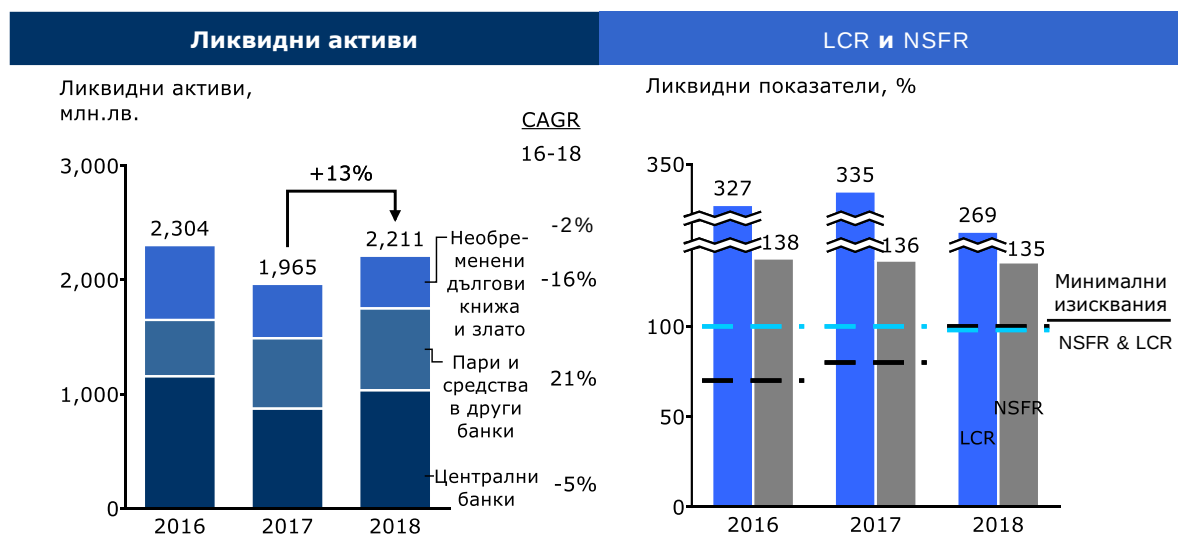
Първа инвестиционна банка управлява ликвидния риск чрез вътрешна система за ежедневно наблюдение и управление на ликвидността, поддържане на достатъчна наличност от парични средства съобразно валутната структура на активите и пасивите и падежната стълбца,

регулярни анализи на несъответствието между входящите и изходящите парични потоци, поддържане на портфейл от нискорискови активи за посрещане на текущи задължения и посредством операциите си на междубанковия пазар.

С цел поддържане на умерен рисков профил, Fibank е изготвила адекватна рамка за управление на ликвидния риск. Политиката на Банката по управление на ликвидността е насочена към осигуряване посрещането на всички задължения и при стрес, произхождащ от външната среда или от специфики на банковата дейност, както и с цел поддържането на адекватно равнище и структура на ликвидни буфери и използване на подходящи механизми за разпределение на разходите, ползите и рисковете, свързани с ликвидността. Банката прилага комбинация от методи, финансови модели и инструменти за оценка и управление на ликвидността, в т.ч. изискванията за отчитане и наблюдение на съотношенията за ликвидно покритие и нетно стабилно финансиране в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013. С цел допълнително редуциране на ликвидния риск са заложили и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка – клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност. С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа.

През годината Банката доразви системата за измерване, наблюдение и контрол на ликвидността, вкл. по отношение на създаването и поддържането на падежна стълбица като част от допълнителните показатели за наблюдение на ликвидността и инструмент за детайлно наблюдение на входящите и изходящи потоци по падежни интервали, в т.ч. капацитета за генериране на ликвидност в съответствие с изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/2114 и Наредба №11 на БНБ за управлението и надзора върху ликвидността на банките.

По отношение на политиките за управление на активите, пасивите и ликвидността, считано от 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка прилага новите изисквания относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката и тяхната оценка в съответствие с МСФО 9. В зависимост от целта при управлението на финансовите активи, прилаганите от Банката бизнес модели включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (other business model), в който се включват и активите, държани с цел търгуване.

През отчетната година Fibank продължава да поддържа адекватен размер ликвидни активи, като към 31 декември 2018 г. съотношението на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти възлиза на 26,50%, което е значително над препоръчаното от БНБ ниво от 20%. Съгласно нормативните изисквания считано от 1 януари 2018 г. Банката следва да поддържа буфер от ликвидни активи, който да осигурява ликвидно покритие на нетните ликвидни изходящи потоци в рамките на период на напрежение от 30 календарни дни с минимален размер от 100%. В края на отчетния период съотношението за ликвидно покритие (LCR) възлиза на 269,21% на консолидирана основа (2017: 334,85%).

Първа инвестиционна банка изчислява и съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR), който представлява инструмент, въведен с цел гарантиране, че дългосрочните задължения се покриват по подходящ начин от стабилни инструменти за финансиране както при нормални условия, така и при стресирани обстоятелства. Към края на годината съотношението на нетно стабилно финансиране възлиза на 135,45% на консолидирана основа (2017: 136,43%), като е над референтната стойност от 100% още преди въвеждането му като задължително условие.

ВЪТРЕШЕН АНАЛИЗ НА АДЕКВАТНОСТТА НА ЛИКВИДНОСТТА

Първа инвестиционна банка АД изготвя регулярен отчет за вътрешния анализ на адекватността на ликвидността (ВААЛ), с цел извършване на всеобхватна вътрешна оценка на рамката за управление на ликвидността и финансирането на Банката в контекста на нейната стратегия и риск апетит по отношение на ликвидността.

През 2018 г., като част от процеса за ежегоден преглед, Банката актуализира отчета за ВААЛ, вкл. по отношение на резултатите от прилаганите стрес сценарии и стрес тестове, както и относно състава на поддържащия ликвиден буфер. Заложените вътрешни индикатори за ликвидност са структурирани при спазване на изискванията за съгласуваност с нивата в Плана за възстановяване, които са част от системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката.

При анализа са взети предвид действащите в Банката системи и процеси за управление на рисковете, свързани с ликвидността и финансирането, в т.ч. информация за управлението на ликвидния риск в рамките на деня, както и за разпределянето на разходите и ползите, свързани с ликвидността, които се определят на базата на въведена в Банката методология за вътрешно-трансферни цени (ВТЦ). Във ВААЛ са отчетени също и стратегията на Банката относно финансирането, включително плановете за финансиране с тригодишен хоризонт, както и стратегията относно поддържането на ликвидни буфери и мониторинг на обременените с тежести активи. Количествените измерения относно готовността на Банката за справяне с внезапен значителен отлив на привлечени средства (ликвидна криза) се установяват посредством стрес тестове и сценарийни анализи. За целите на ВААЛ, Първа инвестиционна банка прилага комбинация от три стрес сценария – идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок с хоризонт от една седмица и един месец, при които се взима под внимание стабилността на депозитната база и чувствителността на клиентите.

За осигуряването на адекватна възможност Банката да посреща всички свои задължения и ангажименти дори и в условията на ликвидна криза, Първа инвестиционна банка има разработен план за действие при извънредни обстоятелства/ликвидна криза, който е неразделна част от общата система за управление на ликвидността.

За повече информация относно ликвидния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

Операционният риск е рискът от загуба, породен от неподходящи или погрешни процеси, хора или системи, или от външни събития. С цел намаление на рисковете, произтичащи от операционни събития, Първа инвестиционна банка прилага писмени политики, правила и процедури, които се базират на изисквания, залегнали в европейското и българското законодателство, както и добрите банкови практики.

Първа инвестиционна банка поддържа система за регистриране, следене и контрол на възникнали и потенциални операционни събития в съответствие с регулаторните изисквания. Управлението на операционния риск от Fibank се основава на принципите за непоемане на необоснован риск, стриктно спазване на нивата на компетентност и приложимата нормативна уредба, активно управление на операционния риск. Банката прилага надеждни методи за избягване, ограничаване влиянието на операционните рискове и трансфериране, в т.ч. чрез разделяне на функциите и отговорностите, двоен контрол, нива на компетентност, вътрешен контрол, сключване на застраховки, информационна обезпеченост.

С цел усъвършенстване на процеса по управление на операционния риск в Банката са дефинирани ключови рискови индикатори, прилагани както на ниво Банка, така и специфични за всяко бизнес звено и процес в Банката. Чрез тях се способства по-ефективното сигнализиране на промени, които могат да са от значение за активното управление на операционния риск, както и осъществяването на по-добър мониторинг и контрол на рисковия толеранс и определените прагове и лимити по отделните видове риск.

Във връзка с привеждане на дейността в съответствие с регулаторните промени и по-конкретно Насоките на ЕБО относно мерките за сигурност спрямо операционните рискове и рисковете, свързани със сигурността, съгласно Директива (ЕС) 2015/2366 (EBA/GL/2017/17), е актуализирана вътрешната нормативна рамка с процедури и механизми за контрол, оценка на въздействието на операционни събития и навременното им управление.

Дирекция „Анализ и контрол на риска“ дефинира и категоризира операционните събития по видове и бизнес линии, присъщи на банковата дейност, както и задълженията и отговорностите на служителите на Банката във връзка с тяхното регистриране и докладване. Комитетът по операционния риск разглежда регулярно и анализира настъпилите операционни събития и предлага на Управителния съвет мерки за своевременно коригиране на причините, както и за засилването на контролните механизми при управлението на процесите, дейностите, продуктите и услугите на всички нива в системата на Банката.

С цел оценка на изложеността и редуциране на операционния риск, както и за подобряване и усъвършенстване на контролните процедури, Първа инвестиционна банка осъществява регулярно самооценка на операционния риск (RCSA) под формата на въпросници или чрез анализ на процесите. Съобразно добрите банкови практики самооценката е важен инструмент за допълнително оценяване на изложеността на Банката към операционен риск и средство, спомагащо извършването на анализ на ефективността на действащите контроли за редуциране на този вид риск.

ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ

Първа инвестиционна банка разполага с вътрешни правила и политики за информационна сигурност и за достъп до информационните системи, които включват организационната рамка, управлението и отговорностите на служителите за гарантиране сигурността на данните, системите и съответната инфраструктура.

В Банката функционира специализирано звено „Информационна сигурност“, под ръководството на Главен директор Риск, което координира дейностите, свързани с информационната сигурност, дефинира изискванията към контролите и сигурността на данните, както и организира изпълнението на решенията на Управителния съвет в тази област.

ЗАЩИТА НА ЛИЧНИ ДАННИ

През 2018 г. Първа инвестиционна банка реализира проект за въвеждане на изискванията, произтичащи от Общия регламент относно защитата на данните (GDPR). Като част от вътрешната си организация като администратор на лични данни в Банката са структурирани и развити принципите и основанията за обработване на лични данни, вкл. във връзка с тяхната прозрачност и законосъобразност, както и правата на субектите на данни и техническите и организационни мерки за защита на данните.

В изпълнение изискванията на регламента е назначено Длъжностно лице по защита на данните (DPO) – г-н Андрей Филчев (e-mail: dpo@fibank.bg), което има водеща роля за осигуряване на законосъобразното обработване на лични данни в структурата на Банката, провежда обучения за информираност и изграждане на култура за защита на данните, както и е лице за контакт с Комисията за защита на личните данни, и по въпроси, свързани с упражняване на правата на субектите на данни. Г-н Филчев е утвърден професионалист с дългогодишен опит в банковата система, както и в областта по прилагането на функцията Съответствие в системата на Първа инвестиционна банка.

НЕПРЕКЪСВАЕМОСТ НА ПРОЦЕСИТЕ

За да осигури ефективното управление на непрекъсваемостта на бизнеса, Първа инвестиционна банка, е установила планове за действие при непредвидени обстоятелства и за непрекъсваемост на дейността, както и планове за възстановяване за всички свои критични функции и ресурси, които се тестват регулярно. Управлението на непрекъсваемостта на процесите и бизнеса осигурява устойчивост на всички нива на организация в Банката, както и възможност за ефективни действия и реакции при заплахи и кризисни ситуации. Създадената организация и процеси в Банката имат за цел да защитят интересите на всички заинтересовани лица, нейната репутация, бранд и дейностите добавящи стойност.

Изграждането на подходяща корпоративна култура по отношение управлението на непрекъсваемостта на дейността е важна част от цялостната риск култура в рамките на Банката. С цел по-голяма интегрираност на информацията и прилагането на централизиран подход, вътрешната нормативна уредба относно непрекъсваемостта на дейността е структурирана в единен документ с основно съдържание и отделни планове за действия при конкретни инциденти и кризисни ситуации. Така въведената организация цели постигането на бързи и ефективни действия за посрещане на потенциални кризисни ситуации, както и своевременно отстраняване на негативните последствия.

РИСКОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

Към 31 декември 2018 г. за изчисляване на рисковите експозиции за кредитен риск Първа инвестиционна банка прилага стандартизирания подход, съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013. Поради неголемия обем на финансовите инструменти в търговския портфейл (облигации и други ценни книжа) капиталовите изисквания се изчисляват в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, приложими за банковия портфейл. За изчисляване на размера на капитала за покриване на загуби от операционен риск се прилага подходът на базисния индикатор.

в хил. лв./ % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
За кредитен риск	6 194 711	90,3	5 787 197	89,6	5 594 622	90,5
За пазарен риск	5 300	0,1	6 000	0,1	5 625	0,1
За операционен риск	658 925	9,6	665 625	10,3	578 388	9,4
Общо рискови експозиции	6 858 936	100	6 458 822	100	6 178 635	100

През 2018 г. в структурата на рисковопретеглените експозиции преобладават тези за кредитен риск с 90,3% от общите експозиции (2017: 89,6%), следвани от тези за операционен риск – 9,6% (2017: 10,3%) и за пазарен риск – 0,1% (2017: 0,1%), като Банката продължава да поддържа консервативен подход при оценка и управление на рисковете.

Освен за целите на надзора Първа инвестиционна банка изчислява и икономическия капитал на Банката, който би обезпечил платежоспособността и бизнеса ѝ при неблагоприятни пазарни условия. За целта се изготвя вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК).

ВЪТРЕШЕН АНАЛИЗ НА АДЕКВАТНОСТТА НА КАПИТАЛА

Първа инвестиционна банка АД извършва редовен вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК), с цел пълно и точно идентифициране и оценка на вътрешните капиталови нужди на Банката в контекста на нейната бизнес стратегия, рисков профил и риск апетит. Оценката за необходимия икономически капитал отразява както рисковия профил на дейността ѝ, така и нейния риск апетит, като основните показатели на използваните при анализа количествени методи за оценка са приети при консервативни сценарии за неблагоприятна икономическа среда.

През 2018 г. отчета за ВААК беше актуализиран в съответствие с риск стратегията и заложените бизнес цели за развитие, както и съобразен с оперативната среда, включително отчетен ефекта от прилаганите от Банката мерки за управление на риска по кредитните експозиции. С цел прилагане на по-консервативен подход е завишено нивото на доверителност при изготвянето на анализа, както и отразени новите изисквания относно капиталовите буфери, в т.ч. буфера за друга системно значима институция (ДСЗИ), приложим към Банката, считано от 01.01.2018 г. При анализа също така са взети предвид и е направена оценка на бизнес модела на Банката, както и на системата за вътрешно корпоративно управление, в т.ч. на независимите функции по вътрешен одит, управление и контрол на рисковете и съответствие.

Вътрешната система за оценка на необходимия вътрешен капитал се основава на прогностични VaR модели за кредитен и пазарен риск, стрес-тестове за кредитен, ликвиден, репутационен и лихвен риск в банковия портфейл, подход базиран на базисния индикатор и стрес тестове по отношение на операционния риск, Earnings-at-Risk подход за стратегически риск, както и аналитични средства и техники, които дават възможност за по-детайлна оценка на адекватността на капитала съобразно рисковия профил на Банката и текущата оперативна среда. За агрегиране на отделните видове риск Банката използва корелационна матрица, която взема предвид взаимовръзката между отделните категории риск, с цел по-реалистичен и по-усъвършенствен подход за измерване на риска, на който е изложена Банката, същевременно при достатъчно консервативни допускания.

КРЕДИТЕН РИСК

За изчисляване достатъчността на капитала по отношение изложеността към кредитен риск, Първа инвестиционна банка използва вътрешни модели за оценка, освен в определени случаи,

в т.ч. при класове експозиции с несъществено влияние върху рисковия профил. За класовете експозиции със съществено значение, които представляват основната кредитна дейност на Fibank, икономическият капитал е определен на база еднофакторен портфейлен кредит-VaR модел, чрез който се определя вероятностното разпределение на загубите, които могат да бъдат реализирани в рамките на една година напред при 98% доверителен интервал. За да се остойности рискът от настъпването на извънредни, малко вероятни, но възможни събития, се прилагат и стрес сценарии. Получените резултати от стрес сценариите се съпоставят с капиталовите изисквания за кредитен риск, изчислени съгласно портфейлния VaR модел.

Като част от цялостната оценка за изложеността към кредитен риск, за целите на ВААК, Първа инвестиционна банка оценява и риска от концентрация, дължащ се на неравномерното разпределение на кредитните експозиции по клиенти или група свързани лица от гледна точка на нейната финансова стабилност и способността да осъществява основната си дейност. За остойностяване на необходимия капитал за този вид риск Банката използва съпоставка на резултатите от портфейлния VaR модел между реалния портфейл и хипотетичен портфейл, при който размерът на експозициите е еднакъв за всички клиенти, при равни други условия.

ПАЗАРЕН И ЛИХВЕН РИСК

Изложеността на Банката към пазарен риск е ограничена и включва оценка за достатъчността на капитала по отношение на позиционния риск, валутния и стоковия риск. За изчисляването на икономическия капитал за пазарен риск се ползват вътрешни модели за стойността под риск (VaR) с хоризонт от 1 година и ниво на доверителност 98%.

За целите на вътрешния анализ на адекватността на капитала Fibank управлява лихвения риск в банковия портфейл посредством управление на структурата на инвестициите, контрол върху цената и условията на финансовите пасиви, и контрол върху лихвената структура на кредитния портфейл и другите лихвоносни активи. Използват се подходите за оценка на ефекта на лихвените проценти върху нетния лихвен доход на хоризонт от 1 година и ефекта върху икономическата стойност на Банката. За изчисляване достатъчността на икономическия капитал по отношение на лихвения риск в банковия портфейл се определя най-голямото намаление на икономическата стойност на Банката в резултат на паралелно изместване на кривите на доходност с до ± 200 б.п.

ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

За целите на ВААК, Първа инвестиционна банка изчислява необходимия икономически капитал за операционен риск съгласно насоките, описани в Basel III: Finalising post-crisis reforms (12.2017), като прилага компоненти за изчислението, измерващи дейността на Банката като обем и специфика, както и нивото на операционен риск, съответстващо на дейността при коригиращ фактор, отчитащ значимостта на операционните събития на база исторически данни.

Банката използва също така стрес тестове, които възпроизвеждат настъпването на извънредни, но правдоподобни събития, в т.ч. различни сценарии от гледна точка на финансовото въздействие и вероятност от настъпване. Получените резултати от провежданите сценарии се съпоставят с икономическия капитал за операционен риск.

ЛИКВИДЕН РИСК

За оценка на ликвидния риск Банката диференцира анализа в две направления относно риска от неплатежоспособност и риска от осигуряване на ликвидност. Рискът от неплатежоспособност се управлява и покрива посредством поддържането на подходящ буфер от необременени, високо ликвидни активи, докато рискът от осигуряване на ликвидност следва да бъде покрит и

ограничен от икономическия капитал на Банката. Банката изчислява икономическия капитал за ликвиден риск като оценява размера на загубата, която би претърпяла вследствие на ликвидна криза, на база исторически опит и стрес тестове на ликвидността (идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок), отчитайки разходите по репо-сделки или ликвидирани активи за посрещане на изходящия паричен поток, както и очакваното нарастване на лихвените разходи по привлечения ресурс.

ДРУГИ РИСКОВЕ

За целите на ВААК Банката оценява и други рискове, в т.ч. стратегически риск и репутационен риск. За количествената оценка на стратегическия риск се ползва Earnings-at-Risk подход, като се измерват на историческа база отклоненията между бюджетираната и реализираната нетна печалба на Банката. Заделеният капитал за стратегически риск се определя посредством прилагане процента на отклонение, съответстващ на приетото ниво на доверителност от 98%, към бюджетираната нетна печалба за следващата една година.

Репутационният риск отразява риска от това репутацията на Банката да се различава в отрицателен смисъл от очаквания стандарт по отношение на нейния експертен опит, почтеност и надеждност. Материализирането на репутационния риск се изразява основно в загуба на бизнес, повишена цена на финансиране, ликвидна криза, които ефекти се измерват в рамките на оценката за стратегическия риск и ликвиден риск.

КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ

КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ НА ПРОДУКТИ И УСЛУГИ

Първа инвестиционна банка поддържа разнообразен набор от канали за дистрибуция на предлаганите продукти и услуги, вкл. добре развита клонова мрежа, електронно банкиране, директни продажби, контакт център, корпоративен блог, които постоянно усъвършенства съобразно съвременните тенденции в банковата дейност, пазарните условия, технологичното развитие и клиентските потребности.

КЛОНОВА МРЕЖА

Клоновата мрежа е основният канал за дистрибуция на банкови продукти и услуги за Първа инвестиционна банка. Банката се стреми да поддържа адекватен баланс между добре развита мрежа от физически локации и предоставяне на съвременни способи за дистанционно банкиране, в т.ч. в контекста на нарастващото значение на дигиталната трансформация в сферата на банковата дейност.

През годината Банката продължи да оптимизира клоновата си мрежа, при отчитане на пазарната среда, натовареността на локациите и обемите на дейността. През годината са закрити четири офиса, от които един в София и три в останалата част от страната, а открити три нови в градовете София, Пловдив и Попово.

Към 31 декември 2018 г. клоновата мрежа на Първа инвестиционна банка се състои общо от 168 клона и офиса на консолидирана основа (2017: 166), които са разположени в повече от 60 населени места в България – 53 локации в гр. София, 101 клон и офиса в останалата част на страната, един чуждестранен клон в гр. Никозия, Кипър, както и дъщерна банка в Албания, която оперира с централа и 12 клона в Албания. За повече информация относно клоновата мрежа на *First Investment Bank – Albania Sh.a.* виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).

С цел създаването на унифициран организационен модел, по-ефективно разпределение на бюджетните цели, както и фокусиране върху привличането на нови клиенти и кръстосани продажби, в град София функционира нов модел на структуриране на клоновата мрежа. Чрез него са формирани 5 функционални клона – Централен, Изток, Запад, Север и Юг, към всеки от които са разпределени офиси на база териториално разположение и бизнес показатели.

Като част от действията за постоянно усъвършенстване и оптимизация на процесите на работа и извършваните операции в локациите на Банката, продължава активната работа за намаляване времето за обслужване на клиентите и при осъществяването на трансакции, което да допринесе

за още по-добри
клиентите.

Клоновете и офиси
страната предлага
от банкови продукти
както за физически
бизнес клиенти.
по-пълно задоволява
клиентското търсене
от клонова мрежа
удължено работно време
разполага с дигитални
които да осигурят
на клиентите преки

Клонът на Първа
банка в гр. Никопол
Кипър функционира
банков пазар от
начално основно
кредитирането на
клиенти, като
работи систематично
вателно в посока
на продуктите
Понастоящем, клонът
електронно банково
на дребно.

ПЪЛЕН НАБОР ОТ ПРОДУКТИ И УСЛУГИ

	РИТЕЙЛ КЛИЕНТИ	БИЗНЕС КЛИЕНТИ
❖ СПЕСТОВНИ ПРОДУКТИ	✓	✓
❖ ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ	✓	✓
❖ ПАКЕТНИ ПРОГРАМИ	✓	✓
❖ ДЕБИТНИ И КРЕДИТНИ КАРТИ	✓	✓
❖ КАРТИ ДАЙНЪРС КЛУБ	✓	✓
❖ ИПОТЕЧНО КРЕДИТИРАНЕ	✓	
❖ ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ	✓	
❖ КРЕДИТИРАНЕ НА БИЗНЕС КЛИЕНТИ		✓
❖ ТЪРГОВСКО ФИНАНСИРАНЕ		✓
❖ ПРОЕКТНО ФИНАНСИРАНЕ		✓
❖ ФАКТОРИНГ СДЕЛКИ		✓
❖ ФИНАНСИРАНЕ ПО ЕВРОПРОГРАМИ		✓
❖ ДИГИТАЛНО БАНКИРАНЕ	✓	✓
❖ ИНВЕСТИЦИОННИ УСЛУГИ	✓	✓
❖ ИНВЕСТИЦИОННО ЗЛАТО И ИЗДЕЛИЯ ОТ БЛАГОРОДНИ МЕТАЛИ	✓	✓

В допълнение към добре развитата клонова мрежа, Fibank използва и други канали за дистрибуция на своите продукти и услуги – широка мрежа от АТМ и ПОС терминали, дистанционен достъп до информация и услуги през собствен контакт център, директни продажби на място, дигитално банкиране.

КОНТАКТ ЦЕНТЪР – *bank (*2265), 0800 11 011

През 2018 г. Контакт центърът на Fibank продължава да функционира като ефективен канал за комуникация и продажба на целеви продукти и услуги, както и да допринася за привличането на нови и задържането на настоящи клиенти, чрез предоставянето на услуги съгласно утвърдените стандарти и бизнес цели на Банката.

В изпълнение на стратегическия си фокус върху високите стандарти на клиентско обслужване, през годините Fibank целенасочено работи в посока развитие и разнообразяване на предлаганите услуги през Контакт центъра, съобразно потребностите на клиентите и новите технологии. В резултат на това през 2018 г. е проведена нова кампания за продажба на потребителски кредити, насочена към лоялни клиенти на Банката. През контакт центъра клиентите могат също така да подадат искане за издаване на кредитни и дебитни карти, да кандидатстват за овърдрафт по дебитна карта или да кандидатстват за потребителски кредит. През него може също така да се получи актуална и навременна информация относно продуктите и услугите, тарифата и лихвените условия на Банката, местонахождението на клоновете и работното им време, както и адекватно и професионално съдействие от служителите при

възникнали въпроси или затруднения. За клиентите е осигурена възможност за дистанционна комуникация по телефон, имейл и онлайн чат в реално време през корпоративната интернет страница на Банката.

През годината през контакт центъра са проведени близо 60 различни изходящи кампании с различен характер и тематика, в т.ч. информационни кампании, такива, свързани с директно предлагане на банкови продукти и услуги, за проучване нагласите на потребителите, както и във връзка с подпомагане събираемостта на вземания от клиенти (soft collection). Отчетени са над 110 хил. изходящи разговора и висока степен на достигнати адресати.

За отчетния период в контакт центъра са постъпили около 74 хил. входящи разговора, над 4 хил. имейл и над 1300 чат кореспонденции във връзка със различни запитвания и искания от клиенти или потенциални клиенти, в т.ч. относно обща банкова информация, обслужване на карти, контактна и справочна информация, заявка за продукти и т.н.

КОРПОРАТИВЕН БЛОГ

През 2018 г. корпоративният блог на Първа инвестиционна банка отбелязва своята 10-та годишнина. През годините Банката се стреми постоянно да развива дейността на корпоративния блог в съответствие със съвременните тенденции за комуникация в интернет среда и потребностите на клиентите. Във връзка с това в средата на годината е разработена и стартирана нова платформа, на която е базиран корпоративния блог, целяща въвеждането на по-интуитивен и ориентиран към потребителя дизайн и функционалности. Признание за успешното развитие през годината е мястото сред финалистите, което блога на Fibank зае в конкурса „Сайт на годината“, в категория „Блог“.

Чрез корпоративния блог се представя разнообразен спектър от социални и корпоративни инициативи на институцията, финансови анализи и проучвания, свързани с пазара на банкови продукти и услуги в страната, актуални новини по различни теми, както и полезна за клиентите информация. Чрез него се осъществява открит диалог и обратна връзка с клиентите, като по този начин се дава възможност за изследване ползваемостта на продуктите и услугите на Банката и клиентската удовлетвореност.

Първа инвестиционна банка продължава да поддържа активна онлайн комуникация в реално време с клиентите и заинтересованите лица освен чрез блога си, и чрез водещите социални мрежи – Facebook, LinkedIn, Instagram, Twitter, Youtube.

ПРОДАЖБИ

Първа инвестиционна банка използва директните продажби (на място при клиента) като допълнителна възможност за дистрибуция на продукти и услуги, включително за комплексно банково обслужване на институционални и корпоративни клиенти.

През 2018 г. чрез директни продажби Fibank продължава да привлича нови бизнес клиенти от различни пазарни сегменти за обслужване в Първа инвестиционна банка. Този подход спомага и за изграждането на дългосрочни взаимоотношения с ключови клиенти, както и за получаване на директна обратна връзка за продуктите и услугите на Банката.

Дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“ в системата на Първа инвестиционна банка има натрупан значителен опит при обслужването на корпоративни и институционални клиенти, разпоредители с бюджетни средства, държавни и общински предприятия.

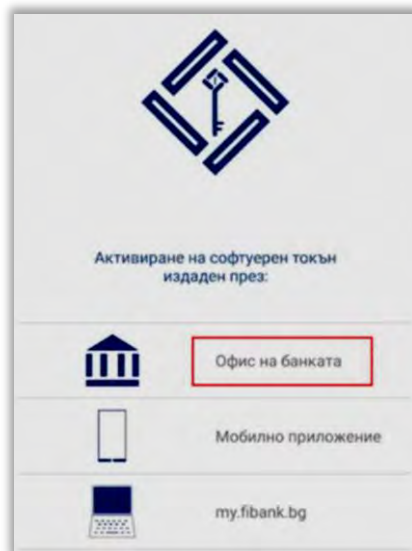
ДИГИТАЛНО БАНКИРАНЕ

ЕЛЕКТРОННО БАНКИРАНЕ „МОЯТА FIBANK“

Първа инвестиционна банка има интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“, разработена като единен канал за обслужване на клиенти, която постоянно развива, с цел надграждане и добавяне на нови функционалности. Платформата е интегрирана към основната банкова информационна среда Oracle Flexcube, което осигурява високо ниво на системна сигурност, оптимизация и по-голяма ефективност на работните процеси, както и увеличаване на продуктивността.

През електронното банкиране „Моята Fibank“ клиентите могат да ползват както активни, така и пасивни банкови операции в зависимост от техните потребности и правата за достъп в системата. Като част от активното банкиране клиентите могат да откриват и закриват разплащателни и депозитни сметки, да извършват преводи в национална и чуждестранна валута, в т.ч. масови преводи, да осъществяват комунални плащания, както и покупко-продажба на валута. Като част от пасивното банкиране на клиентите е осигурена на разположение информация за наличности и операции по банкови сметки, и/или платежни карти. Включени са също и данни за клоновете и ATM устройствата, както и информация за валутните курсове, новини и актуални промоции.

През 2018 г. Първа инвестиционна банка продължи да развива дейностите, свързани с дигиталното банкиране. През май 2018 г. стартира предлагането на нов софтуерен токът „Fibank Token“, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране, включващ двуфакторно удостоверяване и използване на технология за сканиране на QR кодове. Разработен е и нов електронен депозит „Моят депозит“, който се открива и управлява изцяло онлайн през системата за електронно банкиране „Моята Fibank“. Добавени са и нови функционалности, в т.ч. онлайн промяна на трансакционни лимити по платежни карти, push известия за корпоративни клиенти и физически лица, както е и разширен обхвата на справочната информация, вкл. за клиенти – бюджетни разпоредители.

В изпълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи, транспониращ Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD 2) и Делегиран Регламент (ЕС) 2018/389 на Комисията за допълнение на Директива (ЕС) 2015/2366 по отношение на регулаторните технически стандарти за задълбоченото установяване на идентичността на клиента и общите и сигурни отворени стандарти на комуникация, Първа инвестиционна банка стартира проект по привеждане на онлайн банкирането в съответствие с регулаторната рамка и осигуряване на услуги по инициране на плащане и предоставяне на информация за сметка.

За периода е регистрирано 14% увеличение при преводите и 20% при комуналните плащания през интегрираната платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“, която се утвърждава като канал, който генерира преобладаващ дял от общите преводи на Банката.

МОБИЛНО ПРИЛОЖЕНИЕ „МОЯТА FIBANK“

Мобилното приложение на Банката е част от електронното банкиране „Моята Fibank“, като осигурява отдалечен достъп до интегрираната платформа чрез използване на мобилно устройство. Приложението е достъпно за клиентите след инсталиране от онлайн магазините за софтуер, разработени за устройства, ползващи съответната операционна система (AppStore, Google Play).

През него физическите лица могат да ползват същите активни и пасивни операции на електронната платформа при предварително определени от Банката или клиента лимити, а за бизнес клиенти – ползването на пасивни банкови операции. В допълнение, чрез иновативната услуга – Digital Payments, разработена от Fibank, през мобилното приложение клиентите могат да управляват дигитална банкова карта и по този начин да правят дигитални плащания със своите мобилни устройства, поддържащи NFC технология за разплащане на терминали с безконтактна функция.

През годината са разширени и добавени нови функционалности, в т.ч. покупко-продажба на валута и заявка за договаряне на курс, онлайн искане за издаване на кредитна карта или предоговаряне на кредитен лимит, както и нови push известия и персонализирани съобщения.

През отчетния период е отчетен 16% ръст в броя изтегляния на мобилното приложение.

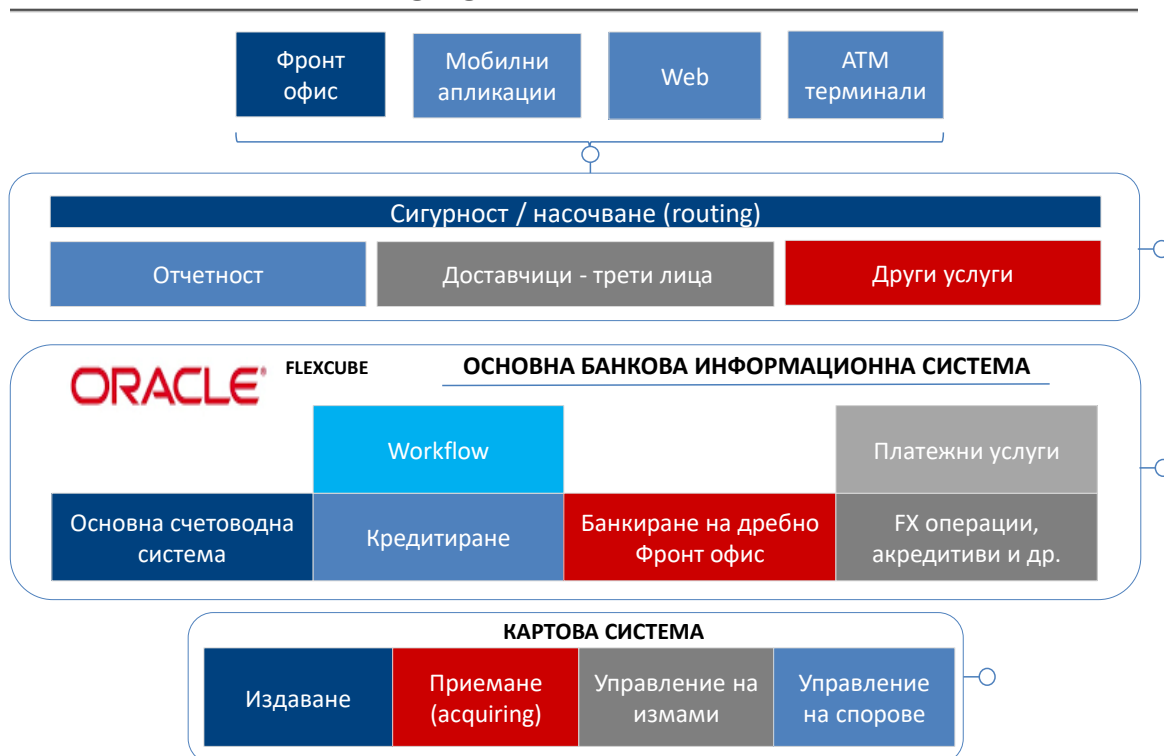

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

За Първа инвестиционна банка развитието на информационните технологии и поддържането на модерна инфраструктура, информационна и технологична среда, е сред стратегическите й приоритети, и през годините Банката систематично и целенасочено инвестира в технологии, съответстващи на съвременните тенденции в областта на банковата дейност, с цел предлагане на иновативни продукти с допълнителна стойност за клиентите и нови мултифункционални решения в банкирането.

През 2018 г. Fibank продължава да се развива в тази посока, като затвърждава позициите си сред най-технологичните и иновативни институции на българския банков пазар. През годината Първа инвестиционна банка успешно мигрира своята хардуерна платформа към последно поколение Oracle – Exadata X7-8, с което цели осигуряването на по-висока производителност, възможности за оптимизация и по-добра ефективност при управлението на бази данни, вкл. ползването на модерна облачно-базирана (cloud-based) ИТ архитектура. Действията са продължение спрямо по-мощния проект по мигриране на основната банкова информационна система до най-висока версия Oracle Flexcube 12, успешно приключил през 2017 г.

СИСТЕМНА КАРТА

Основната информационна система на Банката разполага с универсални модули както за банкови услуги за граждани, корпоративно и инвестиционно банкиране, така и интегрирана документна информационна система Workflow, която служи за придвижване и одобрение на искания за кредит, приемане и регистрация на валутни преводи и оторизация на други платежни операции. Системата е изградена при съблюдаване на всички основни принципи за поемане на риск, включително принципът за двоен контрол, който е приложим в ежедневната банкова дейност.

Целите на Fibank са чрез своята централизирана и интегрирана ИТ инфраструктура да осигурява първокласно обслужване и висока степен на сигурност при изпълнение на банковите

трансакции, както и поддържането на надеждни бази данни, мрежи и системи, с цел осигуряване на непрекъсваемост на обслужването и на ключовите процеси в Банката. В контекста на все повече нарастващото значение на дигитализация в сферата на банковата дейност през периода Fibank обнови средата за виртуализация, вкл. с цел осигуряване на възможност за предлагане на нови дигитални услуги.

През годината е завършена техническата обезпеченост и реализация на проекти за надграждане и внедряване на иновативни услуги и нови функционалности – нов електронен депозит „Моят депозит“, както и софтуерен токън „Fibank Token“ в системата за електронно банкиране на Банката; нова услуга за внасяне на пари в брой (Cash-in) чрез ATM устройство, както и техническо имплементиране на стартираните през периода нови кредитни и спестовни продукти, банкови програми и пакети, и други проекти, свързани с въвеждане на нови регулации, в т.ч. във връзка с МСФО 9, GDPR, MiFID2/MiFIR, PSD2.

Във връзка с платежните услуги са извършени и промени в бизнес процесите, касаещи плащанията в евро, излъчвани чрез EBA Clearing, сервизното обслужване на услугата SWIFT за валутни разплащания, както и при левовите плащания през системата RINGS. Стартиран е също и проект за мониторинг на презгранични плащания чрез платформата на SWIFT global payments innovation (gpi). Усъвършенствани са и процесите по управление на промени в Банката, както и засилен мониторинг при управлението и развитието на проекти, в т.ч. такива свързани с информационните технологии.

През годината Ралица Богоева е назначена за Главен директор Информационни технологии и операции като лице, което да осъществява цялостната организация и управление на направление информационни технологии и операции в Първа инвестиционна банка, както и да спомага за по-ефективното изпълнение и прилагане на ИТ стратегията и целите за развитие. Г-жа Богоева е утвърден професионалист с доказани лидерски качества и професионален опит, необходими за ефективното изпълнение на нейните задължения.

Банката традиционно взе участие във фестивала Webit, провеждан в София Тех Парк, като представи своите актуални технологични решения и новости във финансовите продукти и услуги.

В изпълнение на мисията си и занапред Първа инвестиционна банка ще продължи да развива своите системи и инфраструктура, с цел имплементиране на високо-технологични решения, предоставящи възможности на клиентите да банкират от всяка точка на света и по всяко време, както и да полага усилия да бъде сред най-иновативните и клиентски ориентирани институции на пазара в България.

КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

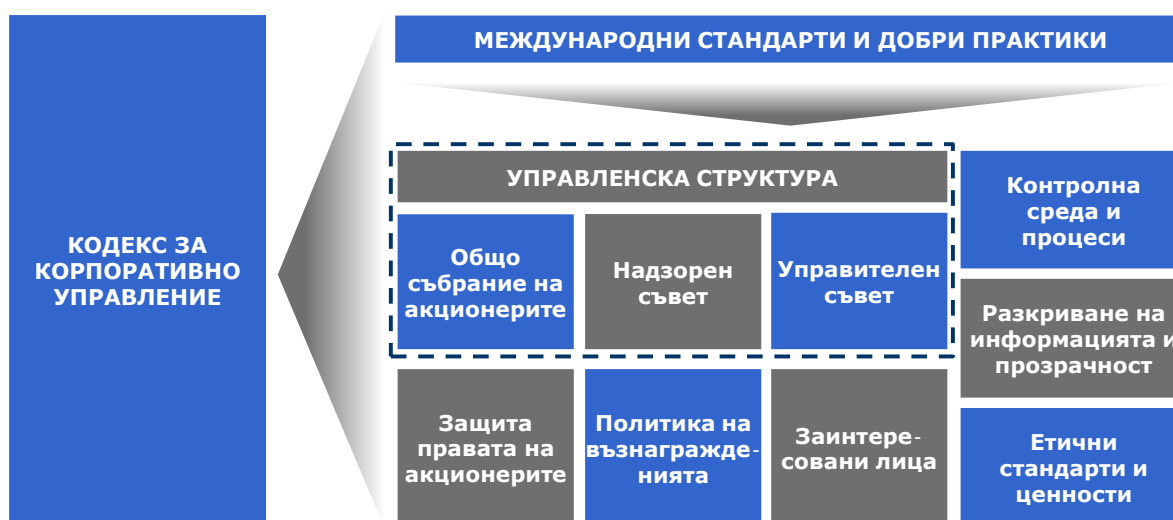
В качеството си на публично дружество и предприятие от обществен интерес, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно практиките си на корпоративно управление, като този раздел от настоящия доклад за дейността представлява *Декларация за корпоративно управление*

по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 40 от Закона за счетоводството.

РАМКА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

За Първа инвестиционна банка АД доброто корпоративно управление е ключов елемент при осигуряване на дългосрочно и устойчиво развитие, и успешен бизнес модел. Корпоративната политика на Банката се основава на професионално и прозрачно управление съобразно международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление, при отчитане на промените в регулативната и икономическа среда, както и финансовите пазари в страната и чужбина.

КЛЮЧОВИ ЕЛЕМЕНТИ НА РАМКата ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка е система от политики, правила, процедури и практики, чрез която Банката се управлява и контролира при ясно дефинирани функции, права и отговорности на всички нива – Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет и комитети към него, Управителен съвет и комитети, и съвети към него, Вътрешен одит, структури в централата, клоновете и офисите. Първа инвестиционна банка има двустепенна система на управление, състоящата се от Надзорен съвет и Управителен съвет.

КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Първа инвестиционна банка АД функционира в съответствие с приет от Управителния съвет и одобрен от Надзорния съвет Кодекс за корпоративно управление. С него се очертава рамката и се структурират основните компоненти, функции и отговорности, изграждащи системата на корпоративното управление в Банката. Кодексът е съставен, прилагайки освен изискванията на действащото законодателството в Р България и принципите на Базелския комитет по банки

надзор, насоките на Европейския банков орган (ЕБО), приложимите стандарти на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в тази област, както и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

В Кодекса са заложили основните принципи и изисквания за поддържане и усъвършенстване организацията и методите на управление в Банката, насочени към:

- почтено и отговорно управление, базирано на добавянето на стойност;
- ефективни практики по надзор върху управлението и контрола;
- изпълнително ръководство и висш ръководен персонал, които действат в най-добрия интерес на Банката и за повишаване стойността на акционерния капитал;
- навременно оповестяване на информация и прозрачност;
- ефективна система за управление на рисковете и контрол, базирана на принципа на „трите линии на защита“.

В съответствие с изискванията на приложимото законодателство, Първа инвестиционна банка ежегодно оповестява информация за практиките си на корпоративно управление и описание на изпълнението на изискванията, заложили в Кодекса за корпоративно управление на Първа инвестиционна банка, при прилагане на принципа „спазвай или обяснявай“. Заедно с годишния доклад за дейността и финансовите отчети, Банката оповестява пред обществеността и Карта за оценка на своето корпоративно управление, в съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление.

В допълнение, към Кодекса за корпоративно управление Първа инвестиционна банка прилага и Политика за оповестяване, като и двата документа са публично достъпни през корпоративния сайт (<http://www.fibank.bg/bg/korporativno-upravlenie/page/3589>). През 2018 г. са изпълнени изискванията, посочени в тях, включително изискванията за разкриване на регулирана информация и такава, съгласно финансовия календар на Банката за 2018 г.

ЕТИЧЕН КОДЕКС И МЕХАНИЗЪМ ЗА ДОКЛАДВАНЕ (WHISTLEBLOWING)

С цел утвърждаването на професионалните и етични стандарти, приложими и изискуеми спрямо Банката като търговско дружество, работна среда и кредитна институция, Fibank има Етичен кодекс, който определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, на които се градят политиките и бизнес плановете, правилата, процедурите и ежедневната оперативна работа.

Банката, водена от разбирането, че следването на законосъобразно и етично поведение във взаимоотношенията между ръководния състав, служителите и заинтересованите лица е важен аспект, който стои в основата на цялостната ѝ дейност, има приета Политика за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy). Целта на политиката е да систематизира способите и реда за вътрешно споделяне при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване. Създаването на условия за подаване на сигнали в среда на доверие и уважение, както и за извършване на последователни и безпристрастни действия по проверка на постъпилите сигнали, е ключов елемент за запазване на високия корпоративен дух и репутация на Банката.

УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

СЪСТАВ И КОМПЕТЕНЦИИ

През 2018 г. няма промени в състава на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка.

Наименование	Длъжност
Евгени Кръстев Луканов	Председател на Надзорния съвет
Мая Любенова Георгиева	Заместник председател на Надзорния съвет
Георги Димитров Мутафчиев	Член на Надзорния съвет
Радка Веселинова Минева	Член на Надзорния съвет
Йордан Величков Скорчев	Член на Надзорния съвет
Юрки Илмари Коскело	Член на Надзорния съвет

Бизнес адресът на всички членове на Надзорния съвет е: София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37.

Надзорният съвет се състои от шест лица, избрани от Общото събрание на акционерите, с мандат до 5 години, които разполагат с подходящи знания и професионален опит, в т.ч. високи финансови компетенции, в съответствие с действащите изисквания за надеждност и пригодност и съответстващи на осъществяваните от Банката дейности и основните рискове, пред които тя е или може да бъде изложена. Всеки член на Надзорния съвет притежава опит, знания, квалификации и умения за екипна работа, необходими за ефективно изпълнение на неговите задължения, и осигуряващи способността му като колективен орган да осигурява дългосрочните интереси на Банката.

ПОЛИТИКА НА МНОГООБРАЗИЕ И НЕЗАВИСИМОСТ

Първа инвестиционна банка съобразява дейността си и поддържа политики и практики за осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи, която включва различни аспекти като професионален опит, образователна квалификация, пол, възраст.

Първа инвестиционна банка поддържа матрица на състава на Надзорния съвет с данни за професионалните знания и умения на неговите членове (Composition Matrix), която да подпомогне осигуряването на ефективен процес на приемственост, както и да послужи за по-добра идентификация на нуждите от допълнително повишаване и развитие на професионалните компетенции на членовете на съвета. Към 31 декември 2018 г. 33% от състава на Надзорния съвет на Банката са жени, което надвишава средните нива в ЕС (19%) съгласно отчетените данни в изследвания на Европейския банков орган относно практиките за многообразието. *За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Надзорния съвет виж раздел „Друга информация“.*

Съставът на Надзорния съвет е структуриран така че да гарантира добросъвестно, професионално и независимо изпълнение на задълженията от неговите членове. Първа инвестиционна банка изпълнява изискванията, приложими спрямо публичните дружества, 1/3 от членовете на Надзорния съвет да са независими членове.

УЧАСТИЕ В КАПИТАЛА

Към 31 декември 2018 г. членовете на Надзорния съвет притежават общо 377 106 броя акции на Първа инвестиционна банка, като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

брой акции / % от акционерния капитал	2018	%
Евгени Кръстев Луканов	337 139	0,31
Мая Любенова Георгиева	11 388	0,01
Георги Димитров Мутафчиев	9 454	0,01
Радка Веселинова Минева	-	-
Йордан Величков Скорчев	19 125	0,02
Юрки Илмари Коскело	-	-
Общо	377 106	0,34

ФУНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Надзорният съвет на Първа инвестиционна банка упражнява надзор и, където е необходимо, съветва Управителния съвет и наблюдава общата дейност на Банката, включително приема и осъществява надзора върху изпълнението на стратегическите цели, рамката за корпоративно управление и корпоративната култура на Банката. При упражняването на надзор върху дейността на Управителния съвет се вземат предвид постигането на целите, стратегията и рисковете в дейността на Банката, както и структурата и оперирането на вътрешните системи за управление на риска и контрол.

Надзорният съвет осъществява надзор върху рамката за управление на риска, включително рисковия апетит, вътрешната система за управление и контрол на всички видове риск, като изисква висока риск култура сред служителите. Той осъществява своята дейност при ефективен обмен на информация с Управителния съвет съобразно конкретните специфики, като с прилагането на високи етични норми и корпоративни ценности за бизнес поведение определя висока корпоративна култура и бизнес етика – „тон, налаган от върха“.

Заседанията на Надзорния съвет се определят предварително съобразно изготвен годишен план за работа. През 2018 г. Надзорният съвет е разглеждал въпроси във връзка с неговите компетенции, като е провел 14 присъствени заседания. Акцент в дейността през годината е поставен върху упражняването на ефективен контрол относно изпълнението на приетата стратегия за развитие на дейността за периода 2018-2021 г., която акцентира върху разрастване в секторите на банкирането на дребно и малките и средни предприятия чрез допълнителен фокус върху развитието на потребителското финансиране и трансакционния бизнес, както и затвърждаване на позициите на Банката като иновативен и технологичен лидер, предлагащ широк спектър от дигитални решения и първокласно клиентско обслужване. Разгледани са също така и въпроси, касаещи стратегията за управление на рисковете, вкл. относно риск апетита и капиталовата позиция, заложените мерки за управление на кредитния риск и качеството на активите, както и ефективната реализация на придобити активи. Надзорният съвет продължи да осъществява надзор относно надежността на финансовата информация и отчетност, както и рамката за вътрешен контрол, в която си дейност беше активно подпомаган от Одитния комитет. Също така членовете на Надзорния съвет са регулярно информирани относно развитието и привеждането на дейността в съответствие с нови регулаторни изисквания, в т.ч. относно МСФО 9, GDPR, MiFID2/MiFIR, PSD2, вътрешни експозиции, корпоративно управление.

Работата на Надзорния съвет се подпомага организационно от Секретар. Освен за организиране на заседанията на Надзорния съвет и изготвяне на протоколите от тях, Секретарят има отговорността да следи за прилагането на процедурите, както и да осигурява информацията да

бъде предоставена и обменена между членовете на Надзорния съвет, членовете на комитетите и Управителния съвет.

ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТТА

Надзорният съвет веднъж годишно прави оценка на ефективността и ефикасността на дейността си като колективен орган и индивидуално, на практиките и процедурите за управление, както и на функционирането на Управителния съвет и комитетите към Надзорния съвет. Такава оценка е извършена през четвъртото тримесечие на 2018 г.

КОМИТЕТИ

Дейността на Надзорния съвет е подпомагана от Главен комитет, Комитет за риска, Комитет по възнагражденията и Комитет за подбор, които функционират съобразно писмено определени компетенции, права и отговорности.

Главният комитет е отговорен за надзора върху дейностите на Управителния съвет относно важни стратегически решения, включително издаване на нови акции, облигации, хибридни инструменти, определяне на програми и бюджети, касаещи дейността на Банката, както и разпределяне на ресорните отговорности между отделните членове на Управителния съвет. Председател на Главния комитет е г-жа Мая Георгиева.

През 2018 г. Главният комитет е провел 5 заседания, като е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, в т.ч. относно организацията на ресорните отговорности между членовете на Управителния съвет, както и по отношение на новосъздадената длъжност Главен директор Информационни технологии и операции. Комитетът е съгласувал предварително също така и решения относно приемането на бюджета на Банката за 2019 г.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. Председател на Комитета за риска е г-н Евгени Луканов.

През отчетния период Комитетът за риска е провел 7 заседания. Във връзка със своите компетенции, той е съгласувал решения, в т.ч. относно доразвиване на вътрешнобанковите правила и политики по отношение управлението на рисковете. Комитетът за риска е разгледал също така актуализираните отчети за ВААК, ВААЛ и Плана за възстановяване, с цел съгласувано изпълнение и последователно приложение. През годината комитетът е извършил и регулярен преглед относно изпълнението на риск стратегията, както и относно ефективността на вътрешните системи за управление и контрол на рисковете, в т.ч. функцията съответствие в Банката.

Комитетът по възнагражденията подпомага Надзорния съвет при прилагането на Политиката за възнагражденията на Банката и при последващите ѝ промени, както и при всякакви други въпроси относно възнагражденията, в съответствие с нормативните изисквания и добрите практики в тази област. Председател на Комитета по възнагражденията е г-н Йордан Скорчев.

През 2018 г. Комитетът по възнагражденията е разглеждал въпроси от неговите компетенции относно възнагражденията, в т.ч. във връзка с промените във висшия ръководен персонал през годината, като е провел 4 заседания за периода.

Комитетът за подбор подпомага Надзорния съвет при оценяване на пригодността на кандидати или действащи членове на Управителния съвет и другия висш ръководен персонал в Банката, както и спазването на приложимите нормативни разпоредби относно подбор на кандидати за Висш ръководен персонал. Председател на Комитета за подбор е г-н Георги Мутафчиев.

През годината Комитетът за подбор е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, като е провел 11 заседания, в т.ч. дадени препоръки във връзка с избора и пригодността на новия член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката, назначен през годината, а също така и относно промени в ръководството на вътрешния одит в Банката и назначаването на нов главен директор Информационни технологии и операции. Дадени са препоръки и относно промени в състава и структурата на комитетите към УС, както и промени в управителните органи на дъщерни на Банката дружества.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит (ЗНФО) в Банката функционира **Одитен комитет**, който е отговорен за наблюдаване на финансовото отчитане и независимия финансов одит, както и на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол и управление на рисковете в Банката. Комитетът препоръчва избора и възнаграждението на регистрираните одитори, които да извършат независим финансов одит на Банката и наблюдава тяхната независимост в съответствие с изискванията на приложимите европейски и национални регулации, както и Етичния кодекс на професионалните счетоводители. Дейността на Одитния комитет е структурирана съгласно писмено определени компетенции, права и отговорности включени в правилника му за работа (статут по смисъла на чл. 107, ал. 7 от ЗНФО) в изпълнение на изискванията на Закона за независимия финансов одит и на Регламент 537/2014 на ЕП и на Съвета относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на предприятия от обществен интерес.

През май 2018 г. на Общото събрание на акционерите са извършени промени в състава на Одитния комитет, като на мястото на г-жа Радина Бенева е избран нов независим член – г-н Георги Тренчев за мандат от 3 години, който е и председател. Г-н Тренчев притежава високи финансови компетенции, както и познания, професионален опит и квалификации в областта на счетоводството и финансовия одит, необходими за ефективното изпълнение на неговите задължения.

През годината са проведени 10 заседания на Одитния комитет и разгледани въпроси във връзка с неговите компетенции, в т.ч. дадени препоръки за избор на регистрирани одитори, както и дейности по текущо наблюдение на финансовото отчитане и независимия финансов одит, на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол, вкл. чрез регулярни срещи с Главния финансов директор, директора на вътрешен одит, както и с представители на регистрираните одиторски дружества на Банката.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

През 2018 г. са направени промени в състава на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. През февруари 2018 г. г-н Чавдар Златев е избран за Главен директор Корпоративно банкиране и вписан като член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка АД, който да надгради постигнатото и да допринесе за запазване на лидерските позиции в сферата на корпоративното банкиране. Г-н Златев е дългогодишен служител, заемащ редица ръководни позиции в Банката, с голям опит в корпоративното банкиране и висока професионална квалификация.

През първото полугодие на годината г-н Светослав Молдовански е освободен като член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката. Ръководството на Fibank изрази благодарност към неговия принос в развитието на институцията и уважи неговия избор за търсене на нови професионални предизвикателства.

СЪСТАВ И КОМПЕТЕНЦИИ

Към края на 2018 г. Управителният съвет на Първа инвестиционна банка АД се състои от шест члена, избрани от Надзорния съвет по препоръка на Комитета за подбор, в съответствие с изискванията на действащото законодателство, Устава на Банката и Политиката на Първа инвестиционна банка за подбор на висшия ръководен персонал.

Наименование	Длъжност
Неделчо Василев Неделчев	Главен изпълнителен директор (CEO), Председател на Управителния съвет
Севдалина Иванова Василева	Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Светозар Александров Попов	Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Чавдар Георгиев Златев	Главен директор Корпоративно банкиране (CCBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Живко Иванов Тодоров	Главен финансов директор (CFO) и Член на Управителния съвет
Надя Василева Кошинска	Член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на МСП“

Бизнес адресът на всички членове на Управителния съвет е: София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37.

Членовете на Управителния съвет се избират за срок до 5 години, като могат да бъдат преизбрани за следващи мандати без ограничения.

Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с доказани лидерски качества и капацитет да пренесат тези знания и опит в добре обосновани решения, които да бъдат приложени в практиката на Банката, с цел постигане на целите и стратегията за развитие.

Към 31 декември 2018 г. съобразно политиките и практиките за поддържане и осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи 33% от състава на Управителния съвет на Банката са жени. *За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Управителния съвет виж раздел [„Друга информация“](#).*

Съставът на Управителния съвет е структуриран така, че да гарантира ефективно управление на дейността при спазване на общоприетите принципи за управленска и професионална компетентност, и ясно разпределение на функциите и отговорностите. Банката се представлява заедно от всеки двама от изпълнителните членове на съвета (изпълнителни директори).

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка заседава всяка седмица, като дневният ред се съставя предварително. За заседанията на Управителния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички членове, присъствали на заседанието.

Работата на Управителния съвет се подпомага организационно от Секретар, който работи на пълно работно време и притежава необходимите квалификации и умения, за да осигури, че органите на корпоративното управление следват вътрешните правила и външните регулации, подпомага комуникацията между тях.

УЧАСТИЕ В КАПИТАЛА

Към 31 декември 2018 г. членовете на Управителния съвет притежават общо 1107 броя акции на Първа инвестиционна банка, като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

брой акции / % от акционерния капитал	2018	%
Неделчо Василев Неделчев	350	0,00
Севдалина Иванова Василева	-	-
Светозар Александров Попов	-	-
Чавдар Георгиев Златев	523	0,00
Живко Иванов Тодоров	-	-
Надя Василева Кошинска	234	0,00
Общо	1 107	0,00

ФУНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка е органът, който управлява Банката независимо и отговорно, в съответствие с установените мисия, цели и стратегия. Управителният съвет функционира съобразно правилата за дейността си, утвърдени от Надзорния съвет, като основните му функции са да управлява и представлява Банката, като решава всички въпроси, засягащи Банката в рамките на нейния предмет на дейност, освен тези, които са от изключителна компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет – съобразно Закона и Устава на Банката. Управителният съвет организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет, както и изпълнява всички други функции, възложени му от Общото събрание, Надзорния съвет и Закона. Съгласно устройствените актове и вътрешната нормативна уредба определени решения на Управителния съвет подлежат на одобрение от Надзорния съвет, а за други се изисква съгласуване с комитет към НС.

В съответствие с принципите за добро корпоративно управление между Надзорния съвет и Управителния съвет на Първа инвестиционна банка се поддържа открит диалог. Освен регулярни доклади за изпълнението на поставените цели и дейността се провеждат и общи заседания, като Управителният съвет уведомява незабавно председателя на Надзорния съвет или неговия заместник за всички обстоятелства, които са от съществено значение за Банката, както и предоставя навременна информация по отношение изпълнението на бизнес стратегията, риск апетита, постигане на целите, риск лимити или правила, свързани с нормативното съответствие, системата на вътрешния контрол, както и съответствието на дейността на Банката с регулаторните изисквания и външната среда.

КОМИТЕТИ И СЪВЕТИ КЪМ УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Дейността на Управителния съвет е подпомагана от колективни органи, в т.ч. Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО), Комитет по реструктуриране, Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции – за повече информация виж раздел [„Управление на риска“](#).

В Банката функционират и други вътрешни колективни органи. През юли 2018 г., с цел усъвършенстване на процесите по управление на промени, е създаден Комитет по управление на промените, който като помощен орган към УС отговаря и следи за изпълнението на ИТ стратегическата програма на Банката, както и управлява и контролира проектното портфолио, целевото използване на ресурсите и одобрения бюджет в тази област. Председател на комитета е главният изпълнителен директор, а останалите членове включват главния финансов директор, главния директор Банкиране на дребно, главния директор Информационни технологии и

операции, както и директорите на дирекции „Операции“, „Анализ и контрол на риска“ и „Стратегическо планиране и развитие“.

През годината, в изпълнение на дългосрочните приоритети, насочени към намаляване на неликвидните активи и осигуряване на тяхната ефективна реализация, е създадена Комисия за управление и продажба на активи, която подпомага Управителния съвет във връзка с управлението, администрирането и реализацията на придобити активи съобразно действащите в Банката нива на компетентност. Председател на комисията е член на Управителния съвет, а останалите членове включват директорите на дирекции „Проблемни активи“, „Управление на активи“ и „Административна“, както и ръководителя на отдел „Оценка на активи“ към дирекция „Финанси“.

ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ

Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е най-високопоставеният орган на управление, който дава възможност на акционерите да вземат решения по основополагащи въпроси, касаещи съществуването и дейността на Банката. В частност, Общото събрание взема решения относно изменения и допълнения на Устава на Банката, за увеличаване и намаляване на капитала, както и за преобразуване или прекратяване на Банката. Общото събрание има компетенциите да избира и освобождава членовете на Надзорния съвет, на Одитния комитет и ръководството на Вътрешния одит в Банката, да взема решение за разпределяне на печалбата, за издаването на облигации, както и относно всякакви други въпроси съобразно Устава на Банката и приложимото законодателство.

През юни 2018 г. е проведено Редовно годишно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, с представени 87,90% от акционерния капитал и правата на глас, на което е решено цялата нетна печалба на Банката за 2017 г. да бъде капитализирана, както и да не се изплащат дивиденди или правят други отчисления от печалбата за 2018 г., с цел включването ѝ в базовия собствен капитал от първи ред на Банката. За регистрирани одитори, които да извършат независим финансов одит на годишния финансов отчет на Банката за 2018 г., са избрани „БДО България“ ООД и „Мазарс“ ООД. Дружествата са избрани след предварително одобрение от Българската народна банка и по препоръка от страна на Одитния комитет на Банката съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори. Извършени са също и промени в състава на Одитния комитет – за повече информация виж раздел „[Надзорен съвет](#)“.

На Общото събрание са приети и промени в Устава на Първа инвестиционна банка, с които са прецизирани текстове, вкл. технически препратки, касаещи предмета на дейност на Банката, с цел привеждане в съответствие с измененията в Закона за кредитните институции и Закона за пазарите на финансови инструменти.

С цел по-голяма оперативност и улесняване реализацията на определени решения, Общото събрание на акционерите със свои предходни решения от 29.05.2017 г. и от 16.05.2016 г. е овластило Управителния съвет, с одобрението на Надзорния съвет, да може да взема решения за увеличаване на капитала на Банката до достигане на общ номинален размер от 210 000 000 лева чрез издаване на нови акции (в продължение на 5 години, считано от 23.06.2017 г.), както и за издаване на дългови инструменти, включително подчинен срочен дълг и капиталово-дългови (хибридни) инструменти, в общ размер до 2 000 000 000 лева, съответно равностойността в друга валута (в продължение на 5 години, считано от 16.06.2016 г.).

КОНТРОЛНА СРЕДА И ПРОЦЕСИ

Банката изгражда и усъвършенства надеждна и всеобхватна рамка за вътрешен контрол, която включва контролни функции с необходимите правомощия и достъп за независимо изпълнение на задълженията от структурните и спомагателни звена, които наблюдават и контролират.

Процесите, процедурите и изискванията по управление на риска са структурирани съобразно „трите линии на защита“, които включват в себе си бизнес звената, функциите по управление на риска и съответствие, както и вътрешен одит. Контролните функции са независими от оперативните звена, които наблюдават и контролират, както и са организационно независими една от друга, тъй като изпълняват различни функции. *За повече информация относно функциите по управление на риска и съответствие виж раздел „Управление на риска“.*

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила и политики във връзка с разкриването на конфликти на интереси, като организацията на процесите в Банката е създадена с цел предотвратяване допускането на конфликт на интереси. Прилага се и Политика за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy), чиято цел е да систематизира способите и реда за вътрешно споделяне при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване.

ВЪТРЕШЕН ОДИТ

Функцията за вътрешен одит изградена в Първа инвестиционна банка разполага с широки правомощия, независимост, ресурсна обезпеченост и достъп до компетентните управленски и надзорни органи. Тя допринася за ефективното управление на Банката, като дава разумна увереност, че нормативните регулации, правила и процедури са спазвани и че се вземат подходящи и навременни коригиращи действия, като по този начин помага за намаляване на риска от загуби и постигане на бизнес целите на Банката.

Вътрешният одит извършва периодични проверки с цел обезпечаване постигането на целите и задачите, икономичното и ефективно използване на ресурсите, адекватен контрол на различните рискове, опазване на активите, надеждност и цялостност на финансовата и управленската информация, законосъобразност на дейността, съблюдаване на политиките, плановете, вътрешните правила и процедури.

През 2018 г. на Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е приет годишният отчет на вътрешния одит за дейността му през 2017 г., с който са информирани акционерите за основните резултати от контролните действия на вътрешните проверители, за предприетите мерки и тяхното изпълнение. Извършени са също така и промени в ръководството на дирекция „Вътрешен одит“, като за нов директор е избран г-н Пламен Димитров, който има високи компетенции и професионален опит в областта на вътрешния одит, необходими за ефективното изпълнение на неговите задължения.

РЕГИСТРИРАНИ ОДИТОРИ

Годишните финансови отчети на Първа инвестиционна банка подлежат на независим финансов одит съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит и в съответствие с приложимото законодателство. С цел осигуряване на прозрачност и възможност за запознаване на всички заинтересовани лица с резултатите на Банката, одитираните финансови отчети се публикуват на български и на английски език на нейния корпоративен интернет сайт: www.fibank.bg.

Регистрираните одитори се избират от Общото събрание на акционерите по предложение на Надзорния съвет и след препоръка от Одитния комитет на Банката. Регистрираните одитори са независими от Банката одиторски дружества, като техният избор се съгласува предварително и с Българската народна банка съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ, съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

Регистрираните одитори, избрани да извършат независим финансов одит на годишните финансови отчети на Банката за 2018 г. са:

- „БДО България“ ООД, ЕИК: 831255576, вписано в регистъра на регистрираните одитори, поддържан от Института на дипломираните експерт-счетоводители под регистрационен № 016; и
- „Мазарс“ ООД, ЕИК: 204638408, вписано в регистъра на регистрираните одитори, поддържан от Института на дипломираните експерт-счетоводители под регистрационен № 169.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит в Банката функционира Одитен комитет. *За повече информация относно неговите функции и отговорности виж раздел „[Надзорен съвет](#)“.*

ЗАЩИТА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка защитава правата на акционерите, вложителите и другите клиенти на Банката, като третира акционерите равнопоставено, включително миноритарните и чуждестранните такива. Управителните органи на Първа инвестиционна банка осигуряват на акционерите и инвеститорите редовното и своевременно разкриване на информация относно основни корпоративни събития, свързани с дейността и състоянието на Банката, с цел информирано упражняване на правата на акционерите, съответно вземане на информирано решение за инвестиране от инвеститорите.

СВИКВАНЕ НА ОСА И ИНФОРМИРАНост

Свикването на Общото събрание на акционерите се извършва с писмена покана до акционерите съгласно Устава на Банката с цел насърчаване участието им в Общото събрание и по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването. Банката предоставя на акционерите навременна и достатъчна информация за вземането на решения, отчитайки обхвата на компетентност на Общото събрание. Поканата заедно с писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание се обявяват в Търговския регистър към Агенция по вписванията, предоставят се на Комисията за финансов надзор и се осигуряват на разположение на обществеността чрез www.x3news.com най-малко 30 дни преди провеждане на Общото събрание. Те се публикуват и на интернет страницата на Банката на български и на английски език за времето от обявяването до приключването на Общото събрание. При поискване, материалите се предоставят на всеки акционер безплатно.

В случаите, когато служителите на Банката са и нейни акционери, се прилагат същите изисквания по отношение правото на глас, които са действащи и към останалите акционери.

ОСНОВНИ ПРАВА И ОГРАНИЧЕНИЯ ПРИ ПРЕХВЪРЛЯНЕ

Всички издадени от Първа инвестиционна банка АД акции са обикновени, безналични, поименни, като всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право

на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерно с номиналната стойност на акцията. Банката не може да издава акции с различна номинална стойност.

Акциите на Банката се прехвърлят свободно, при спазване на изискванията на действащото законодателство. Съгласно регулаторната рамка, физически или юридически лица, както и лица, действащи съгласувано не могат без предварително одобрение от БНБ да придобиват пряко или косвено акции или права на глас по акции в Банката, ако в резултат на придобиването участието им става квалифицирано или ако това участие достига или надхвърля праговете от 20, 33 или 50 на сто от акциите или права на глас по акциите, както и когато Банката става дъщерно дружество.

Не се допуска ограничаване на правата на отделни акционери, притежаващи акции от един и същи клас, както и не съществуват акционери в Първа инвестиционна банка, които да имат специални права на глас. Също така, няма известни на Банката споразумения между акционерите, които да могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Първа инвестиционна банка поддържа специална секция относно правата на акционерите на корпоративната си интернет страница (<http://www.fibank.bg/bg/prava-na-aktsionerite/page/3598>).

МИНОРИТАРНИ АКЦИОНЕРИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ

В съответствие с добрите практики за корпоративно управление, Банката развива инициативи за ангажиране на миноритарните акционери и институционалните инвеститори.

В стремежа за поддържане на отворена линия за комуникация с акционерите и инвеститорите, Първа инвестиционна банка поддържа Клуб на инвеститорите, с регистрацията в който всички заинтересовани лица могат да получават на електронната си поща (e-mail) уведомление за всяка оповестена от Банката до обществеността информация, касаеща инвеститорите.

През 2018 г. Банката продължи да организира и провежда срещи с миноритарните акционери, с цел осигуряване на допълнителна прозрачност и възможност за открит диалог и обратна връзка между тях и висшия ръководен персонал на Банката, както и възможност те да допринесат и да работят активно за успешното развитие на Първа инвестиционна банка АД.

През годината на 15.11.2018 г. е проведена среща с миноритарни акционери на Банката, на която от страна на висшето ръководство са присъствали главния директор Банкиране на дребно (CRBO), главния директор Корпоративно банкиране (CCBO), главния директор Риск (CRO) и главния финансов директор (CFO) на Първа инвестиционна банка. Те са запознали миноритарните акционери с актуалните финансови резултати и бизнес развитие на Банката, както и е дискутирано по важни за тях въпроси и теми, вкл. относно възможността за разпределяне на дивидент и очакваните резултати от прегледа на качеството на активите в банковата система, организиран във връзка с намерението на България за присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II) и към Единния надзорен механизъм (SSM)/ механизма за тясно сътрудничество. Съобразно добрите корпоративни практики и с цел равнопоставеност на адресатите, поканите за регулярните срещи с миноритарните акционери, както и резултатите от тяхното провеждане се оповестяват публично чрез www.x3news.com, както и на интернет страницата на Банката.

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Прозрачността и навременното разкриване на информация е ключов принцип в корпоративното управление. Първа инвестиционна банка поддържа система за разкриване на информация

съобразно действащите нормативни изисквания, която е насочена към осигуряване на навременна, вярна и разбираема информация за съществения събития, дава възможност за обективни и информирани решения, както и гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията и не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

Първа инвестиционна банка има приета от Управителния съвет и одобрена от Надзорния съвет Политика за оповестяване, която очертава рамката за предоставяне на информация към заинтересованите лица, акционерите и инвеститорите, в съответствие със съвременните практики за добро корпоративно управление, и с оглед осигуряване на възможност за вземане на обективни и информирани решения и оценки. При оповестяване на информация, Банката се ръководи от принципите за точност, достъпност, равнопоставеност, навременност, цялостност и регулярност.

В качеството си на публично дружество и емитент Fibank разкрива на обществеността (чрез www.x3news.com) периодична информация, включително одитирани съвместно от двама регистрирани одитори годишни финансови отчети, както и междинни отчети и доклади за дейността. Обхватът на оповестяваната от Първа инвестиционна банка периодична информация надхвърля изискванията на националното законодателство, като Банката в съответствие с чл. 100^о¹, ал.7 от ЗППЦК и чл.33а², ал.2 от Наредба №2 на КФН, е приела да разкрива публично тримесечни финансови отчети за дейността си с по-подробно съдържание както при шестмесечните си такива, вместо по-съкратените публични уведомления за финансово състояние за първо, трето и четвърто тримесечие.

Първа инвестиционна банка изготвя настоящия Годишен доклад за дейността на български и на английски език, като съдържа подробна информация относно развитието и конкурентната позиция на Банката и финансовите й резултати, изпълнението на целите и преглед на бизнеса по видове дейности, както и информация за управленската структура, рамката за корпоративно управление (Декларация за корпоративно управление по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Закона за счетоводството), за управлението на рисковете и за нефинансова информация (Нефинансова декларация по смисъла на Закона за Счетоводството). По отношение на доклада регистрираните одитори изразяват становище дали той съответства на финансовите отчети и е изготвен в съответствие с приложимите нормативни изисквания.

Банката разкрива незабавно и инцидентна (ad hoc) информация относно важни събития, свързани с нейната дейност. Информацията се публикува и на интернет страницата на Fibank: www.fibank.bg, раздел „Инвеститори“.

Първа инвестиционна банка поддържа корпоративна интернет страница, в т.ч. англезична версия, с утвърдено съдържание и обхват на разкриваната чрез нея информация. Тя предоставя информация за продуктите и услугите на Банката, както и основна търговска и корпоративна информация за Банката, в т.ч. относно акционерната структура, управителните и контролни органи и комитети към тях, финансова отчетност и доклади за дейността, както и друга изисквана информация съобразно регулаторните изисквания и Националния кодекс за корпоративно управление. На интернет страницата се поддържа специална, лесно достъпна секция „Инвеститори“ с подробна и актуална информация относно корпоративното управление, борсова информация, финансова информация, новини за инвеститорите, общи събрания на акционерите и др.

В допълнение, Fibank публикува информация за Банката под формата на презентации и интервюта с висшия ръководен персонал, прессъобщения, специализирани издания (напр. Fibank News), оповестява подробна информация за продуктите и услугите на Банката, приложимите общи условия и тарифа, както и промените в тях, както и информация за събития и инициативи с нефинансов характер, част от политиката за корпоративна социална отговорност.

ДИРЕКТОР ЗА ВРЪЗКИ С ИНВЕСТИТОРИТЕ

С оглед осъществяване на ефективна връзка между Първа инвестиционна банка и нейните акционери и лицата, проявили интерес да инвестират във финансови инструменти, емитирани от Банката, в Първа инвестиционна банка е назначен директор за връзки с инвеститорите – г-жа Василка Момчилова Стаматова.

Директорът за връзки с инвеститорите на Първа инвестиционна банка разполага с необходимата квалификация и професионален опит за осъществяване на своите задължения и отговорности. Той отговаря за навременното изпращане на всички необходими отчети, уведомления и информация, която Банката следва да разкрива пред Комисията за финансов надзор, Българската фондова борса, Централния депозитар и обществеността, както и води регистър за изпратените материали.

В изпълнение на приложимите нормативни изисквания, през юни 2018 г. директорът за връзки с инвеститорите на Банката е отчетел дейността си за 2017 г. на годишното общо събрание, като неговият отчет е приет от акционерите с единодушие.

Бизнес адресът на директора за връзки с инвеститорите е: София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37, служебен телефон: 02/ 81 71 430, имейл адрес: vasilka.stamatova@fibank.bg / ir@fibank.bg.

В началото на 2018 г. Първа инвестиционна банка разработи и стартира ново мобилно приложение за връзки с инвеститорите, осигуряващо бърз достъп до финансова информация и финансовия календар на Банката, както и относно други данни и новини, касаещи инвеститорите.

ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА

Първа инвестиционна банка прилага политика на информираност към заинтересованите лица с отношение към нейната дейност. Те включват лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството, като кредитори, притежатели на облигации, клиенти, служители, обществеността и други.

Периодично, в съответствие със законовите норми и добрите практики, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, вкл. относно социалната отговорност на Банката и нейното участие в обществения живот в страната. Банката подкрепя социално значими проекти и инициативи, осигурява спонсорство и развива дарителски програми, насочени приоритетно към хора в неравностойно положение, деца таланти, в подкрепа на българския спорт, култура и образование. *За повече информация виж раздел „Социална отговорност“.*

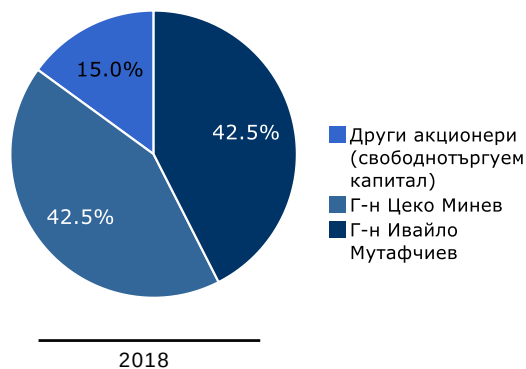
Първа инвестиционна банка поддържа и развива корпоративен блог, който функционира вече десет години като канал за комуникация, целящ открит диалог на достъпен език с клиенти, партньори и други заинтересовани лица.

АКЦИОНЕРНА СТРУКТУРА

Към 31 декември 2018 г. основни акционери в Първа инвестиционна банка са г-н Цеко Минев (42,5%) и г-н Ивайло Мутафчиев (42,5%). Останалите 15% от акционерния капитал на Банката (16,5 млн. лв.) са на други акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса (free-float). Към края на годината общият брой на акционерите на Банката е над 1900, които включват както физически лица, така и юридически лица, вкл. институционални инвеститори.

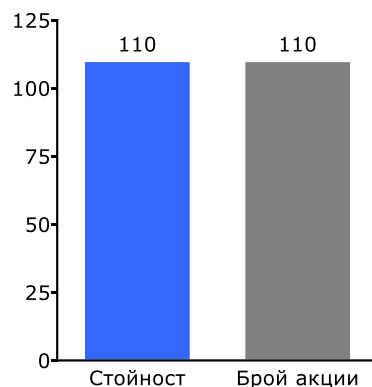
Акционерна структура към края на 2018 г.

Акционерна
структура, %

Акционерен капитал в края на 2018 г.

Акционерен капитал,
млн.лв./млн.бр.

През отчетния период Първа инвестиционна банка не е придобивала или прехвърляла собствени акции, като към края на годината Банката не притежава собствени акции.

ЦЕНА НА АКЦИИТЕ И ПАЗАРНА КАПИТАЛИЗАЦИЯ

През 2018 г. цената на акциите на Банката се движи в интервала между 3,37-6,16 лв. Последната цена на акциите на Първа инвестиционна банка за отчетния период е 3,370 лв. (2017: 5,656 лв.), а пазарната капитализация на Банката, изчислена на тази база, възлиза на 370 700 хил. лв. (2017: 622 160 хил. лв.). С акциите на Fibank на основния пазар BSE са сключени общо 1453 сделки и реализиран оборот в размер на 3075 хил. лв. спрямо 3022 сделки и 10 607 хил. лв. оборот година по-рано.

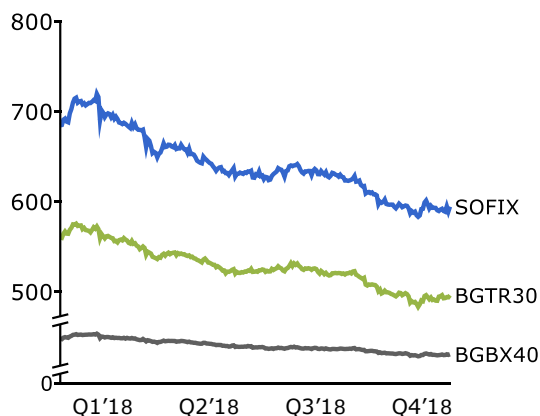
Цена на акциите на Банката за 2018 г.

Цена на акциите
на Банката, в лв.

Основни борсови индекси на БФБ-София

Основни борсови индекси
на БФБ-София, пунктове

Към 31.12.2018 г. акциите на Банката се търгуват на Основен пазар BSE, сегмент акции Premium на Българската фондова борса, като са включени в три борсови индекси – SOFIX, BGBX40 и BGTR30, които обединяват най-големите, най-търгувани и най-ликвидни компании на фондовия пазар в страната.

ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ

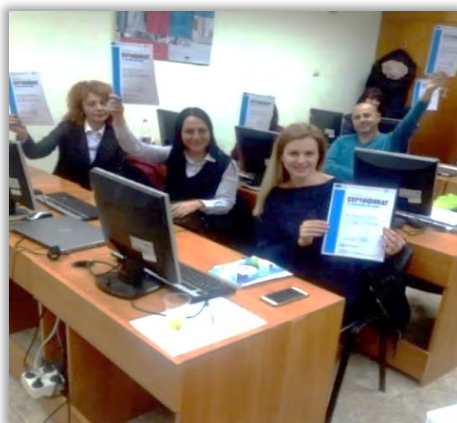
През 2018 г. процесите и дейностите по управление на човешкия капитал се развиват в отговор на нарастващите изисквания на бизнеса и динамичното развитие на трудовия пазар, с фокус върху иновативно надграждане, оптимизиране и развитие на дългосрочни проекти.

През 2018 г. са реализирани обучителни инициативи, като:

- Обучение за развитие на нагласите, знанията и уменията за предлагане и продажба на кредитни продукти за физически лица – за 530 фронт офис служители;
- Обучение по теми за нормативни промени, процедури при работа с клиенти, предлагане и продажба на банкови продукти и услуги – за 360 фронт офис служители;
- Семинар по теми за касова дейност, работа с валута, сигурност на касовата дейност, предлагане и продажба на продукти от благородни метали – за 320 касиери;
- Обучение на тема „Мерки, изисквания и особености във връзка с нормативните изменения, свързани с процеса на превенция и противодействие на изпирането на пари“ – за 220 служители от различни дирекции в Банката;
- Умения за ефективна комуникация и водене на преговори за успешно предлагане на програма „Smart Lady“; преход към холистично банкиране – за 180 служители, ангажирани с фирмено кредитиране;
- Развитие на познанията и уменията за предлагане и продажба на застрахователни продукти на „FiHealth Застраховане“ – за 115 служители от клоновете на Банката;
- Обучения за новоназначени служители по създадени през годината интерактивни обучителни програми – за 150 фронт офис специалисти и касиери.

През годината са реализирани основни цели и приоритети в управлението на човешки ресурси, свързани с проактивна подкрепа на бизнеса, вкл. оптимизиране на HR процесите по подбор, обучение, организационно-структурно развитие и оценка на трудовото представяне, с оглед постигане на по-високи ефективност и принадлежна стойност. Приключен е проектът по

структуриране/актуализиране и въвеждане на бонусни схеми за стимулиране на целеви групи служители за постигане на максимално високи резултати в ключови за изпълнението на целите на Банката направления, които същевременно не стимулират поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво. Разработени са и два нови проекта с предстоящ старт през 2019 г. – Стажантска програма и Програма за развитие на вътрешни тренери.

През периода стартира изпълнението на обучителен проект „Развитие на знанието за управление на бъдещето“, осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

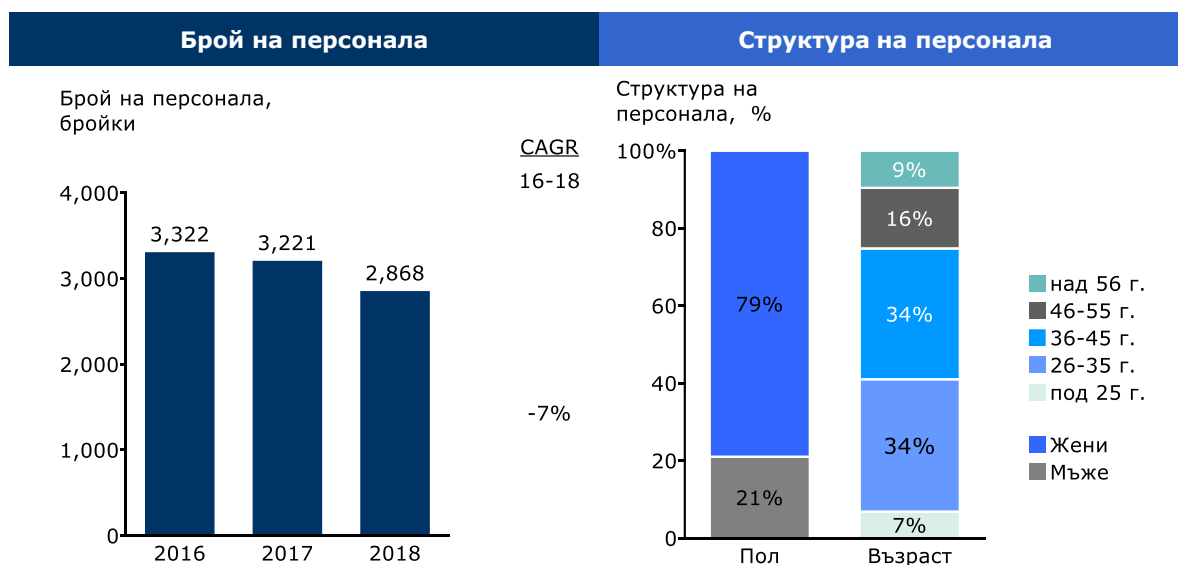

2014-2020, съфинансирана от Европейски социален фонд на Европейски съюз. Банката подписа договор за 100% безвъзмездна субсидия в размер на над 220 000 лв. В рамките на проекта се провеждат обучения по английски език за 210 служители и обучения за работа със софтуерни офис приложения за 240 служители.

2766 е общият брой на участниците през годината в различни форми на обучения (вкл. преминали през повече от 1 обучение) или 104% от общия брой на персонала.

През 2018 г. продължи работата по дългосрочните проекти, фокусирани към развитие на вътрешната комуникация, отличаване и насърчаване на екипния и индивидуален потенциал на служителите и интегриране на образованието и бизнеса:

- **Инtranет портал** – успешно приключи проектът за създаване и внедряване на съвременен и иновативен канал за вътрешна комуникация, за подпомагане ефективността на работните процеси и развитие на качеството на обслужване;
- **Recognition Програма „Заедно можем повече“** – насочена към мотивиране и насърчаване на служителите за по-високи постижения, отдаване на признание към техния личен принос, както и към утвърждаване работни поведения, важни за успеха на Банката. През годината бяха отличени и наградени 20 служители на Банката;
- **Магистърска програма „Банков мениджмънт и инвестиционна дейност“** – разработена и реализирана с Висшето училище по застраховане и финанси и насочена към изграждане на партньорски отношения и трайно интегриране на бизнеса с образованието. До момента в програмата са обучени общо 50 студенти, 34 от които служители и стипендианти на Банката.

Към 31.12.2018 г. числеността на персонала на Първа инвестиционна банка на консолидирана база възлиза на 2868 служители спрямо 3221 година по-рано, като намалението отразява аутсорсването на дейностите по осигуряване на физическа охрана на офисите и сградите на Банката и възлагането им за изпълнение на лицензирана охранителна фирма, реализирано през октомври 2018 г. Към края на годината 41% от персонала на Банката са служители до 35 годишна възраст, а делът на тези до 45 г. възлиза на 75% от общия персонал. Съобразно общите тенденции 79% от служителите на Банката са жени.

ПОЛИТИКА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

Принципите за формиране на възнагражденията в Първа инвестиционна банка са структурирани така, че да допринасят за разумното корпоративно управление и управление на рисковете. Банката прилага Политика за възнагражденията в изпълнение на регулативните изисквания, която е съобразена с бизнес и риск стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на Банката, като насърчава надеждното и ефективното управление на риска, и не стимулира поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

Основната цел на политиката е привличането и задържането на висококвалифицирани кадри, мотивирането им за постигането на високи резултати при умерено ниво на риск и в съответствие с дългосрочните интереси на Банката и нейните акционери. Тя се базира на принципите за прозрачност, недопускане на конфликт на интереси и равностойно третиране на всички служители, документираност, обективност, надеждно управление на рисковете.

Политиката установява основните принципи при формиране на възнагражденията – постоянни и променливи, като целта на Банката е да се придържа към оптимално съотношение между постоянно и променливо възнаграждение при достатъчно висок дял на постоянното и в зависимост от категориите персонал, така че да се осигури по-голяма гъвкавост спрямо променливото, включително възможност за неизплащането му. При определяне на възнагражденията се отчитат не само финансовите резултати, но и етичните норми и корпоративните ценности, залегнали в Етичния кодекс на Банката, както и надеждното и ефективно управление на риска.

По отношение на определени категории персонал (идентифициран персонал), в т.ч. висшия ръководен персонал, служителите с контролни функции и тези, чиято дейност е свързана с поемането на рискове, политиката на Банката е да ограничава размера на променливото възнаграждение до размера на постоянното възнаграждение, освен в случаите, когато с решение на Общото събрание на акционерите на Банката е определен по-висок размер, но не повече от двойния размер на постоянното възнаграждение. В нея са определени специфични изисквания по отношение на структурата на променливото възнаграждение, както и механизъм за разсрочване, съобразени с действащата нормативна рамка и специфичните особености на средата.

В Първа инвестиционна банка функционира Комитет по възнагражденията, който подпомага Надзорния съвет в дейността му по контрол върху прилагането на Политиката за възнагражденията, при отчитане влиянието върху риска и дългосрочните интереси на акционерите, инвеститорите и другите заинтересовани лица. *За повече информация относно неговите функции и отговорности виж раздел „Надзорен съвет“.*

През 2018 г. изплатените възнаграждения на ключовия управленски персонал възлизат на 7480 хил. лв.

ПОЛИТИКА ЗА ПОДБОР НА ВИСШИЯ РЪКОВОДЕН ПЕРСОНАЛ

Първа инвестиционна банка прилага Политика за подбор на висшия ръководен персонал, която е съобразена с регулаторните изисквания. Политиката определя основните изисквания, принципи, насоки и критерии при подбор и оценяване на пригодността на членовете на органите на Първа инвестиционна банка, които имат управленски и надзорни функции, в това число на висшия ръководен персонал на Банката. В политиката е структурирана дейността по подбор и оценка на висшия ръководен персонал, както и са определени по-важните изисквания и критерии така че да отговарят в максимална степен на високите стандарти, прилагани от Банката, с цел създаване на адекватен принос за реализиране на нейните цели и стратегия.

СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ

Нефинансова декларация

по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството.

През 2018 г. Първа инвестиционна банка затвърди имиджа си на социално-отговорна институция, реализирайки различни проекти в сферата на образованието, културата и спорта – част от програмата за корпоративна социална отговорност.

Първа инвестиционна банка продължи съвместната си дейност с „Националния център по трансфузионна хематология“ (НЦТХ), като за поредна година се включи в кампания за безвъзмездно и доброволно кръводаряване, в която участие взеха служители на Банката, с основна цел да се популяризира акта на доброволно кръводаряване в България, който е жизненоважен за спасяването на хиляди човешки живота.

През годината като дългогодишен партньор на Националната организация „Малките български хора“, Банката подкрепи набирането на средства за ремонтни дейности и изграждане на нов „Център по въпросите на малките хора в България“, който да предоставя комплекс от услуги в подкрепа и взаимопомощ за малките хора в страната. Първа инвестиционна банка се включи и в Националната кампания „Великден за всеки“ под патронажа на омбудсмана на Република България, с която се осигуряват средства в подкрепа на бедстващи и уязвими групи на обществото.

В изпълнение на дългосрочната програма на Fibank за подпомагане и стимулиране развитието на българското образование и младите хора, през периода 2017-2018 г. са организирани редица инициативи с основен акцент създаване и развитие на финансова култура сред подрастващите от най-ранна детска възраст, в т.ч. разработени книжки и филми за ранно финансово образование „Децата и парите“, кратки видеа за ползите от дебитните карти за деца и тийнейджъри през социалните мрежи, издаване на Наръчник за родители за развиване финансовата грамотност на децата „10 мита за децата и парите“, както и участие в събития в тази област, свързани с европейските седмици на парите и на предприемачеството, и Webit за деца.

Признание за успешното развитие на програмата на Банката за ранно детско финансово образование е признанието „Благодетел за иновативно образование“, което Fibank получи по време на седмото издание на конференцията DigitalKidZ.

През периода беше проведена и първата Международна конференция „Жените в бизнеса“, част от програмата Smart Lady на Fibank, която е разработена с цел подкрепа на жените предприемачи в България. В изпълнение на социалния елемент от програмата, Банката планира да проведе редица конференции, обучения и информационни семинари, където дамите да могат да обменят опит и да получат професионални съвети.

Като най-голямата банка с български капитал Fibank продължи да полага усилия за съхраняване и развитие на българските традиции и култура. Банката подкрепя българското кино и филми, чрез редица инициативи в тази насока, както и набор от музикални изяви и фестивали, вкл. Международния джаз фестивал в град Банско, за който Fibank осигури свободен вход за присъстващите на изпълненията на талантиливи джаз музиканти от цял свят.

Развитието на българския спорт и подкрепата на младите таланти е сред важните каузи, които Първа инвестиционна банка се стреми да поддържа в изпълнение на програмата си за социална отговорност. Във връзка с това през годината Fibank награди отличните представители се български спортисти на младежките олимпийски игри в Буенос Айрес, които спечелиха 5 златни, 3 сребърни и 2 бронзови медала в различните дисциплини. За втора поредна година Първа инвестиционна банка бе генерален спонсор на Световната купа по сноуборд, проведена в края на януари 2018 г. в нашата страна.

В качеството си на генерален спонсор на българския национален отбор по художествена гимнастика, през септември 2018 г. по време на Световното първенство в София, Първа инвестиционна банка награди всичките 73 български шампионки по художествена гимнастика със специален златен медал, изработен по графичен проект, предоставен от Българската федерация по художествена гимнастика в партньорство с експертите от Fibank и швейцарската рафинерия RAMP.

В края на 2018 г. Първа инвестиционна банка представи своя благотворителен календар за 2019 г., който е част от социалния проект със спортна насоченост към младите и талантиливи български спортисти – в подкрепа на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ). Благотворителният календар се разпространява чрез клоновата мрежа на Банката в цялата страна, като Fibank е поела ангажимента да удвои събраните суми от даренията за благотворителната кауза.

За поредна година Fibank организира конкурса „Най-добра българска фирма на годината“, провеждан с цел създаване на увереност на българските фирми, както и фокусиране на вниманието върху добрите и успешни примери за бизнес и модели на предприемачество в страната, които да се превърнат в еталон и вдъхновение.

В съответствие със законовите норми и добрите практики в годишния доклад за дейността си, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, която представлява Нефинансова декларация по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството, вкл. относно политиките за корпоративна социална отговорност на Банката и нейното участие в обществения живот в страната, както и относно въпроси свързани със служителите и прилаганите политики за многообразие, описание на бизнес развитието и продуктите, практиките за корпоративно управление и целите за развитие – за повече информация освен в раздела *Социална отговорност*, виж раздели [„Мисия“](#), [„Профил на Банката“](#), [„Акценти за 2018 г.“](#), [„Канали за дистрибуция“](#), [„Информационни технологии“](#), [„Корпоративно управление“](#), [„Човешки капитал“](#), [„Преглед на бизнеса“](#), [„Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“](#) и [„Цели за развитие през 2019 г.“](#).

ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА

Първа инвестиционна банка предлага универсален бизнес микс от продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти, в т.ч. стратегически фокус за развитие в сферите на банкирането на дребно, микро, малките и средни предприятия.

БАНКИРАНЕ НА ДРЕБНО

ДЕПОЗИТИ

През 2018 г. привлечените средства от физически лица се увеличават и достигат 6 685 678 хил. лв. спрямо 6 305 463 хил. лв. година по-рано, в резултат основно от текущите сметки, които растат с 21,5% до 1 301 585 хил. лв. (2017: 1 070 890 хил. лв.) и отразяват последователно провежданата политика на Банката за дългосрочни взаимоотношения с клиентите, вкл. за развитие на кръстосаните продажби и трансакционния бизнес.

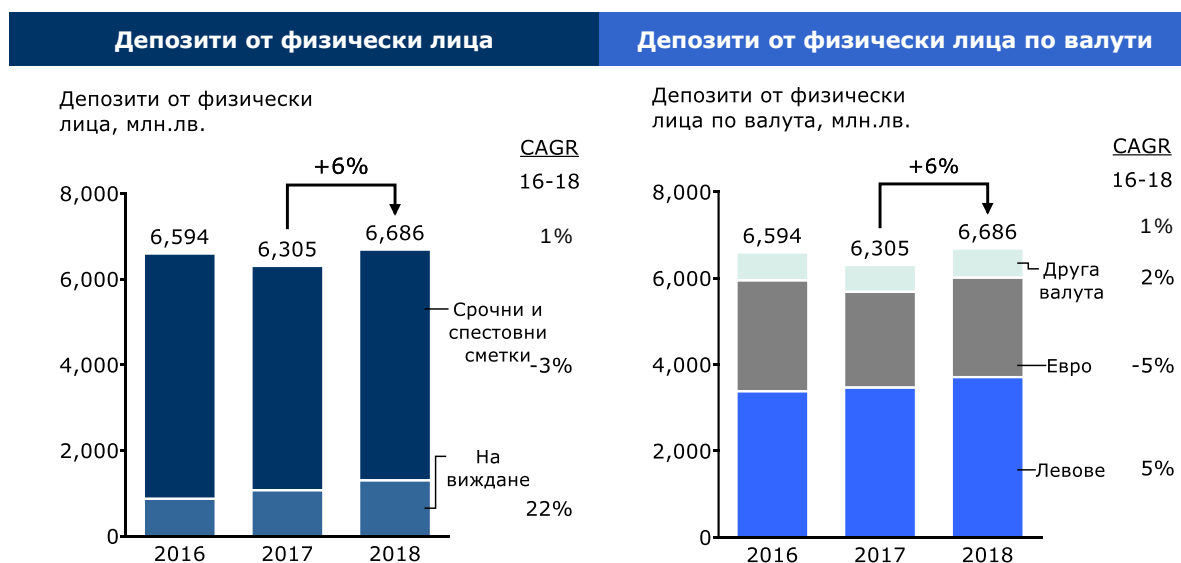
През годината е разработен нов продукт за физически лица „Доходна сметка“, който включва разплащателна сметка, обвързана със срочен депозит, по който се начислява лихвен бонус в зависимост от постъпленията по разплащателната сметка. Адаптирани към променящите се пазарни условия и потребности на клиентите са и параметрите по предлаганите от Банката банкови пакети за физически лица.

Fibank предлага широк набор от сметки с текущ характер, включително IQ разплащателна сметка, както и специализирани сметки, съобразени със специфичните потребности на определени клиенти като: сметки за етажна собственост, нотариуси, застрахователни брокери и агенти, частни съдебни изпълнители.

Политиката на Банката е насочена към изграждане на стабилна депозитна база чрез предлагане на разнообразни и гъвкави депозитни продукти, при поддържането на високи стандарти на клиентско обслужване. През 2018 г. Fibank оптимизира условията по депозитните си продукти

съобразно пазарната среда и тенденцията за понижаване на лихвените равнища, както и работи активно с цел изграждане и поддържане на партньорство в услуга на клиентите.

Към края на годината срочните и спестовни сметки нарастват до 5 384 093 хил. лв. (2017: 5 234 573 хил. лв.), като запазват структуроопределящ дял в привлечените средства от физически лица – 80,5% (2017: 83,0%). През периода, по повод юбилея на Банката са разработени промоционални спестовни продукти, вкл. промоционален депозит „25 години Fibank“, с 25 базисни пункта по-висока лихва. През април 2018 г. стартира предлагането и на нов електронен депозит „Моят депозит“, който се открива и управлява изцяло онлайн през системата за електронно банкиране „Моята Fibank“. Разработен е и нов детски спестовен влог, като допълнителен продукт към програмата Smart Lady, предназначена в подкрепа на жените предприемачи.

С цел диверсифициране на привлечения ресурс Банката е участник в международната платформа WeltSparen за привличане на средства от чуждестранни лица.

По привлечени средства от физически лица Първа инвестиционна банка се нарежда на трето място сред банките в страната (2017: трето). Към края на 2018 г. пазарният дял на Банката възлиза на 11,98% на неконсолидирана основа (2017: 12,28%).

КРЕДИТИ

Брутният портфейл от кредити на физически лица се увеличава с 13,5% до 1 711 192 хил. лв. спрямо 1 507 337 хил. лв. за предходната година, в резултат от нарастване при всички основни продуктови линии.

в хил. лв. / % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
Потребителски кредити	750 285	43,8	622 681	41,3	497 524	34,2
Ипотечни кредити	752 581	44,0	622 171	41,3	570 543	39,3
Кредитни карти	202 095	11,8	259 303	17,2	254 867	17,5
Други програми и обезпечени финансираня	6 231	0,4	3 182	0,2	130 568	9,0
Общо банкиране на дребно	1 711 192	100	1 507 337	100	1 453 502	100

ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ

Потребителските кредити растат с 20,5% до 750 285 хил. лв. (2017: 622 681 хил. лв.), за което допринасят конкурентните условия, предлагани от Банката, улеснените процедури за кандидатстване и развитието на нови продукти и програми, в т.ч. сезонни предложения, съобразени с потребностите на пазара и потребителите. Техният дял нараства до 43,8% в портфейла от кредити на физически лица на Групата към края на периода (2017: 41,3%).

През годината продуктова гама е допълнена с нов специализиран потребителски кредит „Рестарт“ за рефинансиране и обединение на задължения при облекчен процес и условия, с който се цели намаление на размера на месечните вноски за клиентите, както и спестяване на разходи и по-удобно обслужване.

Първа инвестиционна банка продължава да популяризира възможността за изцяло онлайн кандидатстване за потребителски кредит на интернет адреса на Банката www.credit.fibank.bg. Процесът е интегриран към автоматизираната Workflow система на Банката, а при кандидатстване клиентът може да избере удобен за него банков офис, в който след одобрение да подпише необходимите съгласно изискванията документи.

Пазарният дял на Първа инвестиционна банка в този сегмент възлиза на 9,27% (2017: 9,72%) в края на годината, като Fibank заема пето място (2017: четвърто) по потребителски кредити сред банките в страната на неконсолидирана основа.

КРЕДИТНИ КАРТИ

Усвоените лимити по кредитни карти възлизат на 202 095 хил. лв. в края на периода (2017: 259 303 хил. лв.). Fibank разработва разнообразни и иновативни картови продукти и услуги, в т.ч. тематични кампании за промотиране и привличане на нови клиенти, които се организират в изпълнение на последователната и дългосрочна политика на Банката в посока на стимулиране този вид безналични разплащания. Относителният дял на кредитите, усвоени чрез кредитни карти в общия кредитен портфейл на физически лица на Групата, възлиза на 11,8% (2017: 17,2%).

През годината са стартирани редица промоционални предложения във връзка с 25-тата годишнина на Fibank, вкл. по отношение на кредитните карти и овърдрафти. В изпълнение на стратегическите си планове, Банката ще продължава да развива дейността си, с цел по-ефективно управление на клиентското портфолио и таргетиране на отделни групи клиенти, както и откриването на допълнителни възможности за кръстосани и надградени продажби. *За повече информация виж раздел „[Картови разплащания](#)“.*

ИПОТЕЧНИ КРЕДИТИ

Към края на декември 2018 г. ипотечните кредити нарастват с 21,0% до 752 581 хил. лв., спрямо 622 171 хил. лв. година по-рано, като формират дял от 44,0% в портфейла от кредити на физически лица на Групата към края на периода (2017: 41,3%). Към 31 декември 2018 г. пазарният дял на Банката в този сегмент се повишава до 6,68% (2017: 6,39%), като Fibank заема шесто място сред банките в страната на неконсолидирана основа (2017: седмо).

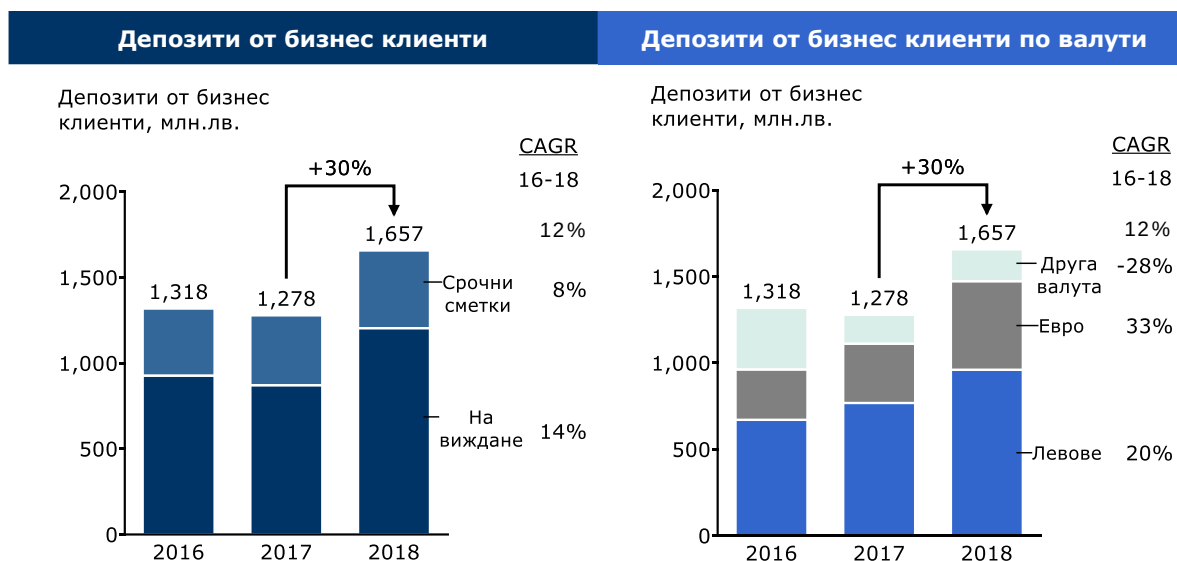
През годината, в изпълнение на стратегията си за развитие на сегмента на банкирането на дребно, Fibank продължи да предлага ипотечни кредити при конкурентни условия, както и да организира промоционални кампании, с цел стимулиране на продажбите. През периода в съответствие с пазарната среда бяха обновени условията по продукта жилищен кредит „Право на избор“ с фиксирана лихва за първите 12 месеца и без комисиони за отпускане, управление или ангажимент.

През 2019 г. Банката ще продължи да развива и предлага гъвкави кредитни продукти за физическите лица, с цел фокусиране върху привличането на нови клиенти и предлагане на съпътстващи продукти и услуги.

КОРПОРАТИВНО БАНКИРАНЕ

ДЕПОЗИТИ

Привлечените средства от търговци и институции през 2018 г. нарастват с 29,6% (378 657 хил. лв.) до 1 657 013 хил. лв. (2017: 1 278 356 хил. лв.), като в обема рефлектира основно увеличение при разплащателните сметки, които достигат 1 203 878 хил. лв. в края на 2018 г. (2017: 870 896 хил. лв.) и формират 72,7% от привлечените средства от търговци и институции (2017: 68,1%).

Срочните сметки също нарастват и достигат 453 135 хил. лв. (2017: 407 460 хил. лв.) в края на периода, като формират 27,3% от привлечените средства от търговци и публични институции (2017: 31,9%). Първа инвестиционна банка предлага разнообразни депозитни и спестовни продукти, и пакетни програми за бизнес клиентите, които постоянно адаптира спрямо пазарните условия и специфичните фирмени изисквания.

През 2018 г. Fibank разработи нов спестовен продукт за фирмените клиенти „Свободен депозит+“, включващ 1-месечен срочен депозит в лева и евро, обвързан с разплащателна сметка, по която се изплаща начислената лихва. През периода са актуализирани условията по комбинираните пакети от банкови продукти и услуги за бизнес лица, с цел съобразяване с пазарната среда и максимално удовлетворяване на клиентските потребности. Чрез тях се дава възможност за оптимизация на разходите и процедурите при използване на набор от различни банкови услуги.

Към 31 декември 2018 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови клиенти, представляват 4,74% от общата сума на задълженията към други клиенти (2017: 4,06%).

КРЕДИТИ

КОРПОРАТИВНО КРЕДИТИРАНЕ

Портфейлът от кредити на бизнес клиенти се увеличава, като достига 4 754 192 хил. лв. в края на 2018 г. спрямо 4 257 431 хил. лв. година по-рано. Сегментът на корпоративните клиенти нараства

като размер, в т.ч. в резултат основно на увеличение при вземанията свързани с финансов лизинг, но понижава дела си в корпоративния портфейл до 78,5% в края на годината (2017: 79,4%). Кредитите на останалите бизнес линии – за малки и средни предприятия и микрокредитиране отчитат ръст, както и увеличават своя дял в структурата на кредитите на предприятия – съответно до 18,5% (2017: 17,7%) и до 3,0% (2017: 2,9%) като част от политиката за диверсифициране на портфейла и приоритетно развитие в тези сегменти.

в хил. лв./ % от общо	2018	%	2017	%	2016	%
Корпоративни клиенти	3 734 634	78,5	3 382 460	79,4	3 705 033	83,7
Малки и средни предприятия	879 136	18,5	753 438	17,7	612 093	13,8
Микрокредитиране	140 422	3,0	121 533	2,9	108 561	2,5
Общо кредити на предприятия	4 754 192	100	4 257 431	100	4 425 687	100

* Бизнес линии на база вътрешни критерии за сегментиране на клиентите

Първа инвестиционна банка осигурява разнообразно финансиране за бизнес клиентите под формата на кредити за оборотни средства, инвестиционни кредити, гаранционни ангажименти, финансиране по програмите и фондовете на ЕС, НГФ, факторинг услуги и други.

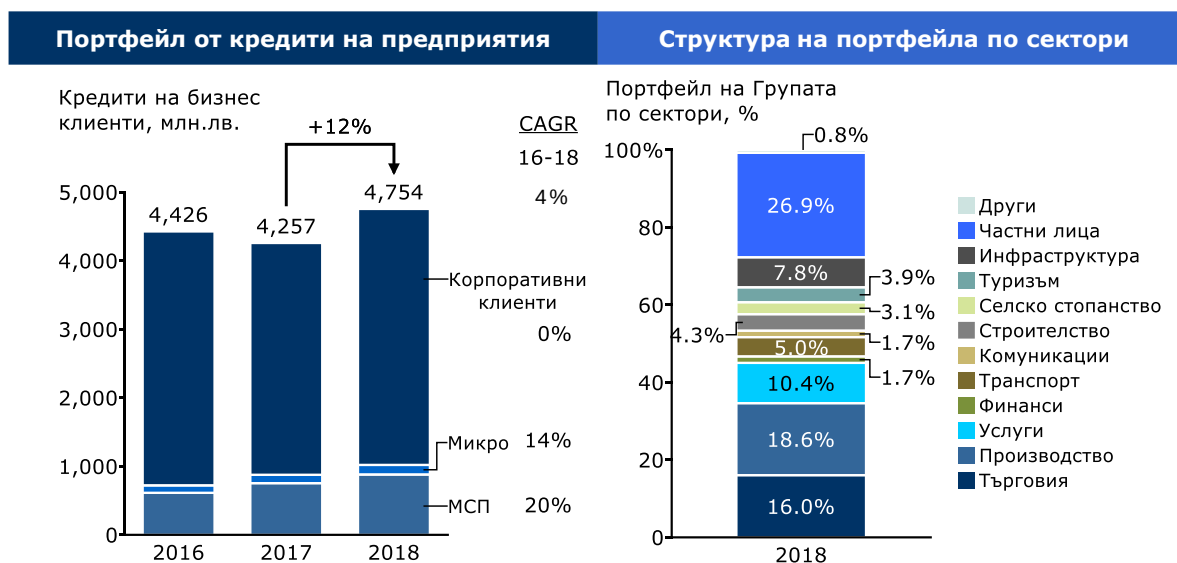
През годината стартира кампания за презентирание на факторинг услугите, предлагани от Банката пред съществуващи и потенциални бизнес клиенти, вкл. такива, чиято дейност включва извършването на доставки на стоки или предоставяне на услуги при условията на отложено плащане в страната или в чужбина. Първа инвестиционна банка е член на глобалната мрежа на водещите факторинг компании Factors Chain International (FCI), като в това си качество може да предоставя експортен факторинг с гарантирано плащане и импортен факторинг. Банката поддържа сътрудничество и с водещи финансови институции във факторинг застраховането.

Банката продължава да бъде сред водещите институции в страната в сферата на търговското финансиране, като в края на годината, съгласно опцията за подновяване, е договорено удължаване по рамковото споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в чужбина.

Пазарният дял на Fibank в края на годината възлиза на 12,82% от кредитите на предприятия на банковата система (2017: 12,10%), запазвайки второто си място (2017: второ) сред банките в страната на неконсолидирана основа.

Към 31.12.2018 г. водещи в структурата на портфейла са кредитите към производството (2018: 1 201 664 хил. лв.; 2017: 861 778 хил. лв.), търговията (2018: 1 037 381 хил. лв.; 2017: 1 017 879 хил. лв.) и услугите (2018: 672 197 хил. лв.; 2017: 630 706 хил. лв.), които формират съответно 18,6%, 16,0% и 10,4% от общите кредити на Групата (2017: 14,9%, 17,7% и 10,9%). Динамиката отразява позитивното развитие на икономическата активност в страната, като е в съответствие с целите за развитие на Банката. Увеличение е отчетено и в сферите на строителството – до 275 066 хил. лв. (2017: 203 901 хил. лв.) и инфраструктурата – до 501 084 хил. лв. (2017: 467 483 хил. лв.), в резултат от възстановяването и приноса на тези сектори към добавената стойност в икономиката за периода. Позитивните индикации и данни в сектора на туризма допринасят за развитието на кредитите в този сегмент, които достигат 249 330 хил. лв. в края на периода, спрямо 173 813 хил. лв. година по-рано. Кредитите в сферата на комуникациите се увеличават до 107 463 хил. лв. (2017: 46 863 хил. лв.), като отразяват фокуса на Банката и специализираните кредитни продукти, предлагани в този сегмент, както и приноса му към растежа на сектора на услугите в страната.

Намаление през годината е регистрирано при кредитите в сферата на селското стопанство (2018: 199 847 хил. лв.; 2017: 212 391 хил. лв.), транспорта (2018: 322 495 хил. лв.; 2017: 323 367 хил. лв.) и финансите (2018: 107 668 хил. лв.; 2017: 109 298 хил. лв.).

През периода Банката продължава сътрудничеството си с Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ), което включва сключено споразумение за портфейлна застраховка с агенцията, използвано също като част от техниките за редуциране на кредитния риск.

БАНКИРАНЕ НА МСП

През 2018 г. кредитите към малки и средни предприятия¹⁰ нарастват с 16,7% до 879 136 хил. лв. спрямо 753 438 хил. лв. година по-рано в изпълнение на стратегията на Банката за растеж и развитие в този бизнес сегмент. За увеличението допринасят, както разработените нови кредитни продукти и конкурентни условия, предлагани за МСП-клиенти, така и разнообразния набор от решения, свързани с програмите и фондовете на ЕС и другите гаранционни схеми и финансираня.

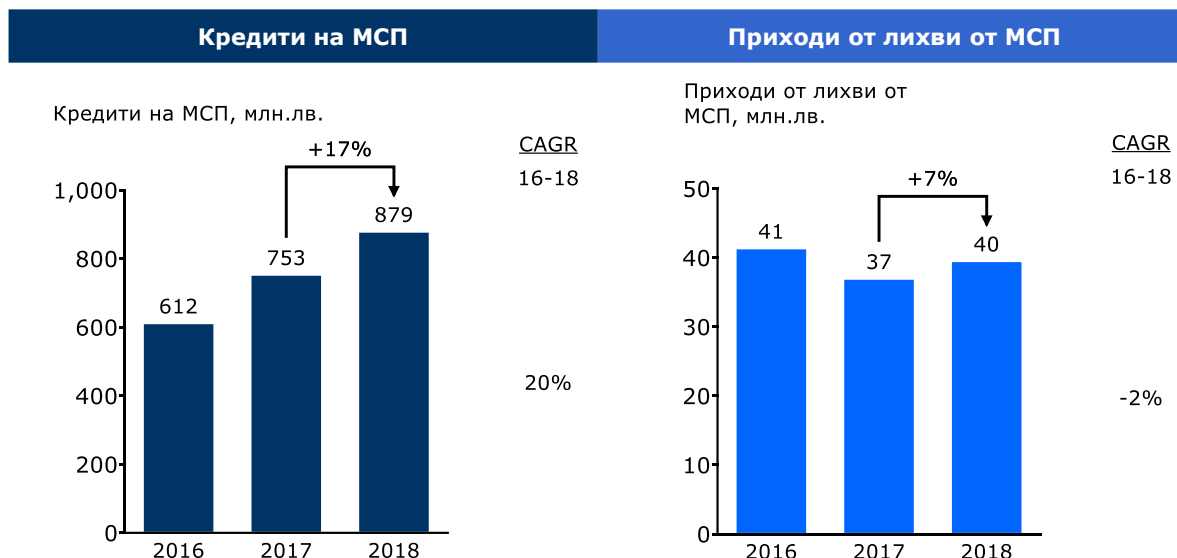
В началото на годината на база сключено споразумение с Националния гаранционен фонд (НГФ) за финансиране по гаранционна схема „COSME“, Fibank започва да предоставя инвестиционни и оборотни кредити за малки и средни предприятия, с максимален размер до 1,5 млн. евро за сделки със срок до 60 месеца, както и до 750 хил. евро за сделки до 120 месеца. През декември 2018 г. Първа инвестиционна банка подписа ново споразумение с Българска банка за развитие по Програма за индиректно финансиране на МСП с гаранционно улеснение и контра-гаранция по Програма COSME на ЕИФ, с подкрепата на Европейски фонд за стратегически инвестиции (програма COSME+).

През втората половина на 2018 г. Първа инвестиционна банка стартира и предлагането на инвестиционно и обратно финансиране за дружества-МСП, регистрирани в България, с максимален размер на кредитите до 500 000 евро и облекчени лихвени условия и изисквания за обезпечение. Кредитите са част от он-лендинг споразумение с Българска банка за развитие по съвместна програма с KfW за насърчаване на микро, малките и средни предприятия в страната. За повече информация виж раздел „Европрограми“.

За финансиране на малките и средни предприятия Банката осъществява съвместна дейност и с други институции, в т.ч. ДФ Земеделие и Българската агенция за експортно застраховане. Fibank

¹⁰ На база вътрешни критерии за сегментиране на клиентите.

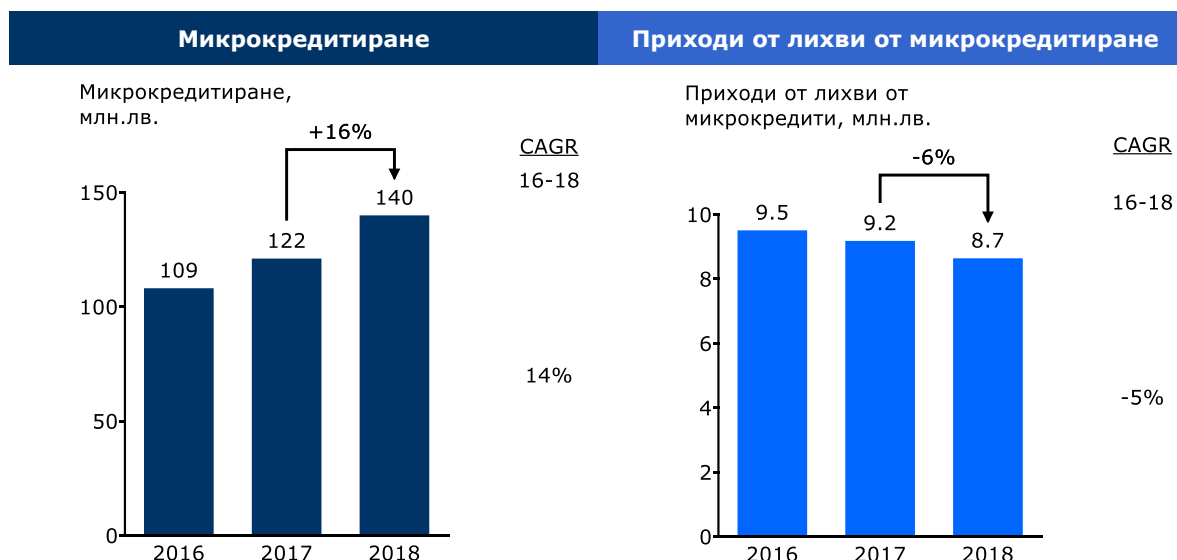
активно подпомага чрез различни схеми на финансиране и фирмите – бенефициенти по програмите, свързани с усвояване на средства от Европейските структурни и кохезионни фондове, вкл. във връзка с Програмния период 2014-2020 г.

През годината Fibank продължава да промотира разработените специализирани кредитни продукти към отделни сектори или сфери на дейност, вкл. за покупка/ремонт на офиси или за оборотни средства, специално предназначени за малки и средни фирми, опериращи в сферата на информационните технологии. Стартирана е и нова кампания за предварително одобрени лимити по бизнес кредитни карти за МСП клиенти на Банката. Все по-активно Банката предлага на българските фирми и факторинг услуги като алтернатива на предоставянето на кредити за оборотни средства.

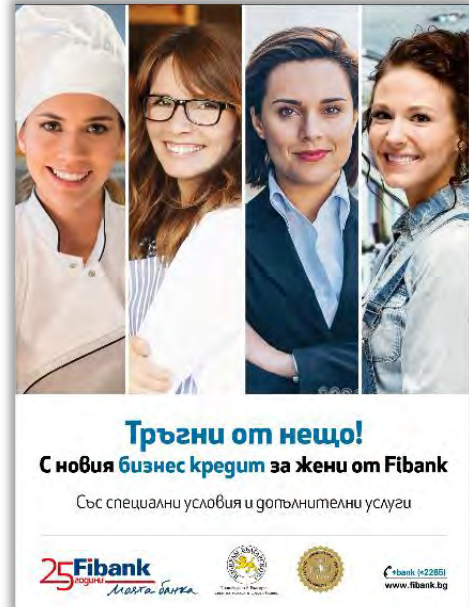
МИКРОКРЕДИТИРАНЕ

През 2018 г. портфейлът от микрокредити нараства с 15,5% и достига 140 422 хил. лв. спрямо 121 533 хил. лв. година по-рано, като отразява целенасочните усилия на Банката за развитие и растеж в този сегмент.

Програмата за кредитиране на микропредприятия на Първа инвестиционна банка обхваща финансирането на широк спектър от търговци, производители, селски стопани, свободни професии, в това число стартиращ бизнес, както и фирми с по-малко пазарен опит. Банката предлага специализирани продукти за микропредприятия, в т.ч. инвестиционен кредит, оборотен кредит и кредит овърдрафт при конкурентни условия.

През 2018 г. акцент в дейността на микрокредитирането е новата програма Smart Lady, предназначена за жените предприемачи. Програмата таргетира основно микро предприятия, управлявани или собственост на жени, както и бизнеси, които произвеждат продукти и/или услуги предназначени за жени. Кредитните решения включват инвестиционни или оборотни кредити, както и допълнителни пакетни услуги, включващи кредитни карти Diners Club First Lady, медицински застраховки от FiHealth Застраховане АД, както и детски спестовен влог и/или дебитни карти за деца и юноши. Като част от програмата, Банката планира провеждането на конференции, обучения и информационни семинари, където дамите да могат да обменят опит и да получат професионални съвети, както и изграждането на електронна платформа, чрез която да може да се осигури дистанционно обучение и информираност по актуални за тях теми.

През периода Банката продължава да подкрепя земеделските стопани, вкл. по програмата за кредитиране срещу залог на вземания по схеми и мерки на Общата селскостопанска политика на ЕС, чрез която се осигурява финансиране до 100% от очакваните субсидии. Като част от действията за разработване на специализирано финансиране и кредитни решения към отделни сектори или сфери на дейност с потенциал за развитие, са осигурени кредитни продукти, специално предназначени за IT фирми, както и кредитни улеснения за лекари и стоматолози.

ЕВРОПРОГРАМИ

Fibank предлага широк набор от продукти и услуги, свързани с усвояването на средства по оперативните програми на ЕС, както и други такива, включително инвестиционен кредит за цялостна реализация на проект, мостово финансиране до размера на одобрената финансова помощ, издаване на банкова гаранция за обезпечаване на авансово плащане на одобрена финансова помощ и други банкови продукти, разработени специално за нуждите на клиентите.

С цел комплексно подпомагане на клиентите при усвояване на средства от европейските фондове и програми, Банката предлага услугата „Пълна подкрепа“, чрез която се осигурява съдействие при предварителното проучване за административна и финансова допустимост на проектната идея, предоставяне на експертна помощ при разработването и изпълнението на проектите, както и цялостно обслужване при изпълнение след одобрение.

В началото на годината Първа инвестиционна банка и Националният гаранционен фонд (НГФ) сключиха ново споразумение за финансиране по гаранционна схема „COSME“, която цели да улесни достъпа на МСП до финансиране, както и да подпомогне прилагането на продуктивни инвестиции в рамките на Европейския съюз. През периода е удължен срока по други две гаранционни споразумения с НГФ, осигуряващи финансиране на МСП, вкл. земеделски производители и дружества, одобрени за подпомагане по Програмата за развитие на селските райони.

През август 2018 г. Първа инвестиционна банка и Българска банка за развитие подписаха договор за предоставяне на средства за насърчаване на микро, малки и средни предприятия по съвместна програма с KfW. Съгласно програмата Банката предлага инвестиционно и обратно финансиране на дружества-МСП, регистрирани в България, с максимален размер на кредита от 500 000 евро.

През декември 2018 г. Първа инвестиционна банка подписа споразумение с Българска банка за развитие по Програма за индиректно финансиране на МСП с гаранционно улеснение и контра-гаранция по Програма COSME на ЕИФ, с подкрепата на Европейски фонд за стратегически инвестиции (програма COSME+), който включва освен директно финансиране и гаранция по предоставените заеми.

Първа инвестиционна банка е член на Българската Асоциация на Консултантите по Европейски Програми (БАКЕП), която се стреми да допринася за повишаване ефективността на изпълнение и управление на проекти, финансирани с европейски средства, като обединява компетенциите на своите членове и партнира на управляващите органи с цел постигане на оптимизация на разработването и изпълнението на Европейски програми.

ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ

През 2018 г. Първа инвестиционна банка членува и участва в платежни системи и е агент на други доставчици на платежни услуги, както следва:

- ❖ Банкова интегрирана система за електронни разплащания (БИСЕРА);
- ❖ Система за брутен сетълмент в реално време (RINGS);
- ❖ Система за обслужване на клиентски преводи в евро (БИСЕРА7-EUR);
- ❖ Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в евро в реално време (TARGET2);
- ❖ Пан-европейска система за плащания в евро (STEP2 SEPA Credit Transfer), като директен участник през EBA Clearing;
- ❖ Банкова организация за разплащания с използване на карти (БОРИКА);
- ❖ Агент на Western Union;
- ❖ Агент на Easyway.

През 2018 г. е отчетено повишение в броя на преводите (входящи и изходящи) в местна и чуждестранна валута, за което допринасят конкурентните условия, предлагани от Банката, както и високото качество на клиентско обслужване. През годината Банката стартира проект за въвеждане на новите регулаторни изисквания, произтичащи от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС) и Наредба № 3 на БНБ, имплементиращи изискванията на Директива (ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD 2).

КАРТОВИ РАЗПЛАЩАНИЯ

През 2018 г. Първа инвестиционна банка развива картовия бизнес съобразно потребностите на клиентите и съвременните технологии, включително чрез предлагането на иновативни за българския пазар картови продукти и услуги, актуални в контекста на нарастващата дигитализация в банковата дейност.

През годината с подкрепата на Fibank е разработена иновативна кредитна карта от ново поколение "Evolve", обединяваща два от световните бранда в картовите разплащания (Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент. Клиентите с новите кредитни карти Evolve могат да изберат кой от двата бранда да използват при извършване на плащането, както и да ползват редица допълнителни услуги, в т.ч. cashback програма, Concierge програма и участие в други наградни програми и отстъпки. Първа инвестиционна банка започва предлагането и на нова услуга за внасяне на пари в брой (Cash-in) по карта, издадена от Fibank чрез ATM устройство на Банката, с която се цели допълнително улеснение за картодържателите при ползването на услугите на Fibank без посещаването на офис или клон на Банката.

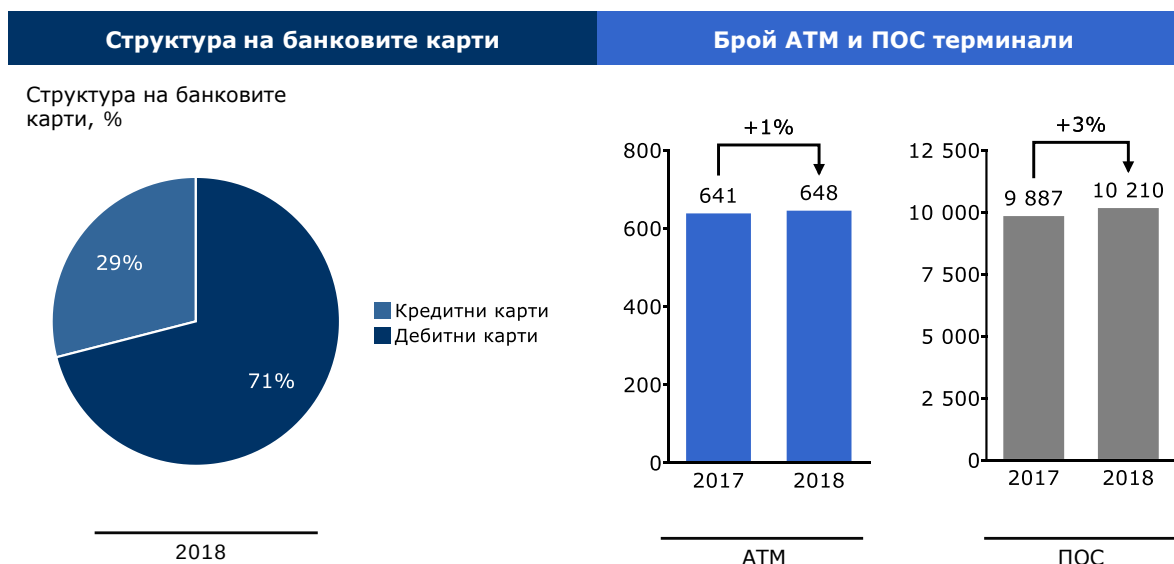
Fibank продължи да развива своите дигитални картови услуги, като предложи на клиентите ново поколение дигитализирана карта, представляваща дигитална версия на валидна кредитна/дебитна карта, издадена на пластика от Fibank.

През годината Банката продължи да популяризира иновативните микрокарти, издавани като допълнителни дебитни карти към детските и юношеските карти Debit MasterCard Pay Pass kids/teen, вградени в специален аксесоар (гривна или ключодържател) с функция за безконтактно разплащане. Издаването на този тип карти е част от програмата на Банката за ранно детско финансово образование, която тя активно развива през периода 2017-2018 г. В това отношение са реализирани редица инициативи, в т.ч. разработени книжки и филми за ранно

финансово образование „Децата и парите“, кратки видеа за ползите от дебитните карти за деца и тийнейджъри през социалните мрежи, издаване на Наръчник за родители за развиване финансовата грамотност на децата „10 мита за децата и парите“, както и участие на събития в тази област, свързани с европейските седмици на парите и на предприемачеството, конференции DigitalKidz и Webit за деца.

Към 31 декември 2018 г. най-съществен ръст в броя на издадените карти е отчетен при картите Debit MasterCard, които са с функционалност за безконтактни плащания, с възможност за разплащания през интернет и са част от програмата за лоялност YES на Fibank.

С цел стимулиране на картовите разплащания, вкл. безконтактните плащания през периода са организирани различни промоционални и продуктови кампании, в т.ч. съвместни инициативи с картовите организации. Fibank е първата банка в България, която стартира издаването и обслужването на безконтактните карти MasterCard PayPass (от 2010 г.) и Visa payWave (от 2012 г.). Първа инвестиционна банка бе и сред първите банки в страната, въвели чип технологията (EMV стандарт), като понастоящем всички издавани от Fibank карти, както и обслужвани от нея ATM и ПОС терминали работят в съответствие със стандарта EMV, който е с първостепенно значение за рамката „SEPA картови плащания“ и цели повишаване сигурността на картовите разплащания.

През 2018 г. терминалната мрежа от ATM устройства, обслужвани от Банката, достига 648 броя спрямо 641 броя година по-рано, като отразява развитието на терминалната мрежа, в т.ч. инсталирането на нови терминални устройства с функция за внасяне на пари в брой (Cash-in), същевременно при поддържане на оптимална ефективност съобразно конкретните локации, натовареността и обема на операциите. Отделно дъщерната банка на Fibank в Албания поддържа своя мрежа от ATM терминали. За повече информация относно картовия бизнес на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#). Към 31 декември 2018 г. мрежата от ПОС терминали на Първа инвестиционна банка нараства на 10 210 броя, спрямо 9887 броя предходната година. Fibank се стреми да развива и предлага конкурентни условия както към търговците, така и към ползвателите на картови услуги, с цел стимулиране на този вид разплащания.

МЕЖДУНАРОДНИ РАЗПЛАЩАНИЯ

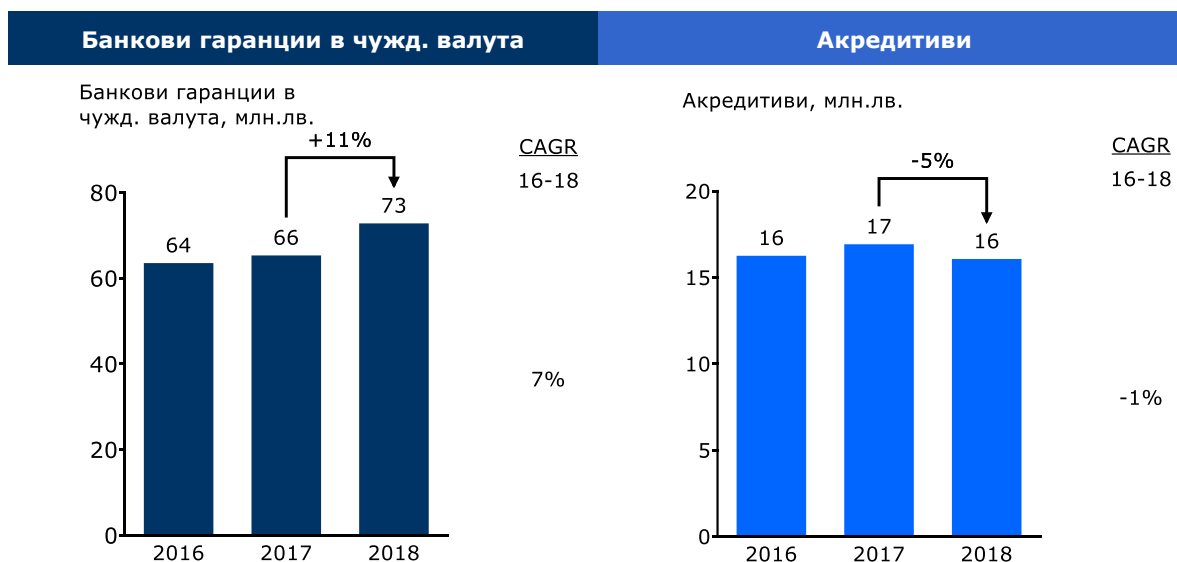
Първа инвестиционна банка е сред водещите банки в България в областта на международните разплащания и търговското финансиране. Fibank е търсен, надежден и коректен партньор,

изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

През 2018 г. Банката отчита ръст във входящите и изходящи преводи в чуждестранна валута, за което допринася увеличената клиентска база, конкурентните условия, предлагани от Банката и високото качество на клиентско обслужване. Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговско финансиране в почти всички части на света. Банката изпълнява презгранични валутни преводи през SWIFT, както и през платежните системи TARGET2, БИСЕРА7-EUR, а от април 2017 г. и кредитни преводи като директен участник през системата STEP2, оперирана от EBA Clearing. Fibank осъществява дейност по издаване на чекове и изпълнение на различни документарни операции.

През годината Първа инвестиционна банка откри кореспондентска сметка в китайски юани в Industrial & Commercial Bank of China Limited, с цел улесняване на разплащанията и подкрепа на българския бизнес в сделките за търговско и структурирано финансиране. Стартиран е също и нов проект за мониторинг на презгранични плащания чрез платформата на SWIFT global payments innovation (gpi).

В края на годината е договорено удължаване по рамковото споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в страни, където Банката има чуждестранни клонове или дъщерни банки. По споразумението Fibank може да осигури финансиране при увеличен размер на всеки индивидуален кредит – до 100% от стойността на търговския договор, но не повече от 2 млн. щ.д., със срок за усвояване до 6 месеца след първа извършена експедиция и срок за погасяване от 6 месеца до 5 години независимо от вида на стоките (потребителски и непотребителски).

За периода предоставените от Първа инвестиционна банка акредитиви и банкови гаранции в чуждестранна валута с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни възлизат на 89 194 хил. лв. (2017: 82 965 хил. лв.), като формират 11,4% от задбалансовите ангажименти на Групата (2017: 9,8%).

ЗЛАТО И НУМИЗМАТИКА

През 2018 г. Първа инвестиционна банка запазва водещите си позиции в България по отношение на сделките и консултациите, свързани с продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. Fibank продължава да развива платформата си за онлайн продажба Gold & Silver, чрез постоянно актуализиране на отделните рубрики и добавяне на нови продукти.

За отчетния период приходите от сделки със злато и изделия от благородни метали са 643 хил. лв. на консолидирана основа спрямо 726 хил. лв. година по-рано, като отразяват динамиките в търсенето и цената на благородните метали за периода.

Първа инвестиционна банка предлага на своите клиенти продукти от инвестиционно злато и други благородни метали от 2001 г. като през годините е изградила успешно сътрудничество с редица водещи финансови институции от цял свят – световноизвестната швейцарска рафинерия ПАМП (Produits Artistiques de Métaux Précieux), банките UBS и Credit Suisse, Новозеландският монетен двор, Националната банка на Мексико, Австрийският монетен двор, британският Royal Mint и други.

По традиция, съвместно с Новозеландския монетен двор през годината е разработен дизайна на нова сребърна монета, посветена на Годината на прасето, ексклузивно предлагана в офисите на Fibank. В Нова Зеландия по експертен проект на Банката са емитирани и златни монети за новородени, които представляват новост за българския пазар.

През периода съвместно с швейцарската рафинерия ПАМП е създадена и нова златна монета „Богородица Троеручица“, която е сред най-търсените продукти, предлагани от Банката за 2018 г.

В продължение на дългогодишната си политика за подкрепа на българското производство, от началото на 2018 г. Fibank подписа договор с Българската народна банка за разпространение на български възпоменателни монети и комплекти с монети, емитирани от централната банка.

При осъществяването на сделки с изделия от благородни метали Първа инвестиционна банка неизменно спазва всички критерии за качество на Лондонската метална борса и международните стандарти за етична търговия.

ЧАСТНО БАНКИРАНЕ

Първа инвестиционна банка предлага частно банкиране за физически лица от 2003 г., а за фирмени клиенти от 2005 г. Частното банкиране дава възможност за индивидуално обслужване от личен банкер, който отговаря за цялостното обслужване на даден клиент.

Акцент в дейността на частното банкиране през 2018 г. е насочен към въвеждането и активното предлагане на нови инвестиционни продукти, които в условията на ниски лихвени нива да дадат

възможност на клиентите да диверсифицират своите инвестиции при различни нива на поет риск. В изпълнение на това през юни 2018 г. Първа инвестиционна банка установи партньорство с Erste Asset Management за предлагането на нови за българския пазар договорни фондове, управлявани от австрийското дружество. На база на сключения договор, Fibank предлага четири договорни фонда, деноминирани в евро, както следва:

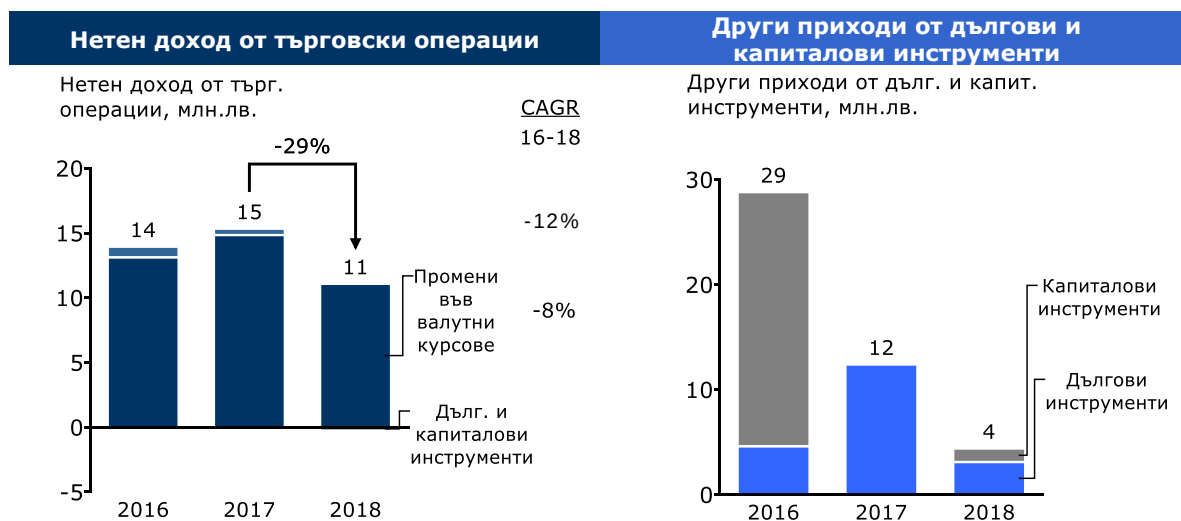
- ❖ ESPA Bond Euro Corporate – нискорисков договорен фонд, инвестиращ в еурови корпоративни облигации с инвестиционен кредитен рейтинг;
- ❖ ESPA Portfolio Balanced 30 – смесен балансиран фонд, инвестиращ предимно в облигации, но също така и в акции и/или във фондове, инвестиращи в акции;
- ❖ ESPA Stock Europe – рисков фонд, инвестиращ в акции на европейски компании;
- ❖ ESPA Stock Global – рисков фонд, инвестиращ в акции на международни компании.

Дялове от договорните фондове на Erste Asset Management се предлагат на клиенти и потенциални клиенти на Банката чрез клоновата мрежа на Fibank в определени специално за тази цел локации в София и страната.

Банката продължава да развива дейността на частното банкиране, в т.ч. чрез разширяване на гамата от банкови продукти и услуги, с цел увеличаване на броя на клиентите, обслужвани в този сегмент, както и нарастване на размера на привлечените средства и приходите от дейността. През годината за клиентите на частното банкиране са предложени и кредитни програми и сегменти с предварително одобрени кредитни лимити, съобразени с техните нужди и пазарните условия.

КАПИТАЛОВИ ПАЗАРИ

През 2018 г. нетните приходи от търговски операции възлизат на 10 809 хил. лв. (2017: 15 326 хил. лв.), в резултат основно на по-ниските приходи от търговски операции, свързани с валутните курсове и от дългови, и капиталови инструменти. Другите нетни оперативни приходи, възникващи от дългови и капиталови инструменти, са 4385 хил. лв. спрямо 12 384 хил. лв. година по-рано. Портфейлът от ценни книжа на Групата към края на годината възлиза на 802 321 хил. лв. спрямо 803 999 хил. лв. година по-рано, от които отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход – 775 529 хил. лв. (2017: 742 306 хил. лв.), отчитани по амортизирана стойност – 748 хил. лв. (2017: 53 714 хил. лв.) и отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата – 26 044 хил. лв. (2017: 7979 хил. лв.).

Считано от 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка прилага новите изисквания относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката в съответствие с МСФО 9, които в зависимост от целта при управлението на финансовите активи, включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (other business model), в който се включват и активите, държани с цел търгуване.

В изпълнение на задълженията от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (EMIR), Банката има присъден LEI код (Legal Entity Identifier): 549300UY81ESCZJ0GR95, издаден от Global Markets Entity Identifier (GMEI) Utility.

Съгласно новите нормативни изисквания, произтичащи от европейската правна рамка в областта на финансовите пазари – Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент 600/2014 на ЕП и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти (“пакет MiFID2/MiFIR”), през 2018 г. Първа инвестиционна банка реализира проект за привеждане на дейността в съответствие със Закона за пазарите на финансови инструменти и другите приложими регулации, в т.ч. вътрешната си нормативна уредба, касаеща организацията на дейността като инвестиционен посредник, както и документите и общи условия към клиентите и потенциалните инвеститори. Предвидени са и технологични решения във връзка с отчетността на финансовите инструменти, воденето на портфейли и клиентски досиета, вкл. разширяване на възможностите за генериране на справки и достъп до набор от нормативно изискуеми форми и документи, необходими за организация на дейността.

В качеството си на инвестиционен посредник и първичен дилър на държавни ценни книжа Първа инвестиционна банка осъществява сделки с финансови инструменти в страната и чужбина, в т.ч. сделки с ДЦК, акции, корпоративни и общински облигации, компенсаторни инструменти, както и инструменти на паричния пазар. Банката предлага също доверително управление на портфейли, инвестиционни консултации, както и депозитарни и попечителски услуги на граждани и фирми, включително: водене на регистри на инвестиционни посредници, на сметки за ценни книжа, изплащане на доходи и обслужване на плащания по сделки с финансови инструменти. Като част от функцията Съответствие, в Банката функционира специализирано звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности“, което осъществява контрол и следи за спазването на изискванията, свързани с дейността на Първа инвестиционна банка като инвестиционен посредник.

В офисите на Първа инвестиционна банка, регистрирани в КФН, могат да се приемат нареждания за записване/обратно изкупуване на дялове от четири договорни фонда, управлявани от УД „ПФБК Асет Мениджмънт“ АД: ДФ „ПИБ Гарант“, ДФ „ПИБ Класик“, ДФ „ПИБ Авангард“ и ДФ „ПФБК Восток“. В определени локации се осъществява също така и дистрибуция на четири договорни фонда, управлявани от Erste Asset Management (ERSTE-SPARINVEST Kapitalanlagegesellschaft m.b.H): ESPA Bond Euro Corporate, ESPA Portfolio Balanced 30, ESPA Stock Europe и ESPA Stock Global.

ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА НА ДЪЩЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА

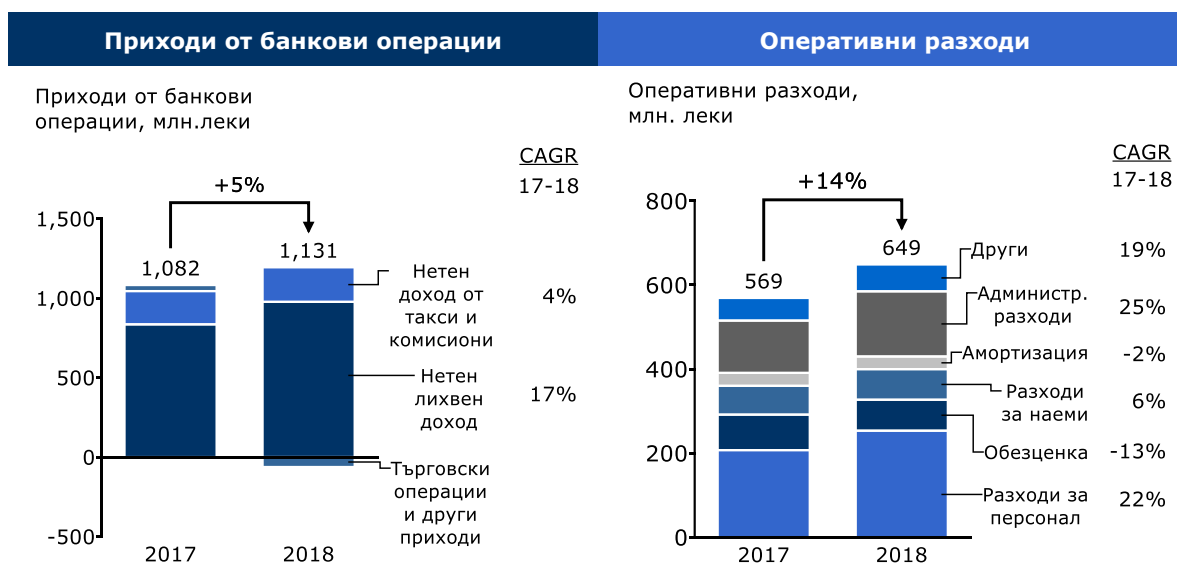
FIRST INVESTMENT BANK – ALBANIA SH.A.

First Investment Bank – Albania Sh.a. (Fibank Albania) получава пълен банков лиценз от Централната банка на Албания през юли 2007 г., а от септември 2007 г. ефективно поема дейността на бившия клон на Fibank в Тирана, който оперира на пазара в Албания от 1999 г., заедно с всичките му права и задължения, активи и пасиви. Fibank Albania е лицензирана също от финансовия регулатор в Албания (Financial Supervisory Authority) да предоставя инвестиционни услуги и дейности, в т.ч. депозитарни и попечителски услуги.

Съобразно мисията си First Investment Bank – Albania Sh.a. се стреми да бъде сред бързо развиващите се малки банки в Албания, призната като иновативна кредитна институция, предлагаща първокласно обслужване и изключителни продукти и услуги, която осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана.

През 2018 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. отчита положителни финансови резултати и устойчиво развитие, при поддържане на високи стандарти за управление на рисковете и клиентско-ориентиран подход. Банката поддържа стабилна ликвидна и капиталова позиция, като съотношението за капиталова адекватност към края на годината възлиза на 15,56%, при минимално изискуемо ниво от 12% съгласно приложимите регулаторни изисквания в страната.

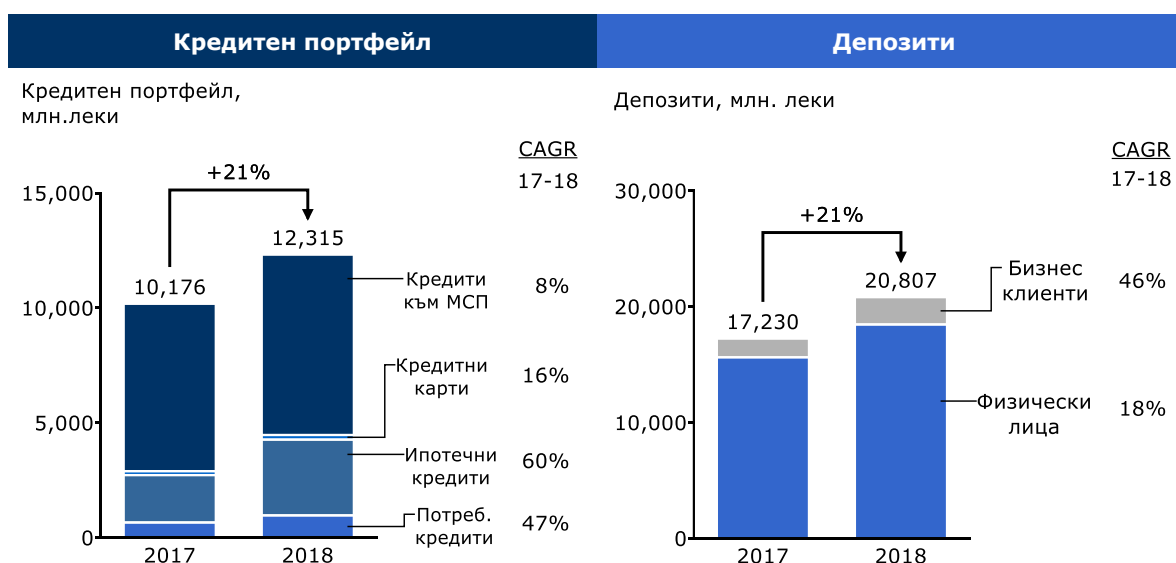
First Investment Bank – Albania Sh.a. отчита общо всеобхватни доходи за 2018 г. в размер на 592 074 хил. албански леки¹¹, спрямо 351 903 хил. леки година по-рано. За това допринася увеличението на оперативните приходи, в т.ч. нетния лихвен доход със 17,0% до 976 478 хил. леки (2017: 834 931 хил. леки) и нетния доход от такси и комисиони – с 3,7% до 217 187 хил. леки спрямо 209 406 хил. леки година по-рано, както и отчетен друг всеобхватен доход в размер на 191 042 хил. леки.

През годината разходите за персонал възлизат на 253 281 хил. леки спрямо 207 032 хил. леки за предходната година, като отразяват увеличението брой служители на банката, които към края на 2018 г. достигат 183 души (2017: 143). Общите административни разходи се увеличават до

¹¹ Официалният курс на албанския лек спрямо еврото към края на 2018 г. е 123.42, а средно за годината – 127.43 леки за едно евро.

155 015 хил. леки (2017: 124 449 хил. леки), а тези за амортизация и наеми – до 102 836 хил. леки (2017: 99 272 хил. леки), за което допринася и разширяването на клоновата мрежа на банката. Разходите за обезценка по балансови и задбалансови експозиции продължават да отчитат намаление съобразно развитието на икономическата среда, като достигат 73 646 хил. леки общо за годината (2017: 84 430 хил. леки).

През годината активите на Fibank Albania се увеличават със 17,3% и достигат 24 632 951 хил. леки (2017: 20 994 963 хил. леки) в резултат основно на ръста при вземанията от клиенти и банкови институции. Кредитите на клиенти нарастват с 23,1% до 11 713 074 хил. леки (2017: 9 518 779 хил. леки), с основен принос на кредитите за граждани и домакинства, и по-специално при ипотечните кредити, както и при кредитите към малки и средни предприятия.

Вземанията от банки и финансови институции се увеличават до 2 448 132 хил. леки към 31 декември 2018 г. (2017: 1 859 013 хил. леки), като включват разплащателни сметки в чуждестранни институции и пласменти към местни банки и финансови институции в Албания. Инвестициите в ценни книжа нарастват до 7 540 288 хил. леки (2017: 7 026 487 хил. леки), като представляват съкровищни бонове и държавни облигации, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (FVOCI).

Привлечените средства от клиенти се увеличават с 20,8% до 20 807 370 хил. леки в края на периода (2017: 17 229 570 хил. леки), като ръст е отчетен както при физическите лица, така и при фирмените клиенти, за което допринасят гъвкавите спестовни продукти и разплащателни сметки, предлагани от банката, както и увеличената клиентска база. Fibank Albania има подписано споразумение с албанската осигурителна агенция, с което се дава възможност на пенсионерите в страната да получават пенсиите си във всеки един от клоновете на банката.

Собственият капитал на First Investment Bank – Albania се увеличава и достига 3 407 540 хил. леки, спрямо 2 656 013 хил. леки в края на 2017 г., в резултат на нарастване при неразпределената печалба и преоценъчните и други резерви.

През годината Fibank Albania развива картовия бизнес, като организира редица промоционални кампании, вкл. съвместни инициативи с VISA и интернет портала за резервации Booking.com, като отчита ръст както в броя, така и в обема на картовите трансакции. През периода е регистриран също така 16,4% ръст при усвоените лимити по кредитни карти, които достигат 199 491 хил. леки в края на годината (2017: 171 441 хил. леки). Банката е сертифицирана от Visa

и предлага дебитни и кредитни карти с чип на индивидуални и корпоративни клиенти, като разполага със собствен картов център за персонализация на чип карти.

През 2018 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. разширява клоновата си мрежа, като открива три нови клон в градовете Лежа, Саранда и Люшня, с които общият брой на клоновете достига 12. Банката има централа и клонове в Тирана, както и клонове в другите по-големи градове: Дурас, Вльора, Елбасан, Фиер, Шкодра, Корча и Берат. Чрез клоновата си мрежа, банката първа на албанския пазар предлага продукти от инвестиционно злато и други благородни метали.

First Investment Bank – Albania Sh.a. продължава да развива корпоративната социална отговорност и ангажираност към обществото чрез подкрепяне на редица социални инициативи в Албания. През март 2018 г. Fibank Albania съвместно с Фондацията на болница „Майка и дете“ (FSNF) организира специално мероприятие (Flash Mob кампания) в Тирана сред младежи и млади родители, под наслов #почитайНея/celebrateHer “Танцът на любовта/The Waltz of Love” срещу насилието над млади момичета и жени, вкл. по време на бременност.

По случай Деня на детето, банката се включи и в кампания на албанската неправителствена организация „Down Syndrome Albania“ в подкрепа и взаимопомощ за деца, страдащи от синдрома на Даун и техните семейства.

През октомври 2018 г. по време на международния ден срещу бедността, Fibank Albania взе участие в инициатива, организирана от албанския червен кръст, в която служители на банката

заедно с известни медийни личности и служители в Социалния център в Тирана предоставяха топъл обяд на бедни и нуждаещи се хора, вкл. семейства в нужда, възрастни хора и деца в неравностойно положение.

В края на годината First Investment Bank – Albania се включи в кампания за безвъзмездно и доброволно кръводаряване, в която участие взеха служители на банката и други доброволци, с основна цел да се популяризира акта на доброволно кръводаряване в Албания, който е жизненоважен за спасяването на

хиляди човешки живота.

First Investment Bank – Albania Sh.a. е с корпоративна структура на управление, състояща се от Изпълнително ръководство (Директорат), Управителен съвет и Одитен комитет. Главен изпълнителен директор на First Investment Bank – Albania Sh.a. е г-н Божидар Тодоров, който е с дългогодишен опит в банковата сфера, като в Първа инвестиционна банка АД е заемал ръководни длъжности, свързани с управлението на корпоративните активи.

Банката изготвя финансовите си отчети в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, одитирани от регистриран одитор. За 2018 г. регистрираният одитор на банката е BDO Albania.

ДАЙНЪРС КЛУБ БЪЛГАРИЯ АД

Дайнърс клуб България АД е акционерно дружество, регистрирано през ноември 1996 г. с основен предмет на дейност издаване на международни кредитни карти Diners Club и обработка на плащания с тях. През 2005 г. Първа инвестиционна банка придобива 80% от капитала на дружеството. През 2010 г. Дайнърс клуб България получава лиценз от Българската народна банка за платежна институция, която да изпълнява платежни операции чрез платежни карти и издава, и приема плащания с платежни инструменти.

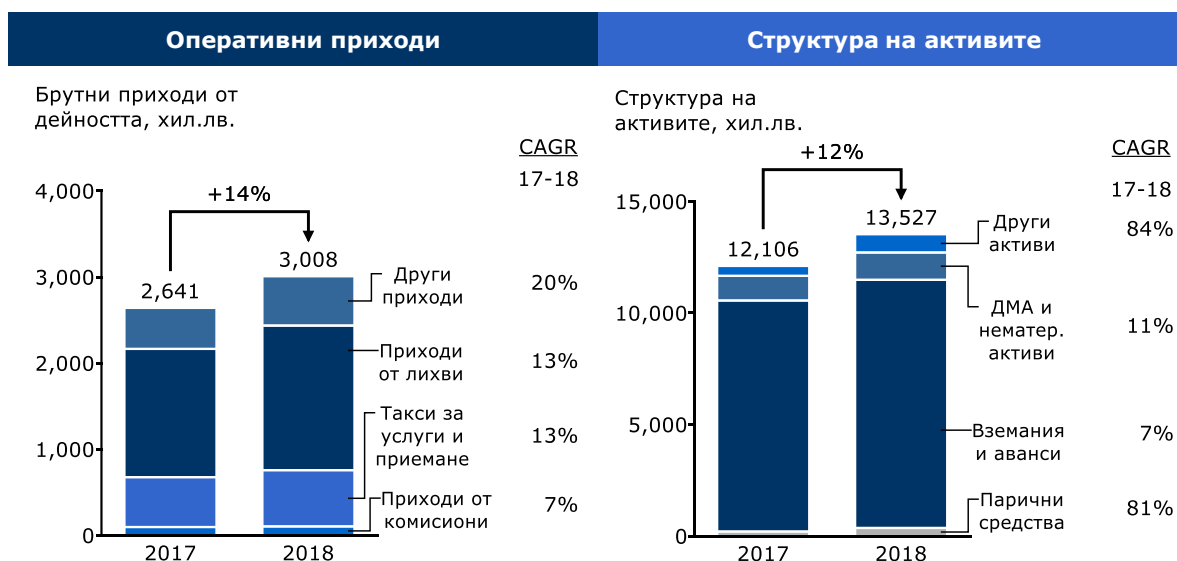
През годините Дайнърс клуб България АД работи последователно в посока повишаване проникването на марката Diners Club International на местния пазар, чрез предлагане на нови услуги за картодържателите и разширяване на мрежата от ПОС терминали за приемане на плащания с карти Diners Club. Дружеството има сключени партньорства с редица финансови институции в България, с което местата за осъществяване на разплащания с карти Diners Club постоянно се увеличават. През 2018 г. дружеството продължи да работи за популяризиране на безконтактните разплащания, като започна поетапно да преиздава картите Diners Club Classic, Diners Club First Lady Pink и Diners Club First Lady Red с възможност за извършване на безконтактни плащания. В това отношение, дружеството има разработено приложение за безконтактни разплащания на ПОС терминали Ingenico и Verifone. През периода Дайнърс клуб България успешно стартира нова интегрирана система за сигурни плащания в интернет „ProtectBuy“ (3D secure internet payments) за картодържателите и търговците.

През годината с подкрепата на Fibank е разработена иновативна кредитна карта от ново поколение „Evolve“, обединяваща два от световните бранда в картовите разплащания (Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент. Клиентите с новите кредитни карти Evolve могат да изберат кой от двата бранда да използват при извършване на плащането, както и да ползват редица допълнителни услуги, в т.ч. cashback програма, Concierge програма и участие в други наградни програми и отстъпки. С цел стимулиране на разплащанията и издаването на нови карти Diners Club през 2018 г. продължи провеждането на различни промоционални кампании.

В удобство за клиентите и предоставяне на допълнителни услуги дружеството предлага услугата „MyDinersClub“ (<https://my.diners.bg/>), чрез която се предоставят електронни извлечения по кредитни карти, справки за извършени авторизации и трансакции, както и възможност за извършване на плащания на битови сметки, общински данъци и такси, и погасяване на задължения по карти Diners Club International. За клиенти, ползващи смарт телефони функционира и мобилно приложение DinersClubBG, чрез което картодържателите могат да получат информация за актуални новини и промоции, данни за ATM устройствата, обслужващи карти Diners Club, както и за търговски обекти и VIP салони с отстъпки при плащане с карти, издадени от Дайнърс клуб България.

За 2018 г. дружеството отчита нетна печалба в размер на 438 хил. лв. спрямо 264 хил. лв. година по-рано. За увеличението влияние оказват по-високите нетни приходи от дейността (2018: 2903 хил. лв.; 2017: 2557 хил. лв.), в т.ч. приходите от лихви, такси, комисиони и други услуги. Оперативните разходи на Дайнърс клуб България възлизат на 1641 хил. лв., като остават на нива близки спрямо предходната година – 1623 хил. лв. Общите и административни разходи за 2018г. са 1505 хил. лв. (2017: 1487 хил. лв.), а загубите от обезценка са 51 хил. лв. (2017: 109 хил. лв.). Финансовите разходи се повишават до 824 хил. лв. за периода (2017: 670 хил. лв.), в т.ч. разходите за лихви и другите финансови разходи.

Активите на дружеството нарастват с 11,7% до 13 527 хил. лв. (2017: 12 106 хил. лв.), основно в резултат на увеличение при вземанията от клиенти, които достигат 11 122 хил. лв. или със 7,4% повече спрямо края на 2017 г. – 10 357 хил. лв. Вземанията и аванси, отпуснати на физически лица (по лични карти) формират 99,0% от всички вземания от клиенти (2017: 98,7%).

Заемните средства също се повишават, като усвоените суми по банкови овърдрафти възлизат на 10 737 хил. лв., спрямо 9029 хил. лв. година по-рано. Собственият капитал на дружеството възлиза на 2146 хил. лв. в края на периода (2017: 2394 хил. лв.). За 2018 г. средната численост на персонала на дружеството е 14 души.

Дайнърс клуб България АД е с едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Изпълнителен директор и представляващ Дайнърс клуб България АД е г-н Симеон Илиев, който е с дългогодишен опит в картовия бизнес.

ФИ ХЕЛТ ЗАСТРАХОВАНЕ АД

Фи Хелт Застраховане АД е застрахователно дружество, лицензирано от Комисията за финансов надзор през юни 2013 г., когато става първия сред фондовете за доброволно здравно осигуряване в страната, който получава лиценз за застрахователна дейност за рисковете злополука и заболяване, обезпечаваш финансово разходи, свързани с медицински грижи в извънболнична медицинска помощ, болнично лечение, разходи за медицински стоки и дентални услуги, както и обезщетение в случай на настъпили застрахователни събития в резултат на злополука или заболяване.

Първа инвестиционна банка придобива мажоритарен пакет акции от капитала на дружеството (бивше наименование Здравноосигурителна каса Фи Хелт АД/Здравноосигурителна каса Прайм Хелт АД) през 2010 г., като през годините то работи систематично и последователно в посока развитие на дейността и разширяване на предлаганите продукти и услуги.

Фи Хелт Застраховане АД е с едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Изпълнителен директор на Фи Хелт Застраховане АД е г-н Никола Бакалов, който е с дългогодишен опит във финансовата сфера, като в Първа инвестиционна банка АД е заемал ръководни длъжности, свързани с картовите разплащания. От юли 2014 г. г-н Никола Бакалов е член на Управителния Съвет на

Асоциацията на дружествата за здравно застраховане. От 2016 г. дружеството се представлява заедно от изпълнителния директор и прокурист, като за прокурист е назначена г-жа Цветомира Карапчанска – дългогодишен Мениджър продажби на дружеството. От 2016 г. в дружеството са конституирани и функциите съответствие, вътрешен контрол и управление на риска.

През 2018 г. Фи Хелт Застраховане продължава да развива дейността си, като разширява лиценза си за застрахователна дейност с покритието на още един вид риск – за разни финансови загуби. През периода дружеството реализира успешни кампании по предлагане на нови застрахователни продукти и привличане на клиенти, вкл. сключени и подготвени за изпълнение нови договори за здравно застраховане, в резултат на което е отчетено нарастване както на премиения приход, така и на базата от клиенти, обслужвани от дружеството. Разработен е нов VIP пакет медицинска застраховка "Здраве" с включени профилактика, извънболнична медицинска помощ, болнична медицинска помощ, както и разходи за лекарства, който се предлага за клиенти на Първа инвестиционна банка, ползващи програмата Smart Lady за жени предприемачи.

В продуктовата си гама дружеството разполага със застрахователни покрития, разработени както за физически лица така и за бизнес клиенти, основно в сегмента на микро, малките и средни предприятия, в т.ч. застраховки „Спокойствие с Fihealth“ и „Трудова злополука“, застраховка “FiHealth Протект”, предлагана към издадени кредитни карти, застраховка “FiHealth Партньор”, достъпна за клиенти физически лица, както и групови застраховки, подходящи за служители на корпоративни клиенти. През 2018 г. са стартирани нови продукти, специално разработени за клиенти в сегмента на микро и МСП клиенти по програмата Smart Lady на Първа инвестиционна банка, с включена застраховка „Спокойствие с Fihealth“ и допълнителна застраховка “Здраве с FiHealth” с фокус върху превенцията на значими заболявания, болнична и доболнична помощ.

През 2018 г. Фи Хелт Застраховане увеличава размера на премиения си приход до 5462 хил. лв., спрямо 4457 хил. лв. за 2017 г., като отчетената нетна печалба за периода възлиза на 329 хил. лв., а общия всеобхватен доход – на 331 хил. лв. Дружеството управлява застрахователния риск чрез въведени лимити, процедури за одобряване на предявените претенции, както и различни методи за оценка и контрол.

Активите на дружеството нарастват с 10,3% до 9612 хил. лв. в края на годината (2017: 8712 хил. лв.). Влияние оказват както нарасналите вземания и други активи (2018: 3,168 хил. лв.; 2017: 2,662 хил. лв.), в т.ч. вземанията по застрахователни договори, така и увеличените финансови

активи (2018: 5579 хил. лв.; 2017: 4945 хил. лв.), които включват основно банкови депозити и държавни ценни книжа, издадени от българското правителство. Към 31 декември 2018 г. собственият капитал на Фи Хелт Застраховане възлиза на 6,158 хил. лв., спрямо 5,827 хил. лв. година по-рано. Дружеството заделя приложимите технически резерви съобразно законовите изисквания и стандарти.

С цел продължаване гарантирането на финансовата стабилност при прогресивно нарастване на портфолиото от продукти, през 2018 г. Фи Хелт Застраховане поднови договора с презастрахователно дружество с кредитен рейтинг B++ (S&P).

Към 31 декември 2018 г. Първа инвестиционна банка АД има и други дъщерни дружества, както следва: First Investment Finance B.V., Дебита ООД, Реалтор ООД, Болкан файненшъл сървисис ЕАД, Криейтив Инвестмънт ЕООД, Търнараунд Мениджмънт ЕООД, Лега Салюшънс ЕООД и АМС Имоти ЕАД.

За повече информация относно дъщерните дружества, в т.ч. за тези включени в консолидацията виж раздел [“Профил на Банката”](#), както и бележка 36 „Дъщерни предприятия” от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПРЕЗ 2018 г.

N	Цели	Изпълнено
1	Да развива приоритетно банкирането на дребно и услугите за малкия и среден бизнес	Кредитите на банкиране на дребно, микрокредитиране и МСП увеличават относителния си дял в общия кредитен портфейл на Групата – съответно до 26,5%, 2,2% и 13,6% към края на 2018 г., спрямо 26,1%, 2,1% и 13,1% година по-рано. Портфейлите на банкиране на дребно, микрокредитиране и МСП регистрират увеличение и като абсолютна стойност – до 1711 млн. лв., 140 млн. лв., и 879 млн. лв. Съобразно потребностите на клиентите, през годината са разработени нови кредитни продукти и програми в тези сегменти, както и предложени конкурентни условия съгласно пазарната среда, в т.ч. кредит „Рестарт“, програмата Smart Lady и обновен условия по жилищен кредит „Право на избор“. Пазарните дялове в стратегическите за Банката сегменти са 9,27% при потребителските кредити и 6,68% при ипотечните кредити. <i>За повече информация виж раздел „Финансов преглед“</i>
2	Да запази фокус върху високото качество на обслужване и клиентската удовлетвореност	Признание за действията в тази посока са получените през годината награди, вкл. за „Иновации и непрекъснато повишаване качеството на предлаганите продукти и услуги“ в конкурса „Компания на годината“, организиран от сп. Business Lady; за „Любима марка“ на българите в категория „Банки“ на потребителската класация My Love Marks, както и в категорията „Иновации“ на международния конкурс „Efma-Accenture DMI Awards 2018“. <i>За повече информация виж раздел „Награди 2018 г.“</i>
3	Да разшири пазарното си присъствие чрез нови канали и способи за продажби	Банката развива мобилното приложение „Моята Fibank“ като алтернативен канал за банкиране. Дигиталното банкиране постоянно се усъвършенства, с цел надграждане и добавяне на нови функционалности. Първа инвестиционна банка развива нови канали за онлайн кандидатстване за кредитни услуги на интернет адреса на Банката www.credit.fibank.bg. Разработени са нови продукти, целящи развитие на допълнителни възможности за кръстосани и надградени продажби, в т.ч. активно предлагане на банкови програми и пакети, промотиране на факторинг услугите. <i>За повече информация виж раздел „Канали за дистрибуция“</i>

N	Цели	Изпълнено
4	Да предложи нови продукти и пакетни услуги, съобразени с потребностите на клиентите	- Стартира нова програма Smart Lady в подкрепа на жените предприемачи, таргетираща основно микро, малки и средни предприятия, управлявани от жени, както и бизнеси, произвеждащи продукти и услуги, предназначени за жени. - През 2018 г. започва предлагането на нова услуга за внасяне на пари в брой (Cash-in) по карта, издадена от Fibank чрез ATM устройство на Банката. - Предложен е нов продукт за физически лица „Доходна сметка“, който включва разплащателна сметка, обвързана със срочен депозит. - Разработена е иновативна кредитна карта от ново поколение „Evolve“, обединяваща три бранда (Fibank, Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент. За повече информация виж раздел „Преглед на бизнеса“
5	Да продължи да развива иновативни електронни услуги, базирани на високо технологични решения	- През май 2018 г. стартира предлагането на нов софтуерен токън „Fibank Token“, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране. - Разработен е и нов електронен депозит „Моят депозит“, който се открива и управлява изцяло онлайн през системата за електронно банкиране „Моята Fibank“. - Ново поколение дигитализирана карта, представляваща дигитална версия на валидна кредитна/дебитна карта, издадена на пластика от Fibank. - Добавени са нови функционалности, в т.ч. онлайн промяна на трансакционни лимити по платежни карти, push известия, покупко-продажба на валута през мобилното приложение и др. За повече информация виж раздел „Дигитално банкиране“
6	Да поддържа стабилни капиталови показатели и изискуеми буфери над регулаторните изисквания	- Реализиране на плановете за капиталови лостове в ключови области, в т.ч. чрез неразпределяне на реализираната печалба, диверсифициране на кредитния портфейл и консервативно управление на рисковете. - От 1 януари 2018 г. Първа инвестиционна банка поддържа нов капиталов буфер за други системно значими институции (ДСЗИ) в размер на 0,5% за 2018 г., който плавно ще нараства до 1% през 2020 г. - В края на 2018 г. капиталовите показатели на Банката на консолидирана основа са значително над нормативно изискуемите: базов собствен капитал от първи ред – 13,30%, капитал от първи ред – 16,15% и обща капиталова адекватност – 16,15%, при минимални изисквания съответно от 4,5%, 6% и 8%, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013. За повече информация виж раздел „Капитал“

N	Цели	Изпълнено
7	Да поддържа умерен рисков профил и ефективна контролна среда по отношение на рисковете	През 2018 г. Fibank осъществява дейността си в изпълнение на приетата риск стратегия и бизнес цели, с цел допълнително повишаване на защитните механизми спрямо присъщите рискове. Въведен е нов процес за оценка и валидиране на използваните от Банката модели за управление на риска, с цел гарантиране на тяхната надеждност, прецизност и ефективно прилагане. Усъвършенствани са моделите на Банката за оценка на проектно финансиране, както и е извършена автоматизация на скоринг процесите относно ритейл клиентите, целяща повишаване на ефективността при одобрение по кредитни сделки. Доразвита е системата за измерване, наблюдение и контрол на ликвидността, вкл. по отношение на създаването и поддържането на падежна стълбица като част от допълнителните показатели за наблюдение на ликвидността. За повече информация виж раздел „Управление на риска“
8	Да прилага високи корпоративни стандарти в съответствие с добрите международни практики и приложими регулаторни изисквания	Първа инвестиционна банка разработи и стартира ново мобилно приложение за връзки с инвеститорите, осигуряващо бърз достъп до финансова информация и финансов календар на Банката, както и относно други данни и новини, касаещи инвеститорите. Банката провежда регулярни срещи с миноритарните акционери, като част от политиката си за прозрачност и възможност за открит диалог между тях и висшия ръководен персонал на Банката. През 2018 г. от Общото събрание на акционерите е избран нов независим член на Одитния комитет, който е и негов председател. Първа инвестиционна банка реализира проект по привеждане на дейността в съответствие с изискванията, произтичащи от Общия регламент относно защитата на данните (GDPR). В Банката има назначено Длъжностно лице по защита на данните (DPO), което играе водеща роля за осигуряване на законосъобразното обработване на лични данни. За повече информация виж раздел „Корпоративно управление“

N	Цели	Изпълнено
9	Да затвърди позициите си на добър и предпочитан работодател чрез нови инициативи и дейности в управлението на човешкия капитал	През годината Първа инвестиционна банка реализира успешно редица обучения на служителите си, с цел повишаване на професионалната им квалификация и постигане на по-добро представяне и удовлетвореност. През 2018 г. успешно приключи проектът за създаване и внедряване на нов интранет портал за вътрешна комуникация, за подпомагане ефективността на работните процеси и развитие на качеството на обслужване. Чрез програмата „Заедно можем повече“ продължава успешната практика да бъдат отличавани служители с ключов принос в постигането на високи резултати, в развитието на клиентското обслужване и екипното взаимодействие. Банката подписа договор за 100% безвъзмездна субсидия в размер на над 220 000 лв. по обучителен проект „Развитие на знанието за управление на бъдещето“, осъществяван с финансовата подкрепа на ОП „Развитие на човешките ресурси“. <i>За повече информация виж раздел „Човешки капитал“</i>
10	Да продължи социално отговорната си политика, подкрепяща обществено значими проекти и инициативи	През 2018 г. Първа инвестиционна банка продължи социалната си политика като подкрепи редица проекти, в т.ч. набирането на средства за ремонтни дейности и изграждане на нов „Център по въпросите на малките хора в България“, както и включване за поредна година в кампания за доброволно кръводаряване. Fibank продължи да организира редица инициативи с основен акцент създаване и развитие на финансова култура сред подрастващите от най-ранна детска възраст. Проведена бе и първата Международна конференция „Жените в бизнеса“, част от социалния елемент на програмата Smart Lady на Fibank, разработена с цел подкрепа на жените предприемачи в България. През декември 2018 г. Първа инвестиционна банка представи своя благотворителен календар за 2019 г., който е част от социалния проект със спортна насоченост към младите и талантиливи български спортисти – в подкрепа на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ). <i>За повече информация виж раздел „Социална отговорност“</i>

ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Няма събития след датата на отчетния период, които да изискват допълнителни оповестявания.

ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ 2019 г.

- ❖ Да продължи да се развива като универсална, клиентски ориентирана банка с акцент върху банкирането на дребно и услугите за малкия и среден бизнес.
- ❖ Да въведе нови услуги съобразно пазарните очаквания, които да допринесат за дългосрочните взаимоотношения с клиентите.
- ❖ Да развива каналите за дистрибуция за осигуряване на пълно банково обслужване както чрез клоновата мрежа, така и чрез каналите за дистанционно банкиране.
- ❖ Да имплементира нови решения за оптимизиране на ефективността на операциите в съответствие с променящата се среда и бъдещо развитие.
- ❖ Да въвежда новите технологии с цел изпреварващо развитие на дигиталните услуги.
- ❖ Да поддържа устойчив бизнес модел и стабилни капиталови показатели в съответствие с регулаторните изисквания.
- ❖ Да развива етичните ценности и стандартите за корпоративно управление съобразно приложимите европейски насоки и международни практики.
- ❖ Да поддържа консервативен подход и ефективна контролна среда при управление на рисковете.
- ❖ Да реализира нови инициативи в управлението на човешкия капитал, насочени към надграждане и развитие на уменията и професионалната реализация на служителите, благоприятна работна среда и корпоративни ценности.
- ❖ Да продължи социално отговорната си политика, подкрепяща обществено значими проекти и инициативи.

ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ

ЧЛЕНОВЕ НА НАДЗОРНИЯ СЪВЕТ

Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет

Г-н Луканов се присъединява към "Първа инвестиционна банка" АД през 1998 г. като заместник директор, директор и генерален мениджър на клон "Тирана", Албания. От 2001 г. до 2003 г. е директор на клон "Витоша" на Банката (София).

Г-н Луканов е заемал отговорни позиции в "Първа инвестиционна банка" АД. От 2003 г. до 2007 г. е директор на дирекция "Управление на риска" и член на Управителния съвет. От 2004 г. до 2012 г. – изпълнителен директор и член на Управителния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД. През годините работа в "Първа инвестиционна банка" АД г-н Луканов е бил председател на Кредитния съвет и на Съвета по ликвидност на Банката. Отговарял е за дирекциите: "Управление на риска", "Проблемни активи и провизиране", "Кредитна администрация", "Специализиран мониторинг и контрол", "Банкиране на дребно", "Методология" и "Ликвидност".

Г-н Луканов е бил член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a.

В началото на февруари 2012 г. г-н Луканов е избран за председател на Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД и за председател на Комитета за риска към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД.

Г-н Луканов е магистър по икономика от Университета за национално и световно стопанство в София. Преди да се присъедини към "Първа инвестиционна банка" АД, г-н Евгени Луканов работи като валутен брокер в "Първа финансова брокерска къща" ООД.

Освен позицията си в Надзорния съвет г-н Луканов е председател на Съвета на директорите на "Фи Хелт Застраховане" АД. Г-н Луканов е собственик на ЕТ "Имекса-Евгени Луканов" и притежава повече от 10% от капитала на "Авеа" ООД.

Мая Георгиева – Заместник-председател на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към "Първа инвестиционна банка" АД г-жа Мая Георгиева е работила в Българската народна банка в продължение на 19 години, където придобива значителен опит в международни банкови взаимоотношения и разплащания, банкова статистика и фирмено кредитиране. Последната ѝ длъжност в БНБ е ръководител на отдел "Платежен баланс".

Г-жа Мая Георгиева започва работа в "Първа инвестиционна банка" АД през 1995 г. като директор на международния отдел. От 1998 г. до 2012 г. е изпълнителен директор на "Първа инвестиционна банка" АД и член на Управителния съвет. През годините работа в "Първа инвестиционна банка" АД тя е отговаряла за дирекциите: "Международни разплащания", "Акредитиви и гаранции", "Кредитиране на МСП", "Управление на човешкия капитал", "Административна", "Продажби", "Банкиране на дребно", "Маркетинг, реклама и връзки с обществеността", "Клонова мрежа", "Частно банкиране" и Главна каса.

Заедно с отговорностите си в Банката г-жа Георгиева е заемала и други отговорни позиции. От 2003 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Надзорния съвет на CaSys International, Република Македония – картов авторизационен център, базиран в Македония, който обслужва плащания с карти в България, Македония и Албания.

От 2009 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Съвета на директорите на "Дайнърс клуб България" АД - франчайз на Diners Club International, притежавано от "Първа инвестиционна банка" АД. В това си качество тя е инициирала създаването на редица продукти, в т.ч. първата кредитна карта, насочена специално за жени. От 2006 до 2011 г. г-жа Георгиева е била също член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a., дъщерно дружество на "Първа инвестиционна банка" АД.

В началото на февруари 2012 г. г-жа Георгиева е избрана за заместник-председател на Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД и за председател на Главния комитет към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД.

Г-жа Георгиева е магистър по макроикономика от Университета за национално и световно стопанство в София и има следдипломни специализации по международни разплащания към Международния валутен фонд и Банково дело от Специализиран следдипломен курс на БНБ съвместно с Българския научно-технически съюз.

Неколкократно е награждавана с престижната награда "Банкер на годината" от българския финансов седмичник "Банкеръ" – през 2001 и 2011 година, както и през 2018 г. за цялостен принос в развитието на банковата система.

К.Ю.Н. (РНД) Георги Мутафчиев – Член на Надзорния съвет

Г-н Мутафчиев започва кариерата си през 1985 г. като експерт, а по-късно като старши експерт по развитие на системата за управление и координация на предприятията в Асоциация "Електронна индустрия". През 1987 г. постъпва като главен експерт в отдел "Координация и развитие" към Изпълнителния директор на Техноекспорт.

През 1991 г. г-н Георги Мутафчиев започва работа в Българската народна банка като Главен управляващ Валутния резерв в Управление "Валутни операции". През шестгодишния си опит в националната банка е бил отговорен за инвестирането на валутния резерв и е контролирал управлението му.

От 1997 г. до 2011 г. е изпълнителен директор на "Флавиа" АД и "Флавин" АД. "Флавиа" АД е една от най-големите фирми в леката индустрия в България.

Наред със своите задължения във "Флавиа" АД от 2000-та година г-н Мутафчиев е избран за член на Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД. През 2014 г. той е избран за председател на Комитета за подбор към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД.

През 1982 г. г-н Мутафчиев завършва право в Софийския университет "Св. Климент Охридски". От 1982 г. до 1984 г. учи в Сорбоната в Париж, където защитава докторат по бизнес право и получава титлата Кандидат на юридическите науки. Същата година г-н Мутафчиев придобива степен магистър по бизнес администрация от Schiller University, Париж.

Г-н Мутафчиев не е собственик и не притежава контролиращи участия в дружества.

Радка Минева – Член на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към "Първа инвестиционна банка" АД г-жа Радка Минева е работила в Българската народна банка като дилър на капиталовите пазари, където придобива значителен банков опит. По време на работата си в Централната банка г-жа Минева специализира като дилър по капиталовите пазари на Лондонската фондова борса и Франкфуртската фондова борса.

Г-жа Минева започва кариерата си във външнотърговското предприятие "Главно инженерно управление", където работи в продължение на девет години, била е експерт три години в търговското дружество RVM Trading Company.

От 2000-та година г-жа Минева е член на Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД.

Г-жа Минева завършва Университета за национално и световно стопанство в София, специалност "Търговия и туризъм".

Освен позицията си в Надзорния съвет г-жа Минева е управител на "Балкан Холидейз Сървисис" ООД – дружество с дейност в сферата на туристическите и транспортните услуги, хотелиерството, туроператорската и турагентската дейност. Г-жа Минева е управител и на "Балкан Холидейз Партнерс" ООД – дружество, което предоставя услуги, свързани с международния и вътрешен туризъм, извършва външноикономически сделки и финансов мениджмънт. Г-жа Минева притежава повече от 25% от капитала на „Балкан Холидейз Партнерс“ ООД. Тя е също и член на Управителния съвет на Сдружение с нестопанска цел „Национален борд по туризъм“.

Йордан Скорчев – Член на Надзорния съвет

Преди да се присъедини към "Първа инвестиционна банка" АД г-н Йордан Скорчев е работил две години в отдела за Централна и Латинска Америка на външнотърговската организация "Интеркомерс" и пет години в "Първа частна банка", София като валутен дилър и ръководител на отдел "Дилинг".

Г-н Скорчев започва работа в "Първа инвестиционна банка" АД през 1996 г. като Главен дилър Валутни пазари. От 2001 г. до 2012 г. г-н Скорчев е член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката. През годините работи в "Първа инвестиционна банка" АД г-н Скорчев е отговарял за дирекциите: "Картови разплащания", "Операции", "Злато и нумизматика", "Интернет банкиране", "Дилинг", "Сигурност" и "Офисна мрежа гр. София".

Заедно с отговорностите си в Банката г-н Скорчев е заемал и други отговорни позиции. Г-н Скорчев е бил председател на Надзорния съвет на Унибанка, Република Македония, член на Надзорния съвет на CaSys International, Република Македония, член на Съвета на директорите на "Дайнърс клуб България" АД, член на Съвета на директорите на "Банксервиз АД", член на Съвета на директорите на "Медицински център Фи Хелт" АД и управител на "Фи Хелт" ООД.

В началото на февруари 2012 г. като член на Надзорния съвет на Банката г-н Скорчев е избран за председател на Комитета по възнагражденията към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД.

Г-н Скорчев е магистър по Международни икономически отношения от Висшия икономически институт (сега Университет за национално и световно стопанство) в София. Специализира банкиране в Люксембург, суапови сделки в Euromoney и фючърси и опции към Чикагската фондова борса.

Г-н Скорчев притежава над 10% от капитала на ИП "Делтасток" АД.

Юрки Коскело – Член на Надзорния съвет

Г-н Юрки Коскело е избран за член на Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД през юни 2015 г. В качеството му на независим член г-н Коскело подпомага Надзорния съвет при изграждане на бизнес целите и стратегията на Банката, корпоративната култура и ценностите, както и при съблюдаване на добрите практики за корпоративно управление и ефективното управление на риска. Г-н Коскело има дългогодишен стаж в банковото дело и глобалните финансови пазари, както и богат професионален опит в различни географски региони.

Г-н Коскело работи в продължение на 24 години в Международната финансова корпорация (IFC - член на Групата на Световната банка), от 1987 г. до края на 2011 г. През първите 13 години той работи като инвестиционен консултант покриващ регионите на Централна и Източна Европа и Африка. От 2000 г. е директор "Проблемни кредити", а през 2004 г. той става директор "Глобални финансови пазари". През 2007 г. е назначен за вицепрезидент (пряко подчинен на главния изпълнителен директор) и за член на Управителния съвет на IFC. Г-н Коскело ръководи създаването и реализацията на инвестиционната стратегия, политики и практики на IFC по отношение на различни индустрии и региони, в т.ч. за Централна и Източна Европа, Латинска Америка и Африка. Неговите основни заслуги включват присъединяването на IFC към глобални търговско-финансови програми, децентрализацията на организацията със значителни човешки ресурси в развиващите се пазари, водещата роля на IFC в частния сектор на Виенската инициатива за подпомагане на Централно-европейските банки след кризата в Lehman Brothers и създаването на първия фонд към дъщерното на IFC дружество Asset Management в размер на 3 млрд. щ.д. за капитализация на слаби банки в бедни страни.

Преди присъединяването си към IFC в период от близо 10 години той заема старши мениджърски позиции в частния сектор в Близкия Изток и САЩ.

Г-н Коскело заема редица ръководни и консултантски позиции в европейски и африкански финансови институции и организации, в т.ч.:

- Инвестиционен фонд за земеделие и търговия в Африка (AATIF), Люксембург – член на Съвета на директорите и председател на Инвестиционния комитет;
- EXPO Bank, Чехия – член на Надзорния съвет;
- Invest Solar Africa, Ботсвана – председател на борда на директорите.

За периода 2012 г. – 2017 г. г-н Коскело е бил също член на управителните органи и консултант в Africa Development Corporation, Германия; African Banking Corporation, Ботсвана; RSwitch, Руанда; EXPO Bank, Латвия и AtlasMara Co-Nvest LLC, Великобритания, както и старши консултант в Al Jaber Group, ОАЕ.

Г-н Коскело е магистър по промишлено и гражданско строителство от Технически университет - Хелзинки, Финландия и магистър по бизнес администрация (MBA) по международни финанси от факултета по мениджмънт "Слоун" към Масачузетския технологичен институт - Бостън, САЩ.

ЧЛЕНОВЕ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Неделчо Неделчев – Главен изпълнителен директор (CEO) и Председател на Управителния съвет

Г-н Неделчо Неделчев е избран за Главен изпълнителен директор (CEO) и Председател на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД през май 2017 г. През периода 2007 г. – 2012 г. г-н Неделчев е член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а през 2013 г. ръководи проекта за придобиването на „Юнионбанк“ ЕАД, като до вливането във Fibank е член на Надзорния ѝ съвет.

Г-н Неделчев започва кариерата си в брокерска къща „Авал Ин“. От 1997 г. е финансов анализатор в „Първа финансова брокерска къща“ ООД, като скоро след това е повишен до ръководител отдел „Анализи“, а през 2001 г. става един от нейните управители. През 2003 г. е назначен за заместник министър в Министерство на транспорта и съобщенията на Р България, като за периода от 2003-2005 г. е бил зам. председател и председател на Съвета на директорите на „Българска телекомуникационна компания“ АД. От септември 2005 г. до март 2006 г. г-н Неделчев е съветник на Министъра на държавната администрация. През професионалната си кариера той е участвал в управлението на редица дружества с дейност в енергийния и телекомуникационния сектор в България, както и такива в областта на финансовото консултиране.

Г-н Неделчев е магистър по международни икономически отношения от Университета за национално и световно стопанство в София и има професионални лицензи и сертификати в областта на международните финансови и стокови пазари, инвестиционните услуги и дейности, мениджмънт, бизнес планиране, издадени от международно признати институции като Световната банка, Асоциацията на брокерите на световните пазари (Лондон) и други.

Отговорности в Банката – направление Съответствие, дирекция „Корпоративни комуникации“, дирекция „Маркетинг и реклама“, дирекция „Управление на човешкия капитал“, дирекция „Административна“, дирекция „Стратегическо планиране и развитие“, дирекция „Управление на активи“ и дирекция „Протокол и секретариат“.

Освен позицията си в Банката, г-н Неделчев е председател на Управителния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a., член на Съвета на директорите на „Борика“ АД и член на Съвета на директорите на „Флипс Медиа“ ЕАД. Той притежава над 25% от капитала на „Проджект Синерджи“ ООД.

**Севдалина Василева – Главен директор Банкиране на дребно (CRBO),
Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор**

Г-жа Севдалина Василева се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 2017 г. като директор на дирекция „Стратегическо планиране и развитие“, а впоследствие е избрана за изпълнителен директор и член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, както и за Главен директор Банкиране на дребно (CRBO).

Професионалният опит на г-жа Василева в банковата сфера започва през 2007 г. в „Юробанк И Еф Джи България“ АД (Пощенска банка) като директор направление „Потребителско кредитиране“ и изпълнителен директор на едно от дружествата на групата. От 2010 г. до 2016 г. е Управител с ресор „Банкиране на дребно“ в „Алфа Банк – клон България“. Кариерата ѝ стартира през 1998 г. в „Кока-Кола Хеленик Ботълинг Къмпани България“ АД, където в продължение на 6 години заема различни ръководни позиции в маркетинг и продажби, а от 2004 г. до 2007 г. е член на управленския екип на „Обединена Млечна Компания“ ЕАД. До присъединяването си към „Първа инвестиционна банка“ АД, Севдалина Василева е част от екипа на „Белла България“ АД на позиция директор Бизнес развитие и експанзия.

Извън тясно професионалните си ангажименти, в свободното си време работи с предприемачи и стартиращи компании като ментор и им помага да развиват и реализират своите идеи, предимно в областта на новите технологии.

Севдалина Василева е Председател на Управителния съвет на Алумни сдружението на Стопанския факултет към Софийския университет „Св. Климент Охридски“, където работи за подобряване на професионалната ориентация и подготовка на младите хора, както и за насърчаване на взаимодействието и контактите между бизнеса, академичната общност и институциите.

Г-жа Василева е магистър бизнес администрация със специалност „Управленски информационни системи“ от Стопанския факултет на Софийския университет. През 1996 г. специализира маркетинг и мениджмънт в Lund University, Швеция.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на дребно“, дирекция „Частно банкиране“, дирекция „Организация и контрол на клиентското обслужване“, дирекция „Клонова мрежа“, дирекция „Картови разплащания“, дирекция „Злато и нумизматика“, дирекция „Дигитално банкиране“ и дирекция „Главна каса“.

Освен позицията си в Банката, г-жа Василева е член на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД и член на Съвета на директорите на „Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД.

Светозар Попов – Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор

Г-н Светозар Попов се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като част от екипа на дирекция „Управление на риска“ и скоро след това е повишен в началник отдел „Кредитен риск“. От 2006 г. до 2008 г. изпълнява длъжността заместник директор на дирекция „Управление на риска“, като през този период е бил и председател на Кредитния съвет на Банката. От 2016 г. до 2017 г. г-н Попов заема длъжността Главен директор Съответствие (CCO), а от май 2017 г. е избран за Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД.

От 2008 г. до 2015 г. г-н Попов е бил член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Универсална инвестиционна банка АД, Македония, където придобива значителен управленски опит и отговаря за ресори, свързани с управлението на рисковете, кредитна администрация, финанси. Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД, г-н Попов работи в Райфайзенбанк (България) ЕАД като кредитен специалист „Малки и средни предприятия“.

Г-н Попов е магистър по финанси от Университета за национално и световно стопанство в София и има допълнителни специализации в областта на финансовия анализ, проведени от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и други международно признати институции, както и практически квалификации в чуждестранни банки.

Отговорности в Банката – дирекция "Анализ и контрол на риска", дирекция "Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране", дирекция „Проблемни активи“, дирекция „Кредитна администрация“, дирекция „Сигурност“ и специализирано звено „Информационна сигурност“.

Освен позицията си в Банката г-н Попов е председател на Надзорния съвет на „Универсална инвестиционна банка“, Македония и управител на „Дебита“ ООД.

**Чавдар Златев – Главен директор Корпоративно банкиране (ССВО),
Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор**

Г-н Чавдар Златев се присъединява към екипа на „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като Главен специалист в Дирекция „Кредитиране на МСП“. Скоро след това е повишен в заместник-директор на дирекцията. От 2006 г. до 2009 г. е управител на клон „Витоша“ на „Първа инвестиционна банка“ АД. Впоследствие е назначен за заместник-директор на дирекция „Клонова мрежа“, като през 2010 г. е повишен в директор на дирекцията. В началото на 2011 г. е назначен за директор на дирекция „Корпоративно банкиране“, като е участвал в разработването и внедряването на редица банкови продукти. През ноември 2014 г. г-н Златев е избран за член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а от февруари 2018г. е назначен за Главен директор Корпоративно банкиране, член на Управителния съвет и изпълнителен директор.

Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Златев работи в ТБ „Юнионбанк“ АД като старши банков служител „Корпоративни клиенти“. Той има магистърска степен по „Макроикономика“ от Университета за национално и световно стопанство в София. Специализирал е кредитни продукти и практики в Bank of Ireland, както и съвременни банкови практики в Banco Popolare di Verona.

Отговорности в Банката – дирекция "Корпоративно банкиране" и дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“.

Освен позицията си в Банката, г-н Златев е член на Управителния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a. и член на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД. Той е управител и едноличен собственик на „Елеа Пропърти“ ЕООД.

**Живко Тодоров – Главен финансов директор (CFO) и Член на
Управителния съвет**

Г-н Живко Тодоров се присъединява към Първа инвестиционна банка АД през юни 2014 г. като Главен финансов директор (CFO). В края на 2015 г. г-н Тодоров е избран за член на Управителния съвет на Банката.

Преди да постъпи в Първа инвестиционна банка АД, г-н Тодоров е работил като Главен финансов директор (CFO) в Alpha Bank България (2012-2014 г.) и в ING Bank NV - клон София (2004-2012 г.), където и започва банковата си кариера през 1997 г.

Г-н Живко Тодоров притежава магистърска степен по счетоводство и контрол от Университета за национално и световно стопанство в София, както и Executive MBA от Hult International Business School, Лондон, Великобритания.

Отговорности в Банката – дирекция „Финанси“, дирекция „Счетоводство“, дирекция „Трежъри“, дирекция „Връзки с инвеститорите“, дирекция „Финансови институции и кореспондентски отношения“ и дирекция „Интензивно управление на кредити“.

Г-н Тодоров е член на CFO Club Bulgaria. През 2018 г. той е отличен в конкурса „CFO of the Year 2018“, организиран от EY Bulgaria, с първа награда в категорията „Стратегия за развитие на финансовата функция“.

Освен позицията си в Банката, г-н Тодоров е член на Съвета на директорите на „Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД.

Надя Кошинска – Член на Управителния съвет и Директор на дирекция „Банкиране на МСП“

Г-жа Надя Кошинска се присъединява към Fibank през 1997 г. като кредитен инспектор Корпоративно кредитиране. През 2002 г. е назначена за заместник-директор Кредитна администрация и заема тази позиция до 2004 г. От 2004 г. Надя Кошинска е назначена за директор на дирекция „Кредитиране на МСП“, отговарящ за увеличаване на пазарния дял на Банката чрез прилагане на специализирани програми и продукти, насочени към малките и средни предприятия. През 2004 г. тя става и член на Кредитния съвет. В края на 2015 г. г-жа Кошинска е избрана за Главен директор Банкиране на дребно и за член на Управителния съвет, а от септември 2017 г. е член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на МСП“.

Преди да постъпи в Първа инвестиционна банка е работила в отдел „Платежен баланс и външен дял“ на Българска народна банка.

Г-жа Надя Кошинска притежава магистърска степен по счетоводство и контрол от Университета за национално и световно стопанство.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на МСП“.

Г-жа Кошинска не заема други длъжности освен позициите си в Банката.

Настоящият Доклад за дейността (на консолидирана основа) за 2018 г. е одобрен от Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД по установения в Банката ред на заседание от 25 април 2019 г.

Неделчо Неделчев

Главен изпълнителен директор,

Председател на Управителния съвет

Светозар Попов

Изпълнителен директор,

Главен директор Риск,

Член на Управителния съвет

Живко Тодоров

Главен финансов директор,

Член на Управителния съвет

По т. 2 от дневния ред на
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 19.06.2019 г.

*Доклад на независимите одитори за извършения
одит на годишния финансов отчет на ПИБ АД за
2018 г. на индивидуална основа*

*Доклад на независимите одитори за извършения
одит на годишния финансов отчет на ПИБ АД за
2018 г. на консолидирана основа*

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на
Първа Инвестиционна Банка АД

Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на Първа Инвестиционна Банка АД („Банката“), съдържащ индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2018 г. и индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, индивидуалния отчет за промените в собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Банката към 31 декември 2018 г. и нейните финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Банката в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Обезценка на вземания от клиенти

Ключов одиторски въпрос	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
Обезценката представлява съществена преценка на ръководството относно загубите понесени в рамките на кредитния портфейл на Банката. Банката преценява необходимостта от обезценка на кредити на индивидуална и портфейлна основа. Кредитите представляват 60% от активите на Банката. Банката категоризира вземанията си от клиенти в 4 бизнес сегмента: банкиране на дребно, малки и средни предприятия, микрокредитиране и корпоративни клиенти. Делът на вземанията от корпоративни клиенти е най-голям – 57% от общите вземания от клиенти. Поради тяхната същественост и несигурността свързана с процеса на идентифициране на влошаващите се кредити, преценката на обективни доказателства за обезценка и определяне на възстановима стойност ги определяме като ключов одиторски въпрос. Процесът включва различни предположения и фактори, включително финансовото състояние на контрагента, очаквани бъдещи парични потоци, стойност на обезпечението. В резултат използването на различни техники за моделиране и предположения, същите могат да доведат до различия при оценяването на обезценката за загуба от кредитите. Експозициите, които пораждат най-голяма несигурност при оценките са тези, при които съществува риск от недостиг на парични потоци или недостатъчност на обезпеченията.	Обсъдените въпроси обхващат положителните резултати и добрите практики, заложили в модела за обезценка. Банката е спазвала изискванията на МСФО при разработване на политиката и правилата за обезценка. Обсъдени са подобрения в процедурите, които банката би следвало да въведе с цел: – по-ясно документиране на преценките за бъдещите парични потоци на кредитополучатели и очакваното развитие на кредитните експозиции за бъдещи периоди, като по-специално внимание бе обърнато на кредитирането за оборотни средства от банката. – систематично потвърждаване на ангажираността на собствениците на кредитополучателите за оказване на продължаваща подкрепа към дружествата. С одитния комитет е обсъждана и препоръка органите на банката, отговорни за управление на риска, да наблюдават промените в рисковите фактори, макроикономическата рамка и други данни, използвани в моделите за обезценка и съществените промени да бъдат навременно отразени в моделите.

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания:

- Прегледани са вътрешните правила на банката, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията.
- Прегледана е извадка от кредитополучатели на база анализ на риска, за които са извършени процедури по същество във връзка с преценка за достатъчност на признатата обезценка.
- За индивидуално начислените обезценки тествахме допускания относно идентифициране и количествено определяне на обезценките, включително прогнози за бъдещи парични потоци и оценки на обезпеченията по кредити. Разгледахме извадка за кредитни експозиции които продължават да бъдат, са станали или са били изложени на риск от обезценка.
- За колективни обезценки прегледахме методологията използвана от Банката за определянето им, разумността на основните допускания и достатъчността на данните използвани от ръководството.
- За избрани необслужвани кредити, сме оценили прогнозата на ръководството за генериране на парични потоци, оценки на обезпечения и други източници за погасяване. В допълнение сме тествали извадка от обслужвани кредити, за които е извършена оценка на финансовите показатели за слабости и други рискове, които могат да застрашат възможността за погасяване на експозициите.

Съответни референции в индивидуалния финансов отчет

- Бележки 17 и 17а
- Бележка 2 (j)
- Бележка 3 В (iii)

Активи, придобити като обезпечения

Ключов одиторски въпрос	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
Позицията във финансовия отчет в размер на 804,707 хиляди лева е оповестена по съответни подгрупи. В групата на Сградите се съдържат активи с различна степен на завършеност и са в съответствие със състоянието им към датата на придобиване.	Обсъдени са действията и процедурите, които банката би следвало да въведе с цел да се даде възможност за последователното проследяване на измененията в частта на приходите и разходите по групи и подгрупи до времето на реализация на съответните активи. В допълнение ние изложихме препоръката си за подобряване на процесите на

Ключов одиторски въпрос	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
През годината са осъществени продажби на активи на стойност 178,688 хиляди лева, от които 165,494 хиляди лева - чрез отдаване на активите по договори за финансов лизинг. Банката е признала в групата на Други приходи/ (разходи), нетно (Бележка 12) печалба на стойност 81,117 хиляди лева. Банката, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск относно реализацията на активите, придобити като обезпечения.	инвентаризация на активите, придобити като обезпечения за цел по-добро и пълно прилагане на националната рамка за финансово отчитане.
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит	
Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания - Прегледани са вътрешните правила на банката, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - За извадка от новопридобити активи от обезпечения на стойност 6,124 хиляди лева са прегледани документите за придобиването, а докладите за определяне на справедливата стойност са прегледани за извадка от 548,782 хиляди лева. - Прегледани са подкрепящите документи за нашата извадка във връзка с най-големия обект – договор за посредничество, договор за наем, комисионен договор, както и анексите към тях. Извършени са процедури по същество с цел потвърждаване на пълнотата и верността на рекласификацията между отделните групи. - Прегледани са подкрепящите документи за извадка от отписани активи на стойност 165,494 хиляди лева, с цел да получим достатъчно увереност относно сделките.	
Съответни референции в индивидуалния финансов отчет • Бележка 12 • Бележка 21	

Съдебни спорове и провизии

Ключов одиторски въпрос	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
Банката, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск от съдебни спорове и регулаторни	Признаването и оценката на провизиите са дискутирани с Одитния комитет, за да се уверим, че банката

Ключов одиторски въпрос	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
проверки. Степента на въздействие не винаги може да се прогнозира, но може да доведе до провизии за условни и други задължения в зависимост от съответните факти и обстоятелства. Нивото на провизии е обект за управление и преценка въз основа на правни консултации. Банката е признала провизии в размер на 734 хиляди лева по съдебни спорове. Във връзка с издадени банкови гаранции банката има блокирани средства в размер на 43,094 хиляди лева, които са оповестени в бележка 24 на индивидуалния финансов отчет (включени в подгрупа Други активи). Поради неяснотите от възникването и предявяването на претенции, свързани със съдебни дела спрямо банката, съществува риск от непълното или ненавременно отразяване във финансовия отчет на правни претенции, прилежащи към съответния отчетен период.	правилно е приложила политиките си за провизии. Обсъдени са споровете, по които банката не е признала провизии, за да се убедим в достатъчна степен, че няма необходимост от допълнително провизиране и в частност: правният отдел на банката докладва пред Одитния комитет актуалния статус по съдебните спорове. Обсъдени са настъпилите съществени промени, като са взети предвид потенциалните промени в провизиите. Обсъждането се прави и с цел да се идентифицират всички съществени съдебни спорове.
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит	
Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания - Прегледани са вътрешните правила на банката, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - Получено е писмо от правния отдел на банката, както и от външни правни консултанти, относно информация за дела, заведени в чужда юрисдикция и последващи производства в България. Изброени са висящите съдебни дела в български и румънски съдилища, по които няма влезнали в сила окончателни решения.	
Съответни референции в индивидуалния финансов отчет • Бележка 24 • Бележка 29	

Други въпроси

През м. Август 2018 г. Българската народна банка е наложила Принудителна административна мярка на Първа инвестиционна банка АД във връзка с нарушение на чл. 60, ал. 1 от Закона за кредитните институции. Нарушението е във връзка с предоставянето на кредит, обезпечен със собствени акции на банката. Наложена е парична санкция, която е изцяло платена. Към 31 декември 2018 г. Банката е отстранила причината за нарушението.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него
Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява

да ликвидира Банката или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Банката.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Банката.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания

във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Банката да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажмента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- в) В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- г) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 във връзка с чл. 100 н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на предприятието и средата, в която то работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на предприятието във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от доклада за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Допълнително докладване относно одита на финансовия отчет във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „б“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Информацията относно сделките със свързани лица е оповестена в Бележка 34 към индивидуалния финансов отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г., във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „в“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Нашите отговорности за одит на финансовия отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“, включват оценяване дали финансовият отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за финансовия отчет сделки и събития на Банката са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Мазарс ООД и БДО България ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. на Първа Инвестиционна Банка АД („Банката“) от Общото събрание на акционерите, проведено на 21 юни 2018 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. на Банката представлява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на

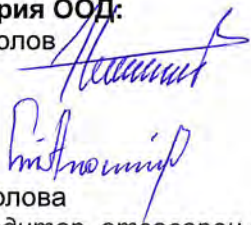
това предприятие, извършен от Мазарс ООД и четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от БДО България ООД.

- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.

София, 05 Април 2019 г.

За БДО България ООД:

Недялко Апостолов
Управител

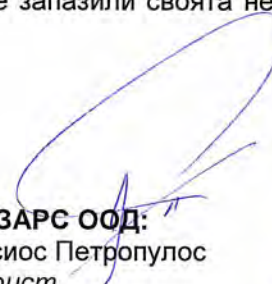

Стойанка Апостолова
Регистриран одитор, отговорен за одита
гр. София, бул. България, № 51 б, ет.4

За МАЗАРС ООД:

Атанасиос Петропулос
Прокурист

Милена Младенова
Регистриран одитор, отговорен за одита
гр. София, Бул. Цар Освободител № 2

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на
Първа Инвестиционна Банка АД

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Първа Инвестиционна Банка АД и неговите дъщерни дружества („Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2018 г. и консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2018 г. и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на

консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос - Обезценка на вземания от клиенти	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
Обезценката представлява съществена преценка на ръководството относно загубите понесени в рамките на кредитния портфейл на Първа Инвестиционна Банка АД. Първа Инвестиционна Банка АД преценява необходимостта от обезценка на кредити на индивидуална и портфейлна основа. Кредитите представляват 60% от активите на Първа Инвестиционна Банка АД. Първа Инвестиционна Банка АД категоризира вземанията си от клиенти в 4 бизнес сегмента: банкиране на дребно, малки и средни предприятия, микрокредитиране и корпоративни клиенти. Делът на вземанията от корпоративни клиенти е най-голям – 55% от общите вземания от клиенти. Поради тяхната същественост и несигурността свързана с процеса на идентифициране на влошаващите се кредити, преценката на обективни доказателства за обезценка и определяне на възстановима стойност ги определяме като ключов одиторски въпрос. Процесът включва различни предположения и фактори, включително финансовото състояние на контрагента, очаквани бъдещи парични потоци, стойност на обезпечението. В резултат използването на различни техники за моделиране и	Обсъдените въпроси обхващат положителните резултати и добрите практики, заложили в модела за обезценка. Първа Инвестиционна Банка АД е спазвала изискванията на МСФО при разработване на политиката и правилата за обезценка. Обсъдени са подобрения в процедурите, които Първа Инвестиционна Банка АД би следвало да въведе с цел: – по-ясно документиране на преценките за бъдещите парични потоци на кредитополучатели и очакваното развитие на кредитните експозиции за бъдещи периоди, като по-специално внимание бе обърнато на кредитирането за оборотни средства от Първа Инвестиционна Банка АД. – систематично потвърждаване на ангажираността на собствениците на кредитополучателите за оказване на продължаваща подкрепа към дружествата. С одитния комитет е обсъдена и препоръка органите на Първа Инвестиционна Банка АД, отговорни за управление на риска, да наблюдават промените в рисковите фактори, макроикономическата рамка и други данни, използвани в моделите за обезценка и съществените промени да

Ключов одиторски въпрос - Обезценка на вземания от клиенти	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
предположения, същите могат да доведат до различия при оценяването на обезценката за загуба от кредитите. Експозициите, които пораждат най-голяма несигурност при оценките са тези, при които съществува риск от недостиг на парични потоци или недостатъчност на обезпеченията.	бъдат навременно отразени в моделите.
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит	
Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания: • Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. • Прегледана е извадка от кредитополучатели на база анализ на риска, за които са извършени процедури по същество във връзка с преценка за достатъчност на признатата обезценка. • За индивидуално начислените обезценки тествахме допускания относно идентифициране и количествено определяне на обезценките, включително прогнози за бъдещи парични потоци и оценки на обезпеченията по кредити. Разгледахме извадка за кредитни експозиции които продължават да бъдат, са станали или са били изложени на риск от обезценка. • За колективни обезценки прегледахме методологията използвана от Първа Инвестиционна Банка АД за определянето им, разумността на основните допускания и достатъчността на данните използвани от ръководството. • За избрани необслужвани кредити, сме оценили прогнозата на ръководството за генериране на парични потоци, оценки на обезпечения и други източници за погасяване. В допълнение сме тестваха извадка от обслужвани кредити, за които е извършена оценка на финансовите показатели за слабости и други рискове, които могат да застрашат възможността за погасяване на експозициите.	
Съответни референции в консолидирания финансов отчет • Бележки 18 и 18а • Бележка 2 (j) • Бележка 3 В (iii)	

Ключов одиторски въпрос - Активи, придобити като обезпечения	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
Позицията във финансовия отчет в размер на 812,934 хиляди лева е оповестена по съответни подгрупи. В групата на Сградите се съдържат активи с различна степен на завършеност и са в съответствие със състоянието им към датата на придобиване. През годината са осъществени продажби на активи на стойност 178,933 хиляди лева, от които 165,494 хиляди лева - чрез отдаване на активите по договори за финансов лизинг. Първа Инвестиционна Банка АД е признала в групата на Други приходи/ (разходи), нетно (Бележка 12) печалба на стойност 81,098 хиляди лева. Първа Инвестиционна Банка АД, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск относно реализацията на активите, придобити като обезпечения.	Обсъдени са действията и процедурите, които Първа Инвестиционна Банка АД би следвало да въведе с цел да се даде възможност за последователното проследяване на измененията в частта на приходите и разходите по групи и подгрупи до времето на реализация на съответните активи. В допълнение ние изложихме препоръката си за подобряване на процесите на инвентаризация на активите, придобити като обезпечения за цел по-добро и пълно прилагане на националната рамка за финансово отчитане.
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит	
Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания - Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - За извадка от новопридобити активи от обезпечения на стойност 6,124 хиляди лева са прегледани документите за придобиването, а докладите за определяне на справедливата стойност са прегледани за извадка от 548,782 хиляди лева. - Прегледани са подкрепящите документи за нашата извадка във връзка с най-големия обект – договор за посредничество, договор за наем, комисионен договор, както и анексите към тях. Извършени са процедури по	

Ключов одиторски въпрос - Активи, придобити като обезпечения	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
същество с цел потвърждаване на пълнотата и верността на рекласификацията между отделните групи. - Прегледани са подкрепящите документи за извадка от отписани активи на стойност 165,494 хиляди лева, с цел да получим достатъчно увереност относно сделките.	
Съответни референции в консолидирания финансов отчет • Бележка 12 • Бележка 22	

Ключов одиторски въпрос - Съдебни спорове и провизии	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
Първа Инвестиционна Банка АД, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск от съдебни спорове и регулаторни проверки. Степента на въздействие не винаги може да се прогнозира, но може да доведе до провизии за условни и други задължения в зависимост от съответните факти и обстоятелства. Нивото на провизии е обект за управление и преценка въз основа на правни консултации. Първа Инвестиционна Банка АД е признала провизии в размер на 734 хиляди лева по съдебни спорове. Във връзка с издадени банкови гаранции Първа Инвестиционна Банка АД има блокирани средства в размер на 43,094 хиляди лева, които са оповестени в бележка 24 на консолидирания финансов отчет (включени в подгрупа Други активи). Поради неяснотите от възникването и предявяването на претенции, свързани със съдебни дела спрямо Първа Инвестиционна Банка АД, съществува	Признаването и оценката на провизиите са дискутирани с Одитния комитет, за да се уверим, че Първа Инвестиционна Банка АД правилно е приложила политиките си за провизии. Обсъдени са споровете, по които Първа Инвестиционна Банка АД не е признала провизии, за да се убедим в достатъчна степен, че няма необходимост от допълнително провизиране и в частност: правният отдел на Първа Инвестиционна Банка АД докладва пред Одитния комитет актуалния статус по съдебните спорове. Обсъдени са настъпилите съществени промени, като са взети предвид потенциалните промени в провизиите. Обсъждането се прави и с цел да се идентифицират всички съществени съдебни спорове.

Ключов одиторски въпрос - Съдебни спорове и провизии	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
риск от непълното или ненавременно отразяване във финансовия отчет на правни претенции, прилежащи към съответния отчетен период.	
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит	
Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания - Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - Получено е писмо от правния отдел на Първа Инвестиционна Банка АД, както и от външни правни консултанти, относно информация за дела, заведени в чужда юрисдикция и последващи производства в България. Изброени са висящите съдебни дела в български и румънски съдилища, по които няма влезнали в сила окончателни решения.	
Съответни референции в консолидирания финансов отчет • Бележка 24 • Бележка 29	

Други въпроси

През м. Август 2018 г. Българската народна банка е наложила Принудителна административна мярка на Първа инвестиционна банка АД във връзка с нарушение на чл. 60, ал. 1 от Закона за кредитните институции. Нарушението е във връзка с предоставянето на кредит, обезпечен със собствени акции на банката. Наложена е парична санкция, която е изцяло платена. Към 31 декември 2018 г. Първа инвестиционна банка АД е отстранила причината за нарушението.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, декларация за корпоративно управление и консолидирана нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидираните финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността на Групата, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е

висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният

- финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на консолидирания доклад за дейността, декларацията за корпоративно управление на Групата и консолидираната нефинансова декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- в) В декларацията за корпоративно управление на Групата за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена изискваната от чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- г) Консолидираната нефинансова декларация за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 във връзка с чл. 100 н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Групата във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от консолидирания доклад за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно

предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Допълнително докладване относно одита на консолидирания финансов отчет във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „б“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Информацията относно сделките със свързани лица е оповестена в Бележка 34 към консолидирания финансов отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения консолидиран финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г., във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно консолидирания финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „в“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Нашите отговорности за одит на консолидирания финансов отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“, включват оценяване дали консолидираният финансов отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за консолидирания финансов отчет сделки и събития на Дружеството са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно консолидирания финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

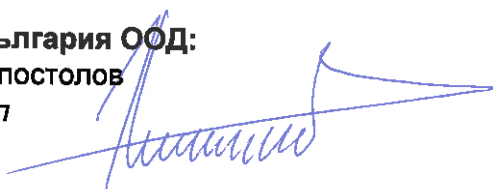
Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Мазарс ООД и БДО България ООД са назначени за задължителни одитори на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. на Първа Инвестиционна Банка АД и неговите дъщерни дружества („Групата“) от Общото събрание на акционерите, проведено на 21 юни 2018 г., за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. на Групата представлява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на тази група, извършен от Мазарс ООД и четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на тази група, извършен от БДО България ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Първа Инвестиционна Банка АД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.

Гр. София, 25 Април 2019 г.

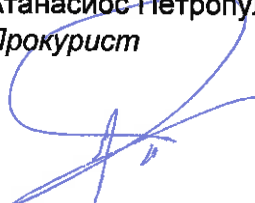
За БДО България ООД:
Недялко Апостолов
Управител

Стоянка Апостолова
Регистриран одитор, отговорен за одита
гр. София, бул. България, № 51 Б, ет.4

За МАЗАРС ООД:
Атанасиос Петропулос
Прокурис

Милена Младенова
Регистриран одитор, отговорен за одита
гр. София, Бул. Цар Освободител № 2

По т. 3 от дневния ред на
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 19.06.2019 г.

*Годишен финансов отчет на ПИБ АД за 2018 г. на
индивидуална основа*

*Годишен финансов отчет на ПИБ АД за 2018 г. на
консолидирана основа*

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

ПРИДРУЖЕН С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

Индивидуален отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

в хил. лв.

	Бележки	2018	2017
Приходи от лихви		312,212	340,218
Разходи за лихви		(61,327)	(92,640)
Нетен лихвен доход	6	250,885	247,578
Приходи от такси и комисиони		115,372	116,650
Разходи за такси и комисиони		(21,826)	(17,799)
Нетен доход от такси и комисиони	7	93,546	98,851
Нетни приходи от търговски операции	8	12,279	15,435
Други нетни оперативни приходи	9	15,653	27,450
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ		372,363	389,314
Административни разходи	10	(202,315)	(196,635)
Обезценка	11	(82,500)	(77,511)
Други приходи/(разходи), нетно	12	64,776	(20,480)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		152,324	94,688
Разходи за данъци	13	11,814	(9,222)
НЕТНА ПЕЧАЛБА		164,138	85,466
Други всеобхватни доходи за периода			
Позиции, които следва или могат да бъдат рекласифицирани в печалба или загуба			
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		(3,739)	2,067
Общо други всеобхватни доходи		(3,739)	2,067
ОБЩО ВСЕОБХВАТНИ ДОХОДИ		160,399	87,533

Отчетът за всеобхватните доходи следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 66.

Неделчо Неделчев
Главен изпълнителен директор

Чавдар Златев
Изпълнителен директор

Живко Тодоров
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 05/04/2019 г.:
Недялко Апостолов
Управител

Атанасиос Петропулос
Прокурист

БДО България ООД

Мазарс ООД

Стоянка Апостолова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Милена Младенова-Николова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Индивидуален отчет за финансовото състояние към 31 декември 2018 г.

в хил. лв.

	Бележки	2018	2017
АКТИВИ			
Парични средства и вземания от централни банки	14	1,615,646	1,425,252
Инвестиции в ценни книжа	15	681,464	699,560
Вземания от банки и финансови институции	16	125,472	54,402
Вземания от клиенти	17	5,525,957	5,018,298
Имоти и оборудване	18	80,627	89,271
Нематериални активи	19	13,339	6,395
Деривати държани за управление на риска		905	1,596
Текущи данъчни активи		605	14
Активи придобити като обезпечения	21	804,707	977,434
Инвестиционни имоти	22	242,558	218,212
Инвестиции в дъщерни дружества	23	36,179	36,357
Други активи	24	110,378	115,780
ОБЩО АКТИВИ		9,237,837	8,642,571
ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Задължения към банки	25	17,243	5,743
Задължения към други клиенти	26	8,021,439	7,338,375
Други привлечени средства	27	118,156	118,517
Хибриден дълг	28	208,786	208,786
Деривати държани за управление на риска		88	-
Пасиви по отсрочени данъци	20	1,696	14,255
Текущи данъчни пасиви		-	2,111
Други пасиви	29	57,516	25,500
ОБЩО ПАСИВИ		8,424,924	7,713,287
Акционерен капитал	30	110,000	110,000
Премии от емисии на акции	30	97,000	97,000
Законови резерви	30	39,861	39,861
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		10,881	19,524
Преоценъчен резерв на недвижими имоти		4,500	4,500
Други резерви и неразпределена печалба	30	550,671	658,399
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		812,913	929,284
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		9,237,837	8,642,571

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 66.

Неделчо Неделчев
Главен изпълнителен директор

Чавдар Златев
Изпълнителен директор

Живко Тодоров
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от
дата 05/04/2019 г.:
Недялко Апостолов
Управител

БДО България ООД

Атанасиос Петропулос
Прокурист

Стоянка Апостолова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Милена Младенова-Николова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Индивидуален отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

в хил. лв.

	2018	2017
Нетен паричен поток от основна дейност		
Нетна печалба	164,138	85,466
Корекции за непарични операции		
Обезценка	82,500	77,511
Нетен лихвен доход	(250,885)	(247,578)
Амортизация на материални и нематериални дълготрайни активи	14,840	15,725
Начислени данъци	(11,814)	9,222
Загуби от продажба и отписване на материални и нематериални дълготрайни активи, нетно	11	220
(Печалби) от продажби на други активи, нетно	(81,248)	(10,487)
(Положителна) преоценка на инвестиционни имоти	(13,669)	-
	(96,127)	(69,921)
Промени в активите, участващи в основната дейност		
Намаление на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	26,058	1,601
(Увеличение) на финансовите активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	(23,573)	(142,084)
(Увеличение) на вземания от банки и финансови институции	(12)	(2,277)
(Увеличение) на вземания от клиенти	(955,688)	(269,150)
(Увеличение)/намаление на други активи	6,102	(22,914)
	(947,113)	(434,824)
Промени в пасивите, участващи в основната дейност		
Увеличение/(намаление) на задължения към банки	11,500	(993)
Увеличение/(намаление) на задължения към други клиенти	697,806	(323,358)
Нетно увеличение на други пасиви	31,083	6,689
	740,389	(317,662)
Получени лихви	375,791	409,201
Платени лихви	(75,898)	(124,841)
Получени дивиденди	61	4,423
Платен данък върху печалбата	(3,031)	(7,909)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	(5,928)	(541,533)
Паричен поток от инвестиционна дейност		
(Придобиване) на дълготрайни материални и нематериални активи	(13,159)	(8,994)
Продажби на дълготрайни материални и нематериални активи	8	281
Продажби на други активи	270,894	112,615
Намаление на инвестиции	10,136	223,848
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	267,879	327,750
Финансиране		
Увеличение/(намаление) на други заемни средства	(532)	47,931
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ФИНАНСИРАНЕ	(532)	47,931
НЕТНО УВЕЛИЧЕНИЕ/(НАМАЛЕНИЕ) НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	261,419	(165,852)
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА	1,467,355	1,633,207
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА	1,728,774	1,467,355

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 66.

Неделчо Неделчев
Главен изпълнителен директор

Чавдар Златев
Изпълнителен директор

Живко Тодоров
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от БДО България ООД
дата 05/04/2019 г.:
Недялко Апостолов
Управител

Атанасиос Петропулос
Прокурист

Стоянка Апостолова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Милена Младенова-Николова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Индивидуален отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

в хил. лв.

	Акционерен капитал	Премии от емисии	Други резерви и неразпределена печалба	Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	Преоценъчен резерв на недвижимите имоти	Законови резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2017 г.	110,000	97,000	572,933	17,457	4,500	39,861	841,751
Общо всеобхватни доходи за периода							
Нетна печалба за 2017 г.	-	-	85,466	-	-	-	85,466
Други всеобхватни доходи за периода							
Преоценъчен резерв на инвестициите на разположение за продажба	-	-	-	2,067	-	-	2,067
Салдо към 31 декември 2017 г.	110,000	97,000	658,399	19,524	4,500	39,861	929,284
Първоначално прилагане на МСФО 9							
Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9, който касае загуби от обезценки	-	-	(276,770)	-	-	-	(276,770)
Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9, който касае преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	4,904	(4,904)	-	-	-
Променени салда към 1 януари 2018 г.	110,000	97,000	386,533	14,620	4,500	39,861	652,514
Общо всеобхватни доходи за периода							
Нетна печалба за 2018 г.	-	-	164,138	-	-	-	164,138
Други всеобхватни доходи за периода							
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	(3,739)	-	-	(3,739)
Салдо към 31 декември 2018 г.	110,000	97,000	550,671	10,881	4,500	39,861	812,913

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 66.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 4 април 2019 година и подписани от негово име от:

Неделчо Неделчев
Главен изпълнителен директор

Чавдар Златев
Изпълнителен директор

Живко Тодоров
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 05/04/2019 г.:
Недялко Апостолов
Управител

БДО България ООД

Атанасиос Петропулос
Прокурист

Мазарс ООД

Стоянка Апостолова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Милена Младенова-Николова
Регистриран одитор
отговорен за одита

1. База за изготвяне на финансовите отчети

(а) Правен статут

„Първа инвестиционна банка“ АД (Банката) е създадена през 1993 г. в Република България и има седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Драган Цанков 37.

Банката има пълен банков лиценз, издаден от Българската народна банка (БНБ), според който може да извършва всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

Банката има чуждестранни дейности в Кипър.

В резултат на успешно първично публично предлагане на нови акции на Българската фондова борса - София, Банката е регистрирана като публично дружество в Регистъра на Комисията за финансов надзор в съответствие с разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа на 13 юни 2007 г.

(b) Приложими стандарти

Индивидуалните финансови отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейската комисия.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО налага използването на определени съществени счетоводни преценки и изисква ръководството да прави отсъждания в процеса на прилагане на счетоводните политики на Банката. Областите, включващи една по-висока степен на преценка и сложност или области, където преценките и предположенията имат важно значение за финансовите отчети, са показани в бележка 2 (г).

(c) Представяне на финансовите отчети

Финансовите отчети са представени в български левове, закръглени до хиляда лева.

Финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на справедливата стойност за деривативните финансови инструменти, финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, както и активите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Другите финансови активи и пасиви, както и нефинансовите активи и пасиви, са отчетени по амортизирана или историческа стойност.

Настоящите финансови отчети на Банката не са консолидирани. Тези индивидуални финансови отчети представляват неразделна част от консолидираните финансови отчети. Информация за основни доходи на акция е представена в консолидираните финансови отчети.

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2018 г.

Следните изменения на съществуващите стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети от ЕС, са в сила за текущия период:

- МСФО 15 Приходи от договори с клиенти (издаден на 28 май 2014 г.), включително измененията в МСФО 15: Влизане в сила на МСФО 15 (издаден на 11 септември 2015 г.), приет от ЕС на 22 септември 2016 г., публикуван в Официален вестник на 29 октомври 2016 г.
- МСФО 9 Финансови инструменти (издаден на 24 юли 2014 г.), одобрен от ЕС на 22 ноември 2016 г., публикуван в Официален вестник на 29 ноември 2016 г.
- Пояснения към МСФО 15 Приходи от договори с клиенти (издадени на 12 април 2016 г.), одобрени от ЕС на 31 октомври 2017 г., публикувани в Официален вестник на 9 ноември 2017 г.
- Изменения в МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори (издадени на 12 септември 2016 г.), приети от ЕС на 3 ноември 2017 г., публикувани в Официален вестник на 9 ноември 2017 г.
- Годишни подобрения на цикъла на стандартите на МСФО за периода 2014-2016 г. (издадени на 8 декември 2016 г.), одобрено от ЕС на 7 февруари 2018 г., публикувано в Официален вестник на 8 февруари 2018 г.

1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение

Бележки към финансовите отчети**(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2018 г., продължение**

- МСФО 1 “Прилагане за първи път на МСФО” – Премахване на краткосрочните освобождавания за предприятия, които прилагат за първи път МСФО, относно преминаване към МСФО 7, МСС 19 и МСФО 10, които вече не са приложими.
- МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” – Оценяване на асоциирано или съвместно предприятие по справедлива стойност. Изменението пояснява, че изборът от страна на организации с рисков капитал, съвместни фондове, тръстове и подобни организации да оценяват инвестициите в асоциирани или съвместни предприятия по справедлива стойност през печалбата или загубата следва да се извършва отделно за всяко асоциирано или съвместно предприятие при първоначално признаване.
- Изменения в МСФО 2: Класификация и оценяване на сделки за плащане на базата на акции (издадени на 20 юни 2016 г.), приети от ЕС на 26 февруари 2018, публикувани в Официален вестник на 27 февруари 2018 г.
- Изменения на МСС 40: Трансфери на инвестиционни имоти (издадени на 8 декември 2016 г.), одобрени от ЕС на 14 март 2018 г., публикувани в Официален вестник на 15 март 2018 г.
- КРМСФО 22 Сделки в чуждестранна валута и предварителни плащания (издадени на 8 декември 2016 г.), одобрени от ЕС на 28 март 2018 г., публикувани в Официален вестник на 3 април 2018 г.

Приемането на тези изменения в съществуващи стандарти не доведе до промени в счетоводната политика на Банката, с изключение на прилагането на МСФО 9.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането.

Ръководството на Банката е идентифицирало следните области, които са със съществен ефект от прилагането на МСФО 9:

Класификацията и оценяването на финансовите активи на Банката са прегледани на базата на новите критерии, които взимат под внимание договорените парични потоци за активите и бизнес модела, по който те са управлявани. Ръководството държи повечето финансови активи, за да събира съответните парични потоци и оценява видовете парични потоци, за да класифицира правилно финансовите активи.

Ръководството преценява част от финансовите активи, държани до падеж, да продължат да бъдат отчитани по амортизирана стойност, а други, в размер на 9,785 хил. лв. да бъдат отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, тъй като паричните потоци по тях не представляват само плащания на главница и лихви. Ръководството не отчита съществен ефект в печалбата или загубата при тази промяна в отчитането.

Някои от финансовите активи на разположение за продажба на стойност 18,286 хил. лв. от 01.01.2018 г. се оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, тъй като паричните потоци не представляват само плащания на главница и лихви. Свързаните с тези финансови активи печалби от преоценка по справедлива стойност са прехвърлени от резерв от преоценка на финансови активи на разположение за продажба в други резерви и неразпределената печалба към 1 януари 2018 г. Ръководството не отчита съществен ефект при компонентите на собствения капитал при тази промяна в отчитането.

Други финансови активи, държани от Банката към 01.01.2018 г., включват:

- инструменти на собствения капитал в размер на 15,820 хил. лв., класифицирани досега като финансови активи на разположение за продажба, които ще се отчитат като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата. В тази връзка Банката прекласифицира към 1 януари 2018 г. от преоценъчен резерв, нетно от данък в други резерви и неразпределени печалби 4,904 хил. лв.

1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение

Бележки към финансовите отчети**(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2018 г., продължение**

- инструменти на собствения капитал в размер на 4,164 хил. лв., държани за търгуване, оценявани досега по справедлива стойност в печалбата или загубата, които Банката продължат да оценява по този начин и съгласно МСФО 9;
- дългови инструменти в размер на 9,830 хил. лв., класифицирани досега като държани до падеж и оценявани по амортизирана стойност, които изпълняват критериите за отчитането им по амортизирана стойност съгласно МСФО 9.
- дългови инструменти в размер на 1,261 хил. лв., класифицирани досега като финансови активи на разположение за продажба, които изпълняват критериите за отчитане по амортизирана стойност съгласно МСФО 9. Ръководството не отчита съществен ефект при компонентите на собствения капитал (преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа) при тази промяна в отчитането.

МСФО 9 изисква печалби или загуби, реализирани при продажбата на капиталови инструменти, отчитани като финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, вместо да бъдат отчитани в печалбата или загубата, да бъдат прехвърлени от резерви в неразпределената печалба. През 2017 г. Банката не е отчела печалба или загуба във връзка с продажба на капиталови инструменти, отчитани като финансови активи на разположение за продажба.

Обезценка на базата на очакваната загуба следва да бъде призната относно вземанията от клиенти на Банката и инвестициите в активи, класифицирани като държани за продажба и държани до падеж, освен ако те не бъдат класифицирани по справедлива стойност в печалбата или загубата съгласно новите критерии. Обезценка на базата на очакваната загуба Банката признава и по задбалансовите си ангажименти. На базата на извършените към 01.01.2018 г. изчисления Банката отчита известно увеличение на обезценката на:

- вземания от клиенти в размер на 258,322 хил. лв.;
- ценни книжа отчитани по амортизирана стойност в размер на 158 хил. лв.;
- задбалансови ангажименти в размер на 18,290 хил. лв.

Инструментите на собствения капитал няма да могат да бъдат оценявани по себестойност намалена със загуби от обезценка. Вместо това всички тези инвестиции ще бъдат оценявани по справедлива стойност. Промените в справедливата стойност ще бъдат представени в текущата печалба или загуба, освен ако Групата не ги представя без право на отмяна в другия всеобхватен доход.

Към 01.01.2018 г. Банката възнамерява да представя промените в справедливата стойност на инвестициите в инструменти на собствения капитал в печалбата или загубата, а не в другия всеобхватен доход.

(e) Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които са издадени от СМСС и са приети от ЕС, но не са в сила

- **МСФО 16 Лизинг (издаден на 13 януари 2016 г.), одобрен от ЕС на 31 октомври 2017 г., публикуван в Официален вестник на 9 ноември 2017 г.**

МСФО 16 „Лизинг“ в сила от 1 януари 2019 г. и заменя указанията на МСС 17 „Лизинг“ и въвежда промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите.

Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансов лизинг (признат в баланса) и оперативен лизинг (признат извънбалансово). МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и 'право за ползване на актив' за почти всички лизингови договори.

1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение

Бележки към финансовите отчети

(е) **Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които са издадени от СМСС и са приети от ЕС, но не са в сила, продължение**

СМСС е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малоценни активи; това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава почти без промяна.

Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение.

Ръководството е в процес на оценяване на ефекта от прилагането на стандарта, но все още не може да представи количествена информация. Следните действия са предприети:

- Извършва се пълен преглед на всички договори, за да се прецени дали допълнителни договори няма да се считат за лизингови договори съгласно новата дефиниция на МСФО 16;
- Решава се кои условия за прилагане да се изберат; или пълно ретроспективно прилагане или частично ретроспективно прилагане (което означава, че сравнителната информация няма да бъде променена). Частичното прилагане позволява да не се преценяват текущите договори дали съдържат лизинг и други облекчения. Решението кой подход да се избере е важно, тъй като не може да се промени впоследствие;
- Преценяват се настоящите оповестявания относно договори за финансов лизинг и договори за оперативен лизинг, тъй като е вероятно те да са базата за определяне на сумата за капитализиране и да станат активи с право на ползване.
- Определя се кое счетоводно опростяване е приложимо към договорите за лизинг и дали ще се използва правото на освобождаване;
- Разглеждат се изискванията към съществуващата ИТ система;
- Преценяват се допълнителните оповестявания, които се изискват.

Ръководството не очаква съществен ефект от прилагането на стандарта, тъй като в анализираните договори за наем, по които Банката е страна като наемател:

- Не се прехвърля правото на контрол върху използването на актива, тъй като на практика се ограничава възможността Банката да получи по същество всички икономически ползи от използването на актива. По същество във всички договори за наем на банката е отнето правото да преотдава имотите на трети лица.
- В анализираните договори за наем, не се прехвърля правото на контрол върху използването на актива, като банката е ограничена във вземането на решения за това как да бъде използван актива, обект на наема, като може да взима решения свързани само с оперативното използване и поддръжката на актива, обект на наема. Банката в по същество всички договори за наем няма право да променя предварително определения начин на използване на имота, като вземе решение да го използва за различни от предварително определените цели. От друга страна наемодателят като собственик във всеки един момент може да промени експлоатационните указания, дадени при първоначалното договаряне. Това на практика лишава банката като наемател от пълното право на контрол върху ползването на актива.
- Поради изброените причини Банката приема, че значителна част от договорите за наем, по които Банката е наемател, не попадат в обхвата на определението за лизинг.
- Изменения на МСФО 9: Характеристики за предплащане с отрицателна компенсация (издадени на 12 октомври 2017 г.), одобрени от ЕС на 22 март 2018 г., публикувани в Официален вестник на 26 март 2018 г.
- КРМСФО 23 Несигурност при третиране на данък върху доходите (издадена на 7 юни 2017 г.), в сила от 1 януари 2019 г.

1. **База за изготвяне на финансовите отчети, продължение**

(f) **Документи, издадени от СМСС/КРМСФО, които не са одобрени за прилагане от ЕС**

Бележки към финансовите отчети

Следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са одобрени за прилагане от ЕС и съответно не са взети предвид от Банката при изготвянето на финансовите отчети:

- МСФО 17 Застрахователни договори (издадени на 18 май 2017 г.)
- Изменения на МСС 28: Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (издадени на 12 октомври 2017 г.), в сила от 1 януари 2019 г.
- Изменения на МСС 19: Изменение, съкращаване или уреждане на плана (издадено на 7 февруари 2018 г.), в сила от 1 януари 2019 г.
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г.,
- КРМСФО 23 “Несигурност относно отчитането на данък върху дохода” в сила от 1 януари 2019
- Годишни подобрения на стандартите за МСФО 2015-2017 (издадени на 12 декември 2017 г.), в сила от 1 януари 2019 г.
- МСФО 11 "Съвместни предприятия " - дружеството не преоценява предишния си дял в съвместно контролирана дейност, когато придобие съвместен контрол върху дейността.
- МСС 12 "Данъци върху дохода" - дружеството отчита всички данъчни последици от плащанията на дивиденди по същия начин както самите тях.
- МСС 23 "Разходи по заеми" - дружеството третира като част от общите заеми всеки заем първоначално взет за разработване на актив, когато активът е готов за планираната употреба или продажба.
- Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации (издадени на 22 октомври 2018 г.), в сила от 1 януари 2020 г.

2. Основни елементи на счетоводната политика

(а) Признаване на приходи

(i) *Лихви*

Приходите от и разходите за лихви се признават в печалбата или загубата съгласно принципа на начисляването на база ефективна доходност на актива (пасива) или съответната променлива доходност. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Когато изчислява ефективния лихвен процент, Банката оценява бъдещите парични потоци, отчитайки всички договорни условия на финансовия инструмент без бъдещите загуби от кредита.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи са вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или отписването на финансов актив или пасив.

Лихвеният приход се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната стойност на финансовия актив, с изключение на обезценените активи, за които ефективният лихвен процент се прилага върху амортизираната стойност на финансовия актив.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(а) Признаване на приходи, продължение

Бележки към финансовите отчети**(ii) Такси и комисиони**

Приходите от и разходите за такси и комисиони от финансови услуги на Банката се признават в печалбата или загубата когато съответната услуга е извършена.

(iii) Нетни приходи от търговски операции

Нетните приходи от търговски операции включват приходи и разходи от продажби и промени в справедливата стойност на финансови активи и пасиви за търгуване, както и приходите от търговия с чуждестранна валута и курсовите разлики, произтичащи от преоценката на откритата валутна позиция на Банката.

(iv) Дивиденди

Приходите от дивиденди се признават, когато се реализира правото за тяхното получаване. Обикновено това е датата, към която държателите на акции и дялове могат да получат одобрения дивидент.

(b) Принципи на отчитане на инвестиции в дъщерни предприятия

Инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислената обезценка.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

Бележки към финансовите отчети

(с) Валутни операции

(i) *Функционална валута и валута на представяне*

Финансовите отчети са представени в български левове, която е функционалната валута и валутата на представяне на Банката.

(ii) *Сделки и салда*

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчет за финансово състояние. Курсовата разлика, произтичаща от парични позиции е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута превалутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

(iii) *Чуждестранни дейности*

Функционалната валута на чуждестранните дейности в Кипър ръководството приема, че е евро. При определяне на функционалната валута на чуждестранните дейности се взема предвид, че те осъществяват своята дейност като продължение на дейността на основната отчетна единица.

(d) Финансови активи

(i) *Признаване*

Банката признава финансов актив когато стане страна по договорните условия на инструмента. Банката първоначално признава търговските и другите вземания към датата на транзакцията. Вземанията от клиентите възникват, когато сумите се предоставят на кредитополучателите. Всички финансови активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс, в случай на финансов актив не по справедлива стойност в печалба или загуба, транзакционните разходи пряко отнасящи се до придобиването на финансовия актив.

Банката класифицира финансовите си активи в следните категории: финансови активи отчитани по амортизирана стойност; финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход; финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Ръководството определя класификацията на инвестициите при първоначалното им признаване съобразно бизнес модела за управление на дадения клас финансови активи и договорните характеристики на паричните потоци на финансовия актив.

(ii) *Финансови активи отчитани по амортизирана стойност*

Дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се отчитат по амортизирана стойност.

Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансов актив пасив е стойността по която финансовият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж и намалена с обезценката.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

Бележки към финансовите отчети**(d) Финансови активи, продължение****(iii) Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход**

Дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел както събиране на договорените парични потоци така и продажба на актива и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. След първоначалното признаване активът се оценява по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (другия всеобхватен доход). Когато дълговият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход се прехвърлят в печалбата или загубата.

(iv) Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Позицията съдържа две подкатегории: финансови активи държани за търгуване и финансови активи, които не са класифицирани в горните две категории. Даден финансов актив се класифицира в тази категория ако е придобит с цел продажба в кратък срок или договорните му характеристики не отговарят на условието да пораждат плащания единствено на главница и лихва. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

Банката не определя никой дългов инструмент за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата за да премахне или значително да намали т. нар. счетоводно несъответствие.

(v) Капиталови инструменти отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

Банката може да направи неотменим избор да признава промените в справедливата стойност в инвестициите в капиталови инструменти в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Печалбите или загубите от промени в справедливата стойност ще се показват в другия всеобхватен доход и последващо няма да могат да се прекласифицират в печалбата или загубата. Когато капиталовият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход направо се прехвърлят в други резерви и неразпределена печалба.

(vi) Оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния пазар, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Банката има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Банката използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Банката следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи, продължение

(vi) *Оценка по справедлива стойност, продължение*

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Банката счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. Последващо тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е приключена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува“ и цена „продава“, Банката признава активите и дългите позиции по цена „купува“ и пасивите и късите позиции по цена „продава“.

Банката, която държи група финансови активи и финансови пасиви, е изложена на пазарни рискове и на кредитен риск. Ако Банката ги управлява въз основа на нетната си експозиция към пазарни рискове или кредитен риск, оценяването на справедливата стойност е въз основа на цената, която би получило при продажбата на нетна дълга позиция за определена рискова експозиция или платило при прехвърлянето на нетна къса позиция за определена рискова експозиция. В такива случаи е необходимо Банката да разпредели корекциите на равнище портфейл към отделните активи или пасиви, които образуват Банката на финансовите активи и финансовите пасиви според корекцията за относителния риск на всеки един инструмент от Банката.

Банката оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

(vii) *Отписване*

Банката отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от този актив падежират или когато Банката е прехвърлила тези права чрез сделка, при която всички съществени рискове и изгоди произтичащи от собствеността на актива се прехвърлят на купувача. Всяко участие във вече прехвърлен финансов актив, което Банката запазва или създава, се отчита самостоятелно като отделен актив или пасив.

Банката отписва финансов пасив, когато договорните задължения по него се погасят, изтекът или бъдат отменени.

Банката извършва сделки, при които прехвърля финансови активи, признати в нейния отчет за финансовото състояние, като запазва всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с тези активи. В случаите когато Банката е запазила всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с активите, последните не се отписват от отчета за финансовото състояние (пример за такива сделки са репо сделките - продажба с уговорка за обратно изкупуване).

При сделки, при които Банката нито запазва, нито прехвърля рисковете и изгодите, свързани с финансов актив, последният се отписва от отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато Банката е загубила контрол върху него. Правата и задълженията, които Банката запазва в тези случаи се отчитат отделно като актив или пасив. При сделки, при които Банката запазва контрол върху актива, неговото отчитане в отчета за финансовото състояние продължава, но до размера определен от степента, до която Банката е запазила участието си в актива и носи риска от промяна в неговата стойност.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(е) Парични средства

Паричните средства включват пари в брой, парични средства, депозирани в централната банка и краткосрочни високоликвидни сметки и вземания от банки с оригинален матуритет до три месеца.

(f) Инвестиции

Инвестиции, държани от Банката с цел получаване на печалба вследствие на краткосрочни продажби или обратни покупки, се класифицират като финансови активи за търгуване. Инвестиции в дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци, се класифицират като финансови активи отчитани по амортизирана стойност. Инвестиции в дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и продажба се класифицират като финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Всички останали инвестиции, включително тези, договорните условия на които не удовлетворяват изискването да пораждат плащания само на главница и лихва, се класифицират като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки

(i) Отдаване и наемане на ценни книжа

Инвестиции, отдадени по силата на споразумения за отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика, приложима за активи за търгуване или съответно за активи на разположение за продажба. Паричните средства, получени като обезпечения при отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат като задължения към банки или други клиенти. Инвестициите, наети по споразумения за наем на ценни книжа, не се признават като актив на Банката. Паричните средства, предоставени по договори за наем на ценни книжа, се отчитат като кредити и аванси на банки или други клиенти. Приходите и разходите, възникнали в резултат на сделки за наемане или отдаване на ценни книжа, се признават на принципа на начисляването за периода на извършване на сделките като приход или разход за лихви.

(ii) Споразумения за репо сделки

Банката сключва договори за покупка (продажба) на инвестиции по силата на споразумения за обратна продажба (покупка) на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инвестиции, подлежащи на обратна продажба на определена бъдеща дата, не се признават в отчета за финансовото състояние. Изплатените суми се отчитат като заеми на банки или други клиенти, като съответните ценни книжа се отчитат като обезпечение. Инвестиции, продадени по споразумения за обратно откупуване, продължават да се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи на разположение за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения към банки или други клиенти.

Разликата между стойностите при покупка (продажба) и при обратната продажба (покупка) се начислява за периода на сделката и се представя като лихвен приход (разход).

(h) Привлечени средства

Привлечените средства се признават първоначално по цена на придобиване, която включва получените средства (справедливата стойност на полученото вложение), нетно от разходите по сделката. В последствие привлечените средства се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността на падеж се признава в

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

Бележки към финансовите отчети

(h) Привлечени средства, продължение

печалбата или загубата за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент.

Когато Банката закупи свой дълг, той се отписва от отчета за финансовото състояние и разликата между балансовата стойност на дълга и платената сума се включва в други нетни оперативни приходи.

Банката отписва финансов пасив когато той се погаси, т.е. когато договорното задължение се изпълни или се отмени или изтече.

(i) Компенсиране

Финансовите активи и пасиви се компенсират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на сделките на нетна основа.

(j) Обезценка на финансови активи

Банката признава 12-месечна очаквана кредитна загуба като загуба от обезценка когато няма значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване. Когато има значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване като загуба от обезценка се признават очакваните кредитни загуби за остатъчния живот на финансовия актив.

Увеличението на кредитния риск се определя от информацията относно следните фактори и събития за длъжника или експозицията:

- вътрешнобанков поведенчески скоринг за физическите лица, както и за търговци и институции с експозиции с размер под праг на същественост;
- намаление на кредитната оценка (външна или вътрешнобанкова) с определена степен при търговци и институции с експозиции с размер над праг на същественост;
- наличие на просрочие;
- други индикации.

(k) Имоти и оборудване

Земята и сградите са представени в отчета за финансовото състояние по преоценена стойност, която е справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с последващо начислената амортизация и последващо начислената обезценка. Всички други класове активи имоти и оборудване са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и начислената обезценка.

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел намаляване стойността на дълготрайните активи в рамките на очаквания срок на тяхното използване. Подолу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Сгради	3 - 4
• Съоръжения и оборудване	10 - 50
• Стопански инвентар	10 - 15
• Транспортни средства	20
• Подобрения на наети сгради	2 - 50

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(k) Имоти и оборудване, продължение

Бележки към финансовите отчети

Активите не се амортизират до момента на тяхното въвеждане в експлоатация и прехвърлянето им от активи в процес на изграждане в съответната категория активи.

(l) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Банката, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Лицензи и търговски марки	14
• Програмни продукти	8 - 50

(m) Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е такъв имот (земя или сграда – или част от сграда – или и двете), който е държан с цел приходи от наеми или увеличаване на стойността. Банката избира за своята счетоводна политика на отчитане на инвестиционните имоти модела на справедлива стойност и го прилага последователно за всички свои инвестиционни имоти. Инвестиционните имоти първоначално се признават по цена на придобиване, а в последствие се отчитат по справедлива стойност и приходите и разходите от преоценка се признават в печалбата в периода на възникването им. Прекласифициране от активи придобити като обезпечения, отчитани като материални запаси, в инвестиционни имоти се допуска при наличие на договор за отдаване под наем на съответния имот. Справедливата стойност на активите от клас инвестиционни имоти е определена от независими външни оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните чрез използване на надежни техники за определянето на справедливите стойности.

(n) Провизии

Провизия се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката е поела законов или договорен ангажимент в резултат на минало събитие, погасяването на който е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи и може да се направи надеждна оценка на сумата на задължението. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните рискове за задължението.

(o) Акцепти

Един акцепт възниква, когато Банката се съгласява да плати, на определена бъдеща дата, определена сума по поет ангажимент. Акцептите на Банката възникват най-вече по потвърдени акредитиви, предвиждащи плащане в известен период след получаване на необходимите документи. Банката се договаря повечето задължения по акцепти да бъдат платени на по-късна дата от тази, на която клиентът плаща сумата. Акцептите са отразени в други привлечени средства.

(p) Задбалансови ангажименти

При осъществяване на обичайната си дейност Банката сключва договори за задбалансови ангажименти като банкови гаранции и акредитиви. Банката признава провизия по поети условни задължения когато има сегашно задължение в резултат на минало събитие, вероятно е да се формира изходящ паричен поток, за да се погаси задължението и могат да бъдат направени надеждни изчисления за размера на задължението.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(q) Данъчно облагане

Бележки към финансовите отчети

Данъкът върху печалбата за периода включва текущ данък и промяна в отсрочения данък. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за годината въз основа на действащата данъчна ставка към деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички времеви разлики между балансовата стойност на даден актив или пасив съгласно финансовите отчети и стойността, изчислена за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, отчетени или в другите всеобхватни доходи или директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

(r) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика

Банката прави оценки и допускания, които засягат отчетните стойности на активите и пасивите през следващата финансовата година. Оценките и преценките непрекъснато се преразглеждат и се базират на историческия опит и други фактори, включително очакване на бъдещи събития, които се смятат за основателни при определени обстоятелства.

Информация за оценки и оценъчна несигурност, за които има значителен риск от промяна към 31 декември 2018 г. са изброени по-долу и са свързани с обезценката на активи, доходните данъци и следните бележки свързани с други елементи на отчета:

- Бележка 5 – определяне на справедливата стойност на финансови инструменти чрез оценъчни техники, при които входящите данни за финансовите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация.
- Бележка 20 – определяне на справедливата стойност на земи и сгради: чрез оценъчни техники, при които входящите данни за активите не са базирани на налична пазарна информация;

(i) Оценка на активите, придобити от обезпечения

Активите приети като обезпечение се оценяват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При оценяване на нетната реализуема стойност на активите, Банката изготвя няколко модела за оценка (например дисконтирани бъдещи парични потоци) и ги сравнява с налична пазарна информация (например сходни сделки на пазара, оферти от потенциални купувачи).

(ii) Подходни данъци

Печалбата на Банката е обект на данъчно облагане в няколко юрисдикции, при което се прилагат значителни преценки при определянето на данъците. Има много операции и изчисления, за които категоричното определяне на данъците е несигурно в нормалния бизнес. Банката отчита пасиви по очаквани резултати от данъчни проверки, базирани на преценката дали ще бъдат дължими допълнителни данъци. Когато окончателният резултат от тези данъчни проверки се различава от предварително отчетените суми, тази разлика ще има влияние върху текущите данъци и отсрочените данъци в периода, в който те се определят.

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

Бележки към финансовите отчети

(s) Доходи на персонала

Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Банката плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на банката да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават текущо в печалби и загуби.

Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Банката за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Банката има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, ал. (3) от Кодекса на Труда (КТ).

Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че служителът е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – има право на обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Към датата на отчета за финансовото състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители, чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

За последните две години Банката е правила предварителни разчети за дължимите провизии за пенсии и не е установила съществени по размер задължения.

Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Банката се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Банката е отправила официално предложение за доброволно прекратяване и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят.

Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Банката има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Банката признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска

А. Търговски операции

Банката поддържа активни търговски позиции в ограничен брой недеривативни финансови инструменти. Повечето от търговските операции на Банката са насочени към клиенти. С цел задоволяване нуждите на клиенти Банката поддържа пакет от инструменти на паричния пазар и поддържа постоянна пазарна ликвидност, като търгува с други участници на пазара. Тези дейности обхващат търговията с финансови инструменти и дават възможност на Банката да предоставя на своите клиенти продукти от паричния пазар на конкурентни цени.

Банката управлява своите търговски операции по видове риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

(i) *Кредитен риск*

Рискът от неизпълнение е рискът контрагентите по финансовите инструменти да не изпълнят своите задължения. Рискът от неизпълнение се следи постоянно съгласно вътрешните процедури по управление на риска и се контролира посредством минимални прагове за кредитното качество на контрагента и определяне на лимити на размера на експозицията. Експозициите, произтичащи от търговски операции са обект на лимити спрямо общия размер на експозициите и се одобряват от оправомощеното лице или орган, както е определено в процедурите по управление на кредитния риск.

Сетълмент рискът е рискът от загуба, породен когато контрагентът не успее да достави стойност (пари, ценни книжа или други активи) съгласно договорените условия. Когато търгуването не се разплаща посредством клирингов агент, сетълмент рискът се ограничава чрез едновременно извършване на плащането и доставката.

(ii) *Пазарен риск*

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Банката поема пазарен риск когато излиза на позиции по дългови инструменти, акции, деривативи и валутни транзакции. Този риск се управлява чрез прилагане на лимити на заетите позиции и тяхната рискова чувствителност, измерена посредством стойност под риск (Value at Risk), дюрация или други измерители, подходящи за отделна позиция по отношение нейната чувствителност към рискови фактори. Най-важните рискови фактори, които засягат търговските операции на Банката, са промените на лихвените проценти (лихвен риск), промените на валутните курсове (валутен риск) и промените на цените на акциите (риск за цени на акции).

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството при покупка или продажба на инструменти.

Количествено измерване на лихвения риск се извършва чрез прилагания VaR (Value at Risk) анализ. Методът VaR оценява максималната загуба, която може да настъпи при определен хоризонт и нормални пазарни условия, дължаща се на неблагоприятни изменения на пазарните лихви, ако позициите останат непроменени за определен период. Стойността под риск се изчислява като се използва едnodневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Параметрите на VaR модела се оценяват на базата на експоненциално претеглени исторически данни за ценовите изменения на рисковите фактори.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

А. Търговски операции, продължение

Value at Risk се изчислява и следи на дневна база и представлява част от управлението на риска в Банката. В таблицата по-долу е представен в обобщен вид диапазонът на лихвения VaR за портфейла от дългови финансови инструменти на Банката, оценявани по справедлива стойност, за 2018 година:

	31 декември	2018 г.			31 декември
в хил. лв.	2018 г.	средно	минимално	максимално	2017 г.
VaR	319	527	310	1,036	573

В. Нетърговски операции

По-долу са изложени различните рискове, на които Банката е изложена по отношение на нетърговски операции, както и подходът, който е възприела за управлението им.

(i) **Ликвиден риск**

Ликвиден риск е рискът, че Банката ще срещне трудност при изпълнение на задължения, свързани с финансови пасиви. Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Банката и управлението на нейните позиции. Той има две измерения - риск от невъзможност да се финансират активи при подходящ матуритет и лихвени проценти и риск от невъзможност да се реализира актив при разумна цена и в приемлив срок за да се посрещнат задълженията.

Средствата се привличат посредством набор от инструменти, включително депозити, други привлечени средства, подчинени дългови инструменти, както и акционерен капитал. По този начин се увеличава възможността за гъвкавост при финансиране на дейностите на Банката, намалява се зависимостта от един източник на средства и понижава стойността на привлечения ресурс.

Банката се стреми да поддържа баланс при срочността на привлечения ресурс и гъвкавост при използването на средства с различна матуритетна структура. Банката извършва текуща оценка на ликвидния риск посредством идентифициране и следене промените по отношение на необходимостта от средства за постигането на целите, залегнали в цялостната ѝ стратегия. Органът за управление на ликвидността е Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността.

В изпълнение на изискванията на Закона за кредитните институции, Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, транспонирана в Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Първа инвестиционна банка АД изготви план за възстановяване при възникване на финансови затруднения. В него са заложили количествени и качествени сигнали за ранно предупреждение, както и индикатори за възстановяване като например капиталови индикатори, индикатори за ликвидност, индикатори за доходност, пазарно-ориентирани индикатори, при настъпването на които се задействат мерки за възстановяване. Ликвидните индикатори включват съотношение на ликвидно покритие (LCR); нетен отлив от финансиране; съотношение на ликвидни активи към депозити от нефинансови клиенти, съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR). Обособени са също така и различни стрес сценарии относно идиосинкратичен шок, системен шок и комбиниран шок. При възникване на ликвиден натиск са изградени системи за бързо и адекватно реагиране, които включват привличане на допълнителни средства от местния и чуждестранните пазари чрез емитиране на подходящи финансови инструменти в зависимост от конкретния случай, както и реализиране на неликвидни активи, при ясно разпределени нива на вземане на решения.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

С цел редуциране на ликвидния риск са заложили и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност. С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа.

Като част от управлението на ликвидния риск Банката поддържа ликвидни активи, състоящи се от парични средства, парични еквиваленти и дългови ценни книжа, които могат да бъдат продадени веднага за да се осигури ликвидност:

Ликвидни активи

в хил. лв.	31 декември 2018 г.	31 декември 2017 г.
Средства в централни банки	1,034,757	874,096
Парични средства и разплащателни сметки в други банки	684,823	585,440
Необременени дългови книжа	447,449	461,492
Злато	5,585	6,089
Общо ликвидни активи	2,172,614	1,927,117

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Ежедневно се извършва анализ на значимите по размер привлечени средства и се съблюдава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

Към 31 декември 2018 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи необезпечени небанкови депозанта представляват 4.93% от общата сума задължения към други клиенти (31 декември 2017 г.: 4.20%).

Един от основните коефициенти, използвани от Банката за управление на ликвидния риск, е съотношението на ликвидни активи към размера на привлечените средства от други клиенти.

	31 декември 2018 г.	31 декември 2017 г.
Съотношение на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти	27.09%	26.26%

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Банката по балансова стойност, представени по матуритетна структура според договорния срок до падеж.

Матуритетна структура към 31 декември 2018 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	1,615,646	-	-	-	-	1,615,646
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	7,180	-	-	-	17,498	24,678
Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	656,038	-	-	-	-	656,038
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	748	-	748
Вземания от банки и финансови институции	122,257	628	78	2,509	-	125,472
Вземания от клиенти	365,219	177,246	751,899	4,231,593	-	5,525,957
Други финансови активи	905	-	-	-	-	905
Общо финансови активи	2,767,245	177,874	751,977	4,234,850	17,498	7,949,444
Пасиви						
Задължения към банки	17,243	-	-	-	-	17,243
Задължения към други клиенти	3,420,931	923,335	2,647,256	1,029,917	-	8,021,439
Други привлечени средства	5	1,222	3,441	113,488	-	118,156
Хибриден дълг	-	-	-	-	208,786	208,786
Други финансови пасиви, нетно	(2)	63	27	-	-	88
Общо финансови пасиви	3,438,177	924,620	2,650,724	1,143,405	208,786	8,365,712
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(670,932)	(746,746)	(1,898,747)	3,091,445	(191,288)	(416,268)

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

Банката не отчита като ликвиден риск текущите неусвоени части от предоставени заеми, тъй като Ръководството счита, че на базата на уговорените условия, позволяват на Банката по всяко едно време да преустанови предоставянето на средства на своите Кредитополучатели, при очаквано повишаване на техния кредитен риск.

В частта на вземанията от клиента са посочени и вземанията по финансов лизинг.

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение
Матуритетна структура към 31 декември 2017 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	1,425,252	-	-	-	-	1,425,252
Финансови активи за търгуване	6,906	-	-	-	-	6,906
Инвестиции на разположение за продажба	657,219	-	-	-	15,820	673,039
Финансови активи държани до падеж	-	-	9,785	9,830	-	19,615
Вземания от банки и финансови институции	52,258	-	-	2,144	-	54,402
Вземания от клиенти	361,046	226,920	970,662	3,459,670	-	5,018,298
Други финансови активи, нетно	1,720	(124)	-	-	-	1,596
Общо финансови активи	2,504,401	226,796	980,447	3,471,644	15,820	7,199,108
Пасиви						
Задължения към банки	5,743	-	-	-	-	5,743
Задължения към други клиенти	2,775,979	868,041	2,625,066	1,069,289	-	7,338,375
Други привлечени средства	2	-	241	118,274	-	118,517
Хибриден дълг	-	-	-	-	208,786	208,786
Общо финансови пасиви	2,781,724	868,041	2,625,307	1,187,563	208,786	7,671,421
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(277,323)	(641,245)	(1,644,860)	2,284,081	(192,966)	(472,313)

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Банката към 31 декември 2018 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	Общо
Финансови активи					
Парични средства и вземания от централни банки	1,615,646	-	-	-	1,615,646
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	7,180	-	-	17,498	24,678
Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	656,038	-	-	-	656,038
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	1,427	1,427
Вземания от банки и финансови институции	122,257	628	78	2,509	125,472
Вземания от клиенти	365,616	178,826	775,834	5,218,588	6,538,864
Общо финансови активи	2,766,737	179,454	775,912	5,240,022	8,962,125
Финансови пасиви					
Задължения към банки	17,243	-	-	-	17,243
Задължения към други клиенти	3,421,197	923,964	2,654,002	1,042,623	8,041,786
Други привлечени средства	5	1,224	3,455	118,682	123,366
Хибриден дълг	-	-	22,883	264,295	287,178
Общо финансови пасиви	3,438,445	925,188	2,680,340	1,425,600	8,469,573
Деривати държани за управление на риска					
За търгуване, изходящ поток	189	82	27	-	298
За търгуване, входящ поток	1,096	19	-	-	1,115
Паричен поток от деривати, нетно	907	(63)	(27)	-	817

3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Банката към 31 декември 2017 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

Бележки към финансовите отчети

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	Общо
Финансови активи					
Парични средства и вземания от централни банки	1,425,252	-	-	-	1,425,252
Финансови активи за търгуване	6,906	-	-	-	6,906
Инвестиции на разположение за продажба	657,219	-	-	15,820	673,039
Финансови активи държани до падеж	-	-	9,785	10,164	19,949
Вземания от банки и финансови институции	52,258	-	-	2,144	54,402
Вземания от клиенти	361,911	229,333	1,005,834	4,437,445	6,034,523
Общо финансови активи	2,503,546	229,333	1,015,619	4,465,573	8,214,071
Финансови пасиви					
Задължения към банки	5,743	-	-	-	5,743
Задължения към други клиенти	2,776,322	868,904	2,634,819	1,088,535	7,368,580
Други привлечени средства	2	-	243	123,792	124,037
Хибриден дълг	-	-	-	241,349	241,349
Общо финансови пасиви	2,782,067	868,904	2,635,062	1,453,676	7,739,709
Деривати държани за управление на риска					
За търгуване, изходящ поток	35,127	8,182	-	-	43,309
За търгуване, входящ поток	36,847	8,058	-	-	44,905
Паричен поток от деривати, нетно	1,720	(124)	-	-	1,596

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

Очакваните парични потоци на Банката по някои финансови активи и финансови пасиви се различават значително от договорените парични потоци. Основните разлики са следните:

- Очаква се депозитите на виждане и срочните депозити да останат стабилни като размер и да се увеличават.
- Ипотечните и жилищни кредити на дребно имат оригинален договорен срок средно 25 години, но очакваният среден ефективен срок е 14 години, тъй като някои клиенти се възползват от опциите за предварително погасяване.

(ii) Пазарен риск

Лихвен риск

Лихвен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти. Дейността на Банката е обект на риск от колебания в лихвените проценти до степента, в която лихвоносните активи и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в

Бележки към финансовите отчети

различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти Банката е изложена на базисен риск, зависещ от разликата между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, LIBOR или EURIBOR, въпреки че тези индекси се променят при висока корелация. В допълнение, цялостният ефект ще зависи и от други фактори, например доколко има плащания преди или след договорените дати и колебанията в чувствителността на лихвените проценти в периодите на падежиране и по валути.

За да определи лихвения риск на нетъргуемите си инструменти, Банката изчислява ефекта на промяната в пазарните лихвени равнища върху нетния си лихвен доход и икономическата стойност на Банката, дефинирана като разлика между справедливата стойност на активите и справедливата стойност на пасивите, включени в банковия портфейл.

Ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Банката вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2018 г. е +35.2/-18.4 млн. лв.

Лихвеният риск, на който е изложен нетният лихвен доход на Банката в рамките на една година напред, вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2018 г., е 19.5/-15.4 млн. лв.

	Нетен лихвен доход		Капитал	
	100 bp увеличение	100 bp намаление	100 bp увеличение	100 bp намаление
Ефект в милиони лева				
31 декември 2018				
Към 31 декември	19.5	-15.4	35.2	-18.4
Средна за периода	12.9	-12.6	30.0	-15.2
Максимална за периода	19.5	-15.4	35.2	-18.4
Минимална за периода	10.2	-11.2	26.8	-12.2
31 декември 2017				
Към 31 декември	8.5	-11.1	24.6	-15.2
Средна за периода	5.1	-6.1	18.3	-14.5
Максимална за периода	8.5	-3.9	24.6	-12.7
Минимална за периода	2.6	-11.1	15.4	-19.2

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2018 г.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

в хил. лв.	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	409,746	409,746	-	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в лечалбата или загубата	2,625	-	2,625	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	656,038	26,558	629,480	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	748	748	-	-	-	-
Вземания от банки и финансови институции	24,689	-	4,985	-	19,704	-
Вземания от клиенти	4,894,769	3,777,368	2,984	31,442	133,222	949,753
Общо лихвоносни активи	5,988,615	4,214,420	640,074	31,442	152,926	949,753
Пасиви						
Задължения към банки	17,243	17,243	-	-	-	-
Задължения към други клиенти	7,960,194	2,327,154	1,032,532	923,335	2,647,256	1,029,917
Други привлечени средства	118,155	105,642	4	1,205	44	11,260
Хибриден дълг	208,786	-	-	-	-	208,786
Общо лихвоносни пасиви	8,304,378	2,450,039	1,032,536	924,540	2,647,300	1,249,963

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение
- В. Нетърговски операции, продължение
- (ii) *Пазарен риск, продължение*

Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2017 г.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

в хил. лв.	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	607,359	561,691	45,668	-	-	-
Финансови активи за търгуване	2,742	-	2,742	-	-	-
Инвестиции на разположение за продажба	657,219	21,129	636,090	-	-	-
Финансови активи държани до падеж	19,615	-	-	-	9,785	9,830
Вземания от банки и финансови институции	24,581	-	24,581	-	-	-
Вземания от клиенти	4,430,848	3,197,571	17,799	24,440	256,876	934,162
Общо лихвоносни активи	5,742,364	3,780,391	726,880	24,440	266,661	943,992
Пасиви						
Задължения към банки	5,743	5,743	-	-	-	-
Задължения към други клиенти	7,312,758	1,822,302	928,060	868,041	2,625,066	1,069,289
Други привлечени средства	118,517	114,529	-	-	241	3,747
Хибриден дълг	208,786	-	-	-	-	208,786
Общо лихвоносни пасиви	7,645,804	1,942,574	928,060	868,041	2,625,307	1,281,822

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Валутен риск

Валутен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени във валутните курсове. Банката е изложена на валутен риск при извършване на сделки с чужди валути и при финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на паричен съвет (валутен борд) в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, в която Банката изготвя счетоводните си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Експозициите на Банката пораждаят нетни приходи от търговски операции от промени във валутните курсове, които се отчитат в печалбата или загубата. Такива експозиции са паричните активи и пасиви на Банката, които не са деноминирани във валутата на представяне на Банката. Тези експозиции са представени по-долу:

в хил. лв.	2018	2017
Парични активи		
Евро	3,991,277	3,720,721
Щатски долари	616,039	559,932
Други валути	127,806	119,521
Злато	5,585	6,089
Парични пасиви		
Евро	3,083,729	2,940,322
Щатски долари	616,138	559,945
Други валути	127,425	119,284
Злато	1,810	2,186
Нетна валутна позиция		
Евро	907,548	780,399
Щатски долари	(99)	(13)
Други валути	381	237
Злато	3,775	3,903

По отношение на монетарни активи и пасиви, които не са икономически хеджирани, Банката управлява валутния риск в съответствие с политика, която поставя лимити за валутните позиции и дилърски лимити.

(iii) Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, че другата страна по финансов инструмент ще причини финансова загуба на Банката като не успее да изплати свое задължение. Банката е изложена на риск от своята кредитна дейност, както и в случаите когато действа като посредник от името на клиент или на друга трета страна, или при издаването на условни ангажименти. Управлението на кредитния риск се извършва посредством редовни анализи на кредитоспособността на длъжниците и определянето на кредитен рейтинг. Експозицията към кредитен риск се управлява също и чрез приемане на обезпечения и гаранции.

3. Управление на риска, продължение

Бележки към финансовите отчети
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу дава информация за максималната експозиция към кредитен риск:

в хил. лв	Кредити и вземания от други клиенти		Кредити и вземания от банки, включително от централни банки		Инвестиции в ценни книги и финансови активи държани за търговия		Задбалансови ангажименти	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Балансова стойност	5,525,957	5,018,298	1,563,988	1,287,623	659,411	679,576	-	-
Условни ангажименти	-	-	-	-	-	-	757,588	820,432

Основният кредитен риск, на който е изложена Банката, възниква вследствие на предоставените заеми на клиенти. Размерът на кредитната експозиция в този случай се определя от балансовата стойност на активите. Тези експозиции са както следва:

31 декември 2018 г.
в хил. лв.

Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на вземания от клиенти
Обслужвани			
Групово обезценени	4,871,753	(116,038)	4,755,715
Необслужвани			
Групово обезценени	351,996	(150,125)	201,871
Индивидуално обезценени	1,041,855	(473,484)	568,371
Общо	6,265,604	(739,647)	5,525,957

31 декември 2017 г.
в хил. лв.

Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на вземания от клиенти
Обслужвани			
Групово обезценени	4,378,341	(13,881)	4,364,460
Необслужвани			
Групово обезценени	375,642	(194,343)	181,299
Индивидуално обезценени	856,174	(383,635)	472,539
Общо	5,610,157	(591,859)	5,018,298

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Разпределение на вземанията от клиенти и обезценката като коректив за финансови активи (вземания от клиенти) след прилагане на МСФО 9:

	31.12.2018 г.		01.01.2018 г.	
	Брутна сума на вземания от клиенти	обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	обезценка
Експозиции без увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 1)	3,715,064	26,444	3,152,025	97,503
Експозиции със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 2)	1,156,689	89,594	1,169,105	145,784
Необслужвани (обезценени) експозиции (фаза 3)	1,393,851	623,609	1,289,027	606,894
Общо	6,265,604	739,647	5,610,157	850,181

Класификацията на експозициите по рискови класове отразява преценката на ръководството за кредитния риск и за възстановимата стойност на кредитите.

Към 31 декември 2018 г. брутната сума на просрочените вземания от клиенти, измерени като експозиции с просрочие над 90 дни, е 815,860 хил. лв. (2017: 989,071 хил. лв.).

В допълнение, Банката е изложена на задбалансов кредитен риск вследствие на споразумения за предоставяне на кредити и издаване на задбалансови ангажименти (виж бележка 31).

Концентрации на кредитен риск (балансов и задбалансов) по финансови инструменти възникват спрямо контрагенти, които притежават сходни икономически характеристики, следователно промени в икономическите и други условия биха се отразили по подобен начин върху способността им да посрещнат договорните си задължения.

Основните концентрации на кредитен риск възникват и в зависимост от местоположението и вида на клиентите по отношение на инвестициите, заемите, авансите и условните задължения.

3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение

Бележки към финансовите отчети

(iii) Кредитен риск, продължение

Концентрацията на кредитен риск по отрасли на икономиката във вземания от клиенти е представена в таблицата по-долу:

в хил. лв.	2018	2017
Търговия	992,286	973,958
Производство	1,179,765	845,189
Услуги	655,577	614,790
Финанси	107,517	110,290
Транспорт	316,628	319,282
Комуникации	106,858	46,577
Строителство	258,219	192,606
Селско стопанство	194,749	207,877
Туризм	244,533	168,356
Инфраструктура	500,735	467,483
Частни лица	1,660,890	1,467,237
Други	47,847	196,512
Обезценка	(739,647)	(591,859)
Общо	5,525,957	5,018,298

Сумите включени в таблиците представляват максималната счетоводна загуба, която ще бъде призната към датата на отчета за финансовото състояние, ако страните по сделката не изпълнят изцяло договорните си задължения и всички получени обезпечения се окажат без стойност. Следователно сумите значително надхвърлят очакваните загуби, отразени като обезценка.

Банката е предоставила кредити на дружества в различни сфери на дейност, но в един и същ икономически отрасъл - производство. Поради това експозициите имат сходен бизнес-риск. Съществуват три такива групи предприятия към 31 декември 2018 г. с обща експозиция по брутна балансова стойност възлизаща съответно на 187,051 хил. лв. (2017: 182,906 хил. лв.) - черна и цветна металургия, 89,905 хил. лв. (2017: 85,061 хил. лв.) - минно дело и 104,489 хил. лв. (2017: 95,135 хил. лв.) - енергетика.

Банката е предоставила кредити и издала условни ангажименти на 7 отделни клиенти или групи свързани клиенти (2017: 6), към които експозицията превишава 10% от собствения капитал на Банката на база амортизираната стойност на съответните кредитни улеснения и след прилагане на изискуемите регулаторни изключения и техники за редуциране на кредитния риск. Общата сума на тези експозиции е 644,781 хил. лв., която представлява 59.40% от собствения капитал (2017: 634,732 хил. лв., представлявали 62.31% от собствения капитал).

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

Бележки към финансовите отчети
(iii) Кредитен риск, продължение

Кредитите предоставени от клона в Кипър възлизат на 4,050 хил. лв. (брутна балансова стойност) (2017: 5,921 хил. лв.).

Политиката на Банката изисква преди отпускане на одобрените кредити клиентите да осигурят подходящи обезпечения. Банковите гаранции и акредитиви също са обект на стриктно предварително проучване. Договорите уточняват паричните лимити на банковия ангажимент.

Видове обезпечения, държани срещу различни видове активи:

Тип кредитна експозиция	Основен вид на обезпечение	Съотношение на покритие на експозициите с обезпечение	
		2018	2017
Споразумения по репо - сделки	Търгуеми ценни книжа	101%	108%
Кредити и вземания от банки	Няма	-	-
Жилищно кредитиране	Жилищни или нежилищни имоти	271%	302%
Потребителско кредитиране	Ипотека, поръчителство, парични и други обезпечения	36%	55%
Кредитни карти	Няма	-	-
Кредитиране на предприятия	Ипотека, залог на цяло предприятие, залог на ДМА, залог на стоки в оборот, залог на други КМА, гаранционни схеми, парични, финансови и други обезпечения	447%	414%

3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Бележки към финансовите отчети

Представената по-долу таблица показва общия размер на кредитите (брутна балансова стойност), предоставени от Банката на клиенти според вида на обезпеченията до размера на обезпеченията с изключение на сумата на кредитните карти 187,577 хил. лв. (2017: 246,291 хил. лв):

в хил. лв.	2018	2017
Ипотека	1,252,712	1,257,796
Залог на вземания	1,954,391	1,529,225
Залог на търговски предприятия	33,834	32,390
Ценни книжа	97,547	95,379
Поръчителства и други гаранции	2,271,538	1,780,165
Залог на стоки	9,692	13,148
Залог на машини и съоръжения	102,479	101,650
Залог на парични средства	12,219	28,000
Залог на дружествени дялове във фирми	13,804	19
Други обезпечения	1,004	943
Необезпечени	328,807	525,151
Общо	6,078,027	5,363,866

Други обезпечения включват застрахователни полици до размера на застрахователното покритие, бъдещи постъпления по сметки, превод на трудово възнаграждение и други.

Жилищно ипотечно кредитиране

Таблицата по-долу представя кредитните експозиции по ипотечни кредити към клиенти – физически лица - в зависимост от стойността на коефициента loan-to-value (LTV). LTV се изчислява като съотношение от брутната стойност на кредита към стойността на обезпечението. В брутната стойност не се включва начислената обезценка. Оценката на обезпечението не включва бъдещи разходи за придобиването и реализацията на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се основава на стойността на обезпечението при възникване на кредита, обновена на база оценка на промените в цените на жилищата.

в хил. лв.	2018	2017
Loan to value (LTV) коефициент		
По-малко от 50%	144,617	122,014
Над 50% до 70%	189,006	157,231
Над 70% до 90%	247,444	200,500
Над 90% до 100%	50,730	34,513
Повече от 100%	68,514	77,572
Общо	700,311	591,830

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Кредити към предприятия

Кредитите към предприятия, които представляват индивидуално значими експозиции, са предмет на индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка. Кредитоспособността на дадено предприятие обикновено е най-подходящият показател за качеството на експозицията към него. Въпреки това, обезпечението осигурява допълнителна сигурност и Банката изисква такова да бъде предоставено от клиентите си търговци. Банката приема обезпечения във формата на първа по ред ипотека на недвижим имот, права върху всички техни активи, както и други гаранции и права на собственост.

Банката периодично анализира предоставените обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им, дължащи се на промени в пазарната среда, нормативната уредба или вследствие разпоредителни действия на длъжника. В случай, че тези изменения водят до нарушаване на изискванията за достатъчност на обезпечението, Банката изисква допълването му в определен срок.

Към 31 декември 2018 г. балансовата стойност на необслужваните кредити към предприятия е в размер на 664,841 хил. лева (2017: 559,061 хил. лева) и стойността на обезпеченията по тези кредити и заеми е в размер на 628,107 хил. лева (2017: 509,292 хил. лева).

Банката следи постоянно риска от неизпълнение по вече предоставените кредити, като при наличие на данни за потенциални или реално възникнали проблеми Банката изготвя план за действие и предприема мерки за справяне с възможните нежелани последици, включително реструктуриране на дълга.

За целите на оповестяването в тези финансови отчети „предоговорени кредити“ се дефинират като кредити, които са предоговорени в резултат на промяна на пазарните лихвени условия, погасителни планове, по искане на клиента и други.

Предоговорени кредити през годината

в хил.лв.

Вид на предоговарянето	Брутна сума на вземания от клиенти	2018		2017	
		Обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	
Кредитиране на физически лица	183,721	5,798	212,951	16,373	
Промяна на срока на погасяване	116,667	4,385	128,199	15,621	
Промяна на размера на пог. вноски	-	-	24	-	
Промяна на размера на лихвата	11,366	-	20,363	5	
По искане на кредитополучателя	33,391	27	51,943	20	
Други причини	22,297	1,386	12,422	727	
Кредитиране на предприятия	2,123,031	252,326	1,682,158	8,884	
Промяна на срока на погасяване	59,942	3,723	391,785	5,046	
Промяна на размера на пог. вноски	163,528	9,380	77,268	397	
Промяна на размера на лихвата	112,060	313	234,904	399	
По искане на кредитополучателя	1,260,193	188,589	931,764	1,411	

Бележки към финансовите отчети

Други причини	527,308	50,321	46,437	1,631
Общо:	2,306,752	258,124	1,895,109	25,257

3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение
Структура и организация на функциите по управление на кредитния риск

Управлението на кредитния риск като цялостен процес се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Банката. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на кредитния риск пряко и/или чрез Комитета за риска, който подпомага Надзорния съвет при осъществяването на широкоспектърен надзор върху функцията по управление на риска в Банката, включително относно формирането на рискови експозиции.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на кредитния риск в Банката функционират колективни органи – Кредитен съвет и Комитет по реструктуриране. Кредитният съвет подпомага управлението на поемания кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност. Комитетът по реструктуриране е специализиран орган за наблюдение на кредитните експозиции с индикатори за влошаване. Освен колективните органи в Банката функционират и специализирани независими звена – дирекция „Анализ и контрол на риска“ и дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, които изпълняват функции по идентифициране, измерване и управление на кредитния риск, в т.ч. извършването на втори контрол по рискови експозиции. Реализацията, координацията и текущият контрол върху кредитната дейност се организира от дирекции „Корпоративно банкиране“, „Кредитиране на малки и средни предприятия“, „Банкиране на дребно“ и „Кредитна администрация“, а управлението на проблемните активи – от дирекция „Проблемни активи“.

(iv) Експозиция към държавен дълг

Банката внимателно управлява кредитния риск свързан с държавен дълг и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е много добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни. Активите са представени, без да е отчетена евентуална обезценка. Банката не е признала обезценка по отношение на експозициите към държавен дълг отчитани по амортизирана стойност към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г., както и по отношение на тези отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход.

в хил. лв.

31 декември 2018 г.

Портфейл	България	Литва	Латвия	Словакия	САЩ
Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	2,625	-	-	-	-
Отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	320,264	43,677	67	2,069	247,145
Отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	-	-
Общо	322,889	43,677	67	2,069	247,145

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iv) Експозиция към държавен дълг, продължение

в хил. лв.

31 декември 2017 г.

Портфейл	България	Словакия	Латвия	Литва	САЩ
Финансови активи за търгуване	2,742	-	-	-	-
Инвестиции на разположение за продажба	378,607	2,069	70	44,870	187,488
Финансови активи държани до падеж	-	-	-	-	-
Общо	381,349	2,069	70	44,870	187,488

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2018 г.

в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	38,164	-	-	185,312	99,413	322,889
Литва	-	-	-	-	43,677	43,677
Латвия	-	-	-	-	67	67
Словакия	-	-	-	-	2,069	2,069
САЩ	144,950	102,195	-	-	-	247,145
Общо	183,114	102,195	-	185,312	145,226	615,847

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2017 г.

в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	43,768	-	706	194,098	142,777	381,349
Словакия	-	-	-	-	2,069	2,069
Латвия	-	-	-	-	70	70
Литва	-	-	-	-	44,870	44,870
САЩ	187,488	-	-	-	-	187,488
Общо	231,256	-	706	194,098	189,786	615,846

3. Управление на риска, продължение**С. Капиталова адекватност**

От 1 януари 2014 г. в сила са разпоредбите на пакет CRD IV, които чрез Регламент 575 от 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и Директива 2013/36 относно достъпа до осъществяването на дейност на кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници транспонират в европейското законодателство разпоредбите на новите стандарти за банков капитал – Базел III.

Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели на Банката се състои от следните елементи:

Базов собствен капитал от първи ред

- а) издадени и изплатени капиталови инструменти (обикновени акции);
- б) премийни резерви от емисии на обикновени акции;
- в) неразпределена одитирана печалба;
- г) натрупан друг всеобхватен доход, включително преоценъчни резерви;
- д) други резерви;

Приспаданията от елементите на базовия собствен капитал от първи ред включват нематериалните активи. В увеличение на базовия собствен капитал от първи ред се включват корекциите във връзка с преходното третиране на ефекта от първоначално прилагане на МСФО 9.

Допълнителен капитал от първи ред

Инструментите на допълнителния капитал от първи ред включват хибриден дълг (виж бележка 28). Намаленията на елементите на капитала от първи ред включват преходни регулаторни корекции свързани с позиции, които се включват в счетоводния капитал или активите на Банката, но се третират по различен начин за регулиране на капиталовата адекватност.

Капитал от втори ред

Капиталът от втори ред отразява преходни регулаторни корекции свързани с преоценъчния резерв на недвижимите имоти.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение
 С. Капиталова адекватност, продължение

Собствен капитал	2018	2017
<i>в хил. лв</i>		
Базов собствен капитал от първи ред		
Изплатени капиталови инструменти	110,000	110,000
(-) Непряко дялово участие в инструменти на базовия собствен капитал от първи ред	(60)	(185)
Премийни резерви	97,000	97,000
Други резерви	426,393	612,795
Натрупан друг всеобхватен доход	15,381	24,024
Намаления на базовия собствен капитал от първи ред:		
(-) Нематериални активи	(13,339)	(6,395)
Преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	262,932	(3,526)
Други приспадания	(8,385)	(10,138)
Базов собствен капитал от първи ред	889,922	823,575
Инструменти допълнителен капитал от първи ред		
Хибриден дълг	195,583	195,583
Намаления на капитала от първи ред:		
Преходни корекции на допълнителния капитал от първи ред	-	(1,341)
Капитал от първи ред	1,088,505	1,017,817
Капитал от втори ред		
Преходни корекции на капитала от втори ред	-	900
Собствен капитал	1,088,505	1,018,717

3. Управление на риска, продължение
С. Капиталова адекватност, продължение

Банката изчислява следните съотношения:

- а) съотношението на базовия собствен капитал от първи ред е базовият собствен капитал от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
  - б) съотношението на капитала от първи ред е капиталът от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
  - в) съотношението на обща капиталова адекватност е собственият капитал на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция.
- Общата рискова експозиция се изчислява като сбор от рисковопретеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск.

Банката изчислява изискванията за кредитния риск на своите експозиции в банков и търговски портфейл на базата на стандартизирания подход. Експозициите се вземат предвид по балансовата им стойност. Задбалансовите ангажименти се вземат предвид чрез прилагане на конверсионни фактори, които имат за цел приравняването им в балансови стойности. Позициите се претеглят за риск при ползване на различни проценти в зависимост от класа на експозицията и нейния кредитен рейтинг. Използват се различни техники за редуциране на кредитния риск, например обезпечения и гаранции. При деривативните инструменти, като форуърди и опции, се оценява кредитният риск на контрагента.

Банката изчислява и капиталови изисквания за пазарен риск на валутните и стоковите инструменти в търговския и банковия портфейл.

Банката изчислява капиталови изисквания за операционен риск чрез използване на подхода на базисния индикатор. Капиталовото изискване е равно на средния годишен брутен доход през последните три години, умножен по фиксиран процент (15%). Съответните рисково-претеглени активи се изчисляват чрез по-нататъшно умножение по 12.5.

Отношението на общата капиталова адекватност не може да бъде по-малко от 14%, на адекватността на капитала от първи ред – по-малко от 12%, а съотношението на базовия собствен капитал от първи ред - по-малко от 10.5% (с включени капиталов буфер за системен риск в размер на 3%, предпазен капиталов буфер от 2.5% и буфер за друга системно значима институция 0.5%).

През периода Банката спазва регулаторните капиталови изисквания.

Нивото на капиталова адекватност е както следва:

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

С. Капиталова адекватност, продължение

в хил. лв.	Балансова стойност/условна стойност		Рисковопреетеглени активи	
	2018	2017	2018	2017
Рисковопреетеглени активи за кредитен риск				
Балансови позиции				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	1,653,035	1,490,553	95,783	790
Многостранни банки за развитие	163	296	-	-
Институции	561,045	481,505	146,453	128,067
Предприятия	2,045,293	2,091,664	1,983,927	2,062,591
Експозиции на дребно	1,133,344	1,015,455	693,490	600,479
Обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	1,750,595	1,257,197	712,808	513,765
Експозиции в неизпълнение	876,298	653,837	969,928	746,972
Предприятия за колективно инвестиране	2,675	2,549	2,675	2,549
Капиталови инструменти	55,497	53,605	109,766	108,139
Други позиции	1,395,437	1,575,276	1,218,963	1,384,248
Общо	9,473,382	8,621,937	5,933,793	5,547,600
Задбалансови позиции				
Класове експозиции				
Институции	-	-	297	28
Предприятия	268,245	392,777	69,033	90,593
Експозиции на дребно	444,287	392,519	5,962	7,488
Обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	45,349	35,136	9,205	6,718
Други позиции	-	-	-	57
Общо	757,881	820,432	84,497	104,884
Деривати				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	-	-	-	-
Институции	1,261	379	252	76
Предприятия	83	750	83	750
Други позиции	923	1,115	923	1,115
Общо	2,267	2,244	1,258	1,941
Общо рисковопреетеглени активи за кредитен риск			6,019,548	5,654,425
Рисковопреетеглени активи за пазарен риск			5,300	6,000
Рисковопреетеглени активи за операционен риск			631,550	636,363
Общо рисковопреетеглени активи			6,656,398	6,296,788
Отношения на капиталова адекватност				
	Капитал		Капиталови съотношения %	
	2018	2017	2018	2017
Базов собствен капитал от първи ред	889,922	823,575	13.37%	13.08%
Капитал от първи ред	1,085,505	1,017,817	16.31%	16.16%

Бележки към финансовите отчети

Собствен капитал	1,085,505	1,018,717	16.31%	16.18%

Бележки към финансовите отчети

4. Информация по сегменти

Информацията по сегменти се представя с оглед на географското разпределение на сегментите на Банката. Форматът се базира на вътрешната финансово-контролна структура.

Отчитането и оценяването на активите и пасивите, приходите и разходите по сегменти е основано на счетоводната политика, описана в приложението за счетоводната политика.

Операциите между сегментите се извършват по пазарни цени.

Банката извършва дейност основно в България, но също така има операции в Кипър.

При представянето на информация на базата на географски сегменти, приходите и разходите се разпределят след междуклонови елиминации на база местоположението на банковото подразделение, което ги генерира. Активите и пасивите по сегменти се разпределят след междуклонови елиминации въз основа на географското им местоположение.

в хил. лв.	Операции в България		Операции в чужбина		Общо	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Приходи от лихви	311,466	339,545	746	673	312,212	340,218
Разходи за лихви	(61,305)	(92,520)	(22)	(120)	(61,327)	(92,640)
Нетен лихвен доход	250,161	247,025	724	553	250,885	247,578
Приходи от такси и комисиони	113,363	115,911	2,009	739	115,372	116,650
Разходи за такси и комисиони	(21,796)	(17,781)	(30)	(18)	(21,826)	(17,799)
Нетен доход от такси и комисиони	91,567	98,130	1,979	721	93,546	98,851
Нетни приходи от търговски операции	11,094	14,744	1,185	691	12,279	15,435
Административни разходи	(200,894)	(195,380)	(1,421)	(1,255)	(202,315)	(196,635)
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Активи	9,229,337	8,632,241	8,500	10,330	9,237,837	8,642,571
Пасиви	8,210,833	7,635,163	214,091	78,124	8,424,924	7,713,287

Бележки към финансовите отчети

4. Информация по сегменти, продължение

В следващата таблица е представено разпределението на активи и пасиви, приходи и разходи по бизнес сегменти към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г.:

в хил. лв.

	Активи	Пасиви	Приходи от лихви	Разходи за лихви	Нетен доход от такси и комисиони	Нетни приходи от търговски операции	Други нетни оперативни приходи
Бизнес							
Корпоративни клиенти	3,163,247	764,355	146,291	(820)	23,847	-	383
Малки и средни предприятия	717,673	308,945	31,213	(491)	13,958		395
Банкиране на дребно	1,645,037	6,948,139	124,293	(34,001)	56,331	-	1,844
Трежъри	2,423,487	90,856	10,415	(2,598)	857	12,279	3,717
Други	1,288,393	312,629	-	(23,417)	(1,447)	-	9,314
Общо	9,237,837	8,424,924	312,212	(61,327)	93,546	12,279	15,653

5. Финансови активи и пасиви

Счетоводна класификация и справедливи стойности

Счетоводната политика на Банката, свързана с оценяването по справедлива стойност е представена в Бележка 2(d)(vi).

Банката определя справедливите стойности като използва следната йерархия, която категоризира в три нива входящите данни, вземани в предвид при техниките за оценяване на справедливата стойност:

Ниво 1 - Входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на финансови активи и пасиви на активните пазари за идентични финансови инструменти.

Ниво 2 - Входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни.

Ниво 3 - Входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите.

5. Финансови активи и пасиви, продължение

Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Бележки към финансовите отчети

Справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котираните пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали финансови инструменти Банката определя справедливите стойности, като използва други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, и модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване, включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Банката използва общопризнати модели за оценка за определяне на справедливата стойност на често използвани и по-опростени финансови инструменти, като лихвен и валутен суап, при които се използват само наблюдаеми пазарни данни и изискват по-малко преценки и приблизителни оценки на ръководството. Наблюдаеми цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване обикновено са налични на пазара за котираните дългови и капиталови инструменти, деривати, които се търгуват на борсата или извънборсови деривати като лихвени суапове. Тази наличност на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване намалява нуждата от преценки и приблизителни оценки на ръководството и също така намалява несигурността, свързана с определянето на справедливите стойности. Наличността на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни варира в зависимост от продуктите и пазарите и има склонността да се влияе от промени, предизвикани от специфични събития и общото състояние на финансовите пазари.

Но в случаите, когато Банката оценява портфейл от финансови активи и финансови пасиви на базата на нетната експозиция, тя прилага преценка при определяне на подходящите корекции на ниво портфейл, като например използването на спреда „купува-продава“.

При такива корекции се използват наблюдаеми спредове „купува-продава“ за подобни инструменти и се коригират според факторите, специфични за този портфейл.

За по-сложни инструменти, Банката използва собствени модели за оценяване, които обикновено са разработени на базата на общопризнати методи за оценяване. Някои или всички значими входящи данни в тези модели може да не са наблюдаеми на пазара и са получени от пазарни цени или проценти или са приблизителни оценки, базирани на преценки. Пример за инструменти, за които има значими ненаблюдаеми данни включват някои извънборсови деривати и определени заеми и ценни книжа, за които няма активен пазар и запазени участия при секюризация. Моделите за оценяване които използват значими

5. Финансови активи и пасиви, продължение Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Бележки към финансовите отчети

ненаблюдаеми данни изискват в голяма степен използването на преценки и приблизителни оценки от ръководството при определяне на справедливата стойност. Тези преценки и приблизителни оценки, направени от ръководството обикновено се изискват, за да се избере подходяща техника за оценяване, за определяне на очакваните бъдещи парични потоци от финансовия инструмент, който се оценява, за определяне на вероятността от неизпълнение на задълженията от страна на контрагента и предварителните лащания и за избора на подходящи дисконтни проценти.

Банката има установена система за вътрешен контрол във връзка с оценката на справедливите стойности. Системата включва функцията Управление на риска, независима

от дирекция „Трежъри“, която докладва на ръководството и носи главната отговорност за независимата проверка на резултата от търговските и инвестиционни дейности и на всички значими оценки на справедливата стойност на финансовите инструменти. Специфични контроли включват:

- Проверка на наблюдаемите цени;
- Предлагането на нови модели и на промени в съществуващите модели се извършва от Дирекция Анализ и контрол на риска и одобрява от Управителния съвет на Банката;
- Калибриране на моделите (сравнение с наблюдаеми пазарни сделки);
- Анализ и оценка на значителните дневни отклонения в оценката;
- Преглед на значимите ненаблюдаеми данни, корекции на оценката и значителни промени в справедливите стойности на инструментите от Ниво 3 сравнени с предходния месец от Дирекция Анализ и контрол на риска на Банката;

Когато се използва информация, предоставена от трети лица, като например от компании за услуги по определяне на цени или цени от посредници, Управление на риска оценява и документира доказателствата, използвани от третите лица в подкрепа на заключението, че такива оценки са в съответствие с МСФО. Това включва:

- Проверка за одобрение на посредниците за определяне на пазарни цени използвани при оценката на съответния вид финансови инструменти;
- Разбиране на начина, по който справедливата стойност е била достигната и степента, до която тя отразява реални пазарни сделки;
- Когато цените за сходни инструменти са използвани за определяне на справедливата стойност, как тези цени са били коригирани, за да отразят характеристиките на инструмента, подлежащ на оценка;
- Когато няколко цени са били установени за един и същ финансов инструмент, до каква степен е била определена справедливо стойността на инструмента, използвайки тези цени.

5. Финансови активи и пасиви, продължение Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Бележки към финансовите отчети

Таблиците по-долу представят анализ на финансови инструменти оценявани по справедлива стойност в края на отчетния период, класифицирани по нива в рамките на йерархията на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите признати в отчета за финансово състояние.

в хил. лв.

31 декември 2018

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	7,176	17,488	14	24,678
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	630,306	25,732	-	656,038
Деривати държани за управление на риска	905	(88)	-	817
Общо	638,387	43,132	14	681,533

в хил. лв.

31 декември 2017

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи за търгуване	6,906	-	-	6,906
Инвестиции на разположение за продажба	613,104	59,925	10	673,039
Деривати държани за управление на риска	1,092	504	-	1,596
Общо	621,102	60,429	10	681,541

Таблиците по-долу анализират справедливите стойности на финансови инструменти, отчитани не по справедлива стойност, по ниво в йерархията на справедливите стойности, където се категоризира оценката по справедлива стойност.

5. **Финансови активи и пасиви, продължение**
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Бележки към финансовите отчети
в хил. лв.

31 декември 2018	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	1,615,646	-	1,615,646	1,615,646
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	862	-	862	748
Вземания от банки и финансови институции	-	125,472	-	125,472	125,472
Вземания от клиенти	-	770,242	4,986,901	5,757,143	5,525,957
Общо	-	2,512,222	4,986,901	7,499,123	7,267,823
Пасиви					
Задължения към банки	-	17,243	-	17,243	17,243
Задължения към други клиенти	-	3,421,023	4,607,405	8,028,428	8,021,439
Други привлечени средства	-	118,128	-	118,128	118,156
Хибриден дълг	-	208,786	-	208,786	208,786
Общо	-	3,765,180	4,607,405	8,372,585	8,365,624

в хил. лв.

31 декември 2017 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	1,425,252	-	1,425,252	1,425,252
Финансови активи държани до падеж	-	20,146	-	20,146	19,615
Вземания от банки и финансови институции	-	54,402	-	54,402	54,402
Вземания от клиенти	-	653,838	4,639,785	5,293,623	5,018,298
Общо	-	2,153,638	4,639,785	6,793,423	6,517,567
Пасиви					
Задължения към банки	-	5,743	-	5,743	5,743
Задължения към други клиенти	-	2,775,979	4,562,282	7,338,261	7,338,375
Други привлечени средства	-	118,487	-	118,487	118,517
Хибриден дълг	-	208,786	-	208,786	208,786
Общо	-	3,108,995	4,562,282	7,671,277	7,671,421

5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Бележки към финансовите отчети

Където е налична, справедливата стойност на кредитите предоставени на други клиенти е базирана на наблюдаеми пазарни транзакции. Където наблюдаема пазарна информация не е налична, преценката за справедливата стойност се базира на оценъчни модели, като техники на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби за живота на кредита, пазарни лихвени нива, очаквания за предплащане. За обезценените кредити с обезпечения, справедливата стойност се базира на оценка за справедливата стойност на предоставеното обезпечение. С цел по-голяма точност на оценката кредитите са групирани в портфейли със сходни характеристики като тип продукт, тип кредитополучател, матуритет, валута, тип на обезпечението.

Справедливата стойност на задълженията към клиенти е изчислена използвайки техники на дисконтирани парични потоци прилагайки лихвените нива, които се предлагат към момента за депозити със сходен падеж и условия. Справедливата стойност на депозитите на виждане е сумата платима към датата на финансовия отчет.

6. Нетен лихвен доход

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Приходи от лихви		
Сметки при банки и финансови институции	1,478	777
Приходи от лихви по пасиви	84	-
Банкиране на дребно	115,692	121,840
Корпоративни клиенти	146,291	169,816
Малки и средни предприятия	31,213	30,703
Микрокредитиране	8,601	9,137
Дългови инструменти	8,853	7,945
	312,212	340,218
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(10)	-
Депозити от други клиенти	(35,312)	(66,596)
Други привлечени средства	(1,017)	(890)
Хибриден дълг	(22,883)	(22,929)
Разходи за лихви по активи	(2,054)	(2,214)
Лизингови договори и други	(51)	(11)
	(61,327)	(92,640)
Нетен лихвен доход	250,885	247,578

За 2018 г. признатият лихвен приход от необслужвани финансови активи (вземания от клиенти) възлиза на 27,318 хил. лв. (2017 г.: 57,728 хил. лв.).

Бележки към финансовите отчети
7. Нетен доход от такси и комисиони
в хил. лв.

Приходи от такси и комисиони	2018	2017
Акредитиви и гаранции	2,686	2,911
Платежни операции	21,401	20,365
Клиентски сметки	30,254	29,559
Картови услуги	32,642	30,152
Други	28,389	33,663
	115,372	116,650
Разходи за такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	(313)	(296)
Платежни системи	(2,404)	(2,154)
Картови услуги	(14,233)	(13,051)
Други	(4,876)	(2,298)
	(21,826)	(17,799)
Нетен доход от такси и комисиони	93,546	98,851

8. Нетни приходи от търговски операции
в хил. лв.

	2018	2017
Нетни приходи от търговски операции от:		
- дългови инструменти	(108)	218
- капиталови инструменти	(124)	247
- промени във валутните курсове	12,511	14,970
Нетни приходи от търговски операции	12,279	15,435

9. Други нетни оперативни приходи
в хил. лв.

	2018	2017
Други нетни оперативни приходи, възникващи от:		
- нетни приходи/(разходи) от сделки и преоценки на злато и благородни метали	452	65
- приходи от наеми	8,862	11,283
- дългови инструменти	2,435	11,644
- капиталови инструменти	1,282	-
- доход от управление на цедирани вземания	584	-
- доход от управление на кредити, придобити чрез бизнес комбинация	2,038	4,458
Други нетни оперативни приходи	15,653	27,450

10. Административни разходи
в хил. лв.
2018   **2017**

Бележки към финансовите отчети

Административните разходи включват:

- Разходи за персонал	66,061	61,642
- Амортизация	14,840	15,725
- Реклама	15,603	17,722
- Разходи за наеми	32,462	32,443
- Телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка	11,737	11,217
- Други разходи за външни услуги	61,612	57,886

Административни разходи

202,315	196,635

Разходите за персонал включват разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, начислени в съответствие с разпоредбите на местното законодателство. Общият брой на персонала към 31 декември 2018 г. е 2,651 човека (31 декември 2017 г.: 3,045). Намалването на числеността на персонала се дължи на аутсорсването на дейностите по осигуряване на физическа охрана на офисите и сградите на банката и възлагането им за изпълнение на лицензирана охранителна фирма, реализирано през октомври 2018 год.

Начислените за 2018 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 590 хил. лв. През годината няма начислени суми за други услуги, несвързани с одита, предоставяни от регистрираните одитори. Начислените за 2017 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори, поотделно за независим финансов одит и други услуги, несвързани с одита, възлизат съответно на 622 хил. лв. и 587 хил. лв.

11. Обезценка

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Увеличение на обезценката		
Вземания от клиенти	(159,158)	(92,758)
Инвестиции в дъщерни дружества	(178)	-
Задбалансови ангажименти	(1,012)	-
Намаление на обезценката		
Вземания от клиенти	59,558	15,247
Задбалансови ангажименти	18,290	-
Разходи за обезценка, нетно	(82,500)	(77,511)

Разходите за обезценка за 2018 г. и 2017 г. се дължат на допълнителни начисления в резултат на развитие на кредитния риск в период на предизвикателна икономическа среда и консервативния подход, прилаган от Банката при признаване на риска от загуби по определени индивидуално оценявани експозиции.

12. Други приходи/(разходи), нетно

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Приходи от продажба на активи	81,117	10,616
Преоценка на инвестиционни имоти	13,669	-

Бележки към финансовите отчети

Приходи/(разходи) от продажба на инвестиционни имоти	168	(42)
Приходи от дивиденди	61	4,433
Разходи за гаранционни схеми	(32,339)	(35,537)
Сторно на разходи за провизии по съдебни спорове	102	308
Други приходи/(разходи), нетно	1,998	(258)
Общо	64,776	(20,480)

13. Разходи за данъци

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Текущи данъци	(745)	(9,707)
Отсрочени данъци (виж бележка 20)	12,559	485
Разходи за данъци	11,814	(9,222)

Равнение между данъчния разход и счетоводната печалба, както следва:

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Счетоводна печалба преди облагане	152,324	94,688
Корпоративен данък по съответната данъчна ставка (10% за 2018 г. и 10% за 2017 г.)	15,232	9,469
Ефект от данъчни ставки в други юрисдикции	325	-
Данъчен ефект от първоначално прилагане на МСФО 9	(27,677)	-
Данъчен ефект от постоянни данъчни разлики	302	(237)
Други разлики	4	(10)
Разходи за данък върху дохода	(11,814)	9,222
Ефективна данъчна ставка	(7.76%)	9.74%

14. Парични средства и вземания от централни банки

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Каса		
- в левове	123,104	130,659
- в чуждестранна валута	49,041	56,395
Вземания от централни банки	1,035,796	875,355
Разплащателни сметки и вземания от чуждестранни банки	407,705	362,843
Общо	1,615,646	1,425,252

15. Инвестиции в ценни книжа

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Облигации и други ценни книжа издадени от:		
Българското правителство		
- деноминирани в левове	181,470	234,816
- деноминирани в чуждестранна валута	141,419	146,533
Чужди правителства		
- съкровищни бонове	247,145	187,488

Бележки към финансовите отчети

- съкровищни облигации	45,813	47,009
Предприятия	17,084	-
Чуждестранни банки	26,480	63,730
Други издатели - капиталови инструменти	22,053	19,984
Общо	681,464	699,560
От които:		
Отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	656,038	673,039
Отчитани по амортизирана стойност	748	19,615
Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	24,678	6,906
Общо	681,464	699,560

Част от отчетените облигации на българското и чуждестранни правителства в размер на 85,216 хил. лв. (87,279 хил. лв. към 2017 г.) са предмет на споразумение от за пълна размяна на доходност (Total Return Swap Agreement).

Към края на 2018 г., както и към края на 2017 г., няма ценни книжа, които да са предмет на споразумения на обратно изкупуване.

16. Вземания от банки и финансови институции
(а) Анализ по видове

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Вземания от банки	23,059	21,748
Вземания по договори за обратна продажба	4,985	4,977
Други	97,428	27,677
Общо	125,472	54,402

(b) Географски анализ

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Местни банки и финансови институции	28,901	11,680
Чуждестранни банки и финансови институции	96,571	42,722
Общо	125,472	54,402

17. Вземания от клиенти

Бележки към финансовите отчети
в хил. лв.

	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2018 г. Амортизирана стойност
Банкиране на дребно			
- Потребителски кредити	734,928	(47,974)	686,954
- Ипотечни кредити	700,311	(25,061)	675,250
- Кредитни карти	187,577	(29,900)	157,677
- Други програми и обезпечени финансираня	6,231	-	6,231
Малки и средни предприятия	751,180	(33,507)	717,673
Микрокредитиране	139,943	(21,018)	118,925
Корпоративни клиенти	3,745,434	(582,187)	3,163,247
В т.ч. вземания по финансов лизинг	389,909	(11,480)	378,429
Общо	6,265,604	(739,647)	5,525,957

в хил. лв.

	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2017 г. Амортизирана стойност
Банкиране на дребно			
- Потребителски кредити	612,970	(42,663)	570,307
- Ипотечни кредити	591,830	(30,127)	561,703
- Кредитни карти	246,291	(35,480)	210,811
- Други програми и обезпечени финансираня	3,182	-	3,182
Малки и средни предприятия	643,444	(71,289)	572,155
Микрокредитиране	120,882	(26,351)	94,531
Корпоративни клиенти	3,391,558	(385,949)	3,005,609
В т.ч. вземания по финансов лизинг	108,218	(24)	108,194
Общо	5,610,157	(591,859)	5,018,298

17. Вземания от клиенти, продължение
(а) Движение в обезценката
в хил.лв.

Салдо към 31 декември 2017 г.	591,859
Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9	258,322
Салдо към 1 януари 2018 г.	850,181
Допълнително начислена	159,158
Реинтегрирана	(59,558)
Отписани вземания	(210,953)
Ефект от промяната на валутните курсове	452
Други	367
Салдо към 31 декември 2018 г.	739,647

18. Имоти и оборудване
в хил. лв.

	Земя и сгради	Машини и оборудване	Транспорт- ни средства	Активи в процес на изграждане	Подобрения на наети активи	Общо
Отчетна стойност						

Бележки към финансовите отчети

Към 1 януари 2017 г.	17,651	141,081	6,254	24,323	64,961	254,270
Придобити	-	3	-	8,991	-	8,994
Излезли от употреба	(137)	(2,826)	(68)	(371)	(530)	(3,932)
Прехвърлени	137	4,092	405	(6,532)	1,423	(475)
Към 31 декември 2017 г.	17,651	142,350	6,591	26,411	65,854	258,857
Придобити	-	2	-	13,157	-	13,159
Излезли от употреба	-	(11,125)	(24)	(17)	(968)	(12,134)
Прехвърлени	-	9,230	8	(20,757)	1,623	(9,896)
Към 31 декември 2018 г.	17,651	140,457	6,575	18,794	66,509	249,986

Амортизация

Към 1 януари 2017 г.	3,515	116,202	5,555	-	35,110	160,382
Начислена през годината	634	8,091	312	-	3,598	12,635
За излезлите от употреба	(17)	(2,816)	(68)	-	(530)	(3,431)
Към 31 декември 2017 г.	4,132	121,477	5,799	-	38,178	169,586
Начислена през годината	633	7,650	305	-	3,300	11,888
За излезлите от употреба	-	(11,123)	(24)	-	(968)	(12,115)
Към 31 декември 2018 г.	4,765	118,004	6,080	-	40,510	169,359

Балансова стойност

Към 1 януари 2017 г.	14,136	24,879	699	24,323	29,851	93,888
Към 31 декември 2017 г.	13,519	20,873	792	26,411	27,676	89,271
Към 31 декември 2018 г.	12,886	22,453	495	18,794	25,999	80,627

Справедливата стойност на активите от клас Земя и сгради е определена от независими оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните. Политиката на Банката изисква независимите оценители да определят справедливата стойност с такава честота, че да се осигури балансова стойност, която не се различава съществено от справедливата към края на отчетния период. Към 31 декември 2018 година справедливата стойност на земята и сградите не е съществено по-различна от балансовата им стойност към същата дата. Справедливата стойност на земя и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

Бележки към финансовите отчети

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
1. Дисконтирани парични потоци: Моделът за оценяване отчита настоящата стойност на генерираните парични потоци от имотите, взимайки предвид очаквания ръст на наемите, периода за анулиране, ниво на заетост, премии за стимулиране като периоди освободени от наем и други разходи, които не се заплащат от наемателите. Очакваните нетни парични потоци се дисконтират, като се използват дисконтови проценти, коригирани за риска. Сред другите фактори, при определянето на дисконтовия процент се отчита качество на сградата и нейното местонахождение (първостепенно или второстепенно), кредитното качество на наемателя и срока на наема.	1. Очакван пазарен ръст на наемите (4.5-6.8%, средно претеглено 5.6%). 2. Период за анулиране (средно 6 месеца след края на всеки наем). 3. Ниво на заетост (90-95%, средно претеглено 92.5%). 4. Периоди освободени от наем (1 година при нов наем). 5. Дисконтов процент, коригиран за риска (7.5-8%, средно претеглено 7.75%).	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: • очаквания пазарен ръст на наемите е по-висок (по-нисък); • периодите за анулиране са по-къси (по-дълги); • нивото на заетост е по-високо (по-ниско); • периодите освободени от наем са по-къси (по-дълги); или • дисконтовият процент, коригиран за риска е по-нисък (по-висок).

Бележки към финансовите отчети

2. Пазарен подход/ Сравнителен подход. Този подход се основава на сравнение на оценявания обект с други подобни обекти, продадени или предлагани за продажба. Стойността на даден имот по този метод се определя при прякото сравнение на оценявания обект с други подобни недвижими имоти, които са били продадени в период, близък до датата на оценката. След обстойно изследване, проверка и анализ на данни, получени от пазара на имоти се формира стойност, която представлява най-точния индикатор за пазарна стойност.

Същността на метода е да се ползва информация за реално осъществени сделки през последните шест месеца на пазара на имоти. Успешното прилагане на метода е възможно само при наличие на достоверна база данни от реални сделки извършени с имоти аналогични на оценявания. Информацията от сайтове за имоти, местна преса и др. информационни източници се отнася за бъдещи инвестиционни намерения на продавача на имота и не представлява достоверен източник на информация. При ползване на тези източници офертната стойност на всеки аналог се сконтира с процент по преценка на оценителя, но не по-малко от 5%.

1. Очакван пазарен ръст на имотите (5-10%, средно претеглено 7.5%).

2. Период за реализация (средно 6 месеца след офертиране).

3. Коефициент за сключване на сделка (90-95%, средно претеглено 92.5%).

4. Коефициент за местоположение (1.0-1.05, средно претеглено 1.025).

5. Коефициент за състояние (1.0-1.1, средно претеглено 1.05).

Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако:

- очакваният пазарен ръст на имотите е по-висок (по-нисък);
- периодите за продажба са по-къси (по-дълги);
- има промяна в техническото състояние на обектите

18. Имоти и оборудване, продължение

Бележки към финансовите отчети
19. Нематериални активи
в хил. лв.
Отчетна стойност
Към 1 януари 2017 г.

Излезли от употреба

Прехвърлени

Към 31 декември 2017 г.

Излезли от употреба

Прехвърлени

Към 31 декември 2018 г.
Амортизация
Към 1 януари 2017 г.

Начислена през годината

За излезлите от употреба

Към 31 декември 2017 г.

Начислена през годината

За излезлите от употреба

Към 31 декември 2018 г.
Балансова стойност
Към 1 януари 2017 г.
Към 31 декември 2017 г.
Към 31 декември 2018 г.
**Програмни продукти и
лицензи**
Общо

30,056	30,056
(5)	(5)
475	475
30,526	30,526
-	-
9,896	9,896
40,422	40,422
21,046	21,046
3,090	3,090
(5)	(5)
24,131	24,131
2,952	2,952
-	-
27,083	27,083
9,010	9,010
6,395	6,395
13,339	13,339

20. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци са калкулирани за всички временни данъчни разлики, като е използван методът на балансовите пасиви на база основен данъчен процент 10%.

Признатите отсрочени данъчни активи и пасиви се отнасят за следните позиции:

в хил. лв.

	Активи		Пасиви		Нетно	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Имоти, оборудване и нематериални активи	-	-	2,075	2,336	2,075	2,336
Инвестиционни имоти	-	-	13,295	11,956	13,295	11,956
Данъчна загуба	(13,510)	-	-	-	(13,510)	-
Други	(498)	(371)	334	334	(164)	(37)
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(14,008)	(371)	15,704	14,626	1,696	14,255

Движенията във временните разлики през 2018 г. в размер на 12,559 хил. лв. се признават в печалбата за годината.

21. Активи придобити като обезпечения
в хил. лв.

	2018	2017
Земи	478,133	535,164
Сгради	283,933	304,731
Машини, съоръжения и транспортни средства	41,852	136,773
Стопански инвентар	789	766
Общо	804,707	977,434

Бележки към финансовите отчети
21. Активи придобити като обезпечения, продължение

Активите придобити като обезпечения са оценени по по-ниската от цена на придобиване или нетна реализуема стойност. Нетната реализуема стойност на земите и сградите е приблизително равна на справедливата им стойност. Използваните оценъчни техники при земи и сгради са посочени в бележка 18.

22. Инвестиционни имоти

в хил. лв.

Салдо към 1 януари 2018 г.	218,212
Прехвърлени от активи придобити като обезпечения	11,475
Преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност призната при прехвърлянето	13,669
Отписани при продажба	(798)
Салдо към 31 декември 2018 г.	242,558

23. Инвестиции в дъщерни дружества

Инвестициите в дъщерни предприятия (виж бележка 36) са както следва:

в хил. лв.

31.12.2018 г.

Предприятие:	% участие в капитала	цена на придобиване	обезценка	балансова стойност
First Investment Finance B.V., Холандия	100%	3,947	-	3,947
Дайнърс клуб България АД	94.79%	5,443	-	5,443
First Investment Bank - Albania Sh.a.	100%	23,420	-	23,420
Дебита ООД	70%	105	(104)	1
Реалтор ООД	51%	77	(74)	3
Фи Хелт застраховане АД	59.10%	3,315	-	3,315
Болкан файненшъл сървисис ЕАД	100%	50	-	50
Търнараунд Мениджмънт ЕООД	100%	-	-	-
Криейтив Инвестмънт ЕООД	100%	-	-	-
Лега Салюшънс ЕООД	100%	-	-	-
АМС имоти ЕООД	100%	-	-	-
Общо		36,357	(178)	36,179

в хил. лв.

31.12.2017 г.

Предприятие	% участие в капитала	цена на придобиване	обезценка	балансова стойност
First Investment Finance B.V., Холандия	100%	3,947	-	3,947
Дайнърс клуб България АД	94.79%	5,443	-	5,443
First Investment Bank – Albania Sh.a.	100%	23,420	-	23,420
Дебита ООД	70%	105	-	105
Реалтор ООД	51%	77	-	77
Фи Хелт застраховане АД	59.10%	3,315	-	3,315
Болкан Файненшъл Сървисиз ЕАД	100%	50	-	50
Търнараунд Мениджмънт ЕООД	100%	-	-	-
Криейтив Инвестмънт ЕООД	100%	-	-	-
Лега Салюшънс ЕООД	100%	-	-	-
АМС имоти ЕООД	100%	-	-	-
Общо		36,357	-	36,357

Бележки към финансовите отчети

24. Други активи

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Разходи за бъдещи периоди	10,735	10,086
Злато	5,585	6,089
Други активи	94,058	99,605
Общо	110,378	115,780

25. Задължения към банки

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Срочни депозити	-	-
Текущи сметки	17,243	5,743
Общо	17,243	5,743

26. Задължения към други клиенти

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Граждани		
- на виждане	1,204,229	988,942
- срочни и спестовни депозити	5,188,626	5,086,170
Търговци и публични институции		
- на виждане	1,184,170	858,977
- срочни депозити	444,414	404,286
Общо	8,021,439	7,338,375

27. Други привлечени средства

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Задължения по потвърдени акредитиви	13,553	16,941
Дълг свързан със споразумения за пълна размяна на доходност	73,525	73,334
Задължения по получени финансираня	31,078	28,242
Общо	118,156	118,517

Бележки към финансовите отчети

27. Други привлечени средства, продължение

Задълженията по получени финансираня могат да бъдат анализирани, както следва:

в хил. лв.

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31 декември 2018 г.
ДФ Земеделие	2%	20.12.2019 г. - 15.02.2020 г.	68
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0 % - 1.312%	30.09.2025 г.	13,674
Българска банка за развитие АД	1% - 3.50%	30.03.2019 г. - 30.11.2028 г.	17,336
Общо			31,078

в хил. лв.

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31 декември 2017 г.
ДФ Земеделие	2%	20.07.2018 г. - 15.02.2020 г.	373
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0 % - 1.301%	30.09.2025 г.	24,254
Българска банка за развитие АД	3.50%	30.03.2019 г.	3,615
Общо			28,242

28. Хибриден дълг

в хил. лв.

	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2018 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,929
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,857
Общо	195,583	208,786

в хил. лв.

	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2017 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,929
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,857
Общо	195,583	208,786

Бележки към финансовите отчети

28. Хибриден дълг, продължение

През март 2011 г. Банката издава хибриден инструмент (емисия облигации), който след получено разрешение от страна на БНБ включва в капитала си от първи ред. Банката пласира облигациите при условията на частно предлагане с обща номинална и емисионна стойност 20,000 хил. евро, представляващи първи транш от облигационна емисия с предвиден общ размер до 40,000 хил. евро. През юни 2012 г. Банката издава втория транш от инструмента в размер също на 20,000 хил. евро, който след получено разрешение от страна на БНБ включва в капитала си от първи ред.

През ноември 2012 г. Банката емитира нов хибриден инструмент (емисия облигации), който след получено разрешение от страна на БНБ включва в капитала си от първи ред. Банката пласира облигациите при условията на частно предлагане с обща номинална стойност 20,000 хил. евро, представляващи първи транш от облигационна емисия с предвиден общ размер до 60,000 хил. евро. През ноември 2013 г. Банката издава втория и третия транш от инструмента в размер общо на 40,000 хил. евро, които след получено разрешение от страна на БНБ включва в капитала си от първи ред.

Облигациите и по двете емисии са поименни, безналични, лихвоносни, безсрочни, необезпечени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми, дълбоко подчинени и без стимули за обратно изкупуване.

Двете емисии облигации са допуснати до търговия на Люксембургската фондова борса през 2014 г. на основание на проспекти, одобрени от люксембургската Комисия за надзор на финансовия сектор.

Двата инструмента хибриден дълг отговарят напълно на изискванията на Регламент 575/2013 и се включват изцяло в допълнителния капитал от първи ред.

29. Други пасиви

в хил. лв.	2018	2017
Задължения към персонала	3,096	2,490
Провизии по съдебни спорове	734	836
Обезценка по задбалансови ангажименти	1,012	-
Други кредитори	52,674	22,174
Общо	57,516	25,500

Провизиите по съдебни спорове са изчислени на базата на очакванията на Банката (използвайки вътрешни и външни експерти) относно изхода на заведените срещу нея съдебни искове.

30. Капитал и резерви

(а) Брой и номинална стойност на издадените акции към 31 декември 2018 г.

Към 31 декември 2018 г. акционерният капитал на Банката е в размер на 110,000,000 лв., разделен на 110,000,000 обикновени безналични акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лв. всяка. Акционерният капитал е внесен изцяло.

Акционерният капитал на Банката е увеличен от 100,000,000 лв. на 110,000,000 лв. в резултат от успешно първично публично предлагане на 10,000,000 нови безналични акции чрез Българската фондова борса – София, и е регистриран в Търговския регистър при Софийски градски съд на 4 юни 2007 г. За да улесни първичното публично предлагане и преди неговото стартиране, номиналната стойност на акциите на Банката е намалена от 10 лв. на 1 лв., с решение на Общото събрание на акционерите, без това да засяга общия размер на акционерния капитал и отделните дялови участия.

Бележки към финансовите отчети

30. Капитал и резерви, продължение

(b) Акционери

Таблицата по-долу посочва тези акционери, които притежават акции на Банката към 31 декември 2018 г., заедно с броя и процента на общо емитираните акции.

	Брой акции	% от емитирания акционерен капитал
Г-н Ивайло Димитров Мутафчиев	46,750,000	42.50
Г-н Цеко Тодоров Минев	46,750,000	42.50
Други акционери (акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса - София)	16,500,000	15.00
Общо	110,000,000	100.00

Понастоящем всички новоемитирани акции, плюс частта от съществуващите акции, собственост на Първа финансова брокерска къща ООД, продадени на нови инвеститори при условията на първично публично предлагане (общо 16,500,000 акции), се търгуват свободно на Българската фондова борса - София.

(c) Законови резерви

Законовите резерви включват суми, заделени за цели, регламентирани в местното законодателство. Съгласно българското законодателство Банката е задължена да задели най-малко 1/10 от годишната си печалба като законови резерви до момента, в който съвкупната им сума достигне до 1/10 от акционерния капитал на Банката.

През 2018 г., както и през предходната година Банката не е разпределяла дивиденди.

31. Условни задължения

(a) Задбалансови пасиви

Банката предоставя банкови гаранции и акредитиви с цел гарантиране изпълнението на ангажменти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до две години.

Сумите по сключени споразумения за издаване на условни задължения са представени в таблицата по-долу според съответната категория. Сумите, отразени в таблицата като задбалансови ангажменти, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в отчета за финансовото състояние, в случай че контрагентите не изпълнят своите задължения и всички обезпечения се окажат без стойност.

в хил. лв.	2018	2017
Банкови гаранции	228,705	235,120
Неизползвани кредитни линии	512,911	505,350
Акредитиви	16,984	17,796
Други условни задължения	-	62,166
Общо	758,600	820,432
Обезценка по задбалансови ангажменти	1,012	-

Бележки към финансовите отчети

31. Условни задължения, продължение

(а) Задбалансови пасиви, продължение

Представените в таблицата ангажименти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск, като само таксите за ангажимент и провизиите за евентуални загуби се отразяват в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълнение. Повечето от поетите условни задължения се очаква да приключат, без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина сумите не представляват бъдещи парични потоци.

Условният кредит представлява рамково споразумение за управление на обезпечения по различни кредитни сделки, сключени с един или няколко клиента. Условният кредит не води до възникване на задължение от страна на Банката да бъдат отпуснати конкретни финансови инструменти. Сключването на конкретна кредитна сделка с клиента на Банката, например предоставяне на банкови кредити и овърдрафти, поемане на условни ангажименти като банкови гаранции и акредитиви, подлежи на отделно решение и одобрение на Банката.

Към датата на отчета няма други съществени ангажименти и условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване.

32. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните салда с оригинален срок до 3 месеца:

в хил. лв.	2018	2017
Парични средства и вземания от централни банки	1,615,646	1,425,252
Вземания от банки и финансови институции с оригинален срок до 3 месеца	113,128	42,103
Общо	1,728,774	1,467,355

33. Усреднени салда

Усреднените балансови стойности на финансовите активи и пасиви са представени по-долу. Сумите са изчислени използвайки средно аритметично на месечните салда за всички инструменти.

в хил. лв.	2018	2017
ФИНАНСОВИ АКТИВИ		
Парични средства и вземания от централни банки	1,456,282	1,494,268
Инвестиции в ценни книжа	681,664	689,847
Вземания от банки и финансови институции	73,610	44,442
Вземания от клиенти	5,209,552	4,966,139
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ		
Задължения към банки	7,224	6,809
Задължения към други клиенти	7,629,367	7,430,423
Други привлечени средства	129,100	124,410
Хибриден дълг	208,085	208,053

Бележки към финансовите отчети

34. Сделки със свързани лица

Страните се считат за свързани ако едната страна има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другата страна при вземане на финансови и оперативни решения, или двете страни са под общ контрол.

В рамките на нормалната банкова дейност някои банкови операции се извършват със свързани лица. Това включва кредити, депозити и други транзакции. Тези транзакции са извършени при пазарни условия. Размерът на тези транзакции и салдата по тях към края на съответните периоди са както следва:

Вид свързаност <i>в хил. лв.</i>	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
	2018	2017	2018	2017
Кредити				
Кредитна експозиция в началото на периода	753	1,363	10,309	10,729
Отпуснати/(погасени) кредити през периода	1,016	(610)	11,606	(420)
Кредитна експозиция в края на периода	1,769	753	21,915	10,309
Получени депозити и заеми				
В началото на периода	8,708	7,831	101,244	21,089
Получени/(изплатени) през периода	4,154	877	9,774	80,155
В края на периода	12,862	8,708	111,018	101,244
Предоставени депозити				
Депозити в началото на периода	-	-	19,604	12,477
Предоставени/(погасени) депозити през периода	-	-	100	7,127
Депозити в края на периода	-	-	19,704	19,604
Други вземания				
В началото на периода	-	-	23,482	12,377
Получени/(изплатени) през периода	-	-	(1,336)	11,105
В края на периода	-	-	22,146	23,482
Други задължения				
В началото на периода	-	-	100	100
Получени/(изплатени) през периода	-	-	-	-
В края на периода	-	-	100	100
Издадени условни задължения от Банката				
В началото на периода	1,291	2,259	2,609	3,587
Отпуснати/(изтекли) през периода	(8)	(968)	860	(978)
В края на периода	1,283	1,291	3,469	2,609

Бележки към финансовите отчети
34. Сделки със свързани лица, продължение

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката	Предприятия под общ контрол
<i>в хил. лв.</i>	2018	2018
Приходи от лихви	310	1,291
Разходи за лихви	3	559
Приходи от такси и комисиони	220	314
Разходи от такси и комисиони	3	450

Възнагражденията на ключовия управленски персонал, изплатени през 2018 г. са в размер на 7,480 хил. лева, а възнагражденията, изплатени на други свързани лица са 1,840 хил. лева.

35. Оповестяване за лизинги
Финансов лизинг като лизингополучател

Към 31.12.2018 г., както и към 31.12.2017 г. Банката няма действащи договори за финансов лизинг като лизингополучател.

Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Банката са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 година хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
Към 31 декември 2018 г.	27,102	87,878	69,089	184,069
Към 31 декември 2017 г.	33,211	95,557	91,711	220,479

Лизинговите плащания, признати като разход за годината, възлизат на 32,989 хил. лв. (2017 г.: 32 992 хил.лв.). Тези суми включват минималните лизингови плащания.

Бележки към финансовите отчети**36. Дъщерни предприятия****(a) First Investment Finance B.V.**

През април 2003 година Банката създава дружество със специална цел със седалище в Холандия с фирма First Investment Finance B.V. Дружеството е еднолична собственост на Банката. То е учредено за изпълнението на ясна и тясно определена цел - получаването на заеми от чужди финансови институции и привличането на инвеститори чрез емитирането на облигации и други финансови инструменти, гарантирани от Банката, средствата от които се използват за финансиране на операциите на Банката. Акционерният капитал на дружеството възлиза на 18 хил. евро и се състои от издадени и платени 180 акции, всяка с номинална стойност от 100 евро.

(b) Дайнърс клуб България АД

През май 2005 г. Банката придоби 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. Дружеството е учредено през 1996 г. и предметът му на дейност включва представителство, агентство и процесинг на Дайнърс клуб Интернешънъл. Към 31 декември 2018 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 610 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 94.79%.

(c) First Investment Bank - Albania Sh.a.

През април 2006 г. Банката учреди First Investment Bank – Albania Sh.a. с 99.9998% акционерно участие. На 27 юни 2007 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. получи пълен банков лиценз от централната Банка на Албания и на 1 септември 2007 г. ефективно пое дейността на бившия клон ПИБ – Тирана, поемайки всичките му права и задължения, активи и пасиви.

Към 31 декември 2018 г. акционерният капитал на First Investment Bank – Albania Sh.a. е 11,975 хил. евро, внесен изцяло, а акционерното участие на Банката е 100%.

(d) „Дебита” ООД и „Реалтор” ООД

През януари 2010 г. в търговския регистър бяха вписани дружествата „Дебита” ООД и „Реалтор” ООД, учредени съвместно от Банката и „Първа финансова брокерска къща” ООД. Дружествата са всяко с капитал 150,000 лева, разпределен в дялове на стойност 100 лв. всеки, както следва:

1. „Дебита” ООД - 70% или 1,050 дяла за Банката и 30% или 450 дяла за „ПФБК” ООД.

2. „Реалтор” ООД - 51% или 765 дяла за Банката и 49% или 735 дяла за „ПФБК” ООД.

Дружества са учредени да извършват дейност като обслужващи дружества по смисъла на чл.18 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел. Предметът на дейност на „Дебита” ООД е придобиване, обслужване, управление и разпореждане с вземания, както и свързаната с това консултантска дейност, а „Реалтор” ООД - управление, обслужване и поддържане на недвижими имоти, организиране и извършване на строежи и подобрения, както и извършване на консултантска дейност в областта на недвижимите имоти.

36. Дъщерни предприятия, продължение**(e) „Фи Хелт застраховане” АД**

Бележки към финансовите отчети

През втората половина на 2010 г. Банката придоби мажоритарен пакет акции от капитала на „Здравноосигурителна каса Фи Хелт“ АД (бивше наименование „Здравноосигурителна каса Прайм Хелт“ АД). С решение на КФН от месец юни 2013 г. дружеството получи лиценз за извършване на застрахователна дейност. Наименованието е променено на „Фи Хелт Застраховане“ АД, а предметът на дейност е извършване на застраховки - застраховка „Заболяване“ и застраховка „Злополука“. През юни 2018 г. дружеството разширява лиценза си с още един клас застраховка „Разни финансови загуби“. Към 31 декември 2018 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 5,000 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 59.10%.

(f) **„Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД**

През февруари 2011 г. Банката придоби 100 броя дружествени дяла, представляващи 100% от капитала на „Болкан файненшъл сървисис“ ЕООД. Дружеството е с предмет на дейност: консултантски услуги по внедряване на финансови информационни системи и разработка на софтуер. През януари 2012 г. дружеството се преобразува в еднолично акционерно дружество. Към 31 декември 2018 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 50 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 100%.

(g) **„Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД, „Криейтив Инвестмънт“ ЕООД и „Лега Салюшънс“ ЕООД**

През първото полугодие на 2013 г. Банката учреди дружествата „Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД, „Криейтив Инвестмънт“ ЕООД и „Лега Салюшънс“ ЕООД като едноличен техен собственик. Капиталът на всяко от дружествата е минимално изискуемият по закон (2 лева), а предметът им на дейност включва производство и търговия на стоки и услуги в страната и чужбина („Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД, „Криейтив Инвестмънт“ ЕООД), придобиване, управление и продажба на активи, обработка на информация, финансови консултации („Лега Салюшънс“ ЕООД) и други.

(h) **АМС „Имоти“ ЕООД**

АМС „Имоти“ ЕООД е регистрирано през септември 2010 г. и е придобито от Банката при покупката на Юнионбанк ЕАД през 2013 г. като нейно дъщерно дружество. Предметът на дейност на дружеството включва дейности по придобиване на имуществени права и последващо тяхно прехвърляне, както и проучване и оценка на недвижими имоти, управление на недвижими имоти, консултантски и други услуги. Към 31 декември 2018 г. капиталът на дружеството е 500 хил. лв., а Банката е едноличен негов собственик.

37. **Събития, възникнали след отчетния период**

Няма събития след датата на отчетния период, които да изискват допълнителни оповестявания или корекции във финансовите отчети на Банката.

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.
ПРИДРУЖЕН С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

в хил. лв.

	Бележки	2018	2017
Приходи от лихви		331,046	356,173
Разходи за лихви		(63,958)	(95,247)
Нетен лихвен доход	6	267,088	260,926
Приходи от такси и комисиони		119,992	120,787
Разходи за такси и комисиони		(22,881)	(18,641)
Нетен доход от такси и комисиони	7	97,111	102,146
Нетни приходи от търговски операции	8	10,809	15,326
Други нетни оперативни приходи	9	16,321	28,191
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ		391,329	406,589
Административни разходи	10	(212,066)	(204,698)
Обезценка	11	(83,378)	(78,850)
Други приходи/(разходи), нетно	12	65,127	(20,431)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		161,012	102,610
Разходи за данъци	13	10,534	(10,365)
ПЕЧАЛБА НА ГРУПАТА СЛЕД ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		171,546	92,245
Други всеобхватни доходи			
Позиции, които следва или могат да бъдат рекласифицирани в печалба или загуба			
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности		2,920	518
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		(407)	888
Общо други всеобхватни доходи		2,513	1,406
ОБЩО ВСЕОБХВАТНИ ДОХОДИ		174,059	93,651
Нетна печалба, подлежаща на разпределение между:			
Притежателите на обикновени акции на Банката		171,388	92,175
Неконтролиращо участие		158	70
Общо всеобхватни доходи, подлежащи на разпределение между:			
Притежателите на обикновени акции на Банката		173,901	93,581
Неконтролиращо участие		158	70
Основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност (в лева)	14	1.56	0.84
Отчетът за всеобхватните доходи следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 71.			

 Неделчо Неделчев
 Главен изпълнителен директор

 Светозар Попов
 Изпълнителен директор

 Живко Тодоров
 Главен финансов директор

 Заверили съгласно одиторски доклад от дата 25/04/2019 г.:
 Недялко Апостолов
 Управител

БДО България ООД. № 016

 Стоянка Апостолова
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

 Атанасиос Петропулос
 Прокурист

Мазарс ООД

 Милена Младенова-Николова
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

	Бележки	2018	2017
АКТИВИ			
Парични средства и вземания от централни банки	15	1,674,754	1,478,594
Инвестиции в ценни книжа	16	802,321	803,999
Вземания от банки и финансови институции	17	125,483	54,402
Вземания от клиенти	18	5,716,062	5,162,907
Имоти и оборудване	19	83,951	91,539
Нематериални активи	20	14,402	7,342
Деривати държани за управление на риска		905	1,596
Текущи данъчни активи		605	63
Активи придобити като обезпечения	22	812,934	984,448
Инвестиционни имоти	23	242,558	218,212
Други активи	24	112,706	118,096
ОБЩО АКТИВИ		9,586,681	8,921,198
ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Задължения към банки	25	3,024	8,136
Задължения към други клиенти	26	8,342,691	7,583,819
Други привлечени средства	27	121,120	127,493
Хибриден дълг	28	208,786	208,786
Деривати държани за управление на риска		88	
Отсрочени данъчни пасиви	21	2,774	14,467
Текущи данъчни пасиви		259	2,213
Други пасиви	29	61,667	28,934
ОБЩО ПАСИВИ		8,740,409	7,973,848
Акционерен капитал	30	110,000	110,000
Премии от емисии на акции	30	97,000	97,000
Законови резерви	30	39,865	39,865
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		17,795	21,431
Преоценъчен резерв на недвижимите имоти		4,500	4,500
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности		1,395	(1,525)
Други резерви и неразпределена печалба	30	573,087	673,571
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		843,642	944,842
Неконтролиращо участие		2,630	2,508
ОБЩО КАПИТАЛ НА ГРУПАТА		846,272	947,350
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		9,586,681	8,921,198

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 71.

Неделчо Неделчев
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Живко Тодоров
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад
от дата 25/04/2019 г.:
Недялко Апостолов
Управител

БДО България ООД

Рег. № 016

БДО България ООД

Мазарс ООД

Стоянка Апостолова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Атанасиос Петропулос
Прокурист

Милена Младенова-Николова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември 2018 г. в хил. лв.

	2018	2017
Нетен паричен поток от основна дейност		
Нетна печалба	171,546	92,245
Корекции за непарични операции		
Обезценка	83,378	78,850
Нетен лихвен доход	(267,088)	(260,926)
Амортизация на материални и нематериални дълготрайни активи	15,342	16,206
Начислени данъци	(10,534)	10,365
Загуба от продажба и отписване на материални и нематериални дълготрайни активи, нетно	69	220
(Печалби) от продажба на други активи, нетно	(81,779)	(10,612)
(Положителна) преоценка на инвестиционни имоти	(13,669)	-
	(102,735)	(73,652)
Промени в активите, участващи в основната дейност		
Намаление на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	25,859	1,545
(Увеличение) на финансовите активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	(32,235)	(127,721)
(Увеличение) на вземания от банки и финансови институции	(98)	(2,284)
(Увеличение) на вземания от клиенти	(1,002,118)	(311,476)
Нетно (увеличение)/намаление на други активи	8,731	(23,985)
	(999,861)	(463,921)
Промени в пасивите, участващи в основната дейност		
Увеличение/(намаление) на задължения към банки	(5,108)	4,794
Увеличение/(намаление) на задължения към други клиенти	773,420	(295,119)
Нетно увеличение на други пасиви	30,947	6,462
	799,259	(283,863)
Получени лихви	393,486	423,690
Платени лихви	(78,467)	(128,076)
Получени дивиденди	105	4,478
Платен данък върху печалбата	(4,066)	(9,407)
	7,721	(530,751)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ		
Паричен поток от инвестиционна дейност		
(Придобиване) на дълготрайни материални и нематериални активи	(14,807)	(9,388)
Продажби на дълготрайни материални и нематериални активи	29	281
Продажби на други активи	271,139	113,039
Намаление на инвестиции	9,529	208,757
	265,890	312,689
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ		
Финансиране		
Увеличение/(намаление) на други заемни средства	(6,415)	57,027
	(6,415)	57,027
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ФИНАНСИРАНЕ		
НЕТНО УВЕЛИЧЕНИЕ/(НАМАЛЕНИЕ) НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	267,196	(161,035)
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА	1,520,697	1,681,732
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА (виж бележка 32)	1,787,893	1,520,697

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 71.

Неделчо Неделчев
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Живко Тодоров
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от
от дата 25/04/2019 г.
Недялко Апостолов
Управител

БДО България ООД

Рег. № 016

Мазарс ООД

Стоянка Апостолова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Атанасиос Петропулос
Прокурис

Милена Младенова-Николова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

в хил. лв.

	Акционерен капитал	Премии от емисии	Други резерви и неразпределена печалба	Преоценен резерв на инвестициите в ценни книжа	Преоценен резерв на недвижимите имоти	Резерв от преценка на чуждестранни дейности	Законови резерви	Неконтролиращо участие	Общо
Салдо към 1 януари 2017 г.	110,000	97,000	584,513	20,543	4,500	(2,043)	39,865	2,458	856,836
Общо всеобхватни доходи за периода									
Нетна печалба за 2017 г.	-	-	92,175	-	-	-	-	70	92,245
Други всеобхватни доходи за периода									
Преоценен резерв на инвестициите на разположение за продажба	-	-	-	888	-	-	-	-	888
Резерв от преценка на чуждестранни дейности	-	-	-	-	-	518	-	-	518
Ефект от деконсолидация на дъщерни дружества	-	-	(3,117)	-	-	-	-	(20)	(3,137)
Салдо към 31 декември 2017 г.	110,000	97,000	673,571	21,431	4,500	(1,525)	39,865	2,508	947,350
Първоначално прилагане на МСФО 9									
Загуби от обезценки	-	-	(276,776)	64	-	-	-	(36)	(276,748)
Преоценен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	4,904	(3,293)	-	-	-	-	1,611
Променени салда към 1 януари 2018 г.	110,000	97,000	401,699	18,202	4,500	(1,525)	39,865	2,472	672,213
Общо всеобхватни доходи за периода									
Нетна печалба за 2018 г.	-	-	171,388	-	-	-	-	158	171,546
Други всеобхватни доходи за периода									
Преоценен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	(407)	-	-	-	-	(407)
Резерв от преценка на чуждестранни дейности	-	-	-	-	-	2,920	-	-	2,920
Салдо към 31 декември 2018 г.	110,000	97,000	573,087	17,795	4,500	1,395	39,865	2,630	846,272

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 71.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 25 април 2019 година и подписани от негово име от:

Неделчо Неделчев
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Живко Тодоров
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 25/04/2019 г.:
Недялко Апостолов
Управител

БДО България ООД

Стоянка Апостолова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Атанасиос Петропулос
Прокурист

Мазарс ООД

Милена Младенова-Николова
Регистриран одитор
отговорен за одита

1. База за изготвяне на финансовите отчети

(а) Правен статут

Първа инвестиционна банка АД (Банката) е създадена през 1993 г. в Република България и има седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Драган Цанков 37.

Банката има пълен банков лиценз, издаден от Българска народна банка (БНБ), според който може да извършва всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

В резултат на успешно първично публично предлагане на нови акции на Българска фондова борса – София, Банката е регистрирана като публично дружество в Регистъра на Комисията за финансов надзор в съответствие с разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа на 13 юни 2007.

Консолидираните финансови отчети на Банката към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. обхващат Банката и нейните съществени дъщерни предприятия (виж бележка 36), заедно наричани "Групата".

Групата има чуждестранни дейности в Кипър (клон Кипър) и Албания (дъщерно дружество).

(b) Приложими стандарти

Финансовите отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейската комисия.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО налага използването на определени съществени счетоводни преценки и изисква ръководството да прави отсъждания в процеса на прилагане на счетоводните политики на Групата. Областите, включващи една по-висока степен на преценка и сложност или области, където преценките и предположенията имат важно значение за финансовите отчети, са показани в бележка 2 (г).

(c) Представяне на финансовите отчети

Финансовите отчети са представени в български левове, закръглени до хиляда лева.

Финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на справедливата стойност за деривативните финансови инструменти, финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, както и активите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Другите финансови активи и пасиви, както и нефинансовите активи и пасиви, са отчетени по амортизирана или историческа стойност.

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2018 г.

Следните изменения на съществуващите стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети от ЕС, са в сила за текущия период:

- МСФО 15 Приходи от договори с клиенти (издаден на 28 май 2014 г.), включително измененията в МСФО 15: Влизане в сила на МСФО 15 (издаден на 11 септември 2015 г.), приет от ЕС на 22 септември 2016 г., публикуван в Официален вестник на 29 октомври 2016 г.
- МСФО 9 Финансови инструменти (издаден на 24 юли 2014 г.), одобрен от ЕС на 22 ноември 2016 г., публикуван в Официален вестник на 29 ноември 2016 г.
- Пояснения към МСФО 15 Приходи от договори с клиенти (издадени на 12 април 2016 г.), одобрени от ЕС на 31 октомври 2017 г., публикувани в Официален вестник на 9 ноември 2017 г.
- Изменения в МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори (издадени на 12 септември 2016 г.), приети от ЕС на 3 ноември 2017 г., публикувани в Официален вестник на 9 ноември 2017 г.
- Годишни подобрения на цикъла на стандартите на МСФО за периода 2014-2016 г. (издадени на 8 декември 2016 г.), одобрено от ЕС на 7 февруари 2018 г., публикувано в Официален вестник на 8 февруари 2018 г.

Беложки към консолидираните финансови отчети**1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение****(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2018 г., продължение**

- МСФО 1 "Прилагане за първи път на МСФО" – Премахване на краткосрочните освобождавания за предприятия, които прилагат за първи път МСФО, относно преминаване към МСФО 7, МСС 19 и МСФО 10, които вече не са приложими.
- МСС 28 "Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия" – Оценяване на асоциирано или съвместно предприятие по справедлива стойност. Изменението пояснява, че изборът от страна на организации с рисков капитал, съвместни фондове, тръстове и подобни организации да оценяват инвестициите в асоциирани или съвместни предприятия по справедлива стойност през печалбата или загубата следва да се извършва отделно за всяко асоциирано или съвместно предприятие при първоначално признаване.
- Изменения в МСФО 2: Класификация и оценяване на сделки за плащане на базата на акции (издадени на 20 юни 2016 г.), приети от ЕС на 26 февруари 2018, публикувани в Официален вестник на 27 февруари 2018 г.
- Изменения на МСС 40: Трансфери на инвестиционни имоти (издадени на 8 декември 2016 г.), одобрени от ЕС на 14 март 2018 г., публикувани в Официален вестник на 15 март 2018 г.
- КРМСФО 22 Сделки в чуждестранна валута и предварителни плащания (издадени на 8 декември 2016 г.), одобрени от ЕС на 28 март 2018 г., публикувани в Официален вестник на 3 април 2018 г.

Приемането на тези изменения в съществуващи стандарти не доведе до промени в счетоводната политика на Групата, с изключение на прилагането на МСФО 9.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането.

Ръководството на Групата е идентифицирало следните области, които са със съществен ефект от прилагането на МСФО 9:

Класификацията и оценяването на финансовите активи на Групата са прегледани на базата на новите критерии, които взимат под внимание договорените парични потоци за активите и бизнес модела, по който те са управлявани. Ръководството държи повечето финансови активи, за да събира съответните парични потоци и оценява видовете парични потоци, за да класифицира правилно финансовите активи.

Ръководството преценява част от финансовите активи, държани до падеж, да продължат да бъдат отчитани по амортизирана стойност, а други, в размер на 9,785 хил. лв. да бъдат отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, тъй като паричните потоци по тях не представляват само плащания на главница и лихви. Ръководството не отчита съществен ефект в печалбата или загубата при тази промяна в отчитането.

Ръководството преценява част от финансовите активи държани до падеж в размер към 01.01.2018 г. на 34,099 хил. лв. да се отчитат по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, тъй като те представляват държавни ценни книжа и са държани в рамките на бизнес модела с цел събиране както на договорените парични потоци, така и на паричните потоци от продажба на актива. Освен това договорните парични потоци по тези финансови инструменти пораждат плащания единствено на главница и лихва. Ръководството отчита ефект в увеличение на другия всеобхватен доход (преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа) в размер на 1,611 хил. лв. при тази промяна в отчитането.

Някои от финансовите активи на разположение за продажба на стойност 18,286 хил. лв. от 01.01.2018 г. се оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, тъй като паричните потоци не представляват само плащания на главница и лихви. Свързаните с тези финансови активи печалби от преоценка по справедлива стойност са прехвърлени от резерв от преоценка на финансови активи на разположение за продажба в други резерви и

Бележки към консолидираните финансови отчети**1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение****(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2018 г., продължение**

неразпределената печалба към 1 януари 2018 г. Ръководството не отчита съществен ефект при компонентите на собствения капитал при тази промяна в отчитането.

Други финансови активи, държани от Групата към 01.01.2018 г., включват:

- инструменти на собствения капитал в размер на 15,820 хил. лв., класифицирани досега като финансови активи на разположение за продажба, които ще се отчитат като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата. В тази връзка Групата прекласифицира към 1 януари 2018 г. от преоценъчен резерв, нетно от данък в други резерви и неразпределени печалби 4,904 хил. лв.

- инструменти на собствения капитал в размер на 4,164 хил. лв., държани за търгуване, оценявани досега по справедлива стойност в печалбата или загубата, които Групата продължат да оценява по този начин и съгласно МСФО 9;

- дългови инструменти в размер на 9,830 хил. лв., класифицирани досега като държани до падеж и оценявани по амортизирана стойност, които изпълняват критериите за отчитането им по амортизирана стойност съгласно МСФО 9.

- дългови инструменти в размер на 1,261 хил. лв., класифицирани досега като финансови активи на разположение за продажба, които изпълняват критериите за отчитане по амортизирана стойност съгласно МСФО 9. Ръководството не отчита съществен ефект при компонентите на собствения капитал (преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа) при тази промяна в отчитането.

МСФО 9 изисква печалби или загуби, реализирани при продажбата на капиталови инструменти, отчитани като финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, вместо да бъдат отчитани в печалбата или загубата, да бъдат прехвърлени от резерви в неразпределената печалба. През 2018 г. Групата не е отчела печалба или загуба във връзка с продажба на капиталови инструменти, отчитани като финансови активи на разположение за продажба.

Обезценка на базата на очакваната загуба следва да бъде призната относно вземанията от клиенти на Групата и инвестициите в активи, класифицирани като държани за продажба и държани до падеж, освен ако те не бъдат класифицирани по справедлива стойност в печалбата или загубата съгласно новите критерии. Обезценка на базата на очакваната загуба Групата признава и по задбалансовите си ангажименти. На базата на извършените към 01.01.2018 г. изчисления Групата отчита известно увеличение на обезценката на:

- вземания от клиенти в размер на 258,300 хил. лв.;
- ценни книжа отчитани по амортизирана стойност в размер на 158 хил. лв.;
- задбалансови ангажименти в размер на 18,290 хил. лв.

Към 01.01.2018 г. при преминаването към МСФО 9 е призната обезценка на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход в размер на 64 хил. лв. С този размер не се засяга стойността на съответните финансови активи, а се коригира преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (увеличение) срещу други резерви и неразпределени печалби (намаление).

Инструментите на собствения капитал няма да могат да бъдат оценявани по себестойност намалена със загуби от обезценка. Вместо това всички тези инвестиции ще бъдат оценявани по справедлива стойност. Промените в справедливата стойност ще бъдат представени в текущата печалба или загуба, освен ако Групата не ги представя без право на отмяна в другия всеобхватен доход.

Към 01.01.2018 г. Групата възнамерява да представя промените в справедливата стойност на инвестициите в инструменти на собствения капитал в печалбата или загубата, а не в другия всеобхватен доход.

Бележки към консолидираните финансови отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение

(е) Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които са издадени от СМСС и са приети от ЕС, но не са в сила

- **МСФО 16 Лизинг (издаден на 13 януари 2016 г.), одобрен от ЕС на 31 октомври 2017 г., публикуван в Официален вестник на 9 ноември 2017 г.**

МСФО 16 „Лизинг“ в сила от 1 януари 2019 г. и заменя указанията на МСС 17 „Лизинг“ и въвежда промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите.

Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансов лизинг (признат в баланса) и оперативен лизинг (признат извънбалансово). МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и 'право за ползване на актив' за почти всички лизингови договори.

СМСС е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малоценни активи; това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава почти без промяна.

Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение.

Ръководството е в процес на оценяване на ефекта от прилагането на стандарта, но все още не може да представи количествена информация. Следните действия са предприети:

- Извършва се пълен преглед на всички договори, за да се прецени дали допълнителни договори няма да се считат за лизингови договори съгласно новата дефиниция на МСФО 16;
- Решава се кои условия за прилагане да се изберат; или пълно ретроспективно прилагане или частично ретроспективно прилагане (което означава, че сравнителната информация няма да бъде променена). Частичното прилагане позволява да не се преценяват текущите договори дали съдържат лизинг и други облекчения. Решението кой подход да се избере е важно, тъй като не може да се промени впоследствие;
- Преценяват се настоящите оповестявания относно договори за финансов лизинг и договори за оперативен лизинг, тъй като е вероятно те да са базата за определяне на сумата за капитализиране и да станат активи с право на ползване.
- Определя се кое счетоводно опростяване е приложимо към договорите за лизинг и дали ще се използва правото на освобождаване;
- Разглеждат се изискванията към съществуващата ИТ система;
- Преценяват се допълнителните оповестявания, които се изискват.

Ръководството не очаква съществен ефект от прилагането на стандарта, тъй като в анализираните договори за наем, по които Банката е страна като наемател:

- Не се прехвърля правото на контрол върху използването на актива, тъй като на практика се ограничава възможността Банката да получи по същество всички икономически ползи от използването на актива. По същество във всички договори за наем на Банката е отнето правото да преотдава имотите на трети лица.
- В анализираните договори за наем, не се прехвърля правото на контрол върху използването на актива, като банката е ограничена във вземането на решения за това как да бъде използван актива, обект на наема, като може да взема решения свързани само с оперативното използване и поддръжката на актива, обект на наема. Банката в по същество всички договори за наем няма право да променя предварително определения начин на използване на имота, като вземе решение да го използва за различни от предварително определените цели. От друга страна наемодателят като собственик във всеки един момент може да промени експлоатационните указания, дадени при първоначалното договаряне. Това

Бележки към консолидираните финансови отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение

(е) **Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които са издадени от СМСС и са приети от ЕС, но не са в сила, продължение**
на практика лишава Банката като наемател от пълното право на контрол върху ползването на актива.

- Поради изброените причини Групата приема, че значителна част от договорите за наем, по които Банката е наемател, не попадат в обхвата на определението за лизинг.
- Изменения на МСФО 9: Характеристики за предплащане с отрицателна компенсация (издадени на 12 октомври 2017 г.), одобрени от ЕС на 22 март 2018 г., публикувани в Официален вестник на 26 март 2018 г.
- КРМСФО 23 Несигурност при третиране на данък върху доходите (издадена на 7 юни 2017 г.), в сила от 1 януари 2019 г.

Следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са одобрени за прилагане от ЕС и съответно не са взети предвид от Групата при изготвянето на финансовите отчети:

- МСФО 17 Застрахователни договори (издадени на 18 май 2017 г.)
- Изменения на МСС 28: Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (издадени на 12 октомври 2017 г.), в сила от 1 януари 2019 г.
- Изменения на МСС 19: Изменение, съкращаване или уреждане на плана (издадено на 7 февруари 2018 г.), в сила от 1 януари 2019 г.
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г.,
- КРМСФО 23 “Несигурност относно отчитането на данък върху дохода” в сила от 1 януари 2019
- Годишни подобрения на стандартите за МСФО 2015-2017 (издадени на 12 декември 2017 г.), в сила от 1 януари 2019 г.
- МСФО 11 "Съвместни предприятия " - дружеството не преоценява предишния си дял в съвместно контролирана дейност, когато придобие съвместен контрол върху дейността.
- МСС 12 "Данъци върху дохода" - дружеството отчита всички данъчни последици от плащанията на дивиденди по същия начин както самите тях.
- МСС 23 "Разходи по заеми" - дружеството третира като част от общите заеми всеки заем първоначално взет за разработване на актив, когато активът е готов за планираната употреба или продажба.
- Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации (издадени на 22 октомври 2018 г.), в сила от 1 януари 2020 г.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика

(a) Признаване на приходи

(i) Приходи от и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават в печалбата или загубата съгласно принципа на начисляването на база ефективна доходност на актива (пасива) или съответната променлива доходност. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Когато изчислява ефективния лихвен процент, Групата оценява бъдещите парични потоци, отчитайки всички договорни условия на финансовия инструмент без бъдещите загуби от кредита.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи са вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или отписването на финансов актив или пасив.

(ii) Такси и комисиони

Приходите от и разходите за такси и комисиони от финансови услуги на Групата се признават в печалбата или загубата когато съответната услуга е извършена.

(iii) Нетни приходи от търговски операции

Нетните приходи от търговски операции включват приходи и разходи от продажби и промени в справедливата стойност на финансови активи и пасиви за търгуване, както и приходите от търговия с чуждестранна валута и курсовите разлики, произтичащи от преоценката на откритата валутна позиция на Групата.

(iv) Дивиденди

Приходите от дивиденди се признават, когато се реализира правото за тяхното получаване. Обикновено това е датата, към която държателите на акции и дялове могат да получат одобрения дивидент.

(b) База за консолидация

(i) Бизнес комбинации

Бизнес комбинациите се отчитат използвайки метода на покупката към датата на придобиването, която е датата на прехвърляне на контрола към Групата. Групата контролира едно предприятие когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

Групата оценява репутацията към датата на придобиване като:

- Справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение, плюс
- Признатата стойност на всички неконтролиращи участия в придобитото предприятие, плюс
- Ако бизнес комбинацията е постигната на етапи, справедливата стойност на съществуващото участие в придобитото предприятие, минус
- Нетната призната стойност (в общия случай справедливата стойност) на разграничимите придобити активи, и поети задължения.

Отрицателната репутация, възникваща от придобиване се преразглежда и всяка отрицателна разлика, оставаща след преразглеждането се признава в печалба или загуба.

Прехвърленото възнаграждение не включва суми свързани с уреждането на предшестващи права и задължения. Такива суми в общия случай се признават в печалба или загуба.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(b) База за консолидация, продължение****(i) Бизнес комбинации, продължение**

Разходи по сделката, освен тези свързани с издаването на дългови или капиталови ценни книжа, които възникват за Групата във връзка с бизнес комбинация се отчитат като разходи при възникване.

Всяко дължимо условно възнаграждение се оценява по справедлива стойност на датата на придобиване. Ако условното възнаграждение се класифицира като собствен капитал, то не се преоценява и уреждането му се отчита в собствения капитал. В противен случай, последващите промени в справедливата стойност на условното възнаграждение се признават в печалби и загуби.

Когато се изисква възнаграждения с плащания на базата на акции (заместващи възнаграждения) да бъдат заменени за възнаграждения на служители на придобитото предприятие (възнаграждения на придобитото предприятие) и са за предходни услуги, тогава цялата или част от сумата от заместващите възнаграждения на придобиващия се включва в оценката на прехвърленото възнаграждение за бизнес комбинацията. Това определяне се базира на пазарната стойност на заместващите възнаграждения сравнена с пазарно-базирана стойност на възнагражденията на придобитата страна и степента, до която заместващите възнаграждения се отнасят за предходни и/или бъдещи услуги.

(ii) Неконтролиращо участие

Неконтролиращото участие се оценява на база неговия пропорционален дял от стойността на придобитите разграничими нетни активи на датата на придобиване.

Промени в дела на Групата в дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол, се отчитат като сделки със собственици в тяхното качество на такива. Корекциите на неконтролиращо участие се базират на пропорционалната стойност на нетните активи на дъщерното предприятие. Не се признават корекции в репутацията и не се отчитат печалби или загуби в резултат на такива сделки, а се отразяват директно в капитала.

(iii) Дъщерни дружества

Дъщерни са онези дружества, които се контролират от Банката. Групата контролира едно предприятие когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

Финансовите отчети на дъщерните дружества се включват в консолидирания финансов отчет от датата, на която е установен контрол до датата на преустановяването му.

(iv) Загуба на контрол

При загубата на контрол, Групата отписва активите и пасивите на дъщерното предприятие, неконтролиращото участие и другите компоненти на собствения капитал свързани с предприятието. Печалбата или загубата произлизаща от загубата на контрол се признава в печалби и загуби. Ако Групата запази дял в предишно дъщерно дружество, този дял се оценява по справедлива стойност към датата на загуба на контрол. В последствие, тази инвестиция се отчита по метода на собствения капитал или като финансов актив на разположение за продажба в зависимост от запазеното ниво на влияние.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(b) База за консолидация, продължение

(v) *Сделки, които се елиминират при консолидация*

Вътрешногруповите приходи, разходи, разчети и сделки и всички нереализирани приходи и разходи, произтичащи от вътрешногрупови сделки, се елиминират при изготвянето на консолидирания финансов отчет. Нереализираните загуби се елиминират по същия начин както нереализираните печалби, но само ако няма доказателство за обезценка.

(c) Валутни операции

(i) *Функционална валута и валута на представяне*

Позициите, включени във финансовите отчети на всяко едно от дружествата на Групата са представени във валутата на основната икономическа среда, в която те оперират ("функционална валута"). Консолидираните финансови отчети са представени в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Групата.

(ii) *Сделки и салда*

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчет за финансово състояние. Курсовата разлика, произтичаща от парични позиции е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута превалутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

(iii) *Чуждестранни дейности*

Активите и пасивите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към датата на отчета. Приходите и разходите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към датите на транзакциите. Разликите от валутна преоценка се признават в другите всеобхватни доходи. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Кипър ръководството приема, че е евро. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Албания ръководството приема, че е албански лек.

(d) Финансови активи

(i) *Признаване*

Групата признава финансов актив когато стане страна по договорните условия на инструмента. Групата първоначално признава търговските и другите вземания към датата на транзакцията. Вземанията от клиентите възникват, когато сумите се предоставят на кредитополучателите. Всички финансови активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс, в случай на финансов актив не по справедлива стойност в печалба или загуба, транзакционните разходи пряко отнасящи се до придобиването на финансовия актив.

Групата класифицира финансовите си активи в следните категории: финансови активи отчитани по амортизирана стойност; финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход; финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Ръководството определя класификацията на инвестициите при първоначалното им признаване съобразно бизнес модела за управление на дадения клас финансови активи и договорните характеристики на паричните потоци на финансовия актив.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(d) Финансови активи, продължение****(ii) Финансови активи отчитани по амортизирана стойност**

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се отчитат по амортизирана стойност.

Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансов актив пасив е стойността по която финансовият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж и намалена с обезценката.

(iii) Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел както събиране на договорените парични потоци така и продажба на актива и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. След първоначалното признаване активът се оценява по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (другия всеобхватен доход). Когато дълговият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход се прехвърлят в печалбата или загубата.

(iv) Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Позицията съдържа две подкатегории: финансови активи държани за търгуване и финансови активи, които не са класифицирани в горните две категории. Даден финансов актив се класифицира в тази категория ако е придобит с цел продажба в кратък срок или договорните му характеристики не отговарят на условието да пораждат плащания единствено на главница и лихва. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

Групата не определя никой дългов инструмент за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата за да премахне или значително да намали т. нар. счетоводно несъответствие.

(v) Капиталови инструменти отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

Групата може да направи неотменим избор да признава промените в справедливата стойност в инвестициите в капиталови инструменти в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Печалбите или загубите от промени в справедливата стойност ще се показват в другия всеобхватен доход и последващо няма да могат да се прекласифицират в печалбата или загубата. Когато капиталовият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход направо се прехвърлят в други резерви и неразпределена печалба.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи, продължение

(vi) *Оценка по справедлива стойност*

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния пазар, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Групата има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Групата използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Групата следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Групата счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. Последващо тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е приключена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува“ и цена „продава“, Групата признава активите и дългите позиции по цена „купува“ и пасивите и късите позиции по цена „продава“.

Групата, която държи група финансови активи и финансови пасиви, е изложена на пазарни рискове и на кредитен риск. Ако Групата ги управлява въз основа на нетната си експозиция към пазарни рискове или кредитен риск, оценяването на справедливата стойност е въз основа на цената, която би получило при продажбата на нетна дълга позиция за определена рискова експозиция или платило при прехвърлянето на нетна къса позиция за определена рискова експозиция. В такива случаи е необходимо Групата да разпредели корекциите на равнище портфейл към отделните активи или пасиви, които образуват Групата на финансовите активи и финансовите пасиви според корекцията за относителния риск на всеки един инструмент от Групата.

Групата оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

(vii) *Отписване*

Групата отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от този актив падежират или когато Групата е прехвърлила тези права чрез сделка, при която всички съществени рискове и изгоди произтичащи от собствеността на актива се прехвърлят на купувача. Всяко участие във вече прехвърлен финансов актив, което Групата запазва или създава, се отчита самостоятелно като отделен актив или пасив.

Групата отписва финансов пасив, когато договорните задължения по него се погасят, изтекът

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(d) Финансови активи, продължение****(vii) Отписване, продължение**

или бъдат отменени.

Групата извършва сделки, при които прехвърля финансови активи, признати в нейния отчет за финансовото състояние, като запазва всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с тези активи. В случаите когато Групата е запазила всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с активите, последните не се отписват от отчета за финансовото състояние (пример за такива сделки са репо сделките - продажба с уговорка за обратно изкупуване).

При сделки, при които Групата нито запазва, нито прехвърля рисковете и изгодите, свързани с финансов актив, последният се отписва от отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато Групата е загубила контрол върху него. Правата и задълженията, които Групата запазва в тези случаи се отчитат отделно като актив или пасив. При сделки, при които Групата запазва контрол върху актива, неговото отчитане в отчета за финансовото състояние продължава, но до размера определен от степента, до която Групата е запазила участието си в актива и носи риска от промяна в неговата стойност.

(e) Парични средства

Паричните средства включват пари в брой, парични средства, депозирани в централните банки и краткосрочни високоликвидни сметки и вземания от банки с оригинален матуритет до три месеца.

(f) Инвестиции

Инвестиции, държани от Групата с цел получаване на печалба вследствие на краткосрочни продажби или обратни покупки, се класифицират като финансови активи за търгуване. Инвестиции в дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци, се класифицират като финансови активи отчитани по амортизирана стойност. Инвестиции в дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и продажба се класифицират като финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Всички останали инвестиции, включително тези, договорните условия на които не удовлетворяват изискването да пораждат плащания само на главница и лихва, се класифицират като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки**(i) Отдаване и наемане на ценни книжа**

Инвестиции, отдадени по силата на споразумения за отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика, приложима за активи за търгуване или съответно за активи на разположение за продажба. Паричните средства, получени като обезпечения при отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат като задължения към банки или други клиенти. Инвестициите, наети по споразумения за наем на ценни книжа, не се признават като актив на Групата. Паричните средства, предоставени по договори за наем на ценни книжа, се отчитат като кредити и аванси на банки или други клиенти. Приходите и разходите, възникнали в резултат на сделки за наемане или отдаване на ценни книжа, се признават на принципа на начисляването за периода на извършване на сделките като приход или разход за лихви.

(ii) Споразумения за репо сделки

Групата сключва договори за покупка (продажба) на инвестиции по силата на споразумения за обратна продажба (покупка) на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инвестиции, подлежащи на обратна продажба на определена бъдеща дата, не се признават в отчета за финансовото състояние.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки, продължение****(ii) Споразумения за репо сделки, продължение**

Изплатените суми се отчитат като заеми на банки или други клиенти, като съответните ценни книжа се отчитат като обезпечение. Инвестиции, продадени по споразумения за обратно откупуване, продължават да се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи на разположение за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения към банки или други клиенти.

Разликата между стойностите при покупка (продажба) и при обратната продажба (покупка) се начислява за периода на сделката и се представя като лихвен приход (разход).

(h) Привлечени средства

Привлечените средства се признават първоначално по цена на придобиване, която включва получените средства (справедливата стойност на полученото вложение), нетно от разходите по сделката. В последствие привлечените средства се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността на падеж се признава в печалбата или загубата за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент.

Когато Групата закупи свой дълг, той се отписва от отчета за финансовото състояние и разликата между балансовата стойност на дълга и платената сума се включва в други нетни оперативни приходи.

(i) Компенсиране

Финансовите активи и пасиви се компенсират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на сделките на нетна основа.

(j) Обезценка на финансови активи

Групата признава 12-месечна очаквана кредитна загуба като загуба от обезценка когато няма значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване. Когато има значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване като загуба от обезценка се признават очакваните кредитни загуби за остатъчния живот на финансовия актив.

Увеличението на кредитния риск се определя от информацията относно следните фактори и събития за длъжника или експозицията:

- вътрешнобанков поведенчески скоринг за физическите лица, както и за търговци и институции с експозиции с размер под праг на същественост;
- намаление на кредитната оценка (външна или вътрешнобанкова) с определена степен при търговци и институции с експозиции с размер над праг на същественост;
- наличие на просрочие;
- други индикации.

(k) Имоти и оборудване

Земята и сградите са представени в отчета за финансовото състояние по преоценена стойност, която е справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с последващо начислената амортизация и последващо начислената обезценка. Всички други класове активи имоти и оборудване са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и начислената обезценка.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(k) Имоти и оборудване, продължение

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел намаляване стойността на дълготрайните активи в рамките на очаквания срок на тяхното използване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Сгради	3 - 4
• Съоръжения и оборудване	10 - 50
• Стопански инвентар	10 - 15
• Транспортни средства	10 - 20
• Подобрения на наети сгради	2 - 50

Активите не се амортизират до момента на тяхното въвеждане в експлоатация и прехвърлянето им от активи в процес на изграждане в съответната категория активи.

(l) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Групата, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Лицензи и търговски марки	14 - 20
• Програмни продукти	8 - 50

(m) Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е такъв имот (земя или сграда – или част от сграда – или и двете), който е държан с цел приходи от наеми или увеличаване на стойността. Банката избира за своята счетоводна политика на отчитане на инвестиционните имоти модела на справедлива стойност и го прилага последователно за всички свои инвестиционни имоти. Инвестиционните имоти първоначално се признават по цена на придобиване, а в последствие се отчитат по справедлива стойност и приходите и разходите от преоценка се признават в печалбата в периода на възникването им. Прекласифициране от активи придобити като обезпечения, отчитани като материални запаси, в инвестиционни имоти се допуска при наличие на договор за отдаване под наем на съответния имот. Справедливата стойност на активите от клас инвестиционни имоти е определена от независими външни оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните чрез използване на надежни техники за определянето на справедливите стойности.

(n) Провизии

Провизия се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата е поела законов или договорен ангажимент в резултат на минало събитие, погасяването на който е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи и може да се направи надеждна оценка на сумата на задължението. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните рискове за задължението.

(o) Акцепти

Един акцепт възниква, когато Групата се съгласява да плати, на определена бъдеща дата, определена сума по поет ангажимент. Акцептите на Групата възникват най-вече по потвърдени акредитиви, предвиждащи плащане в известен период след получаване на необходимите документи. Групата се договаря повечето задължения по акцепти да бъдат

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(p) Задбалансови ангажименти

платени на по-късна дата от тази, на която клиентът плаща сумата. Акцептите са отразени в други привлечени средства.

При осъществяване на обичайната си дейност Групата сключва договори за задбалансови ангажименти като банкови гаранции и акредитиви. Групата признава провизия по поети условни задължения когато има сегашно задължение в резултат на минало събитие, вероятно е да се формира изходящ паричен поток, за да се погаси задължението и могат да бъдат направени надеждни изчисления за размера на задължението.

(q) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за периода включва текущ данък и промяна в отсрочения данък. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за годината въз основа на действащата данъчна ставка към деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички времеви разлики между балансовата стойност на даден актив или пасив съгласно финансовите отчети и стойността, изчислена за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, отчетени или в другите всеобхватни доходи или директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

(r) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика

Групата прави оценки и допускания, които засягат отчетните стойности на активите и пасивите през следващата финансовата година. Оценка и преценки непрекъснато се преразглеждат и се базират на историческия опит и други фактори, включително очакване на бъдещи събития, които се смятат за основателни при определени обстоятелства.

Информация за оценки и оценъчна несигурност, за които има значителен риск от промяна към 31 декември 2018 г. са изброени по-долу и са свързани с обезценката на активи, подоходните данъци и следните бележки свързани с други елементи на отчета:

- Бележка 5 – определяне на справедливата стойност на финансови инструменти чрез оценъчни техники, при които входящите данни за финансовите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация.
- Бележка 19 – определяне на справедливата стойност на земи и сгради: чрез оценъчни техники, при които входящите данни за активите не са базирани на налична пазарна информация.

(i) Оценка на активите, придобити от обезпечения

Активите приети като обезпечение се оценяват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При оценяване на нетната реализуема стойност на активите, Банката изготвя няколко модела за оценка (например дисконтирани бъдещи парични потоци) и ги сравнява с налична пазарна информация (например сходни сделки на пазара, оферти от потенциални купувачи).

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(г) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика, продължение

(ii) *Подходни данъци*

Печалбата на Банката е обект на данъчно облагане в няколко юрисдикции, при което се прилагат значителни преценки при определянето на данъците. Има много операции и изчисления, за които категоричното определяне на данъците е несигурно в нормалния бизнес. Банката отчита пасиви по очаквани резултати от данъчни проверки, базирани на преценката дали ще бъдат дължими допълнителни данъци. Когато окончателният резултат от тези данъчни проверки се различава от предварително отчетените суми, тази разлика ще има влияние върху текущите данъци и отсрочените данъци в периода, в който те се определят.

(s) *Доходи на акция*

Групата представя данни за основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност за обикновени акции на Банката. Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката (числител) на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател). Доходите на акция с намалена стойност се определят като печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката и среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода се коригират с ефекта от всички потенциални обикновени акции с намалена стойност, които се състоят от конвертируеми облигации и опции върху акции.

(t) *Доходи на персонала*

Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Банката плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на банката да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават текущо в печалби и загуби.

Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Групата за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Банката има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, ал. (3) от Кодекса на Труда (КТ).

Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че служителят е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – има право на обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Към датата на отчета за финансовото състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители, чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

За последните две години Банката е правила предварителни разчети за дължимите провизии за пенсии и не е установила съществени по размер задължения.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(t) Доходи на персонала, продължение

Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Групата се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни

отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Банката е отправила официално предложение за доброволно прекратяване и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят.

Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Групата има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(u) Застрахователни договори

Класификация на застрахователни договори

Договори, при които Групата поема съществен застрахователен риск от друга страна (застраховано лице) чрез компенсация на застрахованото лице или друг бенефициент, при специфично несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице или бенефициента, се класифицират като застрахователни договори.

Застрахователен е всеки риск, който не е финансов. Финансов риск е рискът свързан с евентуална бъдеща промяна в един или няколко от изброените: лихва, цена на ценната книга, пазарни цени, валутни цени, ценови индекс, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие че в случай на нефинансови променливи, променливата не е специфична за страните по договора. Застрахователните договори могат също да прехвърлят част от финансовия риск.

Записани премии

Записаните премии се признават за приход на база дължимата годишна премия от осигурените лица за премиения период, започващ през финансовата година или дължимата еднократна премия за целия период на покритие на застрахователните договори, сключени през финансовата година. Брутните премии не се признават, когато бъдещите парични потоци по тях не са сигурни. Записаните премии се показват брутно от дължимите комисионни на агенти.

Сторнирани премии

Сторнирани премии по застраховане са премиите по договорите за застраховане, за които има нарушение на общите условия, неразделна част от Застрахователния договор или промяна в условията на договора. Сторнирани премии през текущата година, отнасящи се за полици сключени през текущата година, намаляват брутният премиен приход на Групата. Сторнирани премии през текущата година, отнасящи се за полици сключени през предходна година, увеличават разходите направени през периода от Групата.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(u) Застрахователни договори, продължение

Пренос-премиен резерв

Пренос-премийният резерв е образуван за покриване на претенции, административни и други разходи, които могат да възникнат по съответния действащ застрахователен договор, след края на отчетния период. Базата за определяне на пренос-премийния резерв съответства на

базата на признаване на премийния приход в годишния финансов отчет на Групата. Пренос-премийния резерв е изчислен по метода на точната дата, при който премията е умножена с коефициент на разсрочване, получен като съотношение на броя на дните през който договорът ще бъде в сила през следващия отчетен период към целия срок на договора, изразен в брой дни.

Резерв за неизтекли рискове

Образува се за покриване на рискове за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срокът на съответния застрахователен договор, за да се покрият плащанията и разходите, свързани с тези рискове, които се очаква да превишават образувания пренос-премиен резерв.

Възникнали претенции по застрахователни договори

Претенциите, възникнали от застраховане, включват платените претенции и разходите за обработката им, платими през финансовата година, заедно с изменението в резерва за предстоящи плащания.

Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания се изчислява въз основа на сумата на всички претенции по събития, възникнали през текущия и предишни периоди, които не са платени към края на периода. Към резерва се включва и сума за претенции по възникнали, но необявени претенции, изчислена като процент от размера на спечелените премии през финансовата година, както и сумата за възобновими претенции.

Аквизиционни разходи

Аквизиционните разходи включват комисиони, начислени на посредници, агентски и брокерски комисиони.

3. Управление на риска

А. Търговски операции

Групата поддържа активни търговски позиции в ограничен брой недеривативни финансови инструменти. Повечето от търговските операции на Групата са насочени към клиенти. С цел задоволяване нуждите на клиенти Групата поддържа пакет от инструменти на паричния пазар и поддържа постоянна пазарна ликвидност, като търгува с други участници на пазара. Тези дейности обхващат търговията с финансови инструменти и дават възможност на Групата да предоставя на своите клиенти продукти от паричния пазар на конкурентни цени.

Групата управлява своите търговски операции по видове риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

(i) Кредитен риск

Рискът от неизпълнение е рискът контрагентите по финансовите инструменти да не изпълнят своите задължения. Рискът от неизпълнение се следи постоянно съгласно вътрешните процедури по управление на риска и се контролира посредством минимални прагове за кредитното качество на контрагента и определяне на лимити на размера на експозицията. Експозициите, произтичащи от търговски операции са обект на лимити спрямо общия размер на експозициите и се одобряват от оправомощеното лице или орган, както е определено в процедурите по управление на кредитния риск.

Белѝжки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

A. Търговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск

Сетълмент рискът е рискът от загуба, породен когато контрагентът не успее да достави стойност (пари, ценни книжа или други активи) съгласно договорените условия. Когато търгуването не се разплаща посредством клирингов агент, сетълмент рискът се ограничава чрез едновременно извършване на плащането и доставката.

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Банката поема пазарен риск когато излиза на позиции по дългови инструменти, акции, деривативи и валутни трансакции. Този риск се управлява чрез прилагане на лимити на заетите позиции и тяхната рискова чувствителност, измерена посредством стойност под риск (Value at Risk), дюрация или други измерители, подходящи за отделна позиция по отношение нейната чувствителност към рискови фактори. Най-важните рискови фактори, които засягат търговските операции на Банката, са промените на лихвените проценти (лихвен риск), промените на валутните курсове (валутен риск) и промените на цените на акциите (риск за цени на акции).

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството при покупка или продажба на инструменти.

Количествено измерване на лихвения риск се извършва чрез прилагания VaR (Value at Risk) анализ. Методът VaR оценява максималната загуба, която може да настъпи при определен хоризонт и нормални пазарни условия, дължаща се на неблагоприятни изменения на пазарните лихви, ако позициите останат непроменени за определен период.

Стойността под риск се изчислява като се използва едnodневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Параметрите на VaR модела се оценяват на базата на експоненциално претеглени исторически данни за ценовите изменения на рисковите фактори.

Value at Risk се изчислява и следи на дневна база и представлява част от управлението на риска в Банката. В таблицата по-долу е представен в обобщен вид диапазонът на лихвения VaR за портфейла от дългови финансови инструменти на Банката, оценявани по справедлива стойност, за 2018 година:

	31 декември	2018 г.			31 декември
в хил. лв.	2018 г.	средно	минимално	максимално	2017 г.
VaR	319	527	310	1,036	573

B. Нетърговски операции

По-долу са изложени различните рискове, на които Групата е изложена по отношение на нетърговски операции, както и подходът, който е възприела за управлението им.

(i) Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Групата ще срещне трудност при изпълнение на задължения, свързани с финансови пасиви. Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Групата и управлението на нейните позиции. Той има две измерения - риск от невъзможност да се финансират активи при подходящ матуритет и лихвени проценти и риск от невъзможност да се реализира актив при разумна цена и в приемлив срок за да се посрещнат задълженията.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

Средствата се привличат посредством набор от инструменти, включително депозити, други привлечени средства, подчинени дългови инструменти, както и акционерен капитал. По този начин се увеличава възможността за гъвкавост при финансиране на дейностите на Групата, намалява се зависимостта от един източник на средства и понижава стойността на привлечения ресурс. Групата се стреми да поддържа баланс при срочността на привлечения ресурс и гъвкавост при използването на средства с различна матуритетна структура. Групата извършва текуща оценка на ликвидния риск посредством идентифициране и следене промените по отношение на необходимостта от средства за постигането на целите, залежали в цялостната ѝ стратегия. Органът за управление на ликвидността е Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността.

В изпълнение на изискванията на Закона за кредитните институции, Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Първа инвестиционна банка АД изготви план за възстановяване при възникване на финансови затруднения. В него са заложили количествени и качествени сигнали за ранно предупреждение, както и индикатори за възстановяване като например капиталови индикатори, индикатори за ликвидност, индикатори за доходност, пазарно-ориентирани индикатори, при настъпването на които се задействат мерки за възстановяване. Ликвидните индикатори включват съотношение на ликвидно покритие (LCR); нетен отлив от финансиране; съотношение на ликвидни активи към депозити от нефинансови клиенти, съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR). Обособени са също така и различни стрес сценарии относно идиосинкратичен шок, системен шок и комбиниран шок.

При възникване на ликвиден натиск са изградени системи за бързо и адекватно реагиране, които включват привличане на допълнителни средства от местния и чуждестранните пазари чрез емитиране на подходящи финансови инструменти в зависимост от конкретния случай, както и реализиране на неликвидни активи, при ясно разпределени нива на вземане на решения.

С цел редуциране на ликвидния риск са заложили и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност.

С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа.

Като част от управлението на ликвидния риск Групата поддържа ликвидни активи, състоящи се от парични средства, парични еквиваленти и дългови ценни книжа, които могат да бъдат продадени веднага за да се осигури ликвидност:

Ликвидни активи	2018	2017
<i>в хил. лв.</i>		
Средства в централни банки	1,034,757	874,096
Парични средства и разплащателни сметки в други банки	716,647	616,004
Необременени дългови книжа	453,915	468,590
Злато	5,699	6,198
Общо ликвидни активи	2,211,018	1,964,888

Бележки към консолидираните финансови отчети

- 3. Управление на риска, продължение**
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Ежедневно се извършва анализ на значимите по размер привлечени средства и се съблюдава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

Към 31 декември 2018 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови депозанта представляват 4.74% от общата сума задължения към други клиенти (31 декември 2017 г.: 4.06%).

Един от основните коефициенти, използвани от Групата за управление на ликвидния риск, е съотношението на ликвидни активи към общия размер на привлечените средства от други клиенти.

	31 декември 2018 г.	31 декември 2017 г.
Съотношение на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти	26.50%	25.91%

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата по балансова стойност, представени по матуритетна структура според договорния срок до падеж.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение
Матуритетна структура към 31 декември 2018 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	1,674,754	-	-	-	-	1,674,754
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	8,546	-	-	-	17,498	26,044
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	656,265	8,477	5,672	105,115	-	775,529
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	748	-	748
Вземания от банки и финансови институции	122,268	628	78	2,509	-	125,483
Вземания от клиенти	383,619	179,694	778,985	4,373,764	-	5,716,062
Други финансови активи	905	-	-	-	-	905
Общо финансови активи	2,846,357	188,799	784,735	4,482,136	17,498	8,319,525
Пасиви						
Задължения към банки	3,024	-	-	-	-	3,024
Задължения към други клиенти	3,559,155	933,212	2,739,394	1,110,930	-	8,342,691
Други привлечени средства	3,218	1,221	3,441	113,240	-	121,120
Хибриден дълг	-	-	-	-	208,786	208,786
Други финансови пасиви, нетно	(2)	63	27	-	-	88
Общо финансови пасиви	3,565,395	934,496	2,742,862	1,224,170	208,786	8,675,709
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(719,038)	(745,697)	(1,958,127)	3,257,966	(191,288)	(356,184)

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

Текущите неусвоени части от предоставени заеми не се отчитат за ликвиден риск, тъй като ръководството смята, че договорените условия позволяват на Банката по всяко едно време да преустанови предоставянето на средства на своите кредитополучатели при очаквано повишаване на техния кредитен риск.

В частта на вземанията от клиенти са посочени и вземанията по финансов лизинг.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение
- В. Нетърговски операции, продължение
- (i) *Ликвиден риск, продължение*

Матуритетна структура към 31 декември 2017 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	1,478,594	-	-	-	-	1,478,594
Финансови активи за търгуване	7,979	-	-	-	-	7,979
Инвестиции на разположение за продажба	658,218	4,070	10,733	53,465	15,820	742,306
Финансови активи държани до падеж	-	2,406	10,527	40,781	-	53,714
Вземания от банки и финансови институции	52,258	-	-	2,144	-	54,402
Вземания от клиенти	381,300	229,923	988,734	3,562,950	-	5,162,907
Други финансови активи	1,720	(124)	-	-	-	1,596
Общо финансови активи	2,580,069	236,275	1,009,994	3,659,340	15,820	7,501,498
Пасиви						
Задължения към банки	8,136	-	-	-	-	8,136
Задължения към други клиенти	2,892,510	883,287	2,687,171	1,120,851	-	7,583,819
Други привлечени средства	9,101	-	241	118,151	-	127,493
Хибриден дълг	-	-	-	-	208,786	208,786
Общо финансови пасиви	2,909,747	883,287	2,687,412	1,239,002	208,786	7,928,234
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(329,678)	(647,012)	(1,677,418)	2,420,338	(192,966)	(426,736)

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2018 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	Общо
Финансови активи					
Парични средства и вземания от централни банки	1,674,754	-	-	-	1,674,754
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	8,546	-	-	17,498	26,044
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	656,265	8,549	5,853	115,824	786,491
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	1,427	1,427
Вземания от банки и финансови институции	122,268	628	78	2,509	125,483
Вземания от клиенти	384,067	181,296	803,735	5,393,919	6,763,017
Общо финансови активи	2,845,900	190,473	809,666	5,531,177	9,377,216
Финансови пасиви					
Задължения към банки	3,024	-	-	-	3,024
Задължения към други клиенти	3,559,467	933,878	2,746,763	1,125,297	8,365,405
Други привлечени средства	3,219	1,224	3,455	118,439	126,337
Хибриден дълг	-	-	22,883	264,295	287,178
Общо финансови пасиви	3,565,710	935,102	2,773,101	1,508,031	8,781,944
Деривати държани за управление на риска					
За търгуване изходящ поток	189	82	27	-	298
За търгуване входящ поток	1,096	19	-	-	1,115
Паричен поток от деривати, нетно	907	(63)	(27)	-	817

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2017 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	Общо
Финансови активи					
Парични средства и вземания от централни банки	1,478,594	-	-	-	1,478,594
Финансови активи за търгуване	7,979	-	-	-	7,979
Инвестиции на разположение за продажба	658,221	4,105	11,074	74,731	748,131
Финансови активи държани до падеж	-	2,429	10,569	40,181	53,179
Вземания от банки и финансови институции	52,258	-	-	2,144	54,402
Вземания от клиенти	382,232	232,368	1,024,543	4,569,915	6,209,058
Общо финансови активи	2,579,284	238,902	1,046,186	4,686,971	8,551,343
Финансови пасиви					
Задължения към банки	8,136	-	-	-	8,136
Задължения към други клиенти	2,892,877	884,183	2,697,371	1,141,441	7,615,872
Други привлечени средства	9,105	-	243	123,663	133,011
Хибриден дълг	-	-	-	241,349	241,349
Общо финансови пасиви	2,910,118	884,183	2,697,614	1,506,453	7,998,366
Деривати държани за управление на риска					
За търгуване изходящ поток	35,127	8,182	-	-	43,309
За търгуване входящ поток	36,847	8,058	-	-	44,905
Паричен поток от деривати, нетно	1,720	(124)	-	-	1,596

Очакваните парични потоци на Групата по някои финансови активи и финансови пасиви се различават значително от договорените парични потоци. Основните разлики са следните:

- Очаква се депозитите на виждане да останат стабилни като размер и да се увеличават.
- Ипотечните и жилищни кредити на дребно имат оригинален договорен срок средно 19 години, но очакваният среден ефективен срок е 12 години, тъй като някои клиенти се възползват от опциите за предварително погасяване.

(ii) Пазарен риск

Лихвен риск

Лихвен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти. Дейността на Групата е обект на риск от колебания в лихвените проценти до степента, в която лихвоносните активи и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти Банката е изложена на базисен риск, зависещ от разликата между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, LIBOR или EURIBOR, въпреки че тези индекси се променят при висока корелация. В допълнение, цялостният ефект ще зависи

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск, продължение

и от други фактори, например доколко има плащания преди или след договорените дати и колебанията в чувствителността на лихвените проценти в периодите на падежиране и по валути.

За да определи лихвения риск на нетъргуемите си инструменти, Банката изчислява ефекта на промяната в пазарните лихвени равнища върху нетния си лихвен доход и икономическата стойност на Банката, дефинирана като разлика между справедливата стойност на активите и справедливата стойност на пасивите, включени в банковия портфейл.

Ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Банката вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2018 г. е +35.2/-18.4 млн. лв.

Лихвеният риск, на който е изложен нетният лихвен доход на Банката в рамките на една година напред, вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2018 г., е +19.5/-15.4 млн. лв.

Ефект в милиони лева	Нетен лихвен доход		Капитал	
	100 bp увеличение	100 bp намаление	100 bp увеличение	100 bp намаление
31 декември 2018				
Към 31 декември	19.5	-15.4	35.2	-18.4
Средна за периода	12.9	-12.6	30.0	-15.2
Максимална за периода	19.5	-15.4	35.2	-18.4
Минимална за периода	10.2	-11.2	26.8	-12.2
31 декември 2017				
Към 31 декември	8.5	-11.1	24.6	-15.2
Средна за периода	5.1	-6.1	18.3	-14.5
Максимална за периода	8.5	-3.9	24.6	-12.7
Минимална за периода	2.6	-11.1	15.4	-19.2

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение
- В. Нетърговски операции, продължение
- (ii) *Пазарен риск, продължение*
- Лихвен риск, продължение*

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2018 г.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

в хил. лв.	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	468,854	441,137	27,717	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност печалбата или загубата	3,991	-	3,991	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	775,528	26,558	629,706	8,477	5,672	105,115
Финансови активи по амортизирана стойност	748	748	-	-	-	-
Вземания от банки и финансови институции	24,689	-	4,985	-	19,704	-
Вземания от клиенти	5,081,948	3,934,279	7,266	31,613	141,480	967,310
Общо лихвоносни активи	6,355,758	4,402,722	673,665	40,090	166,856	1,072,425
Пасиви						
Задължения към банки	3,024	3,024	-	-	-	-
Задължения към други клиенти	8,279,836	2,326,450	1,169,849	933,212	2,739,394	1,110,931
Други привлечени средства	121,120	105,394	3,217	1,205	44	11,260
Хибриден дълг	208,786	-	-	-	-	208,786
Общо лихвоносни пасиви	8,612,766	2,434,868	1,173,066	934,417	2,739,438	1,330,977

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2017 г.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

в хил. лв.	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	657,536	609,749	47,787	-	-	-
Финансови активи за търгуване	3,815	-	3,815	-	-	-
Инвестиции на разположение за продажба	726,486	21,419	636,799	4,070	10,733	53,465
Финансови активи държани до падеж	53,714	-	-	2,406	10,527	40,781
Вземания от банки и финансови институции	24,581	-	24,581	-	-	-
Вземания от клиенти	4,560,523	3,302,119	21,976	24,547	263,107	948,774
Общо лихвоносни активи	6,026,655	3,933,287	734,958	31,023	284,367	1,043,020
Пасиви						
Задължения към банки	8,136	3,281	4,855	-	-	-
Задължения към други клиенти	7,558,202	1,916,169	950,724	883,287	2,687,171	1,120,851
Други привлечени средства	127,493	114,406	9,099	1,226	1,435	1,327
Хибриден дълг	208,786	-	-	-	-	208,786
Общо лихвоносни пасиви	7,902,617	2,033,856	964,678	884,513	2,688,606	1,330,964

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Валутен риск

Валутен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени във валутните курсове. Групата е изложена на валутен риск при извършване на сделки с чужди валути и при финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на паричен съвет (валутен борд) в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, в която Групата изготвя счетоводните си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Експозициите на Групата пораждаят нетни приходи от търговски операции от промени във валутните курсове, които се отчитат в печалбата или загубата. Такива експозиции са паричните активи и пасиви на Групата, които не са деноминирани във валутата на представяне на Групата. Тези експозиции са представени по-долу:

в хил. лв.	2018	2017
Парични активи		
Евро	4,177,947	3,854,451
Щатски долари	627,557	569,389
Други валути	320,961	285,191
Злато	5,699	6,198
Парични пасиви		
Евро	3,237,908	3,050,261
Щатски долари	628,397	569,750
Други валути	291,040	269,324
Злато	1,810	2,186
Нетна валутна позиция		
Евро	940,039	804,190
Щатски долари	(840)	(361)
Други валути	29,921	15,867
Злато	3,889	4,012

По отношение на монетарни активи и пасиви, които не са икономически хеджирани, Групата управлява валутния риск в съответствие с политика, която поставя лимити за валутните позиции и дилърски лимити.

(iii) Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, че другата страна по финансов инструмент ще причини финансова загуба на Групата като не успее да изплати свое задължение. Групата е изложена на риск от своята кредитна дейност, както и в случаите когато действа като посредник от името на клиент или на друга трета страна, или при издаването на условни ангажименти. Управлението на кредитния риск се извършва посредством редовни анализи на кредитоспособността на длъжниците и определянето на кредитен рейтинг. Експозицията към кредитен риск се управлява също и чрез приемане на обезпечения и гаранции.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу дава информация за максималната експозиция към кредитен риск:

в хил. лв.

	Кредити и вземания от други клиенти		Кредити и вземания от банки, включително от централни банки		Инвестиции в ценни книги и финансови активи държани за търговия		Задбалансови ангажименти	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Балансова стойност	5,716,062	5,162,907	1,615,644	1,335,084	780,268	784,015	-	-
Условни ангажименти	-	-	-	-	-	-	781,402	845,463

Основният кредитен риск, на който е изложена Групата, възниква вследствие на предоставените заеми на клиенти. Размерът на кредитната експозиция в този случай се определя от балансовата стойност на активите. Тези експозиции са както следва:

31 декември 2018 г.

в хил. лв.

Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на вземания от клиенти
Обслужвани			
Групово обезценени	5,050,018	(119,567)	4,930,451
Необслужвани			
Групово обезценени	352,361	(150,491)	201,870
Индивидуално обезценени	1,063,005	(479,264)	583,741
Общо	6,465,384	(749,322)	5,716,062

31 декември 2017 г.

в хил. лв.

Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на вземания от клиенти
Обслужвани			
Групово обезценени	4,514,558	(17,280)	4,497,278
Необслужвани			
Групово обезценени	378,338	(194,486)	183,852
Индивидуално обезценени	871,872	(390,095)	481,777
Общо	5,764,768	(601,861)	5,162,907

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Разпределение на вземанията от клиенти и обезценката като коректив за финансови активи (вземания от клиенти) след прилагане на МСФО 9:

	31.12.2018 г.		01.01.2018 г.	
	Брутна сума на вземания от клиенти	обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	обезценка
Експозиции без увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 1)	3,882,962	28,912	3,281,605	100,305
Експозиции със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 2)	1,167,056	90,655	1,175,287	146,380
Необслужвани (обезценени) експозиции (фаза 3)	1,415,366	629,755	1,307,876	613,625
Общо	6,465,384	749,322	5,764,768	860,310

Класификацията на експозициите по рискови класове отразява преценката на ръководството за възстановимата стойност на кредитите.

Към 31 декември 2018 г. брутната сума на просрочените вземания от клиенти, измерени като експозиции с просрочие над 90 дни, е 837,374 хил. лв. (2017: 1,007,466 хил. лв.).

В допълнение, Групата е изложена на задбалансов кредитен риск вследствие на споразумения за предоставяне на кредити и издаване на задбалансови ангажименти (виж бележка 31).

Концентрации на кредитен риск (балансов и задбалансов) по финансови инструменти възникват спрямо контрагенти, които притежават сходни икономически характеристики, следователно промени в икономическите и други условия биха се отразили по подобен начин върху способността им да посрещнат договорните си задължения.

Основните концентрации на кредитен риск възникват и в зависимост от местоположението и вида на клиентите по отношение на инвестициите, заемите, авансите и условните задължения.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Концентрацията на кредитен риск по отрасли на икономиката във вземания от клиенти е представена в таблицата по-долу:

в хил. лв.	2018	2017
Търговия	1,037,381	1,017,879
Производство	1,201,664	861,778
Услуги	672,197	630,706
Финанси	107,668	109,298
Транспорт	322,495	323,367
Комуникации	107,463	46,863
Строителство	275,066	203,901
Селско стопанство	199,847	212,391
Туризм	249,330	173,813
Инфраструктура	501,084	467,483
Частни лица	1,742,417	1,519,859
Други	48,772	197,430
Обезценка	(749,322)	(601,861)
Общо	5,716,062	5,162,907

Сумите включени в таблиците представляват максималната счетоводна загуба, която ще бъде призната към датата на отчета за финансовото състояние, ако страните по сделката не изпълнят изцяло договорните си задължения и всички получени обезпечения се окажат без стойност. Следователно сумите значително надхвърлят очакваните загуби, отразени като обезценка.

Групата е предоставила кредити на дружества в различни сфери на дейност, но в един и същ икономически отрасъл - производство. Поради това експозициите имат сходен бизнес-риск. Съществуват три такива групи предприятия към 31 декември 2018 г. с обща експозиция по брутна балансова стойност възлизаща съответно на 187,051 хил. лв. (2017: 182,906 хил. лв.) - черна и цветна металургия, 89,905 хил. лв. (2017: 85,061 хил. лв.) - минно дело и 104,489 хил. лв. (2017: 95,135 хил. лв.) - енергетика.

Групата е предоставила кредити и издала условни ангажименти на 7 отделни клиенти или групи свързани клиенти (2017: 6), към които експозицията превишава 10% от собствения капитал на Групата на база амортизираната стойност на съответните кредитни улеснения и след прилагане на изискуемите регулаторни изключения и техники за редуциране на кредитния риск. Общата сума на тези експозиции е 644,781 хил. лв., която представлява 58.21% от собствения капитал (2017: 634,732 хил. лв., представлявали 61.85% от собствения капитал).

Кредитите предоставени от клона в Кипър възлизат на 4,050 хил. лв (2017: 5,921 хил. лв.), а в Албания на 195,157 хил.лв. (2017: 149,696 хил.лв.), отчетени като брутна балансова стойност.

Политиката на Групата изисква преди отпускане на одобрените кредити клиентите да осигурят подходящи обезпечения. Банковите гаранции и акредитиви също са обект на стриктно предварително проучване. Договорите уточняват паричните лимити на банковия ангажимент.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Видове обезпечения, държани срещу различни видове активи:

Тип кредитна експозиция	Основен вид на обезпечение	Съотношение на покритие на експозициите с обезпечение	
		2018	2017
Споразумения по репо - сделки	Търгуеми ценни книжа	101%	108%
Кредити и вземания от банки	Няма	-	-
Жилищно кредитиране	Жилищни или нежилищни имоти	269%	297%
Потребителско кредитиране	Ипотека, поръчителство, парични и други обезпечения	38%	56%
Кредитни карти	Няма	-	-
Кредитиране на предприятия	Ипотека, залог на цяло предприятие, залог на ДМА, залог на стоки в оборот, залог на други КМА, гаранционни схеми, парични, финансови и други обезпечения	442%	410%

Представената по-долу таблица показва общия размер на кредитите (брутна балансова стойност), предоставени от Групата на клиенти според вида на обезпеченията до размера на обезпеченията с изключение на сумата на кредитните карти 202,095 хил. лв. (2017: 259,303 хил. лв):

в хил. лв.	2018	2017
Ипотека	1,389,600	1,360,608
Залог на вземания	1,951,831	1,526,759
Залог на търговски предприятия	33,834	32,390
Ценни книжа	103,697	100,487
Банкови гаранции	-	-
Поръчителства и други гаранции	2,271,618	1,780,285
Залог на стоки	15,106	23,752
Залог на машини и съоръжения	114,222	109,570
Залог на парични средства	27,044	36,065
Залог на дружествени дялове във фирми	13,804	19
Залог на злато	-	-
Други обезпечения	1,004	943
Необезпечени	341,529	534,586
Общо	6,263,289	5,505,464

Други обезпечения включват застрахователни полици до размера на застрахователното покритие, бъдещи постъпления по сметки, превод на трудово възнаграждение и други.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Жилищно ипотечно кредитиране

Таблицата по-долу представя кредитните експозиции по ипотечни кредити към клиенти – физически лица - в зависимост от стойността на коефициента loan-to-value (LTV). LTV се изчислява като съотношение от брутната стойност на кредита към стойността на обезпечението. В брутната стойност не се включва начислената обезценка. Оценката на обезпечението не включва бъдещи разходи за придобиването и реализацията на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се основава на стойността на обезпечението при възникване на кредита, обновена на база оценка на промените в цените на жилищата.

в хил. лв.	2018	2017
Loan to value (LTV) коефициент		
По-малко от 50%	159,494	130,627
Над 50% до 70%	204,262	165,873
Над 70% до 90%	260,170	208,796
Над 90% до 100%	54,215	36,089
Повече от 100%	74,440	80,786
Общо	752,581	622,171

Кредити към предприятия

Индивидуално значимите кредити към предприятия са предмет на индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка. Кредитоспособността на дадено предприятие обикновено е най-подходящият показател за качеството на експозицията към него. Въпреки това, обезпечението осигурява допълнителна сигурност и Групата изисква такова да бъде предоставено от клиентите си търговци. Групата приема обезпечения във формата на първа по ред ипотека на недвижим имот, права върху всички техни активи, както и други гаранции и права на собственост.

Групата периодично анализира предоставените обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им, дължащи се на промени в пазарната среда, нормативната уредба или вследствие разпоредителни действия на длъжника. В случай, че тези изменения водят до нарушаване на изискванията за достатъчност на обезпечението, Групата изисква допълването му в определен срок.

Към 31 декември 2018 г. балансовата стойност на необслужваните кредити към предприятия е в размер на 676,046 хил. лева (2017: 567,083 хил. лева) и стойността на обезпеченията по тези кредити и заеми е в размер на 639,312 хил. лева (2017: 517,313 хил. лева).

Групата следи постоянно риска от неизпълнение по вече предоставените кредити, като при наличие на данни за потенциални или реално възникнали проблеми Групата изготвя план за действие и предприема мерки за справяне с възможните нежелани последици, включително реструктуриране на дълга.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

За целите на оповестяването в тези финансови отчети „предоговорени кредити“ се дефинират като кредити, които са предоговорени в резултат на промяна на лихвени условия, погасителни планове, по искане на клиента и други.

Предоговорени кредити

в хил. лв.

Вид на предоговарянето	2018		2017	
	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка
Кредитиране на физически лица	186,497	5,839	215,186	16,319
Промяна на срока на погасяване	116,811	4,387	128,313	15,618
Промяна на размера на пог.вноски	-	-	105	(2)
Промяна на размера на лихвата	12,779	21	21,904	(32)
По искане на кредитополучателя	34,610	45	52,442	8
Други причини	22,297	1,386	12,422	727
Кредитиране на корпоративни клиенти	2,119,413	252,094	1,693,140	8,621
Промяна на срока на погасяване	60,241	3,727	391,785	5,046
Промяна на размера на пог.вноски	163,528	9,380	80,258	325
Промяна на размера на лихвата	117,723	397	242,896	208
По искане на кредитополучателя	1,261,350	188,606	931,764	1,411
Други причини	516,571	49,984	46,437	1,631
Общо:	2,305,910	257,933	1,908,326	24,940

Структура и организация на функциите по управление на кредитния риск

Управлението на кредитния риск като цялостен процес се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Банката. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на кредитния риск пряко и/или чрез Комитета за риска, който подпомага Надзорния съвет при осъществяването на широкоспектърен надзор върху функцията по управление на риска в Банката, включително относно формирането на рискови експозиции.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на кредитния риск в Банката функционират колективни органи – Кредитен съвет и Комитет по реструктуриране. Кредитният съвет подпомага управлението на поемания кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност. Комитетът по реструктуриране е специализиран орган за наблюдение на кредитните експозиции с индикатори за влошаване. Освен колективните органи в Банката функционират и специализирани независими звена – дирекция „Анализ и контрол на риска“ и дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, които изпълняват функции по идентифициране, измерване и управление на кредитния риск, в т.ч. извършването на втори контрол по рискови експозиции. Реализацията, координацията и текущият контрол върху кредитната дейност се организира от дирекции „Корпоративно банкиране“, „Кредитиране на малки и средни предприятия“, „Банкиране на дребно“ и „Кредитна администрация“, а управлението на проблемните активи – от дирекция „Проблемни активи“.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iv) Експозиция към държавен дълг

Групата внимателно управлява кредитния риск свързан с държавен дълг и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е много добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

в хил. лв.

31 декември
2018 г.

Портфейл	България	Албания	Словакия	Латвия	Литва	САЩ	ЕФФС*	Белгия
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	3,991	-	-	-	-	-	-	-
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	320,264	114,391	2,069	67	43,677	247,145	1,951	2,659
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо	324,255	114,391	2,069	67	43,677	247,145	1,951	2,659

*Европейски фонд за финансова стабилност

в хил. лв.

31 декември 2017 г.

Портфейл	България	Албания	Словакия	Латвия	Литва	САЩ	ЕФФС	Белгия
Финансови активи за търгуване	3,815	-	-	-	-	-	-	-
Инвестиции на разположение за продажба	379,985	63,243	2,069	70	44,870	187,488	1,945	2,701
Финансови активи държани до падеж	-	34,099	-	-	-	-	-	-
Общо	383,800	97,342	2,069	70	44,870	187,488	1,945	2,701

Беложки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iv) Експозиция към държавен дълг
Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2018 г.
в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	38,164	-	-	185,612	100,479	324,255
Албания	227	8,477	5,672	63,110	36,905	114,391
Словакия	-	-	-	-	2,069	2,069
Латвия	-	-	-	-	67	67
Литва	-	-	-	-	43,677	43,677
САЩ	144,950	102,195	-	-	-	247,145
ЕФФС	-	-	-	-	1,951	1,951
Белгия	-	-	-	2,659	-	2,659
Общо	183,341	110,672	5,672	251,381	185,148	736,214

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2017 г.
в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	43,971	-	706	194,410	144,713	383,800
Албания	1,000	4,070	13,881	62,686	15,705	97,342
Словакия	-	-	-	-	2,069	2,069
Латвия	-	-	-	-	70	70
Литва	-	-	-	-	44,870	44,870
САЩ	187,488	-	-	-	-	187,488
ЕФФС	-	-	-	-	1,945	1,945
Белгия	-	-	-	-	2,701	2,701
Общо	232,459	4,070	14,587	257,096	212,073	720,285

Бележки към консолидираните финансови отчети**3. Управление на риска, продължение****С. Капиталова адекватност**

От 1 януари 2014 г. в сила са разпоредбите на пакет CRD IV, които чрез Регламент 575 от 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и Директива 2013/36/ЕС относно достъпа до осъществяването на дейност на кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници транспонират в европейското законодателство разпоредбите на новите стандарти за банков капитал – Базел III.

Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели на Групата се състои от следните елементи:

Базов собствен капитал от първи ред

- а) издадени и изплатени капиталови инструменти (обикновени акции);
- б) премийни резерви от емисии на обикновени акции;
- в) неразпределена одитирана печалба;
- г) натрупан друг всеобхватен доход, включително преоценъчни резерви;
- д) други резерви.

Приспаданията от елементите на базовия собствен капитал от първи ред включват нематериалните активи. В увеличение на базовия собствен капитал от първи ред се включват корекциите във връзка с преходното третиране на ефекта от първоначално прилагане на МСФО 9.

Допълнителен капитал от първи ред

Инструментите на допълнителния капитал от първи ред включват хибриден дълг (виж бележка 28). Намаленията на елементите на капитала от първи ред включват регулаторни корекции свързани с позиции, които се включват в счетоводния капитал или активите на Банката, но се третират по различен начин за регулиране на капиталовата адекватност.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
С. Капиталова адекватност, продължение
Капитал от втори ред

Капиталът от втори ред отразява преходни регулаторни корекции свързани с преоценъчния резерв на недвижимите имоти.

в хил. лв

Собствен капитал

	2018	2017
Изплатени капиталови инструменти	110,000	110,000
(-) Непряко дялово участие в инструменти на базовия собствен капитал от първи ред	(60)	(185)
Премийни резерви	97,000	97,000
Други резерви	441,564	619,380
Натрупан друг всеобхватен доход	23,690	25,931
Намаления на базовия собствен капитал от първи ред:		
(-) Нематериални активи	(14,402)	(6,885)
Преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	262,910	(3,809)
Други приспадания	(8,614)	(10,271)
Базов собствен капитал от първи ред	912,088	831,161
Инструменти, приемливи като допълнителен капитал от първи ред		
Хибриден дълг	195,583	195,583
Намаления на капитала от първи ред:		
Преходни корекции на допълнителния капитал от първи ред		(1,439)
Капитал от първи ред	1,107,671	1,025,305
Капитал от втори ред		
Преходни корекции на капитала от втори ред		900
Собствен капитал	1,107,671	1,026,205

Бележки към консолидираните финансови отчети**3. Управление на риска, продължение****С. Капиталова адекватност, продължение**

Групата изчислява следните съотношения:

а) съотношението на базовия собствен капитал от първи ред е базовият собствен капитал от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;

б) съотношението на капитала от първи ред е капиталът от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;

в) съотношението на обща капиталова адекватност е собственият капитал на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция.

Общата рискова експозиция се изчислява като сбор от рисковопрегледените експозиции за кредитен, пазарен и операционен риск.

Групата изчислява изискванията за кредитния риск на своите експозиции в банков и търговски портфейл на базата на стандартизирания подход. Експозициите се вземат предвид по балансовата им стойност. Задбалансовите ангажименти се вземат предвид чрез прилагане на конверсионни фактори, които имат за цел приравняването им в балансови стойности. Позициите се претеглят за риск при ползване на различни проценти в зависимост от класа на експозицията и нейния кредитен рейтинг. Използват се различни техники за редуциране на кредитния риск, например обезпечения и гаранции. При деривативните инструменти, като форуърди и опции, се оценява кредитният риск на контрагента.

Групата изчислява и капиталови изисквания за пазарен риск на валутните и стоковите инструменти в търговския и банковия портфейл.

Групата изчислява капиталови изисквания за операционен риск чрез използване на подхода на базисния индикатор. Капиталовото изискване е равно на средния годишен брутен доход през последните три години, умножен по фиксиран процент (15%). Съответните рисково-прегледени активи се изчисляват чрез по-нататъшно умножение по 12.5.

Отношението на общата капиталова адекватност не може да бъде по-малко от 14%, на адекватността на капитала от първи ред – по-малко от 12%, а съотношението на базовия собствен капитал от първи ред - по-малко от 10.5% (с включени капиталов буфер за системен риск в размер на 3%, предпазен капиталов буфер от 2.5% и буфер за друга системно значима институция 0.5%).

През периода Групата спазва регулаторните капиталови изисквания.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
С. Капиталова адекватност, продължение

Нивото на капиталова адекватност е както следва:

в хил. лв.	Балансова стойност/условна стойност		Рискови експозиции	
	2018	2017	2018	2017
Рисковопреетеглени експозиции за кредитен риск				
Балансови позиции				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	1,800,687	1,616,735	237,480	120,911
Многостранни банки за развитие	163	296	-	-
Институции	585,417	506,187	151,327	133,003
Предприятия	2,032,050	2,082,600	1,970,684	2,053,527
Експозиции на дребно	1,272,803	1,127,687	777,820	668,060
Обезпечени с ипотeki върху недвижими имоти	1,798,847	1,283,593	729,696	523,004
Експозиции в неизпълнение	893,175	665,598	986,805	758,733
Предприятия за колективно инвестиране	2,675	2,549	2,675	2,549
Капиталови инструменти	19,872	20,795	20,703	26,114
Други позиции	1,415,552	1,591,442	1,231,501	1,394,519
Общо	9,821,241	8,897,482	6,108,691	5,680,420
Задбалансови позиции				
Класове експозиции				
Институции	-	-	297	28
Предприятия	265,128	390,491	68,862	90,430
Експозиции на дребно	471,215	419,837	6,398	7,603
Обезпечени с ипотeki върху недвижими имоти	45,349	35,136	9,205	6,718
Други позиции	-	-	-	57
Общо	781,692	845,464	84,762	104,836
Деривати				
Класове експозиции				
Институции	1,261	379	252	76
Предприятия	83	750	83	750
Други позиции	923	1,115	923	1,115
Общо	2,267	2,244	1,258	1,941
Общо рисковопреетеглени експозиции за кредитен риск			6,194,711	5,787,197
Общ размер на експозициите към пазарен риск			5,300	6,000
Размер на експозициите за операционен риск			658,925	665,625
Общ размер на рисковите експозиции			6,858,936	6,458,822
Отношения на капиталова адекватност			Капиталови съотношения %	
	Капитал			
	2018	2017	2018	2017
Базов собствен капитал от първи ред	912,088	831,161	13.30%	12.87%
Капитал от първи ред	1,107,671	1,025,305	16.15%	15.87%
Собствен капитал	1,107,671	1,026,205	16.15%	15.89%

Бележки към консолидираните финансови отчети
4. Информация по сегменти

Информацията по сегменти се представя с оглед на географското разпределение на сегментите на Групата. Форматът се базира на вътрешната финансово-контролна структура.

Отчитането и оценяването на активите и пасивите, приходите и разходите по сегменти е основано на счетоводната политика, описана в приложението за счетоводната политика.

Операциите между сегментите се извършват по пазарни цени.

Групата извършва дейност основно в България, но също така има операции в Кипър и Албания.

При представянето на информация на базата на географски сегменти, приходите и разходите се разпределят след вътрешногрупови елиминации на база местоположението на банковото подразделение, което ги генерира. Активите и пасивите по сегменти се разпределят след вътрешногрупови елиминации въз основа на географското им местоположение.

в хил. лв.	Операции в България		Операции в чужбина		Общо	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Приходи от лихви	312,537	340,526	18,509	15,647	331,046	356,173
Разходи за лихви	(61,159)	(92,333)	(2,799)	(2,914)	(63,958)	(95,247)
Нетен лихвен доход	251,378	248,193	15,710	12,733	267,088	260,926
Приходи от такси и комисиони	113,935	116,456	6,057	4,331	119,992	120,787
Разходи за такси и комисиони	(22,145)	(18,093)	(736)	(548)	(22,881)	(18,641)
Нетен доход от такси и комисиони	91,790	98,363	5,321	3,783	97,111	102,146
Нетни приходи от търговски операции	11,053	14,771	(244)	555	10,809	15,326
Административни разходи	(202,800)	(197,160)	(9,266)	(7,538)	(212,066)	(204,698)
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Активи	9,202,397	8,604,827	384,284	316,371	9,586,681	8,921,198
Пасиви	8,189,960	7,625,939	550,449	347,909	8,740,409	7,973,848

Бележки към консолидираните финансови отчети

4. Информация по сегменти, продължение

В следващата таблица е представено разпределението на активи и пасиви, приходи и разходи по бизнес сегменти към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г.:

в хил. лв.

Бизнес	Активи	Пасиви	Приходи от лихви	Разходи за лихви	Нетен доход от такси и комисиони	Нетни приходи от търговски операции	Други нетни оперативни приходи
Корпоративни и клиенти	3,152,784	754,755	145,650	(803)	23,682	-	383
Малки и средни предприятия	840,256	347,282	39,517	(774)	13,987	-	395
Банкиране на дребно	1,723,022	7,240,654	129,394	(36,198)	58,597	-	1,844
Трежъри	2,603,463	79,601	16,485	(2,764)	2,296	10,809	4,385
Други	1,267,156	318,117	-	(23,419)	(1,451)	-	9,314
Общо	9,586,681	8,740,409	331,046	(63,958)	97,111	10,809	16,321

Бележки към консолидираните финансови отчети

5. Финансови активи и пасиви

Счетоводна класификация и справедливи стойности

Счетоводната политика на Групата, свързана с оценяването по справедлива стойност е представена в Бележка 2(d)(vi).

Групата определя справедливите стойности като използва следната йерархия, която категоризира в три нива входящите данни, вземани в предвид при техниките за оценяване на справедливата стойност:

Ниво 1 - Входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на финансови активи и пасиви на активните пазари за идентични финансови инструменти.

Ниво 2 - Входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни.

Ниво 3 - Входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите.

Справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котиран пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали финансови инструменти Групата определя справедливите стойности, като използва други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, и модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване, включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Групата използва общопризнати модели за оценка за определяне на справедливата стойност на често използвани и по-опростени финансови инструменти, като лихвен и валутен суап, при които се използват само наблюдаеми пазарни данни и изискват по-малко преценки и приблизителни оценки на ръководството. Наблюдаеми цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване обикновено са налични на пазара за котиран дългови и капиталови инструменти, деривати, които се търгуват на борсата или извънборсови деривати като лихвени суапове. Тази наличност на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване намалява нуждата от преценки и приблизителни оценки на ръководството и също така намалява несигурността, свързана с определянето на справедливите стойности. Наличността на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни варира в зависимост от продуктите и пазарите и има склонността да се влияе от промени, предизвикани от специфични събития и общото състояние на финансовите пазари.

Бележки към консолидираните финансови отчети

5. Финансови активи и пасиви, продължение Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Но в случаите, когато Групата оценява портфейл от финансови активи и финансови пасиви на базата на нетната експозиция, тя прилага преценка при определяне на подходящите корекции на ниво портфейл, като например използването на спреда „купува-продава“.

При такива корекции се използват наблюдаеми спредове „купува-продава“ за подобни инструменти и се коригират според факторите, специфични за този портфейл.

За по-сложни инструменти, Групата използва собствени модели за оценяване, които обикновено са разработени на базата на общопризнати методи за оценяване. Някои или всички значими входящи данни в тези модели може да не са наблюдаеми на пазара и са получени от пазарни цени или проценти или са приблизителни оценки, базирани на преценки. Пример за инструменти, за които има значими ненаблюдаеми данни включват някои извънборсови деривати и определени заеми и ценни книжа, за които няма активен пазар и запазени участия при секюритизация. Моделите за оценяване които използват значими ненаблюдаеми данни изискват в голяма степен използването на преценки и приблизителни оценки от ръководството при определяне на справедливата стойност. Тези преценки и приблизителни оценки, направени от ръководството обикновено се изискват, за да се избере подходяща техника за оценяване, за определяне на очакваните бъдещи парични потоци от финансовия инструмент, който се оценява, за определяне на вероятността от неизпълнение на задълженията от страна на контрагента и предварителните лащания и за избора на подходящи дисконтови проценти.

Банката има установена система за вътрешен контрол във връзка с оценката на справедливите стойности. Системата включва функцията Управление на риска, независима от дирекция „Трежъри“, която докладва на ръководството и носи главната отговорност за независимата проверка на резултата от търговските и инвестиционни дейности и на всички значими оценки на справедливата стойност на финансовите инструменти. Специфични контроли включват:

- Проверка на наблюдаемите цени;
- Преглед на процеса на одобрение за новите модели и за промени в съществуващите модели се извършва от дирекция Анализ и контрол на риска и одобрява от Управителния съвет на Банката;
- Калибриране на моделите (сравнение с наблюдаеми пазарни сделки);
- Анализ и оценка на значителните дневни отклонения в оценката;
- Преглед на значимите ненаблюдаеми данни, корекции на оценката и значителни промени в справедливите стойности на инструментите от Ниво 3 сравнени с предходния месец от дирекция Анализ и контрол на риска;

Когато се използва информация, предоставена от трети лица, като например от компании за услуги по определяне на цени или цени от посредници, дирекция Анализ и контрол на риска оценява и документира доказателствата, използвани от третите лица в подкрепа на заключението, че такива оценки са в съответствие с МСФО. Това включва:

- Проверка за одобрение на посредниците за определяне на пазарни цени използвани при оценката на съответния вид финансови инструменти;
- Разбиране на начина, по който справедливата стойност е била достигната и степента, до която тя отразява реални пазарни сделки;

Бележки към консолидираните финансови отчети

5. Финансови активи и пасиви, продължение Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

- Когато цените за сходни инструменти са използвани за определяне на справедливата стойност, как тези цени са били коригирани, за да отразят характеристиките на инструмента, подлежащ на оценка;
- Когато няколко цени са били установени за един и същ финансов инструмент, до каква степен е била определена справедливо стойността на инструмента, използвайки тези цени.

Таблиците по-долу представят анализ на финансови инструменти оценявани по справедлива стойност в края на отчетния период, класифицирани по нива в рамките на йерархията на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите признати в отчета за финансово състояние.

в хил. лв.

31 декември 2018 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	8,542	17,488	14	26,044
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	634,916	140,123	490	775,529
Деривати държани за управление на риска	905	(88)	-	817
Общо	644,363	157,523	504	802,390

в хил. лв.

31 декември 2017 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи за търгуване	7,979	-	-	7,979
Инвестиции на разположение за продажба	619,128	123,168	10	742,306
Деривати държани за управление на риска	1,092	504	-	1,596
Общо	628,199	123,672	10	751,881

Бележки към консолидираните финансови отчети
5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Таблиците по-долу анализират справедливите стойности на финансови инструменти, отчитани не по справедлива стойност, по ниво в йерархията на справедливите стойности, където се категоризира оценката по справедлива стойност.

в хил. лв.

31 декември 2018 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	1,674,754	-	1,674,754	1,674,754
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	862	-	862	748
Вземания от банки и финансови институции	-	125,483	-	125,483	125,483
Вземания от клиенти	-	785,611	5,168,012	5,953,623	5,716,062
Общо	-	2,586,710	5,168,012	7,754,722	7,517,047
Пасиви					
Задължения към банки	-	3,024	-	3,024	3,024
Задължения към други клиенти	-	3,559,273	4,791,901	8,351,174	8,342,691
Други привлечени средства	-	121,087	-	121,087	121,120
Хибриден дълг	-	208,786	-	208,786	208,786
Общо	-	3,892,170	4,791,901	8,684,071	8,675,621

в хил. лв.

31 декември 2017 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	1,478,594	-	1,478,594	1,478,594
Финансови активи държани до падеж	-	56,140	-	56,140	53,714
Вземания от банки и финансови институции	-	54,402	-	54,402	54,402
Вземания от клиенти	-	665,629	4,781,433	5,447,062	5,162,907
Общо	-	2,254,765	4,781,433	7,036,198	6,749,617
Пасиви					
Задължения към банки	-	8,136	-	8,136	8,136
Задължения към други клиенти	-	2,892,520	4,691,190	7,583,710	7,583,819
Други привлечени средства	-	127,455	-	127,455	127,493
Хибриден дълг	-	208,786	-	208,786	208,786
Общо	-	3,236,897	4,691,190	7,928,087	7,928,234

Бележки към консолидираните финансови отчети
5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Където е налична, справедливата стойност на кредитите предоставени на други клиенти е базирана на наблюдаеми пазарни транзакции. Където наблюдаема пазарна информация не е налична, преценката за справедливата стойност се базира на оценъчни модели, като техники на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби за живота на кредита, пазарни лихвени нива, очаквания за предплащане. За обезценените кредитите с обезпечения, справедливата стойност се базира на оценка за справедливата стойност на предоставеното обезпечение. С цел по-голяма точност на оценката кредитите са групирани в портфейли със сходни характеристики като тип продукт, тип кредитополучател, матуритет, валута, тип на обезпечението.

Справедливата стойност на задълженията към клиенти е изчислена използвайки техники на дисконтирани парични потоци прилагайки лихвените нива, които се предлагат към момента за депозити със сходен падеж и условия. Справедливата стойност на депозитите на виждане е сумата платима към датата на финансовия отчет.

6. Нетен лихвен доход
в хил. лв.
Приходи от лихви

Сметки при банки и финансови институции

Приходи от лихви по пасиви

Банкиране на дребно

Корпоративни клиенти

Малки и средни предприятия

Микрокредитиране

Дългови инструменти

Разходи за лихви

Депозити от банки

Депозити от други клиенти

Други привлечени средства

Хибриден дълг

Разходи за лихви по активи

Лизингови договори и други

Нетен лихвен доход

	2018	2017
Сметки при банки и финансови институции	1,595	891
Приходи от лихви по пасиви	84	-
Банкиране на дребно	120,721	126,072
Корпоративни клиенти	145,650	169,280
Малки и средни предприятия	39,517	36,965
Микрокредитиране	8,673	9,213
Дългови инструменти	14,806	13,752
	331,046	356,173
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(33)	(28)
Депозити от други клиенти	(37,775)	(69,142)
Други привлечени средства	(1,006)	(820)
Хибриден дълг	(22,883)	(22,929)
Разходи за лихви по активи	(2,210)	(2,317)
Лизингови договори и други	(51)	(11)
	(63,958)	(95,247)
Нетен лихвен доход	267,088	260,926

За 2018 г. признатият лихвен приход от индивидуално обезценени финансови активи (вземания от клиенти) възлиза на 29,370 хил. лв. (2017 г.: 59,363 хил. лв.).

Бележки към консолидираните финансови отчети
7. Нетен доход от такси и комисиони
в хил. лв.

Приходи от такси и комисиони	2018	2017
Акредитиви и гаранции	2,705	2,911
Платежни операции	21,912	20,862
Клиентски сметки	31,730	30,863
Картови услуги	34,033	31,375
Други	29,612	34,776
	119,992	120,787
Разходи за такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	(313)	(296)
Платежни системи	(2,469)	(2,196)
Картови услуги	(14,872)	(13,540)
Други	(5,227)	(2,609)
	(22,881)	(18,641)
Нетен доход от такси и комисиони	97,111	102,146

8. Нетни приходи от търговски операции
в хил. лв.

	2018	2017
Нетни приходи от търговски операции от:		
- дългови инструменти	(135)	236
- капиталови инструменти	(124)	247
- промени във валутните курсове	11,068	14,843
Нетни приходи от търговски операции	10,809	15,326

9. Други нетни оперативни приходи
в хил. лв.

	2018	2017
Други нетни оперативни приходи, възникващи от:		
- нетни приходи/(разходи) от сделки и преоценки със злато и благородни метали	452	66
- приходи от наеми	8,862	11,283
- дългови инструменти	3,103	12,384
- капиталови инструменти	1,282	-
- доход от управление на цедирани вземания	584	-
- доход от управление на кредити придобити при бизнес комбинация	2,038	4,458
Други нетни оперативни приходи	16,321	28,191

Бележки към консолидираните финансови отчети
10. Административни разходи

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Административните разходи включват:		
- Разходи за персонал	70,315	64,968
- Амортизация	15,342	16,206
- Реклама	16,623	18,379
- Разходи за наеми	33,602	33,475
- Телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка	12,400	11,832
- Други разходи за външни услуги	63,784	59,838
Административни разходи	212,066	204,698

Разходите за персонал включват разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, начислени в съответствие с разпоредбите на местното законодателство. Общият брой на персонала на Групата към 31 декември 2018 г. е 2,868 човека (31 декември 2017 г.: 3,221). Намалването на числеността на персонала се дължи на аутсорсването на дейностите по осигуряване на физическа охрана на офисите и сградите на банката и възлагането им за изпълнение на лицензирана охранителна фирма, реализирано през октомври 2018 год.

Начислените за 2018 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 648 хил. лв. През годината няма начислени суми за други услуги, несвързани с одита, предоставяни от регистрираните одитори. Начислените за 2017 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори, поотделно за независим финансов одит и други услуги, несвързани с одита, възлизат съответно на 677 хил. лв. и 587 хил. лв.

11. Обезценка

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Увеличение на обезценката		
<i>Вземания от клиенти</i>	(163,028)	(95,924)
<i>Инвестиции в неконсолидирани дъщерни дружества</i>	(178)	-
<i>Ценни книжа отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход</i>	(26)	-
<i>Задбалансови ангажименти</i>	(1,014)	-
Намаление на обезценката		
<i>Вземания от клиенти</i>	62,578	17,074
<i>Задбалансови ангажименти</i>	18,290	-
Обезценка, нетно	(83,378)	(78,850)

Разходите за обезценка за 2018 г. и 2017 г. се дължат на допълнителни начисления в резултат на развитие на кредитния риск в период на предизвикателна икономическа среда и консервативния подход, прилаган от Групата при признаване на риска от загуби по определени индивидуално оценявани експозиции.

Бележки към консолидираните финансови отчети
12. Други приходи/(разходи), нетно

	2018	2017
Приходи от продажба на активи	81,098	10,642
Преоценка на инвестиционни имоти	13,669	-
Приходи/(разходи) от продажба на инвестиционни имоти	168	(42)
Приходи от дивиденди	105	4,478
Нетни спечелени застрахователни премии	3,865	3,577
Разходи за гаранционни схеми	(33,283)	(36,371)
Настъпили претенции по застрахователни договори	(2,812)	(2,334)
Сторно на разходи за провизии по съдебни спорове	102	308
Други приходи/(разходи), нетно	2,215	(689)
Общо	65,127	(20,431)

13. Разходи за данъци

	2018	2017
Текущи данъци	(2,017)	(10,855)
Отсрочени данъци (виж бележка 21)	12,551	490
Разходи за данъци	10,534	(10,365)

Равнение между данъчния разход и счетоводната печалба, както следва:

в хил. лв.	2018	2017
Счетоводна печалба преди облагане	161,012	102,610
Корпоративен данък по съответната данъчна ставка (10% за 2018 г. и 10% за 2017 г.)	16,101	10,261
Ефект от данъчни ставки на чуждестранни дъщерни предприятия и клонове	814	382
Данъчен ефект от първоначално прилагане на МСФО 9	(27,677)	-
Данъчен ефект от постоянни данъчни разлики	298	(241)
Други	(70)	(37)
Разходи за данък върху дохода	(10,534)	10,365
Ефективна данъчна ставка	(6.54%)	10.10%

14. Доходи на акция

	2018	2017
Нетна печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката (в хил. лв.)	171,388	92,175
Среднопретеглен брой на държаните обикновени акции (в хиляди)	110,000	110,000
Доходи на акция (в лв.)	1.56	0.84

Основните доходи на акция, изчислени съгласно МСС 33, се базират на печалбата, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката. През 2018 г., като и през предходната година, не са били издавани конвертируеми или опционни права върху обикновените акции на Банката. Следователно доходите на акция с намалена стойност съвпадат с основните доходи на акция.

Бележки към консолидираните финансови отчети
15. Парични средства и вземания от централни банки

в хил. лв.	2018	2017
Каса		
- в левове	123,104	130,754
- в чуждестранна валута	56,504	62,181
Вземания от централни банки	1,063,080	898,134
Разплащателни сметки и вземания от местни банки	-	33
Разплащателни сметки и вземания от чуждестранни банки	432,066	387,492
Общо	1,674,754	1,478,594

16. Инвестиции в ценни книжа

в хил. лв	2018	2017
Облигации и други ценни книжа издадени от:		
Българското правителство		
- деноминирани в левове	182,617	235,889
- деноминирани в чуждестранна валута	141,639	147,911
Чужди правителства		
- съкровищни бонове	263,313	261,320
- съкровищни облигации	148,645	75,165
Предприятия	17,574	-
Чуждестранни банки	26,480	63,730
Други издатели - капиталови инструменти	22,053	19,984
Общо	802,321	803,999
От които финансови активи:		
Отчитани по справедлива стойност в друия всеобхватен доход	775,529	742,306
Отчитани по амортизирана стойност	748	53,714
Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	26,044	7,979
Общо	802,321	803,999

Част от отчетените облигации на българското и чуждестранни правителства в размер на 85,216 хил. лв. (87,279 хил. лв. към 2017 г.) са предмет на споразумения за пълна размяна на доходност (Total Return Swap Agreement).

Част от отчетените ценни книжа издадени от чужди правителства в размер на 3,328 хил. лв. (9,973 хил. лв. към 2017 г.) са предмет на споразумения за обратно изкупуване.

17. Вземания от банки и финансови институции
(а) Анализ по видове

в хил. лв.	2018	2017
Вземания от банки	23,059	21,748
Вземания по договори за обратна продажба	4,985	4,977
Други	97,439	27,677
Общо	125,483	54,402

Бележки към консолидираните финансови отчети
17. Вземания от банки и финансови институции, продължение
(b) Географски анализ

в хил. лв.	2018	2017
Местни банки и финансови институции	28,912	11,680
Чуждестранни банки и финансови институции	96,571	42,722
Общо	125,483	54,402

18. Вземания от клиенти

в хил. лв.

	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2018 г. Амортизирана стойност
Банкиране на дребно			
- Потребителски кредити	750,285	(49,731)	700,554
- Ипотечни кредити	752,581	(26,362)	726,219
- Кредитни карти	202,095	(31,303)	170,792
- Други програми и обезпечени финансираня	6,231	-	6,231
Малки и средни предприятия	879,136	(38,880)	840,256
Микрокредитиране	140,422	(21,196)	119,226
Корпоративни клиенти	3,734,634	(581,850)	3,152,784
В т.ч. вземания по финансов лизинг	389,909	(11,480)	378,429
Общо	6,465,384	(749,322)	5,716,062

в хил. лв.

	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2017 г. Амортизирана стойност
Банкиране на дребно			
- Потребителски кредити	622,681	(43,757)	578,924
- Ипотечни кредити	622,171	(31,628)	590,543
- Кредитни карти	259,303	(36,452)	222,851
- Други програми и обезпечени финансираня	3,182	-	3,182
Малки и средни предприятия	753,438	(77,593)	675,845
Микрокредитиране	121,533	(26,515)	95,018
Корпоративни клиенти	3,382,460	(385,916)	2,996,544
В т.ч. вземания по финансов лизинг	108,218	(24)	108,194
Общо	5,764,768	(601,861)	5,162,907

(a) Движение в обезценката

в хил.лв.

Салдо към 31 декември 2017 г.	601,861
Корекция на сметка за обезценки	150
Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9	258,299
Салдо към 1 януари 2018 г.	860,310
Допълнително начислена	163,028
Реинтегрирана	(62,578)
Отписани вземания	(212,985)
Ефект от промяната на валутните курсове	1,180
Други	367
Салдо към 31 декември 2018 г.	749,322

Бележки към консолидираните финансови отчети
19. Имоти и оборудване

<i>в хил. лв.</i>	Земя и сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Активи в процес на изграждане	Подобрения на наети активи	Общо
Отчетна стойност						
Към 1 януари 2017 г.	17,651	147,683	6,630	25,647	66,703	264,314
Придобити	-	40	79	9,190	11	9,320
Валутни курсови разлики	-	67	6	6	30	109
Отписани	(137)	(2,826)	(68)	(371)	(530)	(3,932)
Прехвърлени	137	4,291	405	(6,737)	1,423	(481)
Други корекции – деконсолидация на дъщерни дружества под прага на същественост	-	(2,529)	(59)	-	-	(2,588)
Към 31 декември 2017 г.	17,651	146,726	6,993	27,735	67,637	266,742
Придобити	-	954	-	13,412	198	14,564
Валутни курсови разлики	-	322	31	22	137	512
Отписани	-	(11,125)	(96)	(67)	(968)	(12,256)
Прехвърлени	-	9,388	8	(20,949)	1,657	(9,896)
Към 31 декември 2018 г.	17,651	146,265	6,936	20,153	68,661	259,666
Амортизация						
Към 1 януари 2017 г.	3,515	121,168	5,751	-	36,641	167,075
Курсови разлики	-	57	4	-	28	89
Начислена през годината	634	8,350	338	-	3,666	12,988
За отписаните	(17)	(2,816)	(68)	-	(530)	(3,431)
Други корекции – деконсолидация на дъщерни дружества под прага на същественост	-	(1,516)	(2)	-	-	(1,518)
Към 31 декември 2017 г.	4,132	125,243	6,023	-	39,805	175,203
Валутни курсови разлики	-	285	18	-	127	430
Начислена през годината	633	7,910	331	-	3,366	12,240
За отписаните	-	(11,123)	(67)	-	(968)	(12,158)
Към 31 декември 2018 г.	4,765	122,315	6,305	-	42,330	175,715
Балансова стойност						
Към 1 януари 2017 г.	14,136	26,515	879	25,647	30,062	97,239
Към 31 декември 2017 г.	13,519	21,483	970	27,735	27,832	91,539
Към 31 декември 2018 г.	12,886	23,950	631	20,153	26,331	83,951

Бележки към консолидираните финансови отчети

19. Имоти и оборудване, продължение

Справедливата стойност на активите от клас Земя и сгради е определена от независими оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните. Политиката на Групата изисква независимите оценители да определят справедливата стойност с такава честота, че да се осигури балансова стойност, която не се различава съществено от справедливата към края на отчетния период. Към 31 декември 2018 година справедливата стойност на земята и сградите не е съществено по-различна от балансовата им стойност към същата дата. Справедливата стойност на земя и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
1. Дисконтирани парични потоци: Моделът за оценяване отчита настоящата стойност на генерираните парични потоци от имотите, взимайки предвид очаквания ръст на наемите, периода за анулиране, ниво на заетост, премии за стимулиране като периоди освободени от наем и други разходи, които не се заплащат от наемателите. Очакваните нетни парични потоци се дисконтират, като се използват дисконтови проценти, коригирани за риска. Сред другите фактори, при определянето на дисконтовия процент се отчита качество на сградата и нейното местонахождение (първостепенно или второстепенно), кредитното качество на наемателя и срока на наема.	1. Очакван пазарен ръст на наемите (4.5-6.8%, средно претеглено 5.6%). 2. Период за анулиране (средно 6 месеца след края на всеки наем). 3. Ниво на заетост (90-95%, средно претеглено 92.5%). 4. Периоди освободени от наем (1 година при нов наем). 5. Дисконтов процент, коригиран за риска (7.5-8%, средно претеглено 7.75%).	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: • очаквания пазарен ръст на наемите е по-висок (по-нисък); • периодите за анулиране са по-къси (по-дълги); • нивото на заетост е по-високо (по-ниско); • периодите освободени от наем са по-къси (по-дълги); или • дисконтовият процент, коригиран за риска е по-нисък (по-висок).
2. Пазарен подход/ Сравнителен подход. Този подход се основава на сравнение на оценявания обект с други подобни обекти, продадени или предлагани за продажба. Стойността на даден имот по този метод се определя при прякото сравнение на оценявания обект с други подобни недвижими имоти, които са били продадени в период, близък до датата на оценката. След обстойно изследване, проверка и анализ на данни, получени от пазара на имоти се формира стойност, която представлява най-точния индикатор за пазарна стойност. Същността на метода е да се ползва информация за реално осъществени сделки през последните шест месеца на пазара на имоти. Успешното прилагане на метода е възможно само при наличие на достоверна база данни от реални сделки извършени с имоти аналогични на оценявания. Информацията от сайтове за имоти, местна преса и др. информационни източници се отнася за бъдещи инвестиционни намерения на продавача на имота и не представлява достоверен източник на информация. При ползване на тези източници офертната стойност на всеки аналог се сконтира с процент по преценка на оценителя, но не по-малко от 5%.	1. Очакван пазарен ръст на имотите (5-10%, средно претеглено 7.5%). 2. Период за реализация (средно 6 месеца след офертиране). 3. Коефициент за сключване на сделка (90-95%, средно претеглено 92.5%). 4. Коефициент за местоположение (1.0-1.05, средно претеглено 1.025). 5. Коефициент за състояние (1.0-1.1, средно претеглено 1.05).	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: • очакваният пазарен ръст на имотите е по-висок (по-нисък); • периодите за продажба са по-къси (по-дълги); • има промяна в техническото състояние на обектите

Бележки към консолидираните финансови отчети
20. Нематериални активи

<i>в хил. лв.</i>	Програмни продукти и лицензи	Положителна репутация	Общо
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2017 г.	31,601	674	32,275
Придобити	68	-	68
Валутни курсови разлики	18	-	18
Отписани	(5)	-	(5)
Прехвърлени	481	-	481
Други корекции – деконсолидация на дъщерни дружества под прага на същественост	(132)	(134)	(266)
Към 31 декември 2017 г.	32,031	540	32,571
Придобити	243	-	243
Валутни курсови разлики	88	-	88
Прехвърлени	9,896	-	9,896
Към 31 декември 2018 г.	42,258	540	42,798
Амортизация			
Към 1 януари 2017 г.	22,089	-	22,089
Валутни курсови разлики	15	-	15
Начислена през годината	3,218	-	3,218
За отписаните	(5)	-	(5)
Други корекции – деконсолидация на дъщерни дружества под прага на същественост	(88)	-	(88)
Към 31 декември 2017 г.	25,229	-	25,229
Валутни курсови разлики	65	-	65
Начислена през годината	3,102	-	3,102
Към 31 декември 2018 г.	28,396	-	28,396
Балансова стойност			
Към 1 януари 2017 г.	9,512	674	10,186
Към 31 декември 2017 г.	6,802	540	7,342
Към 31 декември 2018 г.	13,862	540	14,402

Бележки към консолидираните финансови отчети
21. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци са калкулирани за всички временни данъчни разлики, като е използван методът на балансовите пасиви на база основен данъчен процент 10% за България и 15% за Албания.

Сумата на отсрочения данък към 31 декември 2018 г. се отнася за следните позиции от отчета за финансовото състояние:

в хил. лв

	Активи	Пасиви	Нетно
Имоти, оборудване и нематериални активи	(125)	2,075	1,950
Инвестиционни имоти	-	13,295	13,295
Данъчна загуба	(13,510)	-	(13,510)
Други	(498)	1,537	1,039
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(14,133)	16,907	2,774

Сумата на отсрочения данък към 31 декември 2017 г. се отнася за следните позиции от отчета за финансовото състояние:

	Активи	Пасиви	Нетно
Имоти, оборудване и нематериални активи	(124)	2,336	2,212
Инвестиционни имоти	-	11,956	11,956
Други	(371)	670	299
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(495)	14,962	14,467

Движенията във временните разлики през 2018 г. се признават както следва:

	31 декември 2017 г.				31 декември 2018 г.
в хил. лв.	Нетни пасиви	Признати през периода в (печалбата) или загубата	Признати през периода в капитала	Други движения	Нетни пасиви
Имоти, оборудване и нематериални активи	2,212	(253)	-	(9)	1,950
Инвестиционни имоти	11,956	1,339	-	-	13,295
Данъчна загуба	-	(13,510)	-	-	(13,510)
Други	299	(127)	814	53	1,039
Нетни данъчни (активи)/пасиви	14,467	(12,551)	814	44	2,774

Бележки към консолидираните финансови отчети
22. Активи придобити като обезпечения

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Земи	484,588	536,797
Сгради	285,705	310,112
Машини, съоръжения и транспортни средства	41,852	136,773
Стопански инвентар	789	766
Общо	812,934	984,448

Активите, придобити като обезпечения са оценени по по-ниската от цена на придобиване или нетна реализуема стойност. Нетната реализуема стойност на земите и сградите е приблизително равна на справедливата им стойност. Използваните оценъчни техники при земи и сгради са посочени в бележка 19.

23. Инвестиционни имоти
в хил. лв.

Салдо към 1 януари 2018 г.	218,212
Прехвърлени от активи придобити като обезпечения	11,475
Преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност призната при прехвърлянето	13,669
Отписани при продажба	(798)
Салдо към 31 декември 2018 г.	242,558

24. Други активи

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Разходи за бъдещи периоди	11,414	10,347
Злато	5,699	6,198
Други активи	95,593	101,551
Общо	112,706	118,096

25. Задължения към банки

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Срочни депозити	-	4,855
Текущи сметки	3,024	3,281
Общо	3,024	8,136

Беложки към консолидираните финансови отчети
26. Задължения към други клиенти

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Граждани		
- на виждане	1,301,585	1,070,890
- срочни и спестовни депозити	5,384,093	5,234,573
Търговци и публични институции		
- на виждане	1,203,878	870,896
- срочни депозити	453,135	407,460
Общо	8,342,691	7,583,819

27. Други привлечени средства

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
Задължения по потвърдени акредитиви	13,553	16,941
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	3,213	9,099
Дълг свързан със споразумения за пълна размяна на доходност	73,276	73,211
Задължения по получени финансираня	31,078	28,242
Общо	121,120	127,493

Задълженията по получени финансираня могат да бъдат анализирани, както следва:

в хил. лв.

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31.12.2018 г.
ДФ Земеделие	2%	20.12.2019 г. - 15.02.2020 г.	68
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0 % - 1.312%	30.09.2025 г.	13,674
Българска банка за развитие АД	1% - 3.50%	30.03.2019 г. - 30.11.2028 г.	17,336
Общо			31,078

в хил. лв.

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31.12.2017 г.
ДФ Земеделие	2%	20.07.2018 г. - 15.02.2020 г.	373
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0 % - 1.301%	30.09.2025 г.	24,254
Българска банка за развитие АД	3.50%	30.03.2019 г.	3,615
Общо			28,242

Бележки към консолидираните финансови отчети
28. Хибриден дълг
в хил. лв.

	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2018 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,929
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,857
Общо	195,583	208,786

в хил. лв.

	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2017 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,929
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,857
Общо	195,583	208,786

През март 2011 г. Банката издава хибриден инструмент (емисия облигации), който след получено разрешение от страна на БНБ включва в капитала си от първи ред. Банката пласира облигациите при условията на частно предлагане с обща номинална и емисионна стойност 20,000 хил. евро, представляващи първи транш от облигационна емисия с предвиден общ размер до 40,000 хил. евро. През юни 2012 г. Банката издава втория транш от инструмента в размер също на 20,000 хил. евро, който след получено разрешение от страна на БНБ включва в капитала си от първи ред.

През ноември 2012 г. Банката емитира нов хибриден инструмент (емисия облигации), който след получено разрешение от страна на БНБ включва в капитала си от първи ред. Банката пласира облигациите при условията на частно предлагане с обща номинална стойност 20,000 хил. евро, представляващи първи транш от облигационна емисия с предвиден общ размер до 60,000 хил. евро. През ноември 2013 г. Банката издава втория и третия транш от инструмента в размер общо на 40,000 хил. евро, които след получено разрешение от страна на БНБ включва в капитала си от първи ред.

Облигациите и по двете емисии са поименни, безналични, лихвоносни, безсрочни, необезпечени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми, дълбоко подчинени и без стимули за обратно изкупуване.

Двете емисии облигации са допуснати до търговия на Люксембургската фондова борса през 2014 г. на основание на проспекти, одобрени от люксембургската Комисия за надзор на финансовия сектор.

Двата инструмента хибриден дълг отговарят напълно на изискванията на Регламент 575/2013 и се включват изцяло в допълнителния капитал от първи ред.

Бележки към консолидираните финансови отчети

29. Други пасиви

в хил. лв.	2018	2017
Задължения към персонала	3,104	2,498
Застрахователни резерви	3,226	2,705
Провизии по съдебни спорове	734	836
Обезценка по задбалансови ангажименти	1,015	1
Други кредитори	53,588	22,894
Общо	61,667	28,934

30. Капитал и резерви

(а) Брой и номинална стойност на издадените акции към 31 декември 2018 г.

Към 31 декември 2018 г. акционерният капитал на Банката е в размер на 110,000,000 лв., разделен на 110,000,000 обикновени безналични акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лв. всяка. Акционерният капитал е внесен изцяло.

Акционерният капитал на Банката е увеличен от 100,000,000 лв. на 110,000,000 лв. в резултат от успешно първично публично предлагане на 10,000,000 нови безналични акции чрез Българската фондова борса – София, и е регистриран в Търговския регистър при Софийски градски съд на 4 юни 2007 г. За да улесни първичното публично предлагане и преди неговото стартиране, номиналната стойност на акциите на Банката е намалена от 10 лв. на 1 лв., с решение на Общото събрание на акционерите, без това да засяга общия размер на акционерния капитал и отделните дялови участия.

(b) Акционери

Таблицата по-долу посочва тези акционери, които притежават акции на Банката към 31 декември 2018 г., заедно с броя и процента на общо емитираните акции.

	Брой акции	% от емитирания акционерен капитал
Г-н Ивайло Димитров Мутафчиев	46,750,000	42.50
Г-н Цеко Тодоров Минев	46,750,000	42.50
Други акционери (акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса - София)	16,500,000	15.00
Общо	110,000,000	100.00

Понастоящем всички новоемитирани акции, плюс частта от съществуващите акции, собственост на Първа финансова брокерска къща ООД, продадени на нови инвеститори при условията на първично публично предлагане (общо 16,500,000 акции), се търгуват свободно на Българската фондова борса - София.

(c) Законови резерви

Законовите резерви включват суми, заделени за цели, регламентирани в местното законодателство. Съгласно българското законодателство Банката е задължена да задели най-малко 1/10 от годишната си печалба като законови резерви до момента, в който съвкупната им сума достигне до 1/10 от акционерния капитал на Банката.

През 2018 г., както и през предходната година Банката не е разпределяла дивиденди.

Бележки към консолидираните финансови отчети

31. Условни задължения

(а) Задбалансови пасиви

Групата предоставя банкови гаранции и акредитиви с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до две години.

Сумите по сключени споразумения за издаване на условни задължения са представени в таблицата по-долу според съответната категория. Сумите, отразени в таблицата като задбалансови ангажименти, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в отчета за финансовото състояние, в случай че контрагентите не изпълнят своите задължения и всички обезпечения се окажат без стойност.

в хил. лв.	2018	2017
Банкови гаранции	230,239	235,521
Неизползвани кредитни линии	536,049	530,796
Акредитиви	16,129	16,981
Други условни задължения	-	62,166
Общо	782,417	845,464
Обезценка по задбалансови ангажименти	1,015	1

Представените в таблицата ангажименти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск, като само таксите за ангажимент и провизиите за евентуални загуби се отразяват в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълнение. Повечето от поетите условни задължения се очаква да приключат, без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина сумите не представляват бъдещи парични потоци.

Условният кредит представлява рамково споразумение за управление на обезпечения по различни кредитни сделки, сключени с един или няколко клиента. Условният кредит не води до възникване на задължение от страна на Банката да бъдат отпуснати конкретни финансови инструменти. Договарянето на конкретна кредитна сделка с клиента на Банката, например предоставяне на банкови кредити и овърдрафти, поемане на условни ангажименти като банкови гаранции и акредитиви, подлежи на отделно решение и одобрение на Банката.

Към датата на отчета няма други съществени ангажименти и условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване.

32. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните салда с оригинален срок до 3 месеца:

в хил. лв.	2018	2017
Парични средства и вземания от централни банки	1,674,754	1,478,594
Вземания от банки и финансови институции с оригинален срок до 3 месеца	113,139	42,103
Общо	1,787,893	1,520,697

Бележки към консолидираните финансови отчети

33. Усреднени салда

Усреднените балансови стойности на финансовите активи и пасиви са представени по-долу. Сумите са изчислени използвайки средно аритметично на месечните салда за всички инструменти.

<i>в хил. лв.</i>	2018	2017
ФИНАНСОВИ АКТИВИ		
Парични средства и вземания от централни банки	1,512,021	1,540,181
Инвестиции в ценни книжа	791,344	802,458
Вземания от банки и финансови институции	75,086	43,521
Вземания от клиенти	5,390,554	5,085,110
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ		
Задължения към банки	7,689	6,656
Задължения към други клиенти	7,923,879	7,655,253
Други привлечени средства	139,409	128,173
Хибриден дълг	208,085	208,053

Бележки към консолидираните финансови отчети
34. Сделки със свързани лица

Страните се считат за свързани ако едната страна има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другата страна при вземане на финансови и оперативни решения, или двете страни са под общ контрол.

В рамките на нормалната банкова дейност някои банкови операции се извършват със свързани лица. Това включва кредити, депозити и други транзакции. Тези транзакции са извършени при пазарни условия. Размерът на тези транзакции и салдата по тях към края на съответните периоди са както следва:

Вид свързаност в хил. лв.	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
	2018	2017	2018	2017
Кредити				
Кредитна експозиция в началото на периода	753	1,363	1,280	1,554
Отпуснати/(погасени) кредити през периода	1,016	(610)	9,899	(274)
Кредитна експозиция в края на периода	1,769	753	11,179	1,280
Получени депозити и заеми				
В началото на периода	8,708	7,831	15,370	3,325
Получени/(изплатени) през периода	4,154	877	(2,442)	12,045
В края на периода	12,862	8,708	12,928	15,370
Предоставени депозити				
Депозити в началото на периода	-	-	19,604	9,822
Предоставени/(погасени) депозити през периода	-	-	100	9,782
Депозити в края на периода	-	-	19,704	19,604
Други вземания				
В началото на периода	-	-	23,482	-
Получени/(изплатени) през периода	-	-	(1,364)	23,482
В края на периода	-	-	22,118	23,482
Издадени условни задължения				
В началото на периода	1,291	2,259	322	464
Отпуснати/(изтекли) през периода	(8)	(968)	29	(142)
В края на периода	1,283	1,291	351	322

Бележки към консолидираните финансови отчети

34. Сделки със свързани лица, продължение

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката	Предприятия под общ контрол
в хил. лв.	2018	2018
Приходи от лихви	310	614
Разходи за лихви	3	8
Приходи от такси и комисиони	220	148
Разходи за такси и комисиони	3	450

Възнагражденията на ключовия управленски персонал на Банката, изплатени през 2018 г. са в размер на 7,480 хил. лева, а възнагражденията, изплатени на други свързани лица са 1,840 хил. лева.

35. Оповестяване за лизинги

Финансов лизинг като лизингополучател

Към 31.12.2018 г., както и към 31.12.2017 г. Групата няма действащи договори за финансов лизинг като лизингополучател.

Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Групата са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 година хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
Към 31 декември 2018 г.	28,397	92,433	72,916	193,746
Към 31 декември 2017 г.	34,110	96,719	92,142	222,971

Лизинговите плащания, признати като разход за годината, възлизат на 34,105 хил. лв. (2017 г.: 33,991 хил. лв.). Тези суми включват минималните лизингови плащания.

Бележки към консолидираните финансови отчети

36. Дъщерни предприятия

(a) First Investment Finance B.V.

През април 2003 година Банката създава дружество със специална цел със седалище в Холандия с фирма First Investment Finance B.V. Дружеството е еднолична собственост на Банката. То е учредено за изпълнението на ясна и тясно определена цел - получаването на заеми от чужди финансови институции и привличането на инвеститори чрез емитирането на облигации и други финансови инструменти, гарантирани от Банката, средствата от които се използват за финансиране на операциите на Банката. Акционерният капитал на дружеството възлиза на 18 хил. евро и се състои от издадени и платени 180 акции, всяка с номинална стойност от 100 евро. Банката консолидира своята инвестиция в предприятието.

(b) Дайнърс клуб България АД

През май 2005 г. Банката придоби 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. Дружеството е учредено през 1996 г. и предметът му на дейност включва представителство, агентство и процесинг на Дайнърс клуб Интернешънъл. Към 31 декември 2018 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 610 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 94.79%. Банката консолидира своята инвестиция в предприятието.

(c) First Investment Bank - Albania Sh.a.

През април 2006 г. Банката учреди First Investment Bank – Albania Sh.a. с 99.9998% акционерно участие. На 27 юни 2007 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. получи пълен банков лиценз от централната Банка на Албания и на 1 септември 2007 г. ефективно пое дейността на бившия клон ПИБ – Тирана, поемайки всичките му права и задължения, активи и пасиви.

Към 31 декември 2018 г. акционерният капитал на First Investment Bank – Albania Sh.a. е 11,975 хил. евро, внесен изцяло, а акционерното участие на Банката е 100%. Банката консолидира своята инвестиция в предприятието.

(d) „Дебита” ООД и „Реалтор” ООД

През януари 2010 г. в търговския регистър бяха вписани дружествата „Дебита” ООД и „Реалтор” ООД, учредени съвместно от Банката и „Първа финансова брокерска къща” ООД. Дружествата са всяко с капитал 150,000 лева, разпределен в дялове на стойност 100 лв. всеки, както следва:

1. „Дебита” ООД - 70% или 1,050 дяла за Банката и 30% или 450 дяла за „ПФБК” ООД.

2. „Реалтор” ООД - 51% или 765 дяла за Банката и 49% или 735 дяла за „ПФБК” ООД.

Дружества са учредени да извършват дейност като обслужващи дружества по смисъла на чл.18 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел. Предметът на дейност на „Дебита” ООД е придобиване, обслужване, управление и разпореждане с вземания, както и свързаната с това консултантска дейност, а „Реалтор” ООД - управление, обслужване и поддържане на недвижими имоти, организиране и извършване на строежи и подобрения, както и извършване на консултантска дейност в областта на недвижимите имоти. Дружествата не са включени в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. поради това, че са несъществени за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

Бележки към консолидираните финансови отчети

36. Дъщерни предприятия, продължение

(е) „Фи Хелт застраховане” АД

През втората половина на 2010 г. Банката придоби мажоритарен пакет акции от капитала на „Здравноосигурителна каса Фи Хелт” АД (бивше наименование „Здравноосигурителна каса Прайм Хелт” АД). С решение на КФН от месец юни 2013 г. дружеството получи лиценз за извършване на застрахователна дейност. Наименованието е променено на „Фи Хелт Застраховане” АД, а предметът на дейност е извършване на застраховки - застраховка „Заболяване” и застраховка „Злополука”. През юни 2018 г. дружеството разширява лиценза си с още един клас застраховка „Разни финансови загуби”. Към 31 декември 2018 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 5,000 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 59.10%. Банката консолидира своята инвестиция в предприятието.

(ф) „Болкан файненшъл сървисис” ЕАД

През февруари 2011 г. Банката придоби 100 броя дружествени дяла, представляващи 100% от капитала на „Болкан файненшъл сървисис” ЕООД. Дружеството е с предмет на дейност: консултантски услуги по внедряване на финансови информационни системи и разработка на софтуер. През януари 2012 г. дружеството се преобразува в еднолично акционерно дружество. Към 31 декември 2018 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 50 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 100%. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

(г) „Търнараунд Мениджмънт” ЕООД, „Криейтив Инвестмънт” ЕООД и „Лега Салюшънс” ЕООД

През първото полугодие на 2013 г. Банката учреди дружествата „Търнараунд Мениджмънт” ЕООД, „Криейтив Инвестмънт” ЕООД и „Лега Салюшънс” ЕООД като едноличен техен собственик. Капиталът на всяко от дружествата е минимално изискуемият по закон (2 лева), а предметът им на дейност включва производство и търговия на стоки и услуги в страната и чужбина („Търнараунд Мениджмънт” ЕООД, „Криейтив Инвестмънт” ЕООД), придобиване, управление и продажба на активи, обработка на информация, финансови консултации („Лега Салюшънс” ЕООД) и други. Дружествата не са включени в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. поради това, че са несъществени за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

(h) АМС „Имоти” ЕООД

АМС „Имоти” ЕООД е регистрирано през септември 2010 г. и е придобито от Банката при покупката на Юнионбанк ЕАД през 2013 г. като нейно дъщерно дружество. Предметът на дейност на дружеството включва дейности по придобиване на имуществени права и последващо тяхно прехвърляне, както и проучване и оценка на недвижими имоти, управление на недвижими имоти, консултантски и други услуги. Към 31 декември 2018 г. капиталът на дружеството е 500 хил. лв., а Банката е едноличен негов собственик. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

Бележки към консолидираните финансови отчети**36. Дъщерни предприятия, продължение****(i) Други**

Банката притежава непряко дъщерно дружество Фи Хелт ЕООД. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

37. Събития, възникнали след отчетния период

Няма събития след датата на отчетния период, които да изискват допълнителни оповестявания или корекции във финансовите отчети на Групата.

По т. 7 от дневния ред на
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 19.06.2019 г.

*Отчет на директора за връзки с инвеститорите
за дейността му през 2018 г.*

**ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ДИРЕКТОРА ЗА ВРЪЗКИ С ИНВЕСТИТОРИТЕ
НА ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД
ЗА 2018 ГОДИНА**

Уважаеми акционери,

През 2018 година Първа инвестиционна банка АД продължи стремежа си да поддържа висок професионализъм чрез практики за разкриване на информация, които осигуряват спазването на законовите й задължения като публично дружество, както и по-голямата прозрачност и гъвкавост в отношенията на ПИБ АД с нейните акционери, потенциални инвеститори, регулаторните органи и средствата за масова информация.

Дейност през 2018 година

Основната задача на директора за връзки с инвеститорите е ефективната комуникация между Първа инвестиционна банка АД и нейните инвеститори, регулаторните органи, фондовата борса, Централния депозитар и медиите. В изпълнение на тази ключова задача през 2018 година дейността по връзки с инвеститорите бе съсредоточена в изпълнение на основните задължения, както са предвидени в чл. 116г, ал. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК):

- Навременно изпращане на всички необходими отчети и уведомления на дружеството до Комисията за финансов надзор (КФН), Българска фондова борса – София и Централния депозитар;
- Осъществяване на ефективна връзка между управителния орган на дружеството и неговите акционери и лицата, проявили интерес да инвестират в ценни книжа на дружеството, чрез предоставяне на информация относно текущото финансово и икономическо състояние на дружеството;
- Водене и съхраняване на верни и пълни протоколи от заседанията на управителния и надзорния орган на дружеството;
- Водене на регистър за изпратените материали и предоставената информация.

Предоставяне на информация за дружеството

През 2018 година продължи да се прилага практиката за своевременно предоставяне на изчерпателна и достъпна информация за Първа инвестиционна банка АД. В нормативно установените срокове бяха представени всички периодични отчети на дружеството, изисквани по ЗППЦК и нормативните актове по прилагането му, а именно: консолидирани и неконсолидирани тримесечни и годишни финансови отчети, както и информация съгласно изискванията на Наредба № 2 на КФН за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа.

Предоставените през 2018 г. финансови отчети представят точно и достоверно информацията за дружеството и са изчерпателни по отношение на нормативно изискваните данни. Отчетите бяха внесени в Комисията за финансов надзор и Българска фондова борса – София.

Едновременно с подаването на изготвените отчети към Комисията за финансов надзор и Българска фондова борса – София, бе дадена гласност на тези отчети в специализираната електронна медия, отговаряща на изискванията на ЗППЦК, Екстри нюз (www.x3news.com) и в интернет страницата на „Първа инвестиционна банка“ АД (www.fibank.bg).

В процеса на ежедневната дейност на Банката и при спазване на определените от закона срокове бе предоставяна и друга информация, която би могла да повлияе върху цената на акциите на ПИБ АД (*ad hoc* информация).

Ефективна комуникация с инвестиционната общност

През 2018 г. бе проявен обичайният интерес към дейността на Банката от страна на институционални инвеститори, финансови анализатори и медии.

През годината постъпиха и някои запитвания, както от акционери на дружеството, така и от потенциални инвеститори, най-често във връзка с обявените финансови резултати на дружеството и с перспективите за бъдещото му развитие. На всички лица, поискали информация за ПИБ АД, са предоставени изчерпателни и своевременни допълнителни пояснения при стриктно спазване на законовите разпоредби, касаещи разкриването на информация за публичните дружества.

На 15 ноември 2018 г. бе проведена среща на ръководството на Банката с миноритарни акционери. На срещата бяха представени финансовите резултати на ПИБ АД и бяха дискутирани различни въпроси, свързани с политиката на Банката по стриктно прилагане на международните стандарти в доброто корпоративно управление, и очакваните резултати от предстоящия преглед на качеството на активите в банковата система. Присъстващите миноритарни акционери имаха възможност да зададат своите въпроси и да обсъдят с ръководството на ПИБ АД важни за тях теми.

Водене и поддържане на протоколи от заседанията на управителните органи

През 2018 година всички заседания на Надзорния съвет и Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД бяха свикани съгласно изискванията на законовите и вътрешни норми на дружеството. Надзорният съвет провеждаше заседания най-малко веднъж месечно, а заседанията на Управителния съвет се провеждаха поне по два пъти седмично, като протоколите от заседанията са водени точно и подробно и се съхраняват надлежно.

Общи събрания на акционерите

На 21 юни 2018 г. се проведе редовно годишно Общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка АД.

На Общото събрание бяха приети докладите на Управителния съвет за дейността на Първа инвестиционна банка АД на консолидирана и на неконсолидирана основа през изтеклата 2017 г., докладите на специализираните одиторски предприятия за извършения одит на годишния финансов отчет на Банката за 2017 г., годишните финансови отчети на Първа инвестиционна банка АД за 2017 г. на консолидирана и неконсолидирана основа, отчет на директора за връзки с инвеститорите на Първа инвестиционна банка АД за дейността му през 2017 г., отчет на директора на специализирана служба „Вътрешен контрол“ за 2017 г., както и отчет на Одитния комитет на Първа инвестиционна банка АД за 2017 г.

Общото събрание реши цялата нетна печалба на Банката за 2017 г. да се капитализира, като се отнесе в други резерви с общо предназначение, взе решение да не се изплащат дивиденди на акционерите и да не се извършват други отчисления от печалбата на Банката за 2018 г. с цел включването на печалбата за 2018 г. в базовия собствен капитал от първи ред на Банката. Общото събрание избра „БДО България“ ООД и „МАЗАРС“ ООД за одиторски дружества, които да извършат независим финансов одит на финансовите отчети (индивидуален и консолидиран) на Първа инвестиционна банка АД при условията на чл. 76, ал. 1 от Закона за кредитните институции за 2018 г. и да заверят годишния финансов отчет на Банката за 2018 г., и освободи от отговорност членовете на Управителния съвет и членовете на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка АД за дейността им през 2017 г.

Приети бяха и промени в Устава на Първа инвестиционна банка АД. Наред с това ОС на акционерите, в съответствие с изискванията на Закона за независимия финансов одит, прие промени в състава на Одитния комитет на Банката, като освободи досегашния член Радина Бенева като независим член на Одитния комитет, уважавайки искането ѝ да бъде освободена поради служебна ангажираност, и за нов независим член на Одитния комитет избра Георги Тренчев за 3-годишен мандат.

Водене на регистър

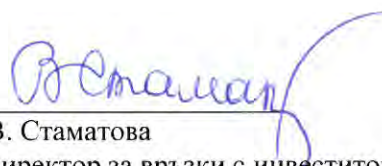
В съответствие с изискванията на ЗППЦК в Първа инвестиционна банка АД е заведен и се поддържа регистър за изпратените материали и предоставената информация.

Перспективи за 2019 г.

Както и през изминалата 2018 г., и през 2019 г. дейността по връзки с инвеститорите на Първа инвестиционна банка АД ще се съсредоточи върху стриктното спазване на законовите изисквания, както и върху по-нататъшното изграждане и поддържането на отлични взаимоотношения с акционерите на Банката, с инвестиционната общност и обществеността, при съобразяване с най-добрите международни практики в областта на връзките с инвеститорите.

В заключение бих желала да изкажа своята благодарност на членовете на Управителния и Надзорния съвет на Банката и на всички колеги, които допринасят за осъществяване на дейностите по връзки с инвеститорите на ПИБ АД.

май 2019 г.
гр. София

В. Стаматова
директор за връзки с инвеститорите

По т. 8 от дневния ред на
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 19.06.2019 г.

*Отчет на директора на дирекция "Вътрешен
одит" за дейността на дирекцията през 2018 г.*

ОТЧЕТ

за дейността на Дирекция „Вътрешен одит“ за 2018 г.

На вниманието на: Общо събрание на акционерите на ПИБ АД
                                     Надзорен съвет на ПИБ АД
                                     Управителен съвет на ПИБ АД

Изготвен от: Пламен ДИМИТРОВ
                                     Директор на дирекция „Вътрешен одит“

Дата: 31.03.2019 г.

Съдържание

1	Въведение	3
1.1	Цел	3
1.2	Обхват	3
2	Преглед на изпълнението на плана за 2018 г.	4
2.1	Констатации по отношение кредитите на юридически лица	7
2.2	Констатации по отношение кредитите на физически лица	7
2.3	Констатации в одитите на други структурни звена и процеси в Банката	7
2.4	Последващ контрол по изпълнение на препоръките от одитните ангажменти	9
2.5	Детайлен анализ – констатации	11
2.6	Отдел „Специализирани одити“	13
3	Насоки за работа на Дирекция „Вътрешен одит“ през 2019 г.	14

1 Въведение

1.1 Цел

Настоящият доклад има за цел да представи отчет за дейността на дирекция „Вътрешен одит“ (Дирекцията) при Първа инвестиционна банка АД (ПИБ АД, Банката) за периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2018 г. Настоящият доклад е изготвен на основание чл. 24 от Наредба № 10 на Българската народна банка за вътрешния контрол в банките.¹

1.2 Обхват

Отчетът за дейността на Дирекцията обхваща:

- Преглед на контролните действия на Дирекцията и изпълнение на годишния план за 2018 г.;
- Анализ и оценка на констатираните слабости в дейността на административните звена на Банката през отчетния период;
- Дефиниране на целите и задачите за развитие на Дирекцията през 2019 г.

---

¹ приета от Българската народна банка на 26 ноември 2003 г., обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 108 от 12 декември 2003 г., изм. и доп. бр. 102 от 2006 г.

2 Преглед на изпълнението на плана за 2018 г.

Годишният одитен план на Дирекцията, приет от Надзорния съвет на заседание от 27.02.2018 г., предвижда Дирекцията да изпълни общо 21 одитни ангажименти в клоновете на банката, 27 одитни ангажименти в структурни единици на банката (включ. 3 одити на специализирани звена), 3 одитни ангажименти в звената на дирекция „Операции“, 2 одитни ангажименти на дъщерни дружества и 6 специализирани съвместни (ИТ и оперативни) одити на процеси.

Планирани одитни ангажименти, дирекция „Вътрешен одит“ за 2018 г.

Структура	Брой
Дирекция	24
Дирекция "Операции"	3
Клон	21
Специализирано звено	3
Одит на дъщерни дружества	2
Специализирани одити на процеси	6
Общо:	59

Дирекцията е изпълнила одитните ангажименти с изключение на одита на специализирано звено „Информационна сигурност“ (Звеното). Планираната проверка ще се извърши през 2019 г. поради ангажираност на ИТ одитори и служители на отдел „Специализирани одити“ в периода от 01.03.2018 г. до 31.12.2018 г. в дейността на Звеното и спазване на принципа за независимост и обективност при изпълнение на одитните задължения.

През 2018 г. са извършени и 5 извънпланови одитни ангажименти както следва:

Извънпланови одитни ангажименти през 2018 г.

№	Наименование
1	Преглед и оценка на договори за наем на банкови офиси, гр. София
2	Преглед на процеса по актуализиране на Плана за възстановяване на ПИБ АД
3	Пропуски в осигуряване сигурността на бази данни и системи в ИТ инфраструктурата на ПИБ АД
4	Преглед на обезпеченията по кредитна експозиция с реф. 0000D-L-000012 на Friesian Consultants Limited.
5	Преглед на кредитни експозиции на свързаните лица - „Мега Ел“ ЕООД, „Елпром Трафо СН“ АД и „Елпром Трафо“ ЕАД

Годишното планиране на дейността по вътрешен одит се базира на процедурата за рисково-ориентирано планиране.

Модела за рисково-ориентирано годишно планиране установява рисковете и необходимата честота на проверките в общ вид, отчитайки отделните обекти за проверка – звена, процеси, продукти и системи.

Основните акценти при одитите на клоновете са по отношение спазването на вътрешните правила и инструкциите за осъществяване на дейността на клоновете на ПИБ АД, оценка на качеството на активите и пасивите, сročна и валутна структура на активите и пасивите, контролната среда в клона.

По време на одитите на клоновата мрежа, осъществени през 2018 г., са прегледани 433 бр. фирмени кредити с обща балансова експозиция 180,738,079 лв. и 2 118 кредити на физически лица с обща балансова експозиция 88,495,063 лв.

Общо прегледани кредитни експозиции в Клонова мрежа, ПИБ АД

Клонова мрежа	2018 г.			2017 г.		
	Брой кредити	Балансова стойност прегледани кредити	% от общо кредитен портфейл	Брой кредити	Балансова стойност прегледани кредити	% от общо кредитен портфейл
Общо физически лица	2 118	88 495 063	9.85%	1 833	59 768 176	8.30%
Общо юридически лица	433	180 738 079	32.40%	650	184 738 748	32.75%

В резултат на прегледаните кредитни експозиции в клоновата мрежа на Банката през 2018 г. са направени общо 390 констатации, които са с 363 (39.44%) по-малко от констатациите през 2017 г. които са общо 644.

Намалението в броя на установените пропуски се дължи основно на намалението на констатациите при кредитирането на физически лица.

Общият брой пропуски при одитните ангажименти в клоновата мрежа на Банката също бележи намаление. От общо 906 констатации за 2017 г. броят им намалява на 543 или в процентно изражение с 40.07%. Намалението се дължи основно на констатациите в кредитирането на юридически и физически лица и дейността на фронт офиса.

Преглед на типа констатации в Клонова мрежа - 2018 г. и 2017 г.

Тип	2018 г.		2017 г.	
	Брой	Дял	Брой	Дял
Кредитиране юридически лица	249	45.86%	338	37.31%
Кредитиране физически лица	141	25.97%	306	33.77%
Фронт офис	82	15.10%	188	20.75%
Работна среда	23	4.24%	20	2.21%
Трезори	22	4.05%	8	0.88%
Касова дейност	14	2.58%	18	1.99%
Информационни системи	8	1.47%	1	0.11%
АТМ	4	0.74%	5	0.55%
Вътрешни правила	0	0.00%	15	1.66%
Друго	0	0.00%	5	0.55%
Счетоводна дейност	0	0.00%	2	0.22%
Общо:	543	100.00%	906	100.00%

При одитите на дирекции „Корпоративно банкиране“, „Кредитиране на малки и средни предприятия“ и дирекция „Проблемни активи“ в Централно управление на Банката, осъществени през 2018 г. са прегледани 131 кредитни експозиции с обща балансова стойност 628,585,136 лв.

Общо прегледани кредитни експозиции в Централно управление, ПИБ АД

Обект на одита	2018 г.			2017 г.		
	Брой кредити	Балансова стойност прегледани кредити	% от общо кредитен портфейл	Брой кредити	Балансова стойност прегледани кредити	% от общо кредитен портфейл
Дирекция "Корпоративно банкиране"	34	452 502 697	14.78%	26	467 729 701	13.34%
в т.ч. банкови гаранции	8	68 801 821	19.34%	5	18 107 902	6.92%
Дирекция "Кредитиране на малки и средни предприятия"	41	69 493 598	30.35%	51	20 029 000	9.76%
в т.ч. банкови гаранции	11	2 632 364	10.64%	3	469 000	2.41%
Дирекция "Банкиране на дребно" (вкл. Микрокредитиране,)		Виж Забележка		185	25 299 294	4.39%
Дирекция "Проблемни активи"	56	106 588 841	17.05%	107	59 481 287	5.47%
Общо:	131	628 585 136		369	572 539 282	

Забележка: Одитът на дирекция "Банкиране на дребно" през 2018 г. обхваща процесите по отпускане и мониторинг на кредити на физически лица и дейността по управление и развитие на продуктите.

В резултат на извършените одитни ангажименти на кредитната дейност в Централно управление на ПИБ АД са установени общо 142 констатации, които са с 15 (9.55%) по-малко от констатациите през 2017 г. Не са констатирани пропуски с много високо ниво на риск за Банката.

В следващата Таблица е представена детайлна информация за пропуските със средно и високо ниво на риск за Банката с най-голям дял от общо установените.

Констатации от одити на кредитната дейност в Централно управление, ПИБ АД със средно и високо ниво на риск за Банката

Тип на констатацията	2018		2017	
	Риск		Риск	
	2	2,5	2	2,5
Без актуален финансов анализ	15		9	
Без актуална пазарна стойност на обезпечението	5		8	
Без застраховка на обезпечение		12		38

В допълнение на ангажиментите за даване на увереност, Дирекцията участва и в консултативни ангажименти, насочени към подобряване на вътрешнобанковата организация на дейността на база наблюденията и експертизата на служителите.

Към датата на доклада, Дирекцията включва 23-ма одитори (включ. директор и заместник директор), разпределени в следните структурни единици: Оперативен вътрешен одит, Специализирани одити и Одит на информационни системи. Наличните одиторски екипи дават възможност за извършване на одитни ангажименти в съответствие с растежа на Банката, риска в одитираните единици и бизнес процесите.

В съответствие с изискванията за усъвършенстване професионалните умения и знания на одиторите и през 2018 г. продължава участието в семинари и мероприятия на Института на вътрешните одитори в България и Международния банков институт.

2.1 Констатации по отношение кредитите на юридически лица

През 2018 г. Дирекцията изпълни следните одити на звена, отговорни за управлението на кредитния портфейл на Банката - „Кредитиране на малки и средни предприятия“, „Банкиране на дребно“ и дирекция „Проблемни активи“. Одитите на кредитния процес са насочени към:

- Преглед и оценка на „Правила за кредитиране в национална и чуждестранна валута на Първа Инвестиционна Банка АД“, регулиращи дейността на Дирекциите по отношение на обхвата на бизнес процесите, протичащи в одитираните единици, и наличието на несъответствия, противоречия и/или пропуски спрямо приложимите регулации на Българската народна банка и действащото законодателство;
- Преглед на кредитни експозиции с цел потвърждаване: спазването на изискванията на приложимата нормативна уредба, регулираща кредитната дейност на Банката; анализ на кредитоспособността на кредитополучателите (юридически и физически лица) както и възможността им да обслужват задълженията си към банката при отпускане на кредита и последващия му анализ; спазването на вътрешнобанковите правила за приемане на достатъчно ликвидни обезпечения; отчитането на концентрацията на кредитен риск по отрасли и клиенти; отчитането и контрола на нивата на поетия риск по отношение на икономически свързани лица (групи) в съответствие със Закона за кредитните институции;
- Процес на въвеждане, разрешаване, отпускане и администриране на кредитните сделки;
- Идентификация на възможности за оптимизиране и/или подобряване на контролната среда в кредитния процес.

Дирекцията констатира, че фирменото кредитиране се осъществява в съответствие с Правилата за кредитиране в национална и чуждестранна валута и действащите правила за анализ и оценка на кредитния риск, както и за обезценка и провизиране на рисковите експозиции. По отношение на администриране на кредитните сделки не са направени констатации с много висок риск за Банката. За някои експозиции е констатирано ненавременен подновяване на застраховки на обезпечения, неизвършване на тримесечен финансов анализ на платежоспособността на фирмите, неизпълнение на заложен изисквания за поддържане на минимални обороти по сметки в банката.

2.2 Констатации по отношение кредитите на физически лица

Прегледът на портфейлите с потребителски и ипотечни кредити на клоновете е базиран на преглед и оценка на контролите, дефинирани за съответните кредитни продукти. Оценката на Дирекцията е, че дефинираните изисквания, параметри и критерии се съблюдават от кредитните специалисти. Констатираните слабости са с нисък приоритет на риск за Банката и се отнасят до неспазени допълнителни изисквания заложен в договора за кредит (получаване на работна заплата по сметка в банката, издаване на кредитна карта, договор за периодични плащания и др.), несканирани кредитни досиета в деловодната система Архимед, непредставена/некоректно попълнена Декларация за икономическа свързаност.

2.3 Констатации в одитите на други структурни звена и процеси в Банката

През 2018 г. Дирекцията осъществи одити на следните процеси и структурни звена в Централно управление на ПИБ АД и дъщерни дружества:

Вид	Звено
Дирекция	Административна - Отдел "Капитално строителство"
Дирекция	Банкиране на дребно
Дирекция	Връзки с инвеститори
Дирекция	Главна каса
Дирекция	Дигитално банкиране
Дирекция	Интензивно управление на кредити
Дирекция	Картови разплащания
Дирекция	Клонова мрежа
Дирекция	Корпоративно банкиране
Дирекция	Кредитиране на малки и средни предприятия
Дирекция	Кредитна администрация
Дирекция	Организация и контрол на клиентското обслужване
Дирекция	Проблемни активи - юридически лица
Дирекция	Продажби
Дирекция	Протокол и секретариат
Дирекция	Сигурност
Дирекция	Стратегическо планиране и развитие
Дирекция	Счетоводство
Дирекция	Съответствие - специализиран мониторинг и контрол
Дирекция	Управление на активи
Дирекция	Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране
Дирекция	Финанси
Дирекция	Финансови институции и кореспондентски отношения
Дирекция	Частно банкиране
Дъщерно дружество	Дайнърс клуб България АД
Дъщерно дружество	Фи Хелт Застраховане АД
Процес	Вътрешен анализ на адекватността на ликвидността
Процес	Вътрешен анализ на капиталовата адекватност
Процес	Международни разплащателни системи
Процес	Организация на процеса по клиентски плащания и интерфейси към платежни системи
Процес	Процес по регистриране и администриране на обезпечения по кредитни сделки
Процес	Процес по създаване на нови и промяна на действащи продукт и услуги
Специализирано звено	Контрол на инвестиционните услуги и дейности 1
Специализирано звено	Контрол на инвестиционните услуги и дейности 2

Целта на всеки един от одитите е да бъде направен преглед и анализ на ефективността на процесите, оценка на присъщия за тях риск, спазване на регулаторната рамка, оценка на съществуващите контролни механизми и идентифициране на възможности за оптимизиране на приетите рискове и подобряване на контролната среда.

В съответствие с добрите практики при одитиране на информационните системи и тези за управление на ИТ услугите, през 2018 г., Дирекцията планира да извърши детайлна проверка и анализ на дейността в дирекция „Операции“ като за целта планира 2 специализирани ИТ одитни ангажменти и 1 ИТ одит на Първа инвестиционна банка АД, Албания.

В Таблицата е представена информация за извършените специализирани ИТ одитни ангажменти през 2018 г.

ИТ одитни ангажменти през 2018 г.

Направление	Статус
Непрекъсваемост на бизнеса/ Възстановяване при бедствия	Приключен/докладван одит
Системни обработки и процедури за дневно приключване	Приключен/докладван одит
ПИБ АД, Албания – ИТ	Приключен/докладван одит

През 2018 г. екип „Одит на информационни системи“ в Дирекцията участва в 2 одитни ангажменти на следните процеси: „Международни разплащателни системи“ и „Организация на процеса по клиентски плащания и интерфейси към платежни системи“.

През 2018 г. ИТ одиторите извършиха и извънреден ИТ одит на тема „Пропуски в осигуряване на сигурността на бази данни и системи в ИТ инфраструктурата на Банката“. Одитът обхваща основни дейности в осигуряването на надеждна ИТ среда с цел да се идентифицират и представят основните пропуски и рискове, свързани с информационната и системна сигурност на Банката.

През 2018 г. екип „Одит на информационни системи“ в Дирекцията все участие и в извършването на следните одитни ангажменти:

- Дайнърс клуб България АД
- Фи Хелт Застраховане АД
- Дирекция „Управление на активи“
- Дирекция „Стратегическо планиране и развитие“
- Дирекция „Счетоводство“
- Вътрешен анализ на капиталовата адекватност
- Процес по създаване на нови и промяна на действащи продукти и услуги

В резултат на приключените одити не са направени констатации с висок приоритет на риск за Банката. Процедурите, приети и прилагани от звената, са оценени като адекватни на обема и характеристиките на дейностите им. Тези процедури създават и поддържат адекватна контролна среда за лимитиране на съществуващите рискове и се прилагат в хода на дейността.

2.4 Последващ контрол по изпълнение на препоръките от одитните ангажменти

Дирекцията извършва регулярен последващ контрол върху изпълнението на препоръките от одитите и поетите ангажменти от одитираните единици.

Процеса по финализиране на всеки одитен ангажимент приключва с представяне на Доклад до компетентния орган и изготвяне на индивидуален план за действие за отстраняване на констатираните пропуски. Така изготвените планове за действие се въвеждат в система за проследяване изпълнението на препоръките и са предмет на текущ мониторинг от страна на одиторите. В Таблицата е представена информация за статуса на препоръките към датата на доклада за структурни звена в Банката при които има констатации без предприети мерки в рамките на посочените срокове.

Текущо състояние на предприети в срок мерки във връзка с извършени одити към 31.03.2019 г., одитен план 2018 г.

Вид	Одит	Към дата	Общо констатации	В срок	Изтекъл срок	Изтекъл срок от 91 дни до 180	Изтекъл срок над 180 дни	Отстранени
IT	Системни обработки и процедури за дневно приключване	30.09.2018	36	22	7	0	0	7
IT	Непрекъсваемост на бизнеса/ Възстановяване при бедствия	30.06.2018	31	5	7	0	0	19
дирекция	Дигитално банкиране	31.10.2018	7	1	5	0	0	1
дирекция	Картови разплащания	16.11.2018	20	7	5	0	0	8
дирекция	Кредитна администрация	30.09.2018	3	0	1	0	0	2
дирекция	Стратегическо планиране и развитие	30.09.2018	21	1	9	0	0	11
дирекция	Счетоводство	31.08.2018	13	0	6	0	0	7
дирекция	Финанси	16.11.2018	8	1	7	0	0	0
дирекция	Банкиране на дребно	31.03.2018	10	0	1	0	0	9
дирекция	Клонова мрежа	28.02.2018	5	2	2	0	0	1
дирекция	Съответствие - специализиран мониторинг и контрол	30.06.2018	8	0	5	0	0	3
клон	клон Бургас	31.08.2018	17	0	2	0	0	15
клон	клон Варна	30.09.2018	26	4	2	0	0	20
клон	клон Пловдив	31.08.2018	31	1	2	0	0	28
клон	Хасково	30.05.2018	44	0	4	0	0	40
от втора страна	Дайнърс клуб България АД	31.12.2017	26	3	4	0	0	19
процес	Процес по регистриране и администриране на обезпечения по кредитни сделки	30.09.2018	5	0	4	0	0	1

Вид	Одит	Към дата	Общо констатации	В срок	Изтекъл срок	Изтекъл срок от 91 дни до 180	Изтекъл срок над 180 дни	Отстранени
процес	Процес по създаване на нови и промяна на действащи продукти и услуги	31.10.2018	16	6	3	0	0	7
процес	Международни разплащателни системи	31.01.2018	29	2	2	0	0	25
процес	Организация на процеса по клиентски плащания и интерфейси към платежни	28.02.2018	27	2	8	0	7	17

86

7

2.5 Детайлен анализ – констатации

Детайлният анализ на препоръките се извършва на база вътрешна система за мониторинг в която всяка констатация се класифицира (оценява) в съответното ниво на риск от 1 - много нисък до 3 – много висок.

Разпределението на препоръките за 2018 г. и 2017 г. според значимостта им и нивото на риск е представено в следващата таблица.

Класификация на препоръките според нивото на риск

Класификация	2018 г.		2017 г.		Увеличение (Намаление)
	Брой	Дял	Брой	Дял	
1 - Много нисък риск	84	8.42%	143	8.71%	(41.26%)
1.5 - Нисък риск	205	20.54%	253	15.42%	(18.97%)
2 - Среден риск	533	53.41%	573	34.80%	(6.98%)
2.5 - Висок риск	176	17.64%	674	41.07%	(73.89%)
Общо:	998	100.00%	1 643	100.00%	(39.26%)

От прегледа на данните в таблицата се установи, че общият брой на препоръките за 2018 г. и разпределението им в съответната високо рискова класификационна група (2.5 Висок риск) намалява спрямо препоръките при одитните ангажименти през 2017 г.

Намалението на абсолютния брой (общо 998 за 2018 г. и 1 643 за 2017 г.) както и делът към общо направени препоръки е резултат от отговорността на служителите за спазването на законовата рамка и подобряване на контролната среда.

В следващите две таблици е представена информация за типа констатации, (на базата на които са направени препоръките), класифицирани в група 2.5 Висок риск и с най - голям дял от съответния вид на констатацията за 2018 г. и 2017 г.

Към датата на доклада продължава процеса по актуализиране на рисково- базирания подход за планиране на одитните ангажименти и определяне нивата на риск на констатациите и съответно на препоръките с оглед минимизиране на риска.

Констатации класифицирани в група 2.5 Висок риск -2018 г.

Вид на констатацията	Тип на констатацията	Общ брой 2018 г.	От тях риск 2.5	Дял в %
Кредитиране юридически лица	Без застраховка на обезпечение	325	27	8.31%
Работна среда	Липса на актуал.и/или допълване на вътрешни правила	190	17	8.95%
Обществен Трезор	Несъбрани/частично събрани такси	22	10	45.45%
Фронт офис	Неспазване на вътрешни правила/ заповед /инструкция	84	10	11.90%

Констатации класифицирани в група 2.5 Висок риск -2017 г.

Вид на констатацията	Тип на констатацията	Общ брой 2018 г.	От тях риск 2.5	Дял в %
Кредитиране юридически лица	Без сключена застраховка на обезпечението	482	95	19.71%
	Без протокол от проверка на обезпечението	482	75	15.56%
Кредитиране физически лица	Неизпълнение условия по договор относно превод на работна заплата, комунални плащания и др.	329	85	25.84%
	Без подпис на кредитополучателя на договор/анекс, погасителен план	329	17	5.17%
Вътрешни правила	В нарушение на вътрешни правила /заповед /инструкция	113	77	68.14%
	Липса на актуал.и/или допълване на вътрешни правила	113	17	15.04%

2.6 Отдел „Специализирани одити“

Основните направления в дейността на отдел „Специализирани одити“ са следните: анализ и оценка на постъпили сигнали, извършване на тематични проверки (одити), разработване на нови модели, както и поддържащи дейности.

Анализ и оценка на постъпили сигнали

През отчетния период са разгледани 37 случая на база получени сигнали. Проверките се класифицират според вида им като външни измами, вътрешни измами, нарушения на процедурите, изтичане на информация и False positive (декларирани данни или обстоятелства за случаи на нереални или неоснователни ситуации и възражения от клиенти на банката).

Тематични проверки

През отчетния период е извършен 1 специализиран одит - „Анализ на сметки на починали лица, сметки на лица в напреднала възраст и сметки без движения“. Проверката е стартирана в края на отчетния период – 2018 г. и е в процес на анализиране на резултатите.

Разработване на нови модели

За отчетната 2018 г. служителите на отдел „Специализирани одити“ са извършили 14 дейности, свързани с разработване и внедряване на нови модели за работа и оптимизиране на съществуващи процеси. Към края на годината иницирираните дейности са в процес на разработка и имплементиране.

3 Насоки за работа на Дирекция „Вътрешен одит“ през 2019 г.

През 2019 г. Дирекцията ще продължи да подпомага Ръководството на „Първа инвестиционна банка“ АД по реализацията на приоритетите, посредством упражняване на засилен контрол върху процесите в Банката.

Основните приоритети пред Дирекцията са следните:

- С оглед ефективното разпределение и изпълнение на годишния одитен план, Дирекцията ще стартира процедура за подбор на служители в рамките на щатното разписание, което ще позволи ресурсите, отделяни за одитните ангажменти, да бъдат адекватни на регистрирания растеж на Банката и на риска в одитираните единици в контекста на финансово-икономическа обстановка в страната и предизвикателствата на конкурентната среда.
- Актуализиране на Процедурата за рисково-базирано годишно планиране на дейността по вътрешен одит във връзка с промените в оперативната дейност и в системите на Банката, както и настъпилите промени в законодателната рамка и стратегията и целите на Банката.
- Подобряване и актуализиране на одитните методики и и тестове, прилагани от Дирекцията, включително допълване и модифициране на одитните файлове в съответствие с промените в регулаторната рамка, Вътрешните правила на Банката и добрите практики в областта;
- Постоянно обучение и развитие на професионалната компетентност на одиторите в условията на постоянно променящата се контролна и бизнес среда, посредством участие в специализирани семинари и сертификационни програми с цел подобряване на съществуващите и придобиване на нови знания и умения.

Пламен ДИМИТРОВ
Директор „Вътрешен одит“

По т. 9 от дневния ред на
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 19.06.2019 г.

*Отчет на Одитния комитет на ПИБ АД за
дейността му през 2018 г.*

ОТЧЕТ НА ОДИТНИЯ КОМИТЕТ
НА „ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА” АД
ЗА ДЕЙНОСТТА МУ ПРЕЗ 2018 г.

Настоящият отчет представя дейността на Одитния комитет на „Първа инвестиционна банка” АД (Банката) през 2018 г. в изпълнение на чл. 108, ал. 1, т. 8 от Закона за независимия финансов одит (ЗНФО).

Одитният комитет на „Първа инвестиционна банка” АД е създаден с решение на Общото събрание на акционерите от 29.05.2009 г. На проведеното на 21 юни 2018 г. редовно годишно общо събрание на акционерите на ПИБ АД бе освободена като член на Одитния комитет г-жа Радина Боянова Бенева по нейно искане, свързано със служебна ангажираност, и на нейно място, като нов независим член на Комитета, бе избран г-н Георги Стоянов Тренчев с мандат от 3 (три) години. В момента Одитният комитет е в състав: Георги Тренчев, председател, и Йордан Скорчев и Росица Асова, членове.

Одитният комитет на „Първа инвестиционна банка” АД функционира съобразно писмено определени компетенции, права и отговорности, в съответствие с действащите нормативни изисквания.

През 2018 г. Одитният комитет провеждаше регулярни заседания, в т.ч. регулярни срещи с Главния финансов директор, директора на дирекция „Вътрешен одит”, както и с Главния директор „Риск” и представители на независимия външен одитор на Банката, и изпълняваше своите функции по:

- наблюдаване на процесите по финансово отчитане в Банката;
- наблюдаване на ефективността на функцията по вътрешен одит в Банката;
- наблюдаване на ефективността на системите за контрол и управление на рисковете в Банката;
- наблюдаване на независимия финансов одит;
- наблюдаване предоставянето на допълнителни услуги от регистрирания одитор на Банката;
- преглед на независимостта на регистрирания одитор на Банката за осигуряване на съответствие със законовите изисквания.

Управление на рисковете и вътрешен контрол

Системата на Първа инвестиционна банка АД за анализ и оценка на риска е изградена от политики, правила и процедури, които осигуряват надеждна и ефективна оценка на вътрешния капитал, създаване на адекватна контролна среда, разделяне на функциите по предлагане и одобрение на рискови експозиции, както и цялостна система за управление на активите, пасивите и ликвидността на база одобрената от НС риск стратегия.

Първа инвестиционна банка АД прилага писмена „Политика за управление на рисковете и адекватността на капитала”, която, заедно с Политиките за управление на кредитния, пазарния, операционния риск и другите видове рискове, с „Политиката за управление на активите, пасивите и ликвидността”, както и със свързаните с тях правила, указания и инструкции, изграждат цялостната вътрешно-нормативна система на ПИБ за управление на рисковете, свързани с дейността на Банката и адекватността на капитала ѝ.

Първа инвестиционна банка АД извършва преглед на системите и процесите текущо с цел да бъдат гарантирани тяхната всеобхватност и пропорционалност на характера, мащаба и сложността на осъществяваната от Банката дейност, както и за поддържане на адекватен на рисковете капитал.

Управлението на рисковете се основава на информационна система, осигуряваща поддържането на база данни и тяхното последващо обработване за целите на управлението на рисковете, включително за

изготвянето на регулярни отчети, необходими за следене на рисковия профил на Банката. В Първа инвестиционна банка съществуват специализирани организационни структури за управление на рисковете – дирекции „Анализ и контрол на риска“ и „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, като първата изпълнява функции по идентифициране, измерване и контролиране на основните видове риск, присъщи за дейността на Банката, а втората изпълнява функции по управление и мониторинг на кредитния риск, както и втори контрол по рискови експозиции съобразно действащите нива на компетентност по кредитни сделки в Банката. В Банката функционират и колективни органи за управление – Кредитен съвет, Комитет по реструктуриране, Съвет по активите, пасивите и ликвидността, Комитет по операционен риск. Като помощен орган към Надзорния съвет на Банката функционира и Комитет за риска, който е отговорен за надзора върху дейностите на Управителния съвет по управление на риска и за широкоспектърен стратегически и тактически надзор върху функцията по управление на риска в Банката, включително относно формирането на рискови експозиции. Дейността по управление на рисковете подлежи на документиране и отчетност в съответствие с действащата в Банката вътрешна организация.

Дейностите, осъществявани от Първа инвестиционна банка, както и подпомагащите ги системи и процеси, са предмет на регулярен вътрешен контрол, който се осъществява от дирекция „Вътрешен одит“, действаща независимо от контролираните от нея структурни звена. Вътрешният контрол се осъществява като превантивен, текущ и последващ контрол върху всички дейности и сделки, извършвани от Банката и включва управленски контрол, контрол на риска, отчетност и информация, и вътрешен одит.

През отчетния период въз основа на извършените прегледи, Одитният комитет определя системите за управление на рисковете и вътрешен контрол в Банката като ефективни и съответстващи на дейността, и на приложимите нормативни изисквания. Не са установени слабости или нередности в процесите и системите по управление на рисковете и вътрешен контрол, които да повлияят негативно върху дейността, съобразно определените от Банката цели за развитие.

Финансово отчитане

Първа инвестиционна банка прилага система за независима, постоянна отчетност, съобразно нормативните изисквания – Международните счетоводни стандарти (МСС), Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), Закона за кредитните институции, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012. Изготвяните от Първа инвестиционна банка финансови отчети се предоставят на външните надзорни органи (БНБ, КФН), като част от тях – тримесечни и годишни отчети – се предоставят и на Българската фондова борса и се оповестяват публично. Банката поддържа счетоводна система, която осигурява систематично, хронологично и вярно отразяване на финансовата информация (транзакции), след предварителна проверка за валидността и отчитането на транзакциите в съответствие с МСФО и Счетоводната политика на Банката.

Въз основа на наблюденията и предоставяната информация, заключението на Одитния комитет е, че през 2018 г. Първа инвестиционна банка е спазвала изискванията за финансова отчетност, като регулярно е предоставяла отчети и е публикувала финансова информация в законоустановените срокове и по изискуемия за това начин. Финансовите отчети на Банката са изготвени съгласно приложимите закони и счетоводни стандарти, като съдържащата се в тях информация отразява обективно дейността и финансовото състояние на Банката. Процесът на финансово отчитане е ефективен и адекватен на дейността и е съобразен с добрите банкови практики в тази област.

Независим финансов одит

По препоръка на Одитния комитет „БДО България“ ООД, ЕИК 831255576, и „Мазарс“ ООД, ЕИК 204638408, бяха избрани за регистрирани одитори, които да извършат проверка на годишния финансов отчет на Банката за 2018 г. и да проверят и заверят годишния ѝ финансов отчет. През 2018 г. Одитният комитет извърши наблюдение на процеса по независим финансов одит на Банката от „БДО България“ ООД и „Мазарс“ ООД в качеството им на одитори на Първа инвестиционна банка, включително въз основа на предоставяните от одиторите данни и информация.

Становището на Одитния комитет е, че извършените за 2018 г. одити от регистрираните одитори са в съответствие с нормативните изисквания за независимост, обективност, конфиденциалност, вкл. съгласно ЗНФО и Етичния кодекс на професионалните счетоводители. В процеса на преглед и наблюдение спрямо извършвания независим одит не са установени нарушения или несъответствия.

Настоящият отчет е приет на заседание на Одитния комитет на Първа инвестиционна банка АД.

**Членове на Одитния комитет на Първа
инвестиционна банка АД:**

Георги Тренчев (председател)

Йордан Скорчев

Росица Асова

май 2019 г.

По т. 12 от дневния ред на
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 19.06.2019 г.

Устав на „Първа инвестиционна банка” АД

У С Т А В
НА ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

Неделчо Неделчев
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

РАЗДЕЛ I ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Член 1 Образуване и статут

(1) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007г.) ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА (наричана по-долу “Банката”) е акционерно дружество, образувано съгласно Учредителния договор, подписан на 22 юни 1993 г. в гр.София (България) и е юридическо лице. Банката осъществява своята дейност съгласно разпоредбите на българското банково и търговско законодателство (Закона за кредитните институции и Търговския закон), в съответствие с останалите специални закони и подзаконови нормативни актове, уреждащи дейността на този род дружества, както и при спазване на разпоредбите на този Устав.

(2) (нова - с реш. на ОС от 09.03.2007г.) Банката е публично дружество по смисъла на чл. 110 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа („ЗППЦК”) от решението на Комисията за финансов надзор (“КФН”) да регистрира акциите на Банката с цел търговия на “Българска фондова борса – София” АД (“Борсата”). От придобиването на статут на публично дружество, Банката осъществява своята дейност и в съответствие с разпоредбите на ЗППЦК и подзаконовите актове по неговото прилагане.

Член 2 Фирма

Банката осъществява дейността си под фирмата ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД.

Член 3 Седалище и адрес на управлението

Седалището на Банката е град София, община “Изток”, бул. “Драган Цанков” № 37, където се намира нейното централно управление.

Член 4 Предмет на дейност

(1) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007г.) Банката извършва публично привличане на влогове или други възстановими средства и предоставя кредити или друго финансиране за своя сметка и на собствен риск.

(2) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 14.07.2008 г., изм. с реш. на ОС от 29.05.2009 г., изм. с реш. на ОС от 21.05.2014г.)

Банката може да извършва и следните дейности, ако са включени в нейния лиценз:

1. извършване на платежни услуги по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи;
  2. издаване и администриране на други средства за плащане (платежни карти, пътнически чекове и кредитни писма), доколкото тази дейност не е обхваната от т. 1;
  3. приемане на ценности на депозит;
  4. дейност като депозитарна или попечителска институция;
  5. финансов лизинг;
  6. гаранционни сделки;
  7. (изм. с реш. на ОС от 21.05.2014г.) търгуване за собствена сметка или за сметка на клиенти с чуждестранна валута и благородни метали с изключение на деривативни финансови инструменти върху чуждестранна валута и благородни метали;
  8. (изм. с реш. на ОС от 21.05.2014г., изм. с реш. на ОС от 21.06.2018г.) предоставяне на услуги и/или извършване на дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти;
  9. парично брокерство;
  10. (отм. с реш. на ОС от 21.05.2014г)
  11. (изм. с реш. на ОС от 21.05.2014г.) придобиване на вземания по кредити и друга форма на финансиране (факторинг, форфетинг и други);
  12. придобиване и управление на дялови участия;
  13. отдаване под наем на сейфове;
  14. събиране, предоставяне на информация и референции относно кредитоспособността на клиенти;
  15. (нова - реш. на ОС от 21.05.2013 г.) издаване на електронни пари;
  16. (предишна т. 15, изм. с реш. на ОС от 21.05.2013 г.) други подобни дейности, определени с наредба на Българската народна банка (БНБ);
  - (3) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Придобиването, изплащането и търговията с държавни ценни книжа се извършват при условията и по реда на Закона за държавния дълг.
- (4) (предишна ал.3, изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Банката не може да извършва по занятие други дейности извън посочените в ал. 1 и 2, освен когато това е необходимо във връзка с осъществяването на дейността ѝ или в процеса на събиране на вземанията си по предоставени кредити. Банката може да създава или да придобива дружества за извършване на спомагателни услуги.

Член 5

Стопанска и кредитна дейност

(1) Във връзка с предоставянето на кредити и гаранции в чуждестранна валута при спазване на определените нормативи и изисквания по банковата дейност Банката може да:

1. привлича ресурси в чуждестранна валута от български и чуждестранни банки и други юридически и физически лица;

2. сключва кредитни и кореспондентски споразумения с местни и чуждестранни банки;

3. приема на инкасо стокови и транспортни документи, чекове и други платежни документи и валутни ценности от български търговци и търговски дружества и чуждестранни банки и други юридически и физически лица и да извършва плащания по тях.

(2) Банката може да:

1. участвува в консорциуми;

2. организира извършването на икономически, пазарни, валутно-финансови и други проучвания в страната и чужбина срещу заплащане да предоставя консултации на своите клиенти за кредитната и пазарната конюнктура; за икономическото състояние и научно-техническите възможности и стратегията на евентуалните им партньори;

3. се сдружава с чуждестранни юридически и физически лица в страната и чужбина, включително и за образуване и участие в банки;

4. оперира със свободните си средства на международните пазари.

(3) Банката осъществява стопанската си дейност съобразно предмета на дейност, определен в член 4 от този Устав. Тя може да извършва и всякаква друга стопанска дейност с изключение на дейностите, забранени със закон.

(4) Банката извършва външноикономическата си дейност самостоятелно или чрез специализирани търговски дружества.

РАЗДЕЛ II КАПИТАЛ, АКЦИИ И ФОНДОВЕ

Член 6 Капитал

(1) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 14.07.2008 г.)
Капиталът на Банката е 110 000 000 (сто и десет милиона) лева, разделен в 110 000 000 (сто и десет милиона) броя обикновени, поименни, безналични акции с право на глас в Общото събрание, с номинална стойност в размер на 1 (един) лев всяка една.

(2) Капиталът на Банката е формиран от парични и непарични вноски.

Член 6а Непарична вноска в капитала

Акционерите: Ивайло Димитров Мутафчиев с ЕГН 6204307143, л.п. серия В, - 0118346, издаден на 03.12.1981 г. от Ленинско РУ на МВР, гр. София, живущ в град София, ул. "Латинка" - 19 за покриване на записаните от него 24 775 (двадесет и четири хиляди седемстотин седемдесет и пет) броя поименни акции с право на глас от увеличението на капитала на Банката от 2 200 000 000 лева на 5 000 000 000 лева съгласно решение на общото събрание на акционерите (протокол -

7/11.04.1997 г.) и Цеко Тодоров Минев с ЕГН 6010306982, л.п. серия В, - 1534513, издаден на 10.05.1996 г. от 04-то РПУ на МВР, гр. София, живущ в град София, ул. "Доспат" - 20, ет.2, ап.5 за покриване на записаните от него 24 775 (двадесет и четири хиляди седемстотин седемдесет и пет) броя поименни акции с право на глас от увеличението на капитала на Банката от 2 200 000 000 лева на 5 000 000 000 лева съгласно решение на Общото събрание на акционерите (протокол - 7/11.04.1997 г.) внасят в акционерно дружество "Първа инвестиционна банка" АД по 1/2 идеална част от правото на собственост на недвижим имот и движими вещи, както следва:

а) НЕДВИЖИМ ИМОТ - БАНКОВ ОФИС, находящ се в подблоковото пространство и извън очертаванията на блок 1519 /хиляда петстотин и деветнадесет/, ул. "Скопие", парцел II /втори/ - комплексно застрояване, кв. - 88 /осемдесет и осми/ стар по регулационния план на кв. "Въстанически-север" - град Пловдив, с обща застроена площ 346,72 /триста четиридесет и шест цяло и седемдесет и две стотни/ квадратни метра, ведно с прилежащите към обекта помещения, при граници : ул. "П.Тошев" - от запад, ул. "Скопие" - от юг, двор - от север, магазин и общи помещения за блока от изток, заедно със съответните 2,479 % /две цяло четиристотин седемдесет и девет хилядни процента/ ид. части от общите части на сградата и правото на строеж върху 346,72 /триста четиридесет и шест цяло и седемдесет и две стотни/ квадратни метра 346,72 /триста четиридесет и шест цяло и седемдесет и две стотни/ квадратни метра.

Пазарната стойност на недвижимия имот възлиза на 450 807 000 (четиристотин и петдесет милиона осемстотин и седем хиляди лева).

б) ДВИЖИМИ ВЕЩИ:

1. Дизелов агрегат модел Р 22

- двигател "Perkins"
- 22 KW, 380/220 V, 50 Hz
- автоматична система за аварийно включване
- автоматичен подгревател за незабавен топъл старт
- разширителен съд, командно табло, резервоар за дневна дажба.

Пазарната стойност възлиза на 9 750 000 /девет милиона седемстотин и петдесет хиляди/ лева.

2. Система за видеонаблюдение

- камери външен монтаж
- камери вътрешен монтаж
- видеоманетофони - 3 броя
- монитори за наблюдение - 17 и 14 - 2 броя

Пазарната стойност възлиза на 14 250 000 (четиринадесет милиона двеста и петдесет хиляди) лева.

3. Телефонна централа "Panasonic"

- външни линии - 6 броя
- вътрешни линии - 16 броя

Пазарната стойност възлиза на 1 118 000 (един милион сто и осемнадесет хиляди) лева.

4. Офис оборудване

- бюро - директорско - тгъл контейнер на колела
- секционен шкаф 180/46/72 Н
- гардероби - единични двойни
- витринни шкафове
- счетоводни бюра
- работни маси
- счетоводни шкафове
- столове - <президент> <работни> <посетител>
- бюра охрана

Пазарната стойност възлиза на 12 400 000 (дванадесет милиона и четиристотин хиляди) лева.

5. Стенни климатици Jonson-6 броя.

Пазарната стойност възлиза на 7 200 000 (седем милиона и двеста хиляди) лева.

Общата пазарна стойност на движимите вещи възлиза на 44 718 000 (четиридесет и четири милиона седемстотин и осемнадесет хиляди) лева.

Член 6б

Оценка на непаричната вноска и основание правата на вносителите

(1) Оценката на непаричната вноска по чл. 6а от този Устав възлиза в размер на 495 525 (четиристотин деветдесет и пет хиляди петстотин двадесет и пет) лева, съгласно оценителната експертиза на трите вещи лица по ч.гр.д. № 5233/97 г. по описа на Софийски градски съд, съставляваща неразделна част от настоящия Устав.

(2) Правото на собственост върху описаната в чл. 6а от този Устав непарична вноска е придобито от вносителите на основание дарение - нот. акт - 135, том 17, нот.д. № 4264/1997 г. на Нотариуса при Пловдивския районен съд и споразумение между "Първа финансова брокерска къща" ООД гр. София и вносителите, представляващо неразделна част от нотариалния акт.

Член 6в

Увеличение на капитала

(отм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.)

Член 7

Акции

(1) Акциите на Банката са ценни книжа, които удостоверяват, че притежателите им участвуват с посочената в тях номинална стойност в капитала на Банката.

(2) Банката не може да издава акции с различна номинална стойност.

(3) (нова - реш. на ОС от 20.12.2012 г.) Банката може да издава привилегировани акции с гарантиран и/или допълнителен дивидент, с привилегия за обратно изкупуване, както и с всички други привилегии, допустими от приложимото законодателство. Банката не може да издава привилегировани акции, даващи право на повече от един глас или на допълнителен ликвидационен дял.

Член 8

Емисионна стойност

(1) (изм. с реш. на ОС от 02.11.2005 г.) Емисионна е стойността, по която новите акции се поемат от учредителите, съответно от записващите нови акции при увеличаване на капитала.

(2) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Емисионната стойност не може да бъде по-малка от номиналната. Минималната емисионна стойност се определя с решението за увеличаване на капитала, взето от Общото събрание на акционерите с право на глас или от Управителния съвет, в рамките на овластяването по чл. 17, ал. 5.

(3) Разликата между номиналната и емисионната стойност на акциите се отнася във фонд "Резервен" на Банката.

Член 9

Неделимост

Акциите са неделими. Когато една акция принадлежи на няколко лица, те упражняват правата си по нея заедно, като определят пълномощник.

Член 10

Видове акции

(1) (изм. с реш. на ОС от 02.11.2005 г.) Всички издадени от Банката акции са обикновени, безналични, поименни като всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите.

(2) (отм. с реш. на ОС от 02.11.2005 г.)

Член 11

Книга на акционерите

(изм. с реш. на ОС от 02.11.2005г.)

Книгата на акционерите на Банката се води от "Централен депозитар" АД.

Член 12

Права на акционерите

(1) Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерно с номиналната стойност на акцията.

(2) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Правото на глас в Общото събрание на акционерите се упражнява от акционери, вписани в регистрите на Централния депозитар най-малко 14 дни преди датата на Общото събрание;

(3) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Право да получат дивидент имат лицата, вписани в регистрите на Централния депозитар като акционери на 14 /четиринадесетия/ ден след деня на провеждане на Общото събрание по чл. 51, ал. 1.

(4) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Акционерите имат и други права съгласно Устава и действащото законодателство.

Член 13

Удостоверителен документ за притежаваните акции (заглавието е изм. с реш. на ОС от 02.11.2005 г.)

(1) (изм.- реш. на ОС от 02.11.2005 г., реш. на ОС от 09.03.2007 г.) За притежаваните обикновени, безналични, поименни акции Централният депозитар издава на акционерите удостоверение (депозитарна разписка).

(2) (отм. с реш. на ОС от 02.11.2005 г.)

Член 14

Купони (отм. с реш. на ОС от 02.11.2005 г.)

Член 15

Разпореждане с акции

(1) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Акциите на Банката се прехвърлят свободно, при спазване на изискванията на действащото законодателство.

(2) (отм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.)

(3) (допълнена. с реш. на ОС от 02.11.2005 г.) Прехвърлянето на безналичните поименни акции има действие от момента на вписване на сделката в регистрите на Централния депозитар.

(4) (изм. - реш. на ОС от 02.11.2005 г., реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 21.05.2014г.) Физически или юридически лица, както и лица, действащи съгласувано, не могат без предварително одобрение от БНБ да придобиват пряко или косвено акции или права на глас по акции в банката, ако в

резултат на придобиването участието им става квалифицирано или ако това участие достига или надхвърля праговете от 20, 33 или 50 на сто от акциите или правата на глас по акциите, както и когато банката става дъщерно дружество. Когато акциите по предходното изречение са придобити без предварително одобрение от БНБ при публично предлагане на акции на фондовата борса или на друг регулиран пазар на ценни книжа, приобретателите не могат да упражняват правото на глас по тези акции до получаване на писмено одобрение от БНБ, за издаването на което подават заявление в едномесечен срок от възникване на основанието за това.

(5) (отм. с реш. на ОС от 02.11.2005 г., нова – реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Акционерите на Банката имат задълженията за разкриване на дялово участие в случаите и по реда на чл.145-148 от ЗППЦК.

Член 16

Фондове

(1) Банката образува фондове с решение на Общото събрание на акционерите, с което се определят и размерът и начинът на набиране и разходване на средствата по тях.

(2) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Банката задължително образува фонд „Резервен“, в който се отнася най-малко 1/10 от печалбата след облагането ѝ с данъци и преди изплащане на дивиденди, при спазване изискванията на Закона за кредитните институции, докато средствата във фонда стигнат 1/10 от капитала .

Член 17

Увеличаване на капитала

(заглавието е изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.)

(1) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Капиталът на Банката може да бъде увеличаван по решение на Общото събрание на акционерите:

1. чрез издаването на допълнителен брой акции (с цел привличане на външни средства или при превръщане на част от печалбата в капитал); или

2. чрез превръщането на облигации в акции.

(2) (изм. с реш. на ОС от 02.11.2005 г., реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Капиталът на Банката не може да бъде увеличаван чрез увеличаване на номиналната стойност на вече издадени акции, както и чрез превръщане в акции на облигации, които не са издадени като конвентуруеми.

(3) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Капиталът на Банката не може да бъде увеличаван с непарични вноски (чл. 193 от Търговския закон), под условие (чл. 195 от Търговския закон) или при ограничаване на предимственото право на акционерите при условията на чл. 194, ал. 4 и чл. 196, ал. 3 от Търговския закон, освен в специално предвидените в закона случаи, включително при условията, предвидени в чл. 113, ал. 2 от ЗППЦК (в рамките на оздравителна програма на Банката или по нареждане на БНБ, ако това се налага за осъществяване на вливане

или търгово предложение за замяна на акции, както и за осигуряване на правата на притежатели на конвертируеми облигации или варанти, в които случаи капиталът на Банката може да бъде увеличаван по реда на чл.чл.193, 195 и чл. 196, ал. 3 от Търговския закон).

(4) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) При увеличаване на капитала чрез привличане на нови средства емисионната стойност на новите акции трябва да бъде изплатена изцяло.

(5) (изм. - реш. на ОС от 20.12.2012 г., реш. на ОС от 29.05.2017г.) В продължение на 5 (пет) години, считано от регистриране на изменението на този Устав съгласно решение на общото събрание на акционерите от 29.05.2017 г., Управителният съвет, с одобрението на Надзорния съвет, е овластен да взема решение за увеличаване на капитала на Банката до достигане на общ номинален размер от 210 000 000 (двеста и десет милиона) лева чрез издаване на нови акции. Управителният съвет, с одобрението на Надзорния съвет, е овластен да определи и взема решение относно всички условия и реда за извършване на увеличението на капитала, както и да извърши всички необходими правни и фактически действия във връзка със законосъобразното му осъществяване включително, но не само, да определи емисионна стойност на акциите, избор на инвестиционен посредник, да отрази промяната в размера на капитала и броя акции в Устава, при спазване на разпоредбите на приложимото законодателство.

(6) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.; изм. с реш. на ОС от 22.05.2012г.) Право да участват в увеличението имат лицата, придобили акции най-късно 14 дни след датата на решението на Общото събрание за увеличаване на капитала, а ако решението за увеличаване на капитала е прието от Управителния съвет лицата, придобили акции най-късно 7 дни след датата на публикуване на съобщението за публично предлагане по чл. 92а, ал. 1 ЗППЦК.

Член 17а

Намаляване на капитала

(нов - реш. на ОС от 09.03.2007 г)

(1) Капиталът на Банката може да бъде намален само с писмено разрешение на БНБ чрез:

1. намаляване на номиналната стойност на акциите;
2. обезсилване на акции след придобиването им от Банката.

(2) Капиталът на Банката не може да бъде намален чрез принудително обезсилване на акции.

Член 18

Облигации

(1) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 21.05.2013 г.) Банката може да издава облигации и да превръща същите в акции по реда и при условията, определени от Търговския закон и ЗППЦК.

(2) (изм. с реш. на ОС от 16.06.2004 г., изм. с реш. на ОС от 21.05.2013 г. и с реш. на ОС от 19.06.2019г.) В продължение на 5 /пет/ години, считано от регистриране на изменението на този Устав, съгласно решение на общото събрание на акционерите от 19.06.2019 г., Управителният съвет, с одобрението на Надзорния съвет, може да вземе решение за издаване на ипотечни облигации по реда на Закона за ипотечните облигации с обща номинална стойност до 400 000 000 /четиристотин милиона/ лева, падеж - до 10 години от датата на издаването им и други условия, определени от Управителния съвет.

(3) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 14.07.2008 г., изм. с реш. на ОС от 24.10.2011 г., изм. с реш. на ОС от 16.05.2016г.) В продължение на 5 /пет/ години, считано от регистриране на изменението на този Устав, съгласно решение на общото събрание на акционерите от 16.05.2016г., Управителният съвет, с одобрението на Надзорния съвет, може да вземе решение за издаване на други видове облигации, както и други дългови ценни книжа, включително подчинен срочен дълг и капиталово-дългови (хибридни) инструменти, в общ размер до 2 000 000 000 /два милиарда/ лева, съответно равностойността в друга валута. Условията на облигационния заем и на другите дългови ценни книжа и инструменти се определят в решението на Управителния съвет при спазване разпоредбите на действащото законодателство и Устава.

РАЗДЕЛ III ИМУЩЕСТВО И ОТГОВОРНОСТ

Член 19 Имущество

Имуществото на Банката се състои от права на собственост, ползуване и други вещни права, права върху обекти от интелектуалната собственост, ценни книжа, дялово участие в търговски дружества и други права и задължения.

Член 20 Отговорност

- (1) За задълженията си Банката отговаря с имуществото си.
- (2) Държавата не отговаря за задълженията на Банката и Банката не отговаря за задълженията на държавата и на други търговски дружества.
- (3) Дружеството отговаря към кредиторите с имуществото си.

Член 21 Банкова тайна

(1) Банката пази в тайна всички сведения относно клиентите си, включително относно техните влогове, кредити, сметки и движението по тях, имущество, интереси и други подобни, които са й били поверени във връзка с тяхното обслужване.

(2) Банката предоставя сведения по предходната алинея на трети лица, включително и на властите, само с писмено съгласие на клиента си или ако това ѝ бъде разпоредено в предвидена със закон форма. В последния случай Банката дава сведенията след като се убеди, че са спазени всички изисквания на закона и незабавно уведомява клиента си, освен ако това е забранено от закона.

(3) При встъпването си в длъжност всички членове на ръководните органи на Банката и служители подписват декларация за опазване на тайната съобразно предходните алинеи.

РАЗДЕЛ IV ОРГАНИ НА БАНКАТА

Член 22 Видове органи

Органи на Банката са:

1. Общо събрание на акционерите;
2. Надзорен съвет;
3. Управителен съвет.

ПОДРАЗДЕЛ 1 ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ

Член 23 Състав

(1) Общото събрание включва акционерите с право на глас. Те участвуват в Общото събрание лично или чрез упълномощени представители.

(2) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Право на участие в общото събрание на акционерите имат лицата по чл. 12, ал. 2 от Устава.

(3) (предишна ал.2 – изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Членовете на Надзорния, Управителния съвет и на Ръководството на службата за вътрешен одит участвуват в работата на Общото събрание без право на глас, освен ако не са акционери.

(4) (предишна ал.3 - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) За участие в работата на Общото събрание могат да бъдат поканени одитори и експерти, когато въпросите от дневния ред предполагат това.

Член 24 Компетентност

Общото събрание:

Неделчо Неделчев
Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

1. изменя и допълва Устава на Банката;
2. увеличава и намалява капитала;
3. преобразува или прекратява Банката;
4. (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) прехвърляне на цялото търговско предприятие;
5. взима решение за разпореждане с активи, чиято обща стойност през текущата година надхвърля половината от стойността на активите на дружеството съгласно последния заверен годишен счетоводен отчет;
6. (изм. с реш. на ОС от 22.05.2012г.) взима решение за поемане на задължения или предоставяне на обезпечения към едно лице или свързани лица, чийто размер през текущата година надхвърля половината от стойността на активите на дружеството съгласно последния заверен годишен финансов отчет;
7. избира и освобождава членовете на Надзорния съвет;
8. определя възнаграждението на членовете на Надзорния съвет;
9. (изм. с реш. на ОС от 16.05.2016г.) избира и освобождава ръководството на специализираната служба за вътрешен одит;
10. (изм. с реш. на ОС от 29.05.2009 г., изм. реш. на ОС от 24.10.2011 г., изм. с реш. на ОС от 29.05.2017г.) назначава и освобождава регистриран одитор/и, в съответствие с изискванията на приложимото законодателство , въз основа на препоръка от одитния комитет;
11. (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) одобрява годишния финансов отчет след заверка от назначено специализирано одиторско предприятие, взема решение за разпределяне на печалбата, за попълване на фонд “Резервен” и за изплащане на дивидент;
12. решава издаването на облигации;
13. (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) назначава ликвидаторите при прекратяване на Банката, освен в случаите на принудителна ликвидация и несъстоятелност;
14. освобождава от отговорност членовете на Надзорния и Управителния съвет;
15. (нова – реш. на ОС от 29.05.2009 г.) избира и освобождава членовете на Одитния комитет на банката и определя мандата им;
16. (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г., предишна т. 15 – реш. на ОС от 29.05.2009 г.) взема решения за сключване на сделки, които съгласно разпоредбите на ЗППЦК не могат да бъдат извършени от лицата, които представляват и управляват Банката без изрично овластяване от Общото събрание;
17. (предишна т.15 - реш. на ОС от 09.03.2007 г., предишна т. 16 – реш. на ОС от 29.05.2009 г.) решава и други въпроси, предоставени в неговата компетентност със закон.

Член 25

Провеждане на Общото събрание

(1) Общото събрание се провежда най-малко един път годишно, не по-късно от 6 месеца след края на отчетната година.

(2) Общото събрание избира председател и секретар на събранието.

Член 26

Свикване

(1) Общото събрание се свиква от Управителния съвет. То може да се свика и от Надзорния съвет, както и по искане на акционерите, които повече от три месеца притежават акции, представляващи поне 5% от капитала.

(2) Ако в срок от един месец искането на акционерите по предходната алинея не бъде удовлетворено, Софийският градски съд свиква Общо събрание или овластява акционерите, поискали свикването, или техен представител да свика събранието.

(3) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 29.05.2009 г.) Свикването на Общото събрание се извършва чрез покана, обявена в търговския регистър, като от обявяването ѝ до датата на Общото събрание трябва да има най-малко 30 дни.

(4) Поканата съдържа следните данни:

1. фирма и седалище на Банката;
2. мястото, датата и часа на събранието;
3. вида на събранието;
4. съобщение за формалностите, които трябва да бъдат изпълнени за участие в събранието и за упражняване на правото на глас;
5. дневен ред на въпросите, предложени за обсъждане, както и предложенията за решения;
6. (нова - реш. на ОС от 29.05.2009 г.) други изискуеми от закона данни.

(5) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 29.05.2009 г.) В срок определен от закона поканата заедно с писмените материали, свързани с дневния ред на събранието се изпращат на КФН, в Централния депозитар и на Борсата. КФН и Борсата дават публичност на получените материали.

(6) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Акционери, притежаващи за повече от 3 (три) месеца поне 5% от капитала на Банката, могат да поискат допълване на обявения в поканата дневен ред по реда и при условията на чл.223а от Търговския закон.

(7) (отм. с реш. на ОС от 29.05.2009 г.).

Член 27

Право на сведения

(изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 29.05.2009 г.)

Писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание, трябва да бъдат поставени на разположението на акционерите най-късно до датата на обявяване на поканата за свикване на Общото събрание в Търговския регистър. При поискване, те се предоставят от Банката на всеки акционер безплатно.

Член 28

Списък на присъстващите

За заседанията на Общото събрание се изготвя списък на присъстващите акционери или на техните представители с броя на притежаваните или представлявани акции. Списъкът се подписва от участващите в Общото събрание акционери и представители. Той се заверява от председателя и секретаря на Общото събрание.

Член 29

Представители

(1) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г., реш. на ОС от 30.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 29.05.2009 г.) Пълномощното за участие в Общото събрание трябва да бъде писмено, изрично, нотариално заверено, подписано саморъчно от упълномощителя – акционер и да отговаря на останалите изисквания на чл. 116 от ЗППЦК. Преупълномощаването с правата по предходното изречение, както и пълномощното, дадено в нарушение на правилата по предходното изречение, е нищожно.

(2) (отм. – реш. на ОС от 29.05.2009 г.)

Член 30

Кворум

(1) Общото събрание е редовно и може да приема решения, ако е представена поне половината от капитала.

(2) При липса на кворум се свиква ново Общо събрание, но не по-рано от 14 дни и общото събрание е законно независимо от представения на него капитал.

Член 31

Гласуване

Гласуването може да се извършва и с предварително получени бюлетини, в които се посочва броят на притежаваните от акционера гласове съобразно представените за визиране акции.

Член 32

Конфликт на интереси

Акционер или негов представител не може да участва в гласуването за:

1. предявяване на искове срещу него;

2. предприемане на действия за осъществяване на отговорността му към Банката.

Член 33

Мнозинство

(изм. реш. на ОС от 02.11. 2005 г., реш. на ОС от 09.03.2007 г., реш. на ОС от 30.03.2007 г.)

Решенията на Общото събрание се приемат с мнозинство от представените акции, като за решенията по член 24, точки 1,2, 5, 6 и 7 се изисква мнозинство от 2/3, а по член 24, точка 3 и 4 – мнозинство 3/4 от представените акции.

Член 34

Решения

(1) Общото събрание не може да приема решения по въпроси, които не са посочени в поканата до акционерите по член 26, алинея 3.

(2) Решенията на Общото събрание влизат в сила незабавно, освен ако действието им не бъде отложено.

(3) (изм. с реш. на ОС от 02.11.2005 г.) Решенията относно изменение и допълнение на Устава, и прекратяване на Банката влизат в сила след вписването им в търговския регистър. Увеличаване и намаляване на капитала, преобразуване на дружеството, избор и освобождаване на членове на Управителния и Надзорен съвет, както и назначаване на ликвидатори имат действие от вписването им в търговския регистър.

Член 35

Протокол

(1) На заседанието на Общото събрание се води протокол, в който се посочва:

1. мястото и датата за провеждане на заседанието;
2. имената на председателя и секретаря, както и на преброителите на гласовете при гласуването;
3. присъствието на членовете на Надзорния и Управителния съвет, както и на лицата, които не са акционери;
4. направените предложения по същество;
5. проведените гласувания и резултатите от тях;
6. направените възражения.

(2) Протоколът на Общото събрание се подписва от председателя и секретаря на събраниято, както и от преброителите на гласовете.

(3) Към протокола се прилага:

1. списък на присъстващите;
2. документите, свързани със свикване на Общото събрание.

(4) Протоколите и предложенията към тях се пазят най-малко 5 години. При поискване се предоставят на всеки акционер.

Член 36
Удостоверяване на правото на участие
(отм. с реш. на ОС от 02.11.2005 г.)

ПОДРАЗДЕЛ 2
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

Член 37
Състав

(1) (изм. с реш. на ОС от 16.05.2016г.) Управителният съвет се състои от трима до девет дееспособни физически лица, избрани от Надзорния съвет за срок до 5 години. За членове на Управителния съвет не могат да бъдат избрани юридически лица.

(2) Членовете на Управителния съвет могат да бъдат преизбрани за следващи мандати без ограничения.

(3) Управителният съвет избира председател и заместник-председател от своите членове.

(4) Не може да бъде член на Управителен съвет лице, което е член на Надзорния съвет на Банката.

(5) Членовете на Управителния съвет трябва да:

1. имат висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от "магистър";

2. притежават квалификация и професионален опит в банковото дело;

3. (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г. и с реш. на ОС от 15.06.2015г.) не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани, както и за престъпленията по чл. 116а от ЗППЦК;

4. (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г., и с реш. на ОС от 15.06.2015г.) не са били членове през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност член на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в дружество, когато то е прекратено поради несъстоятелност, ако са останали неудовлетворени кредитори, независимо дали са възстановени в права;

5. (изм. с реш. на ОС от 15.06.2015г.) не са били през последните две години, предхождащи датата на решението за обявяване на банка в несъстоятелност, членове на неин управителен или контролен орган;

6. (изм. с реш. на ОС от 15.06.2015г.) не са лишени или лишавани от право да заемат материалноотговорна длъжност;

7. (изм. с реш. на ОС от 15.06.2015г.) не са съпрузи или роднини до трета степен включително по права или по съребрена линия помежду си или с друг член на управителен или контролен орган на Банката и не се намират във фактическо съжителство с такъв член.

8. (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) не са невъзстановени в правата си несъстоятелни длъжници.

9. (нова с реш. на ОС от 15.06.2015г.) въз основа на събраните за тях данни не дават основание за съмнение относно тяхната надеждност и пригодност и възможност за възникване конфликт на интереси, в съответствие с изискванията на Българска народна банка и политиката за подбор на висшия ръководен персонал на Банката

(6) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Наличието на необходимата квалификация и професионален опит се удостоверява със сертификат, издаден от Българската народна банка, обстоятелството по т. 3 на ал. 5 - със свидетелство за съдимост, а обстоятелствата по т.т. 4, 5, 6, 7 и 8 на ал. 5 - с декларация.

Член 38

Функции

(1) Управителният съвет управлява и представлява Банката, като решава всички въпроси, засягащи Банката в рамките на нейния предмет на дейност, освен тези, които са от изключителна компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет - съобразно закона и настоящия Устав.

(2)(изм. с реш. на ОС от 14.07.2008 г.) В частност Управителният съвет:

а/ организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет;

б/ (изм. с реш. на ОС от 24.10.2011 г.) приема програми и бюджет, касаещи дейността на Банката;

в/ открива и закрива клонове и представителства на Банката;

г/ взема решения относно участието на Банката в други дружества в страната и чужбина;

д/ решава въпросите относно придобиването и разпореждането с недвижими имоти и вещни права върху тях.;

е/ (отм. с реш. на ОС от 16.05.2016г.)

ж/ изготвя и предлага на Общото събрание годишния отчет на Банката;

з/(изм. с реш. на ОС от 14.07.2008 г., отм. с реш. на ОС от 16.05.2016г.)

и/ (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) изпълнява всички други функции, възложени му от Общото събрание или Надзорния съвет и закона.

(3) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 15.06.2015г., изм. с реш. на ОС от 16.05.2016г., изм. с реш. на ОС от 29.05.2017г.) Решенията на Управителния съвет по ал. 2, б.б. "б", "г", "ж", както и в други случаи, съгласно този Устав и закона, имат действие по отношение на Банката след одобряването им от Надзорния съвет. За решенията по б."д", се изисква одобрение от Надзорния съвет, когато сделката е на стойност равна или над 5 000 000 лв. или тяхната

равностойност в чуждестранна валута, освен ако сделката е за придобиване на недвижим имот или вещно право върху него за погасяване на задължения по кредитна сделка или продажбата на такъв имот или вещно право върху него и/или ако за сключване на сделката, съгласно разпоредбите на ЗППЦК се изисква и изричното овластяване от Общото събрание.

(4) Управителният съвет приема правилник за своята работа, който се одобрява от Надзорния съвет.

(5) Управителният съвет докладва за дейността си най-малко веднъж на 3 месеца на Надзорния съвет. Управителният съвет уведомява незабавно председателя на Надзорния съвет или неговия заместник за всички обстоятелства, които са от съществено значение за Банката.

Член 39

Права и задължения

(1) Членовете на Управителния съвет имат еднакви права и задължения независимо от вътрешното разпределение на функциите между тях, както и от разпоредбите, с които се предоставя право на управление на изпълнителните директори.

(2) Членовете на Управителния съвет са длъжни да изпълняват задълженията си в интерес на Банката и да пазят тайните на Банката и след като престанат да бъдат членове на съвета.

Член 40

Представителна власт

(1) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 15.06.2015г.) Управителният съвет, след одобрението на Надзорния съвет, възлага управлението и представителството на Банката на най-малко на двама от своите членове изпълнителни директори, от които поне един владее български език и които следва да са придобили опит в банковия или финансовия сектор, като в продължение на не по-малко от пет години са заемали длъжност с ръководни функции в банка, в предприятие от банковия сектор или в сравнимо с банка дружество или институция, в случай, че имат висше юридическо или икономическо образование, а за лицата без висше юридическо или икономическо образование, да имат не по-малко от 10 години професионален опит в предприятия от банковия сектор или в сравнимо с банка дружество или институция, от които най-малко 5 години на длъжност с ръководни функции, съобразно критерии, определени от БНБ.

(2) Изпълнителните директори не могат да възлагат цялостното управление и представителство на един от тях, но могат да упълномощават трети лица за извършване на отделни действия.

(3) Изпълнителните директори могат да бъдат сменявани и овластяването оттеглено по всяко време.

(4) Овластяването на изпълнителните директори, респ. оттеглянето му има действие по отношение на третите добросъвестни лица след вписването в търговския регистър.

Член 40а

(нов - реш. на ОС от 09.03.2007 г.)

Управителният съвет назначава на трудов договор Директор за връзки с инвеститорите, който следва да има подходяща квалификация или опит за осъществяване на своите задължения и не може да бъде член на Съветите на Банката или прокурист на Банката.

Член 41

Кворум, мнозинство и протоколи

(1) Управителният съвет може да приема решения, ако присъствуват най-малко половината от членовете му лично или са представени с писмено пълномощно от друг член на Управителния съвет. Никой присъстващ не може да представлява повече от един отсъстващ.

(2) Решенията на Управителния съвет се вземат с мнозинство 2/3 от присъстващите.

(3) Управителният съвет може да взема решения и неприсъствено, ако всички членове са заявили писмено съгласието си за решението.

(4) За заседанията на Управителния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички присъствали на заседанието.

ПОДРАЗДЕЛ 3 НАДЗОРЕН СЪВЕТ

Член 42

Състав

(1) (изм. с реш. на ОС от 15.06.2015г., изм. с реш. от 16.05.2016г.) Надзорният съвет се състои от три до седем лица, избрани от Общото събрание за срок до 5 години.

(2) За членове на Надзорния съвет могат да бъдат избирани и юридически лица. В тези случаи юридическите лица определят представители за изпълнение на задълженията им в Надзорния съвет. Юридическите лица са солидарно и неограничено отговорни заедно с останалите членове на Надзорния съвет за задълженията, произтичащи от действията на техните представители.

(3) Надзорният съвет избира председател и заместник-председател от своите членове.

(4) Членовете на Надзорния съвет могат да бъдат преизбрани за следващи мандати без ограничения.

(5) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.; изм. с реш. на ОС от 21.05.2014г.) Членовете на Надзорния съвет, както и представителите на юридическите лица, членове на Надзорния съвет трябва да отговарят на изискванията на чл. 37, ал. 5, т. 3, 4, 5, 6, 7 и 8 от Устава и притежават знания, умения, опит, надеждност и пригодност, съобразно критерии, определени с наредба на БНБ.

(6) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Най-малко една трета от членовете на Надзорния съвет трябва да бъдат независими лица. Независимият член на Надзорния съвет не може да бъде:

1. служител в Банката;
2. акционер, който притежава пряко или чрез свързани лица най-малко 25% /двадесет и пет процента/ от гласовете в общото събрание или е свързано с Банката лице;
3. лице, което е в трайни търговски отношения с Банката;
4. член на управителен или контролен орган, прокурист или служител на търговско дружество или друго юридическо лице по т. 2 и т. 3;
5. свързано лице с друг член на Надзорния или Управителния съвет на Банката.

(7) (нова – реш. на ОС от 24.10.2011 г.; изм. с реш. на ОС от 21.05.2014г.) Надзорният съвет съставя от своите членове комитет за подбор на кандидати за членове на управителния съвет. За подпомагане на своята дейност Надзорният съвет може да създава и други комитети, съставени от членове на Надзорния съвет. Съставът и правомощията на тези комитети се определят с правилата за работа на Надзорния съвет и с правила за работата им, приети от Надзорния съвет.

Член 42а **Функции**

(1) Надзорният съвет не може да участва в управлението на Банката. Той представлява Банката само в отношенията с Управителния съвет.

(2) Надзорният съвет:

- а/ избира и освобождава членовете на Управителния съвет и определя възнаграждението им;
- б/ утвърждава правилника за дейността на Управителния съвет;
- в/ (изм. с реш. на ОС от 24.10.2011 г., изм. с реш. на ОС от 15.06.2015г., изм. с реш. на ОС от 16.05.2016г., изм. с реш. на ОС от 29.05.2017г.) одобрява решенията на Управителния съвет по чл. 38, ал. 2, б.б. "б" и „г“ и б.„ж“ и чл. 40, както и дава одобрения в други случаи, предвидени в законите, Устава или правилата за работа на Надзорния съвет. За решенията по чл.38, ал.2, б.„д“, Надзорният съвет одобрява решенията на Управителния съвет, когато сделката е на стойност равна или над 5 000 000 лв. или тяхната

равностойност в чуждестранна валута, освен ако сделката е за придобиване на недвижим имот или вещно право върху него за погасяване на задължения по кредитна сделка или продажбата на такъв имот или вещно право върху него и/или ако за сключване на сделката, съгласно разпоредбите на ЗППЦК се изисква и изричното овластяване от Общото събрание;г/ приема правила за дейността си;

д/ (нова – реш. на ОС от 24.10.2011 г.) приема политика за възнагражденията в Банката;

е/ (нова – реш. на ОС от 24.10.2011 г.) определя основните цели на дейността на Банката и стратегията за тяхното постигане;

ж/ решава други въпроси, когато това е предвидено в закон или в този Устав.

(3) (нова – реш. на ОС от 24.10.2011 г.) Надзорният съвет може да предвиди определени сделки да се сключват само с неговото предварително разрешение.

(4) (предишна ал. 3, реш. на ОС от 24.10.2011 г.) Надзорният съвет има право по всяко време да поиска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по всеки въпрос, който засяга Банката.

(5) (предишна ал. 3, реш. на ОС от 24.10.2011 г.) Надзорният съвет може да прави необходимите проучвания в изпълнение на задълженията си. За целта той може да използва експерти.

Член 426

Заседания, кворум и мнозинство

(1) Надзорният съвет провежда своите заседания най-малко веднъж на 3 месеца. В заседанията могат да участвуват и членовете на Управителния съвет със съвещателен глас.

(2) Заседанията се свикват от председателя на Надзорния съвет, по искане на един от членовете му, както и по искане на Управителния съвет.

(3) Надзорният съвет може да взема решения, ако присъствуват най-малко половината от членовете му лично или са представени с писмено пълномощно от друг член на Надзорния съвет. Никой присъстващ не може да представлява повече от един отсъстващ.

(4) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 15.06.2015г.) Решенията на Надзорния съвет се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите членове на съвета.

(5) Надзорният съвет може да приема решения и неприсъствено, ако всички членове са заявили писмено съгласието си за решението.

(6) За заседанията на Надзорния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички членове присъствали на заседанието.

ПОДРАЗДЕЛ 4

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЧЛЕНОВЕТЕ НА УПРАВИТЕЛНИЯ И НАДЗОРНИЯ СЪВЕТ

Член 42в

Отговорност

(1) Членовете на Управителния и Надзорния съвет задължително дават гаранция за своето управление в размер на 50 (петдесет) минимални месечни работни заплати.

(2) (отм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.)

(3) Членовете на Управителния и Надзорния съвет отговарят солидарно за вредите, които са причинили виновно на Банката.

(4) Всеки от членовете на Управителния или на Надзорния съвет може да бъде освободен от отговорност, ако се установи, че няма вина за настъпилите вреди.

(5) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Относно гаранциите и освобождаването от отговорност на член на Управителния или на Надзорния съвет се прилагат изискванията на ЗППЦК.

Член 42г

Освобождаване

(1) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 15.06.2015г.) Освен на другите основания, предвидени в законите или в Устава на Банката член на управителен или контролен орган, както и представител на юридическо лице, член на Надзорния съвет се освобождава, ако се установи, че лицето не отговаря на някое от изискванията на чл. 37, ал. 5, т. 3, 4, 5, 6, 7, 8 и 9 от Устава.

(2) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Лица, избрани за независими членове на Надзорния съвет съгласно чл. 42, ал. 6, за които след датата на избора им възникнат обстоятелствата по чл.42, ал.6, т. 1-5 от Устава, са длъжни незабавно да уведомят управителния орган на Банката. В този случай лицата престават да осъществяват функциите си и не получават възнаграждение.

ПОДРАЗДЕЛ 5

КОНТРОЛ НА АКЦИОНЕРИТЕ ВЪРХУ РЕШЕНИЯТА НА ОРГАНИТЕ НА БАНКАТА

Член 43

Отмяна на решенията на Общото събрание

(заглавие изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.)

(1) Всеки акционер може да предяви иск пред Софийски градски съд за отмяна на решение на Общото събрание на акционерите, когато то противоречи на повелителни разпоредби на закона или на Устава. Искът се предявява срещу Банката.

(2) Искът се предявява в 14-дневен срок от деня на Общото събрание, когато ищецът е присъствувал или когато е бил редовно поканен, а в останалите случаи - в 14-дневен срок от узнаването, но не по-късно от 3 месеца след деня на Общото събрание.

(3) Всеки акционер може да встъпи в делото, съгласно разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс. Той може да поддържа иска дори и ищецът да се откаже от него или да го оттегли.

Член 43а

Контрол върху дейността на Управителния и Надзорния съвет

(нов - реш. на ОС от 09.03.2007 г.)

Лица, притежаващи заедно или поотделно най-малко 5 на сто от капитала на Банката, могат:

1. при бездействие на управителните й органи, което застрашава нейните интереси, да предявят пред съда искове на Банката срещу трети лица. Като страна по делото се призовава и Банката;

2. да предявят иск пред Софийски градски съд за обезщетение на вреди, причинени на Банката от действия или бездействия на членовете на Управителния и Надзорния съвет и на прокуристите;

3. да искат от Общото събрание или от Софийски градски съд назначаването на контрольори, които да проверят цялата счетоводна документация и да изготвят доклад за констатациите си;

4. да искат от Софийски градски съд свикване на Общо събрание или овластяване на техен представител да свика Общо събрание по определен от тях дневен ред.

Член 44

Нищожност при повторност на отмененото решение

(1) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Указанията на съда са задължителни за органите на Банката при повторно разглеждане на същия въпрос.

(2) Решенията или действието на Банката, извършени в противоречие с влязло в сила решение на съда са нищожни. Всеки акционер може винаги да се позове на нищожността или да поиска от съда да я прогласи.

ПОДРАЗДЕЛ 6

ВЪТРЕШЕН ОДИТ

(изм. с реш. на ОС от 16.05.2016г.)

Член 44а**Органи за вътрешен одит**

(изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 16.05.2016г.)

Банката създава специализирана служба за вътрешен одит, чието ръководство се избира и освобождава от Общото събрание на акционерите.

Член 44б**Функции на органите за вътрешен одит**

(изм. с реш. на ОС от 16.05.2016г.)

(1) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Ръководството на службата за вътрешен одит информира незабавно Българската народна банка за установените от него нарушения в управлението на Банката, които са довели или могат да доведат до съществени вреди за Банката.

(2) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Организацията и дейността на вътрешния одит се уреждат с правила приети от Банката, които трябва да бъдат в съответствие с наредба на Българската народна банка.

РАЗДЕЛ V**ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА БАНКОВАТА ДЕЙНОСТ****Член 45****Ликвидност и други изисквания**

(1) За да гарантира поверените от кредиторите й парични средства и други ценности, Банката трябва по всяко време да разполага със собствен капитал с минимални размери, структура и съотношение с балансовите й активи и пасиви, отговарящи на изискванията, определени от Българската народна банка.

(2) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) По отношение на размера на фондовете и другите изисквания за осъществяване на банковата дейност, Банката се ръководи от Закона за кредитните институции, другите нормативни актове и указанията на Българската народна банка.

(3) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Структурата на капитала на Банката и съотношението с балансовите активи и пасиви се определят съобразно нормативите, утвърдени от БНБ. Банката поддържа минимални ликвидни средства в съотношение и при условия периодично определяни от БНБ.

(4) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Банката поддържа разлика между активите и пасивите в чуждестранна валута в размер не по-голям от определения от БНБ като процент от собствения си капитал.

Член 46

Отношения с други банки и с клиентите

(1) Банката осъществява дейността си в тесни и колегиални отношения с останалите банки в страната и в чужбина, като може да отпуска или да ползва кредитни услуги чрез предоставяне на парични депозити, покупка на ценни книжа или по друг начин, определен от Българската народна банка.

(2) При запазване на банковата тайна, Банката обменя информация с останалите банки във връзка с банковото обслужване на своите клиенти.

(3) В своята цялостна дейност Банката осигурява високо ниво на обслужване на своите клиенти, като им предоставя пълна информация за лихвените проценти, условията за приемане на влогове, отпускане на кредити и останалите условия на банковите операции, отговарящи на международните стандарти.

Член 47

Кредитни ограничения

(изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.)

При отпускането на кредити Банката се съобразява с разпоредбите на Закона за кредитните институции, другите нормативни актове, както и указанията на Българската народна банка.

Член 48

Уведомления

(1) (изм. с реш. на ОС от 29.05.2017 г.) Банката представя на Българската народна банка отчети по форма, съдържание и в срокове, определени от нея.

(2) В определен от Българската народна банка срок Банката изготвя и предоставя на Българската народна банка доклад, който дава достатъчно информация за нейните операции, ликвидност, платежоспособност и цялостното ѝ финансово състояние.

(3) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Банката предоставя в Българската народна банка копие от своя Устав, от своите правилници, инструкции и други актове, съдържащи разпоредби относно обхвата и реда за извършване на операциите, капитала и вътрешната организация в 10-дневен срок от приемането им, съответно от внасянето на изменения и допълнения към тях, съгласно изискванията на Закона за кредитните институции.

(4) (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Банката представя на Българската народна банка копия от протоколите от общите събрания на акционерите и уведомява Българската народна банка и за други обстоятелства при условията и по реда на Закона за кредитните институции.

(5) Банката поддържа в Българската народна банка заверен от изпълнителните директори и периодически осъвременяван списък на служителите на Банката, включително на клоновете и представителствата си, които са оправомощени да я

управляват и представляват, придружен с описание на техните правомощия и образци от подписите им.

(6) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Банката предоставя на КФН и на Бorsата уведомления и отчети със съдържанието и в сроковете, предвидени в ЗППЦК. Банката предоставя на КФН и друга информация, изисквана съгласно действащото законодателство.

Член 49

Надзор от страна на Българската народна банка

Цялостната дейност на Банката подлежи на надзор и контрол от страна на Българската народна банка (Централната банка) по определения от законите на Република България ред.

РАЗДЕЛ VI

ГОДИШНО ПРИКЛЮЧВАНЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

Член 50

Документи по годишното приключване

(1) (изм. - реш. на ОС от 02.11.2005 г., реш. на ОС от 09.03.2007 г., реш. на ОС от 29.05.2017г.) До края на месец март всяка година Управителният съвет осигурява изготвянето на годишния финансов отчет за изтеклата календарна година и доклад за дейността на Банката и ги представя на избран от Общото събрание на акционерите регистриран одитор/и за финансов одит, съответно изразяване на одиторско мнение

(2) (изм. с реш. на ОС от 02.11.2005 г., изм. с реш. на ОС от 29.05.2017г.) Годишният финансов отчет и докладът за дейността на Банката се изготвят във вида и със съдържанието, определени за кредитните институции.

(3) (изм. с реш. на ОС от 02.11.2005 г.; изм. с реш. на ОС от 22.05.2012г., изм. с реш. на ОС от 29.05.2017г.) Проверката на годишния финансов отчет има за цел да установи дали са спазени изискванията относно годишното приключване, на Устава, на Закона за счетоводството и на другите нормативни актове, имащи отношение към банковата дейност, а на годишния доклад за дейността с цел изразяване на становище дали докладът за дейността съответства на финансовите отчети за същата финансова година и дали е бил изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания.

(4) (Отм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.)

(5) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.; отм. с реш. на ОС от 22.05.2012г.).

(6) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Банката съгласува предварително с БНБ избора на одитор.

(7) (предишна 5 - реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 29.05.2017г.) След постъпване на доклада на регистрирания одитор/и, Управителният съвет изготвя предложение за разпределение на печалбата и съвместно с Надзорния съвет го внася за одобрение от Общото събрание на акционерите.

(8) (предишна 6 - реш. на ОС от 09.03.2007г.) Предложението за разпределение на печалбата съдържа и предложения за отчисление във фондовете, за разпределение на дивиденди, както и предложение за възнаграждения на членовете на Надзорния съвет.

(9) (предишна 7- реш. на ОС от 09.03.2007 г.; изм. с реш. на ОС от 22.05.2012г; изм. с реш. на ОС от 29.05.2017г..) Без проверка и заверка от регистриран одитор/и годишният финансов отчет не може да бъде приет от Общото събрание на акционерите.

(10) (предишна 8- реш. на ОС от 09.03.2007 г.; изм с реш. на ОС от 22.05.2012г.) Завереният и приет от Общото събрание на акционерите годишен финансов отчет се представя за публикуване в Търговския регистър съгласно закона.

Член 51

Дивиденди

(1) Размерът на дивидентите се определя от Общото събрание на акционерите в съответствие с нормативните актове и Устава на Банката, след отчисляване от печалбата на средствата за фондовете.

(2) (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Право да получат дивидент имат лицата по чл. 12, ал. 3 от Устава.

(3) (предишна 2 - реш. на ОС от 02.11.2005 г., изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Банката е длъжна да осигури изплащането на гласувания дивидент в 3-месечен срок от провеждането на Общото събрание.

(4) (предишна 3 - реш. на ОС от 02.11.2005 г., изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.) Непотърсените в петгодишен срок дивиденди, считано от деня, в който вземането е станало изискуемо, остават в полза на Банката и се отнасят във фонд "Резервен".

РАЗДЕЛ VII

ПРЕКРАТЯВАНЕ И ЛИКВИДАЦИЯ

Член 52

Прекратяване

(изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.)

Банката може да се прекрати по решение на Общото събрание на акционерите, както и в други предвидени от Закона за кредитните институции и Търговския закон случаи.

Член 53

Ликвидация

(изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г.)

След прекратяване на Банката се извършва ликвидация по съответния ред, предвиден в Закона за кредитните институции и Търговския закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 16.05.2016г.) За всичко, което не е изрично уредено от настоящия Устав, ще намират приложение разпоредбите на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L176/1 от 27 юни 2013 г.), Търговския закон, Закона за кредитните институции, Закона за публично предлагане на ценни книжа, както и приложимото законодателство.

2. (изм. с реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 16.05.2016г.) Всички текстове на този Устав, които противоречат или биха могли да се тълкуват в противоречие с действащото българско и Европейско законодателство, се заменят по право със съответните нормативни разпоредби.

3. (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г., изм. с реш. на ОС от 30.03.2007 г.) Разпоредбите на чл.12, ал.2 и 3, чл. 15, ал. 5, чл. 17, ал. 3 и 6, чл. 23, ал. 2, чл. 24, т. 15, чл. 26, ал. 3, 5 и 7, чл. 27, предложение първо и трето, чл. 29, ал.1 в частта му препращаща към ЗППЦК и наредбата по прилагането му, чл. 40а, чл. 42, ал. 6, чл. 42в, ал. 5, чл. 42г, ал. 2, чл. 43а и чл. 48, ал. 6 от Устава имат действие от придобиването от Банката на статут на публично дружество съгласно чл. 1, ал. 2 от Устава.

4. (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) До придобиването от Банката на статут на публично дружество съгласно чл. 1, ал. 2 от Устава:

а) забраната по чл. 17, ал. 3 от Устава не се прилага; капиталът на Банката може да бъде увеличаван при условията и по реда на чл. 193 и 195 от Търговския закон и предимственото право на акционерите може да бъде ограничавано при условията на чл. 194, ал. 4 и чл. 196, ал. 3 от Търговския закон;

б) редът за свикване на общото събрание на акционерите по чл. 26, ал. 3 от Устава не се прилага; общото събрание се свиква с писмена покана до акционерите, притежаващи акции, вписани в книгата на акционерите на Банката;

в) не се прилага разпоредбата на чл. 26, ал. 7 от Устава относно представяне на материалите по чл. 223а, ал. 4 от Търговския закон на КФН;

г) изискванията относно упълномощаването по чл. 29, ал. 1 от Устава не се прилага; всеки акционер може писмено да упълномощи друго лице да го представлява в Общото събрание, като пълномощното се заверява от банковия служител, визирал акциите за правоучастие.

5. (нова - реш. на ОС от 09.03.2007 г.) До влизане в сила на Закона за търговския регистър свикването на общото събрание на акционерите, в случаите по чл. 26, ал. 3 от Устава, се извършва чрез покана, обнародвана в "Държавен вестник".

5. Този Устав е приет на учредителното събрание на акционерите, проведено на 22 юни 1993 г. в гр. София, и е изменен и допълнен на 27.02.1995 г, 16.07.1995 г, 22.03.1996 г., 01.11.1996 г., 11.04.1997 г., 11.12.1997 г., 07.09.1998 г., 01.12.1999 г., 20.07.2000 г., 23.08.2002 г., 12.05.2003 г., 07.07.2003 г., 16.06.2004 г., 02.11.2005 г., 26.1.2006 г. , 17.03.2006 г., 09.03.2007 г., 30.03.2007 г., 14.07.2008 г. , 29.05.2009 г. 24.10.2011 г., 22.05.2012г., 20.12.2012 г., 21.05.2013 г., 21.05.2014г.,15.06.2015г., 16.05.2016г., 29.05.2017г. и 21.06.2018г. и 19.06.2019г.

Други материали за
редовното годишно Общо събрание
на акционерите на Първа инвестиционна банка АД,
насрочено за 19.06.2019 г.

Образец на пълномощно

*Препис-извлечение от протокол от заседание на
Управителния съвет на „Първа инвестиционна
банка” АД за свикване на редовно Общо събрание*

*Инструкция за подписване на електронен
документ към „Първа инвестиционна банка” АД*

ПЪЛНОМОЩНО

Долуподписаният

.....
.....
(трите имена, единен граждански номер и документ за самоличност/л.к. №....., издадена на ..... от .....
....., съответно - трите имена, единен граждански номер и документ за самоличност/л.к. №....., издадена на ..... от .....
....., в качеството на представляващ .....
.....дружество, номер, партидата, том и страница на вписване в търговския регистър и БУЛСТАТ или номер по ЕИК, със седалище и адрес на управление), в качеството си на акционер, притежаващ .....
..... (.....) броя поименни безналични акции от капитала на „Първа инвестиционна банка” АД, ЕИК 831094393
на основание чл. 226 от Търговския закон (ТЗ) във връзка с чл. 116 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК)

УПЪЛНОМОЩАВАМ

.....
.....
(трите имена, ЕГН, местожителство и адрес, документ за самоличност №, издаден на ..... от .....
....., съответно фирма, номер, партидата, том и страницата на вписване в търговски регистър и БУЛСТАТ или номер по ЕИК, със седалище и адрес на управление .....)
да ме представлява(т) заедно/поотделно на редовно Общо събрание на акционерите (ОС), на „Първа инвестиционна банка” АД, което ще се проведе на 19.06.2019 г. от 11:00 часа на адрес: гр. София, пл. „Света Неделя” № 5, “София Хотел Балкан”, зала „Роял 1”, а при липса на кворум на – 04.07.2019г. в 11.00 часа, на същото място и при същия дневен ред, и да гласува с .....броя притежавани от мен (дружеството) акции от капитала на „Първа инвестиционна банка” АД по въпросите от дневния, ред, съгласно указания по-долу начин, а именно:

1. Доклад на Управителния съвет за дейността на Банката през изтеклата 2018 г.;
Проект за решение: *ОС на акционерите приема доклада на Управителния съвет за дейността на Банката през изтеклата 2018 г (консолидиран и неконсолидиран);*
2. Доклад на регистрираните одитори за извършения съвместен одит на годишния финансов отчет на Банката за 2018 г.;
Проект за решение: *ОС на акционерите приема доклада на регистрираните одитори за извършения съвместен одит на годишния финансов отчет на Банката за 2018 г.;*
3. Приемане на годишния финансов отчет на Банката за 2018 г. (консолидиран и неконсолидиран);
Проект за решение: *ОС на акционерите приема годишния финансов отчет на Банката за 2018 г.- консолидиран и неконсолидиран;*
4. Приемане на решение за разпределение на печалбата на Банката за 2018 г.;
Проект за решение: *ОС на акционерите приема цялата нетна печалба на Банката за 2018 г. да се капитализира, като се отнесе в други резерви с общо предназначение;*
5. Приемане на решение за неизплащане на дивиденди и извършване на други отчисления от печалбата за 2019 г.;
Проект за решение: *ОС на акционерите взема решение да не се изплащат дивиденди на акционерите и да не се извършват други отчисления от печалбата на Банката за 2019 г., с цел включването на печалбата за 2019 г. в базовия собствен капитал от първи ред на ПИБ АД;*

6. Освобождаване от отговорност на членовете на Надзорния съвет на ПИБ АД и членовете на Управителния съвет на ПИБ АД за дейността им през 2018 г.;

Проект за решение: ОС на акционерите освобождава от отговорност членовете на Надзорния съвет на ПИБ АД Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев, Радка Веселинова Минева и Юрки Коскело, както и всички членове на Управителния съвет на ПИБ АД: Неделчо Василев Неделчев, Светозар Александров Попов, Севдалина Иванова Василева, Живко Иванов Тодоров, Надя Василева Кошинска, Чавдар Георгиев Златев, член на УС от 20.02.2018г., Светослав Стоянов Молдовански член на УС до 17.04.2018г., за дейността им през 2018 г.;

7. Отчет на директора за връзки с инвеститорите за дейността му през 2018г.;

Проект за решение: ОС на акционерите приема доклада на директора за връзки с инвеститорите за 2018 г.;

8. Отчет на директора на дирекция „Вътрешен одит“ за дейността на службата през 2018 г.;

Проект за решение: ОС на акционерите приема отчета на директора на дирекция „Вътрешен одит“ за дейността на дирекцията през 2018 г.;

9. Отчет на Одитния комитет за дейността му през 2018 г.;

Проект за решение: ОС на акционерите приема отчета на одитния комитет за дейността му през 2018 г.;

10. Определяне на нов общ размер на възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и членовете на Управителния съвет на банката;

Проект за решение: Потвърждава настоящият размер на общото възнаграждение на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на банката и гласува нов общ размер на възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на банката в общ размер до 14 000 000 лв. (четиринадесет милиона) лева годишно.

11. Избор на регистрирани одитори за 2019 г.;

Проект за решение: ОС на акционерите след съгласуване с Българска народна банка по реда на чл. 76 ал. 4 във връзка с чл. 76, ал.6 от Закона за кредитните институции, избира „БДО България“ ООД, ЕИК 831255576 и „МАЗАРС“ ООД, ЕИК 204638408 за одиторски дружества, които да извършат независим финансов одит на финансовите отчети (индивидуален и консолидиран) на Първа инвестиционна банка АД при условията на чл. 76, ал. 1 от Закона за кредитните институции за 2019г. и да заверят годишния финансов отчет на Банката за 2019г.

12. Приемане на промени в Устава на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Проект за решение: ОС на акционерите приема промени в Устава на банката, както следва:

В чл.18, ал.2 се изменя, като придобива следната редакция: „В продължение на 5 /пет/ години, считано от регистриране на изменението на този Устав, съгласно решение на общото събрание на акционерите от 19.06.2019г., Управителният съвет, с одобрението на Надзорния съвет, може да вземе решение за издаване на ипотечни облигации по реда на Закона за ипотечните облигации с обща номинална стойност до 400 000 000 /четирисотин милиона/ лева, падеж - до 10 години от датата на издаването им и други условия, определени от Управителния съвет.“

Начин на гласуване - (волеизявлението се отбелязва с изрично посочване на начина на гласуване за всяко от предлаганите решения по въпросите от дневния ред. В случаите на непосочване на начинана гласуване за предлаганите решения по въпросите от дневния ред пълномощникът има право на преценка, дали да гласува и по какъв начин).

Упълномощаването включва правото на пълномощника да прави по същество предложения за решения по всеки въпрос, включен в дневния ред, при спазване на изискванията на закона, като крайният срок, до който може да упражни това свое право е до прекратяване на разискванията по съответния въпрос преди гласуване на решението от общото събрание.

Упълномощаването *не обхваща/обхваща* въпроси, които са включени в дневния ред при условията на чл. 231, ал. 1 ТЗ и не са съобщени или обнародвани съобразно чл. 223 и чл. 223а от ТЗ. В случаите по чл. 231, ал. 1 ТЗ пълномощникът *няма/има* право на собствена преценка дали да гласува и по какъв начин да гласува.

Съгласно чл. 116, ал. 4 ЗППЦК преупълномощаването с изброените по-горе права е нищожно.

Дата:

Упълномощител (и):

.....2019 г.

гр. ....

_____

ПРОТОКОЛ № 38
от
заседание на
Управителния съвет на ПИБ АД
от 10 май 2019 г.

Днес, 10.05.2019 г., в София се проведе заседание на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД (ПИБ). На заседанието присъстваха следните членове на Управителния съвет:

1. Светозар Попов
2. Севдалина Василева
3. Надя Кошинска

Неделчо Неделчев, Чавдар Златев и Живко Тодоров отсъстваха от заседанието по уважителни причини. Беше констатирано, че е налице необходимият съгласно чл. 41, ал. 1 от Устава на ПИБ АД кворум за провеждане на заседанието.

В съответствие с чл. 12, ал. 1 от Правилата за дейността на Управителния съвет на ПИБ АД изпълнителния директор С. Попов предложи и присъстващите членове на УС единодушно приеха посочения по-долу дневен ред, при който се проведе заседанието.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Вземане на решение за свикване на редовно годишно общо събрание на акционерите на „Първа инвестиционна банка“ АД на основание чл. 25, ал. 1 и чл. 26, ал. 1 от Устава на „Първа инвестиционна банка“ АД и във връзка с разпоредбите на чл. 222, и чл. 223 от ТЗ и чл. 115 ал. 1 и ал. 2 от ЗППЦК.

По точка 1:

Управителният съвет, като взе предвид решение на Надзорния съвет от 10.05.2019 г., с което се одобрява решението на Управителния съвет от 9.05.2019 г. за определяне на дневен ред за редовното годишно общо събрание на акционерите на ПИБ, единодушно

РЕШИ:

Свиква редовно годишно общо събрание на акционерите на „Първа инвестиционна банка“ АД на 19.06.2019 г. от 11:00 часа на адрес: гр. София, пл. „Света Неделя“ № 5, “София Хотел Балкан”, зала „Роял 1“ при следния дневен ред:

1. Доклад на Управителния съвет за дейността на Първа инвестиционна банка АД през изтеклата 2018 г.;
2. Доклад на регистрираните одитори за извършения съвместен одит на годишния финансов отчет на Първа инвестиционна банка АД за 2018 г.;
3. Приемане на годишния финансов отчет на Първа инвестиционна банка АД за 2018 г. (индивидуален и консолидиран);
4. Приемане на решение за разпределение на печалбата на Първа инвестиционна банка АД за 2018 г.;
5. Приемане на решение за неизплащане на дивиденди и извършване на други отчисления от печалбата за 2019 г.;

Член на УС:

Член на УС:

6. Освобождаване от отговорност на членовете на Надзорния съвет на ПИБ АД и членовете на Управителния съвет на ПИБ АД за дейността им през 2018 г.;
7. Отчет на директора за връзки с инвеститорите за дейността му през 2018 г.;
8. Отчет на директора на дирекция „Вътрешен одит“ за дейността на дирекцията през 2018 г.;
9. Отчет на Одитния комитет за дейността му през 2018 г.;
10. Определяне на нов общ размер на възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и членовете на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД;
11. Избор на регистрирани одитори за 2019 г.;
12. Приемане на промени в Устава на „Първа инвестиционна банка“ АД

и се предлага на Общото събрание на акционерите да приеме следните

РЕШЕНИЯ:

1. **Проект за решение:** ОС на акционерите приема доклада на Управителния съвет за дейността на Първа инвестиционна банка АД през изтеклата 2018 г. (индивидуален и консолидиран);
2. **Проект за решение:** ОС на акционерите приема доклада на регистрираните одитори за извършения съвместен одит на годишния финансов отчет на Първа инвестиционна банка АД за 2018 г.;
3. **Проект за решение:** ОС на акционерите приема годишния финансов отчет на Първа инвестиционна банка АД за 2018 г. – индивидуален и консолидиран;
4. **Проект за решение:** ОС на акционерите приема цялата нетна печалба на Първа инвестиционна банка АД за 2018 г. да се капитализира, като се отнесе в други резерви с общо предназначение;
5. **Проект за решение:** ОС на акционерите взема решение да не се изплащат дивиденди на акционерите и да не се извършват други отчисления от печалбата на Първа инвестиционна банка АД за 2019 г., с цел включването на печалбата за 2019 г. в базовия собствен капитал от първи ред на ПИБ АД;
6. **Проект за решение:** ОС на акционерите освобождава от отговорност членовете на Надзорния съвет на ПИБ АД Евгени Кръстев Луканов, Мая Любенова Георгиева, Йордан Величков Скорчев, Георги Димитров Мутафчиев, Радка Веселинова Минева и Юрки Коскело, както и всички членове на Управителния съвет на ПИБ АД: Неделчо Василев Неделчев, Светозар Александров Попов, Севдалина Иванова Василева, Живко Иванов Тодоров, Надя Василева Кошинска, Чавдар Георгиев Златев, член на УС от 20.02.2018 г., Светослав Стоянов Молдовански член на УС до 17.04.2018 г., за дейността им през 2018 г.;
7. **Проект за решение:** ОС на акционерите приема доклада на директора за връзки с инвеститорите за 2018 г.;
8. **Проект за решение:** ОС на акционерите приема отчета на директора на дирекция „Вътрешен одит“ за дейността на дирекцията през 2018 г.;
9. **Проект за решение:** ОС на акционерите приема отчета на Одитния комитет за дейността му през 2018 г.;

Член на УС:

Член на УС:

10. **Проект за решение:** Потвърждава настоящия размер на общото възнаграждение на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД и гласува нов общ размер на възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД в общ размер до 14 000 000 лв. (четиринадесет милиона) лева годишно .
11. **Проект за решение:** ОС на акционерите след съгласуване с Българска народна банка по реда на чл. 76 ал. 4 във връзка с чл. 76, ал.6 от Закона за кредитните институции, избира „БДО България“ ООД, ЕИК 831255576 и „Мазарс“ ООД, ЕИК 204638408 за одиторски дружества, които да извършат независим финансов одит на финансовите отчети (индивидуален и консолидиран) на Първа инвестиционна банка АД при условията на чл. 76, ал. 1 от Закона за кредитните институции за 2019 г. и да заверят годишния финансов отчет на Първа инвестиционна банка АД за 2019 г.
12. **Проект за решение:** ОС на акционерите приема промени в Устава на Първа инвестиционна банка АД, както следва:

Чл. 18, ал. 2 се изменя, като придобива следната редакция: „В продължение на 5 (пет) години, считано от регистриране на изменението на този Устав, съгласно решение на общото събрание на акционерите от 19.06.2019 г., Управителният съвет, с одобрението на Надзорния съвет, може да вземе решение за издаване на ипотечни облигации по реда на Закона за ипотечните облигации с обща номинална стойност до 400 000 000 (четиристотин милиона) лева, падеж – до 10 години от датата на издаването им и други условия, определени от Управителния съвет.“

При липса на кворум в обявения за начало на общото събрание час, на основание чл. 115, ал. 12 от ЗППЦК и чл. 227, ал. 3 от ТЗ, общото събрание да се проведе независимо от представения на него капитал на 04.07.2019 г. от на същото място и при същия дневен ред, посочени в поканата за свикване на редовно годишно общо събрание

Поради изчерпване на дневния ред заседанието бе закрито.

Членове на Управителния съвет:

Светозар Попов
(Изпълнителен директор)

Севдалина Василева
(Изпълнителен директор)

Надя Кошинска
(Член на УС)

Изготвил: В. Стаматова
(В. Стаматова, секретар на Управителния съвет)

Инструкция за подписване на електронен документ към ПИБ АД

Необходими условия за подписване на документ

1. Програмата INFONOTARY E-DOC SIGNER да бъде инсталирана на Вашия компютър;

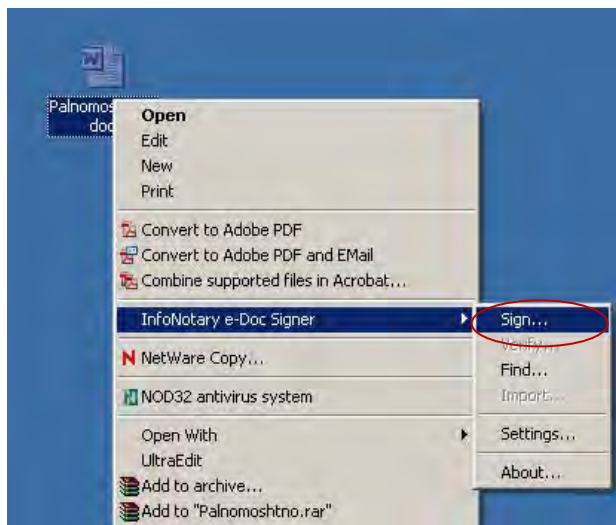
Инструкция за инсталиране:

2. Смарт картата с КЕП, издаден от регистриран Доставчик на удостоверителни услуги по Закона за електронния документ и електронния подпис от Комисията за регулиране на съобщенията, да бъде поставена в четящо устройство свързано с Вашия компютър;
3. Документът, който ще бъде подписан, да е в окончателната му версия готов за изпращане.

Подписване на документ

1. Позиционирайте показалеца на мишката върху документа, който искате да подпишете, и натиснете десния бутон, за да визуализирате контекстното меню. От контекстното меню изберете **Infonotary e-Doc Signer->Sign...**, като кликнете с левия бутон на мишката върху **Sign...**:

2. След кликването върху Sign... ще се отвори диалогов прозорец (виж фигурата в ляво), в който ще трябва да изберете схема за подписване. От падащото меню Available schemes: изберете **Sign & Time-stamp**. Чрез тази опция програмата ще подпише входния файл и ще удостовери дата и час на подписване. Изходният файл, генериран от програмата, ще бъде архив, съдържащ оригиналния документ, файл с подписи (.p7s) и файл със заверка за време (.tsr). Заверката за време доказва, че оригиналният документ е съществувал преди указаната дата. Кликнете върху бутон **Next >**.

3. Ако имате повече от един сертификат, в следващата стъпка изберете сертификата, с който желаете да подпишете документа.

4. В полето **Signing Certificate** валидирайте дали сте избрали коректния сертификат, с който желаете да подпишете документа. Ако сте допуснали грешка, може да го подмените като кликнете върху бутон **Change...** Ако желаете документът директно да бъде изпратен по пощата, кликнете върху отметката (check box) до **Send mail to:** и попълнете и-мейл адреса за изпращане на електронно подписани пълномощни: shareholders.meeting@fibank.bg Тази опция ще работи само ако имате коректно конфигуриран и-мейл клиент на Вашия компютър. Ако възнамерявате да изпратите

имейла през web и-мейл апликация (напр. gmail.com), пропуснете тази стъпка. Кликнете върху бутон **Next >**.

5. Кликнете върху бутон Finish, за да завършите процеса по подписване на документа. Документът ще бъде запазен в zip формат (компресиран), носещ името на документа в папка My Documents\My Repository\Archives Изпратете файла на адрес shareholders.meeting@fibank.bg

